

Bundel van de Raadsavond van 23 februari 2021

Agenda bijlagen

Agenda openbare raadsavond 23 februari 2021.docx

- A OVER & WEER - voorzitter Hans Egtberts
 - Aanmeldingen voor Over en weer.docx
- A.a Mededelingen.
- A.b Bespreking lijst met toezeggingen Raadsavond en Politieke Avond.
 - Toezeggingen - totaaloverzicht.docx
 - Ab1. D66 - vragen over lijst van toezeggingen.docx
 - Ab2. Pro Duiven Vragen Lijst van Toezeggingen (002).docx
 - Uitgebreid antwoord van wethouder Knuiman over AVG perikelen (vraag D66).docx
- A.c Bespreking lijst ingekomen stukken: zie voor de lijst en achterliggende stukken agendapunt B-03 van de raadsvergadering.
 - Ac1. DOED - vragen over brief B8. Provincie Gelderland - Financieel toezicht 2021_2.docx
 - Ac2. Lokaal Alternatief - B3B Brief GS betreffende RES.docx
 - Ac3. Pro Duiven - vragen over ingekomen stukken 23 februari 2021.docx
 - Ac4. D66 - vragen over lijst ingekomen stukken.docx
 - Ac5. CDA vragen ingekomen stukken voor Over&Weer 23022021.docx
 - Ac6. PvdA - Vragen ingekomen stukken 23 februari 2021.docx
 - Ac7. SP - Vragen over en weer 23 februari 2021.docx
- A.d Vragen raadsleden en fractieassistenten.
 - Ad1. Lokaal Alternatief - Vragen over en weer over A15-A12 (met beantwoording d.d. 24-2-21).docx
 - Ad2. Pro Duiven - vragen over en weer 23 februari 2021 (met beantwoording).docx
 - Ad2-a Pro Duiven - aanvullende vragen Over en weer 23-2-21 (met beantwoording).docx
 - Ad3. D66 - vragen over en weer 23 februari 2021 (met beantwoording).docx
 - Ad4. SP Duiven aanvullende vragen 23 februari 2021 (met beantwoording).docx
 - Ad5. DOED - vragen over en weer 23 februari 2021 (met beantwoording).docx
 - Ad6. GroenLinks - Antwoord Aanbesteding maaibeleid.docx
- B RAADSVERGADERING
- B TECHNISCH BLOK
- B.01 Opening.
- B.02 Vaststelling van de agenda.
- B.03 Vaststelling lijst ingekomen stukken.
 - 0. Lijst ingekomen stukken ABCD - 23 febr 2021.docx
- B.03.A - informatie van het college ter kennisname
(*memo's, kennisgevingen, beantwoording schriftelijke vragen RvO*)
 - A1. College van B&W - Kennisgeving Stand van zaken Vitaal Centrum Duiven incl ontwikkelingen in het Woonpark.pdf
 - A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf
 - A3. College van B&W - Beantwoording (C1) Schriftelijke vragen PvdA - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage.pdf
 - A4a. College van B&W - Kennisgeving Resultaten woonenquête.pdf
 - A4b. Bijlage 1 - Rapportage woonenquête Duiven 2020.pdf
 - A4c. Bijlage 2 - Bijlagenboek rapportage woonenquête Duiven 2020.pdf
 - A5a. College van B&W - Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.pdf
 - A5b. Bijlage - Notitie Bloeiend bermbeheer.pdf

A6. Burgemeester Hieltjes - Raadsinformatiebrief COVID 19 d.d. 5 februari 2021.pdf

A7. College van B&W - Kennisgeving Update proces ontwikkelaars uitbreidingslocaties.pdf

B.03.B

- overige informatie ter kennisname

(ter kennisname brieven etc. van stichtingen, persberichten)

B1. Kennisnetwerk AN - Persbericht Groene Metropool Regio met foto's.pdf

B2a. Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers - email Reactie VBV op brief VGGM.pdf

B2b. Bijlage - 20210118 Brief aan DB VGGM.pdf

B3a. Werkorganisatie RES - Brief provincie aan Regiegroep RES.pdf

B3b. Bijlage - Brief GS - vervolg appreciatiebrief juni 2020 RES Regio AN.pdf

B4. Gem. Hof van Twente - Motie Huishoudelijke Ondersteuning 2021 getekend.pdf

B5. Provincie Gelderland - Brief provincie aan Bewonersgroep Zuidrand 03411081.pdf

B6a. Ruimte voor collectief wonen - email Manifest passend beleid voor collectieve en andere woonvormen.pdf

B6b. Bijlage - Manifest passend beleid voor collectieve en andere woonvormen.pdf

B7. Comité Dierennoodhulp - Brandbrief gemeenten i.v.m. noodklok voor buitendieren door sneeuw en strenge vorst.pdf

B8. Provincie Gelderland - Financieel toezicht 2021.pdf

B9. Stg. Nationale Boomfeestdag - Groene schoolkaart van de basisscholen in uw gemeente.pdf

B.03.C

- afhandeling door het college

(brieven/verzoeken van bv bewoners, organisaties over gemeentezaken, ingekomen schriftelijke vragen RvO))

C1. PvdA - Schriftelijke vragen - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage.docx

B.03.D

- stukken ter agendering voor informatieronde

(stukken in voorbereiding en ter agendering)

B.04

Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven

In dit raadsvoorstel wordt gevraagd of de raad kan instemmen met de benoeming van mevrouw Bouwmeister-Booltink tot één van de tafelvoorzitters van de gemeente Duiven.

Behandeladvies Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven.docx

1b. Raadsvoorstel Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven.pdf

2. Concept Raadsbesluit Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven .pdf

B.05

Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent

In dit raadsvoorstel wordt gevraagd of de raad kan instemmen met de benoeming van dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent van de fractie DOED.

Behandeladvies Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent.docx

1b. Raadsvoorstel Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent (201493827).pdf

2. Concept Raadsbesluit Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent (201493828).pdf

C

HAMERSTUKKEN

C.06

Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool

De dorpen en steden in de regio Arnhem-Nijmegen gaan meer samenwerken door een samenwerkingsverband op te richten; de groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De lokale gemeenteraden sturen hier afvaardigingen naar toe om invloed uit te kunnen oefenen. In dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om namens Duiven twee raadsleden te benoemen in deze rol als afvaardiging.

Behandeladvies Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool.docx

1a. Raadsvoorstel Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool - getekend.pdf

1b. Raadsvoorstel Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool.pdf

2. Concept Raadsbesluit Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool.pdf

D

BESPREEKSTUKKEN

D.07

RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Het RPW bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties.

Behandeladvies RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024 incl opbrengst 16 februari 2021.docx

- [1a. Raadsvoorstel RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024 - getekend.pdf](#)
- [1b. Raadsvoorstel RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024.pdf](#)
- [2. Concept Raadsbesluit RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024.pdf](#)
- [Bijlage 1 - RPW Arnhem-Nijmegen 2021-2024 \(201491685\).pdf](#)
- [Bijlage 2 - Advies Ecorys benutten ontwikkelruimte RPW 20 nov 2020 \(201491686\).pdf](#)
- [Bijlage 3 - Advies Ecorys beoordeling XXL-logistiek 20 nov 2020 \(201491687\).pdf](#)
- [Bijlage 4 - Ontwikkelkaart XXL-Logistiek Posad Maxwan okt 2020 \(201491688\).pdf](#)
- [Bijlage 5 - Bijlage bij Ontwikkelkaart XXL-Logistiek DocksNLD Posad Maxwan okt 2020 \(201491689\).pdf](#)
- [Bijlage 6 - Reactienota RPW 20 dec 2020 \(201491690\).pdf](#)
- [CDA - Technische vragen RPW 9 feb 2021 met beantwoording.docx](#)
- [Lokaal Alternatief - Technische vragen RPW bedrijventerrein 9 feb 2021 met beantwoording.docx](#)
- [PvdA - technische vragen RPW regio Arnhem Nijmegen 9 feb 2021 met beantwoording.docx](#)
- D.07.1 D66 - Amendement RPW 2021-24 - verworpen
[D66 - Amendement RPW 2021-24_2.docx](#)
- D.08 Verkenning bedrijventerreinen 2040
Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.
[Behandeladvies Verkenning bedrijventerreinen 2040 incl opbrengst 16 februari 2021.docx](#)
[1a. Raadsvoorstel Verkenning bedrijventerreinen 2040 - getekend.pdf](#)
[1b. Raadsvoorstel Verkenning bedrijventerreinen 2040.pdf](#)
[2. Concept Raadsbesluit Verkenning bedrijventerreinen 2040.pdf](#)
[Bijlage 2 – Verkenning bedrijventerreinen 2040 d.d. 14-1-2021 \(201493782\).pdf](#)
[Bijlage 3 – Strategische notitie bedrijventerreinen Duiven d.d. 1-4-2020 \(201485936\).pdf](#)
[Bijlage 4 – Werkgelegenheidscijfers regio Arnhem d.d. 12-1-2021 \(201493780\).pdf](#)
[Bijlage 5 – Quick Scan bedrijventerreinen Duiven d.d. 4-1-2021 \(201493781\).pdf](#)
[bijlage bij Bijlage 2 Geactualiseerde tabel uit Verkenning bedrijventerreinen \(pag. 6\).docx](#)
[CDA - Technische vragen Verkenning bedrijventerreinen 9 febr 2021 met beantwoording.docx](#)
[GroenLinks - Technische vragen Verkenning bedrijventerreinen 9 febr 2021 met beantwoording.docx](#)
[PvdA - Technische vragen Verkenning bedrijventerreinen 2040 9 febr 2021 met beantwoording.docx](#)
[Beantwoording vraag d.d. 16 februari over Verkenning bedrijventerreinen.pdf](#)
- D.08.1 D66-SP-Zetel Arends - Amendement Verkenning bedrijventerreinen 2040 - verworpen
[D66-SP-Zetel Arends - Amendement Verkenning bedrijventerreinen 2040_2.docx](#)
- D.10 Ingediende moties over niet-geagendeerde onderwerpen.
- D.11 Sluiting en besluitenlijst.
[Besluitenlijst openbare raadsvergadering 23 februari 2021 gem. Duiven.pdf](#)

Raadsavond

dinsdag 23 februari 2021 om 19.30 uur

Teams

Agenda

OVER EN WEER – voorzitter dhr. H. Egtberts

- a. Mededelingen.
- b. Bespreking toezeggingen.
- c. Bespreking Lijst ingekomen stukken.
- d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.

RAADSVERGADERING - voorzitter burgemeester Hieltjes

Technisch blok

1. Opening.
2. Vaststelling van de agenda.
3. Vaststelling lijst ingekomen stukken.
4. Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven
5. Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent

Aansluitend aan O&W

Portefeuillehouder

Raadsvoorzitter
Raadsvoorzitter
Raadsvoorzitter
Raadsvoorzitter
Raadsvoorzitter

Hamerstukken

6. Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool

Raadsvoorzitter

Bespreekstukken

7. RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024
8. Verkenning bedrijventerreinen 2040
9. Ingediende moties vreemd.
10. Sluiting

Burgemeester Hieltjes
Wethouder Spaargaren
Raadsvoorzitter
Raadsvoorzitter

Over en weer d.d. 23 februari – voorzitter Hans Egtberts

a. Mededelingen

Burgemeester Hieltjes: zorg voor ondernemers
Wethouder Goossen: over jongerenwerker

Wouter Smit/Pro Duiven – mededeling

b. Bespreking toezeggingen:

Wethouder Spaargaren: mededeling over 21PB152, 21PB151, 21PB155, 21PB157
Wethouder Knuiman: mededeling over 21PB149 en 21PB150

D66/vragen lijst van toezeggingen

20PB146 [Wethouder Knuiman]

Zijn er in de afgelopen maanden bedrijfsbezoeken geweest? En is daarbij aan de orde gekomen of ondernemers meer willen inzetten op het creëren van stageplekken voor [V]MBO-leerlingen? Zou het college bereid zijn om daarover een brief te sturen naar MKB Duiven en LINDUS om de problematiek van de tekorten aan stageplaatsen tijdens de SARS-CoV-2 pandemie nog eens goed onder de aandacht te brengen?

20PB140 [Wethouder Spaargaren]

Naar aanleiding van de discussie rondom de versmalling van de Heilweg [Uitvoeringsagenda Mobiliteitsplan Duiven 2020-2023] de volgende vragen. Wordt in de versmalling van de Heilweg ook rekening gehouden met de toegenomen fiets- en wandelstromen in het buitengebied, inclusief de - bredere - rolstoelen en scootmobielen? En hoe wordt dat in de versmallingsplannen meegenomen nu de vrije tijd gedurende de SARS-CoV-2 pandemie toch anders dan gebruikelijk wordt ingevuld? Kan de wethouder toezeggen dat hierover met o.a. de Werkgroep Inclusieagenda nader gesproken gaat worden voordat de plannen definitief zijn?

20PB138/ 20PB138 [Wethouder Tiedink]

N.a.v. ingediende motie - D66-GroenLinks-DOED-SP-VVD - Motie Elektrische laadpalen [aangepast aangenomen d.d. 13-10-2020]: kan de wethouder aangeven of de streefaantallen, die mede o.b.v. de Beleidsregels oplaadinfrastructuur elektrische voertuigen van de VNG te bepalen zijn, qua inspanningsverplichting naar verwachting gehaald gaan worden voor eind Q2 2021? En zo niet, kan de wethouder dan aangeven welke extra inspanningen verricht gaan worden om toch zo ver mogelijk te komen? Waarbij overigens aangetekend wordt dat D66 Duiven van de inhoud van de kennisgeving in de raad van 22 januari 2021 kennis genomen heeft.¹

20PB115 [Wethouder Knuiman]

N.a.v. de vraag over AVG-perikelen bij mensen met "verward gedrag" [D66 Duiven heeft het overigens liever over mensen met "onbegrepen gedrag"]: is er - bijvoorbeeld via de VNG - al overleg geweest met de Ministeries van BZK en J&V om de AVG-problematiek, die breder speelt rondom de ontschotting in het sociaal domein, aan te kaarten en zo nodig ook richting EU deze

¹ Zie ook: Kennisgeving [Documentnummer: 201490332, Zaaknummer: Z/20/074133] d.d. 22 december 2020.

problematiek [d.w.z. de niet-gewenste neveneffecten van privacywetgeving] bespreekbaar te maken, zodanig dat de AVG [als EU-verordening] wellicht op termijn aangepast kan worden?
20PB090 [Wethouder Goossen], deadline december 2020

Wethouder Goossen heeft toegezegd met alternatieven richting de raad te komen die handelen in de geest van de motie "Fonds betaalbare woningbouw" [Motie vreemd - CDA - Fonds betaalbare woningbouw - aangehouden, d.d. 18-2-2020]. Hierover is een enkele keer een korte update geweest maar nog geen concreet voorstel, hetzij als afzonderlijk raadsvoorstel, hetzij als voorstel om deze kwestie integraal op te nemen in de Omgevingsvisie cum annexis. Kan het college aangeven wat het gaat worden en wanneer de raad, indien een separaat voorstel komt, dit voorstel tegemoet kan zien? Waarbij ook de vraag aan het CDA: als e.e.a. niet tijdig wordt opgepakt door het college, dient het CDA de motie dan in de nabije toekomst nogmaals in ter besluitvorming?

18PB050 [Wethouder Spaargaren]

Naar aanleiding van de toezegging d.d. dinsdag 2-7-2020 rondom fijnstof [$PM_{10}/PM_{2.5}$]-, CO_2 - en NO_x -vervuiling van hout- en palletkachels: n.a.v. artikelen op de site van *de Gelderlander* [1-2-2021] in *Trouw* [15-2-2021] en *de Volkskrant* [16-2-2021] en de publicatie van het RIVM d.d. 15-2-2021 [zie: <http://www.emissieregistratie.nl/erpubliek/erpub/condensable.aspx>] vraagt D66 Duiven zich af of het niet noodzakelijk is om nog actiever inwoners van de gemeente Duiven te wijzen op de gevaren van fijnstof, stikstof en CO_2 door hout- en palletkachels. Dit vanwege de enorme effecten van deze vervuilingen binnen én buiten de bebouwde kom van de gemeente Duiven.

18PB063 [Burgemeester Hieltjes]

In de vergadering van 2-7-2020 is toegezegd dat in raadsvoorstellen het college alerter zal zijn op de samenhang van hoe het raadsvoorstel zich verhoudt ten opzichte van andere beleidsterreinen. Tot op heden is dat in de aangeboden raadsvoorstellen nog niet of nauwelijks zichtbaar. Gaat het college hiermee alsnog actief mee aan de slag? En indien daar problemen mee zijn, kan het college dan aangeven wat in de weg staat aan het doorvoeren van deze toezegging?

17PB058/18PB043 [Wethouder Knuiman]

Er ligt een toezegging om één keer in het half jaar de raad te informeren over de voortgang van het project Laaggeletterdheid [toezegging d.d. 7-11-2017, 17PB058]. Daarnaast ligt er een soortgelijke toezegging over de schuldhulpverlening [toezegging d.d. 9-4-2019, 18PB043]. Kan het college aangeven wanneer de eerstvolgende update over deze onderwerpen te verwachten vallen? En of het zinvol is om de frequentie van één keer per half jaar aan te houden of de updates bijvoorbeeld op te nemen in een jaarlijkse evaluatie van ontwikkelingen in het sociaal domein?

Pro Duiven / Mathieu Maanders

21PB159 - kostenverantwoording bedrijventerreinen 2040

Op de lijst van toezeggingen staat dat inzicht wordt gegeven voor de raadsavond. Dit is niet exact hetgeen toegezegd is in de betreffende vergadering op 16 februari jl. Hierin zei wethouder Spaargaren toe dat de gemeenteraad de kostenverantwoording voor het einde van de week op de iPad zou hebben.

Waarom is het de wethouder niet gelukt om aan deze toezegging te voldoen, daar de gemeenteraad halverwege gisterenmiddag pas kennis kon nemen van deze ogenschijnlijk eenvoudige kostenverantwoording op IBabs, te meer omdat het er alle schijn van had dat de wethouder deze verantwoording op las in de eerdergenoemde vergadering op 16 februari 2021?

21PB150 - Uniek Sporten betrokken bij Inclusie Agenda

Kan wethouder Knuiman aangeven of zij vanuit de organisatie de bevestiging heeft gekregen dat Uniek Sporten eerder / meer betrokken wordt bij de voortgang Inclusie Agenda? Is er al contact gelegd met Uniek Sporten hieromtrent?

21PB157 - Afvalbakken - beleidsplan

Wanneer mag de gemeenteraad het toegezegde persbericht aangaande het afvalbakken-beleidsplan ontvangen?

c. Bespreking Lijst ingekomen stukken:

Karin Bouwmeister-Booltink/DOED

B8. Provincie Gelderland - Financieel toezicht 2021

Onder het kopje: Risicobeoordeling van uw financiële positie wordt door de Provincie een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van onze gemeente op basis van de financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten "signaleringswaarden" die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In het tabel wordt grondexploitatie in categorie C, het meest risicovol gezet.

Grondexploitatie Gelders gemid. 9%
Waarde Duiven 50%
Categorie C >35%

- Heeft dit alleen met de bedrijventerreinen te maken of ook met de gronden voor woningbouw?
- kunt u ons uitleggen waarom dit zo'n groot verschil is met het Gelders gemiddelde?

Erik Hermesen/Lokaal Alternatief

B3b. Brief Gedeputeerde Staten inzake de RES

Gedeputeerde Staten heeft een brief gestuurd naar de 16 gemeenten die gezamenlijk werken aan de Regionale Energiestrategie (RES). In deze brief uit de Gedeputeerde Staten haar zorgen over de verhouding zonne- en windenergie en dat deze in de RES 1.0 alleen maar schever wordt. In de brief wordt benadrukt dat dit het moment is om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Hierover 2 vragen:

- Hoe heeft het college deze brief ervaren in relatie tot de inbreng van de gemeente Duiven?
- Op welke wijze gaat het college aan de slag met het advies van de Gedeputeerde Staten?

Mathieu Maanders/Pro Duiven

A1. Kennisgeving stand van zaken Vitaal Centrum

Ontwikkeling fase IV

- Is de intentieovereenkomst met Woonzorg Nederland reeds ondertekend?
- Wanneer mogen wij het schetsontwerp verwachten?
- In de kennisgeving staat dat er betaalbare huurwoningen voor ouderen worden gerealiseerd. Deze woningen zijn ook uitermate geschikt voor mensen met een fysieke beperking. Kunt u toezeggen dat u dit bij Woonzorg Nederland onder de aandacht brengt?

Verkoop fase II

- Vindt de besluitvorming door de gemeenteraad aangaande de verkoop van de begane grond in losse units en het niet vervreemden van de bovenverdiepingen plaats voor of nadat de losse units verkocht worden?

A4. Kennisgeving Resultaten Wonenquête

- Kunt u uitleggen hoe u bepaalt dat een respons van 1,8% van de Duivense bevolking voor 95% betrouwbaar is om hiermee uitspraken te doen én conclusies te trekken over de mening van de andere 98,2% van de Duivense bevolking?

D66 Duiven / Naar aanleiding van de ingekomen stukken

A1 - Stand van zaken Vitaal Centrum Duiven, inclusief de ontwikkelingen in het Woonpark.

[Wethouder Spaargaren, Goossen en Knuiman]

1. Kan het college aangeven of de gesprekken met Woonzorg Nederland inzake Fase IV al heeft geleid tot een intentieovereenkomst? En zo niet, wanneer verwacht het college deze intentieovereenkomst dan wel te tekenen?
2. Met betrekking tot de motie van PvdA-D66-DOED-Zetel Nooijen, de "Motie Vertrouwelijkheid Vitaal Centrum Duiven" d.d. 8-12-2020 [aangehouden]:
 - a. Kan het college aangeven wanneer in alle openbaarheid met de gemeenteraad in Q2 2021 over de ontwikkelingen VCD gesproken gaat worden?
 - b. Kan het college een overzicht verstrekken van de specifieke documenten [uiteraard zonder daar inhoudelijk op in te gaan] waarop conform art. 25 Gemeentewet nog geheimhouding rust, die is bekrachtigd door de gemeenteraad [graag met datum bekrachtiging]?
 - c. Is het college het met D66 Duiven eens dat het een "omgekeerde wereld" is als raadsfracties zélf een inventarisatie moeten gaan maken inzake al dan niet vertrouwelijke informatie over het VCD: het college heeft de beschikking over een ambtelijk apparaat, sommige raadsfracties [ook mede-indieners van de betreffende motie] kennen zelfs bepaalde stukken niet omdat zij daarvan vanwege

de vertrouwelijke aard niet in kennis wilden te worden gesteld?

3. Kan het college aangeven wat de stand van zaken is inzake de eventuele vervreemding van Fase II VCD [al dan niet gesplitst in commercieel/maatschappelijk en/of op niveau van ondernemers v.w.b. het commerciële deel van het vastgoed? En is op basis van de "objectieve waardebepalingsmethode" die de onafhankelijke taxateur heeft opgeleverd al aan te geven of verkoop - in welke vorm dan ook - op korte termijn te verwachten valt? Kan daarbij de gemeenteraad, zo nodig via een vertrouwelijke kennisgeving [totdat de verkoop gerealiseerd is] geïnformeerd worden over de te verwachten opbrengst van Fase II VCD?

A4 - Woonenquête Duiven 2020

[Wethouder Goossen]

Is het mogelijk om deze stukken [A4a t/m A4c] als bijlage toe te voegen aan de besluitvorming "Afwegingsnotitie uitbreidingslocaties" medio juni 2021?

PvdA/Jasper Walraven – ingekomen stukken

A2 Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een vraag en twee verzoeken over de Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.

Waarom heeft het college bestuurlijk zorgen gedeeld over de plaatsing van twee windturbines in Lingewaard? Deze windturbines zouden nadelige effecten hebben op het gebied dat zich onderscheidt door hoge natuur- en landschappelijke waarden. Hoe anders is deze situatie rondom de windturbines die nu geplaatst worden bij de rioolwaterzuivering? Ook dit gebied heeft een hoge natuur- en landschappelijke waarde. Wordt hier niet met twee maten gemeten en kunnen we dan überhaupt nog windturbines plaatsen in onze gemeente?

Daarnaast verzoekt de fractie van de Partij van de Arbeid tot een informatieve avond, waarbij de gemeenteraad meer uitleg krijgt over de gevonden verontreiniging in Loowaard en welke stappen er genomen kunnen of moeten worden om de verontreiniging te saneren of te laten liggen. Welke kosten hiermee gemoeid zijn en wat de gevolgen op lange termijn zijn als de verontreiniging in de grond blijft zitten. Verder zou tijdens deze avond ook gekeken kunnen worden naar andere plekken waar ook verontreiniging in de bodem zit, maar ook kan er verder ingezoomd worden over de mate van dioxines die gevonden zijn en of deze dioxines, die vanuit onder meer verbranding ontstaan, op meer plekken in de gemeente Duiven aanwezig zijn.

De fractie van de Partij van de Arbeid ontvangt graag alle documentatie en rapporten rondom de verontreiniging rondom Loowaard en eventueel van andere inmiddels bekende gebieden in de gemeente Duiven.

A5 Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een vraag over de Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.

In de kennisgeving wordt gesproken over een nieuw ambitieniveau en nieuw maaibeleid. Waarom is dit nieuwe beleid niet eerst door de gemeenteraad van kaders voorzien en daarna ter

besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden?

Gerard Wassing/SP

Vervuiling bodem Loowaard

In de Gelderlander van 20-2-2021 is te lezen over een ernstige vervuiling in de bodem van Loowaard, mogelijk een gevolg van lozingen op het rivierwater. Deze vervuiling is terug te vinden in de flora en fauna van dit gebied. Daarnaast zijn ook grote hoeveelheden gif in de runderen en paarden teruggevonden die tot halverwege vorig jaar als 'wildernisvlees' zijn verkocht. Te lezen is dat de wethouder van mening is dat de gezondheidsrisico's te verwaarlozen zijn en sanering te kostbaar is. De SP heeft hierover de volgende vragen:

- De wethouder geeft in het stuk aan dat het water een schoner is dan vroeger. Zijn er recente onderzoeken over de waterkwaliteit in dit gebied en m.n. in de plas bij Huis Loowaard gedaan of bekend?
- In de plas bij Huis Loowaard wordt door vele recreanten gezwommen. Hoe groot is het risico van inname giftige stoffen door mensen als gevolg van het zwemmen in deze plas en het recreëren op vervuilde bodem?
- Gaat de wethouder, bij onvoldoende risico-inschatting, recreanten te informeren dat het gebied, water en bodem, giftige stoffen bevat? En zo ja, op welke wijze wil zij dat doen?
- Heeft de wethouder overwogen dit gebied te sluiten voor recreatie nadat in 2019 duidelijk is geworden dat het gebied ernstig vervuild is?

Heeft de wethouder zicht op wat er gebeurt met het vlees van de runderen en paarden die leven in de Loowaard?

Henk Albers/CDA

Betreft: vragen Ingekomen stukken Raadsavond 23 februari 2021

B8 Provincie Gelderland – Financieel toezicht 2021 (brief van 9 februari 2021/Onderwerp Begroting 2021):

N.a.v. de analyse van de Begroting wordt een aantal aandachtspunten gegeven (Covid-19 - Weerstandvermogen - Realisatie bezuinigingen - Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg). Zo wordt geadviseerd om de algemene reserve aan te vullen tot het vastgestelde minimumniveau van € 7 miljoen. De provincie adviseert ook om de voortgang van de bezuinigingen nader toe te lichten en op te nemen in een aparte paragraaf in de programmabegroting.

Vraag 1: hebben deze aandachtspunten - waaronder het weerstandsvermogen - gevolgen voor de Begroting 2021 zoals die door de Raad is vastgesteld en zo ja, waar moeten we dan rekening mee houden?

Vraag 2: hoe denkt het college erover om de Raad over de voortgang van de bezuinigingen te informeren (en daarmee een aparte paragraaf te ontwikkelen in de programmabegroting)?

Vraag 3: overweegt het college nog bezwaar te maken tegen het besluit van Gedeputeerde Staten

van Gelderland?

d. Vragen raadsleden en fractieassistenten

Piet Dijkstra-Lokaal Alternatief

vragen over A15-A12

- 1) Wat betekent het uitstel van de besluitvorming voor Duiven? Hebben we hierdoor extra personeels- en administratie kosten?
- 2) Gaan er geplande werkzaamheden zoals kabels verleggen onder bestaand spoor Arnhem Zevenaar , Graafwerk, boringen gewoon door?
- 3) Wat betekent het voor Duiven als de verlenging van de A15 niet doorgaat, o.a. kosten ipv opbrengsten?
- 4) Wat zijn de gevolgen voor de verbreding van de A12
- 5) Zijn er nog andere ontwikkelingen betreffende dit project

Mathieu Maanders/Pro Duiven

Vragen raadsleden en fractieassistenten

1. Op dinsdag 9 februari om half 11 's ochtends was de buitentemperatuur minus 6,4 graden Celsius. Op dat moment werden de bomen op de Roerdompstraat, Aalscholverstraat en nabij het DuivenOnline-bankje in het Droo-park rigoureus gesnoeid.

De week daarvoor (tijdens temperaturen ruim boven nul) zijn de bomen in het Kennedystraat onder handen genomen.

Snoeien met matige vorst is nooit een goed idee omdat de boom door de temperatuur de wonden die ontstaan door deze rigoreuze snoei niet of niet goed kan herstellen.

- Wat is de reden dat het risico op sterfte van de boom/bomen of haar takken wordt bevorderd door te snoeien met matige vorst?
- Hadden deze snoeibeurten niet uitgesteld kunnen worden?
- Wie is verantwoordelijk voor de eventuele schade, kosten voor herplant, die samenhangt met deze onverantwoorde snoeibeurt wanneer de boom / bomen als verloren beschouwd mag worden?

2. In de Fixi-app staan vele meldingen van meer dan een jaar oud nog steeds op in

behandeling. In het zoekgebied van 150 meter rondom mijn woonadres is de oudste in behandeling-melding van 10 augustus 2018. Het betreft hier de aanplant van een struik.

- Wat is reden dat de meldingen in de Fixi-app niet consequent bijgewerkt worden? Kunt u toezeggen dat dit op korte termijn gaat gebeuren?

3. Waarom is afgeweken van de gebruikelijke en op de website van de gemeente Duiven gepubliceerde strooiroutes tijdens de meest recente witte periode in onze gemeente?

Om wat voorbeelden te noemen ter verduidelijking; hoofdfietsroute tussen station en centrum Duiven, ontsluiting van de wijk Oud-Zuid zijnde Fuutstraat op Visserlaan. En zo zijn er nog tal van straten te noemen.

4. De Provincie Gelderland voert in 2022 de zogenaamde Hub-taxi in om personen te vervoeren van deur naar halte/station en andersom. Dit kan een vervanging / aanvulling zijn op het WMO-vervoer / doelgroepenvervoer.

- Is het College op de hoogte van de invoering van deze nieuwe vorm van vraaggestuurd vervoer?
- Wat betekent dit voor het gemeentelijke contract met AVAN?
- Gaat de gemeente bij het toekennen van vervoersondersteuning rekening houden met deze provinciale variant?
- Biedt de gemeente ondersteuning aan inwoners voor wie reizen met het openbaar vervoer niet gebruikelijk is, maar wel mogelijk?

5. In het weekend van 14 februari kwamen mensen massaal naar Groessen om te schaatsen. Op beelden op social media was duidelijk te zien dat meerdere corona-regels aan de laars werden gelapt.

- Is er door de BOA verbaliserend opgetreden? Zo ja, hoe vaak?

6. Vanuit de samenleving hebben wij begrepen dat Lidl de ruimte aan de achterkant van diens pand aan het Remigiusplein verhuurd heeft.

- Klopt dit? Zo ja, kunt u aangeven wie de nieuwe huurder is?
- Het bestemmingsplan geeft aan dat hier horeca gevestigd zou moeten worden. Kunt u aangeven welke vorm van horeca er op deze locatie gevestigd gaat worden?

Wouter Smit/Pro Duiven

- 2 vragen, niet nader omschreven

Een extra vraag is iets waar ik net tegenaan liep, en het is meer een vraag van of het bekend was en is.

Wat is namelijk het geval,

Bij het verlengen van mijn groot rijbewijs moet ik langs een keuringsarts, de duivense huisartsen hebben afgesproken dit niet meer te doen, en verwijzen naar regelzorg voor een afspraak, vandaag gedaan en ik kan eind mei terecht bij een arts in Duiven.

3 maanden wachttijd voor een rijbewijs keuring voor een inwoner van de gemeente Duiven, Is dit toelaatbaar en hoe vindt U dat.

Wilma Daams/SP

In de Gelderlander van vrijdag 19 februari staat een artikel over hulpvragen van inwoners. Wachttijden langer dan wenselijk! Dit gaat over de wachttijden voor b.v. indicatie, hulp in de huishouding en jeugdzorg.

In het artikel wordt geschreven dat ook in Duiven inwoners langer op hulp, vooral op complexe hulp moeten wachten.

Wij willen graag van de wethouder horen wat de stand van zaken is? Wat we in Duiven gaan doen om de langere wachtlijsten op te lossen? En wat we gaan doen om te voorkomen dat er weer lange wachtlijsten gaan ontstaan.

In Westervoort loopt een zaak naar aanleiding van de aanpassingen aan de Hamersestraat. Aanwonende van deze straat hebben klachten over trillingen en schade aan hun huizen volgens hen veroorzaakt door het vervangen van asfalt door klinkers in de Hamers straat.

In Duiven is het plan om de Rijksweg ook aan te passen. In de eerste fase van de Rijksweg is ook het asfalt vervangen door klinkers. Volgens onze informatie zijn daar ook klachten over trillingen en geluidsoverlast. Nu gaat ook de tweede fase reconstructie Rijksweg van start. Is de Gemeente Duiven op de hoogte van de klachten eerste fase Rijksweg? Wat is er gedaan om problemen als geluidsoverlast en trillingen binnen de tweede fase te voorkomen?

Fractie DOED / Karin Bouwmeister

1.

De nieuwsbrief van MKB Duiven begint een met verzoek aan het Duivense college van B&W en de leden van de gemeenteraad. Het betreft de precaire financiële situatie waarin veel te veel ondernemers begin 2021 verkeren.

Er zijn heel wat signalen ontvangen van ondernemers die buiten hun schuld om door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen. Daarbij kwam de aanslagen voor gemeentelijke belastingen 2021 rauw op hun dak vallen. Ook voor ondernemers in het centrum van Duiven komt de reclamebelasting van € 750,- er nog bovenop. (Dit is een belasting om activiteiten uit te kunnen voeren en reclame-uitingen om het centrum van Duiven aantrekkelijker te maken. Zoals het er nu uitziet is het maar de vraag wat er nog mogelijk is in 2021.)

Het voorstel was om samen rond de tafel te gaan en te bekijken of er een oplossing gevonden kan worden. Hebben het college en het MKB hier al een gesprek over gehad? Komt de gemeente Duiven het MKB tegemoet met concrete voorstellen? Wat zijn die voorstellen?

2. Wij lezen in de nieuwsbrief van het binnenlands bestuur dat het mogelijk om de Tozo 3 tot 1 april met terugwerkende kracht aan te vragen, is dat bij onze gemeente bekend?

Er is een nieuwe regeling genaamd De Tonk. Deze regeling kan niet alleen voor zelfstandigen aangevraagd worden maar vooral is opgezet voor burgers die als gevolg van de Corona een terugval in hun inkomen hebben. Zij kunnen aanspraak doen op extra ondersteuning vanuit de Bijzondere Bijstand. Is dit al binnen onze gemeente bekend of er inwoners hiervoor in aanmerking komen?

Ook lezen wij dat er voor de periode 1 januari 2021 t/m 30 juni 2021 wordt 130 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Zoals het er nu uit ziet, is dit voor algemene middelen. Hiervan is €65 miljoen al gegarandeerd voor de periode 1 januari 2021 t/m 31 maart 2021.

Kunt u ons vertellen of het al bekend is wat het bedrag voor de gemeente Duiven zal worden en wanneer de gemeente Duiven dit zal ontvangen?

Agendapunt	PFH	Titel	Deadline	Afgedaan	Datum afdoening
Politieke Avond 16-02-2021 A.2.2. 20.35-22.30 uur – 2) Verkenning bedrijventerreinen 2040 / debattafel	Spaargaren	21PB159 - AFG - Wethouder Spaargaren zegt toe (op verzoek PvdA) voor de raadsavond inzicht te geven in de beoogde nieuwe kostenraming/kostenverantwoording.	23-02-2021	Nee	22-02-2021
Raadsavond 26-01-2021 D.12.1. PvdA-D66-Motie Afwegingsnotitie 1Stroom - aangehouden	Hieltjes	21PB158 Burgemeester Hieltjes zegt toe eind maart met een (voortgangs)notitie te kunnen komen "waar we staan" (in hoeverre zijn de doelstellingen zijn gerealiseerd)	31-03-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 D.10.5. Lokaal Alternatief - Motie onderzoek locatie Eng- aangenomen	Spaargaren	21PB156 - Wethouder Spaargaren geeft binnen twee maanden invulling aan de motie van Lokaal Alternatief over de Eng, aangenomen op 26 januari 2021	26-03-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Knuiman	21PB150 - Wethouder Knuiman zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven, in de organisatie door te geven dat uniek sporten (mogelijk) eerder al betrokken kan worden bij de inclusie agenda.	23-02-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	21PB151 - Wethouder Spaargaren zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven, dat de tekst voor de aanvraag gehandicapten parkeerplaats deze week aangepast wordt en hier wordt ook expliciet vermeld dat het om eenmalige kosten gaat.	02-02-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	21PB155 - Wethouder Spaargaren zegt toe, n.a.v. vragen van Lokaal Alternatief over voorbereidingen A15, dat er contact wordt opgenomen met de aannemer GelreGroen over de veiligheid van de gegraven kuil	23-02-2021	Nee	

		(met water) en geeft een terugkoppeling aan de gemeenteraad hierover.			
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Goossen	21PB153 - Wethouder Goossen zegt toe, n.a.v. vragen van Lokaal Alternatief over mogelijke nieuwe woningbouwlocaties, dat er in de uitvoeringsagenda weer een stand van zaken komt van de huidige woningbouwlocaties en potentiële nieuwe woningbouwlocaties.	30-06-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	21PB152 - Wethouder Spaargaren zegt toe, n.a.v. vragen van DOED over inkomend stuk C5 Pinkslo, dat er volgende week contact wordt opgenomen o.a. om te onderzoeken wie de grondeigenaar is van de toeleidende weg.	05-02-2021	Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Doorlopende afspraak	21PB154 - Wethouder Knuiman zegt toe, n.a.v. vragen van DOED over de toeslagenaffaire, dat er een periodieke update komt over de (getroffen Duivense gezinnen betreffende de) toeslagenaffaire.		Nee	
Raadsavond 26-01-2021 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	21PB157 - Wethouder Spaargaren zegt toe, n.a.v. vragen van Pro duiven, dat er binnenkort een persbericht naar de raad komt over het nieuwe afvalbakken-beleidsplan.	23-02-2021	Nee	
Raadsavond 08-12-2020 D.10.3. CDA-VVD-D66-SP - Motie uitbreidingslocaties - stemmen staken: herstemming 26 januari 2021	Goossen	20PB148 AFG - Wethouder Goossen zegt toe de ontwikkelaars uit te nodigen voor gesprekken in januari 2021, (een eerste gesprek vóór 26 januari 2021 indien mogelijk vóór 12 januari).	29-01-2021	Ja	24-12-2020
Raadsavond 08-12-2020 D.10.2. PvdA-D66-Zetel	Knuiman	20PB147 AFG Wethouder Knuiman zegt toe om n.a.v. de motie "Onderzoek		Nee	26-01-2021

Nooijen - Motie onderzoek ondersteuning van menstruatie-armoede - ingetrokken		ondersteuning menstruatie armoede" via het afdelingshoofd werknemers van het sociaal loket te attenderen op de problematiek (daarop is de motie ingetrokken).			
Raadsavond 08-12-2020 D.10.1. D66-Zetel Nooijen - Motie jongeren en stage - ingetrokken	Knuiman	20PB146 Wethouder Knuiman zegt toe dat het thema van de motie "Stageplaatsen in tijden van Corona" ook bij bedrijfsbezoeken wordt aangekaart (de motie is daarop ingetrokken)		Nee	
Raadsavond 08-12-2020 D.09.b. Regionale Agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	Tiedink	20PB145 Wethouder Tiedink zegt toe dat het college al volop bezig is met het onderwerp en de raad regelmatig zal informeren (over het behalen van de klimaatdoelen in de regio).		Nee	
Raadsavond 08-12-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Knuiman	20PB149 Wethouder Knuiman zegt toe n.a.v. vragen van Pro Duiven, dat er een oplossing wordt gezocht voor de genoemde concrete situatie waarbij binnen één gezin maar 2 mondkapjes zijn verstrekt.	31-12-2020	Nee	
Politieke Avond 24-11-2020 A.3. 21:35 - 22:30 - Najaarsnota - ronde & debattafel	Goossen	20PB143 AFG Wethouder Goossen zegt toe (n.a.v. vragen van Pro Duiven) in december te kunnen komen met informatie over welke kosten als gevolg van COVID-19 ten laste van de subsidie van de provincie kunnen worden gebracht.	31-12-2020	Ja	08-12-2020
Politieke Avond 24-11-2020 A.3. 21:35 - 22:30 - Najaarsnota - ronde & debattafel	Spaargaren	20PB144 - AFG - Wethouder Spaargaren zegt toe (n.a.v. vragen van VVD) schriftelijk te antwoorden op de vragen gesteld over de huuropbrengsten Eilandplein (totale huuropbrengsten en verwachting voor 2021).	08-12-2020	Ja	20-01-2021

Raadsavond 10-11-2020 A. OVER & WEER	Knuiman	20PB141 - Wethouder Knuiman zegt toe, n.a.v. van vragen Lokaal Alternatief bij het 'over en weer', de raad te informeren als er meer informatie is en/of onderzoeksresultaten zijn over de ventilatie schoolgebouwen in relatie tot COVID19.		Nee	
Raadsavond 10-11-2020 A. OVER & WEER	Goossen	20PB142 - AFG - Wethouder Goossen zegt toe, n.a.v. vragen van het CDA bij het 'over en weer', de raad te informeren over het proces woningbouw onder de toren (i.v.m. archeologische vondsten) als er veel tijd zit tussen de uitkomsten van het overleg en het verschijnen van de nieuwe kennisgeving uitbreidingslocaties (die eens per kwartaal verschijnt).		Ja	04-12-2020
Politieke Avond 27-10-2020 A.2. 20:35 - 21:30 / Uitvoeringsagenda Mobiliteitsplan Duiven 2020-2023 / ronde & debattafel	Spaargaren	20PB140 Wethouder Spaargaren zegt toe bij de versmalling van de Heilweg rekening te houden met grote tractoren (n.a.v. vraag/verzoek SP).		Nee	
Politieke Avond 27-10-2020 A.1. 19:30 - 20:30 / Initiatiefvoorstel openbare laadpalen / ronde & debattafel	Tiedink	20PB139 Wethouder Tiedink zegt toe de Beleidsregels oplaadinfrastructuur elektrische voertuigen van VNG als belangrijke input mee te willen nemen.	31-10-2021	Nee	
Raadsavond 13-10-2020 D.07.1. Ingediende motie - D66-GroenLinks-DOED-SP-VVD - Motie Elektrische laadpalen - (aangepast) aangenomen	Tiedink	20PB138 Wethouder Tiedink zegt toe dat dit (een aantal laadpalen plaatsen vóór de zomer 2021) haalbaar is (wil niet vastpinnen op concrete aantallen): inspanningsverplichtingen.	30-06-2021	Nee	13-10-2020

Raadsavond 13-10-2020 B.03. Vaststelling lijst ingekomen stukken.	Knuiman	20PB136 Wethouder Knuiman zegt toe de vraag van Pro Duiven over de mogelijke kostenbesparing van NS schriftelijk te beantwoorden als Pro Duiven hierover meer informatie heeft gestuurd.	30-11-2020	Nee	
Raadsavond 13-10-2020 B.03. Vaststelling lijst ingekomen stukken.	Knuiman	20PB135 Wethouder Knuiman zegt toe de openstaande vragen van GroenLinks over de Gelrepas uiterlijk 14 oktober te beantwoorden.	14-10-2020	Ja	14-10-2020
Raadsavond 13-10-2020 B.03. Vaststelling lijst ingekomen stukken.	Tiedink	20PB137 - AFG - Wethouder Tiedink zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven, DOED en PvdA, nog eens in gesprek te gaan met de twee ondernemers die een brief schreven over de geplande verhoging toeristenbelasting. Ook wordt er na de besluitvorming over de begroting direct gecommuniceerd richting de ondernemers.	30-11-2020	Ja	08-12-2020
Raadsavond 13-10-2020 A. OVER & WEER	Doorlopende afpraak	20PB133 Wethouder Tiedink zegt toe dat de Liemerse ambassade 1 a 2x per jaar een Liemersbrede bijeenkomst gaat houden waarbij raadsleden expliciet worden uitgenodigd.		Nee	
Raadsavond 13-10-2020 A. OVER & WEER	Doorlopende afpraak	20PB134 Wethouder Tiedink zegt toe dat er een jaarlijkse terugkoppeling komt naar de gemeenteraad over de Liemerse Ambassade.		Nee	
Politieke Avond 29-09-2020 A.2. 20:30 - 21:25 uur - Bestemmingsplan Weidekervel - ronde en debattafel	Goossen	20PB132 - Wethouder Goossen zegt toe dat er bij de grondexploitatie een splitsing wordt gemaakt in de geraamde kosten waarbij de kosten van de bovenwettelijke duurzaamheidsaspecten als aparte kostenpost wordt genoteerd.	31-03-2021	Nee	

Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Hieltjes	20PB126 - AFG - Burgemeester Hieltjes zegt toe, n.a.v. vragen van CDA bij het over en weer , de raad te informeren zodra er conclusies bekend zijn van de strategisch adviseur die onderzoek doet in de Loowaard (o.a. naar de grondposities van de verschillende eigenaren en de verstrekte vergunning voor zandwinning).	31-12-2020	Ja	22-01-2021
Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Knuiman	20PB125 - Wethouder Knuiman zegt de SP toe antwoord te geven op de vraag of er al ruimte wordt gemaakt in de begroting van 2021 voor de zorg coördinator	13-10-2020	Ja	09-10-2020
Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Hieltjes	20PB127 - Burgemeester Hieltjes zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven bij het 'over en weer', binnen de organisatie door te geven dat klachten of meldingen over de openbare ruimte ook aan de servicebalie van het gemeentehuis doorgegeven moeten kunnen worden en niet alleen via de Fixi app.	13-10-2020	Ja	30-09-2020
Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Knuiman	20PB130 - AFG - Wethouder Knuiman zegt toe, n.a.v. vragen van CDA bij het 'over en weer', duidelijker neer te zetten op de website dat er sprake is van vrije besteding betreffende de individuele inkomenstoelage en controleert ook of dit helder in de verordening staat.	31-12-2020	Nee	26-01-2021
Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Goossen	20PB129 - Wethouder Goossen zegt toe, n.a.v. vragen van PvdA bij het 'over en weer' dat er volgende week een kennisgeving komt over de woningbouwlocaties.	02-10-2020	Ja	02-10-2020

Raadsavond 23-09-2020 A. OVER & WEER	Hieltjes	20PB131 - Burgemeester Hieltjes zegt toe, n.a.v. vragen van GroenLinks bij het over en weer , om de lijst met aanwezige stoffen bij de autosloperij te delen met de raad evenals het bodemonderzoek met als kanttekening dat het bodemonderzoek een verantwoordelijkheid van de provincie is. Op 8 december zegt burg. Hieltjes ook toe om de lijst met stoffen die verwijderd hadden moeten worden met de raad te delen. Deze lijst was opgesteld na een controle. Update 26-1-2021: bij het 'over en weer' geeft de burgemeester een update over de vloeistoffen die wel/niet aanwezig zijn op de sloperij. Hij zegt toe dat het bodemonderzoek (en/of de conclusies daaruit) voor komende raadsvergadering naar de raad toe komt.	23-02-2021	Nee	
Politieke Avond 08-09-2020 3. 21:05- 21:35 / Evenementenvisie / ronde tafel	Tiedink	20PB121 - Wethouder Tiedink zegt toe dat: - de planning wordt aangepast in het voorstel - het stuk zal t.z.t. bij de visie per locatieprofiel steeds duurzaamheid (effect op de omgeving) betrekken - het stuk wordt ingetrokken en aangepast ingediend door college.	30-11-2020	Ja	10-11-2020
Politieke Avond 08-09-2020 2. 20:30 - 21:00 / Rivierklimaatpark / ronde en debattafel	Spaargaren	20PB122 - Wethouder Spaargaren zegt toe: nog vóór de raadsvergadering wordt de toegankelijkheid en de definitie van de doelgroepen verduidelijkt via schriftelijke beantwoording.	23-09-2020	Ja	11-09-2020
Politieke Avond 08-09-2020 1. 19:30 - 20:25 /	Knuiman	20PB123 - Wethouder Knuiman zegt toe dat in oktober een verslag volgt over wat	31-10-2020	Ja	05-11-2020

Aandachtspunten Sociaal Domein / ronde tafel		met alle aanbevelingen van de Rekenkamer is gedaan (+ resultaten).			
Politieke Avond 08-09-2020 1. 19:30 - 20:25 / Aandachtspunten Sociaal Domein / ronde tafel	Knuiman	20PB124 - AFG - Wethouder Knuiman zegt toe de resterende vragen van D66 schriftelijk te beantwoorden	31-10-2020	Ja	26-11-2020
Raadsavond 07-07-2020 D.09.b. Amendementen	Knuiman	20PB117 - Wethouder Knuiman neemt het amendement A11 transformatie sociaal domein over van de PvdA waardoor dit onderdeel van pakket A naar pakket B verschuift en dit zo verwerkt moet worden in de begroting..	30-11-2020	Ja	10-11-2020
Raadsavond 07-07-2020 D.09. Koers richting een sluitende begroting	Goossen	20PB118 - Wethouder Goossen zegt toe met de stofkam door de bestemmingsreserves te gaan en hier uiterlijk bij de jaarrekening 2020 met een voorstel over te komen richting de raad.	31-05-2021	Nee	
Raadsavond 07-07-2020 D.09. Koers richting een sluitende begroting	Hieltjes	20PB119 - AFG - Burgemeester Hieltjes zegt n.a.v. motie PvdA publicatiebord de komst van een fysiek publicatiebord toe als de gemeentelijke publicaties in de DuivenPost verdwijnen door bezuinigingen.		Ja	10-11-2020
Raadsavond 07-07-2020 D.09. Koers richting een sluitende begroting	Hieltjes	20PB114 - AFG - Burgemeester Hieltjes zegt toe dit jaar in overleg te gaan met de afdeling communicatie hoe beter gecommuniceerd kan worden hoe inwoners meldingen kunnen doen van overlast.	08-12-2020	Ja	10-11-2020
Raadsavond 07-07-2020 D.09. Koers richting een sluitende begroting	Knuiman	20PB113 - Wethouder Knuiman zegt toe via de griffie meer informatie te geven over de vraag of het aantal aangevraagde uitkeringen van de RSD is gestegen i.v.m. het coronavirus. Wethouder Knuiman zal hierbij ook antwoord geven op de vraag of	23-09-2020	Ja	23-09-2020

		het college gaat aankloppen bij het rijk voor de extra kosten voor uitkeringen.			
Raadsavond 07-07-2020 D.08.a. LA-CDA-SP - Amendement Fietstunnel zuidsingel - aangenomen	Spaargaren	20PB120 - Wethouder Spaargaren zegt toe na de zomer naar de raad te komen met een plan voor de realisatie van een middengeleider op de kruising Zuidsingel (i.p.v. de fietstunnel).	30-09-2020	Ja	12-11-2020
Raadsavond 07-07-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Knuiman	20PB115 - Wethouder Knuiman zegt toe met meer informatie naar de raad te komen als er meer bekend is over de mogelijk beperkende invloed van privacywetgeving op de aanpak personen verward gedrag.	30-09-2020	Nee	
Raadsavond 07-07-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Knuiman	20PB116 - Wethouder Knuiman zegt toe dat de gemeente Duiven een aantal activiteiten gaat ontplooiën in de week van de eenzaamheid.	08-10-2020	Ja	01-11-2020
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 - Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel	Goossen	20PB110 - Wethouder Goossen zegt toe dat de geconstateerde omissies in de jaarrekening (door PvdA) nog worden aangepast.	07-07-2020	Ja	07-07-2020
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 - Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel	Spaargaren	20PB108 - Wethouder Spaargaren zegt toe na het zomerreces een vertrouwelijke kennisgeving aan de raad te sturen over de stand van zaken betreffende realisatie vitaal centrum Duiven.	31-10-2020	Ja	05-11-2020
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 - Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel	Spaargaren	20PB109 - Wethouder Spaargaren zegt toe na de zomer informatie te delen met de raad over het huidige groenbeleid en naar de raad te komen om kaders te vragen voor het nieuwe groenbeleid.	31-12-2020	Ja	06-11-2020
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 -	Goossen	20PB094 (aanvulling) - Wethouder Goossen zegt toe dat er in september/oktober een	31-10-2020	Ja	29-09-2020

Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel		stoplichtmodel gereed is waarin concreet de stand van zaken van het verbeterplan kan worden getoond.			
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 - Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel	Goossen	20PB107 - Wethouder Goossen zegt toe dat er volgende week een officiële reactie volgt op het accountantsverslag en de genoemde adviezen daarin.	10-07-2020	Ja	14-07-2020
Politieke Avond 30-06-2020 2. 20:00 - 21:30 - Programmarekening 2019 gemeente Duiven / ronde en debat tafel	Doorlopende afspraak	20PB111 - Wethouder Goossen zegt toe dat er in volgende raadsvoorstellen van de P&C cyclus een apart besispunt wordt opgenomen om te beslissen over de investeringen.	31-12-2020	Nee	
Politieke Avond 30-06-2020 1. 19:30 - 19:45 - Zienswijze ontwerpbegroting 2021 Stichting Veilig Thuis / ronde en debat tafel	Goossen	20PB112 - Wethouder Goossen zegt toe 1 juli de openstaande technische vragen van GroenLinks te beantwoorden over de jaarrekening.	01-07-2020	Ja	01-07-2020
Politieke Avond 23-06-2020 2. 20:15 - 22:30 - Koers richting een sluitende begroting en Financiële Tussenrapportage / debat tafel	Goossen	20PB103 - Wethouder Goossen zegt toe de vragen van Pro Duiven over lijst B van het Koersdocument alsnog te zullen beantwoorden.	31-07-2020	Ja	30-06-2020
Politieke Avond 23-06-2020 2. 20:15 - 22:30 - Koers richting een sluitende begroting en Financiële Tussenrapportage / debat tafel	Spaargaren	20PB106 - AFG - Wethouder Spaargaren zegt toe (uitdrukkelijk zonder garanties) een poging te wagen om de kosten inzichtelijk te maken van de desinvestering van het stoppen met de plannen voor de Dorth tot Medlerstraat. Aanvulling 23 september: er wordt gesproken met de omwonenden en er worden kleine	31-12-2020	Ja	10-11-2020

		maatregelen genomen. De wethouder komt na oktober, nog in kwartaal 4, met een terugkoppeling naar de raad.			
Politieke Avond 23-06-2020 2. 20:15 - 22:30 - Koers richting een sluitende begroting en Financiële Tussenrapportage / debat tafel	Goossen	20PB104 - AFG - Wethouder Goossen zegt toe met een inhoudelijk voorstel naar de raad te komen over het krediet voor het Eilandplein.	31-12-2020	Ja	14-01-2021
Politieke Avond 23-06-2020 1. 19:30 - 20:00 - Wensen en bedenkingen oprichten Stichting Liemerse Ambassade / debat tafel	Tiedink	20PB105 - Wethouder Tiedink zegt toe te onderzoeken of raadsleden een rol van betekenis kunnen gaan spelen in de nog in te stellen adviesgroep van de Liemerse Ambassade.	30-09-2020	Ja	13-10-2020
Raadsavond 10-06-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Knuiman	20PB101 - Wethouder Knuiman zegt toe, n.a.v. vragen van S.P. bij het 'over en weer' van 10 juni, om te onderzoeken of het initiatief uit LIS B2a (opsporingsmethode eenzame ouderen) ook in Duiven ingezet kan worden. Update 26-1-2021: de wethouder heeft onderzoek gedaan naar de achterliggende vraag of de BIS wat privacy betreft gebruikt mag worden om eenzame ouderen op te sporen. Conclusie is dat er vanuit burgerzaken mogelijk een brief kan worden verstuurd op basis van de BIS gegevens. Volgende raadsvergadering komt de wethouder terug op de vraag welke actie Duiven gaat ondernemen.	23-02-2021	Nee	
Raadsavond 10-06-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	20PB102 - Wethouder Spaargaren zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven bij het 'over en weer' van 10 juni, om na te gaan of het	30-06-2020	Ja	30-06-2020

		klopt dat er geen pinbonnen verstrekt worden bij de vuilstort als maatregel tegen coronaverspreiding.			
Raadsavond 10-06-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Hieltjes	20PB100 - Burgemeester Hieltjes zegt toe, n.a.v. vragen van Pro Duiven bij het 'over en weer' van 10 juni, om donderdag 11 juni in gesprek met ondernemers te polsen of zij door een actie aandacht willen geven aan de internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen.	12-06-2020	Ja	11-06-2020
Politieke Avond 02-06-2020 A.3. 21:45 - 22:30 / Wmo uitgaven / ronde tafel	Knuiman	20PB099 - AFG -Wethouder Knuiman zegt toe de raad te informeren over hoe de uitgaven Wmo zich in de loop van dit jaar ontwikkelen		Ja	24-11-2020
Politieke Avond 02-06-2020 A.2. 20:45 - 21:30 / Uitspraak Raad van State / ronde tafel	Spaargaren	20PB098 - Wethouder Spaargaren zegt toe het regionaal koopstromenonderzoek met de raad te delen	30-06-2020	Ja	23-09-2020
Raadsavond 06-05-2020 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten.	Spaargaren	20PB096 - Wethouder Spaargaren zegt toe dat de fontein in het Droopark volgend jaar eerder aan gaat.	31-03-2021	Nee	
Raadsavond 06-05-2020 A.a. Mededelingen.	Knuiman	20PB097 - Wethouder Knuiman zegt toe dat er extra informatie naar de raad komt, via de griffie, over de RSD (raadsinformatiebrief B18).	31-05-2020	Ja	15-05-2020
Raadsavond 06-05-2020 A.a. Mededelingen.	Goossen	20PB095 - Wethouder Goossen zegt toe dat er medio juni een kennisgeving naar de raad toe komt over de voortgang woningbouw.	30-06-2020	Ja	25-06-2020
Politieke Avond 10-03-2020 B.3. 21.45 - 22.30 / Inclusie agenda Duiven	Knuiman	20PB092 - Wethouder Knuiman zegt toe tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota terug te komen op de kosten van de inclusieagenda.	30-09-2020	Ja	12-05-2020

2020-2022 / ronde tafel en eventueel debat					
Politieke Avond 10-03-2020 B.2. 20.30 – 21.30 / Eindrapport Taskforce Jeugdzorg / ronde tafel	Knuiman	20PB093 - Taskforce Jeugdzorg: Wethouder Knuiman zegt toe dat dit specifieke onderwerp (taakstelling 0,5 miljoen) terugkomt bij de bespreking van de voorjaarsnota of de begroting 1stroom.	30-09-2020	Nee	
Politieke Avond 10-03-2020 B.1. 19.30 – 20.15 / Verbeterplan financiën / ronde tafel	Goossen	20PB094 - AFG - Tijdens de ronde tafel op 10 maart 2020 is nogmaals bevestigd dat naast behandeling in de auditcommissie, de raad de komende tijd per kwartaal zal worden bijgepraat.		Ja	26-01-2021
Politieke Avond 10-03-2020 A.1. 19.30 – 21.00 / Lokaal aandeel concept-RES / debattafel	Tiedink	20PB091 - Wethouder Tiedink zegt toe dat er op korte termijn nieuwe informatie komt naar de raad over inhoud (o.a. regionale kaarten) en het proces van de RES.		Ja	12-05-2020
Raadsavond 18-02-2020 D.07.c. Motie vreemd - CDA - Fonds betaalbare woningbouw - aangehouden	Goossen	20PB090 - Wethouder Goossen zegt toe met alternatieven richting de raad te komen die handelen in de geest van de motie 'Fonds betaalbare woningbouw'. "Update toezegging: Wethouder Goossen heeft alternatieven onderzocht maar nog geen concreet voorstel. De keuze is of de omgevingsvisie afwachten of toch een afzonderlijke procedure afwachten. Wethouder Goossen komt er na de zomer op terug. Update toezegging 23 september: er volgt in oktober een kennisgeving over dit onderwerp richting de raad. Deadline december 2020	31-12-2020	Nee	
Raadsavond 18-02-2020 A. OVER & WEER	Spaargaren	20PB089 - Wethouder Spaargaren zegt toe (n.a.v. vragen van de S.P. bij het 'over en	31-03-2020	Ja	31-03-2020

		weer') extra aandacht te geven aan het bestaan van de Fixi app			
Raadsavond 18-02-2020 A. OVER & WEER	Tiedink	20PB088 - Wethouder Tiedink zegt toe (n.a.v. vragen van Pro Duiven bij het 'over en weer') dat de raad een terugkoppeling ontvangt van de komende gesprekken met omliggende gemeenten over de RES.	06-05-2020	Ja	06-05-2020
Politieke Avond 04-02-2020 A.1. 19:30 - 20:30 / Lokaal aandeel concept-RES / ronde tafel	Tiedink	19PB086 - Wethouder Tiedink zegt toe, n.a.v. vragen van Lokaal alternatief, een schriftelijke reactie te schrijven over de inhoud van het krantenartikel over biomassa t.o.v. de RES.	31-03-2020	Ja	31-03-2020
Politieke Avond 04-02-2020 A.1. 19:30 - 20:30 / Lokaal aandeel concept-RES / ronde tafel	Tiedink	19PB087 - Wethouder Tiedink zegt toe de vraag van PvdA over de effecten van zonneparken op de bodem en het bodemleven schriftelijk te beantwoorden.	31-03-2020	Ja	31-03-2020
Politieke Avond 04-02-2020 A.1. 19:30 - 20:30 / Lokaal aandeel concept-RES / ronde tafel	Tiedink	19PB085 - Wethouder Tiedink zegt toe, n.a.v. vragen van de PvdA, na te gaan waar het percentage van 60% in de opbrengst participatie/enquête vandaan komt. En zoekt uit hoeveel % van de reacties van Duivenaren kwamen.	18-03-2020	Ja	18-03-2020
Politieke Avond 07-01-2020 B.1. 19.30 – 20.15 / Inclusie agenda Duiven 2020-2022 / debattafel	Knuiman	18PB073-b - De wethouder heeft toegezegd 2x per jaar (voor de zomer en aan het einde van het jaar) de raad in een kennisgeving een terugkoppeling te geven over welke acties er concreet zijn uitgevoerd i.h.k.v. de Inclusieagenda. aanvulling: 23 september – in 2020 komt er 1 kennisgeving mede omdat er pas laat in het jaar een besluit is genomen over de inclusie agenda.	31-12-2020	Nee	

Raadsavond 10-12-2019 B.03. Vaststelling lijst ingekomen stukken	Spaargaren	19PB075 - Wethouder Spaargaren zegt toe (n.a.v. vragen van de PvdA en Pro Duiven over ingekomen stuk A4) om medewerking te willen verlenen aan een ronde tafel over de herinrichting van de Eltensetraat Dorth tot Medlerstraat. Men spreekt hierbij af eerst de bezuinigingen af te wachten met de behandeling tijdens de voorjaarsnota.	07-07-2020	Ja	07-07-2020
Politieke Avond 26-11-2019 A.1. 19:30 - 20:15 / Inclusie agenda Duiven 2020-2022 / ronde tafel	Knuiman	18PB073a - Inclusie agenda: *De Inclusie agenda zal gedeeld worden met de burgemeester van Oude IJsselstreek, daar hij een van de voortrekkers in deze problematiek is. *De Inclusie agenda van 2021 worden de acties en doelstellingen concreter gemaakt. *Bij de eerste actualisatie/evaluatie wordt ook het betrekken van werkgevers meegenomen.	31-03-2020	Nee	
Raadsavond 22-10-2019 D.07. Ingediende moties over niet-geagendeerde onderwerpen.	Goossen	18PB072 - AFG - De wethouder heeft toegezegd zich aan de afspraken zoals geformuleerd in de motie WVG te houden, met deze toezegging is de motie ingetrokken. Daarnaast zegt de wethouder toe de communicatie rondom planontwikkeling zo goed en zo zorgvuldig mogelijk vorm te geven, daarop is ook het amendement ingetrokken.	31-03-2021	Ja	08-12-2020
Raadsavond 17-09-2019 D.13. Ingediende moties over niet-geagendeerde onderwerpen.	Spaargaren	18PB068 - Nav motie SP/GL/D66 Pmd ophangsystemen: het college zegt toe dat dit ophangstelsel bij de evaluatie van het afvalbeleid betrokken wordt en daarmee later terugkomt in/bij de raad. De motie is daarop aangehouden.	31-12-2020	Ja	05-11-2020

		Aanvulling 7-7-: bij de afdoening van deze toezegging wordt ook in gegaan op de vraag van GroenLinks of er nieuwe KlikM haken kunnen worden aangeschaft voor de PMD vuilniszakken.			
Raadsavond 17-09-2019 D.11. Verklaring van geen bedenkingen Waterschap 2 windturbines RWZI InnoFase	Doorlopende afspraak	18PB067 - Weth. Spaargaren - Nav motie pvda VVGB: het college zegt toe de notulen en agenda van de Omgevingsadviesraad te delen met de raad. De motie is daarop teruggetrokken. Aanvulling : op 12-11-2019 heeft de wethouder aanvullend toegezegd dat hij de oproep doorstuurt waarin mensen uit Lathum worden opgeroepen om deel te nemen aan de omgevingsadviesraad. Ook stuurt hij het verslag van 22 juli na.		Nee	
Raadsavond 02-07-2019 C.09.cb. M2 GroenLinks PvdA D66 - Motie duurzaamheidsparagraaf - verworpen	Doorlopende afspraak	18PB059 - Weth. Tiedink - Waar dat relevant is, wordt duurzaamheid meegenomen in raadsvoorstellen bij de kanttekeningen en argumenten. Het huidige format geeft daarvoor voldoende ruimte (n.a.v. deze toezegging is motie aangehouden).		Nee	
Raadsavond 02-07-2019 C.09. Voorjaarsnota Duiven 2019	Goossen	18PB052-a - In de 1e helft van 2021 wordt er verslaggeving naar de raad gedaan van de evaluatie stimuleringsbeleid..	30-06-2021	Nee	
Raadsavond 02-07-2019 C.09. Voorjaarsnota Duiven 2019	Knuiman	18PB062 - In het 1e kwartaal 2021 ontvangt de raad een evaluatie over de inzet van de zorgcoördinator, dat ligt ook de vraag voor of de inzet van de zorgcoördinator wordt doorgezet. Later afgesproken dat 2 jaren nodig zijn voor een goede evaluatie, dus in 2021.	31-03-2021	Nee	

Raadsavond 02-07-2019 1. RAADSVERGADERING	Doorlopend e afspraak	18PB061 - Burgemeester - Als een buurt met een gedragen verzoek komt om een vuurwerkvrije zone in te stellen, wil de gemeente kijken naar hoe men dit kan faciliteren. Hier wordt wel een voorbehoud gemaakt op het gebied van inzet van handhavingscapaciteit. Eerder wordt gedacaht aan communicatieve inzet (bordjes vuurwerkvrije zone, etc.)		Nee	
Raadsavond 02-07-2019 1. RAADSVERGADERING	Doorlopend e afspraak	18PB063 - Burgemeester - Bij het opstellen van raadsvoorstellen zal de organisatie/college alerter zijn op de samenhang van hoe het raadsvoorstel zich verhoudt ten opzichte van andere beleidsterreinen. Het bestaande format biedt hiervoor voldoende mogelijkheden.		Nee	
Raadsavond 02-07-2019 1. RAADSVERGADERING	Doorlopend e afspraak	18PB056 - AFG - Weth. Tiedink - Biodiversiteit is een onderdeel van de nieuwe aanbesteding in onderhoud openbare ruimte		Nee	23-02-2021
Raadsavond 02-07-2019 1. RAADSVERGADERING	Doorlopend e afspraak	18PB050 - Weth. Spaargaren - Voor het stookseizoen zal de gemeente in haar communicatie uitingen aandacht geven aan informatie over houtkachels, ook bij het aanvragen van een bouwvergunning wordt informatie meegeven over de problematiek rondom houtkachels		Nee	
Raadsavond 07-05-2019 A.d. Vragen raadsleden en fractieassistenten	Doorlopend e afspraak	18PB044 - Weth. Knuiman zegt n.a.v. vraag GroenLinks toe dat er 2x per jaar korte inhoudelijke informatie over BVO DRAN naar de raad komt. Indien mogelijk wordt aangehaakt bij regionale informatie.		Nee	

Politieke Avond 09-04-2019 A.1. 19.30u – 20.30u / Beleidsplan Schuldhulpverlening 2019- 2022 / ronde- en debattafel	Doorlopend e afspraak	18PB043 - Weth. Knuiman zegt toe dat de raad jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang binnen het onderwerp Schuldhulpverlening.		Nee	
Raadsavond 07-11-2017 C.10. Vaststelling van de belastingverordening voor het belastingjaar 2018.	Doorlopend e afspraak	17PB052 - Wethouder Van Groningen: Met betrekking tot de oninbare vordering, zal het college actie ondernemen als in de toekomst zich (opnieuw) een verhaal-mogelijkheid voordoet. In de jaarrekening zal melding gemaakt worden of het mogelijk is geweest om middelen te verhalen.		Nee	
Raadsavond 07-11-2017 C.09. Programmabegroting 2018 - 2021	Doorlopend e afspraak	17PB058 - Weth. Knuiman: Eén keer in het half jaar wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van het project Laaggeletterdheid.		Nee	
Politieke Avond 24-10-2017 A.2. 20.40 - 21 .25 / 8e Wijziging APV / debattafel	Doorlopend e afspraak	17PB048 - Burgemeester De Lange zegt toe een evaluatie van de wijziging in de APV m.b.t. de wet woonoverlast te realiseren op het moment dat voldoende casuïstiek voorhanden is.		Nee	

Vragen "Over en Weer" D66 Duiven

Datum: 23 februari 2021

Naar aanleiding van de lijst met toezeggingen

20PB146 [Wethouder Knuiman]

Zijn er in de afgelopen maanden bedrijfsbezoeken geweest? En is daarbij aan de orde gekomen of ondernemers meer willen inzetten op het creëren van stageplekken voor [V]MBO-leerlingen? Zou het college bereid zijn om daarover een brief te sturen naar MKB Duiven en LINDUS om de problematiek van de tekorten aan stageplaatsen tijdens de SARS-CoV-2 pandemie nog eens goed onder de aandacht te brengen?

20PB140 [Wethouder Spaargaren]

Naar aanleiding van de discussie rondom de versmalling van de Heilweg [Uitvoeringsagenda Mobiliteitsplan Duiven 2020-2023] de volgende vragen. Wordt in de versmalling van de Heilweg ook rekening gehouden met de toegenomen fiets- en wandelstromen in het buitengebied, inclusief de - bredere - rolstoelen en scootmobielen? En hoe wordt dat in de versmappingsplannen meegenomen nu de vrije tijd gedurende de SARS-CoV-2 pandemie toch anders dan gebruikelijk wordt ingevuld? Kan de wethouder toezeggen dat hierover met o.a. de Werkgroep Inclusieagenda nader gesproken gaat worden voordat de plannen definitief zijn?

20PB138/ 20PB138 [Wethouder Tiedink]

N.a.v. ingediende motie - D66-GroenLinks-DOED-SP-VVD - Motie Elektrische laadpalen [aangepast aangenomen d.d. 13-10-2020]: kan de wethouder aangeven of de streefaantallen, die mede o.b.v. de Beleidsregels oplaadinfrastructuur elektrische voertuigen van de VNG te bepalen zijn, qua inspanningsverplichting naar verwachting gehaald gaan worden voor eind Q2 2021? En zo niet, kan de wethouder dan aangeven welke extra inspanningen verricht gaan worden om toch zo ver mogelijk te komen? Waarbij overigens aangetekend wordt dat D66 Duiven van de inhoud van de kennisgeving in de raad van 22 januari 2021 kennis genomen heeft.¹

20PB115 [Wethouder Knuiman]

N.a.v. de vraag over AVG-perikelen bij mensen met "verward gedrag" [D66 Duiven heeft het overigens liever over mensen met "onbegrepen gedrag"]: is er - bijvoorbeeld via de VNG - al overleg geweest met de Ministeries van BZK en J&V om de AVG-problematiek, die breder speelt rondom de ontschotting in het sociaal domein, aan te kaarten en zo nodig ook richting EU deze problematiek [d.w.z. de niet-gewenste neveneffecten van privacywetgeving] bespreekbaar te maken, zodanig dat de AVG [als EU-verordening] wellicht op termijn aangepast kan worden?

20PB090 [Wethouder Goossen], deadline december 2020

Wethouder Goossen heeft toegezegd met alternatieven richting de raad te komen die handelen in de geest van de motie "Fonds betaalbare woningbouw" [Motie vreemd - CDA -

¹ Zie ook: Kennisgeving [Documentnummer: 201490332, Zaaknummer: Z/20/074133] d.d. 22 december 2020.

Fonds betaalbare woningbouw - aangehouden, d.d. 18-2-2020]. Hierover is een enkele keer een korte update geweest maar nog geen concreet voorstel, hetzij als afzonderlijk raadsvoorstel, hetzij als voorstel om deze kwestie integraal op te nemen in de Omgevingsvisie cum annexis. Kan het college aangeven wat het gaat worden en wanneer de raad, indien een separaat voorstel komt, dit voorstel tegemoet kan zien? Waarbij ook de vraag aan het CDA: als e.e.a. niet tijdig wordt opgepakt door het college, dient het CDA de motie dan in de nabije toekomst nogmaals in ter besluitvorming?

18PB050 [Wethouder Spaargaren]

Naar aanleiding van de toezegging d.d. dinsdag 2-7-2020 rondom fijnstof [$PM_{10}/PM_{2.5}$]-, CO_2 - en NO_x -vervuiling van hout- en palletkachels: n.a.v. artikelen op de site van de *Gelderlander* [1-2-2021] in *Trouw* [15-2-2021] en de *Volkscrant* [16-2-2021] en de publicatie van het RIVM d.d. 15-2-2021 [zie: <http://www.emissieregistratie.nl/erpubliek/erpub/condensable.aspx>] vraagt D66 Duiven zich af of het niet noodzakelijk is om nog actiever inwoners van de gemeente Duiven te wijzen op de gevaren van fijnstof, stikstof en CO_2 door hout- en palletkachels. Dit vanwege de enorme effecten van deze vervuilingen binnen én buiten de bebouwde kom van de gemeente Duiven.

18PB063 [Burgemeester Hieltjes]

In de vergadering van 2-7-2020 is toegezegd dat in raadsvoorstellen het college alerter zal zijn op de samenhang van hoe het raadsvoorstel zich verhoudt ten opzichte van andere beleidsterreinen. Tot op heden is dat in de aangeboden raadsvoorstellen nog niet of nauwelijks zichtbaar. Gaat het college hiermee alsnog actief mee aan de slag? En indien daar problemen mee zijn, kan het college dan aangeven wat in de weg staat aan het doorvoeren van deze toezegging?

17PB058/18PB043 [Wethouder Knuiman]

Er ligt een toezegging om één keer in het half jaar de raad te informeren over de voortgang van het project Laaggeletterdheid [toezegging d.d. 7-11-2017, 17PB058]. Daarnaast ligt er een soortgelijke toezegging over de schuldhulpverlening [toezegging d.d. 9-4-2019, 18PB043]. Kan het college aangeven wanneer de eerstvolgende update over deze onderwerpen te verwachten vallen? En of het zinvol is om de frequentie van één keer per half jaar aan te houden of de updates bijvoorbeeld op te nemen in een jaarlijkse evaluatie van ontwikkelingen in het sociaal domein?

Vragen Pro Duiven aangaande Lijst van Toezeggingen

21PB159 - kostenverantwoording bedrijventerreinen 2040

Op de lijst van toezeggingen staat dat inzicht wordt gegeven voor de raadsavond. Dit is niet exact hetgeen toegezegd is in de betreffende vergadering op 16 februari jl. Hierin zei wethouder Spaargaren toe dat de gemeenteraad de kostenverantwoording voor het einde van de week op de IPad zou hebben.

Waarom is het de wethouder niet gelukt om aan deze toezegging te voldoen, daar de gemeenteraad halverwege gisterenmiddag pas kennis kon nemen van deze ogenschijnlijk eenvoudige kostenverantwoording op IBabs, te meer omdat het er alle schijn van had dat de wethouder deze verantwoording op las in de eerdergenoemde vergadering op 16 februari 2021?

21PB150 - Uniek Sporten betrokken bij Inclusie Agenda

Kan wethouder Knuiman aangeven of zij vanuit de organisatie de bevestiging heeft gekregen dat Uniek Sporten eerder / meer betrokken wordt bij de voortgang Inclusie Agenda? Is er al contact gelegd met Uniek Sporten hieromtrent?

21PB157 - Afvalbakken - beleidsplan

Wanneer mag de gemeenteraad het toegezegde persbericht aangaande het afvalbakken-beleidsplan ontvangen?

Zoals je weet werken we binnen de gemeente Duiven aan een verbetering van de samenwerking tussen zorg en veiligheid. Dat doen we zowel intern, als met externe partners. Als het gaat om personen met onbegrepen gedrag (zoals D66 het liever zegt), dan zijn Loes Stelder en ik samen aanspreekpunt.

We proberen werkprocessen neer te zetten om de samenwerking te verbeteren. Op dit moment schrijven we een intern werkproces en zijn we heel actief in gesprek met GGNet en Ribw (samen met de gemeente Westervoort en Zevenaar) om samenwerkingsafspraken te maken.

Ik start de mail met het bovenstaande omdat juist ook de VNG adviseert om het uitwisselen van gegevens op lokaal niveau goed te regelen. Gegevensdeling en privacy is voor 80 procent een organisatievraagstuk (bron boek Vangnet voor Victor, inzichten voor betere zorg en meer veiligheid. Dit boek is vers van de pers en zeker de moeite waard en leest heel makkelijk).

Dus door de samenwerking goed in te richten, kan een groot aantal juridische knelpunten worden weggenomen. Het doel is immers niet om gegevens uit te wisselen maar om samen een effectief hulpverleningstraject te starten.

De AVG veroorzaakt obstakels maar als het gaat om personen met onbegrepen gedrag, is het juist ook vaak het beroepsgeheim van artsen een GGZ-collega's die het gegevens delen lastig maken. Voor zover ik weet, krijg je dat niet opgelost door de AVG aan te passen.

Het zou wenselijk zijn als het Rijk meer regie zou voeren op privacy- en gegevensuitwisseling maar er gebeurt wel het e.e.a. Hopelijk zal de Wet Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) eind 2022 in werking treden. De wet moet regelen dat gemeenten in specifieke situaties de ruimte krijgen om te verkennen of mensen kampen met gestapelde problemen en welke partijen nodig zijn om de problemen op te lossen. Doel van de wet: snellere en meer gecoördineerde 'integrale' hulp voor kwetsbare mensen. Meer informatie kan je vinden op de website:

<https://www.programmasociaaldomein.nl/actueel/nieuws/2020/03/19/19>.

Daarnaast heeft het Programma Sociaal Domein (traject Uitwisseling persoonsgegevens en privacy) ook een viertal handreikingen gepubliceerd, die de medewerkers in het Sociaal Domein kunnen gebruiken bij de analyse van een mogelijk privacy vraagstuk. Lang niet altijd is de AVG namelijk een belemmering, maar moeten de regels in de juiste volgorde en vorm correct worden toegepast. Deze handreikingen zijn te vinden op de volgende website:

<https://www.programmasociaaldomein.nl/trajecten/uitwisseling-persoonsgegevens-en-privacy-upp/nieuws/2019/10/14/privacy-en-gegevens-delen-in-het-sociaal-domein-5-handreikingen>

Privacy en gegevensuitwisseling staat hoog op de agenda van de landelijke stuurgroep Zorg&Veiligheid, https://vng.nl/sites/default/files/2021-02/landelijke_agenda_zorg_en_veiligheid_perspectief_2025.pdf.

De VNG maakt deel uit van deze stuurgroep, zo ook het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, Politie, GGZ Nederland, Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Openbaar Ministerie, (Verslavings) reclassering, Leger des Heils.

Karin Bouwmeister-Booltink/DOED

Vraag ingekomen stukken

B8. Provincie Gelderland - Financieel toezicht 2021

Onder het kopje: Risicobeoordeling van uw financiële positie wordt door de Provincie een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van onze gemeente op basis van de financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten “signaleringswaarden” die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In het tabel wordt grondexploitatie in categorie C, het meest risicovol gezet.

Grondexploitatie Gelders gemid. 9%

Waarde Duiven 50%

Categorie C >35%

- Heeft dit alleen met de bedrijventerreinen te maken of ook met de gronden voor woningbouw?
- kunt u ons uitleggen waarom dit zo'n groot verschil is met het Gelders gemiddelde?

Vraag over en weer

B3b. Brief Gedeputeerde Staten inzake de RES

Gedeputeerde Staten heeft een brief gestuurd naar de 16 gemeenten die gezamenlijk werken aan de Regionale Energiestrategie (RES). In deze brief uit de Gedeputeerde Staten haar zorgen over de verhouding zonne- en windenergie en dat deze in de RES 1.0 alleen maar schever wordt. In de brief wordt benadrukt dat dit het moment is om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Hierover 2 vragen:

- Hoe heeft het college deze brief ervaren in relatie tot de inbreng van de gemeente Duiven?
- Op welke wijze gaat het college aan de slag met het advies van de Gedeputeerde Staten?

Over & Weer 23 februari 2021

Bespreking Lijst Ingekomen Stukken

A1. Kennisgeving stand van zaken Vitaal Centrum

Ontwikkeling fase IV

- Is de intentieovereenkomst met Woonzorg Nederland reeds ondertekend?
- Wanneer mogen wij het schetsontwerp verwachten?
- In de kennisgeving staat dat er betaalbare huurwoningen voor ouderen worden gerealiseerd. Deze woningen zijn ook uitermate geschikt voor mensen met een fysieke beperking. Kunt u toezeggen dat u dit bij Woonzorg Nederland onder de aandacht brengt?

Verkoop fase II

- Vindt de besluitvorming door de gemeenteraad aangaande de verkoop van de begane grond in losse units en het niet vervreemden van de bovenverdiepingen plaats voor of nadat de losse units verkocht worden?

A4. Kennisgeving Resultaten Woonenquête

- Kunt u uitleggen hoe u bepaalt dat een respons van 1,8% van de Duivense bevolking voor 95% betrouwbaar is om hiermee uitspraken te doen én conclusies te trekken over de mening van de andere 98,2% van de Duivense bevolking?

Vragen "Over en Weer" D66 Duiven

Datum: 23 februari 2021

Naar aanleiding van de ingekomen stukken

A1 - Stand van zaken Vitaal Centrum Duiven, inclusief de ontwikkelingen in het Woonpark.

[Wethouder Spaargaren, Goossen en Knuiman]

1. Kan het college aangeven of de gesprekken met Woonzorg Nederland inzake Fase IV al heeft geleid tot een intentieovereenkomst? En zo niet, wanneer verwacht het college deze intentieovereenkomst dan wel te tekenen?
2. Met betrekking tot de motie van PvdA-D66-DOED-Zetel Nooijen, de "Motie Vertrouwelijkheid Vitaal Centrum Duiven" d.d. 8-12-2020 [aangehouden]:
 - a. Kan het college aangeven wanneer in alle openbaarheid met de gemeenteraad in Q2 2021 over de ontwikkelingen VCD gesproken gaat worden?
 - b. Kan het college een overzicht verstrekken van de specifieke documenten [uiteraard zonder daar inhoudelijk op in te gaan] waarop conform art. 25 Gemeentewet nog geheimhouding rust, die is bekrachtigd door de gemeenteraad [graag met datum bekrachtiging]?
 - c. Is het college het met D66 Duiven eens dat het een "omgekeerde wereld" is als raadsfracties zélf een inventarisatie moeten gaan maken inzake al dan niet vertrouwelijke informatie over het VCD: het college heeft de beschikking over een ambtelijk apparaat, sommige raadsfracties [ook mede-indieners van de betreffende motie] kennen zelfs bepaalde stukken niet omdat zij daarvan vanwege de vertrouwelijke aard niet in kennis wilden te worden gesteld?
3. Kan het college aangeven wat de stand van zaken is inzake de eventuele vervreemding van Fase II VCD [al dan niet gesplitst in commercieel/maatschappelijk en/of op niveau van ondernemers v.w.b. het commerciële deel van het vastgoed? En is op basis van de "objectieve waardebepalingsmethode" die de onafhankelijke taxateur heeft opgeleverd al aan te geven of verkoop - in welke vorm dan ook - op korte termijn te verwachten valt? Kan daarbij de gemeenteraad, zo nodig via een vertrouwelijke kennisgeving [totdat de verkoop gerealiseerd is] geïnformeerd worden over de te verwachten opbrengst van Fase II VCD?

A4 - Woonenquête Duiven 2020

[Wethouder Goossen]

Is het mogelijk om deze stukken [A4a t/m A4c] als bijlage toe te voegen aan de besluitvorming "Afwegingsnotitie uitbreidingslocaties" medio juni 2021?

Aan: griffie gemeente Duiven
Van: fractie CDA Duiven-Groessen-Loo

Datum: 22 februari 2021

Betreft: vragen Ingekomen stukken Raadsavond 23 februari 2021

De fractie van het CDA heeft de volgende vragen over het ingekomen stuk B8 Provincie Gelderland – Financieel toezicht 2021 (*brief van 9 februari 2021/Onderwerp Begroting 2021*):

N.a.v. de analyse van de Begroting wordt een aantal aandachtspunten gegeven (*Covid-19 - Weerstandvermogen - Realisatie bezuinigingen - Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg*). Zo wordt geadviseerd om de algemene reserve aan te vullen tot het vastgestelde minimumniveau van € 7 miljoen. De provincie adviseert ook om de voortgang van de bezuinigingen nader toe te lichten en op te nemen in een aparte paragraaf in de programmabegroting.

Vraag 1: hebben deze aandachtspunten - waaronder het weerstandsvermogen - gevolgen voor de Begroting 2021 zoals die door de Raad is vastgesteld en zo ja, waar moeten we dan rekening mee houden?

Vraag 2: hoe denkt het college erover om de Raad over de voortgang van de bezuinigingen te informeren (en daarmee een aparte paragraaf te ontwikkelen in de programmabegroting)?

Vraag 3: overweegt het college nog bezwaar te maken tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland?

Namens de fractie van het CDA

Henk Albers

Vragen fractie PvdA raadsavond 23 februari 2021

Vragen

A2 Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een vraag en twee verzoeken over de Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.

Waarom heeft het college bestuurlijk zorgen gedeeld over de plaatsing van twee windturbines in Lingewaard? Deze windturbines zouden nadelige effecten hebben op het gebied dat zich onderscheidt door hoge natuur- en landschappelijke waarden. Hoe anders is deze situatie rondom de windturbines die nu geplaatst worden bij de rioolwaterzuivering? Ook dit gebied heeft een hoge natuur- en landschappelijke waarde. Wordt hier niet met twee maten gemeten en kunnen we dan überhaupt nog windturbines plaatsen in onze gemeente?

Daarnaast verzoekt de fractie van de Partij van de Arbeid tot een informatieve avond, waarbij de gemeenteraad meer uitleg krijgt over de gevonden verontreiniging in Loowaard en welke stappen er genomen kunnen of moeten worden om de verontreiniging te saneren of te laten liggen. Welke kosten hiermee gemoeid zijn en wat de gevolgen op lange termijn zijn als de verontreiniging in de grond blijft zitten. Verder zou tijdens deze avond ook gekeken kunnen worden naar andere plekken waar ook verontreiniging in de bodem zit, maar ook kan er verder ingezoomd worden over de mate van dioxines die gevonden zijn en of deze dioxines, die vanuit onder meer verbranding ontstaan, op meer plekken in de gemeente Duiven aanwezig zijn.

De fractie van de Partij van de Arbeid ontvangt graag alle documentatie en rapporten rondom de verontreiniging rondom Loowaard en eventueel van andere inmiddels bekende gebieden in de gemeente Duiven.

A5 Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een vraag over de Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.

In de kennisgeving wordt gesproken over een nieuw ambitieniveau en nieuw maaibeleid. Waarom is dit nieuwe beleid niet eerst door de gemeenteraad van kaders voorzien en daarna ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden?

Vragen over en weer 23-02-2021

Vervuiling bodem Loowaard

In de Gelderlander van 20-2-2021 is te lezen over een ernstige vervuiling in de bodem van Loowaard, mogelijk een gevolg van lozingen op het rivierwater. Deze vervuiling is terug te vinden in de flora en fauna van dit gebied. Daarnaast zijn ook grote hoeveelheden gif in de runderen en paarden teruggevonden die tot halverwege vorig jaar als 'wildernisvlees' zijn verkocht. Te lezen is dat de wethouder van mening is dat de gezondheidsrisico's te verwaarlozen zijn en sanering te kostbaar is. De SP heeft hierover de volgende vragen:

- De wethouder geeft in het stuk aan dat het water een schoner is dan vroeger. Zijn er recente onderzoeken over de waterkwaliteit in dit gebied en m.n. in de plas bij Huis Loowaard gedaan of bekend?
- In de plas bij Huis Loowaard wordt door vele recreanten gezwommen. Hoe groot is het risico van inname giftige stoffen door mensen als gevolg van het zwemmen in deze plas en het recreëren op vervuilde bodem?
- Gaat de wethouder, bij onvoldoende risico-inschatting, recreanten te informeren dat het gebied, water en bodem, giftige stoffen bevat? En zo ja, op welke wijze wil zij dat doen?
- Heeft de wethouder overwogen dit gebied te sluiten voor recreatie nadat in 2019 duidelijk is geworden dat het gebied ernstig vervuild is?
- Heeft de wethouder zicht op wat er gebeurt met het vlees van de runderen en paarden die leven in de Loowaard?

Met vriendelijk groet,

Gerard Wassing, fractievoorzitter SP Duiven

Vragen over A15-A12

- 1) Wat betekent het uitstel van de besluitvorming voor Duiven? Hebben we hierdoor extra personeels- en administratie kosten?
De tussenuitspraak van 20 januari 2021 heeft een extra vertraging van 6 tot 12 maanden tot gevolg. De MIRT-planning is in november vorig jaar nogmaals aangepast vanwege de vertraagde beroepsprocedure. De openstelling van de A15 is toen van 2024 naar 2025 verplaatst. Vanaf 2025 krijgt het gemeentelijke project geen jaarbudgetten vanuit de meerjarenbegroting meer. Op dit moment is niet eenduidig aan te geven of de vertraging tot extra werk leidt. Of dat het werk over een iets langere periode kan worden verspreid. Ons eerste gevoel is dat dit eerder tot meerkosten dan tot minderkosten leidt.
- 2) Gaan er geplande werkzaamheden zoals kabels verleggen onder bestaand spoor Arnhem Zevenaar, Graafwerk, boringen gewoon door?
Dat is op dit moment nog niet bekend. Rijkswaterstaat bestudeert momenteel de uitspraak van de Raad van State en bekijkt wat de exacte consequenties en benodigde vervolgstappen van de uitspraak zijn.
- 3) Wat betekent het voor Duiven als de verlenging van de A15 niet doorgaat, o.a. kosten i.p.v. opbrengsten?
*Als gevolg van de tussenuitspraak van 20 januari 2021 is de minister van Infrastructuur en Waterstaat opdragen om de stikstofgevolgen beter te motiveren en een nadere onderbouwing van de verwachte voordelen van een faunapassage en een amfibietunnel te geven. Alle andere beroepsgronden zijn in de tussenuitspraak van de Raad van ongegrond verklaard.
Met Rijkswaterstaat hebben we over een aantal zaken financiële afspraken kunnen maken. Zover deze al uitgekeerd zijn hoeven die bij niet doorgaan van het project niet te worden terugbetaald.*
- 4) Wat zijn de gevolgen voor de verbreding van de A12?
De mijlpalen van het project zijn vorig jaar aangepast in de MIRT-planning. Openstelling van dit tracé stond gepland in 2022-2024, dit is aangepast naar 2023-2025. De volgorde van de verbreding in relatie tot de A12 blijft in stand, dat wil zeggen dat de A12 vroeg in de uitvoeringsplanning blijft staan. GelreGroen gaf eerder ongeveer een jaar na de start een tijdelijke verbreding te realiseren. Dit was 2022 en wordt nu in onze beleving 2023. De openstelling van de definitieve A12-verbreding loopt ongeveer een jaar op de A15-doortrekking vooruit.
- 5) Zijn er nog andere ontwikkelingen betreffende dit project?
Voor zover wij kunnen beoordelen niet.

Over & Weer 23 februari 2021

Vragen raadsleden en fractieassistenten

Op dinsdag 9 februari om half 11 's ochtends was de buitentemperatuur minus 6,4 graden Celsius. Op dat moment werden de bomen op de Roerdompstraat, Aalscholverstraat en nabij het DuivenOnline-bankje in het Droo-park rigoureus gesnoeid.

De week daarvoor (tijdens temperaturen ruim boven nul) zijn de bomen in het Kennedystraat onder handen genomen.

Snoeien met matige vorst is nooit een goed idee omdat de boom door de temperatuur de wonden die ontstaan door deze rigoreuze snoei niet of niet goed kan herstellen.

- Wat is de reden dat het risico op sterfte van de boom/bomen of haar takken wordt bevorderd door te snoeien met matige vorst? **Het snoeien van bomen kan met vorst, deze hebben niet te lijden van de werkzaamheden. Derhalve is er dus ook geen risico op sterfte. Bij het snoeien van struiken kan er wel een risico zijn, deze kunnen minder tegen het snoeien tijdens vorst. Wellicht dat hier een verwarring is ontstaan.**
- Hadden deze snoeibeurten niet uitgesteld kunnen worden? **Nee, het is veel nadeliger om de bomen te snoeien op het moment dat ze uitlopen.**
- Wie is verantwoordelijk voor de eventuele schade, kosten voor herplant, die samenhangt met deze onverantwoorde snoeibeurt wanneer de boom / bomen als verloren beschouwd mag worden? **Gezien er geen sprake is van onverantwoorde wijze van snoeien is deze vraag niet van toepassing.**

2. In de Fixi-app staan vele meldingen van meer dan een jaar oud nog steeds op in behandeling. In het zoekgebied van 150 meter rondom mijn woonadres is de oudste in behandeling-melding van 10 augustus 2018. Het betreft hier de aanplant van een struik.

- Wat is reden dat de meldingen in de Fixi-app niet consequent bijgewerkt worden? Kunt u toezeggen dat dit op korte termijn gaat gebeuren?

We hebben inderdaad achterstanden bij de verwerking van Fixi-meldingen. Deels zijn dit administratieve achterstanden, waarbij de melding wel in de richting van de inwoner is afgedaan, maar in het systeem nog niet is verwerkt. Wij vragen de behandelaars aandacht voor deze "vervuiling" van Fixi en zullen een breed verzoek tot opschonen van de werkvoorraad doen.

Ook is er een categorie meldingen waar herhaald handelen op nodig is, over een langere periode. Denk hierbij aan meldingen over rattenoverlast, waarbij we meerdere malen langs gaan. Ook die meldingen staan daardoor langer open, terwijl ze wel opgepakt zijn. Daarnaast is bij meerdere meldingen sprake van uitstel van werkzaamheden in verband met de Coronabeperkingen.

Voor een ander deel hebben we achterstand bij het afdoen van meldingen in het algemeen. Deze laatste categorie achterstanden komt voort uit onze worsteling met een steeds toenemend aantal meldingen, terwijl daar geen extra capaciteit tegenover staat.

3. Waarom is afgeweken van de gebruikelijke en op de website van de gemeente Duiven gepubliceerde strooiroutes tijdens de meest recente witte periode in onze gemeente?
Om wat voorbeelden te noemen ter verduidelijking; hoofdfietsroute tussen station en centrum Duiven, ontsluiting van de wijk Oud-Zuid zijnde Fuutstraat op Visserlaan. En zo zijn er nog tal van straten te noemen.

Preventief hebben we de volledige strooiroute kunnen rijden. Echter door de heftige sneeuwval waren naderhand voor een aantal wagens bepaalde stukken onbegaanbaar en moesten deze stukken door de tractor gedaan worden. Daarnaast hadden we ook veel last van de wind, waardoor het leek alsof we er niet geweest waren, terwijl dit wel het geval was. Direct na het schuiven, werd de sneeuw op sommige plekken weer onmiddellijk op de weg geblazen, waardoor het leek alsof er niks gebeurd was. Dit was ook zeer frustrerend werken voor de strooiploeg zelf.

Via het huidige systeem is het ook achteraf aantoonbaar dat we daadwerkelijke de route hebben gereden, maar we gaan ervan uit dat met bovenstaand antwoord de vraag voldoende beantwoord is. Het was een extreem weekend, waar (zoals je weet) met man en macht gewerkt is om het bol te kunnen werken.

4. De Provincie Gelderland voert in 2022 de zogenaamde Hub-taxi in om personen te vervoeren van deur naar halte/station en andersom. Dit kan een vervanging / aanvulling zijn op het WMO-vervoer / doelgroepenvervoer.

Is het College op de hoogte van de invoering van deze nieuwe vorm van vraaggestuurd vervoer?

Al vanaf 2016 heeft de Provincie binnen Avan het OV-vangnet vervoer ondergebracht, dat betekent dat alle inwoners ook gebruik kunnen maken van Avan (wel met een hogere ritbijdrage). Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst met de Provincie. Deze overeenkomst loopt eind dit jaar af en de Provincie heeft besloten om het OV-vangnet gedeelte geheel zelf te gaan organiseren, zonder samenwerking met de vervoersregio's in de Provincie Gelderland.

Overigens wordt het OV-vangnet gedeelte nu uitgevoerd van deur-tot-deur en ook van halte-tot-halte. Zover nu bekend wordt het nieuwe product van de Provincie halte-tot-halte vervoer.

Wat betekent dit voor het gemeentelijke contract met AVAN?

De vermindering van het aantal ritten heeft op dit moment geen effecten op de contracten, aangezien het OV-vangnet gedeelte maar een klein deel beslaat van het totale vervoer.

Gaat de gemeente bij het toekennen van vervoersondersteuning rekening houden met deze provinciale variant?

Deze variant is bij de Wmo nog niet bekend, en zal bij invoering zeker worden meegenomen bij het toekennen van vervoersondersteuning.

Biedt de gemeente ondersteuning aan inwoners voor wie reizen met het openbaar vervoer niet gebruikelijk is, maar wel mogelijk?

Dit kan o.a. met behulp van de Reiskoffer, deze wordt vaak ingezet voor leerlingenvervoer. Echter is ook geschikt voor iemand in de Wmo. Daarnaast wordt vanuit de Provincie hierop ingezet middels de OV-ambassadeurs (ervaarhetov.nl).

5. In het weekend van 14 februari kwamen mensen massaal naar Groessen om te schaatsen. Op beelden op social media was duidelijk te zien dat meerdere corona-regels aan de laars werden gelapt.

- Is er door de BOA verbaliserend opgetreden? Zo ja, hoe vaak?

Antwoord:

Nee, in dat weekend is door de BOA's niet verbaliserend opgetreden. Beelden op social media zijn geen basis om verbaliserend op te treden.

Mijn eigen waarneming was dat in dat weekend schaatsers die bij Groessen het ijs op gingen konden genieten van vele kilometers ijs op de Oude Rijn. Daar was het over het algemeen goed mogelijk om afstand van elkaar te houden.

6. Vanuit de samenleving hebben wij begrepen dat Lidl de ruimte aan de achterkant van diens pand aan het Remigiusplein verhuurd heeft.

- Klopt dit? Zo ja, kunt u aangeven wie de nieuwe huurder is?
- Het bestemmingsplan geeft aan dat hier horeca gevestigd zou moeten worden. Kunt u aangeven welke vorm van horeca er op deze locatie gevestigd gaat worden?

Ons college is door Lidl geïnformeerd dat de horeca-unit aan de zijde van het Remigiusplein met ingang van 1 mei aanstaande is verhuurd aan een horecaonderneming.

Pro Duiven/Wouter Smit

En 2 hele korte vragen waarbij het antwoord nog korter kan zijn.

Een extra vraag is iets waar ik net tegenaan liep, en het is meer een vraag van of het bekend was en is.

Wat is namelijk het geval,

Bij het verlengen van mijn groot rijbewijs moet ik langs een keuringsarts, de duivense huisartsen hebben afgesproken dit niet meer te doen, en verwijzen naar regelzorg voor een afspraak, vandaag gedaan en ik kan eind mei terecht bij een arts in Duiven.

3 maanden wachttijd voor een rijbewijs keuring voor een inwoner van de gemeente Duiven,

Is dit toelaatbaar en hoe vindt U dat.

Antwoord:

Het is bekend dat de doorlooptijd voor een verlenging lang kan zijn als er keuringen nodig zijn. De betrokken krijgen van de RDW drie maanden voor het verstrijken van de geldigheidsduur van het rijbewijs een brief met de oproep om tijdig een verlenging aan te vragen..

De regels voor keuringen worden niet door de gemeente vastgesteld maar door het CBR.

Vragen "Over en Weer" D66 Duiven

Datum: 23 februari 2021

Naar aanleiding van recente ontwikkelingen

1. Kan het college aangeven hoe de rol en positie van de Kinderburgemeester [nog] meer tot zijn recht kan komen in deze SARS-CoV-2 pandemie? D66 Duiven is van mening dat de pandemie en de maatregelen daartegen het enorm lastig maken om de Kinderburgemeester voldoende voor het voetlicht te brengen, hetgeen D66 Duiven graag zou zien.

Antwoord:

Het klopt dat het lastig is om de kinderburgemeester in deze periode actief te betrekken. Er zijn nu geen fysieke evenementen waar de kinderburgemeester een rol kan vervullen. Overigens is de kinderburgemeester recent nog in beeld geweest met een interview in de Liemers helemaal goed courant. De activiteiten van de kinderburgemeester zijn verder voor iedereen te volgen via de Facebook-pagina Kinderburgemeester gemeente Duiven.

We verwachten de kinderburgemeester een rol te geven bij Koningsdag (bij het beoordelen van de versierde fietsen) en de dodenherdenking (kranslegging). Ook willen we de kinderburgemeester een aantal scholen laten bezoeken. Met het programma BOSS kijken we of we de kinderburgemeester kunnen betrekken bij leuke activiteiten.

2. Is het college op de hoogte van het concept "Actualisatieplan 7 Omgevingsverordening [PS2021-32] en dan met name het nieuwe artikel 2.2a [monitoring woningbouw]? Kan het college aangeven of dit nieuwe artikel consequenties zou kunnen hebben voor in- of uitbreidingslocaties zoals bijvoorbeeld "Onder de toren" in de kern Groessen?

Antwoord: Ja dat is het college. Deze monitoring past ook bij hetgeen wij regionaal hebben afgesproken via de Woondeal en subregionaal via de Liemerse woonagenda. Monitoring doen we sinds 2019 regionaal al jaarlijks en onderzoek naar behoefte 3-jaarlijks. Dit alles vanuit het principe "de juiste woning, op de juiste plek op het juiste moment". Ook het opnieuw tegen het licht houden van vergunde plannen past daarin en passen wij ook toe bij principebesluiten en bij omgevingsvergunningen/bestemmingsplannen via de voorzienbare bouwplicht.

Vragen Over en weer 23 februari 2021

In de Gelderlander van vrijdag 19 februari staat een artikel over hulpvragen van inwoners. Wachtlijsten langer dan wenselijk! Dit gaat over de wachtlijden voor b.v. indicatie, hulp in de huishouding en jeugdzorg.

In het artikel wordt geschreven dat ook in Duiven inwoners langer op hulp, vooral op complexe hulp moeten wachten.

Wij willen graag van de wethouder horen wat de stand van zaken is? Wat we in Duiven gaan doen om de langere wachtlijsten op te lossen? En wat we gaan doen om te voorkomen dat er weer lange wachtlijsten gaan ontstaan.

Even een splitsing in Jeugd ,

Bij jeugd hebben we een toename gezien van zaken de afgelopen periode, vanwege Corona, of omdat andere organisaties bijvoorbeeld 5 zaken tegelijk overdragen.

We hebben capaciteit vrijgemaakt om meer grip op deze aanvragen / lijst te krijgen, zodat het aantal "wachtenden" niet teveel oploopt.

Complexe zaken:

Complexe zaken vragen afstemming tussen meerdere organisaties en zorgvragers om de meest passende hulp aan te kunnen bieden, deze afstemming kost tijd.

In deze casussen wordt altijd binnen 1 week contact gelegd met zorgvragers

Wmo

Allereerst is het goed om aan te geven dat niet alle indicaties voor een jaar worden afgegeven . Juist bij chronische ziekten wordt vaak een indicatie langer dan 1 jaar bij huishoudelijke hulp gegeven, zodat mensen niet elk jaar een herindicatie hoeven aan te vragen.

Er waren wachtlijsten, maar die zijn ingelopen door het aantrekken van een tijdelijk extra kracht.

In Westervoort loopt een zaak naar aanleiding van de aanpassingen aan de Hamersestraat.

Aanwonende van deze straat hebben klachten over trillingen en schade aan hun huizen volgens hen veroorzaakt door het vervangen van asfalt door klinkers in de Hamers straat.

In Duiven is het plan om de Rijksweg ook aan te passen. In de eerste fase van de Rijksweg is ook het asfalt vervangen door klinkers. Volgens onze informatie zijn daar ook klachten over trillingen en geluidsoverlast. Nu gaat ook de tweede fase reconstructie Rijksweg van start. Is de Gemeente Duiven op de hoogte van de klachten eerste fase Rijksweg? Wat is er gedaan om problemen als geluidsoverlast en trillingen binnen de tweede fase te voorkomen?

Antwoord:

De gemeente heeft in het verleden klachten ontvangen over geluid en trillingen op het eerste deel rijksweg.

(deze waren er vooral na aanleg, gesprekken met bewoners hebben geen oplossing geboden. Sinds 1 januari 2019 zijn er geen klachten of meldingen meer bekend)

In de plannen van de Rijksweg tussen Jumbo en Vergertlaan is gekozen het grootste deel van de Rijksweg uit te voeren in asfalt, zoals ook de huidige situatie is. Hiermee zal er geen verschil ontstaan in geluid en trillingen.

Het deel wat nu elementenverharding is blijft elementenverharding.

Voor het wegdeel tussen Kastanjelaan en Woerdsestraat, wat nu asfalt is en elementenverharding wordt, is een geluids- en trillingsprognose uitgevoerd. Hierin wordt geen schade of hinder geprognoseerd, wel een minimale toename in geluid. Doordat we hopen met de maatregelen de snelheid af te laten nemen zal de geluidstoename minimaal zijn.

Raadsvergadering 23 februari 2021

Vragen over en weer

Fractie DOED / Karin Bouwmeister

De nieuwsbrief van MKB Duiven begint een met verzoek aan het Duivense college van B&W en de leden van de gemeenteraad. Het betreft de preciaire financiële situatie waarin veel te veel ondernemers begin 2021 verkeren.

Er zijn heel wat signalen ontvangen van ondernemers die buiten hun schuld om door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen. Daarbij kwam de aanslagen voor gemeentelijke belastingen 2021 rauw op hun dak vallen. Ook voor ondernemers in het centrum van Duiven komt de reclamebelasting van € 750,- er nog bovenop. (Dit is een belasting om activiteiten uit te kunnen voeren en reclame-uitingen om het centrum van Duiven aantrekkelijker te maken. Zoals het er nu uit ziet is het maar de vraag wat er nog mogelijk is in 2021.)

Het voorstel was om samen rond de tafel te gaan en te bekijken of er een oplossing gevonden kan worden. Hebben het college en het MKB hier al een gesprek over gehad? Komt de gemeente Duiven het MKB tegemoet met concrete voorstellen? Wat zijn die voorstellen?

Antwoord:

Een overleg tussen MKB Duiven en vertegenwoordigers van het college is gepland.

Wethouder Spaargaren (virtueel centrum) heeft vorige week reeds overlegd met vertegenwoordigers van Ondernemers van het Centrum Duiven (OCD) en de Stichting Promotie Centrum Duiven (SPCD) over de reclamebelasting. Ondernemers kijken heel verschillend tegen de reclamebelasting aan. Een deel van de ondernemers vindt het belangrijk dat de belasting geïnd wordt, zodat er voldoende geld is om te besteden de promotie van het vitale centrum. Andere ondernemers staat het water aan de lippen en weten niet hoe ze het nu moeten betalen.

Voor ondernemers die de reclamebelasting en de onroerendzaakbelasting nu niet kunnen betalen zijn er mogelijkheden voor uitstel van betaling of een betalingsregeling. Die ondernemers kunnen contact opnemen met de gemeente. Bijvoorbeeld via invordering@1stroom.nl.

Mocht de SPCD in 2021 door corona weinig activiteiten kunnen ontplooiën en daardoor reserves opbouwen, kan dat aanleiding zijn om in gezamenlijk overleg de hoogte van de reclamebelasting voor 2022 te bezien.

Wij lezen in de nieuwsbrief van het binnenlands bestuur dat het mogelijk om de Tozo 3 tot 1 april met terugwerkende kracht aan te vragen, is dat bij onze gemeente bekend?

Ja, dat is zeker bij ons bekend. De RSD voert dit voor ons uit.

Er is een nieuwe regeling genaamd De Tonk. Deze regeling kan niet alleen voor zelfstandigen aangevraagd worden maar vooral is opgezet voor burgers die als gevolg van de Corona een terugval in hun inkomen hebben. Zij kunnen aanspraak doen op extra ondersteuning vanuit de Bijzondere Bijstand. Is dit al binnen onze gemeente bekend of er inwoners hiervoor in aanmerking komen?

Voor de gemeente Duiven worden op dit moment de voorbereidingen getroffen voor de Tonk regeling. Waarschijnlijk komt het voorstel op 9 maart in het College. De regeling geldt dan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2021 tot 1 juli 2021. Wij verwachten zeker dat er inwoners in aanmerking komen voor deze regeling.

Ook lazen wij dat er voor de periode 1 januari 2021 t/m 30 juni 2021 wordt 130 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Zoals het er nu uit ziet, is dit voor algemene middelen. Hiervan is €65 miljoen al gegarandeerd voor de periode 1 januari 2021 t/m 31 maart 2021.

Kunt u ons vertellen of het al bekend is wat het bedrag voor de gemeente Duiven zal worden en wanneer de gemeente Duiven dit zal ontvangen?

Dit zal via de meicirculaire verder uitgewerkt worden en dan horen we de precieze bedragen voor Duiven. Om de orde van grootte te bepalen van het Duivense aandeel in bedragen voor gemeenten in het hele land, gaan wij uit van ongeveer 1/1000^e deel.

GroenLinks: Aanbesteding maaibeleid

Nu de beleidslijn helder is gaan we aan de slag met de uitwerking ervan in het beheer en uiteindelijk het bestek. Bij deze uitwerking wordt bepaald welke gunningstermijn met eventuele optionele verlengingsjaren het handigst is. Hierbij speelt ook een stukje marktonderzoek een rol. Op dit moment ligt het dus nog niet vast voor hoeveel jaar.

Registratienr. Z/21/075937/201494889

Lijst van ingekomen stukken

Datum raadsvergadering: 23 februari 2021

A: informatie van het college ter kennisname

(memo's, kennisgevingen, beantwoording schriftelijke vragen RvO)

- A1. College van B&W - Kennisgeving Stand van zaken Vitaal Centrum Duiven incl. ontwikkelingen in het Woonpark
- A2. College van B&X - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard
- A3. College van B&W - Beantwoording (C1) Schriftelijke vragen PvdA - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage
- A4. College van B&W - Kennisgeving Resultaten woonenquête
- A5. College van B&W - Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeeld
- A6. Burgemeester Hieltjes - Raadsinformatiebrief COVID 19 d.d. 5 februari 2021
- A7. College van B&W - Kennisgeving Update proces ontwikkelaars uitbreidingslocaties

B: overige informatie ter kennisname

(ter kennisname brieven etc. van stichtingen, persberichten)

- B1. Kennisnetwerk AN - Persbericht Groene Metropool Regio met foto's
- B2. Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers - email Reactie VBV op brief VGGM
- B3. Werkorganisatie RES - Brief provincie aan Regiegroep RES
- B4. Gem. Hof van Twente - Motie Huishoudelijke Ondersteuning 2021 getekend
- B5. Provincie Gelderland - Brief provincie aan Bewonersgroep Zuidrand 03411081
- B6. Ruimte voor collectief wonen - email Manifest passend beleid voor collectieve en andere woonvormen
- B7. Comité Dierennoodhulp - Brandbrief gemeenten i.v.m. noodklok voor buitendieren door sneeuw en strenge vorst
- B8. Provincie Gelderland - Financieel toezicht 2021
- B9. Stg. Nationale Boomfeestdag - Groene schoolkaart van de basisscholen in uw gemeente

C: afhandeling door het college

(brieven/verzoeken van bv bewoners, organisaties over gemeentezaken, ingekomen schriftelijke vragen RvO)

- C1. PvdA - Schriftelijke vragen - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage

D: stukken ter agendering voor informatieronde

(stukken in voorbereiding en ter agendering)

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Duiven in zijn openbare vergadering van 23 februari 2021.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Kon pagina 1 uit document A1. College van B&W - Kennisgeving Stand van zaken Vitaal Centrum

Duiven incl ontwikkelingen in het Woonpark.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A1. College van B&W - Kennisgeving Stand van zaken Vitaal Centrum
Duiven incl ontwikkelingen in het Woonpark.pdf niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document A1. College van B&W - Kennisgeving Stand van zaken Vitaal Centrum
Duiven incl ontwikkelingen in het Woonpark.pdf niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 1 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 4 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 5 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 6 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 7 uit document A2. College van B&W - Kennisgeving Ontwikkelingen Loowaard.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 1 uit document A3. College van B&W - Beantwoording (C1) Schriftelijke vragen PvdA - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A3. College van B&W - Beantwoording (C1) Schriftelijke vragen PvdA - Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 1 uit document A4a. College van B&W - Kennisgeving Resultaten woonenquête.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A4a. College van B&W - Kennisgeving Resultaten woonenquête.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document A4a. College van B&W - Kennisgeving Resultaten woonenquête.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Rapportage
Woonbehoefte

Gemeente Duiven

Rapportage *Woonbehoefte*

Gemeente Duiven

15-01-2021

Projectnummer: 20085

Auteurs:

Luc Oonk

Carien Ensing

Movementem BV

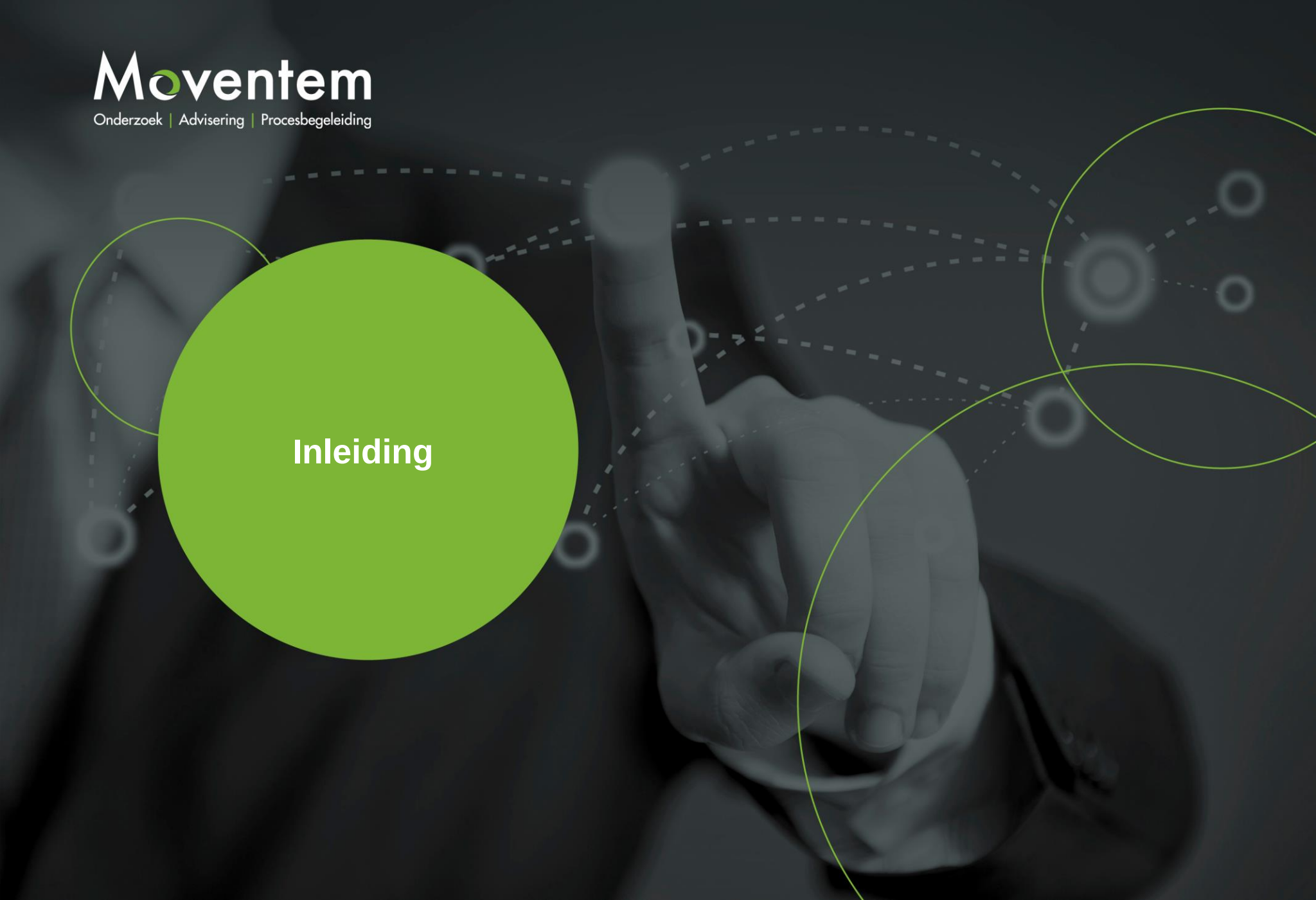
T 0575 84 3738

E info@movementem.nl

W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

1 Inleiding	Pagina 4
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 5
2 Resultaten	Pagina 6
2.1 Verhuiswens	Pagina 7
2.2 Woningbouw	Pagina 8
2.3 Woningbehoefte	Pagina 11
2.4 Wonen met zorg	Pagina 16
2.5 Duurzaamheid	Pagina 18
2.6 Oplossingen en hulp op de woningmarkt	Pagina 20
3 Bijlagen	Pagina 26
Bijlage I Achtergrondvariabelen	Pagina 27
Bijlage II Onderzoeksverantwoording	Pagina 28
Bijlage III Resultaten professionals	Pagina 29

A hand in a suit jacket pointing upwards with the index finger. A large green circle is positioned to the left of the hand. Several dashed lines radiate from the hand, connecting to various small circles and larger ovals scattered across the background, creating a network-like visual.

Inleiding

In opdracht van gemeente Duiven en Westervoort heeft Movementem een onderzoek over de woonbehoefte binnen de gemeenten uitgevoerd. Om de woonbehoefte te peilen is gebruik gemaakt van een vragenlijst. Deze is ingevuld door inwoners, professioneel betrokkenen bij het wonen en professioneel betrokkenen bij zorg en/of welzijn. Dit rapport bevat de resultaten voor de gemeente Duiven.

De inwoners en professionals hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen in tussen 23 november en 14 december 2020. Men kon deelnemen via een open link, inwoners konden ook een papieren versie opvragen bij Movementem.

In totaal hebben 443 inwoners uit Duiven de vragenlijst volledig ingevuld. Met dit aantal respondenten kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,61% uitspraken worden gedaan over de populatie.

De resultaten van dit onderzoek worden in het voorliggende document beschreven middels diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

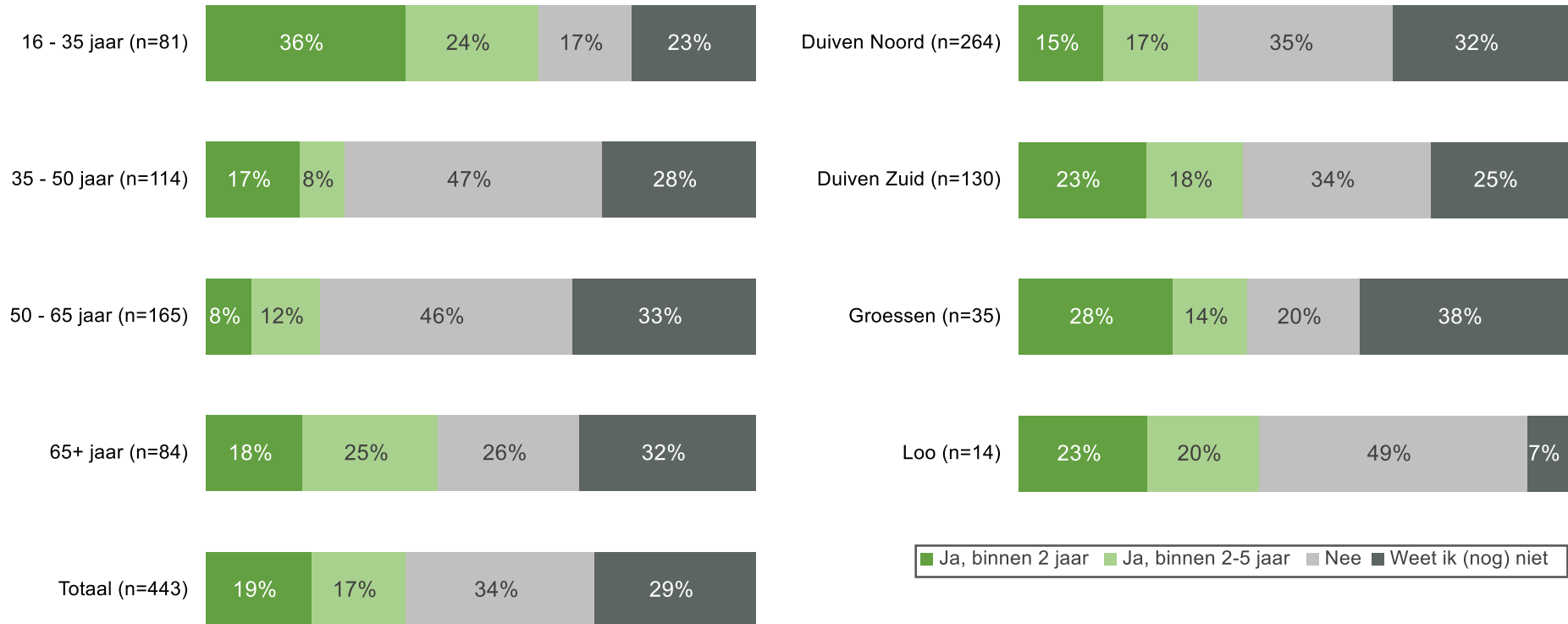
In bijlage 3 worden de gezamenlijke resultaten van de professionals weergegeven. Vanwege de responsaantallen zijn deze resultaten indicatief.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage Woonbehoefte Duiven'.

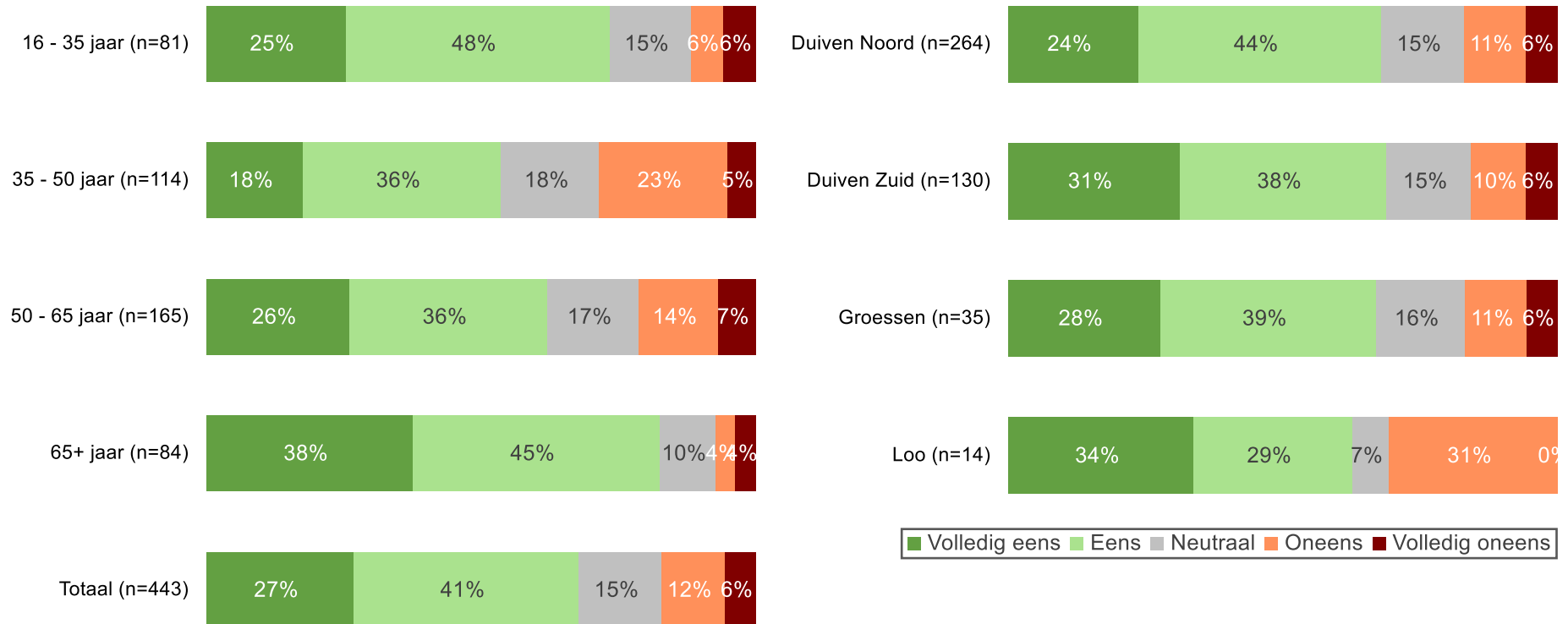
Resultaten

Bent u op zoek naar een andere woning?

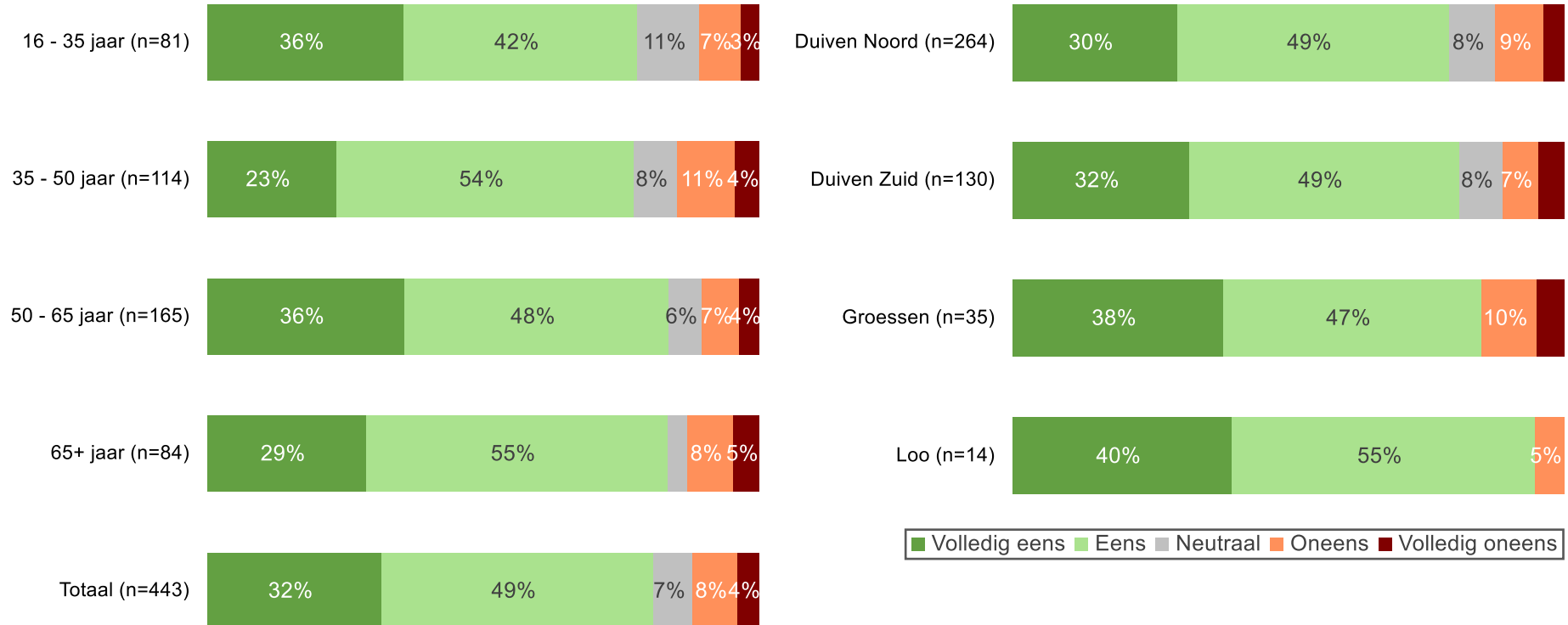
36% van de respondenten uit Duiven is van plan binnen 5 jaar te verhuizen. Voor jongeren is dit 60% en voor 65+'ers is dit 43%.

De gemeente moet er alles aan doen om op tijd voldoende woningen te bouwen en dat mag de gemeente geld kosten.

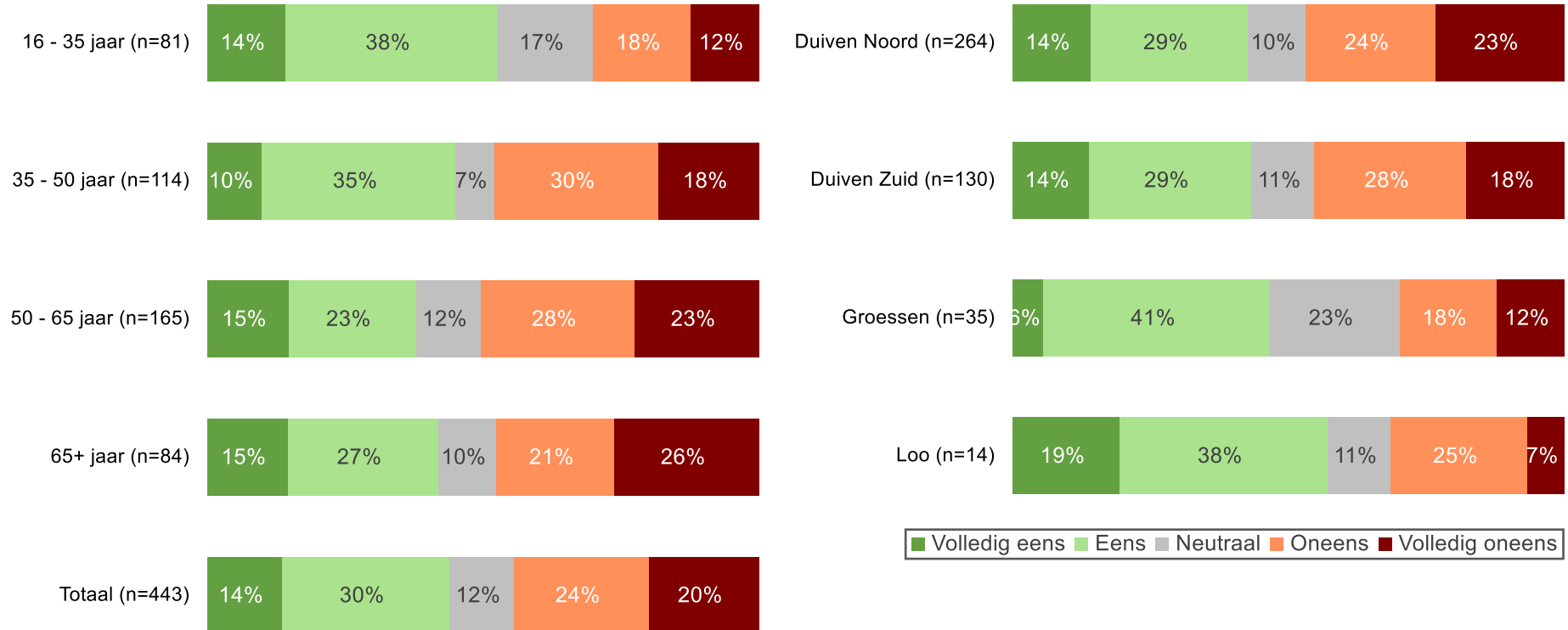
68% vindt dat de gemeente er alles aan moet doen om op tijd voldoende woningen te bouwen. In de toelichting geeft men aan dat er een woningtekort heerst en dat er genoeg betaalbare woningen voor iedere doelgroep moeten zijn. Jongeren trekken nu weg uit Duiven en doordat er weinig woningen voor ouderen zijn, is de doorstroming niet optimaal. Respondenten die (volledig) oneens hebben geantwoord noemen voornamelijk dat er andere zaken dringender zijn en dat deze woningen niet van het gemeenschapsgeld moeten worden betaald.

De gemeente moet zowel woningen bouwen op locaties in de bebouwde kom, uiteraard rekening houdend met het over blijven van voldoende groen en open ruimte, als op nieuwe uitbreidingslocaties.

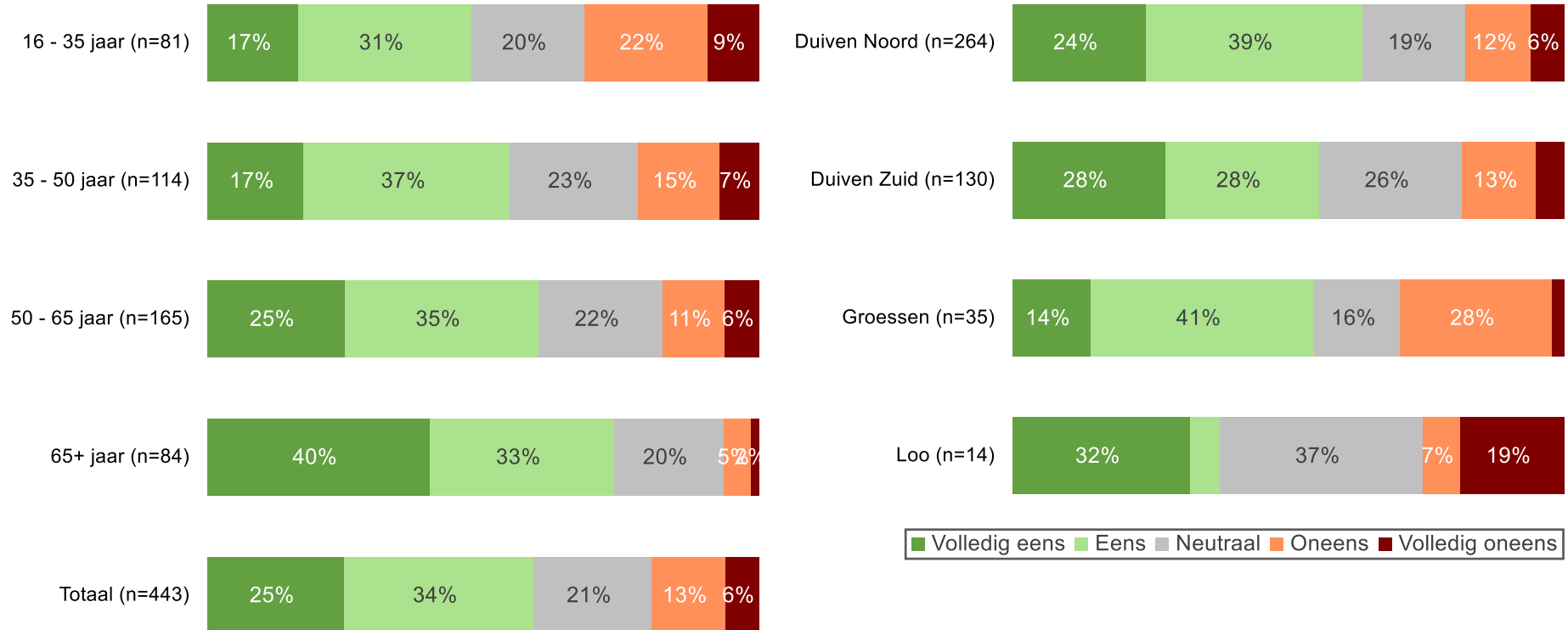
81% van de respondenten uit Duiven vindt dat de gemeente zowel woningen moet bouwen op locaties in de bebouwde kom als op nieuwe uitbreidingslocaties. In de open toelichtingen noemen respondenten onder andere dat er voldoende goede uitbreidingslocaties zijn om dit te doen en dat er binnen de bebouwde kom moet worden uitgebreid grenzend aan bestaande woningen. Respondenten die het niet eens zijn met de bovenstaande stelling geven voornamelijk aan dat zij alleen nieuwe woningbouw willen zien op uitbreidingslocaties en niet binnen de bebouwde kom.

Op nieuwbouwlocaties in de buurt van het centrum mag hoger dan 4 lagen worden gebouwd

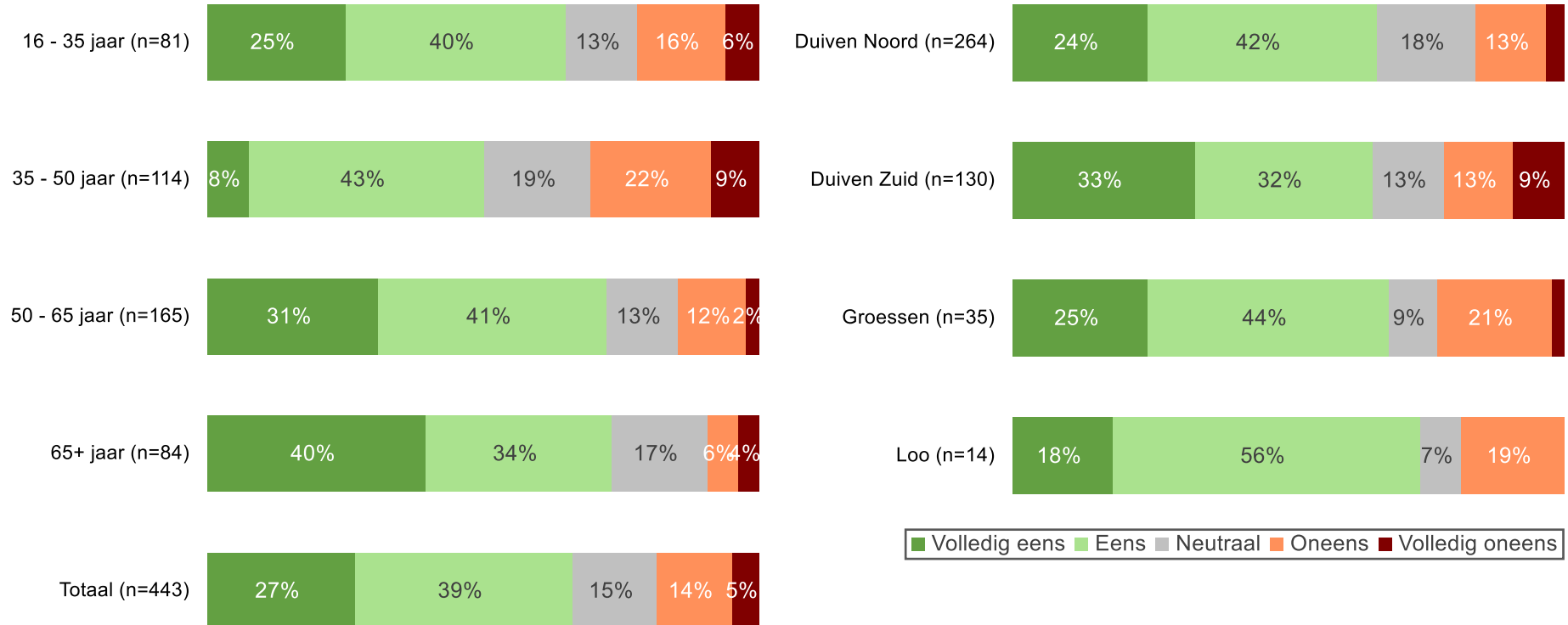
Van alle respondenten uit gemeente Duiven geeft 44% aan dat in de buurt van het centrum hoger dan 4 lagen gebouwd mag worden, terwijl ook 44% het hier niet mee eens is. Vooral jongeren en respondenten die buiten Duiven wonen geven aan dat er hoger gebouwd mag worden. Respondenten die het eens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat zij hoogbouw prima vinden zolang hier vraag naar is. Wel geven zij aan dat dit in overeenstemming met de omgeving moet gebeuren en dat de gebouwen niet te hoog worden. Respondenten die het oneens zijn met de stelling benoemen dat zij hoogbouw niet mooi vinden en dat dit niet past bij een dorps karakter.

Het aandeel sociale huurwoningen in de nieuwbouw is te klein en moet groter worden

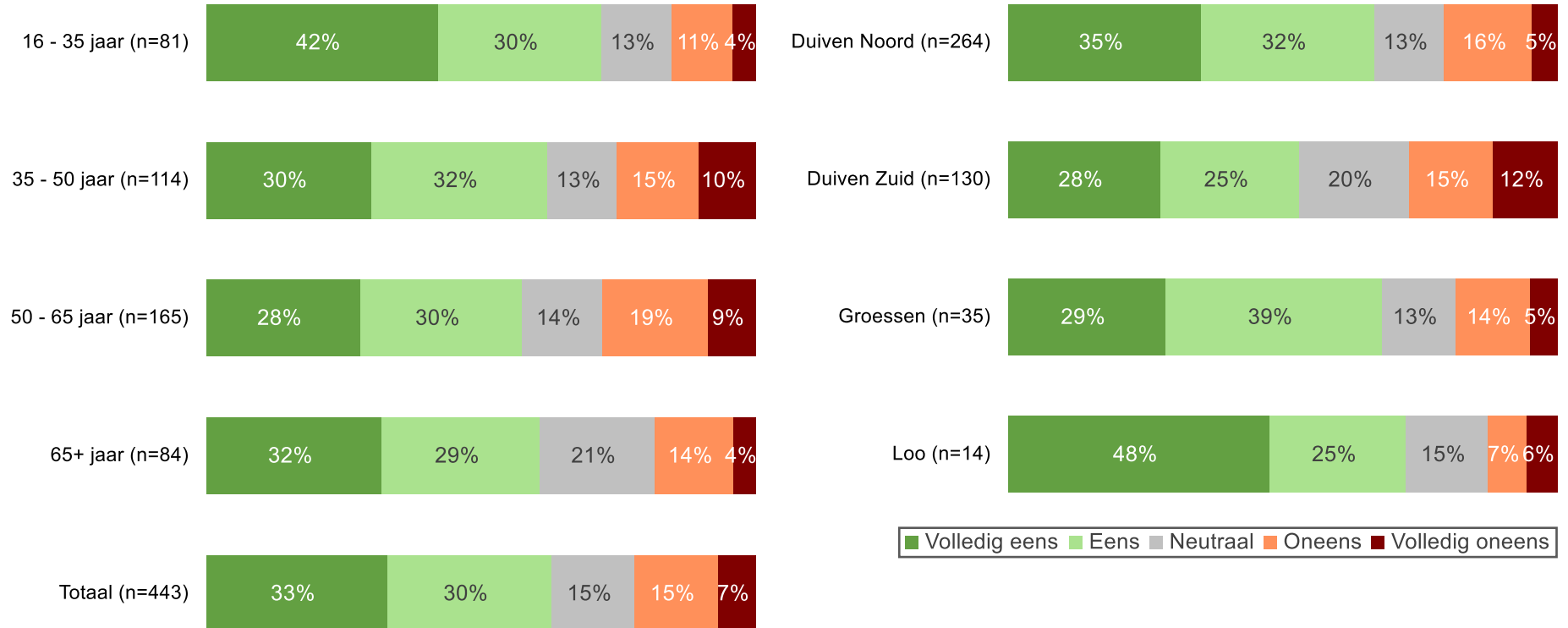
Meer dan de helft van de respondenten (59%) geeft aan dat het aandeel sociale huurwoningen in de nieuwbouw uitgebreid moet worden. Dit betreft vooral ouderen vanaf 65 jaar en respondenten uit Duiven Noord. Zij vinden dat er voor elke doelgroep betaalbare woningen beschikbaar moeten zijn. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat er niet alleen sociale huurwoningen moeten komen, maar juist een mix van woningen zodat er voor iedere doelgroep iets is. Bovendien geven zij aan dat starters vaak net te veel verdienen om voor een sociale huurwoning in aanmerking te komen, terwijl er bij die groep juist een woningtekort heerst.

Nieuwe woningen moeten vooral woningen zijn voor kleine huishoudens.

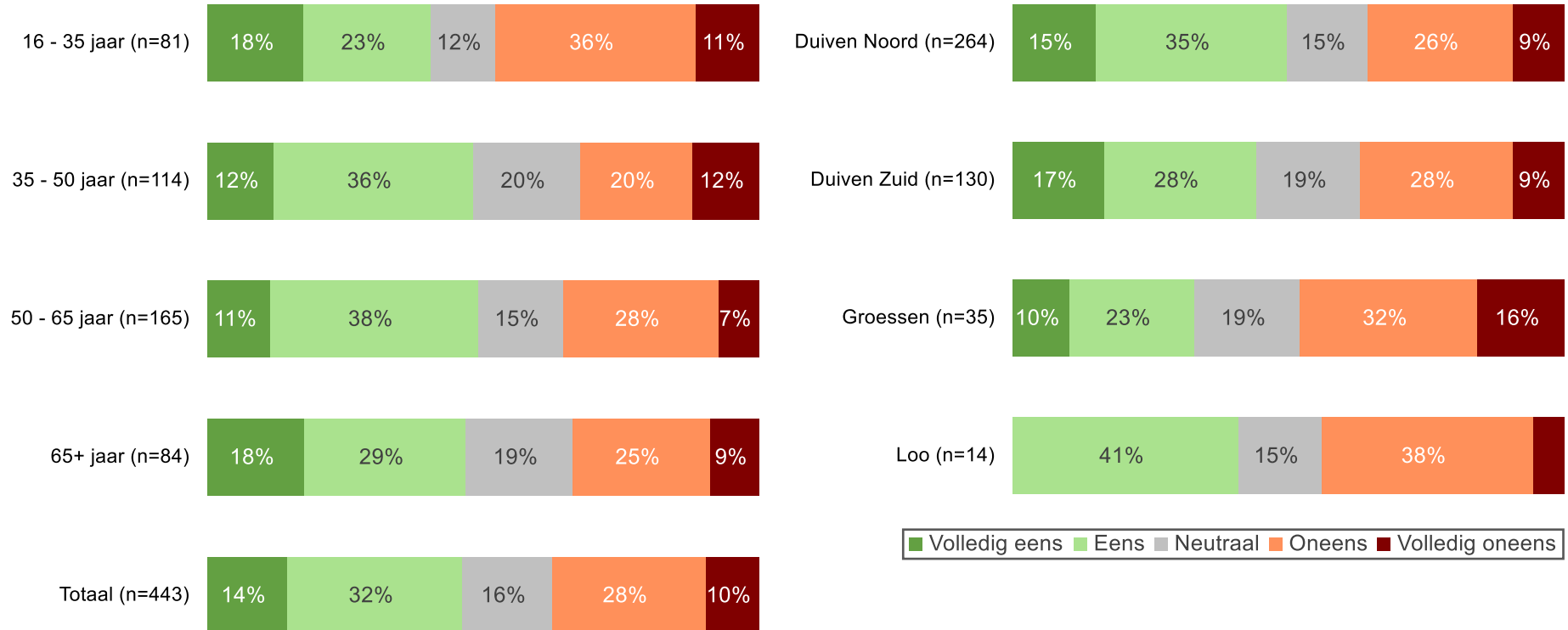
Ongeveer twee derde (66%) vindt dat nieuwe woningen vooral woningen voor kleine huishoudens moeten zijn. De groep tussen 35 en 50 jaar is het hier het minst vaak mee eens, het is waarschijnlijk dat zich in deze leeftijdsgroep veel gezinnen bevinden. Uit de toelichtingen blijkt dat respondenten die het eens zijn met deze stelling voornamelijk denken aan woningen voor starters en ouderen, omdat daar een woningtekort is. Wel geven zij aan dat de nieuwe woningen betaalbaar moeten zijn voor de doelgroep. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat er ook een vraag is naar grotere woningen en dat een mix van aanbod daardoor beter past bij de vraag. Bovendien benoemen zij dat starters vaak op zoek zijn naar grotere woningen, zodat zij op termijn een gezin kunnen starten.

Aan kleine tijdelijke woningen (als Tiny Houses) is geen behoefte

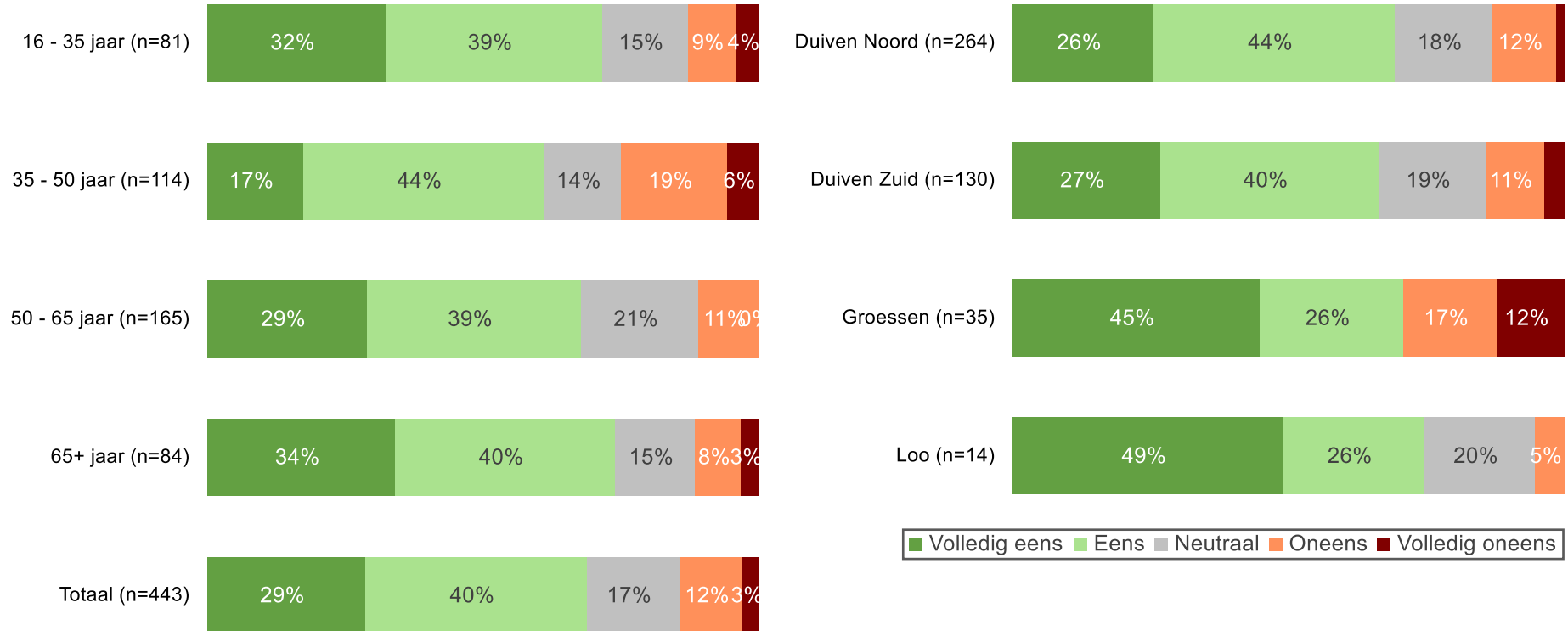
Van alle respondenten geeft 63% aan het eens te zijn met de stelling "Aan kleine tijdelijke woningen (als Tiny Houses) is geen behoefte". Opvallend is dat voornamelijk jongeren aangeven dat hier geen behoefte aan is. Respondenten die het eens zijn met deze stelling geven aan dit soort tijdelijke woningen geld gaan kosten en dit niet ten koste mag gaan van permanente woningen. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat er onderzocht moet worden of er een groep is die hier wel behoefte aan heeft zoals jongeren, alleenstaanden en/of mensen die milieubewust zijn. Zij geven daarnaast aan dat er ook permanente woningen beschikbaar moeten komen.

Er staan voldoende goedkope koopwoningen in de gemeente

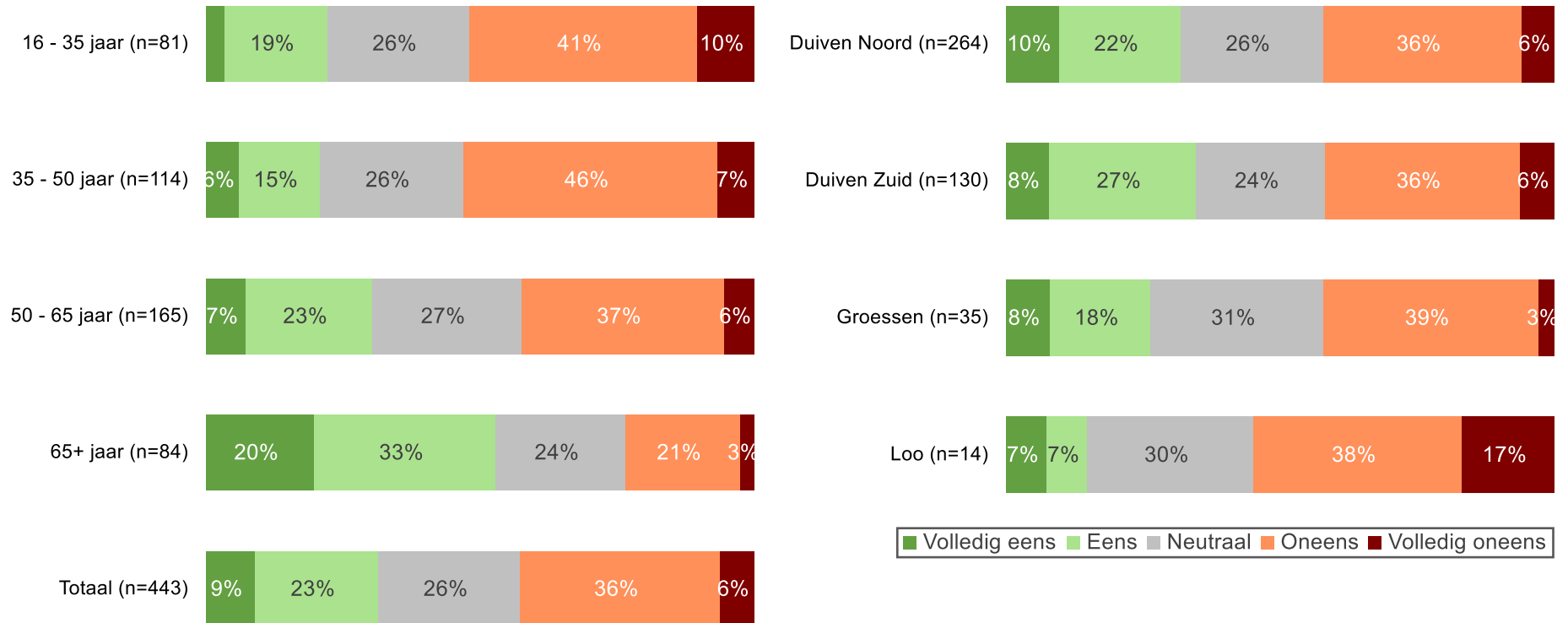
Een groot deel van de respondenten (38%) geeft aan dat er niet genoeg goedkope koopwoningen in de gemeente staan. Vooral jongeren en respondenten uit Groessen geven dit aan. Zij benoemen dat er te weinig aanbod is, zoals te weinig koopwoningen van onder de €200.000,-. Respondenten die het wel (volledig) eens zijn met de bovenstaande stelling benomen dat er voor alle segmenten wel woningen te vinden zijn.

In Loo en Groessen moeten we alleen kleine woningen toevoegen om aan de woningbehoefte van de inwoners van deze dorpen tegemoet te komen.

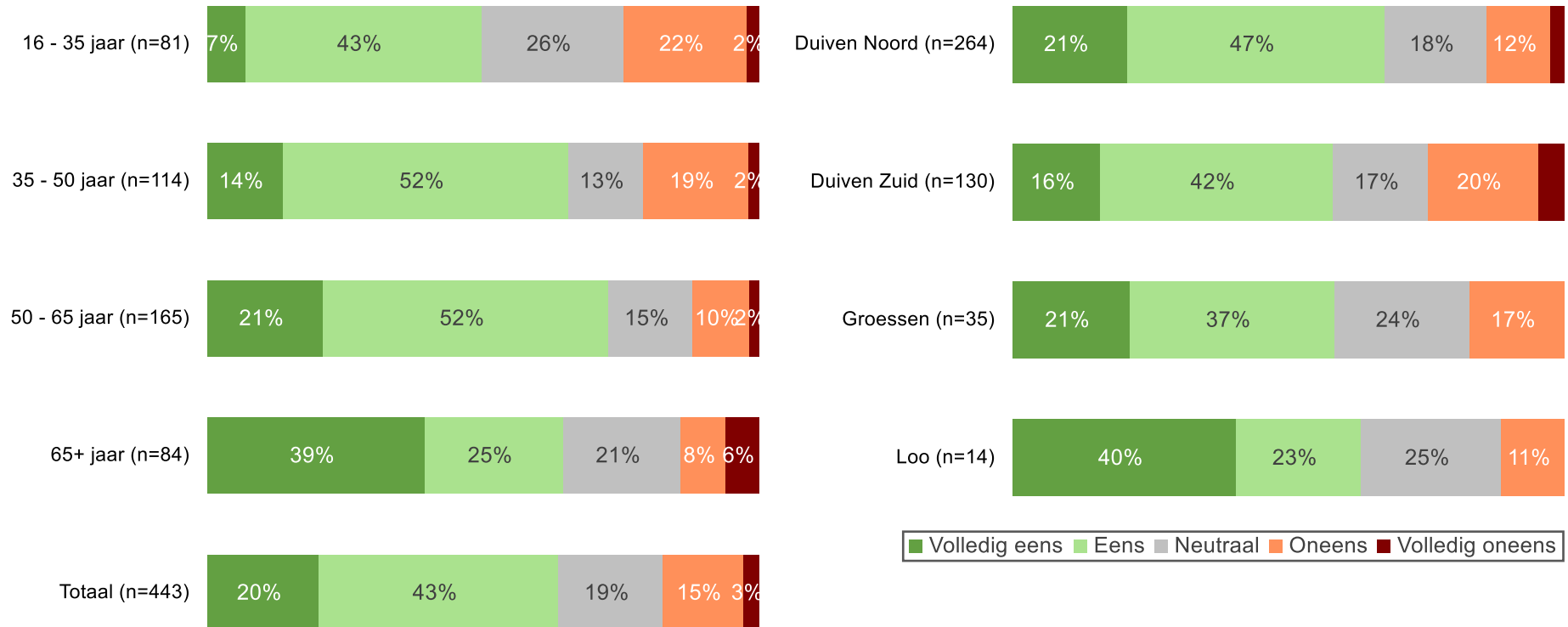
Ruim twee derde van de respondenten uit Duiven (69%) is het (volledig) eens met de stelling "In Loo en Groessen moeten we alleen kleine woningen toevoegen om aan de woningbehoefte van de inwoners in deze dorpen tegemoet te komen.". Voornamelijk 65+'ers en respondenten uit deze dorpen zijn het hier vaker mee eens. Zij geven aan dat dit de leefbaarheid bevordert en dat jongeren dan in deze dorpen kunnen blijven. Wel vinden zij dat er ook andere woningen moeten worden toegevoegd. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling vinden dit ook en geven aan dat er voor alle doelgroepen woningen moeten komen.

Alle nieuwe initiatieven voor woonvormen met zorg moeten worden gehonoreerd.

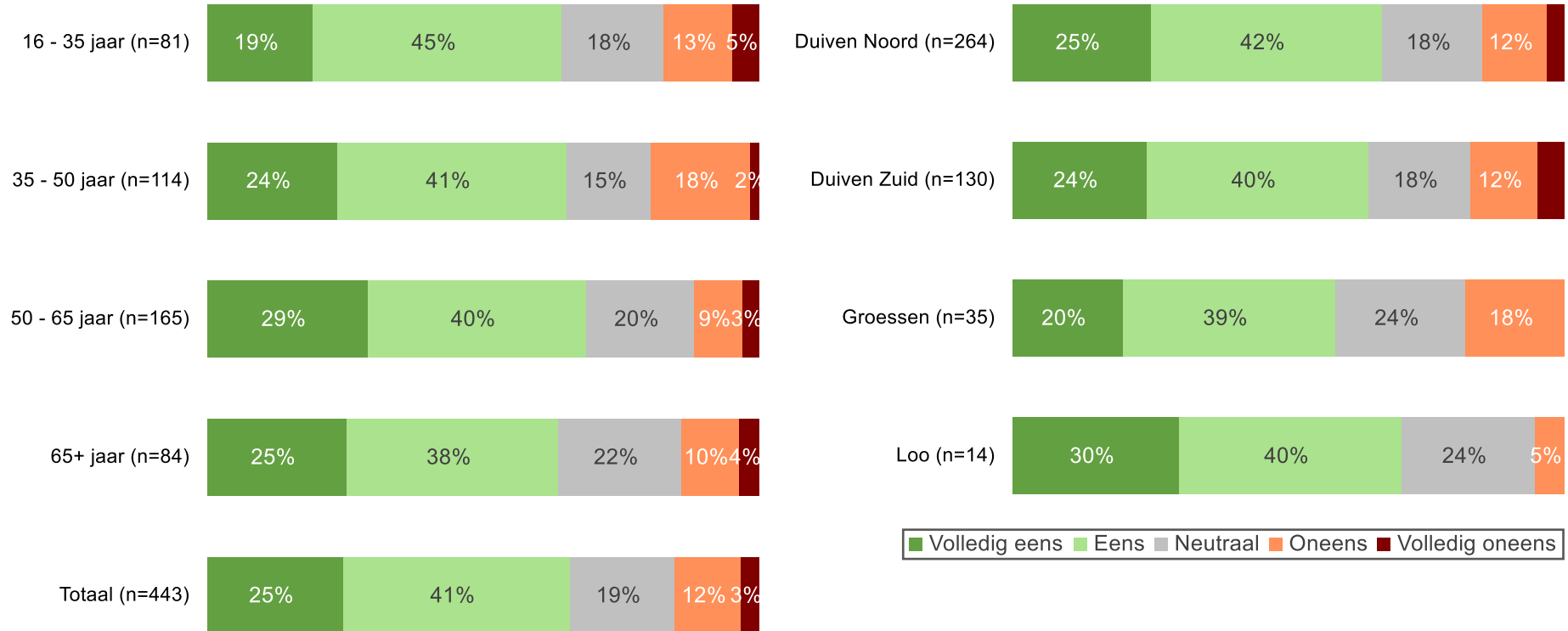
32% van de respondenten vindt dat alle nieuwe initiatieven voor woonvormen met zorg moeten worden gehonoreerd. Voornamelijk 65+'ers en respondenten uit Duiven geven dit aan. Zij benoemen dat er voor verschillende groepen een woningtekort is en dat er ook voor deze groepen woningen beschikbaar moeten komen. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat niet zomaar alle initiatieven moeten worden gehonoreerd. Zij vinden dat er een goede selectie moet worden gemaakt. Ook geven zij aan dat de krapte op de woningmarkt ook voor andere doelgroepen geldt.

Met de juiste zorg en ondersteuning kunnen ouderen lang zelfstandig blijven wonen.

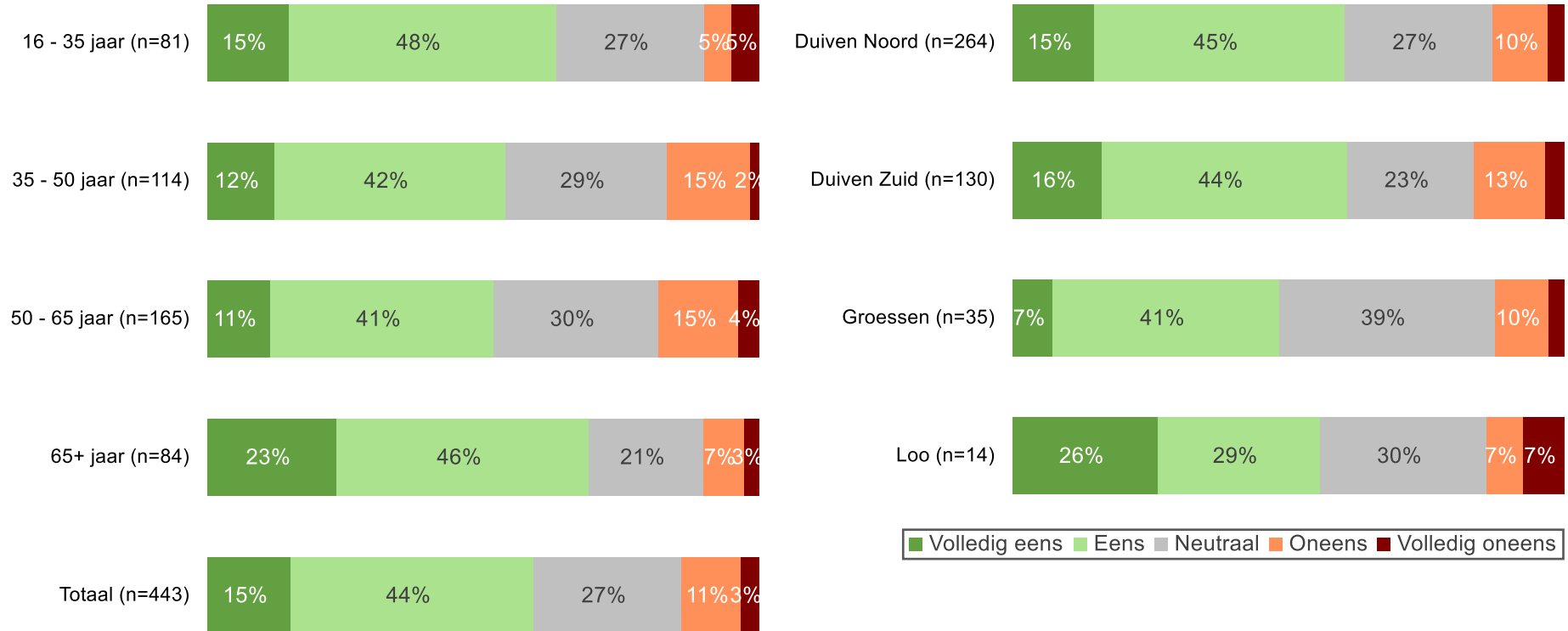
63% vindt dat ouderen met de juiste zorg en ondersteuning lang zelfstandig kunnen blijven wonen. Respondenten tussen de 50 en 65 jaar zijn het vaker eens met deze stelling en jongeren minder vaak. Respondenten die het (volledig) eens zijn met de bovenstaande stelling zijn het hiermee eens mits die zorg ook daadwerkelijk mogelijk is en ouderen dit zelf ook willen. Respondenten die het (volledig) oneens zijn geven aan dat ook het sociale aspect bij ouderen heel belangrijk is, omdat er anders vereenzaming optreedt. Er moet dus echt maatwerk worden geleverd. Ook benoemen zij dat veel ouderen in te grote huizen wonen en dat het beter zou zijn voor de doorstroming als zij in een kleinere woning zouden gaan wonen.

Alle nieuwbouw moet energiezuinig zijn en zoveel mogelijk gericht op circulariteit

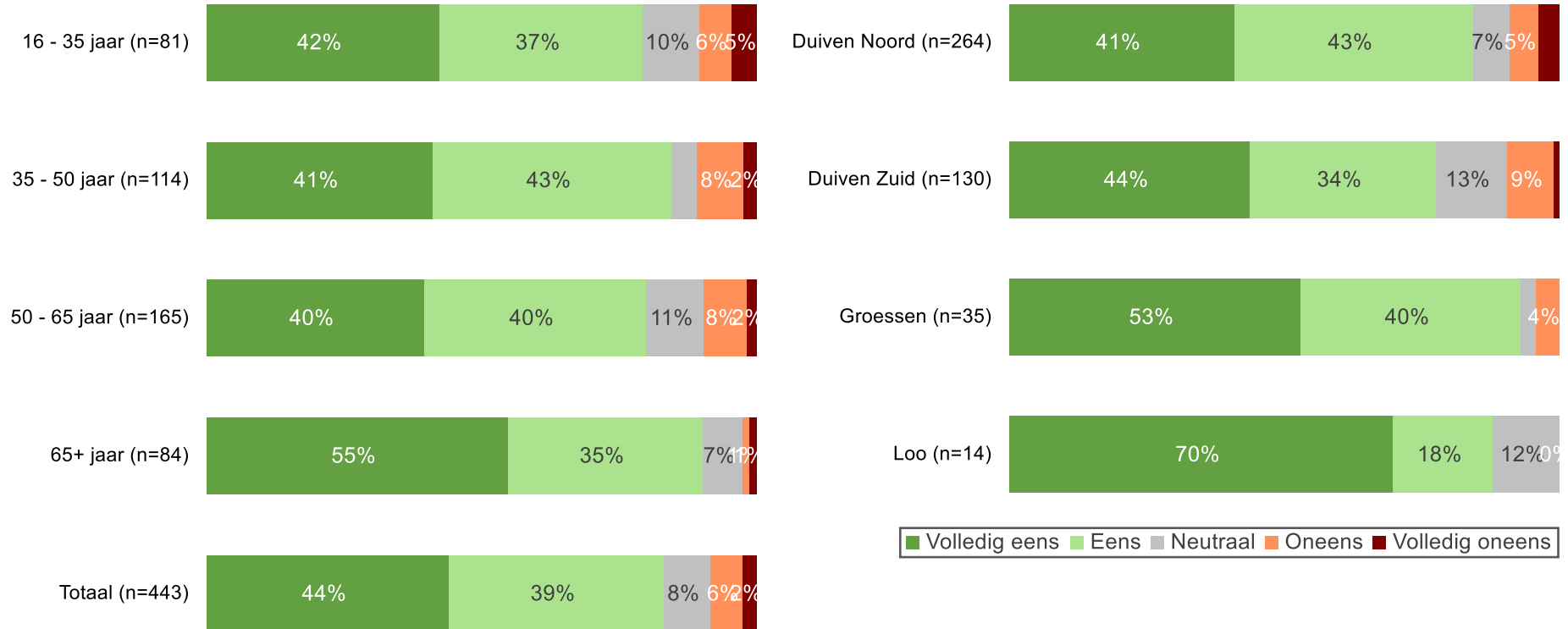
Ongeveer twee derde van de respondenten uit Duiven (66%) is het (volledig) eens met de stelling "Alle nieuwbouw moet energiezuinig zijn en zoveel mogelijk gericht op circulariteit.". Uit de open toelichtingen blijkt dat zij vinden dat energiezuinig de toekomst is en dat nieuwbouw hier dus best rekening mee mag houden. Wel vinden respondenten dat deze huizen dan betaalbaar moeten blijven. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met deze stelling geven aan dat dit soort huizen (maandelijks) veel geld kosten voor bewoners, terwijl de doelgroepen waar nu een woningtekort voor is niet zo veel geld te besteden hebben. Daarnaast geven zij aan dat de terugverdientijd voor ouderen niet rendabel is vanwege hun levensverwachting.

De gemeente moet woningeigenaren actiever informeren en stimuleren hun woningen energiezuiniger te maken.

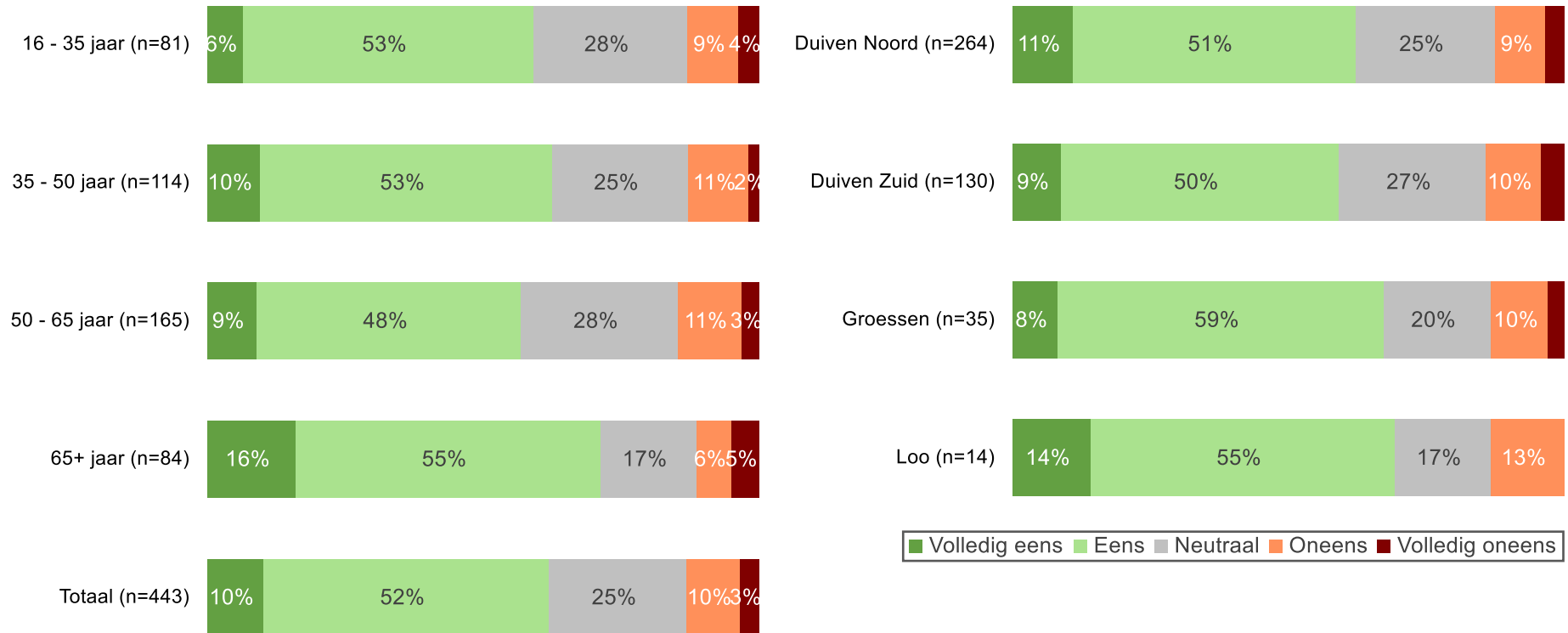
59% van de respondenten vindt dat de gemeente woningeigenaren actiever moet informeren en stimuleren om hun woningen energiezuiniger te maken. Voornamelijk 65+ers zijn het hier vaker mee eens. Respondenten tussen de 35 en 65 jaar juist minder vaak. Respondenten die het (volledig) eens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat het informeren maatwerk moet zijn (bijvoorbeeld per wijk), dat de gemeente subsidies kan uitgeven en dat de gemeente veelal goed informeert hierover. Wel geven zij aan dat het actiever stimuleren en informeren niet bij iedereen zin heeft omdat die personen er gewoonweg geen financiële middelen voor hebben. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met deze stelling benoemen dat er al actief wordt geïnformeerd en gestimuleerd, dat zij liever een financieel voordeel ontvangen (bijvoorbeeld subsidies) en dat zij dit de eigen verantwoordelijkheid vinden van woningeigenaren.

Bij nieuwbouw moeten doorstromers (mensen die een huis in Duiven/ Westervoort achterlaten) voorrang krijgen op mensen van buiten de gemeente

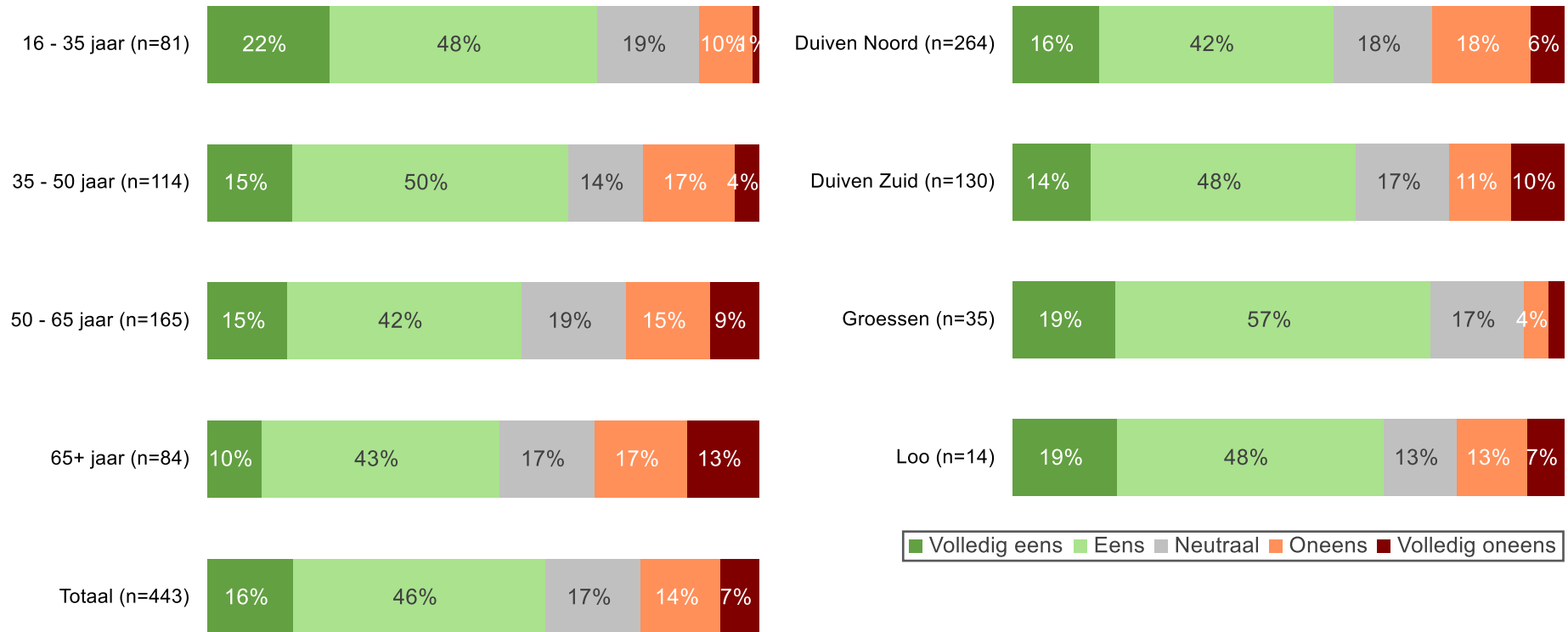
De overgrote meerderheid van de respondenten uit Duiven (83%) is het (volledig) eens met de stelling dat doorstromers uit Duiven/ Westervoort voorrang moeten krijgen bij nieuwbouw. Voornamelijk 65+'ers zijn het veelal eens met deze stelling. In de open toelichtingen komt naar voren dat respondenten die het (volledig) eens zijn met deze stelling dit eerlijker vinden en dat deze regeling zou zorgen voor meer doorstroming. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling geven aan dat iedereen gelijk behandeld zou moeten worden. Bovendien benoemen zij dat jongeren afkomstig uit de gemeente Duiven die nu tijdelijk buiten de gemeente wonen door deze regeling nog moeilijker terug kunnen komen.

Tijdelijke huurcontracten zijn onderdeel van de oplossing voor de huisvesting van mensen die snel een woning nodig hebben

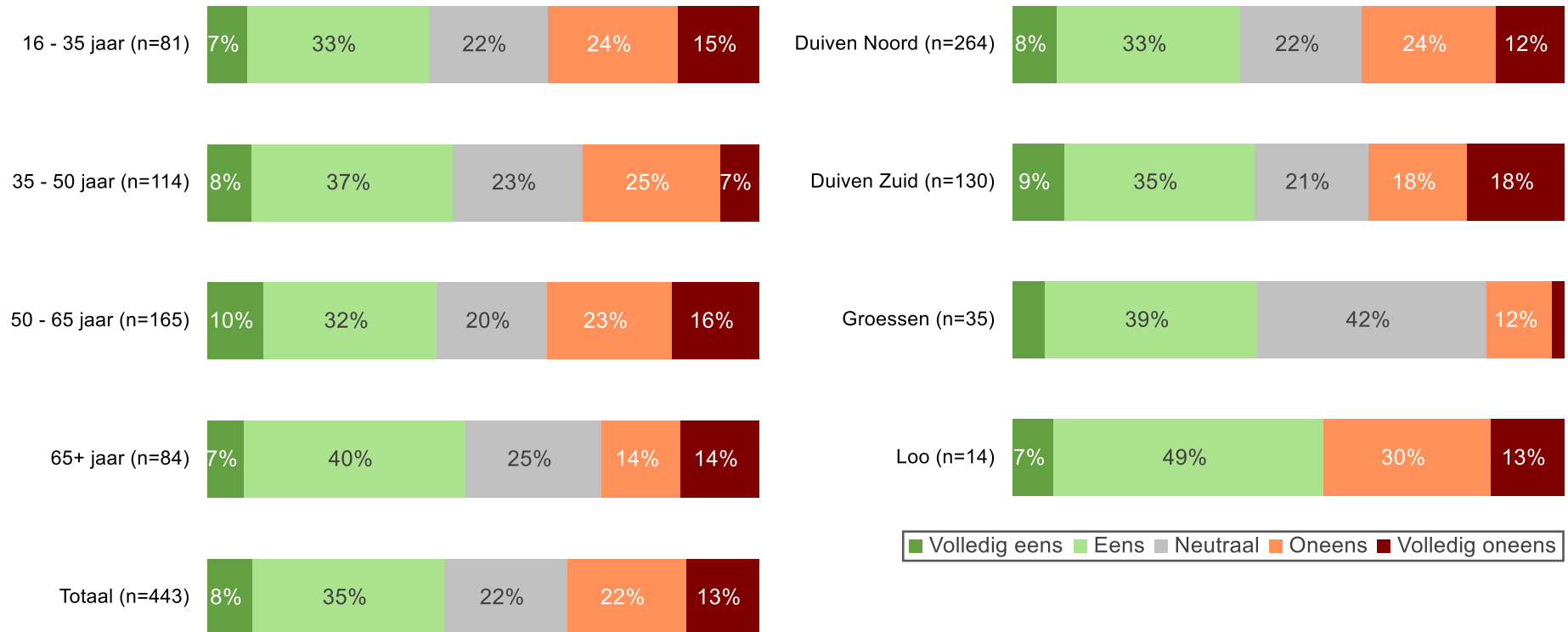
62% vindt dat tijdelijke huurcontracten onderdeel zijn van de oplossing voor de huisvesting van mensen die snel een woning nodig hebben. 65+'ers zijn het hier vaker (volledig) mee eens dan de andere leeftijdsgroepen. Uit de open toelichtingen blijkt dat die respondenten aangeven dat alle beetjes helpen. Zij geven wel aan dat er dan duidelijke richtlijnen moeten worden opgesteld voor tijdelijke contracten. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de bovenstaande stelling benoemen dat tijdelijke contracten het probleem niet oplossen op de lange termijn.

Het toestaan van friendscontracten is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers

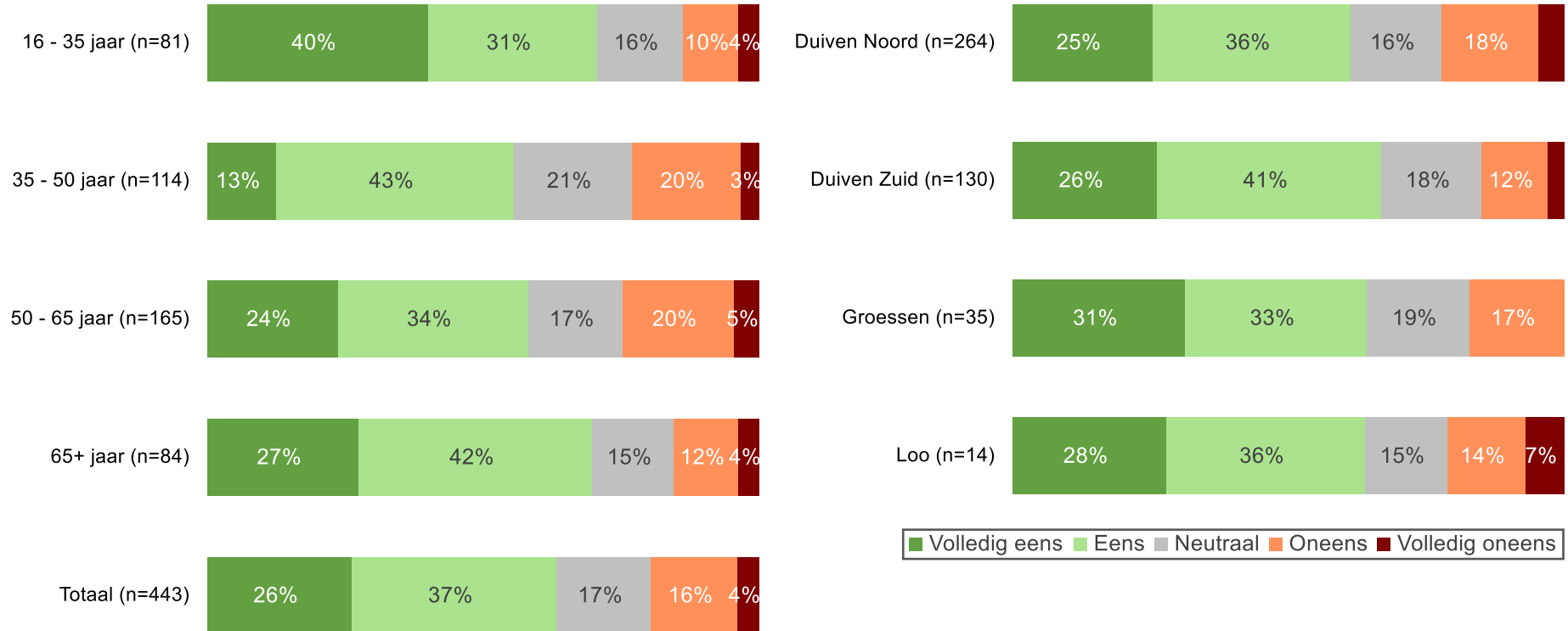
62% van de respondenten uit Duiven is het (volledig) eens met de stelling "Het toestaan van friendscontracten is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers.". Voornamelijk jongeren en respondenten uit Groessen zien dit als een oplossing. Uit de open toelichtingen blijkt dat respondenten die het hier mee eens zijn er niks op tegen hebben als deze maatregel helpt het woningtekort te bestrijden. Daarbij noemen zij dat zij niet snappen waarom een stel wel mag samenwonen, maar vrienden niet. Wel moeten er volgens hen goede voorwaarden worden gesteld in het contract. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met deze stelling geven aan dat dit voor overlast en fraude (met gastarbeiders) kan zorgen en dat vriendschappen uit elkaar kunnen groeien.

Het toestaan van kamerbewoning is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers

Minder dan de helft van de respondenten (43%) vindt dat het toestaan van kamerbewoning de oplossing is voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers. Zij vinden dat dit mag worden toegestaan als hier ook daadwerkelijk vraag naar is. Ook vinden zij dan wel dat er goede regels moeten komen (bijvoorbeeld maximaal 1 per huis) en dat dit gecontroleerd moet worden. Respondenten die vinden dat kamerbewoning niet moet worden toegestaan geven aan dat dit het probleem niet oplost en dat het ertoe kan leiden dat er huisjesmelkers komen. Ook zijn zij bang voor overlast van huizen vol gastarbeiders en jongeren.

Starters en jongeren met een laag inkomen moeten bij de nieuwbouw van koopwoningen door de gemeente geholpen worden

63% vindt dat starters en jongeren met een laag inkomen moeten worden geholpen door de gemeente bij de nieuwbouw van koopwoningen. Voornamelijk jongeren en 65+'ers zijn het hier (volledig) mee eens. Zij benoemen dat het voor starters lastig is om een koopwoning te vinden, zeker voor personen die alleen een woning zoeken. Ook geven zij aan dat het ook goed is als de gemeente hen helpt bij het vinden van een huurwoning en dat de gemeente ook andere doelgroepen helpt. Respondenten die het (volledig) oneens zijn met de stelling benoemen dat starters en jongeren maar moeten sparen voor een koopwoning. Zij hebben dan liever dat de gemeente hen helpt met het vinden van een betaalbare huurwoning. Ook willen deze respondenten dat er hulp komt voor de andere doelgroepen.

Wat is er volgens u nodig voor jongeren om makkelijker aan een woning te komen?

"Allereerst werkgelegenheid en daarnaast betaalbare woonruimtes (kleinere woningen, appartementen, etc.)"

"Betaalbare huur- en koopwoningen."

"Werk met vaste contracten, meer zekerheden."

"Startersleningen verstrekken. Voor starters zonder voldoende spaargeld is dit tegenwoordig onmogelijk gemaakt."

"Betaalbaarheid. Kleine huizen. Hulp bij geldzaken."

"Betere hypotheekmogelijkheden. Het is onbegrijpelijk dat mijn zoon €1.200,- huur moet betalen, maar geen woning kan kopen."

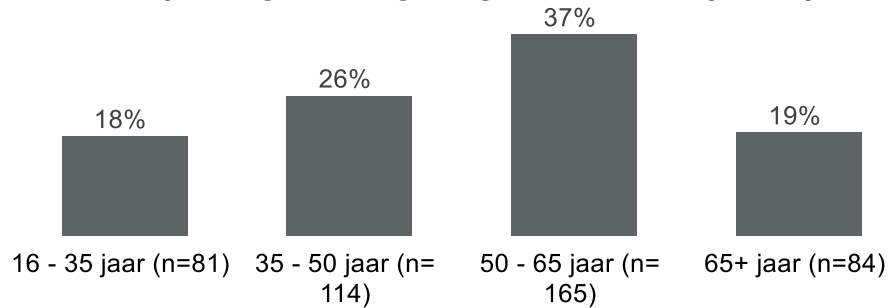
"Wachlijsten opheffen. Voldoende woningen bouwen en wel zo snel als mogelijk."

"Doorstroming bevorderen door kleinere, geschakelde of vrijstaande seniorenwoningen te bouwen. Hierdoor zullen senioren huidige te grote eengezinswoningen kunnen verkopen aan doorstromers."

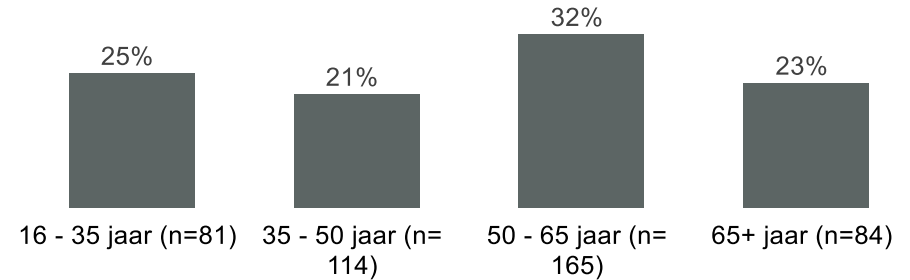
Hierboven staan een aantal quotes van veelgenoemde antwoorden door respondenten. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek.

Bijlagen

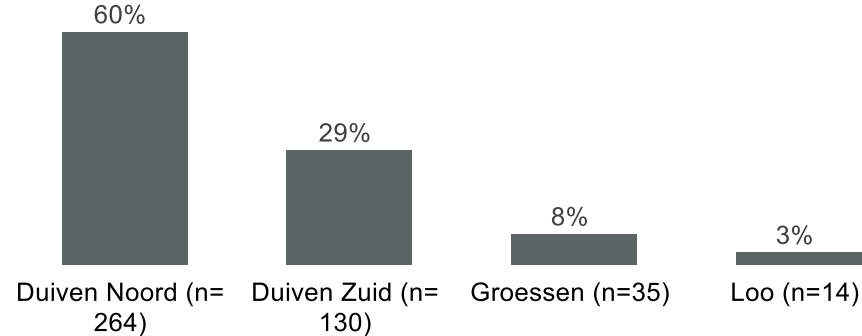
Leeftijdscategorie, ongewogen resultaten (n=443)

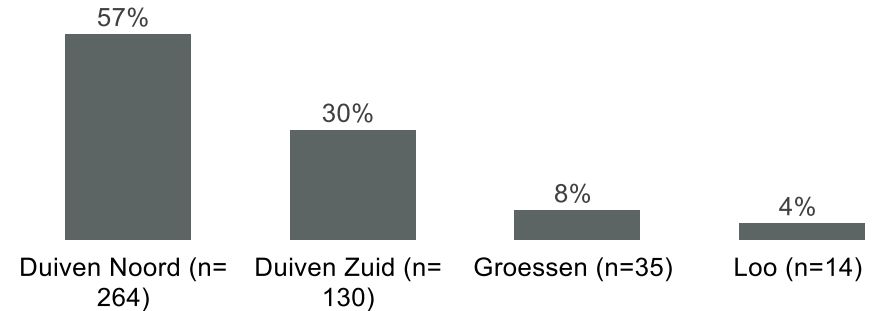
Leeftijdscategorie, gewogen resultaten (n=443)

Wijk, ongewogen resultaten (n=443)

Wijk, gewogen resultaten (n=443)

92% woont zelfstandig, 8% woont op kamers of is inwonend bij ouder(s)/verzorger(s).

Binnen dit onderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd en wijk. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (443) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 4,61% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

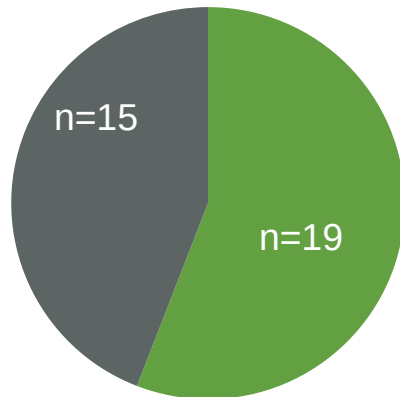
Weging

Binnen dit onderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd en wijk. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

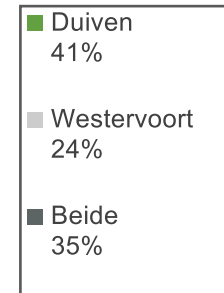
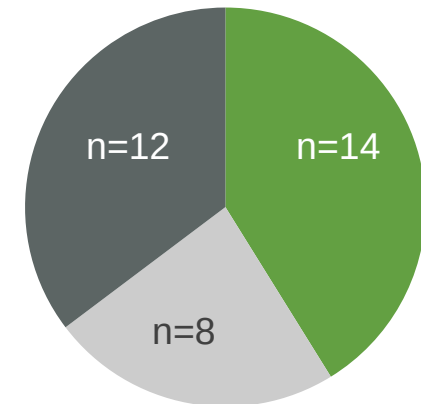
Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten jonger dan 35 jaar uit Loo, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 2,27 en een respondent tussen de 35 en 50 jaar uit Duiven Zuid (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,74. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd.

Door de weging zijn de resultaten representatief over leeftijd en wijk.

Professionals wonen en zorg/ welzijn

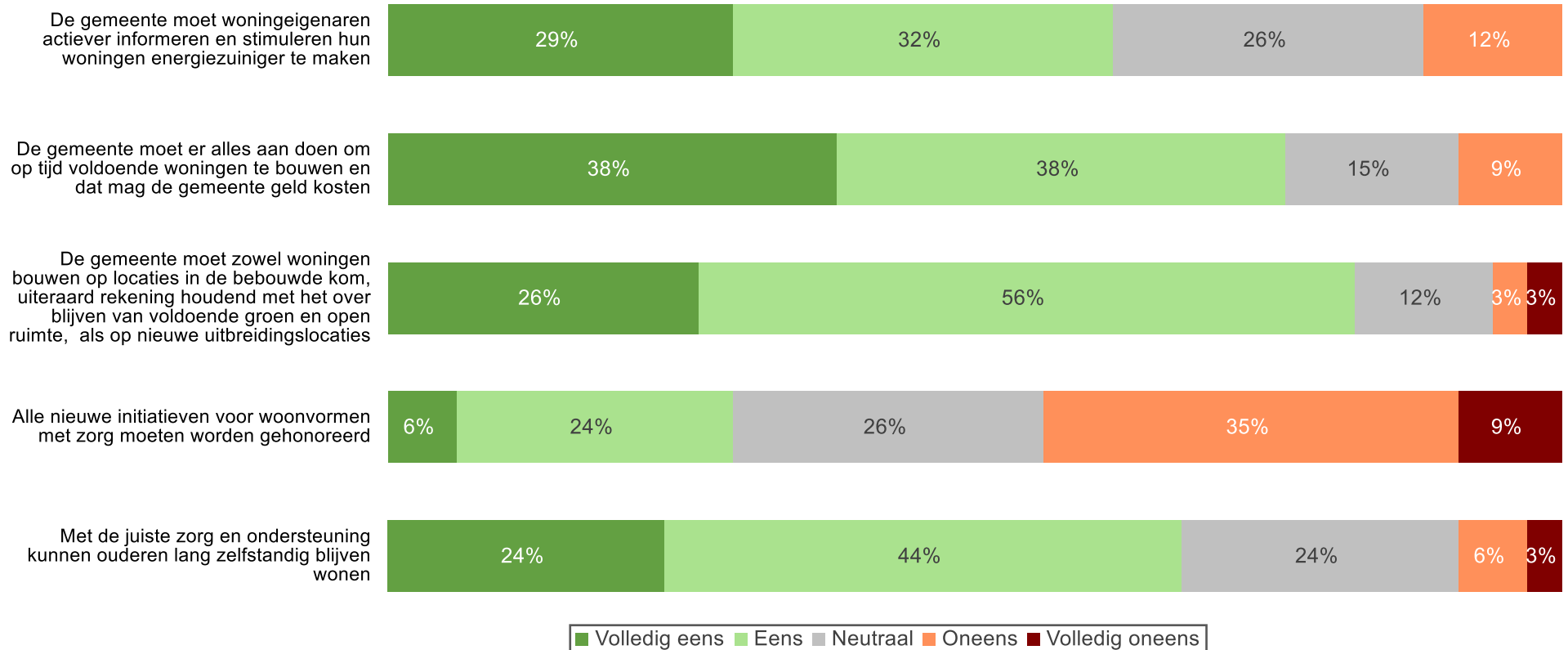

- Professioneel betrokken bij het wonen (bijvoorbeeld ontwikkelaar, bouwer, makelaar, hypotheekverstrekker) 56%
- Professioneel betrokken bij zorg en/of welzijn (bijvoorbeeld zorgverlener, cliëntenvertegenwoordiger, adviesorgaan) 44%

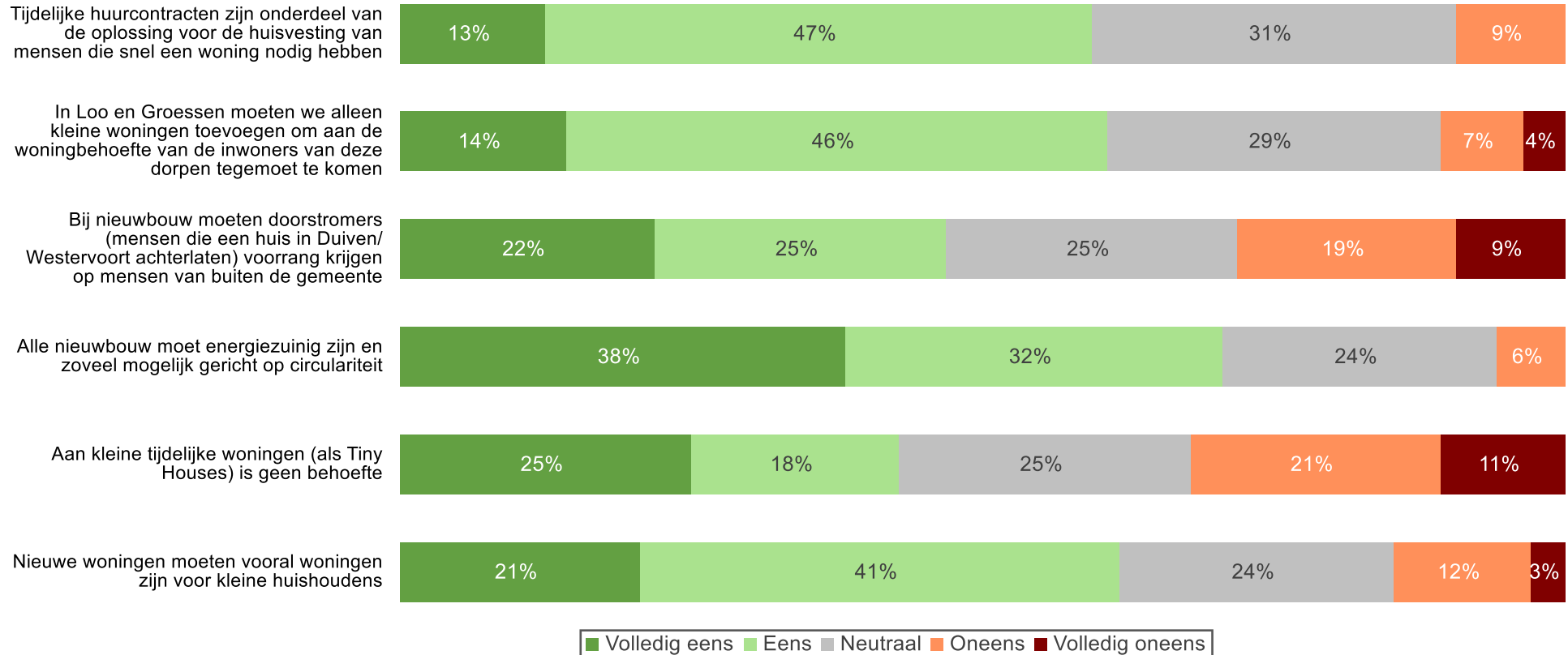
De stellingen zijn ook door 34 professionals beantwoord die werkzaam zijn in Duiven en/of Westervoort op het gebied van wonen of zorg en welzijn. Vanwege de relatief kleine aantallen, zijn de resultaten voor deze groep indicatief.

Stellingen professionals (n=34)

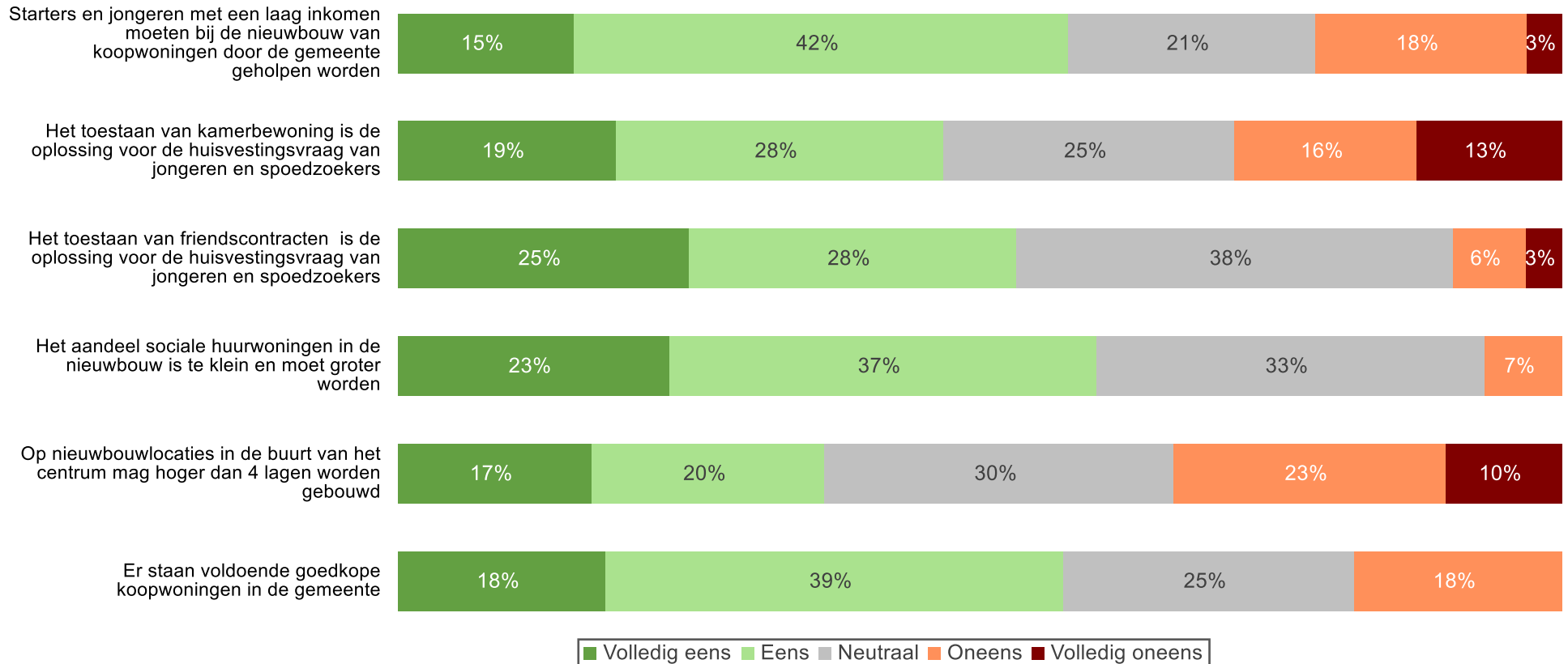
Professionals zijn het vooral eens met de stelling “De gemeente moet zowel woningen bouwen op locaties in de bebouwde kom als op nieuwe uitbreidingslocaties” (82%) en de stelling “De gemeente moet er alles aan doen om op tijd voldoende woningen te bouwen en dat mag de gemeente geld kosten” (76%). Professionals zijn het het minst eens met de stelling dat alle nieuwe initiatieven voor woonvormen met zorg moeten worden gehonoreerd (30%).

Stellingen professionals (n=34)

70% van de professionals is het (volledig) eens met de stelling dat alle nieuwbouw energiezuinig en zoveel mogelijk gericht op circulariteit moet zijn. De twee stellingen waar professionals het het vaakst mee oneens zijn, zijn “Bij nieuwbouw moeten doorstromers uit Duiven/ Westervoort voorrang krijgen op mensen van buiten de gemeente” (28%) en “Aan tijdelijke woningen (als Tiny Houses) is geen behoefte” (32%).

Stellingen professionals (n=34)

Professionals zijn het vooral eens met de stelling “Het aandeel sociale huurwoningen in de nieuwbouw is te klein en moet groter worden” (60%). Professionals zijn het het minst eens met de stelling dat op nieuwbouwlocaties in de buurt van het centrum hoger dan 4 lagen gebouwd mag worden (37%).

Inhoudsopgave (klik hieronder op de vraag om er naartoe te gaan)

- Bijlage 1 - De gemeente moet er alles aan doen om op tijd voldoende woningen te bouwen en dat mag de gemeente geld kosten. - Toelichting
- Bijlage 2 - De gemeente moet zowel woningen bouwen op locaties in de bebouwde kom, uiteraard rekening houdend met het over blijven van voldoende
- Bijlage 3 - Alle nieuw groen en open ruimte, als op nieuwe uitbreidingslocaties. - Toelichting
- Bijlage 4 - Met de juiste zorg en ondersteuning kunnen ouderen lang zelfstandig blijven wonen. - Toelichting
- Bijlage 5 - Nieuwe woningen moeten vooral woningen zijn voor kleine huishoudens. - Toelichting
- Bijlage 6 - Aan kleine tijdelijke woningen (als Tiny Houses) is geen behoefte. - Toelichting
- Bijlage 7 - Alle nieuwbouw moet energiezuinig zijn en zoveel mogelijk gericht op circulariteit. - Toelichting
- Bijlage 8 - De gemeente moet woningeigenaren actiever informeren en stimuleren hun woningen energiezuiniger te maken. - Toelichting
- Bijlage 9 - Starters en jongeren met een laag inkomen moeten bij de nieuwbouw van koopwoningen door de gemeente geholpen worden. - Toelichting
- Bijlage 10 - Het toestaan van kamerbewoning is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers. - Toelichting
- Bijlage 11 - Het toestaan van friendscontracten is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers.
- Bijlage 12 - Het aandeel sociale huurwoningen in de nieuwbouw is te klein en moet groter worden. - Toelichting
- Bijlage 13 - Op nieuwbouwlocaties in de buurt van het centrum mag hoger dan 4 lagen worden gebouwd. - Toelichting
- Bijlage 14 - Er staan voldoende goedkope koopwoningen in de gemeente. - Toelichting
- Bijlage 15 - Tijdelijke huurcontracten zijn onderdeel van de oplossing voor de huisvesting van mensen die snel een woning nodig hebben. - Toelichting
- Bijlage 16 - In Loo en Groessen moeten we alleen kleine woningen toevoegen om aan de woningbehoefte van de inwoners van deze dorpen tegemoet te komen. - Toelichting
- Bijlage 17 - Bij nieuwbouw moeten doorstromers (mensen die een huis in Duiven/ Westervoort achterlaten) voorrang krijgen op mensen van buiten de gemeente. - Toelichting
- Bijlage 18 - Wat is er volgens u nodig voor jongeren om makkelijker aan een woning te komen?
- Bijlage 19 - Mist u nog iets dat volgens u zeker moet terugkomen in de woonvisie? Zo ja, dan kunt u dit kwijt bij deze vraag

De gemeente moet er alles aan doen om op tijd voldoende woningen te bouwen en dat mag de gemeente geld kosten.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Belachelijk! Niks moet en al helemaal niet zo snel mogelijk! Zullen we eerst andere problemen eens oplossen. En de plekken waar ze willen bouwen is ook belachelijk! We moeten zorgen voor meer groen! Oh en als ze dan toch met mijn geld dingen willen doen dan graag omheinde hondenvelden. En vraag eens katten belasting! Ik moet alles opruimen en degene met 5 katten die buiten alles doen niet! En ik maar betalen!

Bouwprojecten is een manier om geld te verdienen voor de Gemeente

Daar is maatschappelijk geld niet voor.

De gemeente Duiven heeft jarenlang het belang van groei niet ingezien, dus nu niet de rekening bij de burgers neerleggen

Deze onzin kost al genoeg, ga is aan het werk met die 300 ambtenaren. Jaren hebben jullie voorbij laten gaan en nu deze onzin.

Dit lijkt op het standaard gemeente/overheids zinnetje: overal te laat mee, nu moet het weer op stel en sprong met bakken vol gemeenschapsgeld. Ik snap ook niet zo dat de gemeente huizen moet bouwen, jullie moeten betaalbare bouwgrond beschikbaar stellen.

een passende woning is belangrijk bovendien hoeft dat niet altijd geld te kosten. Immers doorstroming is ook belangrijk

Geen extra woningen aub!

Gemeente moet eerst beleid bepalen hoeveel inwoners de gemeente kan blijven voorzien. Woningen bijbouwen zonder dat de infrastructuur dit aan kan of niet wordt aangepast leidt meer risico's.

gemeentelijke taak zorg te dragen voor voldoende woningen

Ik vind dat er geen woningen bijgebouwd moeten worden. Duiven is de afgelopen jaren al steeds meer haar dorpsgevoel verloren, en uitbreiding helpt hier niet aan mee.

in tijden van bezuinigingen

Laten ze eerst andere zaken aanpakken voordat ons geld wordt gestoken in nieuwbouw

wonen zijn een basis beginsel dat moet vanuit de overheid komen en niet de burger er financieel extra meebelasten

woningbouw is een commerciële markt dus geen gemeenschapsgeld in pompen

Toelichting bij 'Oneens'

"Alles" is nogal extreem. Natuurlijk moeten woonproblemen opgelost worden. Het is echter de vraag of er ook 100% bijgebouwd moet worden. Dat is onder meer afhankelijk van de behoefte die er is.

Aanpassen leegstaande kantoorpanden naar appartementen sociale huur/lage inkomens

Al het mooie in duiven verdwijnt

De gemeente mag/moet wel haar invloed uitoefenen om bouw te stimuleren maar de financiering daarvan moet een particuliere aangelegenheid blijven.

Denk dat men voorzichtig moet zijn, de gemeente heeft al tekorten dus niet teveel risico's nemen.

dit mag weinig/geen geld kosten om kosten van de huizen zo laag mogelijk te houden

Duiven hoeft geen stad te worden. Zorg eerst maar voor het centrum.

Er zijn belangrijkere doelen

Er zijn genoeg woningen

gemeente krijgt genoeg van het rijk

Gemeente moet eens leren, dat de uitgaven nooit meer mogen zijn dan de inkomsten. Dat geldt ook mbt woningbouw. Droevig dat de gemeente niet in staat is om een gezond financieel beleid te voeren.

Het zal ongetwijfeld worden doorberekend aan de inwoners van de gemeente

Huizenkopers moeten betalen

Men moet goed kijken naar de behoefte qua woningbouw, en kijken welke locaties geschikt zijn, denk aan huidige bewoners denk aan bodem die wellicht vervuild is. Te snel bouwen of te snel met ondernemers in zee gaan, kan op den duur verkeerd uitpakken. Er is volgens mij nu veel behoefte aan betaalbare huur woningen(jonge starters). De meeste projectontwikkelaars willen geld zien en daar valt sociale huur niet onder. Er moet in de gemeente Duiven voldoende kennis op dit gebied zijn, om zo de projectontwikkelaars een stap voor te blijven,

Mits de gemeente ook dan de vruchten van plukt.

Moet door kopers en huurders betaalt worden.

Moet zichzelf terug verdienen na verkoop van de nieuwbouw

Niet alles mag ten koste gaan van andere doelen van de gemeente. Er mag wel geld gaan naar goedkopere woningen en seniorenwoningen.

Niet ten koste van alles.

Niet ten koste van natuur en welzijn van bewoners

probleem van gemeente.....

Projectontwikkelaars

Voldoende commerciële partijen die hier in willen stappen

Waarom moet dit maatschappelijk geld kosten? Kopers/huurders moeten deze kosten dragen

Wat blijft er over van het mooie rustige Duiven.

Wat mij betreft geldt: schoenmaker blijf bij je leest. Als overheden zich buiten hun mandaat gaan bemoeien met een markt die verder commercieel is gaat het vaak mis.

Wel bouwen maar met sluitende exploitatie plan

Wij moeten ook zelf onze spullen betalen

Wonen is een zaak voor iedereen maar dat wil niet zeggen dat eenieder voor een andermans woonkosten op moet draaien!

Toelichting bij 'Neutraal'

Altijd rationeel nadenken, kijken wat met een bepaald budget op korte termijn gerealiseerd kan worden.

Dat geld moet niet alleen bij de burger gehaald worden. Daar waar jaren lang geïnd is maar niet geïveeteerd moet ook bijdragen leveren

De huizen die de laatste tijd gebouwd worden in Duiven zijn erg duur. Bouw eerst maar eens wat normaal betaalbare woningen.

De juiste beslissing moet niet te gehaast gemaakt worden. Daarnaast moet het niet (volledig) ten kosten gaan van andere zaken.

Denk niet dat bouwen de oplossing is

Er moet ingespeeld worden op de vraag naar woningen. Dan hoeft het geen geld te kosten. Niet bouwen om het bouwen.

Er moet worden gebouwd, maar weloverwogen. Ook voorzieningen moeten daarin meegroeien. En er moet goed gekeken worden naar welk soort woningen.

het mag best iets kosten omdat er ook inkomsten tegenover staan maar moet ten koste van alles geld tegen aan gegoooid worden

Het mag natuurlijk gemeentelijk geld kosten maar de gemeente moet er niet door in het rood komen. Het moet wel kunnen.

Ik denk dat het woning tekort een landelijke probleem is. Gezien er veelal westerlingen naar het oosten komen. Zie ik niet in waarom dit door de gemeente betaald moet worden. Laten we het landelijk ophoesten dan heeft iedereen er aan bijgedragen. Anders voelt het alsof wij vanuit de regio aan het voor financieren zijn om problemen voor met name het westen des lands op te lossen.

Ja, er moeten woningen gebouwd worden, maar dat moet ook geld opbrengen -desnoods op lange termijn- en geen geld kosten.

Liever niet van gemeenschapsgeld

Niet klakkeloos bouwen

We kunnen niet ten koste van alles de boel dichtbouwen

Wel als het woningen voor starters zijn.

Zijn meerdere mogelijkheden

Toelichting bij 'Eens'

Als na de bouw bij verkoop/verhuur dat geld terug vloeit in de gemeente kas.

belangrijk om voldoende woningen voor elke doelgroep te bouwen

Bij gemeentelijke steun moet dan wel de steun terug naar de gemeente bij een meeropbrengst van de woning bij verkoop. Anders zou het een steun aan een particulier zijn.

bijdrage afhankelijk van achter te laten woning en inkomen

Bijvoorkeur (ivm samenstelling bewoners Duiven) voor 1/2 per . Huishoudens

De gemeente 'deelt' grond uit, dus daar mag best meer vaart achter en als dat geld kost door bijvoorbeeld extra personeel aan te moeten nemen, dan lijkt mij dat geen probleem

De gemeente loopt al enorm achter op buurtgemeentes als Zevenaar en Didam qua woningontwikkeling

De gemeente mag wel bij bouwen, begrijp niet waarom het de gemeente geld moet kosten.

De situatie in de woningmarkt is zo nijpend dat de overheid moet bijdragen. De belasting die oa de woning coöperaties betalen moet worden ingezet voor woningbouw

Deels

Dorpen uitbreiden zolang het eigen karakter niet wordt aangetast, jongeren uit eigen dorp moeten voorrang krijgen

Er is behoefte aan betaalbare woonruimte voor jongeren en levensbestendige woningen voor ouderen. Indien de gemeente hier een actieve rol in speelt zal dat de doorstroom Positief beïnvloeden

Er mag niemand langer dan een jaar op zoek zijn naar een betaalbare huurwoning

Er moeten doorgroeimogelijkheden zijn, zowel voor starters en seniorenwoningen

Er zijn steeds meer "ouderen" die kleiner willen gaan wonen, een familiewoning achterlaten, maar geen woning kunnen krijgen binnen onze gemeente.

Geen maatschappelijk geld voor woningen duurder dan 250.000

grote verantwoordelijkheid

Het hoeft geen geld te kosten, er is mega veel vraag en bijna geen aanbod. Laat de markt zijn werk doen.

Het is belangrijk dat jongeren een goede kans krijgen om te starten op de woningmarkt. Uiteraard mag dit gemeentelijk geld kosten. Ik ga er uiteraard wel vanuit dat de gemeente dit doet binnen de grenzen van een verantwoord begrotingsbeleid

Het woning probleem met betaalbare huizen voor starters is groot

Het woning te kort is al heel lang een probleem is zou fijn zijn dat er wat aan gedaan word. Het zou verstandig zijn als de gemeente hier een bijdrage bij doet

Het woning te kort is ook een maatschappelijk probleem

Iedereen heeft recht op een woning

Jongeren uit Duiven zelf hebben geen kans op een woning

m.n. belangrijk voor jongeren en ouderen

Meer betaalbare huur gezins en starters woningen

Meer betaalbare huurwoningen voor senioren

Meer woningen in groessen voor starters en senioren

Met name bouwen voor starters en levensloop bestendige woning

Met project ontwikkelaar

Mijn ouders zijn momenteel kijken voor een nieuwe stap en een groter huis. Nu is dit in de gemeente duiven niet mogelijk terwijl ze dat liever zouden willen. Ze kijken nu verder maar als de gemeente nieuwe wijken maakt kan deze stap ook binnen de gemeente gemaakt worden. Zelf denk ik over 3-4 jaar ook uit huis te willen. En dan wil ik graag in duiven blijven. Maar dan moeten er natuurlijk wel ook betaalbare woningen zijn en die zijn er nu veel te weinig.

Mits het voor eigen inwoners b.v.b inwonende kinderen

Niet alleen de gemeente maar ook andere ontwikkelaars.

Om gemeente aantrekkelijk voor bewoners te houden en doorstroom in gang te zetten is er ruimte hiervoor nodig. Dit mag gemeente geld kosten en dit kan men zien als investeren in aantrekkelijkheid.

Omdat er nu alleen te dure appartementen gebouwd worden! Voor o.a. de de ouderen in de gemeente, er er daardoor geen doorstroming mogelijk wordt gemaakt!

op tijd vlgs mij lopen ze al achter de feiten aan

Samen betalen

Starters moeten de kans krijgen om een betaalbare woning te kopen of huren

Starterswoningen bouwen waar een echtpaar in kan met 1 kind indien groter dan verhuizen

Uiteindelijk moet het geïnvesteerde geld weer terugkomen (door bv. verkoop van grond, pacht etc.)

veel jongeren en ouderen wachten al te lang op een starters huis of kleiner huis woningmarkt in Duiven zit op slot Bij kopen is wie het meest betalen kan heeft kans

Veel jongeren trekken weg. Vergrijzing is niet wenselijk

Voor jongeren is nu geen of nauwelijks aanbod.

Voor snelle en betere doorstroming

Voor zowel jongeren als ouderen is er een tekort aan betaalbare woningen

Voor al de vraag naar appartementen voor senioren en jongeren. En ook om de mensen in Duiven/Westervoort te houden. Wij zijn ons nu ook aan het oriënteren in Arnhem, omdat hier niet veel is.

Voorkomen dat Duiven een bejaardenoord wordt

wel goede woningen, neutraal en naar behoefte (bijv. voor kleine huishoudens)

Zolang de verdeling maar over de gehele gemeente is dus ook Loo en Groessen

Toelichting bij 'Volledig eens'

Als de nood het hoogst is moet er hoe dan ook gebouwd worden, ondanks kritische mileueffecten.

Ben al ruim 5 jaar op zoek naar een woning

Betaalbare woningen en voor alleenstanders en senioren .

Bij niet voldoende woningen trekken alle jongeren weg.

De gemeente zal moeten zorgen dat er altijd gebouwd blijft worden, anders krijg je sneller verpaupering.

De huidige huizenmarkt is voor starters erg slecht. Er worden vanaf prijzen geboden en daar wordt ook nog eens ruimschoots overeen geboden tot 30.000 euro. Dat is voor een starter teveel.

Nieuwbouw/starters woningen is voor mij dan echt vraag naar, omdat daarvan vaak de v.o.n. prijs laag ligt/betaalbaar is.

de huurprijzen zijn torenhoog, en de vraag naar 'betaalbare' woningen is groot (dat is zowel koop als huur, betaalbaar). Wonen (een dak boven je hoofd) is levensbehoefte nr 1!! Dat is een plicht van de samenleving als geheel om daar stappen in te zetten. De overheid is dan de aangewezen instantie om dat te initiëren.

Dit is/wordt één van de grootste maatschappelijke problemen waar we voor staan

Doorstroming is nu onmogelijk

duidelijk een taak van de gemeente

Echter zou ik willen zien dat bewoners van de gemeente Duiven voorgaan op woningzoekenden van buiten de gemeente.

Er is een dringend woningtekort. De gemeente moet zijn uiterste best doen dit te realiseren. Vaak wordt er alleen gebouwd voor de mensen met de hoogste inkomens. Ik zou graag zien dat er voor de middenklasse en de mensen met de minste inkomens gebouwd gaat worden. Tevens worden de ouderen ook vaak vergeten, terwijl we met vergrijzing te maken hebben.

er is een extreme woningnood in Duiven, daar hebben inwoners mee te maken

Er is een tekort aan seniorenwoningen

Er wordt al decennia lang verkeerd gebouwd in Nederland, dus ook in Duiven.

er zijn niet genoeg woningen voor onze leeftijd groep waardoor wij langer zelfstandig kunnen wonen

Er zijn te weinig huur woningen voor jongeren nier iedereen kan kopen

Geen betaalbare woningen voor de jeugd betekent dat ze vertrekken. En geen seniorenwoningen betekent geen doorstroom

Gemeente Duiven heeft tijdens een inloopavond zelf aangegeven dat ze de afgelopen jaren te weinig hebben gebouwd waardoor we nu een probleem hebben op de woningmarkt in Duiven.

Gevolgen van te kort aan betaalbare woningen voor starters en kwetsbare mensen heeft gevolgen op andere domeinen

Grote behoefte aan BETAALBARE starterswoningen en sociale huurwoningen, genoeg veel te dure woningen.

Het aanbod momenteel is niks en wil graag in Duiven blijven wonen

Het tekort aan woningen is nu gewoon te erg, er moet direct begonnen worden met bouwen. Niet tientallen woningen maar honderden. Duiven is te populair, starters willen er absoluut niet weg maar worden nu verplicht verder dan Duiven te kijken.

Het tekort is nijpend. Jongeren wonen soms noodgedwongen bij hun ouders omdat ze geen kans maken op de woningmarkt. Vaak is hun inkomen te laag voor een koopwoning of particulier. Het is de taak van de overheid om ervoor te zorgen dat er genoeg betaalbare huurwoningen zijn.

huizen die in de planning staan zijn over het algemeen te duur voor de midden inkomens.

Iedereen is gebaat bij goede en voldoende woonvoorzieningen

ik ben binnen niet al te lange tijd op zoek naar een senioren woning die betaalbaar is voor een AOW'er en liefst een jonge woning die aan de huidige eisen voldoet

Ik vind dat het bouwen van woningen om de woning tekort op te lossen geld mag kosten. Het moeten dan betaalbare huur/koop woningen voor starters worden gezien het feit dat er over het algemeen meer duurdere woningen gebouwd worden (boven kostprijs €300.000)

Inclusief sociale woningen

laat beperkte bewoning toe op recreatieparken voor alleenstaanden met duidelijke regels in contracten

Leefbaarheid en jong en oud moeten in het dorp kunnen blijven wonen

Meer betaalbare koopwoningen

Mijn 29 jarige zoon (en vriendin) is al 6 jaar op zoek naar een betaalbare woning in Duiven. Een zeer ongezonde situatie voor hen en voor mij.

Mijn huurwoning van Vivare onder een plat dak is gedurende de zomer maandenlang! onbewoonbaar! door de afgrijselijke! hitte en ik ben al vele jaren op zoek naar andere woonruimte.

Minder regels en minder bemoeienis zou ook helpen

Nieuwe woning betekenen meer woze inwoners

Om de bevolking en daarmee voorzieningen in stand te houden is het noodzakelijk om mensen binnen de gemeente te lokken (en houden)

ruime tien jaar geleden werd de gemeente al eens door provincie en rijksoverheid op de vingers getikt m.b.t. haar woning beleid. Om geen verleidelijke subsidie van die overheden mis te lopen heeft de gemeente toen versneld Kloosterkamp ontwikkeld.. De inspraak voor bewoners was destijds een schijnvertoning.

Seniorenwoningen daar zijn er veel te weinig van

Te gek voor woorden dat de 1e keuze niet voor onze kinderen zijn

Te weinig aanbod voor ouderen om door te stromen.

Voor doorstromen is het bijna onmogelijk om door te groeien. Hierdoor komen er ook onvoldoende starterswoningen vrij in een segment hoekwoning en rijtjes huis

Voor starters (zoals ik), is een huis kopen in Duiven niet mogelijk.

Voor starters is er sowieso geen huis te vinden! Huizen worden onderling verkocht of ver overboden. Er is geen aanbod en gemeente Duiven doet hier niks aan

Voor de "onderkant" van de sociale huurmarkt zit vast. Maar ook betaalbare koopwoningen <300.000€ ontbreken.

Voor starterswoningen. Denk ook aan startersleningen

Voor starters en senioren

Wanneer er nieuwe (passende) woningen gebouwd worden, komen er ook weer woningen in de Gemeente Duiven vrij.

Wel vreemd dat Duivens geld moet worden besteed en dat hiervan vaak door buitenstaanders wordt geprofiteerd.

Woning tekort is op dit moment veel te groot, snelheid is dus erg belangrijk

Zolang de burger de tekorten niet hoeft op te hoesten via de gemeentelijke belastingen belasting

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

wel een huurhuis mogen betalen van 1000 euro maar geen hypotheek krijgen voor 600 euro

De gemeente moet zowel woningen bouwen op locaties in de bebouwde kom, uiteraard rekening houdend met het over blijven van voldoende groen en open ruimte, als op nieuwe uitbreidingslocaties.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Duiven is niet ingericht op meer woningen. Als de gemeente wil uitbreiden moeten eerst op de juiste plekken uitvalsroutes worden aangelegd. Vooral in Duiven-zuid en de omliggende dorpen Loo en Groessen ontbreken deze.

Eerst bezien met hoeveel mensen wij hier in Nederland kunnen wonen. Bevolkingsgroei is geen gegeven!

Eerst inbreiden dan uitbreiden

Er liggen al een aantal bouwplannen in het centrum en denk bij bouwen aan de afwikkeling van het verkeer Duiven heeft geen rondweg

Er moet overal gebouwd worden waar mogelijk.

Geen nieuwe woningen aub!

Mensen willen graag in de buurt van voorzieningen wonen, dus centraal

nieuw location biedt meer ruimte voor meer woningen

Toelichting bij 'Oneens'

Alleen nieuwe uitbreidingslocaties

Behoud het kleine beetje groen dat er is binnen de bebouwde kom en zorg er ook voor dat Duiven straks niet direct met woningen tegen Zevenaar of Westervoort aan ligt

binnen de bebouwde kom moet zoveel mogelijk leefbaarheid zijn m.a.w. groen moet zeker groen blijven

De bebouwing binnen de bebouwde kom is goed zo. Groen tussen de huizen is belangrijk voor mens, dier en klimaat. Zoek liever een nieuwe locatie aan de rand en werk dit doordacht uit met een goed plan. Voldoende huizen, ruimtelijke opzet en groen.

De gemeente moet bouwen op uitbreidingslocaties. Het aantal stukken groen in de gemeente is nu al beperkt. Het vol bouwen van deze locaties gaat ten koste van het woongenot van de huidige bewoners van duiven.

Duiven heeft grond genoeg om uit te breiden....

Duiven is al te veel gegroeid i.v.m. de infrastructuur. Gevolg: files op rondweg en toegangswegen rondweg, parkeer tekort winkelcentrum

Er zijn best bebouwde plekken welke herontwikkeld kunnen worden

ga de hoogte in (flats) binnen de bebouwde kom

Gemeente, dorp Groessen heeft voldoende te verduren (gehad): hoogspanningsmasten, Betuwe route en doortrekken A15

in principe niet in de bebouwde kom, tenzij daar echt totaal braak liggend terrein zou zijn, zonder groenvoorziening.

Maak eens gebruik van de ruimte in loo/groessen

Meer aan de randen.

Niet alle woningen moeten op een kluitje gezet worden. Woningen die buiten de bebouwde kom gebouwd worden.

Niet bij bestaande bouw. Wel op nieuwe locaties

Oud bouw opnieuw opbouwen en meer appartementen

Snap ook niet hoe je woningen kunt bouwen vlak naast een horeca gebied. Dat gaat klachten opleveren ivm overlast natuurlijk!

Uitbreiding voor huizen terwijl er zoveel tekort is aan horeca

Vooral nieuwe locaties, weinig plek meer in huidige bebouwde kom

Zoveel mogelijk op uitbreidingslocaties

Toelichting bij 'Neutraal'

Alleen als er ruimte voor is, zonder te veel schade aan te brengen aan natuur en oude gebouwen.

Als er ruimte is binnen de bebouwde kom, dan moet deze benut worden, maar niet ten koste van leefgenot. Bij geen ruimte ligt het voor de hand om buiten de kern bij te bouwen.

Bouwen is absoluut niet de oplossing

Er zijn nog genoeg locaties over.

Gaat het aantal inwoners/huishoudens in de komende jaren stijgen?

In het centrum meer appartementen. Centrum mag wel volgebouwd worden.

Toelichting bij 'Eens'

Bied d op de uitbreidingslocaties ook grotere kavels aan voor ruimer wonen. Op die manier blijft t enigzins buitengebied zonder dat t een volle nieuwe wijk wordt.

Bij inbreidingslocaties komt kwaliteit van de leefomgeving in de knel door minder groen en minder ruimte tussen woningen.

Bouwen op nieuwe locaties moet wel zo dicht mogelijk rond de kern gebeuren. Biezenkamp is in dit kader volstrekt onlogisch. Ver van scholen, winkels en andere voorzienigen.

De gemeente heeft een drietal mooie opties gegeven voor uitbreidingslicaties. Op deze plekken kunnen veel nieuwe huizen worden gebouwd.

De gemeente zou ook naar winkel lokaties slimmer kunnen kijken. Gezien de leegstand in het centrum zou je ook slimmer kunnen herindelen. De Jumbo zou bv kunnen verhuizen naar de oude lokatie van Electro World. Dat land kan samengevoegd worden met die van de Hema. De Hema zou naar het pand van de Intertoys kunnen. Dit heeft 2 voordelen. Meer doorloop in het centrum zelf. Maar in het huidige pand van de Jumbo zou je Ter Heerdt kunnen plaatsen. Hierdoor zou je de lokatie van Fietsenzaak en de winkel waar Loonstra zat plat gooien en nieuwe zorg/ starters woningen kunnen plaatsen.

Duiven moet kunnen groeien

Duiven moet niet elke vierkante meter willen bebouwen en ook zorgen dat daar waar Duiven zelf niet wil bouwen projectontwikkelaars de ruimte geven om iedere vierkante meter vol te bouwen Hou Duiven ook leefbaar met veel groen en ruimte voor de toekomst van onze jeugd

Eerst inbreiding, dan beperkt op nieuwe locaties. Er moet creatiever gedacht worden, o.a. oude gebouwen herbestemmen.

En daarnaast een aantal vrije kavels voor de 60+ ers om duurzaam te mogen bouwen(incl aardwarmte, zonne en windenergie etc)

Er is grote behoefte met name voor woningen voor ouderen

Er is zijn nog goede uitbreidingslocaties. Voldoende groen binnen de bebouwde kom moet zo blijven.

Er moet wel rekening gehouden worden met uitvalswegen, invloed op directe omgeving enz.

geen andere mogelijkheid

Groen, parken enz. blijft belangrijk.

Grote huizen opdelen en woningen in leegstaand zakelijk vastgoed zou ook helpen

Het is niet wenselijk dat groenvoorzieningen nu ineens bebouwd gaan worden ("inbreiding"). De bestaande huizen zijn destijds gekocht obv. oa. de omgeving (groen/speelruimte).

Het is wel van groot belang om bij de uitbreidingslocaties zo snel mogelijk een ontsluitingsplan te communiceren om overlast te voorkomen

Het liefst zoveel mogelijk binnen de bebouwde kom

Ik vind het belangrijk dat Duiven minder 'versteend' en pleit daarmee ook voor meer groen

Ik vind voldoende groen en open ruimte wel belangrijk voor de leefbaarheid

Ik zou het jammer vinden wanneer het huidige groen moet wijken voor nieuwbouw

In het centrum is een mooie optie voor starters en senioren die kleiner willen wonen. Voor jonge gezinnen zal er een wijk buiten de bebouwde kom kunnen komen

in nieuwe uitbreidingslocaties moeten wel voorzieningen komen voor mensen die niet goed ter been zijn

Indien nodig

Liefst in groessen of de ploeg of plak

Liefst niet binnenin bestaande wijken

m.i. zijn er voldoende uitbreidingslocaties voorhanden

Maar ga dan uitbreiden rondom de kern van Duiven. Het gebied bij de Molenstrat zorgt ervoor dat het centrum helemaal aan de rand komt van Duiven. Centrum moet wel centraal blijven, dus bij e en is meer voor de hand liggend ivm centumpartij.

Maar nogmaals, let ook op de huidige bebouwing die er al staat, en alert op projectontwikkelaars die koste wat kost hun project er door willen drukken.

Meer 1a 2 pers huishouding (sociale huurwoning)

Meer woningen voor (ouderen) tweepersoons huishouden zodat de doorstroom zal verbeteren.

misschien bouwen buiten de bebouwde kom

Misschien eens wat meer vrije staande woningen ipv los staande woningen met 3 meter tussen jou en je burens. Gewoon wat meer ruimte om je heen.

Nieuwe locaties is beter

of we moeten de lucht in bouwen maar anders zal je toch ergens heen moeten met de huizen

Prioriteit voor inbreiden

Schuren of kasten afbreken en daar beperkte woningbouw. Grote monumentale gebouwen/ boerderijen appartementen in maken. Leegstaande winkels en kantoren ook woningen van maken.

uitbreidingslocaties zijn sneller realiseerbaar

Wat er in centrum gebouwd wordt is echt veel te duur. De nieuwe appartementen bij Thuvine als voorbeeld.

Wel grenzend aan bestaande bebouwing

Wel rekening houdend met verkeersoverlast door woon-werkverkeer richting A12

zo min mogelijk uitbreiden.. maar de hoogte in kan ook.. soms zijn die heilige huisjes te heilig.. echt kleine woningen (en dus meer woningen op dezelfde m2) vind ik ook een optie.. er zijn zeer veel singles die echt klein willen en kunnen wonen. dus lieven binnen bebouwde kom.

Toelichting bij 'Volledig eens'

Alle kleine beetjes helpen.

Als er maar goed gekeken wordt naar de hoeveelheid natuur wat over blijft en de soort woningen.

Anders ga ik wel in een stad wonen. Juist wonen in de openheid geeft een vrij gevoel.

Bewoning mag niet ten koste gaan van de parkjes.

bij het zoeken naar ruimtes mag ook in de dorpen rondom(Groessen) gekeken worden hier is ook veel behoefte aan betaalbare woningen voor jong en oud

bouwen voor senioren binnen redelijke afstand van voorzieningen

De locaties binnen de gemeente zijn beperkt, dus kijk goed naar locaties aan de randen van Duiven

Duiven heeft veel ruimte met goede infrastructuur (fietspaden mogen beter !) dus veel kansen om draagvlak voor voorzieningen te versterken

Er moeten vooral veel huur woningen gebouwd worden. Niet in een bestaande wijk. Maar een hele nieuwe locatie

Er wordt nu gebouwd is de bedoeling (zuidoost) op een zeer klein stukje groen wat beter als losloopgebied voor honden zou kunnen worden gebruikt

Er zijn hier en daar nog plekken binnen de gemeente waar gebouwd kan worden.

Geef andere ontwikkelaars dan de gemeente ook de mogelijkheid om bouwplannen te realiseren.

Geen inbreiding toepassen. Het open karakter van Duiven gaat hierdoor naar de knoppen. De verdichting neemt daardoor toe en het woongenot wordt aanzienlijk minder. Zoek uitbreiding in de buitengebieden.

het groen dat duiven heeft is erg belangrijk, maar er is een tekort aan woningen dus moet er buiten duiven gebouwd worden

Ik heb dringend andere woonruimte nodig.

Inbreiding voor uitbreiding zegt het College toch?

Inderdaad ruimte houden voor groen en recreatie, heel waardevol

Liever woningbouw dan industrieterrein

Met alleen inbreidingslocaties kom je er niet

Met een voorkeur voor uitbreidingslocaties. Binnen de bebouwde kom zijn de mogelijkheden feitelijk zeer beperkt.

Misschien eens wat minder ruimte voor dure koopwoningen die vaak veel te groot zijn voor wat erin komt wonen.

Nieuwe uitbreidingslocaties zijn zeker noodzakelijk voor het bouwen van (betaalbare) koop/huur woningen voor starters

Ons dorp staat bekend als een groen dorp, laten we dat ook zo houden en aan de rand nieuwe wijken bouwen

Oppassen dat er voldoende normale gezins woningen worden gebouwd en niet alleen grote kavels voor vermogende.

Plaatsen zijn bekend o.a. Plakse wei.

Vooraf inbreiding locaties zouden bij voorkeur moeten worden voorzien voor senioren woningen dichtbij openbare voorzieningen waarvan ca. 67% grondgebonden. Uit een recente landelijke enquête is deze voorkeur onder ouderen naar voor gekomen. Zeker in een dorp zal de voorkeur voor grondgebonden woningen beduidend hoger liggen.

Vooraf ook op de eerder genoemde locaties in het oude Centrumplan!

Zie mijn vorige toelichting. Om je inwoners in Duiven te behouden moet je zeker ook aan de vraag voldoen.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Wat is nu je doel van het onderzoek. Mensen ongezout zonder goede info naar meningen vragen.

Alle nieuwe initiatieven voor woonvormen met zorg moeten worden gehonoreerd.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

ALLE nieuwe initiatieven? Nee. Er moet goed over nagedacht worden, je kunt niet zomaar van alles gaan bouwen.

Daarnaast kan domotica uitkomst bieden in bestaande woningen

De krapte op de woningmarkt is breder dan mensen met een zorgvraag. Het kan niet zo zijn dat deze groep voorrang krijgt op mensen die nog wel een bijdrage aan de maatschappij kunnen leveren.

Er is een grote groep doorstromers die vast zitten en geen ruimte kunnen creëren voor anderen. Op deze manier vergrijst duiven extra hard

Hangt uiteraard van kwaliteit van de initiatieven af en wat dit voor de overige groepen betekent.

Het is voor starters al bijna onmogelijk een woning te krijgen zowel huur als koop

Juist de hier geboren starters en onze ouderen hebben het 1e recht op een woning.

juist meer woningen voor starters.

Wat een onzin. Er mag rekening mee gehouden we, maar geen volledige honorering.

Zonder starters of doorstromers zijn er geen mensen die kunnen voldoen aan de zorgvraag van de groeiende groep mensen

Toelichting bij 'Oneens'

55 plus moet blijven geen jongeren erin

Accent moet liggen op doorstromers en starters.

Afspiegelingsbeginsel zoveel mogelijk toepassen. Behoeftte vraag van de doelgroepen verhoudingsgewijs vervullen. Op basis van de getallen uit onderzoek.

Alle nieuwe plannen voor woonvormen met zorg moeten worden geaccepteerd: erg kort door de bocht. Moet wel in balans zijn met vraag en daarnaast met aanbod woningen voor andere doelgroepen.

Ook hier is een grote vraag

Alle vertegenwoordigd een absoluteheid die misbruik in de hand werkt.

alleen als deze huisvestingsvormen weer beschikbaar kunnen worden gemaakt als ze over zijn voor mensen zonder zorg vraag

Alles moet in verhouding

Andere doelgroepen moet ook eens een kans krijgen

beide groepen zijn belangrijk zowel starters als zorgwoningen. Doorstromers minder relevant

De gemeente moet hierbij wel neutraal blijven. Starters en doorstromers zijn er ook.

Denk dat je een goede mix moet houden

Deze groep is ook belangrijk, maar je kan niet zomaar andere groepen negeren. Zeker niet als het die groepen zijn die uiteindelijk de rekening (belasting) moeten betalen.

Die verantwoordelijkheid is er ook voor mensen zonder zorgvraag

Dit is te zwart wit

Dit zou evenredig verdeeld moeten worden

een juiste balans zoeken. Wij willen ook geen (vergrijsde) zorg-gemeente worden.

Er is al een groot tehuis en zorg kan ook aan huis gerealiseerd worden.

Er is ook een groeiende groep zonder zorgvraag, vind een balans

Er moet een goede afweging worden gemaakt aan welke zorginitiatieven medewerking moet worden verleend. Het moet wel een aanbieder zijn waarin in de gemeente behoefte aan is voor mensen uit de gemeente. Dit mag niet ten koste gaan van reguliere woningbouw. Beide moeten samen gerealiseerd kunnen worden.

er moet gekeken worden of er behoefte aan is en proberen te combineren

er moet op een evenwichtige manier gekeken worden naar de belangen van alle groeperingen, dus zonder voorbehoud de aanvragen van een bepaalde groep goedkeuren keur ik ten eerste af

Er moet wel een goede selectie plaatsvinden en niet alleen voor mensen die zorg nodig hebben gebouwd worden. Ook voor de starters zijn er veel woningen nodig.

Er zal vooral naar een gezonde balans tussen doelgroepen moeten worden gestreefd. Prioriteit ligt wat mij betreft bij woningen voor starters en senioren als doorstromers

Er zijn mogelijkheden binnen Duiven om van bestaande bouw zorgcentra's te maken.

Ga de lucht in bouw meer in minder oppervlakte. Maak combi in een nieuwe wijk.

Ga eens particuliere plannen steunen.

Geen hoogbouw of dicht op elkaar bouwen

gemeente moet bouwen voor de vraag

het moeten wel reële plannen zijn

Hiermee zet je het doel van de gemeente voorop en worden de belangen van de andere doelgroep ondergeschikt

Iedere Nederlander heeft evenveel rechten

Iedereen gelijke kansen.

Iedereen heeft recht op een woning. Starters, samenwoners die een gezin willen, mensen die uit elkaar gaan en mensen met zorg hebben allemaal evenveel recht

Iedereen verdient een kans

Ik denk dat alle soorten woningen waar nu erg tekort van is, even belangrijk zijn. Niet alleen voor de mensen die zorg behoeven.

ik denk dat woningbouw voor mensen met een zorgvraag uitermate belangrijk is, maar dit mag niet ten koste gaan van de groepen mensen zoals starters en doorstromers.

Ik mis de creativiteit van de gemeente om met bestaande leegstaande panden te kijken naar nieuwe invullingen. Daar hoor ik te weinig over terug. Die panden helpen het aanzicht van het dorp te bepalen en de historie te onderstrepen.

Ik vindt starters en doorstromers even belangrijk als de doelgroep met zorg.

Je kan niet zomaar een doelgroep onbeperkt voorrang geven

Je zou juist dit kunnen combineren.

Meeste vraag is er volgens mij voor starters een doorgroeiers

niet alles moet wijken voor slechts één groep. Ook starters en doorstromers verdienen ruimten. dus evenredig verdelen!

Niet minder!!!!

niet of of maar gelijk optrekken

Niet ten koste van starters

Onze grootste prioriteit moet zijn dat we werkende jongeren in ons dorp houden. Anders hebben we straks alleen nog ouderen en mensen met een zorg vraag.

Ook andere doelgroepen moeten de kans krijgen

Ook hier geldt weer dat "alle" extreem is. Het moet passend zijn, toekomstbestendig, en niet per definitie voorrang hebben boven woningzoekenden zonder zorgvraag.

Pro rato verdelen.

Relatief deel aan woonvormen met zorg en deel voor starters en doorstromers

starters en doorstromers maken vrijwel geen kans

Starters en doorstromers zijn de motor om de gemeente draaiend te houden. Als daar geen woningen voor worden gebouwd, zijn ze weg. Dan heb je straks alleen nog zorgdoelgroepen over.

Verhouding tussen niet zorg en zorgpanden moet in verhouding naar vraag worden gebouwd.

Voor alle doelgroepen is belangrijk. Mag wel minder voorrang worden gegeven aan asielzoekers

Voor alle groepen. Ik zou ook aandacht Willem voor hofjes waar jong en oud samen kunnen wonen.

Voor starters is het bijna onmogelijk om iets te vinden. Huur of koop. En dat geldt ook voor als je alleen een woning wilt huren /kopen

We hebben de afgelopen jaren enorm veel vluchtelingen onderdak gegeven, daar stond het kabinet voor open maar die mensen hebben ook kinderen dat is dubbelop, ik wil straks als 20 jarige geen hypotheek afsluiten voor een klein huisje van 5 ton omdat er te weinig huizen zijn en er zijn heel veel jongeren in dit land en volwassenen die dakloos zijn

Toelichting bij 'Neutraal'

Alle doelgroepen moeten goed afgewogen worden; goede balans komen

Alle plannen accepteren lijkt mij te ver gaan. Maar een deel van de nieuwe woningen ook voor deze groep.

Belangenafweging voor een gezonde bevolkingsopbouw

Dit is niet zo te beantwoorden alternatieve woonvormen kunnen ook belangrijk zijn

Duiven relatief vergrijsd-bouw meer voor starters

Een evenwicht vinden tussen doelgroepen ouderen en starters/doorstromers

Een evenwichtig en eerlijk beleid is hier noodzakelijk

Een uitzondering kan worden gemaakt voor deze groep mensen

Eigenlijk moet er voor beide genoeg gebouwd worden. Om de doorstromers en starters hier te houden en Duiven niet een ouderen dorp te laten worden, moet je voor beide doelgroepen wat bieden. Misschien is het Droohuus en Thuvine voor Duiven wel voldoende?

Er moet een afweging worden gemaakt tussen alle doelgroepen. Binnen projecten moeten al deze groepen ruimte krijgen. Zeker ook nieuwe en creatieve oplossingen

Er moet een evenwicht komen in vraag en aanbod. Kijk naar de leeftijd opbouw binnen de gemeente.

Er moet een goede balans in komen; een starter heeft net zoveel recht op een eigen plek als een persoon/gezin met zorgvraag

Er moet een goede balans komen tussen de behoefte aan woningen die er bestaat voor alle groepen in de samenleving dus voerstarters, doorstromers en ouderen. Maar ook voor mensen die geen hoge huur kunnen betalen.

Het is in mijn ogen belangrijk om te beginnen met de meest schrijnende vraag, of in ieder geval daar de meeste prioriteit aan te geven.

het moet in balans zijn afgestemd op de vraag

ik denk dat we minder doelgroep gericht moeten bouwen, maar meer multifunctioneel: een gebouw dat voor alle doelgroepen geschikt gemaakt kan worden (zoals hier het hergebruik van schoolgebouwen al is gedaan). Ik vind de ene doelgroep niet belangrijker of minder belangrijk dan de andere. Het moet goed in balans zijn. En nogmaals; waarom een kast van een huis bouwen als op diezelfde grond 10 singles of starters kunnen wonen in kleinere woningen.

Je moet voor alle mensen voldoende bouwen. Desnoods 2 plekken of alle soorten huizen door elkaar

Kijk vooral naar de verdeling in de vraag. Jong oud zwak sterk iedereen moet een eerlijke kans hebben.

Misschien eindelijk bouwen?

Niet alles moet zomaar worden geaccepteerd, zal goed gekeken moeten worden naar haalbaarheid en noodzaak.

Ongelukkige vraagstelling

ook starters hebben indirect een zorgvraag

Per project moet er gekeken worden naar de mogelijkheden. Niet alles moet per definitie doorgaan.

Projecten zoals Huis van Droo, Liemerij Droostate en Huize Thuvine zijn een mooi voorbeeld van gemengd wonen met meerdere woonsoorten op een plek. Als daar in de toekomst nog 1 of 2 soort gelijke projecten op een grotere bouwlocatie kunnen komen zoals op de Biezeweide waar vanuit Groessen en het Loo zeker belangstelling zal zijn voldoet Duiven aardig aan zijn ouder doorstroom beleid.

Zorg voor een goed evenwicht.

Toelichting bij 'Eens'

De gemeente moet zeker voor die doelgroep wonen bijbouwen. Betaalbare woningen en natuurlijk moeten deze in de buurt van een winkelcentrum liggen voor deze doelgroep.

Eerst de zorg, de andere zijn minder afhankelijk

Er moet dan ook rekening gehouden worden met starters. Maar chronisch ziek en alleen betekend nooit genoeg geld voor hypotheek dus...

Er moet wel goed gekeken worden of de zorgvraag wel voldoende onderbouwd is en of er voldoende gebruik van gemaakt gaan worden. Dus niet klakkeloos honoreren, maar ik denk dat er wel behoefte is voor deze markt. Maar dan ook hier weer kijken naar de middenklasse inkomens en niet alleen voor de upperklasse.

Evenwicht daarin moet gelijk liggen.

Het lijkt mij dat er genoeg appartementen etc zijn voor ouderen. Het gaat op dit moment echt om de starters en doorstromers die een betaalbare eengezinswoning willen.

het woonaanbod behoort een afspiegeling te zijn van de bewoners; leeftijdscategorieën, een of meerpersoonshuishoudens, % mindere validiteit etc.

Hierdoor komen meer gezinswoningen vrij waar veel behoefte maar is

Ik vind deze mensen midden in de maatschappij moeten kunnen leven op een woongroep gevestigd in een eigen pand in een woonwijk. Om zo een pand voor woonvormen te realiseren zou ruimte moeten worden gemaakt in het bestemmingsplan

Is hard nodig

Knarrenhof of meerdere bouwen

Komen er huizen vrij voor starters en doorstromers.

Komt er meer vrij

Ook hiervoor vind ik: Duivenaren eerst.

Rekening houdend met de andere doelgroepen

Wanneer deze categorie uit hun eigen huis naar laagbouw gaat is dat prima

Wel goed in het oog houden dat de mix van jong en oud 'gezond' blijft

Zorg heeft inderdaad prioriteit

Toelichting bij 'Volledig eens'

De gemeente Duiven was eerst groeigemeente, maar de inwoners worden steeds ouder, dus er moet op geëmancipeerd worden.

Iedereen heeft vroeg of laat zorg nodig, dus als duiven meer woningen bouwt moet er ook gezorgd worden dat deze mensen als ze ouder of ziek worden een plek krijgen

Liefst gecombineerd. Zorgwoningen tussen starters

Omdat ook deze doelgroep aangepaste voorzieningen nodig hebben!

Starters en doorstromers kunnen de huizen kopen/huren van de groep de hier gebruik van maken

Vallen daar ook prikkelarme woningen onder?

Voor iedere groep woningzoekende moet er meer aanbod komen

Waarom moet dit ten koste gaan van starters en doorstromers? Bouw eens niet van die gigantische koopwoningen voor kleine huishoudens.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Moeten worden geaccepteerd???? Dat is niet democratisch. Wordt de zorgvraag deels niet kunstmatig hoog gehouden???

Met de juiste zorg en ondersteuning kunnen ouderen lang zelfstandig blijven wonen.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Dan moet er niet bezuinigd worden op de zorg, zoals nu de plannen zijn

Het is tenenkrommend om te zien dat een eenoudergezin geen woning kan krijgen omdat mijn buurvrouw van 85 een eengezinswoning bezet houdt. Deze ontzettend lieve dame verdient een klein eenpersoons huisje en maakt zo plaats voor een gezin met jonge kinderen die het huis van opa en oma nu hun thuis moeten noemen

In veel gevallen zijn deze woning te groot voor een of twee personen en kan een gezin beter gebruik van maken

Ouderen willen graag kleiner gaan wonen/woning verkopen en gehuurd gaan wonen; maar dan wel betaalbaar. Geen 900 euro in de maand. Inkomen van loopt terug! Pensioenen gaan naar beneden

Voor tussengroepen zijn alle mogelijkheden verdwenen. Je moet nu thuis blijven wonen ook al komt de veiligheid in de knel en voelde mensen zich eenzaam. Nieuwe woonvormen zijn noodzakelijk.

Toelichting bij 'Oneens'

afhankelijk van gezondheid oudere. Dit is heel erg maatwerk gerelateerd

Als ze willen verhuizen, moet dit kunnen. Willen ze blijven wonen moet dat ook kunnen.

Dat zal niet voor alle ouderen gelden, dementerenden bv

Denk dat geen realistisch stelling is.

Dit hangt ervan af. Wanneer ouderen in een grote gezinswoning blijven wonen en deze volledig aangepast moeten worden, dan komen deze woningen niet te koop. Hierdoor hebben doorstromers geen kans. Dan beter meer woningen bouwen voor deze groep (seniorenwoningen met aanpassingen).

Dit heb ik net zelf mee gemaakt met mijn ouders. Zo lang mogelijk zelfstandig wonen gaat ook met heel veel risico's gepaard en is soms ook mensonterend voor deze mensen. En op de knieën voor de huisarts liggen smeken op hulp om in het zorgcentrum te komen omdat het niet meer gaat thuis was zeker niet fijn. Voor alle partijen niet fijn.

Dit is onderdeel van het probleem.

En hoe zit het dan met de mantelzorgers? Voor hen wordt het zwaarder als ouderen langer thuis blijven wonen

Er zijn één gezinswoningen wast maar één of twee ouderen wonen, ouderen kleiner laten wonen die aanpassingen nodig hebben en geef woning aan gezin die ruimte echt nodig heeft

Erg kostbaar allemaal en vereenzaming ligt dan op de loer

Fysiek is dit misschien mogelijk maar hierdoor vereenzamen ouderen ook en dat is een probleem

I.p.v. per stuk te renoveren is het pragmatischer en kosten effectiever omdat te centraliseren.

Ik vind dat er ook naar het sociale aspect moet worden gekeken, mensen die thuis van zorg afhankelijk zijn leven vaak in een sociaal isolement. Als ze in een instantistof woongroep wonen is er zorg en zijn er sociale contacten

Ik vind dat er voor deze ouderen een aantal centrale plaatsen moeten zijn waar ze als gezin (dus man en vrouw niet gescheiden zoals in een woonzorg instelling) in aangepaste woonzorg instellingen waar aan hun behoeftes kan worden voldaan. Dit om zorg kosten en eventuele aanpassingen/verbouwingskosten te drukken

Ik woon twee onder één kap woning is vezels te groot voor ons twee , zolder wordt moeilijk bereikbaar, en ik ben een van de vele denk ik bouw 55 + woningen met een fatsoenlijke woonkamer geen hok van 20 meter waar je nog dressoir kwijt kan, en kijk dan eens wat een mooie gezinswoning er vrij komen

In het belang van de ouderen is het prettig als ze zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Tenzij dit een huurhuis betreft en waar ook een gezin in had kunnen wonen

Kleinere behuizing voor ouderen is noodzakelijk ook voor de doorstroming.

Meer woningen voor 1 en 2 persoonshuishouden is ook een optie. Deze dan zo bouwen dat deze voor iedereen geschikt is.

Mensen blijven te lang thuis in een (te groot) huis met als gevolg eenzaamheid en ondervoeding.

Met 3 ouders eindigend in het verpleeghuis, zien we echt behoefte aan huisvesting met met comfort qua woning. Nu weggestopt in een klein kamertje, badkamer delen met anderen. Mensonwaardig

Onderhoud van de woning blijft altijd bij de mensen zelf liggen. Als je ouder wordt kan dat niet meer.

Ouderen moeten minder lang thuis wonen scheelt een hoop zorgen voor voor de ouderen zelf en hun familie

Ouderen naar senioren woning zodat de woning gebruikt kan worden voor starters

Ouderen wonen vaak nog in te grote huizen. Die moeten voor doorstroom op de markt komen.

Veel ouderen vereenzamen, kwijnen weg. Overheden laten ouderen barsten...

Veel ouderen vereenzamen, omdat als je oud wordt, vallen familie en vrienden steeds meer weg. Of vervoer naar vrienden/familie is er niet meer. In de seniorenwoningen wonen ook steeds meer 30/40 plussers die een eigen leven leiden en ook geen tijd en aandacht voor de ouderen hebben. In woongroepen/zorgwoningen/aanleunwoningen is tenminste aandacht en gezelligheid met leeftijdsgenoten

veel ouderen wonen in een eengezinswoning en wanneer er voldoende appartementen of andere woningen voor ouderen beschikbaar zijn, komen deze woningen beschikbaar voor gezinnen

Veel ouderen wonen in te groot huis. Daarnaast is het bieden van de juiste zorg en ondersteuning een utopie. Vereenzaming ligt voortdurend op de loer

Wanneer deze categorie in laagbouw bij elkaar gezet word is de zorg ook makkelijker

Wanneer ouderen thuis verzorgd moeten worden en woningen moeten worden aangepast om dit mogelijk te maken, is er geen sprake meer van zelfstandig wonen. Zorg ervoor dat ouderen gezamenlijk in een "zorg"complex oud kunnen worden. De vrijgekomen woningen kunnen weer opnieuw worden ingezet voor anderen

Zo is er geen doorstroming

Toelichting bij 'Neutraal'

Alleen als dit echt haalbaar is!

Als ze dit zelf ook willen. Ze hebben hun hele werkzame leven mee betaald aan alles.

Daarbij zal de zorg eerst op orde moeten komen en voldoende hulp kunnen bieden. Dat is op dit moment te weinig en veel kinderen bekommeren zich niet meer om hun ouders.

Dan ga je voorbij aan evt welzijn

Dat kan je niet zo kort door de bocht stellen. Dat hangt helemaal af van de situatie en de zorgvraag van betreffende persoon. Iemand met fysieke beperkingen die ouderdom vraagt iets heel anders dan iemand met bv Alzheimer of psychiatrische problematiek. Dat maakt deze stelling dus niet zo te beantwoorden..

Dat zou de mooiste optie zijn, andere kant kan de woning ook beschikbaar worden gemaakt voor starters. Zodat die ook meer doorstroom hebben en zorgverleners op een locatie worden gehuisvestigd.

deels zal dat het geval zijn

Dit is te gemakkelijk gesteld. Er zal een breder pakket aan woonvormen moeten komen. Samen wonen in welke vorm dan ook moet ook mogelijk zijn. Ook voor nog gezonde medeburgers. Alleen thuis zitten leidt tot eenzaamheid.

Dit moet wel in verhouding staan met de te maken extra kosten (bijvoorbeeld extra zorg moeten verlenen aan een zorgbehoevende in een veel te grote woning, welke bijvoorbeeld schoon gehouden moet worden vanuit thuiszorg)

Eerst het Sociaal Domein correct inrichten

gedwongen verhuizing is moeilijk maar vooral bij huurwoningen mag er aangedrongen worden naar een eventueel meer passende woning

Hangt er vanaf. Bejaardenhuizen zijn ook prima

Hangt per situatie af.

Ik ben zelf verpleegkundige in de thuiszorg en dit is zeker niet altijd waar. Jullie spreken hier over alle ouderen, dit is dus heel breed. Hoe denken jullie over dementerenden, ouderen die zelf niet meer naar het toilet kunnen. Daar is de thuiszorg helaas niet voor.

Ik denk dat ouderen zelf de keuze moeten krijgen en niet gedwongen worden om juist niet/wel te moeten verhuizen

Indien er woningen voor ouderen worden gebouwd komen de huidige huizen van deze ouderen te koop. Dit is goed voor de doorloop in de huizenmarkt

Ja, het liefst wel maar als b.v. geen traplift of drempelloze douche kan worden gerealiseerd of betaald is gelijkvloerse woningbouw een uitkomst

Klinkt leuk, maar in praktijk moeten er dan ook goede voorzieningen zijn

Met de juiste zorg. Dit is precies waar het mis gaat.

Moet de wmo ook toegankelijker zijn

ondersteuning thuis in de wijk valt moeilijker te regelen. er is minder sociale controle en contact

op een bepaald moment is het niet meer te doen en moet er toch een andere oplossing komen

Ouderen moeten keuze hebben, maar het aanbod van alternatieven is te beperkt.

soms kan men met aanpassingen zelfstandig blijven wonen maar vaak gaat het ook om ouderen met dementie e.d. Vaak wordt er teveel van uitgegaan dat de juiste zorg en ondersteuning beschikbaar is door mantelzorgers en burens e.d. Echter in duiven zijn de meeste inwoners solistisch en niet bereid om in de praktijk een ander te ondersteunen. Men is druk met het eigen huishouden en er is geen aandacht voor de medemens in de buurt/omgeving.

Vaak is huis te groot voor senior echtparen, betere doorstroom.

Vaak wonen de ouderen nog in grote woningen terwijl ze met een kleinere woning kunnen volstaan. Dus kijken naar woningen op maat.

Volgens mij wordt hier al op gestuurd, het is belangrijk om genoeg voorzieningen te hebben als zelfstandigheid geen optie meer is. Aanwezigheid van zogenaamde Aanleunwoningen in de zorgkosten zou een goede aanvulling zijn.

Wellicht dat de woningen te groot voor hen zijn (ouderen) en de investering van het geschikt maken in een nieuwbouw kan gestoken kan worden waar een deel voor ouderen woning geschikt wordt gemaakt.

Ze houden soms te lang een eensgezinswoning bezet terwijl ze beter in een 1 persoonshuis/appartement kunnen wonen

Zolang het te doen is zeker. Maar er zitten teveel ouderen thuis die eigenlijk allang een plek in een verpleeghuis hadden moeten hebben

Toelichting bij 'Eens'

Al neemt het de eenzaamheid en sociale controle niet weg Zelfstandig in een kleine woongemeenschap is veiliger en de aandacht zorgt dat bewoners actief blijven

Alls is mogelijk in deze tijd. Mijn opa van 92 woont nog zelfstandig uiteraard wel met hulp en tafeltje dekje.

Als voorwaarde dient de gemeente dat dan ook te faciliteren door het ruimhartig verlenen van benodigde vergunningen wanneer een woning "senior-proof" gemaakt moet worden.

Als ze dat ook zelf willen

Daar ben ik het mee eens. Maar soms zoals ik zelf mee maak, is dat vaak niet voldoende en veel zorg of noodzakelijke zorg kan vaak niet thuis geleverd worden.

Dit kan vaak geregeld worden, mits de omgeving ook passend is. Zij bewonen echter vaak relatief grote woningen. Een verhuizing kan dan een grote verhuisketen op gang brengen.

Dit scheelt ook weer bijbouwen

Dit wel onder het voorbehoud dat er voldoende gefaciliteerd wordt in de woningaanpassingen (al dan niet door de gemeente) en dat het zorgbeleid binnen de gemeente gericht is op het voldoen aan de hulpvragen binnen de gemeente en hiervoor gelden ter beschikking stelt.

gemeente moet ook proberen doorstroming te stimuleren

Het zou alleen jammer zijn dat ouderen woonruimte die geschikt is voor gezinnen bezet houdt. Ik ben voorstander van knarrenhofjes.

In de meeste gevallen zal dit lukken. Wanneer dit geen mogelijkheid is zullen er andere opties moeten zijn.

Indien in gezinswoning doorstroom bevorderen

Indien ze dit natuurlijk ook nog kunnen en willen

Ja, dat moet zeker kunnen, maar dit betekent wel dat als zij dan hun huis uit moeten wellicht meteen meer zorg nodig hebben. daar moet je dan wel rekening mee houden.

Maar als er meer kleinere aantrekkelijke woningen voor ouderen komen zorgt dat wellicht voor betere doorstroming.

Maar alsxer dan hulpvraag komt wijs deze dan niet af maar denk in oplossingen

maar dan moeten starters wel in de mogelijkheid zijn deze vrijkomende woningen over te nemen (te kopen) anders heeft het weinig zin. dan komt de doorstroom niet op gang

Maar dan wel doen!

Maar deze zorg en ondersteuning moet niet ten koste gaan van de reguliere zorg. Daarnaast mogen de kosten van dergelijke aanpassingen door de doelgroep zelf bekostigd worden, niet door de gemeente of andere overheidsinstantie.

Maar er zijn ook mensen die graag kleiner willen wonen met het oog op de toekomst.

Maar niet wanneer het een groot huis betreft, waar na aanpassing nog maar een deel van bewoond/gebruikt gaat worden. Grote gezinswoning is niet nodig voor alleenstaande ouderen. Ouderen moeten tijdig naar een woning geschikt voor 1- of 2 persoon huishouding.

Maar, ze houden dan wel potentieel gezinshoofden bezet

Mag nooit ten koste gaan van het woongenot van de bewoner. Altijd voldoende "verzorgde" woonruimte houden zodat niet onnodig gewacht moet worden.

Met de nadruk op juiste zorg

Met deze stelling kun je het niet oneens zijn. De vraag is meer waar behoefte aan is. Bijvoorbeeld ook om sociale isolatie te voorkomen.

Met klem op De Juiste Zorg.

Misschien met een centrale buurtzorg die ouderen ondersteund in verschillende taken (zoals verzorging in boodschappen)

Mits de thuiszorg voldoende capaciteit heeft om dat te faciliteren

Mits er betere zorg komt

mits er dan banen bijkomen in de zorg, denk bij pleyade aan de zorggezellen en teamgezellen, zo kun je mensen die niet direct opgeleid zijn in de zorg laten zorgen voor de mensen zonder grote zorgvraag of behoefte

Moet het wel makkelijker worden voor de kinderen om een nieuwe woning bij de woning van de ouders te bouwen

Neem b.v. de Waddenborgh op het Eilandplein, dit is een zeer geschikte locatie voor wonen met zorg.

of ouderen zelfstandig kunnen blijven wonen is niet alleen van de woning afhankelijk, maar ook of en hoe de (betaalbare) zorg is geregeld.. nu vind ik dat persoonlijk een oerwoud aan instanties en regels die ik niet overzie (voor oa mijn moeder van 84 hebben we een en ander moeten regelen.. daar is niet door te komen).

Ouderen zullen toch noodzakelijkerwijze voor meer gelijkvloerse woningen opteren

Pas daarin wel op dat er wel mogelijkheden blijven voor Ouderen die kleiner willen gaan wonen dat ze dit ook kunnen

Subsidie verhogen voor aanpassing in huidige woning zodat ouderen inderdaad langer kunnen blijven wonen

Tenzij ze het zelf niet willen. Dan is een verzorgingstehuis een optie.

Tot op zekere hoogte. Voorzieningen prima, maar veel ondersteuning nodig dan naar een verzorgingshuis

We doen ons best ..

Wel met extra zorg vanuit de gemeente

woon zelf in seniorenwoning.Doelbewust gekocht toen deze in Duiven werden aangeboden

Zolang het verantwoord is.

Zolang nieuwbouw op dit moment duurder is dan de waarde van de huidige woning van de ouderen zal er weinig doorstroming plaats vinden. Hierdoor zal de zorg aan huis moeten plaats vinden. Dit zou anders moeten om doorstroming van gezinswoning te bevorderen waar nu ouderen alleen in wonen.

Zorg dan wel voor de juiste ondersteuning en begeleiding in het zorglandschap. Die ontbreekt nu.

Zorg dat mantelzorgers ontzorgd worden/basisinkomen geeft veel mensen de zin en ruimte voor een naaste te zorgen

Toelichting bij 'Helemaal eens'

Alleen al met traplift mochten we minder mobiel worden, kun je hier blijven wonen

Alleen als het eigen huis te groot wordt, zoals in mijn geval bijvoorbeeld!

Als douch en toilet toegankelijk blijft

Bij mijn weten is dat al de huidige situatie.

Blijven wonen stimuleert ook de mantelzorg, onderling naar elkaar omkijken.

Bouw weer bejaardenhuizen. Help voor zorg en tegen eenzaamheid.

de zorg ontbreekt vaak

Geen oude bomen verplaatsen

helaas ontbreekt het wel aan de ondersteuning hiervoor, daar moet dan wel wat aan gedaan worden

In knarrenhof kijkt men naar elkaar om. Moederschap.

Kan, maar niet altijd de oplossing.

maar dan moeten er wel kleinere woningen voor deze ouderen komen

mee eens wanneer woord wordt gehouden aan juiste zorg en aanpassing alsmede ondersteuning

mensen willen vaak ook thuis blijven en niet opgesloten worden in een verzorgingshuis of verpleeghuis

moet de gemeente ook niet moeilijk doen over de aanvraag voor traplift of verbouwen douche

Op tijd inschakelen. Buurtnetwerken inschakelen (ben zelf werkzaam als wijkverpleegkundige) teveel mensen hebben niet geïnvesteerd in netwerk vóórdát het nodig is

Subsidie verstrekken voor aanpassingen in woningen

Wel voldoende woningen bij bouwen anders loopt de doorstroom in de woningen vast als mensen langer thuis wonen.

WMO taken moeten terug naar de overheid. De burger is nu afhankelijk van het beleid en kennis van zijn gemeente. Hier schort het behoorlijk aan.

Zo is het!

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Ik heb hier geen verstand van. Ik weet niet of dat altijd de oplossing is. Alleen als het kan, lijkt me.

Nieuwe woningen moeten vooral woningen zijn voor kleine huishoudens.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Door huizen te bouwen tussen de 300k en 500k zorg je ervoor dat er vanzelf huizen te koop voor starters. Mensen met een koophuis die klaar zijn voor een volgende stap kunnen dan de nieuwbouw kopen en hun eigen huis te koop zetten voor starters.

En beter levensbedreigend of splitsbare units , projecten voor samen woonprojecten zijn wenselijk

Er is een te grote vraag naar grotere (bijv. 2kappers) woningen

Er moeten gezinswoningen komen. Als jonge starter wil je als je een nieuwbouw huis koopt de ruimte hebben om een gezin te stichten. Dan moet het niet zo zijn dat je na 3/4 jaar wonen in een huis weer moet verhuizen.

Juist wij, als jong gezin, willen doorgroeien naar een grotere woning om zo een starterswoning (wijk Kloosterkamp-zuid) achter te laten.

Men koopt geen huis voor 2 personen

Ook gezinnen die nu noodgedwongen in een starterswoning blijven moeten kansen krijgen om een betaalbaar en grote kavels nieuwbouw te kunnen realiseren

Voor jeugd en ouderen, maar pas ook innovatie toe op de bestaande woningvoorraad. Vivare zou daarin een belangrijke taak hebben en investeren in platts van potten

Toelichting bij 'Oneens'

ben voor evenredige verdeling omdat bijv. doorstromers óók starters en één of twee persoons huishouders aan ruimte kunnen helpen

Denk ook aan bijvoorbeeld woongroepen en vooral aan Kangaroo woningen

Die groep ontstaat vooral door scheidende gezinnen

Een goede mix van koop, huur, starters, singels en senioren is beter zie in de Lommerweide hier gaat dit ook goed alleen de jongeren appartementen moeten niet te veel bij elkaar zijn en goede woon en huis regels bevatten

Er moet vooral gebouwd worden voor starters senioren en kleine huishoudens. Duurdere woningen zijn nu niet nodig

Er moeten huizen voor ouderen komen

Gezinnen zoeken juist in lagere prijs klasse ook

Gezinswoningen zijn ook nodig

Goede mix van

Het met een combinatie zijn van 1/2 persoonshuishoudens en eengezinswoningen

Ik denk dat je dan doorstroomhuizen bouwt. Beter gewone woningen met 3 slaapkamers. Of varianten met 2 of zelfs 4.

Ik denk dat we juist goed moeten kijken naar welke woningen behoefte.

Maak er mee groei woningen van, zodat mensen niet hoeven verhuizen als hun situatie veranderd

Misschien verstandig om meer meegroei woningen te bouwen.

Moet een gezonde mix zijn, anders krijg je sociale problemen zie vogelbuurt

Niet echt toekomstbestendig

Ook hier in verhouding bouwen.

Ook te weinig woningen voor gezinnen

Ook vrijstaande woningen met meer grond dienen aandacht voor doorstromers

Sociale huurwoningen. Mensen die een huis willen kopen vinden vast iets.

Straks vind iedereen die huizen weer te klein

Veel nieuwbouw is al aan de kleine kant

volgens mij is het belangrijk om alle doelgroepen te bedienen

zo bouwen dat als de startende bewoners gezins uitbreiding krijgen zij dan niet noodgedwongen moeten verhuizen

Zorg ervoor dat er een goede mix is. Natuurlijk voor 1-2 personen maar ook voor 3-4 of meer. Want er moet ook doorgroei ruimte zijn. Anders blijven mensen vast zitten in een klein huis. Stel dat ze een partner vinden en kinderen krijgen. Is dit zeker niet bevordelijk. Dus ook betaalbare gezinswoningen.

Toelichting bij 'Neutraal'

Alle doelgroepen moeten bediend worden. Goede afweging maken, balans

Als dat inderdaad de grootste vraag is op dit moment, dan ja.

Als nu al bekend is dat er een tekort aan woningen is voor 1 en 2 persoonshuishoudens waarom wordt er dan niet gebouwd voor deze groep

denk dat er continue gekeken moet worden welke huizen er op dat moment nodig zijn, wel belangrijk is alle leeftijdsgroepen gemengd door elkaar!!! zo kunnen ouderen langer thuiswonen jong en oud helpt elkaar

Deze starters hebben over enkele jaren behoefte aan eengezinswoning. Dus ook goed kijken naar de lange termijn..

Die moeten er ook komen maar ook gewoon gezins woningen. En geen grote villa's

Er moet een goede balans zijn

Er moet over de gehele breedte meer gebouwd worden om aan de vraag te kunnen voldoen. Niet alleen voor deze doelgroep, hoewel deze in mijn optiek wel voorgaat op anderen

Er moet vooral een juiste balans zijn tussen alle groepen woningzoekenden

Feitelijk moet er naast woningaanbod voor 1 en 2 persoonshuishoudens ook aanbod zijn in gezinswoningen, omdat alleenstaanden vaak tzt gaan samenwonen en dan bij gezinsuitbreiding gaan verhuizen. Het blijven wonen in een 1 persoonappartement met meerdere personen leidt tot woonoverlast

Geen idee waar de exacte vraag ligt. Onlangs wel twee geschreiden moeders gesproken met kinderen op school in lagere school in Duiven: de ene is uitgeweken naar een woning in Zevenaar, de andere naar WesterVoort, omdat in Duiven geen passende woning te vinden was. Dit is natuurlijk niet goed

Ik denk dat flexibele woonvormen veel belangrijker zijn. Denk aan thuiswerkers, samengestelde gezinnen, alleenstaande en 'normale' gezinnen. Wees flexibel in oplossingen en denk mee met de burger (bij bijvoorbeeld mantelzorg aan huis)

Ik vind dat er genoeg betaalbare huur/koop woningen moeten worden gebouwd voor starters welke ook een gezin met kinderen willen gaan stichten

Is er specifiek onderzoek gedaan naar de doelgroepen in duiven?

Niet per se. Kijk naar de markt en vraag de makelaars waar de vraag naar is.

Niet vooral, wel een groot gedeelte

Nieuwe projecten moeten een diversiteit van woningen bevatten waarbij de focus ligt bij de bovenstaande doelgroepen. Wijken kunnen sterker worden als er diversiteit in de wijken zit.

Ook hier weer gelijk op trekken.

Volgens mij zijn er al voldoende woningen voor ouderen. Nu de rest nog

Voor alle groepen moet er gebouwd worden

Zowel starters als gezinnen moeten betaalbare huur woningen krijgen

Toelichting bij 'Eens'

Aansluiten bij wat nodig is. Moet wel betaalbaar zijn.

Appartementen zou ook handig zijn voor de oudere mens

Betaalbare huur woningen!! De jonge starters hebben veelal een studieschuld etc. En nu door de Corona crisis zijn er ook vele die hun baan verliezen

Bouw niet alleen appartementen of lullige kleine seniorenwoningen die Duiven eerder steeds laten bouwen. Ook ouderen hebben behoefte aan een fatsoenlijke woonruimte met minimaal 2 slaapkamers

De ontwikkeling is nu eenmaal zo.

Dit geld zeker voor starters en bejaarden/ouderen.

Duurzaam woonvormen bij elkaar is ook goed voor de sociale cohesie bevordering

een evenwichtige mix

Er mogen ook luxe woningen voor ouderen (60 plus) gebouwd worden. Dat zal doorstroming verbeteren.

Er zijn ook eenouder gezinnen denk daar ook aan . Ook die hebben woonruimte nodig. Leg vast dat huizen max 170000 mogen kosten en dat bij verkoop dit de prijs blijft want marktwerking zorgt weer voor hogere prijzen.

gezinswoningen moeten er natuurlijk ook voldoende zijn

Goed voor doorstroming

Hier is een groter tekort aan

Hierdoor zullen er automatisch ook meer 'grote' huizen beschikbaar komen

Ik denk dat hier inderdaad een erg grote vraag naar is. Vooral voor starters

Ik praat nu voor mijn eigen doelgroep (Ouderen). Daar ben ik het binnen onze gemeente mee eens, mits ook betaalbaar.

Je zou moeten kijken of je zodanig kunt bouwen dat je woningen eenvoudig kunt aanpassen aan de behoefte.

maar gooi niet alles op een hoop. Varieer in de wijken en overweeg om oudere wijken (deels) te slopen te gunsten van nieuwbouw.

Maar met ander reden. Ouderen uit gezinswoningen zodat gezinnen in huizen van oudren kunnen trekken. Investeren in ouderen huisvesting dus

Maar niet alleen goedkope woningen, ook duurdere en luxere.

Maar wel betaalbaar om doorstroming uit grotere huizen te bevorderen

nieuwe woningen voor kleine huishoudens.zodat die door kunnen stromen en er woning vrij komen

Nu houdt deze groep de eengezinswoningen bezet. Hier moet een oplossing voor komen.

Ook betaalbare gezinswoningen zijn belangrijk

Starters komen nu ábsoluut niet aan bod. Mijn zoon van 30 jaar staat al 12 jaar ingeschreven en is bij reageren nog nooit bij de eerste 40 terecht gekomen. 12 jaar inschrijving! Is al niet eens meer een jongere!

Waarom geen plek voor tiny huizen op een duurzame manier, goedkoop en geschikt voor alleenstaanden

Wel eerst goed vooronderzoek doen.

Wellicht met mogelijkheid om deze woningen te kunnen uitbreiden naar behoefte.

Zet jongeren en ouderen niet bij elkaar, de behoeftes liggen sterk uiteen. Denk aan harde muziek!

Zie vorige vraag. Maar ook betaalbaar en huur woningen, niet alleen koopappartementen.

Zijn vaak vooral ook starters en doorstromende senioren

Toelichting bij 'Volledig eens'

Bungalows zou fijn zijn met wat grond

De woning moet minstens 2 slaapkamers hebben en gelijkvloers voor ouderen, een tuin en liefst in de kern voor de boodschappen.

Er worden vooral veel vrijstaande en Zonder1 kap koopwoningen gebouwd die voor de starters niet te betalen zijn. Zoals word aangegeven is de starters groep een groeiende groep maar ook de alleen staande ouders is op zoek naar kleine betaalbare woningen

Goed plan.

Heb ik in de vorige vraag ook al aangehaald! En dan nog het verschil in woonlasten t.o.v. de te hoge vrije huur woningen!

ik denk inderdaad dat hier behoefte aan is/komt

In je eentje in dure grote huur of koopwoning , dat kan beter verdeeld

Knarrenhof

Met name betaalbare woningen voor starters die nu thuis moeten blijven wonen omdat de kosten niet te dragen zijn

Modulaire eenheden van hout zou het mooiste zijn.

Moeten wel voldoende ruim zijn, denk hierbij aan rollator of rolstoelgebruik in de woning

Nu niet /nauwelijks te vinden dus zeker een doelgroep om rekening mee te houden

Omdat er voor de jongeren geen woningen beschikbaar zijn trekken veel jongeren weg uit Duiven.

Onze grote woning afstaan voor gezinnen en kleine woning voor ons

Ook gaan mensen steeds vaker uit elkaar en op zichzelf wonen, coouderschap, waardoor deze groep ook groeiende is.

Soms blijven ouderen in grote woningen zitten omdat er geen genoeg betaalbare kleine huurwoningen zijn.

Te veel grote(re) woningen vormt een kosten probleem voor zowel starters en pensionarissen.

Wanneer er voldoende woningen voor 1-2 persoons huishoudens gebouwd worden, komen starters eerder aan een woning en zullen ouderen (60+) ook eerder hun (grote) huis verkopen. Er moeten dan wel 1-2 persoons woningen in meerdere prijsklassen gebouwd worden.

wel is het noodzakelijk dat er voldoende leef ruimte bit dan wel met minder slaapkamers

Wel woningen op de toekomst gericht. Bijvoorbeeld voldoende parkeergelegenheid of eigen oprit. In de toekomst wordt auto's elektrisch. Dan moet je wel de auto bij de deur of in de buurt kunnen parkeren/opladen. Met algemene parkeervoorzieningen is dit lastig.

Wij zoeken naar leeftijdsbestendige woningen. In Duiven en anders er buiten.

Zelf ben ik zoekende naar een woning in Duiven. Woningen tot 200.000 zijn er momenteel nauwelijks. Hierdoor wordt ik gedwongen om naar zevenaar te verhuizen omdat zij een starterslening hebben.

zie mijn eerdere opmerking... de groep singles is groeiend en blijvend... dit zijn in mijn mening juist niet alleen starters en vergrijzende ouderen (zoals jullie in de tekst hebben gezet hierboven). maar gewoon mensen van mijn leeftijd die geen relatie (meer) hebben. Blijven vaak in eensgezinswoning wonen omdat er niks anders is, ook niet wordt gestimuleerd om te verhuizen naar wat kleins... doe geen aannames over deze singles, ga met ze in gesprek!

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

daar waar vraag naar is zou gebouwd moeten worden

Geen idee wat op dit moment de verhuisbewegingen zijn binnen de gemeente en waar ligt de focus van de Woonvisie van onze gemeente. Dit soort informatie kan het Kadaster leveren. Daardoor kan je gerichte keuzes maken ipv op gevoel.

Weer een vraag naar een mening zonder inzicht te geven in de daadwerkelijke verhouding en situatie

Aan kleine tijdelijke woningen (als Tiny Houses) is geen behoefte.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Als deze conclusie op betrouwbaar onderzoek is gefundeerd eens maar denk dat er wel degelijk behoefte is aan tiny houses.

Als student of alleen staande is het toch een prima oplossing

En denk dat dit voor starters een geweldige optie kan zijn.

Er is juist een enorme vraag naar een plek voor deze groep. Zou wel eens de belangrijkste groep kunnen zijn om een plek te kunnen bieden en van te leren

ik denk dat hier juist een groeiende behoefte aan is, bij jongeren, bij singles maar ook bij mensen die bewust bezig zijn met de voetprint die ze achterlaten. Ook deze groep is sterk groeiend. Ik zou er zelf iig best voor open staan. Waarom is een tiny house geen 'permanente woning'?

Ik denk dat je daarmee voor bepaalde tijd lovatie een mooie bestemming kunt geven. Hierdoor kan een groep zoekende hier voor kiezen, is zeker behoefte aan volgens mij

Ik vind het vreemd dat daar in de gemeente Duiven geen behoefte aan is. In andere gemeenten in NL wordt positie gereageerd op deze vorm van wonen. Wellicht heeft de gemeente Duiven niet de kennis in huis voor dit soort woningen, en als je de kennis niet hebt kun je dit ook niet op een goede manier naar buiten brengen. Dit is een perfecte oplossing voor het woon probleem en demontabel. Ik zou zeggen gemeente Duiven een gemiste kans als je hier niet in duik!!

Ik zie niet hoe een tijdelijke woning van invloed kan zijn op geplande permanente woningen. Zeker niet als die op plaatsen staan waar sowieso niet gebouwd gaat worden.

ik zou er graag 1 willen, dan vertrok ik meteen als het betaalbaar is, ook al moet ik er ruimte voor inleveren

Juist is deze nieuwe vorm van wonen passend in deze tijd.

lost het probleem niet op de lange termijn

Mag ook permanent

Tiny house vond ik juist een heel goed idee. Voor (alleenstaande) jongeren; op de plek langs de visserlaan kunnen er zo 2 staan.

Tiny houses zijn een voorbeeld van een betaalbare woning voor een bepaalde doelgroep. Deze “ flexibele woningen “ niet vergeten!

Voor de 1-2 persoonshuishoudens is hier volgens mij genoeg behoefte aan, trekt de jongere generatie aan

Waarom niet? Ik zou hier wel behoefte aan hebben en waarom maar tijdelijk?

Wat een aanname. Juist starters die duurzaamheid, klimaat etc. nastreven wordt vergeten

Wat een vervelende manier van vragen met een negatieve stelling. Hier gaan mensen het voor hun verkeerde antwoord geven

Zeer grondig mee oneens. Wat een bizarre stelling!!!! Belicht dit onderwerp aub eens positief. Ook volledig passeens in de omgeving van Duiven zuid / biezenkampen/groessenn/ nu

Toelichting bij 'Oneens'

als zeker is dat voor een groep mensen er een woning aankomt binnen een reelee termijn als noodoplossing in een wijk met tiny houses vooral als bij deze mensen de verhuis wens erg g root is en dan bv max 3 jaar er mogen wonen

behoefte wisselt nogal eens, dergelijke huizen zijn snel klaar en verplaatsbaar. dus wel doen

Dat zou eerst moeten worden geïnventariseerd. Wellicht is de behoefte groter dan verwacht en het hoeft zeker niet ten koste te gaan van andere nieuwbouw wanneer sprake is van een tijdelijke benadering.

De moderne, milieubewuste jongeren hebben veelal totaal geen moeite om te wonen in tiny houses

Denk dat er wel degelijk vraag naar is maar niet op grote schaal.

Dit is een kans voor starters

Dit kan een mooie oplossing zijn voor starters die nog sparen en niet meer bij hun ouders willen wonen

Dit moet ook zeker overwogen worden. Speciaal voor 1-2 personen kunnen dit fijne startplekken zijn. En ze nemen relatief weinig ruimte in.

Dit zou een mooi begin voor de jongeren kunnen zijn.

Duiven moet open staan voor nieuwe woon ideeën een mooie locatie is het weiland van de familie Gooris achter de lombokstraat 20 tot 25 Tiny Houses passen o deze plek zeker qua grote style en ruimteprima

Er is toch ook een hoop jeugd die zelfstandig wil wonen maar zet geen jeugd en ouderen bij elkaar

Ga mee met de tijd

HABhuis in Tolkamer beviel prima ! Alles is tijdelijk-zo'n habhuis gaat 20-30 jaar mee (tenminste) en is herbruikbaar

Ik kan me zeker voorstellen dat jongeren dit prima vinden.

ik weet niet of dat zo is. zou onderzocht moeten worden. zou misschien wel tijdelijke oplossing kunnen zijn

Is dat wel eens nagevraagd binnen de gemeente? En er zijn voldoende plekken voor die nu niet benut worden.

Je moet op dit moment alle mogelijkheden benutten om de woningnood voor met name jongeren op te lossen. Dus als het bouwen van Tinyhouses hierbij kan helpen moet je dat oppakken. Dit hoeft absoluut niet ten koste te gaan van de mogelijkheden van permanente woningen. Dit is een drog reden.

Je trekt er juist jongeren mee aan. Erg hip. Zitten dicht bij Arnhem en de verbindingen zijn goed

Je zou veel moeten gaan kijken naar niet uit te bouwen woningen. Bv rug aan rug woningen met Max 2 slaapkamers. Deze kunnen als starterswoning en als oudere woning gebruikt worden. Als een starter gezinsuitbreiding krijgt zal hij moeten verhuizen en blijft die starterswoning op de markt gezien er niet uitgebouwd of een dakkapel op kan. Ideeetje?

Lijkt mij prima mogelijkheid om wel te doen !

Mag niet ten koste gaan van permanente bewoning maar dit soort projecten kan wel een tijdelijk probleem oplossen. Dus niets op voorhand uitsluiten.

misschien is dit juist heel geschikt voor jongeren

Misschien is er wel behoefte.

Misschien wel, maar daar heeft een makelaar meer info over

Modulaire (houten) units zou de overbrugging in tijd kunnen faciliteren.

Niet doen...snelle verpaupering.

starters en jongeren kunne wel in tiny houses gaan wonen

Tinywoningen gaan op kosten van de bewoner.

Volgens mij is er wel degelijk behoefte aan. Zou onderzocht moeten worden. Evenals de betreffende lokatie

Voor de korte termijn is dit een mooie oplossing. Na de oorlog waren er noodwoningen in Groessen. Dat kon toen ook al en werkt goed voor de doorstroming.

Vraag me af hoe die mensen uiteindelijk wel een permanente plek krijgen?

Waarom niet goedkope permanente tiny houses. Het is een complete lifestyle en niet bedoeld als tijdelijke oplossing....

Waarom niet? Voor starters kan die een heel mooie opstap zijn

zou het een kans moeten geven, desnoods voor 5/10 jaar en dan bouwen

Toelichting bij 'Neutraal'

Dit zou een leuke tijdelijke betaalbare optie zijn voor starters, als dit sneller gerealiseerd kan worden dan permanente woningbouw.

Geen idee , het onderzoeken waard

Geen idee of hier behoefte aan is

Het duurt lang voordat er permanente woningen zijn. Geen appartementen graag. In tussentijd wel tijdelijke ruimten voor jongeren

Het lost niks op volgens mij. Je mag er misschien 2 jaar in wonen en dan?

Het zou een goede tijdelijke oplossing zijn. Maar niet om vol te stoppen met asiel zoekende mensen. Geef de starters een kans

ik denk dat er wel behoefte is aan tiny houses, maar dit mag niet ten koste gaan van mogelijkheden voor permanente woningen

Ik denk dat er wel vraag naar is maar de groep dusdanig klein is

misschien tijdelijk als tussenoplossing maar alleen wanneer deze woningen dan hergebruikt kunnen worden op andere locaties moet niet teveel geld kosten, maar de wachttijd voor huurhuizen is niet meer reeel in duiven

Misschien wel nodig, paar tiny houses

Tiny house zou je alleen als een soort tijdelijke tussenoplossing kunnen zien (tijdelijk en relatief goedkoop).

Tinyhouses hoeven niet tijdelijk te zijn , het is een woonvorm waarbij anders gebruik wordt gemaakt van ruimte

Tussen oplossing?

Voor jongeren misschien best een optie. Ook als mensen gaan verhuizen biedt dit tijdelijke woonruimte. Een aantal is niet verkeerd.

Toelichting bij 'Eens'

Aan woonwagons standplaatsen is wel behoefte

Alleen als het ten koste gaat van permanente bewoning. Anders prima

Allesmaal tijdelijke oplossingen. Doorpakken naar definitieve oplossingen.

Besteedt het geld beter

Dit mag niet ten koste gaan van de vraag naar woningen voor starters

Er is niks zo permanent als de tijdelijke plannen van de overheid

Geen oplossing voor langer termijn. Dat is een kuil graven en weer dicht gooien

Het is mooi, maar moet wel positief kosten / baten hebben

Is niet een oplossing die Duiven nodig heeft, Duiven heeft een permanente oplossing nodig. Met enorm veel woningen. Er moeten meerdere wijken erbij komen met het oog op de toekomst.

Je gaat toch niet tegenhouden dat men niet tijdelijk in deze woningen gaat wonen

Jullie zeggen zelf dat er veel vraag is naar permanente woningen. Echter is er wel ruimte in de landbouw gebieden. Als daar nog ruimte is kan er een gedeelte vrijgesteld worden voor tiny houses (als dit niet ten koste gaat van de landbouwindustrie).

Permanente goedkopere huurappartementen, zijn betere oplossingen voor starters en doorstromers!

Toelichting bij 'Zeer eens'

Belachelijk idee

Dit moeten jullie echt niet doen. Dikke onzin en tijdverspilling

Domme hype

Er komen voldoende bedrijfs gebouwen leeg te staan die heel goed dienst kunnen doen voor jongeren.

Het is maar een tijdelijke oplossing. Beter is dit structureel op te lossen en daar de tijd in te steken.

Ik ben op zoek naar een tweekapper

Ik vind op deze plekken dan permanente betaalbare huur/koopwoningen moeten komen voor de lange termijn. Door tijdelijke woningen te plaatsen pak je de woningprobleem niet in zijn geheel aan

Ik zou zeggen, reserveer daar apart een gebied voor waar Tiny Houses neergezet kunnen worden. Kan ook buiten de bebouwde kom.

In de praktijk zal je gaan merken dat hier dan heel veel overlast gevende personen in terecht komen

klinkt als een geldverslindend en tijdelijk avontuur.

Maar hoeft toch niet ten koste te gaan van permanente woningbouw: overheid: niet teveel mee bemoeien.

Nee, geen behoefte.

niet doen kapitaal vernietiging

Nu niet juist handelen zorgt voor onrust over 10 jaar

Tiny houses zijn alleen voor een zeer beperkte doelgroep.

weggegooid geld gaat ten koste van andere bouwplannen

Wel lijkt een tiny house wijkje mij een goed en leuk idee als dit wel permanent is

woningen zijn een permanente behoefte. Tiny Houses bieden slechts een tijdelijke oplossing en zullen mogelijk het straatbeeld verrommelen.

Zie ik geen toekomst voor.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Dit heb ik niet onderzocht. De gemeente wel neem ik aan.

Gaat de gemeente nog een onderzoek doen?

Geen idee of starters hier behoefte aan hebben. Misschien wel een handige start en dan doorstromen naar permanente woning (eengezins).

lijkt me een onderwerp voor een onderzoek.

Nog niemand over gehoord

Alle nieuwbouw moet energiezuinig zijn en zoveel mogelijk gericht op circulariteit.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

duurzaam is belangrijk voor de volgende generatie

Het moet realistisch zijn en betaalbaar

Het terugverdien model bij de burger is minimaal. Bedrijven die er tussen zitten maken volop winst en de gemeente kan mooie artikelen plaatsen

Het terugverdienen lijkt me een lokkertje,. Energie zuinigheid zou de norm moeten zijn voor de "massa" en dus goedkoper.

Maak nieuwbouw woningen c of b label, starters kunnen dan tenminste een woning kopen of huren en die ook nog eens echt betalen zonder in de schuld te komen. Duurdere woningen om dat er een a++++ label aan zit worden door starters niet sneller gekocht, deze woningen zijn duurder en dus buiten hun bereik.

Ouderen willen een betaalbare woning. Tot terugverdienen gaat bij ouderen niet op. Tot zijn we dood!

Waar wel naar gekeken moet worden hoe dit staat in het kader van huurtoeslag, je zou een andere huurtoeslag moeten hebben voor dit soort woningen

Toelichting bij 'Oneens'

Balans is nodig, er moeten ook betaalbare woningen komen.

Een nieuwbouwwoning die voldoet aan de geldende bouwnorm is meer dan voldoende.

Energie is misschien een populair item in deze tijd maar de woning behoefte is groter. De recycling, warmte en energie visie van de overheid bevat nog veel té onduidelijkheden bovendien werken grote prijsverhogingen de woningmarkt tegen.

Energiezuinig bouwen mag geen verdienmodel zijn

Energiezuinig oké, echter wel mogelijkheden voor waterstof etc als alternatieve energie

Geen extra eisen bovenop de wettelijke regels aub. Zeker geen aansluiting op het warmtenet stimuleren. Daar zijn gebruikers zeker niet financieel gebaat bij.

gewoon op stadsverwarming en geen gas meer in huis

Hogere kosten? Woningen , vooral huur , zijn nu al veel te duur

Hou het betaalbaar, laat de mensen hier zelf voor kijken tijdens de bouw

Ik heb nu ook al lage energielasten. Bovendien ben ik van mening dat het een plicht van de gemeente is om, gezien het steeds maar meer opwarmen van de aarde, om klimaatneutraal te bouwen. De investeringen moeten niet op voorhand al afgeschoven worden op de bewoners.

Ik vind wel dat alle woningen energiezuinig zouden moeten zijn maar deze hoeven niet van recyclebaar materiaal zijn gebouwd. Ook vind ik dat de mensen die in de koopwoningen komen te wonen er inspraak in moeten kunnen hebben. Het betreft immers hun woning waar ze hun eigen geld aan uitgeven

is nu ook al een huis gebouwd in Doesburg met heel veel problemen in en rond het huis

Je kunt veel mensen niet met hogere kosten opzadelen

Men zou moeten streven naar waterstof en minder op circulariteit wat weer leidt tot bio brandstof en betekend dat er bomen moeten worden gerooid. Niet goed voor ons klimaat

Nieuwe huizen moeten ook bereikbaar zijn voor mensen met minder geld. Dat is nu al een probleem op de woningmarkt

Slechts een percentage

Vaak is dit de duurdere oplossing in een markt die voor starters al erg lastig is. Voor woningen in een hoger segment (€300.000+) is het een goed uitgangspunt

Waarom woning extra duur maken??

We hoeven ook hier niet het braafste jongetje van de klas te zijn. Waar is vraag naar!

Toelichting bij 'Neutraal'

Als oudere bewoners heb je niet meer de tijd om de hoge kosten terug te verdienen. Beetje simpel over nagedacht.

Ben voor energiezuinig wonen, maar als je over tijdelijke starterswoningen praat kunnen zij het rendement er niet uithalen, dit kan dan alleen gepaard gaan met een starters subsidie

Dat er iets gedaan wordt aan het energiezuinig bouwen is prima, maar het moet betaalbaar blijven voor jongeren, alleenstaande en ouderen.

dat op termijn terugverdienen valt in de praktijk vaak tegen

De huur en koopwoningen zijn al duur genoeg, meer behoefte aan betaalbare woningen. Misschien met een subsidieregeling

De kosten van energieneutraal bouwen kun je niet op de lagere inkomens afschuiven. Daar kun je overheidssubsidie of Europese subsidie voor gebruiken?

De nieuwe huizen moeten aan de wet en regelgeving voldoen. Vooruitstrevend op energiebesparing lijkt mij niet nodig

De woningen moeten wel te betalen zijn voor een gemiddeld starters inkomen. De zorgmedewerkers die straks voor alle ouderen moeten zorgen, hebben een betaalbare woning nodig. Die verdienen nou eenmaal geen 2x modaal.

Eens; voor koophuizen, mensen die deze maandelijkse lasten kunnen dragen. Oneens: mensen zoals ik; eenouder gezin die vooral maandelijks probeert rond te komen

Energiezuinig prima, binnen de financiële grenen.

energiezuinig? prima idee. Recyclebare materialen? onzinnig. Een huis bouw je niet voor 5 jaar; wie weet wat er over 50 jaar mogelijk is. Zeker als dat ook nog eens extra geld kost.

Hangt van de kosten af!

Het belang nu is het bouwen van woningen. Daar waar mogelijk kan het, maar er is geen prioriteit.

Het is mooi als je voorop kunt lopen. De stijgende kosten moeten de uitvoering echter niet tegenhouden. Lagere maandlasten qua energie zorgen doorgaans niet voor een hogere leencapaciteit.

Het moet voor starters wel te behappen zijn. Iets wat je op de lange termijn terugverdient, kun je bij de start nog niet uitgeven. Als je een laag inkomen hebt, kun je in het begin de hogere kosten niet betalen. Het terugverdienen van de energiekosten komt pas na een paar jaar.

Iedereen moet dan ook deze optie wel kunnen betalen en niet alleen de mensen met een goed gevulde portemonnee.

Ik ben van mening dat het voor iedereen betaalbaar moet blijven.. ook in het nu

Maar als aow met kleine pensioentje red je het niet !

Mijn B labelwoning gebruikt ook niet veel dus terugverdienen , terug waarvan

Niet alle woningen A label B mag ook

Ok het moeten energiezuinige woningen zijn. Dit hoeft echter niet perse A+ label te zijn.

Te goed geïsoleerde woningen zijn ook slecht voor gezondheid.

Volgens mij moet dit de grondhouding zijn. Maar betaalbaar wonen is nu heel belangrijk omdat je anders groepen inwoners uitsluit.

Woningen moeten betaalbaar blijven. Aardgasloos ready kan ook.

Toelichting bij 'Eens'

Als gemeente vind dat er gemeenschap geld gebruikt mag worden voor uitbreiding locaties dan kan gemeente de circulariteit betalen voor de speciale woningen. Tevens huurbazen laten eisen zonnepanelen erop isolatie etc

Bereid zijn voor de toekomst prima

bouw zelfvoorzienende huizen

Dus ook tiny houses

Eens dat het energiezuinig moet zijn. Ik vraag me echter af of de huizen dan nog betaalbaar zijn voor de doelgroepen

energiezuinig bouwen

Energiezuinig is de toekomst

Ga niet te revolutionair te werk, de ontwikkeling in energie gaat daarvoor te snel. Mensen worden daardoor teveel financieel onder druk gezet.

Gemeente moet ook minder bedeelde kunnen bedienen

het moet conform de regels zijn

Is een logische oplossing!

Is milieubewust

Lijkt me logisch en of dit veel duurder qua bouw moet zijn vraag ik me af.

maar er moet keuze zijn: er zijn mensen die dit gewoon niet kunnen of willen betalen. De overheid moet wel energiezuinige bewoning stimuleren (met geld of beleid) maar soms kán het gewoon niet.

Maar kosten moeten wel evenredig zijn met terugverdienwaarde tov normale winning

Maar ook niet te duur

Maar wel blijven oppassen dat de lasten draagbaar blijven. Nog hogere prijzen maakt het voor starters weer lastiger om een woning te bemachtigen.

Mag wel energiezuinig en circulair, maar dat heeft ook zijn prijs. Dus tot op zekere hoogte.

Mits de prijs dus niet omhoog gaat. Betreft huur of koopprijs. Dat zou belachelijk zijn want dan kan alsnog de betreffende doelgroep de woning niet betalen.

Niet zolang we bij Fattenfall MOETEN zitten voor stadsverwarming. Monopolie is nooit goed.

Nieuwbouw moet aan de nieuwste eisen voldoen.

Ooit moet het gebeuren, dus waarom niet nu.

Ook hier moet bij de gemeente de nodige kennis aanwezig zijn, zodat men zich niet iets laat vertellen door een projectontwikkelaar

Past in lijn met focus op duurzaamheid

Toelichting bij 'Volledig eens'

Als dit ook voor sociale huur kan dan heel graag.

als je gaat bouwen doe dit dan goed, dit zijn de nieuwe woningen van de toekomst

Als je het op dit moment niet doet ben je ontzettend dom bezig en zal je later alsnog die investeringen moeten doen. En zo maak je 2x kosten en zal de huurder/koper alsnog moeten betalen..

bij de bouw is het goedkoper om dit te installeren dan naderhand

De enige manier om op de toekomst voorbereid te zijn. Maak van Duiven een voorloper en maak huizen energieneutraal of positief!

duurzaamheid is heel belangrijk

Energie neutrale woningen zouden nog beter zijn

Energiezuinig slim wonen is GOEDKOPER als je slim bouwt !!! HABhuis etc.

Er is geen weg terug!!!

Gekeken moet worden naar de maandelijkse woonlasten en niet naar de hogere koopprijs. Ook hypotheekverstrekkers zouden daar meer naar moeten kijken in plaats van alleen inkomen en het maximale leenbedrag op basis van inkomen. De maandlast moet daarin volgens mij leidend zijn.

Het is in deze tijd niet te verkopen om daar geen rekening meer mee te houden.

het moet wel haalbaar zijn, en betaalbaar voor modaal

Hou hiermee ook rekening met het groenbeleid. Zet dus geen hoge bomen voor huizen met zonnepanelen. Dit scheelt een hoop in de opbrengst.

In kader van klimaat zeker waar, ik vraag me alleen af of het dan nog betaalbaar blijft voor starters.

Inclusief warmtepomp, zonnecellen en aansluiting stadsverwarming en adviezen en biodiversiteit in de tuin!

Nieuwbouw moet gericht zijn op energie-neutraal en niet op het gasnet worden aangesloten!

Uiteraard. Bouwbesluit moet gewoon gevolg worden.

we hebben maar een aarde en daar moeten we zuiniger op zijn, ook beginnen met een beton verbod in de tuin

We moeten ook aan het milieu denken.

zeker moet men hier op inhaken.

Zeker, woning staat er voor minimaal 50jaar.... Dus maximale eeuwig halen voor minimale milieu last

De gemeente moet woningeigenaren actiever informeren en stimuleren hun woningen energiezuiniger te maken.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Als inwoner van de gemeente zit ik niet te wachten op reclame of aandringend gedrag van de gemeente. De terugverdientijd is mij te lang en de ontwikkeling van energiebesparende producten zoals een waterpomp en zonnepanelen zijn nog in volle gang. Ik wacht liever tot de investering lager is en het rendement hoger.

De meeste mensen zijn alleen “groen” als ze er financieel beter van je worden.

Gebeurt al gedeeltelijk

Geef geld ipv aanmoediging. Ik heb gewoon 't geld niet en zit gehuurd dus ms kunnen ze de woningbouw eens verplichten..

Kosten van het stimuleren uitgeven aan subsidie voor woningeigenaren. Adviezen van de ambtenaren werken niet, subsidie wel.

Veel mensen kunnen dit helaas niet betalen omdat het heel veel geld kost om de woningen energie zuiniger te maken. Het duurt ook relatief lang voordat je deze dure investering weer terug hebt verdient

Toelichting bij 'Oneens'

Dat wordt nu al gedaan, is voldoende

De gemeente zou meer subsidies moeten geven

De meeste mensen die ik ken, hebben hier geen budget voor.

Eerst maar eens de focus leggen op wat echt belangrijk is, huizen bouwen.

Eigen verantwoording

Financiële prikkel is vaak voldoende

Ik heb weleens geïnformeerd bij jullie voor uitbereiding stadswarmte. Kreeg ik een antwoord we zijn daar niet bezig. Nu intussen nieuw ketel. Dus heb ik geen interesse meer.

Inwoners weten dat maar hebben niet altijd de financiële mogelijkheden om dit te doen. Ondersteuning projecten lijkt meer op te leveren.

Is niet rendabel, kwalitatief goede huizen bouwen is belangrijker

Lagere lasten? De aandeelhouders moeten verdienen. Dus kosten worden links of rechts om verhaald op de eindgebruiker

Mensen die al een hoge huur hebben zullen dit niet graag doen.

Mensen moeten inzien dat het milieu het belangrijkste is een niet de verdiensten in geld

Waarom moeten zij zich in de schulden steken om hun huis zuiniger te maken? De zekerheid van het terug verdienen wordt bepaald door heel veel factoren.

Wordt al voldoende gedaan

Zou dat helpen?

Toelichting bij 'Neutraal'

A. Je moet het geld ervoor hebben en b. Duiven is door de stadsverwarming al grotendeels energiezuinig

Als die info op waarheid berust en niet gesponsord is.

Als je geld hebt kun je investeren, niet iedereen kan dat

Dat hangt af van de kosten. Er moet wel een redelijke verhouding zijn tussen kosten en rendement en terugverdientijd.

De gemeente informeert al en de woningeigenaren hebben zelf ook een verantwoordelijkheid.

De terugverdientijd is voor sommige woning veel te lang. Ik denk dat bepaalde subsidie hierbij wel helpen.

Denk dat dat nu goed gebeurt. Ook met de optie dat je 70 euro terug kan krijgen wordt er genoeg aan gedaan

Dit wordt via de media al genoeg gecommuniceerd.

Er moet zoveel gebeuren. Ik heb zonnepanelen, heb plannen voor isolatie. Maar dan moeten andere dingen blijven liggen bijv. Zuinigere of elektronische auto gaat dan niet spaarpot raak een keer leeg

Geld blijft altijd een probleem

Gemeente is al redelijk goed bezig

Het energie label zou van invloed moeten zijn op de woz. Hoe lager, des meer je betaald.

Het grootste deel in het woningbestand van Duiven is t.g.v. de groeifunctie destijds maximaal 40 jaar oud.

Je kan zover gaan als portemonnee van een eigenaar

Ouderen gebruiken al minder energie. De lasten zijn dus al lager. Relatief gaat ze dat meer geld kosten.

Svp niet van die domme prijsvragen en cheques meer.

Volgens mij gebeurt dat al voldoende

Waarom alleen voor woningeigenaren? Mensen die huren zouden misschien ook wel in een energiezuinige woning willen wonen en zo lagere energiekosten hebben.

Wordt al genoeg gedaan. Misschien de verhuurders zoals Vivare. Particuliere schaffen massaal al zonnepanelen aan en wij zitten al op stadsverwarming, maar schaft Vivare ook zonnepanelen aan op bestaande woningen?

Toelichting bij 'Eens'

Belangrijk topic in de wereld

Bij voorkeur advies op maat. Geen standaard oplossingen zoals spouwmuurisolatie, vloerisolatie etc. Bij veel oude woningen in de gemeente is dat niet zomaar toepasbaar.

Duidelijker zijn wanneer de Eltensesstraat eindelijk een keer wordt aangesloten op stadsverwarming! De straten rondom zijn allemaal al jaren aangesloten op stadsverwarming. Wij zitten nog met gas en een oude ketel die bijna aan vervanging toe is.

een actievere gemeente kan dit ook zelf stimuleren

En dan niet teveel bureaucratisch geneuzel

En waterafvoer afkoppelen van riool. En stenen eruit en planten erin. De temperatuur moet Dalen!

gebeurt al

Geef de jeugd ook een (veilige) toekomst

Gemeente moet duidelijk per wijk aangeven wat beleid is. Vooral op gebied van aardgasvrij maken van wijken. Duidelijkheid voor bewoners is van belang. Ook al is g maar dat ze nog 10jaar aan het aardgas blijven bijv.

Goede informatie geven, niet door commerciële bedrijven, direct of indirect.

Hebben wij inmiddels ook gedaan, en helpt duidelijk!

Hier moet zeker meer informatie over komen.

Ik denk dat dit al wel bekend is

Ik zou wel erg nieuwsgierig zijn naar dat terugverdienen. Daar twijfel ik nogal aan.

Ivm met relatief lage energiekosten worden de kosten niet volledig terugverdiend met aanpassingen. Er wordt ook terugverdiend door een tragere klimaatverandering.

Kan d.m.v. subsidies/regelingen. Voor mij minder van toepassing momenteel. Ben nog woning zoekende.

kan dit uit eigen ervaring beamen

Maar dan moet je wel het geld hebben. Leven is al duur zat.

Maar het accent dient te liggen op woningen die nu NIET energiezuinig zijn. Daar valt de meeste winst te behalen.

Maar misschien is ook wel een stimulans nodig, bv. hogere WOZ voor woningen die niet energiezuinig zijn.

Maar niet iedereen heeft daar de financiële middelen voor.

Maar ook ondersteunen met subsidies en partners verzamelen die niet alleen voor winst gaan.

Maar ook subsidie moet hierbij geboden worden ter stimulering.

maar ook vivare stimuleren aangezien lage inkomens veel huren zitten zij in woningen waar het energie label steeds slechter van word

Maar zonder verplichtingen! Want dat kan eigenaren in financiële problemen brengen.

Mits het terugverdienmodel klopt

moeilijk, stel het zelf steeds uit

nu is er een brief gekomen dat we 70 euro mogen uitgeven, super, maar het is belangrijk dat mensen ook zelf geld uitgeven aan verduurzaming, met zijn allen zorgen we voor een beter klimaat en een toekomst voor onze kinderen

Nu lijkt het vooral nog een mode woord. Maar wat het nu precies inhoudt en wat het kan opleveren zou best in Jip i&Janneke taal uitgelegd mogen worden.

Ook dit is niet voor iedereen financieel haalbaar.

ook in dit thema worden veel aannames gedaan en gaat veel onjuiste info de wereld over. Er is ook weinig tot geen kennis over subsidies etc.. dus ja: meer energie in steken!

Tot nu toe lijkt de gemeente haar bewoners niet echt te informeren na de mogelijkheden.

Vaak weten huiseigenaren helemaal niet wat er mogelijk is en welke subsidies er mogelijk zijn. En misschien via de gemeente een laagdrempelige lening met lage rente

Volgens mij is de gemeente hier al goed mee bezig.

Voor zover het niet leidt tot een lastenverzwaring.

Vooral interessant Mbt koopwoningen

Vooral woningbezitters van huizen van ver voor 1990.

Wat weggegooid geld is, dat je papieren reclames ontvangt over zonnepanelen terwijl die al 8 jaar op je dak liggen.

word al gedaan

Toelichting bij 'Volledig eens'

Actie met 70 euro korting is leuk. Subsidie voor zonnecellen / warmte pomp en een project als "steenbreek (regio Nijmegen) tbv meer biodiversiteit zou zeer welkom zijn

Al is gemma al goed bezig!

belangrijk voor de toekomst

Daardoor is warmte/energie productie voor meer huishoudens dan nu toereikend. Effiecienter

Dan is het ieder zijn of haar keuze .. dat lijkt me een goede benadering

Dat doen we maaar steeds als het 1 jan is geweest gaat alles om hoog maar pensioen en aow stagneert !!!

De overheid moet eerst duidelijk maken wat de toekomst wordt voor de energievoorziening. Er zijn nog teveel openeinden om een gerichte keuze te maken.

Financiële prikkel is belangrijk

Goede informatie en voorlichting maken het verschil.

Ik denk hierbij aan stimulering op basis van persoonlijk advies, goedkope leningen of garant staan voor hypotheek met energiebesparende maatregelen.

Maar luisteren dan ook naar de inwoners als het gaat aanpassingen die nodig zijn in het groenbeleid.

moet natuurlijk wel budget voor zijn

Starters en jongeren met een laag inkomen moeten bij de nieuwbouw van koopwoningen door de gemeente geholpen worden.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Dat leidt alleen maar tot speculatie en snelle winstneming. Niet doen dus want dat is gedoemd te mislukken.

Dit moet dan weer betaald worden door mensen met een meer normaal inkomen.

Dit moet vanuit de overheid geregeld worden, niet door de gemeente.

Een woning kopen o.b.v. je inkomen.

Fraude gevoelig

Het zorgt ervoor dat de prijzen alleen maar hoger worden omdat je met hetzelfde budget meer kan kopen. zie rapport EIB

Iedereen is gelijk dus als je een woning niet kan betalen is het je eigen schuld en ga je maar sparen

Laar ze ervoor sparen. Moest in mijn begintijd ook.

Ook aan ouderen dient de overheid tegemoet te komen om een doorstroming op de woningmarkt te bewerkstelligen !

van korting op grondkosten wordt niet geprofiteerd

Toelichting bij 'Oneens'

alleen als er een boete op komt te staan bij verkoop binnen een bepaalde tijd en anders maar meer huur woningen laten bouwen

Bouw nou eens betaalbare woningen. Een aannemer hoeft echt geen drie ton op elk gebouwd huis te verdienen.

Dit moet door de landelijke overheid worden geregeld.(denk aan afschaffen overdrachtsbelasting)

dit zou niet moeten kunnen bij KOOPwoningen. Gemeentegeld is gemeenschapsgeld. Het is meer een zaak voor hypotheekverstrekkers (Banken)

Door huurwoningen te realiseren met betaalbare huur, kunnen ze zelf sparen alvorens te kopen

Gaat ten koste van de begroting daardoor er op andere zaken moet worden bezuinigd

Grondprijzen moeten gewoon reeel zijn en geen woekerprijzen

Huidige overheidsmaatregelen zijn al voldoende, geen overdrachtsbelasting etc

Hulp is goed, maar er zijn ook 'oudere' doelgroepen die hulp kunnen gebruiken bij aankoop door verschillende redenen (baanverlies, ziekte bijv). Waarom zou er onderscheid worden gemaakt obv leeftijd?

Ik denk niet dat koopwoningen geschikt zijn voor medeburgers met een structureel laag inkomen.

Ik geef de voorkeur aan een (renteloze) lening die naar draagkracht wordt terugbetaald en volledig bij verkoop vh huis.

ik vind overigens wel dat er voorrang gegeven kan worden aan starters/jongeren, maar ook weer binnen bepaalde gestelde beleidsgrenzen

Is een taak van het Rijk. De zogenaamde premiewoningen, een subsidie met al dan niet een stukje terug te betalen extra lening.

Is inkomenspositie en hoort absoluut niet thuis bij een gemeente.

Lastige kwestie

Niet alleen starters en jongeren zitten te wachten op woningen

Niet perse met subsidies maar door bijvoorbeeld voldoende "goedkope" woningen te bouwen.

Ook starters met een middeninkomen en alleenstaande jongeren moeten hiervoor in aanmerking komen.

Voorrang aan alle starters

Waarom is de grondprijs überhaupt zo hoog. Typisch Nederlands om zo duur mogelijk te verkopen en vervolgens te subsidiëren. Bied grond en huur- cq. koophuizen tegen een redelijke prijs aan.ke

Waarom? Starters willen tegenwoordig allemaal gelijk groot huis. Bouw dan huizen die betaalbaar zijn

Ze moeten leren sparen. Help ze daar mee

Zorgen voor evenwichtig aanbod. De rest is markt.

Toelichting bij 'Neutraal'

Alleen als er bij een hoog winst percentage ook een verdeelsleutel wordt gehanteerd bij verkoop. Zo profiteer de hele gemeente er aan en niet op individueel niveau

Bij weinig geld kom je toch terug op de tiny houses. Prima oplossing eventueel tijdelijk

Dat kan, maar als er creatiever met panden om wordt gegaan is dat misschien niet nodig.

Dat verschilt per persoon. Dus moeilijk zeggen

Dit moeten dan wel woningen zoals eerder beschreven dus niet uit te bouwen zijn.

En dan wel een beding dat verbiedt door te verkopen voor een aantal jaar!

er zijn ook ouderen met een kleine portemonnee die kleiner willen gaan wonen

geeft problemen met personen die net ietsmeer verdienen, waardoor je ongelijkheid creëert

geen idee, sommige jongeren willen ook meteen voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. Beginnen met (bijna) niks is ook goed :) Als je dit doet moet er wel een soort van inkomenstoets zijn denk ik .. beetje stom als een kind van een miljonair een bijdrage kan krijgen..

Iedereen heeft een woningprobleem

Iedereen moet een kans krijgen

Iedereen zou gelijke kansen moeten hebben. Dat zou het uitgangspunt moeten zijn. Een jongere die meer verdient, huurt/koopt anders een gezinswoning die eigenlijk te groot is.

Ik vermoed dat hunkering naar bezit in de traditionele zin aan het verdwijnen is en mogelijkheid tot gebruik belangrijker wordt.

Ik zou meer pleiten voor een starterslening zodat jonge starters makkelijker een (bestaande) woning kunnen kopen.

Ligt eraan. Waardoor hebben deze jongeren een laag inkomen? Ik heb zelf hard gewerkt om een huis te kunnen kopen, ik had ook wel korting willen hebben. Als er goed onderzoek wordt gedaan naar de redenen erachter ben ik voor.

moet er wel perspectief zijn dat het geld weer teruggaat naar de gemeente

Niet alleen starters en jongeren. Ook gezinnen willen kunnen doorstromen naar een (nieuwe) woning, maar hebben ook gezinskosten. Blijven dus op goedkope locatie, waar anders jongeren of starters terecht kunnen.

Of goedkopere lenen via ov met hulp van gemeente. Er zijn nl me Er mensen met krappe beurs die ook willen verhuizen

Ook hier geldt een inkomensafhankelijkheid. Dat kan voor jongeren en ouderen gelden. Jongeren groeien door in salaris en ouderen niet.

Prima als de gemeente korting gaat geven, maar ik hoop dat niet terug te zien in de heffing van de ozb die in de afgelopen 5 jaar al met de helft gestegen is

Starterslening e.d akkoord, alleen ook anderen dan jongeren kunnen een laag inkomen hebben

Voorrang voor deze groep lijkt mij oneerlijk. Een starters kan in verhouding meer verdienen dan iemand die al jaren op zoek is. Huizen voor starters komen vanzelf vrij als er wordt gebouwd voor doorstromers, die verkopen dan hun eigen huis zodra ze zelf een groter huis kunnen kopen. Starterslening is wel een mooie optie voor de Gemeente Duiven

Toelichting bij 'Eens'

Als daar duidelijke regels en afspraken over gemaakt zijn liefst via een contract of ander document Het moet duidelijk zijn dat zij die gebruik maken van deze regeling te allen tijden de gemeente als eerste terug moet betalen bij falen of misbruik

anders is het niet te doen voor starters de prijzen stijgen zo extreem hard

anders komen deze nooit aan de beurt.

Belangrijker is wellicht om hoe dan ook te voorkomen dat "investeerders" dergelijke (te verhuren) huizen opkopen. Dat geldt ook voor familie (ouders etc) die in geval van een laag inkomen dan bijspringen.

Bij financiële hulp van de gemeente ook bedingen dat winst bij verkoop aan de woning ook weer deels teruggaat naar de gemeente.

Bij huurwoningen wel

Bijvoorbeeld door een spaarsysteem, zoals in de vorige eeuw in Duitsland gedaan werd! De Bausparkasse!

Dit zou niet alleen bij koopwoningen moeten zijn. Met een laag inkomen kan de hypotheeklast een probleem zijn. Beter huurwoningen in een lagere prijsklasse.

Een hypotheek moet niet alleen mogelijk zijn voor mensen die niet een riant inkomen hebben, hier mag de gemeente best bij helpen.

En alleen voor starters en jongeren uit de gemeente Duiven

het is nu voor bijna niemand meer betaalbaar om te huren of te kopen, alleen voor de elite en dat past dan wel weer bij Duiven

Het lukt als een alleenstaande met een normaal salaris niet eens om een hypotheek te krijgen. Misschien kan de gemeente daar iets in betekenen. 9 van de 10 keer zijn ze met een koopwoning goedkoper uit dan met een huurwoning, maar krijgen ze de hypotheek niet rond.

in de 80e jaren had je toch ook dat de gemeente subsidie verstrekke bij het kopen van een woning

Jongeren met lage inkomens kunnen geen huis kopen...

Kijk ook haar jongeren die geen recht hebben op huurtoeslag en te weinig verdienen voor betaalbare particuliere huur

Maar niet d.m.v. giften, tenzij het als kettingbeding wordt opgenomen. Zo blijft de woning ook bij verkoop een starterswoning.

Maar ook aan senioren

Maar verplicht bij doorverkopen lage prijs behouden blijft

Maar wel kijken of het betaalbaar blijft op den duur ,en niet dat de samenleving hiervoor moet opdraaien.

Misschien dat de gemeente dit ook kan doen voor huurwoningen? Zelf huurwoningen bouwen.

misschien kunnen er weer premie woningen komen

onze woning was een premiewoning, gedurende de eerste 10 jaar werd jaarlijks een bedrag uitgekeerd door de overheid

Ook hier weer kijken naar de maandlasten en niet direct naar inkomen. Korting op de grondkosten moeten uiteindelijk wel terug betaald worden als de woning later met overwaarde wordt verkocht.

Voorrang geven ben ik niet voor omdat er ook veel andere schrijnende gevallen zijn van ouderen of gescheiden mensen die ook graag een woning willen en die nu niet niet kunnen krijgen. Dat is nog veel erger omdat deze mensen vaak nergens heen kunnen en jongeren toch al een onderdak hebben.

Ook sterkers verdienen de mogelijkheid om zelfstandig te wonen met betaalbare woning

voor hen is een tiny house ook goed

Vroeger werden starters ook wel geholpen door premie A of B woningen.

Waarom alleen starters? Ook ouderen met een een kleiner budget zijn zeker geïnteresseerd in korting op grondkosten, zodat ze een kleiner huis kunnen bouwen.

Wat betreft de voorrangsregeling: Als singel is het nog moeilijker dan een stel met 2 lage inkomens.

Wel met goede beperkende verkoopvoorwaarden niet dat ze winst maken

Zolang er maar een zelf woonverplichting is.

Zolang het de gemeente geen geld kost, lijkt dit een mooi streven om deze doelgroep te helpen.

Toelichting bij 'Volledig eens'

Bv premie A woning als 40 jaar geleden

Daar moeten beperkingen aan zitten. Het wonen zou veel goedkoper moeten worden.

De woningmarkt is al krap en door als starter met een lager inkomen en met studieschuld een huis te vinden is een bijna onmogelijk verhaal

Deze jongeren hebben anders zo ontzettend weinig kans

Die achterlijke regel bij toewijzing (langst op laatste adres gewoond) moet van tafel!

Door woningnood is de markt volledig doorgeschoten, hulp aan jongeren en starters noodzakelijk.

Er zijn weinig starterswoningen

Heel erg eens!!! Duiven vergrijst, en er zouden zoooveel starters willen wonen

Helemaal mee eens. Ik heb een modaal/boven modaal inkomen. Het valt alsnog echt tegen wat je bij de bank aan hypotheek kan krijgen. En dan moet je ook nog eigen geld hebben. Dus als starters/jongeren geholpen kunnen worden dan zou dat echt een uitkomst zijn. Daarnaast krijg je er ook veel voor terug te denken de economie, behoud van inwoners (geen leegloop), etc.

Maar dan wel voor Duivense jongeren!!

Maar dat betekend ook dat meer vermogende daarvoor NÓÓIT in aanmerking mogen kom.

maar geen bank spelen met hoge rentes

Maar ook met bv sociale huurwoningen makkelijker toegankelijk te maken.

Momenteel onmogelijk voor 1 persoons starter.

Niet alleen zeggen maar ook DOEN

Ook voor doorstromers en ouderen!

Toen ik in 1969 mijn eerste huis kocht kon ik gebruik maken van een toenmalige gemeentegarantie.

Vooraf voor jeugd uit gemeente

Wel afspraken maken over verkoop en termijnen van terugbetalen bij winst.

Zou mooi zijn .. iedereen een kans

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Geen idee

Ik ben van mening dat er dan overlast zou kunnen ontstaan door de jongeren die in deze woningen gaan wonen.

wij hebben zoiets naast ons wonen en hebben er alleen problemen mee gehad, de laatste jaren gelukkig niet meer

Het toestaan van kamerbewoning is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Dan gaan er ongewenste situaties ontstaan.

Dit leidt tot scheefgroei op de huizenmarkt. Woningen worden door investeerders opgekocht en gesplitst in huurkamers. Handhaving van eventuele regels is zo goed als onmogelijk en het aanbieden van dergelijke woonvormen werkt verloedering in de hand.

Dit wordt misbruikt door werkgevers voor gastarbeiders. Nu ook door particuliere verhuurders.

Dit zorgt voor meer burens overlast

Geen behoefte aan huisjesmelkers.

Geen kamerbewoning, dit geeft alleen maar extra overlast. In ieder geval niet in normale gezinswoningen!

Hoe kan het als kamerbewoning niet is toegestaan er naast ons 1,5 jaar meerdere personen in een huis hebben gewoond?

Ik ben het hier enkel mee eens als de gemeente participeert en het niet door huisjesmelkers gebeurt

kamerbewoning zet de deur open voor illegale kamerverhuur oa voor arbeidsmigranten

leid tot huisjesmelkers

lijkt me onwenselijk

Moet er niet aan denken een huis vol met jongeren naast me te hebben

Nee, geen goede optie. Er staan voldoende kantoorpanden leeg om deze om te bouwen.

Niet te controleren op te veel! Nu al moeilijk bij arbeidsmigranten met alle gevolgen van dien. Mogelijk max 1 per woning!

Nog meer buitenlandse auto's?

out of the box denken en innovatief

Waarschijnlijk zijn de goedkopere wijken dan de dupe, dit terwijl ouders met jonge kinderen dan tussen deze doelgroep komen te zitten wat niet wenselijk is

werkt speculatie in de hand en worden er woningen opgekocht door huisjes melkers

Zorg voor kleine betaalbare woningen.

Toelichting bij 'Oneens'

Bij voldoende bouw zou dit overbodig moeten zijn Maak liever van leegstaande gebouwen woonruimtes Denk hierbij aan winkelruimte kantoorpanden enz.

daar zijn de meeste huizen niet geschikt voor. ik wil niet een vreemde in mijn badkamer

Dit lost de woningnood niet op en die is schreienend

Dit lost het probleem van te weinig woningen niet op.

Dit zorgt voor onrust in de buurt, net als bij gast arbeiders. Zoals bij ons!

Er ontstaan huisjesmelkers

Het is niet voor niets illegaal. Niet toestaan.

Het is te moeilijk te controleren en zal naar verwachting juist veel overlast gaan opleveren

Het is wel een oplossing, maar airbnb taferelen moet je zien te voorkomen in een dorp als Duiven

Huisjesmelkers en Engelse toestanden niet hier in duiven 16 in een woning

ik ben bang voor uitbuiting: veel migranten in kleine woning

Ik ben van mening dat er dan overlast zou kunnen ontstaan door de jongeren die in deze woningen gaan wonen.

Ik zie er het nut niet van in.

In een gemeente als Duiven is toestaan van kamerbewoning een brevet van onvermogen voor de gemeente.

Is een dorp geen grote stad

Is niet de oplossing

Kamerbewoning is geen oplossing voor woningnood. Dan kunnen jongeren net zo goed thuis blijven wonen, dan hebben ze meer ruimte en kunnen ze geld (be)sparen om een gewone woning te huren of kopen. Er worden als gevolg van de schaarste op dit moment in de grote steden woekerprijzen gevraagd voor kamers.

Maak geen pensions van huizen

Maar meer dat we het niet moeten toestaan voorwaarden zijn immers wel goed

meeste huizen zijn daarvoor niet geschikt

Niet aan beginnen

Niet aan beginnen. Dit werkt meer overlast in de hand. Doordat er bijvoorbeeld meerdere arbeiders in woningen worden geplaatst etc.

Te weinig toezicht op het uitbuiten van deze doelgroep

We zijn als Duiven een dorp en geen stad

wij hebben zoiets naast ons wonen en hebben er alleen problemen mee gehad, de laatste jaren gelukkig niet meer

Zie de grote steden, kamerverhuur zorgt ook voor veel vervelende situaties/woonomstandigheden. En een vertoorde prijs/lkwaliteitverhouding.

Toelichting bij 'Neutraal'

Dat is een optie

Dit zou ik zo houden zoals het nu is.

Geen mening

Geen mening over

Hieraan moet zeker een voorwaarde worden gesteld óók t.a.v. hoogte verhuurprijs

Ik denk niet dat hier in duiven veel vraag naar is. Zou onderzocht moeten worden

Ik heb geen idee of dat op dit moment in Duiven een oplossing zou bieden. Dat zie ik eerder als oplossing in steden zoals Arnhem en Nijmegen met als voorwaarde dat huren laag genoeg blijven en "huisjesmelken" wordt tegen gegaan.

Kan een oplossing zijn, mogelijkheid mag er komen.

met zo min mogelijk overlast

Moet heel goed geregeld zijn als dit meer wordt.

Snap niet wat dit is

Strengere voorwaarden en handhaven om problemen te voorkomen.

Voor een dorp is zo'n beleid minder urgent tenzij Duiven zich nu al als een buitenwijk van Arnhem beschouwd.

Weet niet of dat zal bijdragen

Zitten toch veel haken en ogen aan

Zo lang als er goede begeleiding en handhaving op zit. En niet weer de zogenoemde 'Polen huizen' ontstaan.

Toelichting bij 'Eens'

Alleen voor jongeren en spoedzoekers door bij maximale woonduur voor zo'n object. Zeker niet voor arbeidsmigranten

Als er vraag naar is dan toestaan

Als het huis zich ervoor leent

Als het maar geen Polen woning wordt

als hier vraag naar is en er ook een aanbod is, doen!

Als men keuze heeft, waarom niet. Maar het moet geen gedwongen keuze zijn, omdat er te weinig woonruimte is bijvoorbeeld.

Beter gecontroleerd dan illegaal

Daarnaast zou je ook de mogelijkheid van zorg units voor ouderen kunnen meenemen. Hierdoor kunnen ouderen ook gemakkelijker bij hun kinderen kunnen wonen.

De kamet moet dan wel een minimaal oppervlak hebben en geheel zijn ingeicht met alle voorzieningen. Wel maximaal 1 per woning....

denk wel dat het beter is hier grip en zicht op te krijgen door het uit het illegale circuit te halen, maar anderzijds moet er wel continue aandacht zijn dat dit niet tot verloedering en overlast gaat leiden.

Geen maximum per straat: dat is een oneerlijk beleid. Verder moet er een maximum worden gesteld op de huurprijs van een kamer!

Gezien de hoge huurprijzen zou het mooi als je legaal een woning kunt huren met een vriend of vriendin zonder dat je hiermee een relatie hebt.

Goed handhaven

Goed idee! Vooral voor gezinnen die kamers "over" hebben door bijvoorbeeld uit huis gaande kinderen

Helpt mee om de woningtekorten op te lossen

Kamerverhuur mag volgens mij ook niet vanuit de hypotheek, regels van de bank.

Kamerverhuur moet toch ook mogelijk zijn!

Maar dan alleen door iemand bij je in te laten wonen. Niet door huisjesmelkers de kans te geven een woning volledig door anderen te laten bewonen.

Maar met strikte regelgeving en toezicht om overlast en misbruik hiervan tegen te gaan. Ook moet het geen overlast geven voor burens.

Maximaal 1 persoon extra per woning en beperking aantal woningen in de straat.

Mits er toezicht en registratie is vanuit de gemeente

Pas wel op dat het geen studenten dorp wordt

Toezicht vanuit gemeente onontbeerlijk. Werken met vergunning o.i.d. Geen wildgroei.

Wanneer er een Max. per woning wordt aangegeven lijkt me dat prima kunnen

wel concrete regelingen en controle/handhaving van de regels

Wel goede afspraken nodig

wel met hele duidelijke voorwaarden en niet onbelangrijk controle

Wij hebben voor onze dochter en haar vriend onze garage verbouwd, ook omdat ze geen woonruimte kunnen vinden. En ondanks dat onze dochter hier zelfstandig woont, kan ze geen uitwonende beurs aanvragen omdat er door de gemeente geen toevoeging op ons huis kan worden afgegeven.

Wonder strikte voorwaarden en strenge handhaving.

Zeker in geval van urgentie, denk aan scheidingen

Toelichting bij 'Volledig eens'

Flexibele woonvormen zullen moeten inspelen op flexibele en veranderende vraag. Denk hierbij ook aan mantelzorg / kangaroo woningen.

Ik zou dit per wijk regelen

Kan ook ouderen in staat stellen langer in hun huis te blijven als ze dat willen

Tja, waarom zo strak aan regels houden. Wil iemand ergens op kamers, prima toch.

Vooral voor de jongeren zoals omschreven in de vorige vraag is dit een uitkomst

Waarom elkaar niet helpen in tijden van te korte woningruimte. Als iemand ruimte wil delen lost dit toch een probleem op? Dit zou standaard moeten zijn in de maatschappij.

Zo krijg je net als de grote steden dat grote bedrijven hier alleen maar huizen gaan kopen om volledig studenten in te zetten met het enige doel: winst. Dit moet de gemeente en haar bewoners niet willen. Mede door dit soort bedrijven gaat de huizenmarkt kapot.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Geen idee

mag nooit tot overlast leiden in een straat/wijk

Wat is kamer bewoning?

Het toestaan van friendscontracten is de oplossing voor de huisvestingsvraag van jongeren en spoedzoekers.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Behoeft is aan normale huurders, die of alleen of een relatie hebben. Geen losse vriendschappen. Dit soort contracten worden in de praktijk door mensen in de gemeente naar eigen richting uitgelegd. In Duiven gaat dit niet werken.

En toen kregen de vrienden ruzie. Wie is er dan verantwoordelijk voor de huur?

Geen toekomst

Juridische status zorgt voor heel veel nadelen huurder en weer een uitgelezen kans voor huisjesmelkers

out of the box denken en innovatief

Zijn de woningen en buurten niet geschikt voor.

Toelichting bij 'Oneens'

Dit kan in de hand werken dat er teveel gastarbeiders in een huis komen te wonen

Geeft helaas ook ruimte voor malversaties.

Geluidsoverlast

Groot gevaar overlast

Hierdoor volgt clustervorming, wat weer de kans op overlast vergroot.

Hiermee kweek je wildgroei en dat moeten we zeker voorkomen en wat te denken aan mogelijke overlast!

Ik denk dat dit alleen maar problemen gaat geven

Jongeren naast een gezin met 2 jonge kinderen. Wat gebeurt er danruzies etc...

kan snel uit de hand lopen

Kan tot overlast lijden.

Nemen de plek voor een gezin in.

Pas op dat je geen Pool hotelletjes krijgt

Werkt volgens mij oneigenlijk gebruik in de hand

Toelichting bij 'Neutraal'

Afspraken maken, hoeveel personen mogen er wonen en staan er op contract?

Als deze vorm een oplossing biedt zie ik er geen probleem in.

Dat ken ik niet

Dit kan ook voor veel overlast gaan zorgen

Dit moet wel juridisch goed geregeld zijn en dit zou ook niet zo maar mogelijk moeten zijn dit ook om huisjesmelkers tegen te gaan

moet geen bende worden, met alleen jeugd, waar de politie elke keer naar toe moet om de orde te handhaven.

Moeten ze zelf weten

Overlast in de buurt is iets om goed over na te denken.

samenlevingscontracten en is oke.

weet niet of dit een goed plan is. Wat als vrienden geen vrienden meer zijn?

Wie voelt zich dan verantwoordelijk voor de directe omgeving rond de woning. Bijvoorbeeld de tuin.

wie zorgt voor goede regeling?

Zo lang als daar afspraken over gemaakt worden, begeleiding op zit en gehandhaafd wordt waar nodig.

Zolang er geen overlast op welke manier dan ook ontstaat voor omwonenden.

Toelichting bij 'Eens'

Dat zou voor veel jongeren zeker een optie zijn.

De meettijd verandert er volgens mij niet door. Inwoning is een mogelijkheid, maar de inwoner heeft meer risico zonder contract.

Dergelijke oplossing dient voor de relatief korte termijn te zijn. Men moet uitzicht op doorstroming hebben.

dit vind ik dus zo'n geweldige nieuwe denk richting die aansluit bij de huidige maatschappij. Doen! waarom mag ik wel samenwonen met een zus, broer of moeder of partner, maar niet met een vriend?

Gemeente moet meegaan in de ontwikkelingen. Ook hier registratie en toezicht

gezien het woningtekort, doen, maar hang hier dan wel duidelijke contracten aan die bij een notaris ondertekend moeten worden

Goed idee

Helpt mee de woningtekorten te bestrijden

Hoe een relatie eruit ziet gaat overheid niets aan. Als drie mensen samen in een huis willen wonen voor bepaalde tijd is dat-in principe-prima !

Ik zou er dan wel een maximum aantal personen aan koppelen. Anders wordt het kamers vullen met alle gevolgen van dien

Maar bij 3 waarschuwingen van overlast aan de buurt uit huis en wijk zetten.

Maar dan alleen voor inwoners die ook al echt bv 10 jr in de gemeente staan ingeschreven.

Maar dergelijke oplossing moeten niet geclusterd worden maar zou in een sociaal gemixte bewoners samenstelling eventueel kunnen

maar wat gebeurt er als de vriendschap word beëindigt en dit ook sneller toestaan voor kinderen en ouders

Maar wel met duidelijke afspraken/ richtlijnen

Met goede afspraken en een waterdicht huurcontract

Mits er netjes met huis en tuin wordt omgegaan

Mooie idee

Mooie tussen oplossing ook voor scheef wonen

niet doen

Onder voorwaarde dat er geen toename van overlast is voor de buurt

Onder voorwaarden, evt met consequenties

Prima idee bij koophuizen maar zonder nhg

samenwonen mag ook

Vaak de enige optie voor jonge mensen..

Waarom mogen 2 partners wel samen een woning huren en 2 vrienden niet? Ook partners gaan regelmatig uit elkaar.

Waarom niet. In steden gebeurt dit ook.

Wel onder de juiste voorwaarden, en niet dat het soort van tijdelijke studentenhuizen worden die overlast veroorzaken

Zo kan bestaande beschikbare woonruimte zo efficiënt mogelijk worden ingezet.

Toelichting bij 'Volledig eens'

Arnhem is vaak erg prijzig. Duiven heeft een eigen station en alles is dichtbij. Waarom zouden we dit niet toestaan?

Het moet wel echt om vrienden/vriendinnen gaan, geen geronselde praktijken

Ik zie niet waarom een groep mensen op een gezamenlijk contract geen huis zouden kunnen kopen of huren!

Is een makkelijke oplossing!

Je kunt er beter zicht op hebben en de huizen door de gemeente verdelen.

Je moet kunnen samenwonen met wie jij wilt.

Kan ik mij voorstellen

Lijkt mij een goede oplossing voor jongeren.

mits hier goede controle op is, is dit prima oplossing. Er zijn tegenwoordig veel alleenstaanden (jongeren) die inhun eentje geen geschikte woonruimte kunnen vinden. dit zou een mooie oplossing zijn.

Ook hier weer veel overheidsbemoeienis die tijd en geld kost en alleen maar blokkerend werkt. Principe goed regelen en dan gewoon doen.

Sommige mensen hebben niet voldoende inkomen om zelf een huis te huren, dit lijkt mij de perfecte oplossing.

Super idee! Denk dat er veel jongeren zo geholpen zijn.

Waarom wel een stel en geen vrienden? Je kunt de kosten delen en hebt voor 2 personen nog maar 1 woning nodig?

Wel goede afspraken over de normen en waarden die in een buurt gelden. Bijvoorbeeld geluidsoverlast etc.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Geen idee

Ik weet niet of hier veel vraag naar is in Duiven. Hoor hier niemand over

weet niet hoe dat werkt

Zie niet dat friendscontractenvoor meer fysieke woonruimte kan zorgen.

Het aandeel sociale huurwoningen in de nieuwbouw is te klein en moet groter worden.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Ben ik geen voorstander van

Blijkbaar wordt er niet gekeken naar de personen die een sociale huurwoning krijgen toegewezen bijv. verslaafden in een kinderrijke buurt of waar meer oudere wonen? Geeft te veel overlast waar niet op wordt gehandhaafd.

Eerst de doorstroming maar eens regelen en uitvoeren

Het is vaak goedkoper om een hypotheek te nemen dan een huis te huren. Zorg voor huizen die rond de 170.000 euro kost. Dit kunnen best veel mensen die werken namelijk lenen. En dus is het veel goedkoper dan huur want dan bouw je niks op.

Starters komen nooit voor een sociale huurwoning in aanmerking. Dit gezien de lange wachtrijen bij woningbouw.

Toelichting bij 'Oneens'

De doelgroep die hier net bovenzit heeft ook moeite ondervinden van woningen. Komen niet in aanmerking voor sociale huurwoning, maar particuliere huur is weer veel te duur. Deze doelgroep vist vaak achter het net.

Denk dat de vraag naar koopwoningen groter is dan naar huurwoningen. Mensen zijn goedkoper af met een koopwoning dan een huurwoning

denk ik eerder dat het voor lagere inkomens mogelijk moet zijn om een huis te kopen

Die mensen moet je niet te veel in 1 buurt laten wonen liever mixen in wat duurdere wijken

Dit wordt al voldoende gedaan

Een woning kopen is vaak goedkoper dan huren op basis van maanlast. Hypotheekverstrekkers moeten daar naar kijken waardoor een koopwoning voor een grotere groep bereikbaar is.

Er moet een goede mix van diverse woningsoorten zijn. Anders dreigt verpaupering en probleemwijken.

Gewoon betaalbare koopwoningen voor starter denk dat er meer mensen zijn die tussen wal en schip vallen

Naar mijn idee moeten er wel meer sociale huurwoningen bijkomen alleen denk ik dat de focus nu moet liggen op starters en doorstromers.

Sociale woningbouw is overbodig. een kwestie van maken van keuzes door bewoners. met de huidige lage hypotheek rente is huren duur.

Toelichting bij 'Neutraal'

Door deze vragen merk ik dat er erg veel vraag is naar woningen. Hebben jullie een grafiek met de hoeveelheid vraag wat er nu is en wat de verwachtingen zijn voor de toekomst? Is dit allemaal niet te combineren?

Er mag beter onderzoek gedaan worden naar of iets echt urgent is. Weet uit ervaring van dichtbij dat geregeld de urgentieverklaring niet klopt. Misbruik zoveel mogelijk voorkomen.

Er moet voor iedere doelgroep een passend aanbod beschikbaar zijn.

Er moet voornamelijk gecontroleerd worden dat als een eensgezinswoning verhuurd wordt, dit ook aan een gezin is en niet een 1 of 2 persoons huishouden

er moet wel mogelijkheid zijn tot, maar er zou dan geïnventariseerd moeten worden

Geen idee hoe groot dit aandeel nu is. Moet in verhouding staan tot de rest van de nieuwbouw.

hangt heel erg af van het % in een wijk. We weten dat straten met sociale woningbouw ook vaak de "overlast" straten zijn.

Heb ik geen informatie over

Heb ik geen inzicht in

Ik heb daar geen ervaring mee, ik krijg het gevoel dat buurten verloederen.

ik heb geen overzicht, maar als dat aantal groeit lijkt het me handig om het aan te passen

Ik ken de aantallen niet, dus kan daar geen oordeel over vellen. (Goedkope) nieuwbouw kan leiden tot meer doorstroming waardoor sociale huurwoningen beschikbaar komen.

je moet bouwen voor de behoefte als dat blijkt uit onderzoeken

Nogmaals: het woning probleem is van alle doelgroepen, gelijke kansen.

Ook hiervoor is een evenwichtig en eerlijk beleid noodzakelijk. Iedereen heeft het recht op een passende woning.

Weet ik niet

Weet ik niet

Wel eens dat er genoeg sociale huurwoningen komen

Zorg voor een goede spreiding zodat de wijken bewoonbaar blijven en er geen ghetto's gecreëerd worden.

zorgen voor doorstroming

Zou meer verdeeld kunnen worden. Dus gevarieerde wijken en met de mensen samen kijken naar leefbaarheid in de wijk.

Toelichting bij 'Eens'

Als er niet vooraf adequaat geregeerd wordt ontstaat dus een situatie dat mensen aangewezen zijn op sociale huur. Als vooraf verbetering geen haalbaar doel is in de gemeente dan zal hier dit de prijs zijn

Eens, maar wel in evenredigheid met duurdere en ander soort woningen.

En mix van verschillend aanbod is belangrijk daar hoort deze categorie ook bij. Wel diverse wijken maken i.v.m. Sociale cohesie tussen inwoners groepen.

Er moet voor elke doelgroep iets zijn

Ja dit zeker nodig. Er zitten nu jongeren in de seniorenwoningen en zo houden daar woningen bezet die eigenlijk voor een andere leeftijdsgroep is die nu blijven zitten in de eengezinswoningen. Zo krijg je ook geen doorstroming

Jongeren moeten ergens beginnen. En niet iedereen kan gelijk een huis kopen.

Maar 2 mensen of 1 persoon in een gezinswoning dat kan gewoon niet

Maar dan ook kleinere woningen (bijv met 2 slaapkamers)

Maar geef niet altijd mensen met problemen voorrang! Dat gebeurt te vaak

Maar kijk dan ook eens naar de scheefwoningers

Maar laat een woningbouw corporatie a.u.b. niet de stedenbouwkundige uitvoering mede bepalen zoals in Kloosterkamp gebeurd is.

Ook hiervoor: Duivenaren eerst

Voor elke beurs woonplezier

Wel als dit naar eigen bevolking gaat niet naar urgentie immigranten

Toelichting bij 'Volledig eens'

Bouw niet alleen voor tesla families

Dat is volgens mij al jaren een feit

De overheid moet stoppen met het innen van belasting van de coöperaties zodat zij meer geld ter beschikking hebben om deze sociale huurwoningen te bouwen.

denk dat dit echt voldoet aan een behoefte... en ja dat mag ook in 'mijn back yard' :) We zijn een samenleving... dus voor iedereen een plek en een dak boven het hoofd.

En betaalbaar! Voor jeugd en ouderen!

Er wordt teveel gebouwd voor de hogere inkomens terwijl de grootste groep woningzoekenden middenklasse is.

Hard nodig

Het tekort aan betaalbare sociale huurwoningen is ronduit misdadig !!!!

Iedereen heeft recht op een dak boven zijn hoofd.

Ik heb jaar moeten wachten en heb uiteindelijk op 1 woning kunnen reageren.. Maar woningbouw propt gezin met 3 kinderen in dezelfde woning als ik heb. Dus ligt ook een grotere verantwoordelijkheid bij woningbouw

Ik kan een boek van 100 pagina's schrijven over schrijnende situaties die ontstaan in Duiven door het tekort aan sociale huurwoningen. Er is zoveel vraag!

Ik vind dat er te veel en te dure woningen worden gebouwd. Ik ben dus ook van mening dat er inderdaad meer van deze sociale huurwoningen moeten worden gebouwd

in duiven kom je gewoon niet aan een huurwoning ik heb zelf in een rotsituatie gezeten, scheiden, 8 jaar aan punten hebben en niet weg kunnen omdat je by far niet genoeg jaren ingeschreven staat

kunnen mensen die niet kunnen kopen toch een volwaardige woning betrekken

maar betaalbaar huur

Maar dan wel betaalbare huurwoningen.

Mensen leven langer, jongeren krijgen geen woning die betaalbaar voor hun is en zij wonen veel langer bij hun ouders thuis.

nog een keer: bouw nou betaalbare woningen.

Prioriteit 1, jarenlang geen sociale huurwoningen gebouwd.

Projectontwikkelaars willen wel bouwen maar liever geen sociale huur, het gaat hun om het geld niet de mens en de behoefte

Verhuur van woningen moet weer exclusief door woningcorporaties gedaan worden. Verbied de particuliere verhuur.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Geen idee

Op nieuwbouwlocaties in de buurt van het centrum mag hoger dan 4 lagen worden gebouwd.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Als in het centrum appartementen gebouwd gaan worden dan zal ik zeker weten gaan verhuizen. Het is al heel druk in het centrum en ik heb als inwoner geen trek in appartementen tegenover mijn voordeur.

Denk aan de buurt! Dat is absoluut niet iets waar ze tegenaan willen kijken

denk aan het uitzicht van bestaande woningen en het dorpsgezicht

Dit is nog steeds een dorp.

Duiven is een dorp, geen stad. Flats passen er niet.

Duiven moet dorp met laagbouw blijven, er wordt al genoeg verpest

Duiven moet wel een "dorp" blijven

gaat ten koste van dorpse karakter

Gaat ten koste van karakter van het dorp.

Gaat teveel ten koste van het dorpskarakter

Geen hoogbouw in centrum

Het centrum van Duiven heeft met haar nieuwbouw al té veel stedelijke uitstraling waarmee het dorps karakter daar al volledig weg is

Het dorpse aanzicht wordt daardoor verpest. De huidige inwoners van Duiven zijn hier niet voor niets komen wonen. Hoge gebouwen horen niet in een dorp thuis.

Hierdoor gaat het dorpse weg en het ziet er niet uit, zo'n hoog flatgebouw

Hoogbouw kan prima op de plakse weide dit is binnen loopafstand van de Kern van Duiven plus hier is nog geen woningbouw die kunnen klagen

Hou het landelijk voor zover nog mogelijk. De lucht in doen ze maar in de grote steden. Tis of verder lopen, fietsen, met de auto of ergens anders gaan wonen.

In centrum (remigiusplein) ligt een grasveld. Het is zonde om daar woningen te bouwen. Woningbouw aldaar maakt het horeca plein een stuk minder aantrekkelijk. Zorg voor juiste speelvoorzieningen, zodat kinderen daar kunnen spelen, terwi de ouders genieten op het horeca plein. Helaas denkt een projectontwikkelaar daar niet aan. En de gemeente dus ook niet, want die krijgt hier geld voor

Moet je niet willen in kleine kernen.

Nergens voor nodig, voorkeur voor uitbreidingslocaties, er is al zo weinig groen in het centrum. Als je een bruisend centrum wilt wat de gemeente met de mond beleid dan moet je zorgen dat er activiteiten in het centrum gehouden kunnen worden zonder dat bewoners gaan klagen over overlast.

Nieuwbouwlocaties in de buurt van het centrum liggen vaak in dicht bewoonde ruimte. Door meer hoogbouw gaat kwaliteit van de leefomgeving naar beneden.

onacceptabel, de kern van het oude Duiven is dan voor eens en altijd verdwenen. Dit kan je dan ook nooit meer terug draaien

out of the box denken en innovatief

Past niet in dorpse karakter van de gemeente

Past niet in Duiven

Past niet in het beeld van het dorpse karakter

Past niet in het huidige plaatje

Vervuiling van de omgeving

We zijn een dorp en geen stad. Maximaal drie lagen, moet ruim voldoende zijn.

Woongenot van ieder wordt hiermee beschadigd

Zeker niet in het centrum!!!

Zet mensen niet gevangen in hoogbouw. In een dorp horen mensen gewoon direct naar buiten te kunnen lopen.

Toelichting bij 'Oneens'

4 lagen is de max

Bij hogere bouw onstaat er een vervelend beeld, dit past niet inde gemeente Duive n

daar is het dorp te klein voor

dat ziet er in deze 'platte' gemeente niet uit, beeld is ook belangrijk

Duiven is een dorp en het dorpse karakter moet behouden blijven.

Duiven is een dorp, geen stad. Graag zo houden.

Duiven moet zijn landelijke uitstraling behouden een ook zijn sfeer. Het is tenslotte een dorp

Hangt er vanaf wat het doel is. Worden er dan huldigde woningzoekenden je geholpen, of worden er (met alle respect) alleen extra asielzoekers geplaatst en boven de huidige zoekers nog steeds zoeken??

Het dorpse karakter moet behouden blijven en daar past hoogbouw van 4+ niet bij.

Hoger dan 4 neemt ook zonlicht weg, en zonlicht is heel belangrijk voor een gezellig horeca centrum.

Horizon vervuiling

Ik vind dat er nog genoeg ruimte is voor uitbreiding zonder de hoogte in te gaan. Duiven is een relatief klein dorp waar iedereen relatief dicht bij voorzieningen woont

In het centrum moet mijn inziens laag blijven, we zijn geen stad.. eventueel van het centrum af kan er hoger gebouwd worden. Ik vond het ook prachtig dat het CCOG weg was, de kerk was prachtig in het zicht. De Lidl is daar nu en de rest is onbemand, dat is zonde.

Lijkt me niet wenselijk voor Duiven.

Max 3. Moet wel een beetje dorps blijven

Niet in de buurt van het centrum, buiten de centrumring wel

past niet bij het dorp

Past niet in Duiven

Rekening moet worden gehouden met het karakter van de gemeente . Hoogbouw past hier niet in

We leven in een landelijke omgeving en daar past hoogbouw niet bij

Wordt dan wel erg stedelijk

Zonde van het centrumbeeld. Nu nog redelijk dorps: mooier om dat zo te houden en juist de breedte van het dorp te pakken

Toelichting bij 'Neutraal'

Denk niet dat het centrum zich hier voor leent. Wordt donker en grijs met veel hoogbouw. Vriendelijke karakter zal verdwijnen.

Ik heb hoogtevrees dus de hoogte in is voor mij absoluut geen optie maar wel voor anderen

Met lift!

Zolang de zonnige looproutes en terrassen blijven.

Zolang het maar past bij het centrum

Zolang het niet anderen dwars gaat zitten bij uitzicht en dergelijke

Toelichting bij 'Eens'

Afhankelijk van de lokatie natuurlijk en Max 6 woonlagen

Als daar vraag naar is....waarom niet

als dit inpasbaar is in de omgeving

Bovendien wordt de inkomensgrens voor sociale woningbouw verhoogd en komt er dus nog met vraag.

Dat dit niet eerder is gedaan.

De groeiende vraag hiernaar pleit voor deze optie

denk dat duiven te groot wordt om dit niet te doen, de nood is te hoog, het inwoners aantal loopt maar op, wanneer Duiven zorgt voor zoveel industrie en werkgelegenheid moeten we misschien meer richting een stad gaan denken.

Gaat het niet in de breedte, dan maar in de hoogte.

Ik wil graag in een vrijstaand huis tegenover twee cafe's en een restaurant wonen. Soms is niet alles mogelijk wat je graag wilt, groei op en wen daar aan.

Ik zie hier geen bezwaar tegen, maar heb wel een voorkeur om dat buiten het centrum te doen.

In overleg met reeds aanwezige omwonenden. Je zult immers maar een groot gedeelte van de dag in de schaduw van een nieuwe flatwoning komen te zitten

Lijkt me logisch, ook om de m2 prijs betaalbaar te houden zijn flats cq appartementen een goede oplossing. Kijk maar eens in alle grote steden....

Maar niet te hoog

Maar wel beperken tot 6 lagen

Maar wel in overeenstemming met de omgeving. Niet een wolkenkrabber

Meer woningen dus dan maar op elkaar

Meer woonruimte in en om het centrum

Mi. Past dat bij een centrum.

Mits daar ook vraag naar is

Smaakvolle architectuur svp

versterkt ook het centrum

zie eerdere opmerking. laten we eens afstappen van die 'spastische' reacties dat hoogbouw lelijk is en dat we dat niet willen. Prachtig gebruik juist van de beschikbare m2.

Zorg wel dat overige woningen geen last hebben. Door bijvoorbeeld aan de rand vd wijkeen complex 6 hoog te zetten

Toelichting bij 'Volledig eens'

Als er maar liften en ontsnappingsroutes zijn, bij calamiteiten.

Bouw paar grote appartementen

Dat appartementen complex op dat grasveld lekker hoog maken. Even hoog als de ogtend nu is. En dan huizen van rondt de 170.000 euro. Mooie aanwinst voor duiven en zo houd je de jongeren ook in duiven. We zijn tenslotte een van de weinig gemeentes in de Liemers waar de aantallen naar beneden gaan.

De hoogte in gaan hoeft niet per definitie lelijker of minder groen te zijn.

Dergelijke hoogbouw zou voor ouderen geschikt zijn indien voorzien van de noodzakelijke voorzieningen. Afstand tot centrum voor ouderen van belang.

Duiven is Arnhem ZuidOost zou bij Arnhem gevoegd moeten worden....pseudozelfstandig die alles bij de regio neerlegt

Geen torens maar wat hoger is prima. Grond is schaars in NL

in het centrum wonen daar kies je voor

mag ook wel gebeuren op sommige randen van het dorp

Mag zelfs hoger misschien een markpoint voor de omgeving

Tussen de 2 candea's mag t ook. Ruimte zat.

Waarom vasthouden aan laagbouw? Kijk naar high park arnhem. Kwalitatief hoogwaardige appartementen, die veel opleveren.

Zou zeker schelen!

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

zolang de omwonenden er niet te veel last van hebben en niet tegen een muur aankijken

Er staan voldoende goedkope koopwoningen in de gemeente.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

350.000 is ons budget, en kunnen hier al een tijd echt niet mee uit de voeten in duiven

Aantal woningen onder de 200.000 is in Duiven zeer klein

bekijk het aanbod op funda en je weet genoeg, om te janken

Bouw voor lagere inkomens. Die zitten echt in de knel.

Denk dat je juist meer goedkope woningen moet bouwen voor de nieuwe mensen. En woningen van de 350000+ zodat de mensen uit het middensgment kunnen doorschuiven dit is nu namelijk niet mogelijk.

en daarnaast duurdere huursegment

Er zijn geen goedkope woningen op de markt. Mensen blijven fijn zitten met lage lasten. Daarom goedkope woningen er bij bouwen

Juist rond de 100.000 en 150.000

Krijgen starters weer geen kans

Moet je ook wel kunnen betalen

Ook nog onder de 2 ton bouwen

Probeer als starter en alleenstaand maar eens een betaalbare woning in Duiven te kopen. Vrijwel onmogelijk.

Te weinig kwalitatief aanbod in het goedkope segment

Te weinig woning in dit segment en ja dus bouwen in het segment 200K - 350K. In verhouding meer tussen de 200K en 250K bouwen

toevoeging: waarom niet bouwen in laag segment voor starters? Tot 200.000?

Totaal niet. Wij hebben een huis gekocht als starter, maar willen doorstromen omdat wij nu een gezin van 4 zijn. Dit is echter onbegonnen zaak. Het is onbetaalbaar voor jonge gezinnen zonder veel eigen vermogen om door te stromen.

volgens mij zijn er niet heel veel woningen te koop onder de euro 200.000

Waar staan woningen onder de €200.000?

woningen zijn nu al te duur voor de starters

Toelichting bij 'Oneens'

Breder probleem

De huizenprijzen zijn nu al erg hoog. Goedkopere woningen zijn niet goedkoop meer

De woningmarkt is op dit moment onbetaalbaar voor iedereen tot en met de middenklasse. Bouwen van huizen tot 250.000 is ook hard nodig.

De woningnood betreft vooral mensen met een lager inkomen, dus daar moet voor gebouwd worden.

Dit zal men niet ervaren apps stimulans om te verhuizen

Ee staan te weinig goedkope woningen te koop!

Er is gebrek aan dergelijke woningen, stelling is derhalve onjuist.

Er staat bijna niets te koop, in welke range dan ook.

er worden veel te veel duurdere woningen en appartementen gebouwd

Er zijn bijna geen woningen onder de 200.000 euro beschikbaar in deze gemeente. Vooral bouwen in het middensegment lost het startersprobleem niet op.

Er zijn weinig huizen onder de € 200.000,00 te koop

Goedkoper

Hier worden starters niet mee geholpen. Zoals eerder gezegd is een gezonde balans tussen doelgroepen belangrijk.

hypotheeken verandereb, wel mogen huren voor veel geld maar geen hypotheek kunnen krijgen voor veel minder

Ik vind dat deze stelling deels klopt. Er wordt nu alleen voor dit segment gebouwd. Ik vind dat er ook meer woningen van het goedkopere segment gebouwd moeten worden om zo de woningkrapte goed aan te pakken

Is hoofdzakelijk aantrekkelijk voor buitenstaanders

Juist onder 200000 is behoefte. Doorstroming heb je niet in de hand

Met huidige strengere hypotheek regelingen is niet voor iedereen een huis vanaf 2 ton te kopen.

Middensegment vanaf 170.000 tot 300.000 zou een betere doorstroming bieden want mensen die in een huurhuis zitten en het liefst een koophuis willen kunnen wel de huur betalen maar komen niet in aanmerking voor een hypotheek omdat hun inkomen te laag is maar zouden in theorie prima een huis kunnen kopen omdat het maandbedrag gelijk ligt met de huurprijs.

Mijn idee is dat er meer midden/duurdere koopwoningen zijn

Onder de twee ton is in uw beleving misschien goedkoop, maar is dat voor een starter zeker niet. Die moeten dan nog langer wachten op de doorstroming. We willen die jongeren nu toch in duiven houden.

Ook onder de 200.000. Aan bestaande huizen onder de 200.000 moet vaak zoveel gebeuren dat je uiteindelijk in het middensegment uitkomt

Prijzen liggen te hoog waarbij de gemeente ook een aandeel heeft. Woz. Marktwerking is geen stabiele factor dus de gemeente zou niet naar waarde maar behoefte moeten kijken de rest zou voor de commerciële sector moeten zijn

Te weinig goedkope woningen

Te weinig goedkope woningen. Wat u hier het middensegment noemt is in Duiven al de ondergrens. Wijs mij nog maar eens een woning aan van minder dan 2 ton. Hahag

Tussen 200.000- 350.000 is tegenwoordig goedkoop koopsegment. Voor doorstromingen zouden er huizen tussen de 300.000-450.000 gebouwd moeten worden

tussen 200.000 en 300.000 dat zijn op dit moment de goedkope woningen. daar onder is hooguit een klein appartement of een uitgeleefde woning te vinden

Vanaf 175000 lijkt mij een betere prijs voor starters gezien er altijd veel kosten bij komen

Veel mensen hebben door de corona crisis financiële problemen.

Volgens mij staan er niet veel goedkope woningen in de Gemeente. Tenminste niet voor een starter. Boven de 200.000 is dan best veel geld. Ik denk dat je enerzijds goedkoop moet bouwen voor de starters (150-250) en anderzijds voor de doorstromers (250-450).

Volgens mij staan maar weinig goedkope koopwoningen te koop in Duiven

Voor een starter is dit te veel geld, helemaal als je alleen iets wilt kopen.

Voor al onder de 200.000 zijn er te weinig woningen. Zeker ook een tekort aan betaalbare seniorenwoningen

Waaruit blijkt dat mensen willen doorstromen als ze ergens met veel plezier wonen.

Wij kunnen een maximale hypotheek van 320k bekostigen. Maar omdat we in dat segment maximaal moeten lenen en de maandlasten dan zo schandalig hoog worden is het niet meer verantwoord wonen. Woning en grond prijzen zijn opgeblazen. Investeren in dergelijke dure woningen is de bubbel voeden, en wie lost het probleem op als die bubbel barst?

Zo goedkoop is dat niet ! Voor alleenstaanden onbetaalbaar

Zoals al gesteld meer bouwen in het goedkope segment

Toelichting bij 'Neutraal'

Als het inderdaad tot die reactie leidt is het een mooie oplossing, maar door goedkope koopwoningen bij te bouwen, heb je die direct beschikbaar voor de mensen die geen hypotheek van € 200K+ kunnen krijgen.

Beneden deze vraagprijs is er al bijna niets dus dit heeft geen zin

Goedkoop word toch weer duur door de markt. Wat in 2010 175000 was tussen woning is nu 200000 tussen woning. Dus nu bouwen 200000 is straks 250000 dus weer zelfde probleem

Heb geen idee hoe dit werkt

Het tekort aan huurwoningen toont dat daar nood zit: wat is het gemiddelde budget van de inwoner?

Ik kom weer terug op mijn evenwichtig en eerlijk beleid

Ik weet niet of ik zou willen verhuizen. Fijn buurt mooie omgeving. Waarom verhuizen?

In de huidige markt zijn dat rijwoningen / hoekwoningen. Ik denk dat Duiven ook behoefte heeft aan twee-kappers en vrijstaande woningen, dus het zou tot 500kEUR moeten gaan.

Kan.. maar je kunt ook omdenken.. er zijn al voldoende tussensegment huizen

Nogmaals, waar is het meeste vraag naar?

Ook goedkopere kleine woningen bouwen. Tussen de €100.000,00 en €200.000,00

Zo werkt dat niet altijd. Dat doorstromen zit at complexer in elkaar.

Zorg voor een goede balans op basis van de behoefte. Als doorstroming zorgt voor meer beschikbaarheid van goedkope woningen is dat prima.

Toelichting bij 'Eens'

350.00 vind ik niet meer echt middensegment

Als men duurdere woningen bouwt, komt de doorstroom ook vanzelf.

Dat creëert door stroom en kansen voor 2 verdieners

Dit is je grootste doelgroep. Zoek je een woning in deze dan heb je vaak veel concurrentie. Reageren tig mensen op, gevolg bieden, gevolg prijzen schieten weer omhoog. Mensen met kleinste budget d doen weer niet mee. De hoogste inkomens hebben weer meeste kansen.

Duiven heeft al aardig veel nieuwbouw en bestaande bouw boven 500.000 euro

Dure woningen zijn er de laatste jaren al genoeg bij gebouwd.

Gezien de huidige markt zijn er in alle segmenten een tekort.

Ik zou denken dat die grens iets hoger ligt, bv tussen 250k en 400k

Investeren seniorenwoningen zodat doorstroom op gang komt.

Maar zeker ook in het hogere segment

Ook deze cijfers ken ik niet. Ik heb het idee dat er inderdaad veel goedkope woningen in Duiven staan, niet in de dorpskernen. Iets duurdere woningen doen ook iets met de leefbaarheid. Hoewel een vitale wijk bestaat uit een mix.

Tussen 200/350K is goedkoop !!!! (bizarre vraag !!!)

Vergeet alleen niet dat mensen uit een 350K woning ook willen doorstromen op een gegeven moment.

Voor het midden- en hogere segment niet vergeten. zo hou je Duiven gemengd.

Zo goedkoop mogelijk!

Toelichting bij 'Volledig eens'

Dat is ook het segment voor de modale man

Doorstroom op tweekappers al dan niet vrije kavels gewenst

En navenant goedkopere huurappartementen aanbieden, gezien de enorme verschillen in woonlasten tussen koophuis en huurappartementen!

Ik zit zelf in deze categorie, mijn huis komt op de markt als ik door kan stromen naar één tweekapper

In deze categorie staan nauwelijks huizen te koop, terwijl de meeste mensen dit juist als budget hebben. Hier moet snel verandering in komen. Er moeten snel honderden woningen bijkomen.

Jullie maken hierbij alleen een verkeerde inschatting van het middensegment. Ik ben zelf op zoek naar een huis voor het midden segment en deze huizen starten bij ongeveer 300k, niet bij 200k zoals jullie aangeven. Dat zij nog vooroorlogse prijzen.

Maar dan meer 200 dan 350!

nog een keer: bouw nou eens betaalbare woningen. € 350.000 is best veel geld.

Word onmogelijk anders om te kopen

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

moeten ook oppassen dat we dan niet te goedkoop worden voor mensen van buiten de regio

Onder de 200000 blijven lijkt mij het beste om uit de woningimpasse te komen en het voor iedereen mogelijk te maken om een huis te kopen.

Voor ons niet van toepassing

Tijdelijke huurcontracten zijn onderdeel van de oplossing voor de huisvesting van mensen die snel een woning nodig hebben.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Dan worden die huizen niet netjes gehouden en zeker de voortuinen niet; vreselijk gezicht

Huurders hebben weinig geld om een woning op te knappen. Als er veel tijdelijke contracten zijn, gaat een huurder een woning niet aangenaam maken, wetende dat ze er weer uitmoeten, dat is weggegooid geld. Zo krijg je verloedering in buurten en wijken

jullie gebruiken ze kennelijk niet, ik had zo hard een woning nodig en moest ondanks alles bij mijn ex blijven met een jonge dochter.

out of the box denken en innovatief

Voor rammo scenarios als brand of een onveilige/onbewoonbare situatie van iemand, kan ik dit als oplossing zien. Voor mensen met relatie problemen zeker niet. Men gaat tegenwoordig al scheiden als de partner een scheet onder de lakens laat. Laat men eerst maar een nadenken over de relatie voordat er woonruimte beschikbaar wordt gesteld.

Toelichting bij 'Oneens'

40% gaat scheiden. Dat valt mi niet op te vangen met tijdelijke contracten. Particulier, valt er veelal en woning te huren voor saneert het tijdelijk zal zijn

Als er voldoende woningen zijn, kan men definiëren wonen. Als we dit hier in het dorp toestaan, moeten we ook spoorzoekers van buiten ons dorp toelaten, en dat lijkt me niet de bedoeling. Laten we eerst maar eens zorgen dat we onze jongeren hier houden.

Als je geen urgentie hebt, kom je bijna niet aan een woning. Tenzij je +30 jaar staat ingeschreven bij een woningbouwcorporatie

Bouw meer betaalbare woningen ! Gemeente is er niet alleen voor rijke vvd-fascisten...

Dan zijn ze tijdelijk geholpen, en moeten na dat contract opnieuw op zoek

Denk niet dat dit werkt

Deze rol ligt bij de woningcorporatie en niet bij de gemeente. Gezien de gemeente beperkt tot geen vastgoed heeft. Je moet natuurlijk wel de juiste afspraken maken met de woningcorporaties.

Drijven alleen de prijzen op, landelijke wetgeving hiertegen op komst.

En dan na een tijdje weet op straat staan?

en wat als het na de contractperiode nog steeds nood is, dan als dakloze eindigen, zoals meer dan 40.000 Nederlanders, die geregistreerd staan???

Geen tijdelijke maar vaste contracten.

Ook dit gaat problemen opleveren

Toelichting bij 'Neutraal'

alleen zinvol als er zicht is op doorstroming naar een andere woning binnen de gestelde termijn

als dat wettelijk kan

Als de balans maar juist is

als ik een relatieprobleem krijg met mijn ouders, krijg ik ook niet met voorraanf

Bij calamiteit zeg ik ja, bij relatieproblemen nee. Dan moet je tegenwoordig wel veel van dat soort woningen vrijgeven.

Dan moet er wel doorstroming mogelijk zijn

Dan zou dat in beperkte mate kunnen gebeuren waarbij goed moet worden toegezien op doorstroming en niet een permanente bewoning voor onbepaalde tijd.

Eens als het gaat om mensen in een overmachtsituatie, niet eens als het gaat om mensen in een situatie die voorkomen had kunnen worden of het gevolg zijn van hun eigen beslissing.

En wat gebeurt er dan na het tijdelijke?

Goed bewaken of spoed ook daadwerkelijk spoed is en hier 1 lijn in trekken.

Ik zou aanbevelen jullie te richten op de koophuizen.

In geval van een calamiteit oké, in geval van relatieproblemen niet.

Kan effect niet overzien, tijdelijk huurcontracten kunnen huurdersbescherming aantasten

Ligt aan de situatie

Ramp ja. Relatieproblemen nee.

Wat houdt dit precies in?

Wat is tijdelijk?

Wat is tijdelijk? En waar gaat dan een tijdelijk geplaatst iemand naar toe, bij afloop van die gedefinieerde tijdelijkheid? Is er dan plotseling wel ruimte?

Toelichting bij 'Eens'

Als dat helpt, waarom niet?

Als het niet de spuigaten uitloopt

Binnen 5 jr verplicht doorstromen bij nieuwe casussen

Die mensen blijven ook graag in hun gemeente, zeker in die situatie

Door deze mensen niet een contract voor een jaar te geven zitten deze mensen niet vast aan de woning en zorgt dit ook voor een betere doorstroming van de woningmarkt

Er moet dan een gedegen onderzoek aan vooraf gaan. Volgens mij krijgt iedereen tegenwoordig een urgentie verklaring.

goed idee

Is een idee

Klinkt goed maar voor de betrokkenen moet wel zicht zijn om op korte termijn een huis te krijgen.

Maar wat als het tijdelijke contract is afgelopen?. Iemand heeft ook daarna nog behoefte aan woonruimte.

Misschien moet er wel na gekeken worden of dit een tijdelijk optie moet blijven. Bijv. Inkomen gericht.

Mits gehouden aan de stelling.

Mits Registratie en toezicht vanuit gemeente

Mits zij binnen de contractduur ook weer kunnen doorstromen.

onder bepaalde omstandigheden toelaatbaar (brand, scheiding)

Ook wat betreft het friendscontract, zou je niet aan een jaarcontract vast moeten zitten.

Private oplossingen ook steunen

Spreekt voor zich

Zeker als het een ouder met kind(eren) betreft veiligheid gaat boven alles

zeker voor spoedzoekers is er denk ik op dit moment weinig mogelijkheden. Maar hoe tijdelijk is tijdelijk en hoe hou je daar grip op.

zou een middel kunnen zijn

Toelichting bij 'Volledig eens'

Alle beetjes helpen.

Dat zie ik ook vaak gebeuren.

Geef mensen lucht door een jaar voor onderdak te zorgen

goede zaak. Als het maar geen blijvend karakter wordt.

Super dat dat kan!

Wij moesten aanvankelijk 1 jaar betalen voor 5 maanden wonen! Gelukkig kunnen oplossen door zelf huurder aan te dragen, maar idee is suf.

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Geen idee

Geen idee.

wat moet je dan als het contract verloopt?

Zie niet hoe dit in praktijk werkt. Na bv 6 maanden dan toch op straat?

In Loo en Groessen moeten we alleen kleine woningen toevoegen om aan de woningbehoefte van de inwoners van deze dorpen tegemoet te komen.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

Hier is nog voldoende ruimte. Denk bijvoorbeeld aan verkavelen

Ik woon zelf in Groessen en daar is bijna geen huis te vinden in het middensegment en hoger.

Tweekappers/woningen voor doorstromers gewenst!

Toelichting bij 'Oneens'

Bouw daar gewoon meer. Super leuk dorpen. Los het niet alleen in duiven op

Er moet een mogelijkheid blijven om duurdere woningen te bouwen.

Er moet voor alle groepen woonruimte zijn. Dit in verband met het leefbaar houden van de kern.

Gezinswoningen zijn in Loo en Groessen een grote vraag naar. Ook starter/ouderen woningen zijn vraag naar maar hiervoor moeten wel woningen worden gebouwd die duurzaam zijn. Isolatie is in deze gebieden erg belangrijk met de komst van de A15 en windturbines.

Grotere nieuwe woningen mét veel tuin ontbreken!!

Misschien wel, maar er staan er geen te koop.

Mix van beide

Moeten voor alle inwoners van Gemeente Duiven beschikbaar zijn.

Niet alleen voor eigen inwoners.

Status aparte opheffen. Kernen naar elkaar toe laten groeien. Bevordert saamhorigheid, kwaliteit en leefbaarheid (voorzieningen)

Voor alle doelgroepen.

Vooraf voorrang geven aan mensen met een binding in het dorp.

Waarom ? Tegemoet komen aan inwoners ! Onzin , ook daar moeten ze zich aanpassen. Er is tekort dus ook daar mogen hoge appartementen gebouwd worden

Waarom alleen dorpsbehoefte? Jongeren uit duiven willen ook wel starten in Groessen

waarom? Prachtige plekken om te wonen ook voor mensen met meer geld, waarom inzetten op speciale jongeren en ouderen wijken, zo ontstaan juist problemen, zorg ook in Loo en Groessen voor een breder woonaanbod en belangrijk dan ook supermarkten in die gemeentes

Wat heeft het voorzin om daar kleine woningen te bouwen, die waarschijnlijk bewoond gaan worden door ouderen, als er geen voorzieningen (supermarkt, arts, trein etc.) in de directe omgeving voorhanden zijn

Wat is de achterliggende reden dat hier geen vraag voor dorp duiven wordt gesteld?!

Toelichting bij 'Neutraal'

aangezien deze dorpen ook aantrekkelijk zijn voor mensen van buiten de regio kan het ook speculatie in de hand werken, huizen prijzen stijgen in deze dorpen niet voor niets hard

Alleen als daar alleen maar behoefte voor is. Anders alle type woningen ook daar bouwen.

als dat zo is lijkt mij dat een logische stap

Als die behoefte bestaat zie ik daar geen bezwaar in.

Ben niet op de hoogte van de woningbehoefte in Loo en Groessen van jongeren

Een evenwichtige mix ??

Geen idee

Geen idee of dat zo is.

Ik zou er als oudere niet willen wonen. Te ver van OV en winkels

In deze kleinere gemeenschappen is voldoende know how aanwezig om zelf aan te geven wat ze graag willen.

Niet alleen kleine, maar betaalbare woningen. Mensen in kleine woningen willen uiteindelijk ook ruimer wonen (gezinsuitbreiding). Maar zitten niet te wachten op luxe vrijstaande woningen. Ruime rijtjeswoningen zijn ook nodig. Woningen Eltingerhof/kuiperstrast/Weverstraat zijn erg ruim en in verhouding niet heel duur.

omdat er zeker behoefte bestaat aan duurdere woningen moet die categorie zeker niet worden overgeslagen. Denk ook aan doorstroming eigen dorp

Wel bouwen voor alleen inwoners van deze plaatsen.

Zou kunnen.

Toelichting bij 'Eens'

Dan kunnen starters en sociale huur daar ook terecht en het mkb groeien

Er dient wel een mix van woningen te zijn, maar met accent op betaalbaar

Grotere woningen mag ook, zolang het maar betaalbaar is!

Jeugd wil terug naar de roots. Dat lukt niet

Loo en groessen hebben meer uitbreidings mogelijkheden.

Maar alleen toewijzen eigen inwoners

Maar de hoogte in mag ook en n supermarkt is daar ook welkom.

Maar de kleine woningen voor jongeren uit de gemeente Duiven moeten er ook komen. En niet woningbouw aan de Molenstraat dat alleen bedoeld is voor mensen uit Arnhem!

Maar niet alleen. Vraag eens aan de mensen zelf wat zij nodig hebben.

Maar ook vood inwoners uit Duiven toegankelijk.

Met name in Loo zijn er haast geen tussenwoningen ik denk nog geen 10% (30 woningen) is tussenwoning van het totaal.

Misschien ook splitsen van grote huizen toestaan ?

Ook daar moeten starten met weinig geld een kans krijgen

ook goed tegen de vergrijzing in kleinere dorpen!

ook hier moet het in balans zijn denk ik. Het zijn geen elite wijken of zo. En ook in Duiven is luxe en goedkoop naast elkaar.

wederom weer geen hypotheek

Toelichting bij 'Volledig eens'

Als daar inderdaad de meeste behoefte aan is wel.

Als er plek is dan starten met woningbouw

Anders vergrijzing

Bevordert de leefbaarheid van de kleine kernen.

Dit is zeker waar!! Er zijn geen of nauwelijks goedkope woningen laat staan dat er huurwoningen beschikbaar zijn voor de jongere. De gemeente moet daar scherp op toe zien dat een projectontwikkelaar gericht bouwt!!

Dit zou gewoon alle woning segmenten moeten zijn.

Er staan erg veel grote woningen, op grote percelen in deze dorpen.

Grote huizen voldoende in de dorpen

Jeugd behouden is zeer belangrijk voor de dorpen en de voorzieningen

Laat deze dorpen a.u.b. hun dorps karakter bewaren ! !

Maar ook voor niet dorpelingen

Met name voor jongeren. Oude mensen zie ik verhuizen naar Zevenaar of Duiven, en zijn daar erg tevreden over.

ook daar betaalbare huurwoningen bouwen en niet tegenhouden

Willen in eigen dorp blijven wonen

Toelichting bij 'Weet ik niet/ geen mening'

Behoeft is bij mij niet bekend

Geen idee

Na behoefte bij bouwen

Bij nieuwbouw moeten doorstromers (mensen die een huis in Duiven/ Westervoort achterlaten) voorrang krijgen op mensen van buiten de gemeente.

Toelichting bij 'Volledig oneens'

dan stimuleer je

Duiven hoort bij Arnhem-pseudo zelfstandig/schijnvertoning-groeikerntijd foutje dat Duiven en Westervoort toen niet bij Arnhem gevoegd zijn.

Gemeente bouwt voor niet duivense inwoners, om alsmaar nog groter te groeien

Iedereen is gelijk

Mensen zonder een woning zouden voorrang moeten krijgen .

Omdat? Grenzen zijn bedacht door de mens. Als je dit op politiek niveau uitspreekt kan men spreken over rechtsongelijkheid. We zijn allemaal inwoners van Nederland

Starters moeten voorrang krijgen.

Voor iedereen! een gelijk! speelveld is altijd het beste.

Wie het eerst komt...

Toelichting bij 'Oneens'

Alle Nederlanders willen een woning

Doe es lief tegen nieuwkomers. Die hebben ook een reden om hier te willen wonen

Dus onze jongeren die nu naar een woning naar een andere stad/dorp zijn 'verdreven' omdat hier niets beschikbaar was, krijgen ook geen mogelijkheid om terug te komen.

Iemand van buiten kan een spoedzoeker zijn! Dan gaat dat niet op. Beleid obv. "urgentie-punten"

Jongeren die vertrokken zijn omdat ze in Duiven niets konden krijgen maar wel graag terugwillen moeten ook een kans krijgen en wat mij betreft voorrang indien mogelijk.

Toelichting bij 'Neutraal'

Dit zou kunnen werken om de lokale doorstroming te bevorderen, maar wat heeft Westervoort hier mee te maken? Dat is een andere gemeente.

Geen mening over

Hiermee maak je terugkeer van mensen onmogelijk je zou ook kunnen stellen diegene die Max 5 jaar uit gemeente weg zijn

Ik denk 50/50.

Toelichting bij 'Eens'

Als je al jaren in de gemeente woonachtig bent of er zelfs geboren bent wil je graag in eigen gemeente kunnen doorstromen en niet zijn dat import alle mooie nieuwe plekken krijgt. Trouwe bewoners hebben 'rechten' opgebouwd.

bij huurhuizen, neem ik aan. Bij koophuizen is dit een rare ingreep in de markt.

Dat is niet meer dan normaal dat dit gedaan wordt

denk dat dat zo eerlijk is ja

doorstroming is belangrijk! als jij afhankelijk bent van je woonplaats voor je werk dan kan deze voorrang helpen om te verhuizen en de doorstroom te stimuleren.

en mensen met een economische binding

genoeg mensen uit duiven die woning zoeken

Hoe bijzonder en mooi is het dat men in dit dorp wil blijven wonen!

Lijkt me reeel om de huidige inwoners voorrang te geven.

maakt het gemakkelijker om de knoop door te hakken

Omdat je anders mensen uit je eigen gemeente wegjaagt.

Prima plan

Randstad verhuizers drijven de prijzen hier op.

Vaak wachten deze mensen al jaren op de mogelijkheid

Vaak willen ze ook in duiven blijven

vooral voor huurwoningen geldt dat nu de gehele regio kan reageren. Dit is gezien het beperkte aantal huurwoningen een probleem

Zorg ervoor dat mensen die verbonden zijn aan Duiven (via werk of er al lang wonen) blijven en niet verkassen naar een buurdorp.

Zou kunnen, maar vraag is vraag. Gewoon de vraag van de markt bedienen.

Toelichting bij 'Volledig eens'

100 % mee eens

Absoluut! Wij als gezin wachten al een behoorlijke tijd om door te stromen.

Alleen inwoners van Duiven en Westervoort mee laten doen. Anders wordt het alleen maar Arnhem e.a gemeenten omdat die vaak veel langer op d lijst staan

Bouw niet voor de randstad

Creëert doorstroom

Dan pas doorstroming

Dat geeft cohesie in buurt/dorp

Dat had al lang zo moeten zijn!

Dat moet zeker, want dat draagt nou extra bij aan de leefbaarheid van een gemeenschap (verenigingen, enz.)

De sociale omgeving is belangrijk

Dit mag juridisch gezien niet. Daarnaast zijn veel Duivenaren afgelopen jaren verhuisd naar dorpen en plaatsen om Duiven heen omdat er in Duiven geen plek was. Deze mensen zouden graag terug willen. Om deze uit te sluiten van voorrang is niet eerlijk.

Dit vergroot de leefbaarheid en evenwichtige bevolkingsopbouw.

Dit voorkomt het opslokken van betaalbare woningen door belangstellenden uit de randstad die hun woning aldaar tegen abominabel hoge prijzen hebben verkocht (idiotie van de huidige woningmarkt....)

Duivenaren moeten de eerste rechten hebben.

Eerst de mensen in je eigen gemeente helpen, daarna erbuiten.

Eerst duivenaren dan buiten gemeente

Gezien de krapte en gekte op bestaande woningen

Goede zaak!!!

Is van essentieel belang

Juist, omdat zeker veel oudere mensen dikwijls voor meer redenen in Duiven willen blijven

Komt er weer een andere woning vrij in Duiven.

Maat dit moet dan wel gelden voor de hele gemeente Duiven.

Mensen binnen de gemeente moeten altijd voorrang krijgen. Anders moeten ze misschien buiten de gemeente gaan kijken, wat de meeste helemaal niet willen.

Mensen hebben anders uit eigen gemeente geen schijn van kans. Mensen uit de randstad komen hierheen omdat het nog betaalbaar is dat is hun eigen keuze.

Moet ook voor Groessen en Loo gelden.

Nieuwbouw en woningen voor Duivendrecht. Niet van buiten de gemeente.

Nu is het onmogelijk voor deze groep om in aanmerking te komen voor een woning omdat deze te duur zijn maar deze mensen wel graag in Duiven willen blijven wonen. Ook laten ze een woning achter waar een ander weer in kan doorstromen

Of mensen die economisch gebonden zijn aan Duiven.

Uiteraard eerst de eigen bewoners. Zeker omdat er heel veel Duivenaren wachten op een moment van doorstroming en in Duiven willen blijven wonen.

We moeten eindelijk eens onze eigen problemen oplossen. Zodat onze jongeren kunnen blijven of kunnen terugkeren naar hun geboortedorp waar ze gedwongen door gebrek aan woningen moesten vertrekken

Wie het ooit bedacht heeft om dat anders te gaan doen!!!!!!

Zeer bevorderlijk om de huidige verschillen op te kunnen lossen!

Zo houd je mensen binnen je eigen gemeente. Dat is een goede zaak.

zo wordt doorstroming bevorderd

Wat is er volgens u nodig voor jongeren om makkelijker aan een woning te komen?

Nodig

- Betaalbare woningen
- uitsluiting (woningen bestemmen voor een doelgroep).

'Goedkope' woningen

1 en 2 persoons woningen bouwen zowel huur als koop en maat werk leveren en niet volgens belemmerende regels

1) Genoeg nieuwe woningen bieden in het iets duurdere segment zodat jonge gezinnen met tweeverdieners een starterswoning kunnen doorgeven. Denk aan woningen van 350.000,- tot 500.000,-.

2) Razendsnel knopen gaan hakken en de woningbouw ontwikkelen.

1-Meer goedkopere sociale huurwoningen bouwen

2-Hogere inkomens meer belasting laten betalen om inkomens meer gelijk te trekken

3-vvd verbieden

A) meer woningen/ flatjes, er moet uitzicht zijn op een HUURWONING, nu moet je dik 12 jaar ingeschreven staan om überhaupt kans te maken, mensen gaan dan al snel richting de 30!!!

B) het moet makkelijker zijn om aan een goedkopere KOOPWONING of flatje te komen er is nu nagenoeg niets.

C) jongeren uit Duiven moeten voorrang krijgen

D) er moet meer meegedacht worden, in Duiven heerst echt een mentaliteit het is er niet dus zoek t uit, dit is niet goed

E) Denk eens vooruit qua bouw en welke woningen er nodig zijn, er wordt continue uitgebreid wat betreft industrie dus werkgelegenheid en ja dan komen er dus ook mensen die huizen nodig hebben.

Aanbod en een eerlijke loting bewoners die binding hebben en uit de regio (Duiven Westervoort Groessen t'Loo) komen zouden voorrang moeten hebben

Aantrekkelijke/ betaalbare huur, welke past bij de gemiddelde inkomsten van de betrokkenen

allereerst werkgelegenheid en daarnaast betaalbare woonruimtes (kleinere woningen, appartementen etc.)

Als er gekozen wordt om de ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen dan krijg je toch ook een stop in de doorstroom.

Keuzen om te bezuinigen hierop gaat dit probleem creëren.

Als zij niet kunnen kopen, dan huurwoningen die betaalbaar voor hun zijn.

Appartementen voor ouderen bouwen

Bedrijfsgebouwen die leeg staan, verbouwen tot 2-persoons woonruimte

Begin met goedkope appartementen die lekker ruim zijn (100m²). Hier kunnen mensen sparen voor hun volgende woning. Zie je woning leven als een carrière, zorg voor doorgroei. Je bent immers ook niet meteen directeur. En help jongeren bij de juiste financiering en het helder krijgen wat er gebeurd (financieel gezien) als ze vroeg op de huizenmarkt beginnen. Je begint namelijk meteen met sparen!

Beschikbaarheid en prijs

Beschikbaarheid woningen. Koopprijzen niet te hoog, door minder duurzaam. Dit kan een verplichting voor de koper worden bij koop voor de volgende tien jaar om de duurzaamheid te investeren. De jongeren hebben de tijd mee.

Betaalbaar

Betaalbaar aanbod lijkt tekort te schieten.

Betaalbaar maken

Betaalbaar of met financiële steun.

Betaalbaar of ondersteund

Passend qua formaat

Betaalbaarheid
Kleine huizen
Hulp bij geldzaken

Betaalbare , kleine woningen , zicht op doorstroming .

Betaalbare huisvesting. Subsidie. Economische binding.

Betaalbare huizen bouwen waarin jongeren / starters kunnen wonen en daarin gezinsuitbreiding kunnen creëren

betaalbare huur en koop en multifunctionele bouw (nu bijv. te gebruiken met vrienden, over een paar jaar voor een gezin). En vooral: vraag het de jongeren zelf...

Betaalbare huur- en koopprijzen aanbieden.

Niet zo'n belachelijk hoge limiet stellen om een hypotheek te kunnen afsluiten. Dit is enkel in het voordeel van de banken.

Betaalbare huur- en koopwoningen.

Betaalbare huur woningen bouwen

betaalbare huurwoningen

betaalbare kleine huurwoningen bouwen voor jongeren ouderen alleenstaanden

Betaalbare kleine woningen

Betaalbare koop of huurwoningen voor jongeren. Betere verdeling in wijken/straten.

Betaalbare niet te grote en dure woningen

Betaalbare starters woningen bouwen.

Energie zuinig. Starten met een contract m.b.t doorstroming.

Betaalbare woningen

betaalbare woningen

Betaalbare woningen

Betaalbare woningen bouwen

Betaalbare woningen en evt financiële hulp onder voorwaarden

Betaalbare woningen voor starters

Betaalbare woningen.

Betaalbare woningen.

Betaalbare woningen/appartementen instapklaar

Prettige leefomgeving

Bepaalde buurten in de omgeving een opknapbeurt geven voor een beter straatbeeld.

Woningbezitters met oudere woningen stimuleren om woning te isoleren/zonnepanelen/van het gas af (?)

Betaalbare woonruimte

Betere hypotheek mogelijkheden het is onbegrijpelijk dat mijn zoon 1200 euro huur moet betalen maar geen woning kan kopen.

Bouw betaalbare woningen, maar wel met een goede kwaliteit. Zowel in koop als huur.

Lever je als gemeente niet over aan projectontwikkelaars die met de winst gaan strijken.

Neem zelf de regie en koop Biezenkampen aan.

Bouw goedkopere en kleinere woningen. Geen toewijzing woningen aan asielzoekers en/ of statushouders

Bouw nou eindelijk eens betaalbare huizen. Ik begrijp dat aannemers liever een huis van vijf ton neerzetten, maar daar is wellicht wat minder vraag naar.

Bouw van meer goedkopere woningen, starterssubsidies.

Bouw van starters "koop"woningen die betaalbaar zijn. En zorgen voor doorstroming in alle dorpen

Bouwen

Bouwen

Bouwen bouwen bouwen. En die toewijzing hoe deze nu geldt bij de woningbouwvereniging onmiddellijk aanpassen. Nu houdt iedereen zijn meettijd. Dus ouderen kunnen zo vaak verhuizen als ze willen en jongeren (bv mijn zoon met 12 jaar inschrijving) komen nooit aan de beurt.

Bouwen voor senioren zodat er meer doorstroming is vanuit huur- en koopwoningen.

Bouwen! Plannen in met name Groessen en Loo niet oneindig uitstellen. Plannen maken voor regelmatig bouwen naar behoefte.

Bouwen, bouwen en nog eens bouwen. Ook als er petitie tegen de te bouwen woningen ingediend worden. Dit woningnoodprobleem moet zo snel mogelijk worden opgelost. Iedereen heeft recht op een eigen woning. Bovendien verouderd Duiven, omdat jongeren elders gaan wonen.

Brood nodig!

Controle op de prijzen en speculatie voorkomen.

Dat de gemeente Duiven betaalbare koopwoningen en huurwoningen bouwt voor deze doelgroep. We praten veel te lang we hadden al moeten bouwen. Lopen achter de feiten aan waardoor veel jongeren noodgedwongen zijn vertrokken. Duiven kan een voorbeeld nemen aan buurgemeente als b.v. Zevenaar.

Dat er geschikte woningen zijn. Of dat ze een grotere woning samen mogen huren.

Dat jongeren niet onderaan de wachtlijst te zetten. Ze hebben geen schijn van kans bij alle urgentie gevallen

Dat probleem kan de gemeente Duiven niet alleen oplossen. Het totale woningaanbod is te laag. Mooi dat Duiven een bescheiden bijdrage levert. Die zal, op de totale regionale behoefte, te klein zijn.

Een oplossing kan zijn om startende Duivenaren voorrang te geven op koop of huur in de eigen gemeente. Gegeven het tekort zou ik bij de koopwoningen wel een anti speculatiebeding adviseren en "buy to let" daarbij verbieden (dus alleen koop voor eigen bewoning).

Dat vind ik een lastige. Ik was 23 toen ik een woning kocht in Duiven. Dit ging heel gemakkelijk.

Wat kan helpen is hulp inschakelen van een adviseur, kost echter wel geld.

Dat ze werk hebben, dus inkomsten.

De (huur)prijs van een woning is niet alleen doorslaggevend. Banken stellen ook steeds hogere eisen voor een hypotheek. Jongeren moeten zich kunnen bewijzen door laag in te kunnen stappen en daarna door te groeien. Dat betekent dat over de gehele linie het aanbod aanwezig moet zijn en dat de drempel om in te stappen omlaag moet.

De banken moeten toeschietelijker worden

De bouw van een complex met betaalbare huurappartementen. Bescherm de jongeren door ze niet gelijk een koopwoning te laten betrekken.

De gemiddelde huishoudensgrootte daalt, dus zou een groter aanbod voor huizen voor één- en tweepersoonshuishoudens misschien passend zijn.

De huizenprijzen zijn te hoog. Niemand kan dit betalen.

de hypotheek eisen veranderen zodat een jongeren wel kan kopen voor 600 per maand en niet hoeft te huren voor 1000 in de maand

De regels anders opstellen of een leuke appartementencomplex bouwen speciaal voor de jongeren

De woningen zijn te snel weg. Er moeten mogelijkheden komen voor jongeren om een kans te maken

Doorstroming bevorderen door kleinere, geschakelde of vrijstaande senioren woningen te bouwen zoals aan de Rottumstraat. Hierdoor zullen senioren huidige te grote eengezinswoningen (zoals 2 onder 1 kap woonhuizen) kunnen verkopen aan doorstromers.

Gemeentelijk starterskrediet aan jongeren waarbij men overwinst moet terugbetalen in geval van doorverkoop van hun huis binnen 5 jaar. Economische binding met Duiven verplicht.

Doorstroom door het bouwen van woningen in het midden segment. Wij willen al een tijd verhuizen uit onze starterswoning maar bij gebrek aan aanbod zitten we er nog steeds.

Doorstroom woningmarkt

Echt betaalbare woningen bouwen.

Een jongere kan wel een huur opbrengen van 800 euro maar een koopwoning waarbij maandbedrag 600 euro zou zijn, lukt niet.... daar krijgen ze geen hypotheek voor en dit is krom. En hier zou de gemeente wat in moeten kunnen betekenen zodat deze groep toch een hypotheek kan krijgen.

Een nieuwbouw complex zoals al op het doesburgpad staat is een oplossing. 3 lagen in verschillende groter. Grote woningen onderen en kleinere goedkopere 1 persoon woningen bovenin. Met een binnentuin of verticale tuinen kun je het groen ook hanteren. Parkeren ondergrond is ook een optie waardoor bovengronds de binnentuin kan worden gerealiseerd.

Als men kiest voor een stijl zoals nu in het centrum dan vorm het misschien een geheel

een starterslening

Een starterslening,

Een subsidie en een extra stukje geldlening tegen laag tarief.

Een van de problemen is dat een starterswoning over het algemeen te groot is. Deze worden vaak uitgebouwd en zijn vervolgens een gezinswoning. Je zou bv slimmer kunnen bouwen zoals eerder vermeld zouden niet uit te bouwen woningen met Max 2 slaapkamers een oplossing kunnen zijn. Ingeval ze weer verkocht worden blijven ze op de markt voor de starter en worden ze niet voor een ton meer verkocht aan een gezin. Weg starterswoning!

Een vaste baan.

een vorm van koopsubsidie zodat kopen makkelijker wordt voor deze doelgroep

Eerder en meer zelf kapitaal opbouwen ipv alleen jarenlange studies volgen en dan constateren dat woningen duur zouden zijn.

eigen eerst

Eigen inbreng afschaffen dan maak je het een stuk gemakkelijker (financieel) gewoon meefinancieren. En bij huur , simpele woningen met betaalbare prijzen.

Eigen inleg stoppen, maar op hypotheek laten zetten.

Financiële voordelen voor starters

eisen bij de bank aan passen zodat men makkelijker een lening kunnen krijgen en de prijs van de huizen aanpassen voor de staters

Enquête houden onder de jongeren en de serieuze kandidaten meenemen en begeleiden in dit project zodat ze uiteindelijk zelf hun woonwensen en plek kenbaar maken en meenemen in dit hele proces.

Dat ze op voorhand al de woning aangeboden krijgen(mits ze aan de voorwaarden voldoen en een soort van contract tekenen)

Niet in een keer allemaal starters woningen uit de grond stampen dat daarna iedereen zich hiervoor gaat inschrijven zodat de echte inwoners die nu in Groessen, Loo en Duiven weer achter het net vissen.

Er moet gefocust worden op goedkope woningen voor 1 tot 2 mensen. En er moet een manier komen om voorrang te geven aan beginnende woners.

Er moet meer sociale huur komen, zodat deze groep ook met een studie schuld etc het ouderlijk huis kan verlaten. Nu wonen ze vaak lang thuis. Denk in Tiny houses ze zijn flexibel en voldoen in de behoefte

Er moeten meer betaalbare woningen komen.. zowel koop als sociale huur.

Kamer bewoning toestaan of verhuur gedeelte huis aantrekkelijker maken

Er moeten snel honderden woningen bij komen. Duiven is enorm populair en dat gaat de komende jaren met de aanleg van de a15 alleen maar groeien. De bouw heeft te lang stil gestaan en moet per direct worden opgepakt.

Er moeten voor jongeren betaalbare starterswoningen komen.

Evenwichtig aanbod.

extra subsidie

Financieel aantrekkelijk maken d.m.v. subsidies/regelingen. Dit kan in aanschaf zijn van bepaalde dingen zijn, gemeentelijke belastingen of in kosten koper.

Jongeren/starters (tot 35 jaar) voorrang geven op inschrijvingen voor nieuwbouw

Geen "vanafprijs" constructies zoals je dat in de huidige huizenmarkt tegenkomt waardoor er veel overboden wordt. Dat is voor starters niet op te brengen. Starter hebben wel wat eigen geld, maar niet zoveel om drastisch te kunnen overbieden.

Financiële hulp van gemeente

Financieringsmogelijkheden bieden.

Garantiefonds instellen

Geen lange wachtlijsten

Meer jongerenhuisvesting/flats

Goedkopere huurven koopwoningen

Geld

gemeentegarantie

Genoeg huizen/appartementen maken van rond de +/- 170.000 euro. Daarvoor lijkt mij het grasveld midden in het centrum een mooie locatie. Ook was mooie huisjes in de wijken voor de jonge gezinnen die al kinderen hebben of een tuin willen.

goed koperen woning voor starters

Goed sparen en gunstige leningsvoorwaarden voor jongeren.

Goedkope huurwoningen en goedkope koopwoningen met premie

Goedkope koopwoning of hulp bij het financieren van een huis

Goedkope koopwoningen of huurwoningen. Kleine woningen. Geboren en getogen in Duiven voorrang geven.

Goedkope toegankelijke woningen waarbij ook gekeken wordt naar draagkracht op termijn

Goedkope woningen

Goedkope, kleine woningen. Doelgroep beleid van de gemeente. Goede afspraken met woning corporatie ipv met projectontwikkelaars.

Goedkoper bouwen en van jongs af aan een spaarsysteem op poten zetten!

Goedkopere (eenvoudige) woningen bouwen.

Mogen gerust appartement woningen zijn.

Goedkopere appartementen of kleine woningen. Zo is het voor starters makkelijker om een woning te kopen.

goedkopere en kleinere woningen bouwen

Goedkopere huizen bouwen.

Voorrang voor jonge inwoners van Duiven

goedkopere huur of koopwoningen bouwen. Gemeente moet een bedrag neerleggen om ze te ondersteunen, in bijvoorbeeld een lening, die ze op de lange termijn terugbetalen

Goedkopere huurwoning. Gedeelde woningen voor jongeren. Zorgflats, jongeren en oudere samen laten wonen.

Goedkopere huurwoningen

en bij koop bouwen onder de 2,5 k

Goedkopere kleine woningen bouwen en zorgen voor betere faciliteiten zoals glasvezel.

Goedkopere koop en huur woningen. En niet allemaal via loting of meet jaren. Maar ook kijkend naar de situatie! Niet iedereen krijgt urgentie.. Maar er zijn genoeg mensen die dringend een huis of ander huis nodig hebben.

En voor starters het zo goedkoop mogelijk maken. Het is allemaal al duur genoeg en iemand van 20jaar heeft tegenwoordig geen goed gevulde spaarpot meer ivm al het geld opgaat aan school, belastig, zorg enz. Dus dat jongeren zo min mogelijk eigen geld mee hoeven te nemen.

Goedkopere koopwoningen aanbieden, met name in Groessen voor 1 of 2 personen. En meedenken over eventuele leningen die je hiervoor kunt gebruiken.

Goedkopere koopwoningen, en eventueel ondersteuning, bij de aankoop

goedkopere starters woningen

Goedkopere starters woningen, misschien weer met subsidie.

Goedkopere woningen

goedkopere woningen bouwen voor starters

Goedkopere woningen bouwen. Daarnaast zou er financieel ondersteund kunnen worden, omdat er ook geen studie financiering is, waardoor de meeste zonder geld moeten beginnen.

Grote huizen verbouwen/ombouwen

Hard werken, sparen.

Helpen met financiering

Helpen met subsidie en startershypotheek, het dorp aantrekkelijker maken om er te blijven, veel leegstand en geen gezellige sfeer nu.

het bouwen van betaalbare woningen

Het creëren van kleine appartementen en het aanbieden van echte instap koopwoningen

Het eigen vermogen afschaffen de jeugd kan bijna niet sparen

Het mag duidelijk zijn dat we in een duurdere en vreemde wereld wonen. Wanneer jongeren voldoende inkomen hebben zouden ze in aanmerking moeten komen binnen een redelijke termijn. Daarvoor zullen dus woningen voor moeten zijn/komen. We moeten wel kijken hoe de maatschappij veranderd en daarin moet het woningaanbod meegroeien. Dat wil zeggen dat er ook gekeken moet worden hoe je zowel jongeren kunt laten instromen en ouderen kunt laten doorstromen. Er wordt naar mijn idee nog niet toekomstgericht gedacht. Meer woningen zorgt ook voor meer inkomen etc etc. Iedereen kan er van mee profiteren. Geef ze die kans. Jong en Oud.

Het makkelijker kunnen afsluiten van een hypotheek!!

Het verkrijgen van een Hypotheek aanpassen soms huren ze voor 800€ maar krijgen geen hypotheek terwijl ze dat wel kunnen betalen

Het woning te kort is bijzonder hoog. Als iemand op een huurhuis reageert en er achter komt dat iemand met 17 jaar inschrijving op een plek 25 staat dan is dat echt zorgwekkend. Starters komen gewoon niet toe om op zichzelf te gaan wonen of zoeken de weg van de particulieren woningen. Mensen die al in een starters huurwoning wonen en een gezin willen kunnen ook niet verhuizen want er zijn geen woningen te koop/te huur en gaan op zoek om te ruilen. Uitbreiding van de wijk Lommeweide zou een mogelijkheid bieden maar ook in Groessen en Loo zouden starters en gezinswoningen prima kunnen maar in Groessen en Loo geen flat (duplexwoning zou wel kunnen). Een gebied voor mensen met een Tiny-house en deels off the grit willen wonen zou echt super mooi zijn als daar een plek voor te kunnen maken. Duurzaamheid en leven met de natuur is iets waar steeds meer vraag naar is en mensen die dat al doen hebben een berg van ervaring waar iedereen van kan leren en kan zien hoe het is om te leven in een Tiny huis. Zoiets voor 5 jaar als proef.

Hulp (bv. Starterslening) zodat ze mogelijk sneller kunnen kopen. En misschien een soort van voorrang om binnen de gemeente te kunnen kopen.

Hulp bij (subsidie) financiering

Hulp en ondersteuning , betaalbaar segment

Hulp vanuit de gemeente

Huur verlagen zodat mensen makkelijker gaat verhuizen naar kleinere woning.

Huur: Voorrang voor mensen uit de eigen gemeente

Nieuwbouw: Voorrang voor mensen uit de eigene gemeente

Huurappartementen,

Huursubsidie en koperskorting

Duidelijkheid en hypotheek zonder eigen geld

Huurwoningen niet duurder maken met de huidige huurheffing.

Inkomstenbelasting weer progressiever maken.

Sparen propageren.

Hypotheek iedere bewoner door de helft, zodat ze een (duurder) huis samen kunnen kopen.

Hypotheek verhogen grondprijs verlagen

Ik ben een groot voorstander van de starterslening. De enige gemeente die dit momenteel in de buurt aanbied is zevenaar. Alleen vanwege die reden zal ik die kant op moeten verhuizen. Met de huidige woningmarkt, geeft dat meer financiële ruimte. Diep in mijn hart, blijf ik liever in Duiven wonen.

Ook worden woningen enorm overboden. Zeker in de prijsklasse tot 210.000. Het zou mooi zijn als hier iets op verzonnen kan worden. Misschien iets minder realistische maar dit biedt wel gelijke kansen.

Ik denk als vrienden/studenten samen kunnen huren en zo de kosten kunnen delen dat het slim is om zo'n contract vrij te geven.

Ik er dat voor jong volwassenen een sociale huurwoning krijgen erg moeilijk is met het huidige systeem van woonjaren. Vanaf je 18e niet je eerst voldoende jaren ingeschreven staan bij entree in enigszins kans te maken.

Het zou helpend zijn wanneer er ook juist een aantal woningen per maand in de verhuur komen voor jongeren met weinig woonjaren, en niet alleen voor degene met de meeste jaren.

Investeren in grote en kleine kavels

Investeren in seniorenwoningen zodat gezinswoningen vrij komen. Meer appartementen voor jongeren bouwen en aanbieden.

Jongeren leren met geld om te gaan. Tijdens de studie wordt alles verbrast en daarna moet er nog een wereldreis gemaakt worden. Het geld is dan op en kunnen geen woning meer kopen.

Jongeren moeten voor zichzelf kunnen zorgen. Als zij normaal een opleiding volgen en een baan hebben kan iedereen een huis kopen. Als je niet fatsoenlijk met geld om kan gaan en niet spaart dan kan dit niet en is het je eigen schuld. De gemeente hoeft hier niet voor te zorgen

Kamerbewoning toestaan vanuit gemeente maar ook hypotheekverstrekkers.

Keuzes maken.D.w.z. Als je wilt kopen moet je zorgen dat je ook een redelijk eigen startsom hebt. Nu lijkt het wel vaak dat jongeren veel dingen samen willen doen.waardoor het *sparen* voor eigenwoning geen prioriteit heeft.. Ben 77 jaar.Mijn 1e kopphuis kochten we toen we 30 jaar waren.Hadden 15 % van de koopsom gespaard

kleine appartementen

Kleine appartementen met een lage huurprijs of de mogelijkheid om een tiny house (permanent) neer te zetten (die ze zelf kunnen (laten) bouwen)

Kleine betaalbare woningen

kleine en goedkope woningen

Kleine woningen, tiny huizen

Kleiner betaalbare woningen. Tiny houses En zeker niet allemaal jongeren bij elkaar want dat geeft problemen. Oud, jong, blank, zwart allemaal door elkaar.

Kunnen aanbieden van betaalbare compacte woningen voor starters zonder al te veel fratsen. Prima voorbeeld gezien in gemeentes zoals Lemerelerberg.

Lagere huren voor starters. Huis op maat, 2 persoons.

Lagere inkomensgrens voor hypotheek of subsidie door rijk/gemeente

Lagere prijs. Huur is duur, kan niet kopen door lage hypotheek

Lagere prijzen, of huurwoningen met lagere huurprijzen

Lagere prijzen.

Lagere woning prijzen.

Lastig, aanbod wordt door de markt bepaald

Laten werken

leenstelsel moet anders (wellicht geholpen door gemeente) er zijn nu starters met een modaal inkomen die geen 2 ton kunnen lenen maar wel in een huurwoning zitten van meer dan 800 euro

Luisteren naar de doelgroep

Maak het betaalbaar. De huizen zijn echt niet te betalen op het moment.

Maak woningen die betaalbaar zijn

Makkelijker aan een woning komen is niet de juiste vraagstelling als er geen aanbod is .

Makkelijker aan hypotheek komen door te kijken naar verdienste toekomst. Studieleningen minder zwaar meetellen bij hypotheek

makkelijker een hypotheek krijgen

Markt voor doorstromers meer betrekken zij laten immers ook een starterswoning achter

Meer , goedkopere woningen

Meer 1/2 gezinshuizen

Meer aanbod

Meer aanbod en goedkopere woningen

Meer aanbod en scherpere prijzen. Er zou een subsidie moeten komen voor starters

Meer aanbod in de lagere klasse €huur/koop)

Meer aanbod in het lagere segment.

Goedkopere grondprijzen.

Meer aanbod ook als je alleen wilt huren! Ik word vaak niet gekozen omdat ik alleen ben

Meer aanbod, een vorm van subsidie

Meer aanbod, eventueel gunstige hypotheekverstrekking door derden.

Meer aanbod, met name door betere doorstroming in het kleinere segment

Meer begeleiding en informatie over wat de mogelijkheden zijn, waar aan gedacht moet worden, wat voor hulpmiddelen er zijn

Meer betaalbaar aanbod.

Mogelijk als gemeente financiële hulp bieden bij koop.

Koop in principe beter dan huur

, want met koop bouwen ze wat buffer op.

Meer betaalbare appartementen

Meer betaalbare appartementen bouwen. Met subsidie dmv vrijwilligers werk en energiebesparing ed.

meer betaalbare huizen

meer BETAALBARE huurwoningen voor jonge mensen,

Meer betaalbare huurwoningen, iedereen vertrekt bijvoorbeeld naar zevenaar centrum

Meer betaalbare koopwoning. En meer koop appartement

Meer betaalbare koopwoningen en hulp en ondersteuning

Meer betaalbare starterswoningen bouwen

Meer betaalbare woningen bouwen voor starters.

meer betaalbare woningen in huur en koopsegment

Meer betaalbare woningen neerzetten.

Meer betaalbare woningen voor deze groep

Meer betaalbare woningen voor starters en voor de doorgroeiërs

Meer betaalbare woningen. Aanbod is nu erg klein.

Meer betaalbare woningen. Doordat de huizenprijzen steeds hoger worden is het bijna niet meer mogelijk om te starten op de woningmarkt. Ook de krapte zou aangepakt moeten worden maar dit is inherent aan het vorige probleem. Helaas zou dit plaatselijk niet helpen en moet het landelijk aangepakt moeten worden

Meer betaalbare woningen. Misschien ook meer voorzieningen als uitgaansgelegenheden etc. om het wonen in Duiven aantrekkelijker te maken.

meer bouwen

Meer bouwen in de prijsklasse voor starters, maar dat is volgens mij ook wel duidelijk. Meer huurwoningen voor jongeren met normale betaalbare huren.

Meer bouwen voor jongeren.

Meer doorstroming, sommige ouderen niet tegen hun zin langer thuis laten wonen. Goedkopere koopwoningen voor starters. En minder sociale huurwoningen naar statushouders/urgente.

Meer en betaalbare woningen, dus normale huurprijzen en minder hoge eigen voor een hypotheek

Meer en goedkope starterswoningen

meer en goedkopere woonruimte zoals voornoemde opties

Meer goedkopere huur/koop woningen.

Meer goedkopere woningen

Meer goedkopere woningen en evt. financiële hulp

Meer goedkopere woningen.

Speciale hypotheek voor jongeren met een studieschuld.

Meer huur huizen en jongeren uit duiven voor rang geven op huis in duiven

Meer huurwoningen

Meer huurwoningen

Meer huurwoningen bouwen, voor 1-2 personen.

Meer huurwoningen die niet al te duur zijn. Bijvoorbeeld door flats te bouwen. Momenteel is het ontzettend moeilijk, bijna onmogelijk, om op jezelf te gaan in deze gemeente, terwijl daar wel behoefte naar is.

Meer huurwoningen en goedkopere koopwoning in de gemeente hebben. Dit zijn dan kleinere woningen zodat zij ook met een aantal jaren kunnen doorstromen.

Meer informatie en vooral geen kleine woningen te koop zetten voor 3 ton omdat deze mensen vaak al schulden hebben en de huur is vaak onbetaalbaar

Meer kleine woningen.

Meer kleinere woningen in gemeenschappen

Ga met jongeren in gesprek waar zij behoefte aan hebben

Meer kleinere woningen in een betaalbaar segment. Wat nu vooral gebeurt is dat mensen uit de randstad hierheen komen en flink overbieden voor een woning. Je krijgt totaal geen kans als single starter.

Meer ruimte op de markt zodat een ieder door kan stromen. Dan komt er vanzelf plek

Meer starterswoningen die ook een goede prijs hebben voor jongeren die net klaar zijn met hun studie en dus waarschijnlijk een studieschuld hebben.

Meer starterswoningen?

Meer woning bouwen, dan zakt de woning prijs

Meer woningen

Meer woningen die betaalbaar zijn voor starters, financiële ondersteuning om koopwoningen en hypotheek die passend zijn voor startende jongeren.

Meer woningen in de starters prijsklasse en/of starterslening

Meer woningen in een lagere prijsklasse. Wellicht voorrang.

Meer woningen voor starters.

Meer woningen, selectieve toelating tot de lotingen, redelijke huren, huren inclusief gas/water/licht iod, huurcoach(helpt kijken welke woning/woonvorm geschikt en of haalbaar is)

Meer woningen... ook appartementen

Meettijd afschaffen en eigen jeugd voorrang.

Met de hypotheek verstrekkers om de tafel om hypotheek te verstrekken op maandlasten. Jongeren kunnen vaak door zelfwerkzaamheid een woning met achterstallig onderhoud met hulp zelf opknappen waarbij ze een goedkopere woning kunnen kopen.

Minder import accepteren. Minder crisiswoningen die erg lang leeg staan.

Minder onzinnige regeltjes waar je aan moet voldoen, huursubsidie optie, friendscontract

Modulaire houtbouw

Mogelijkheid bieden om starterswoningen te kunnen huren cq bouwen.

Om te kunnen bouwen, een redelijke grondprijs te vragen.

Net als in de jaren 80 premiewoningen

Niet al te strakke hypotheek eisen

Niet te dure woningen bouwen en kijken of er iets in / aan financiering gedaan kan worden

niet te duur en goedkope lening

Niet te grote woningen zodat ze betaalbaar zijn. Beperkte of geen eis vwb. eigen geld. Pas afgestudeerden, die net een baan hebben, moeten soms ook nog studieschuld terugbetalen.

Nieuwbouw

Bevorderen dat ouderen kleiner gaan wonen en daardoor grote woning achterlaten. Nu veel eengezinswoningen bewoond door 1 persoon

Normale , lees , lagere huur kosten . Kijk naar de verhouding minimum loon en sociale huren.

Ondersteuning!!

Op het moment is het vooral de combinatie van strenge eisen voor een hypotheek gecombineerd met hoge lasten. Jongeren kunnen in veel gevallen prima €800 huur per maand betalen maar een koopwoning krijgen ze niet ivm het niet verkrijgen van een hypotheek die hoog genoeg is om een starterswoning te financieren. De gemeente kan hierin ondersteunen door grondprijzen aan te passen voor starterswoningen en aan te sturen op goede maar betaalbare bouw.

op maat bouwen of het nu voor ouderen is die een eengezinswoning achter laten of voor jonge gezinnen

Ouders moeten belastingvrij kunnen schenken aan hun kinderen (ongeacht de leeftijd van die kinderen dus niet alleen een ton eenmalig aan kinderen jonger dan 40 jaar) of woningbezitters geen hoge Ze woningbelasting te laten betalen wanneer zij hun (meerderjarige) kinderen in hun tweede woning laten wonen of aan anderen verhuren.

overheidssubsidie, tegemoetkoming in de kosten bij koopwoningen

Premie A voor koopwoningen wordt aantrekkelijk

Premie A, B of C, zoals in het verleden.

Prijsvraag uitschrijven met hun wensen en binnen een bepaald bouwbudget te realiseren. Duiven wordt en is al een vergrijzende samenleving met winkelpand leegstand etc

Samen kijken naar mogelijkheden. Leg die vraag eens op het candles meer, daar zit onze toekomst. Lege panden ombouwen, enz.

Sociale woningbouw verspreidt over wijken of herontwikkeling van leegstaande of leeg komende overheid gebouwen, scholen enz.

Sparen

Sparen en pas op zoek naar woonruimte als ze geld hebben

Sparen.

starters lening met borgstelling door de overheid

Starters woningen die relatief kleiner zijn dan de gemiddelde woning. Zo kun je nog eens uit huis gaan

Starterslening

Lage huur tot 400 euro (flats)

Koopwoning indien 1vd2 vaste baan tot 170.000 koop.

Kijk bij andere gemeenten in het land hoe die het oppakken . Het bekende wiel uitvinden...

Starterslening, 5 jaar aflossingsvrij lenen tegen een lage rente en dan naar een aflossingsplan kijken

Startersleningen verstrekken, voor starters zonder voldoende spaargeld is dit tegenwoordig onmogelijk gemaakt.

Startersleningen. Voorrang bij nieuwbouw tot 250000

Starterswoningen , betaalbaar en niet te groot.

Starterswoningen zowel huur als koop, die ECHT betaalbaar zijn

Starterswoningen! Mijn oudste zoon van 23 kan met zijn (toch wél redelijk) inkomen niks kopen, en huren duurt ook jaren. Tot 200.000 is er geen aanbod. Bouw goedkopere woningen, zodat jongeren zelf iets op kunnen bouwen en zich kunnen ontplooien.

Startsubsidie - friendscontracten - of gewoon betaalbare woningen

Steun van de gemeente op financieel vlak. Voorrang van Duivense jongeren op jongeren uit andere gemeenten.

steun van gemeente bij bv koop, voldoende aanbod in alle segmenten en doorstroom stimuleren

Stopzetten van de voorrangspositie van statushouders die nu alle sociale huurwoningen voor de neus van jongeren weghapen

Subsidie (zoals vroeger) en bouwen voor die doelgroep

Subsidie zodat jongeren zonder eigen geld en vaak met studieschuld toch kunnen kopen

Ten eerste meer woningen, want er is echt een tekort. Ten tweede moet de prijs lager als starter is het niet te doen om alleen iets te kopen of huren

Tiny houders, vrienden samen

Tiny woningen prima.

Toen ik een woning zocht huur ging grotendeel naar status houders. Daar moeten we mee stoppen.

Toename aanbod in doorstroom woningen

Toewijzen van woningen op basis van woonwarenhuis met een bonus als de persoon in de gemeente is geboren

U, gemeente moet ze bouwen. Die woningen voor jongeren en ouderen!!!

Veel nieuwbouw van betaalbare starters woningen. Denk echt aan enkele honderden dus niet inbreiden maar uitbreiden.

Veel meer goedkope woningen bouwen.

Vergroten van Aanbod goedkopere koopwoningen en huurwoningen

Bankinstellingen die mee willen werken aan financiering.

Voldoende aanbod in woningen/appartementen die betaalbaar zijn voor starters.

Voldoende aanbod van aantrekkelijke woningen

Voldoende betaalbare woningen

Voldoende betaalbare woningen, en eerst jongeren die van hier komen een kans te bieden

Voldoende betaalbare woningen.

Voldoende woningen in elk segment om de doorstroming te bevorderen.

Voldoende doorstroming zodat goedkopere woningen beschikbaar worden. En uiteraard voldoende aanbod binnen de gemeente. Zoals gezegd ken ik de cijfers niet, dus ik weet nikt in hoeverre hier nu aan voldaan wordt.

Voldoende woningen die toegerust zijn op jongeren, dus niet te groot, maar ook niet te klein en qua huur of koopprijs goed op te brengen.

Maar niet alle jongeren bij elkaar zetten zoals eerder de HAT woningen. Dat geeft overlast.

In de huidige tijd hebben jongeren ook behoefte aan 2 slaapkamers, nu thuiswerken meer de norm wordt.

voldoende, betaalbaar aanbod

Voor jongeren meer goedkope huurwoningen en woonwagendstand plaatsen

Voor sociaal woningen jongeren(zoekenden) uit gemeente Duiven en Westervoort moeten boven lijst staan van van andere kandidaten vanuit andere gemeenten die naar Duiven en Westervoort willen verhuizen. Helaas hebben ze geen kansen hier blijven wonen (exteem lange wacht tijd)en moeten het huis ergens anders zoeken(verhuizen)

Vooral helpen met het kopen van een huis door bv. weer de starterslening in te voeren.

Ook jongeren in de eigen gemeente voorrang geven bij het toewijzen van een huurwoning op mensen van buitenaf.

Voorrang bij het ouderlijk huis verlaten, vanaf +_ 23 jaar oud.

Voorrang om in aanmerking te komen (ook als ze noodgedwongen een paar jaar buiten de gemeente hebben moeten wonen).

Betaalbare woningen, en hulp bij het financieren.

Voorrangsgroepen

Voorwaarde van huis kopen te verbeteren door dat ze geen eigen geld hoeven in te leggen

Wachtlijsten opheffen, voldoende woningen bouwen en wel zo snel als moge lijkt.

Wellicht subsidie

Werk met vaste contracten, meer zekerheden

Wonen in zorgcentra tussen de ouderen, lagere huur in ruil voor wat hulp bij boodschappen, huishoudelijke taken etc

Woningaanbod icm met een passende prijs. Het is relatief lastig voor starters om te huren in Duiven. Omdat de huizen op de woningmarkt erg aan de prijzige kant zijn is dit een belemmering om te kopen

woningen bouwen die een lage huur hebben maar die ook kansen bieden om door te stromen naar een andere woning op termijn (samenwonen, trouwen gezin e.d.)

geen jongeren huisvesten die niet in oorsprong uit de regio komen

Woningen bouwen! Geld is er voldoende, en de wil ook, maar er zijn gewoon geen (nieuwbouw) huizen beschikbaar voor gemiddeld budget. Sprekend uit een jongeren

Woningen bouwen. Wel onderzoeken aan welke woonvorm er behoefte is. Bv maisonette woningen

Woningen die passen bij een budget van €200.000 tot €300.000

Woningen die passen bij het budget danwel landelijk zorgdragen voor verruiming van het budget dmv bv subsidie (premie woningen).

Woningen die voldoen aan de ruimte/eisen die ze nodig hebben maar wel betaalbaar worden gemaakt. Aangezien de studieschuld een grote hinder in dit proces is moet de gemeente hierover meedenken. Ook zijn jongeren vaak nog niet handig genoeg om grote klushuizen aan te kunnen, hier moet dus ook over nagedacht worden.

woningen en vast werk

Z.s.m aan de slag gaan met de bouw, en niet wachten op allerlei petities en enquetes. De nood is echt enorm groot, het is erg vreemd dat dit allemaal zo ontzettend lang moet duren.

Ze moeten niet zo plaatsgebonden zoeken naar een woning

Ze zich laten inschrijven vanaf 16 jaar. Men weet vaak al waar ze gaan studeren en dan kunnen zij inschrijven in de 'wensgemeente' hierop kan de gemeente anticiperen qua woonbeleid.

zekerheid in werk, maar daar kunnen jullie niets aan oplossen.....

Zijn er welverdiende jongeren die een woning zoeken? Dan voor hen HAT woningen bouwen.

Of wordt er jongere echtparen (stellen) bedoeld. Dan voor hen zowel huu en goedkopere koophuizen bouwen

Zo snel mogelijk huizen gaan bouwen

zorg dat de woningbouw hun voorwaarden aanpassen.

geldt niet alleen voor jongeren maar ook voor mensen met een laag inkomen, ik denk dat daar gekeken zou moeten worden of er toch gekocht zou kunnen worden, zeker met de huidige rentestand.

Zorg dat er betaalbare koopwoningen beschikbaar komen voor mensen met één inkomen of ondersteun deze mensen op een andere manier.

Zorg eerst voor een juiste inventarisatie, door na te gaan hoeveel goedkope huur/koopwoningen er zijn en dit af te zetten tov van het aantal gezinnen /jongeren die hiervoor in aanmerking komen. Blijkt dat veel gezinnen in een te goedkope woning verblijven, dan moeten er woningen worden gebouwd in de prijsklasse 250.000 tm 350.000. Is er geen scheefgroei, dan goedkopere woningen bouwen. Het is geen hogere wiskunde.

zorgen dat deze mensen makkelijker aan geld kunnen komen iemand die kan huren kan ook kopen

Zorgen dat het aanbod groeit dmv nieuwbouw in een betaalbare prijsklasse

Zorgen dat ouderen/gezinnen kunnen doorstromen naar een voor hun passende woning, zodat jongeren in de starterswoningen kunnen. Mensen blijven te lang hangen in hun samenwoning omdat een aangepaste/grotere woning niet te vinden of te duur is.

Ook moeten er voldoende voorzieningen zijn om starters te trekken. Weinig winkels en horeca is voor jongeren erg onaantrekkelijk.

Zorgen voor voldoende aanbod woningen en anders "helpen" met de financiering.

Mist u nog iets dat volgens u zeker moet terugkomen in de woonvisie? Zo ja, dan kunt u dit kwijt bij deze vraag

Missende punten

"Inbreiding" eerst, natuurlijk met het oog op groen in ere houden. Daarnaast centrum leefbaarder maken. Iets meer horeca, zodat je wat te kiezen hebt op het plein

1plannen in Groessen onder de toren en bij Aaldering voorrang geven

Aangeven wat de concrete plannen in de gemeente zijn

Alleen heel schrijnende gevallen met spoed een huurwoning aanbieden.

Als er toekomst bestendige woningen voor 50 plussers gebouwd gaan worden. Dan zullen er eensgezinswoningen vrij komen. Er zal doorstroming plaats gaan vinden waardoor zowel de jongeren als de "ouderen" daarvan profiteren.

Ben benieuwd naar de uitkomsten en de oplossingen die gekozen gaan worden.

Bereikbaarheid en parkeernormen.

Bestaande groene vlakken in de kernen behouden en niet volbouwen. Deze vlakken hebben een verkoelend effect op de bebouwde vlakken.

Betaalbare levensloop woningen/appartementen onder 300.000,— bevordert doorstroming zodat huizen beschikbaar komen voor starters

Betrek de jongeren erbij. Woonvisie? Of woonwensen voor de korte termijn? Duurzaamheid, vrij invulling kavels. Kijk s bij andere gemeentes.

Bij de bouw moet er absoluut gestuurd worden op klimaatneutraliteit.

Blijven inzetten op diversiteit van woningen in een buurt.

Rekening houden met doorstroming van woningen waarin nu nog ouderen wonen.

Aantrekkelijke woonomgeving houden of maken.

Bouw eindelijk dat centrum af.

Bouw van patibungalows (o.a. Eikenlaan) zou in de plannen moeten worden opgenomen. De woningen vragen een relatief klein bouwperceel en zijn vriendelijk voor ouderen. Veel ouderen die nu een koopwoning met tuin hebben, zitten niet te wachten op een appartement met een balkonnetje. Voor veel actieve ouderen is die overstap te groot, gevolg is geen doorstroming.

Bouw voldoende leeftijdsbestendige woningen aangezien de vraag daarnaar nu al groot is en alleen maar zal gaan stijgen in de komende jaren.

Bouwen doe je in cirkels rond de kern. Niet op locaties die daar ver vandaan liggen en geen faciliteiten bieden. Denk vooral in de kleine kernen ook aan het bouwen van complexen voor ouderen die graag in hun dorp blijven wonen.

daadkracht, er wordt heel veel gepraat maar ik zie niet zoveel actie !

Dat de mogelijkheid wordt geboden om kleinschalige bouwplannen te helpen realiseren en dit niet bij voorbaat te blokkeren. Voorbeeld; bouwplan kassencomplex Bloemkwekerij Aaldering in Groessen.

Dat had ik al aangegeven bij de vorige vraag.

Meer woningen zijn er nodig en bouwgrond waar mensen zelf hun huis op kunnen bouwen in de vorm van goedkope koop woning zou een mooi project zijn.

De behoefte aan prettige middenhuur woningen/appartementen.

De effecten van nieuwbouw locaties op de omgeving, zoals de ontsluiting voor het bouwplan bij Veldstraat en Molenstraat, indien er ongeveer 300 woningen worden gebouwd. Tijd voor een rondweg om Duiven?

De gemeente Duiven is gewoon lastig in alle keuzes. Er is veel leegstand in het centrum, maar flexibel omgaan met bestemming is heel moeilijk voor ze.

Woningen, bouw er gewoon genoeg. Er is ruimte genoeg aan alle kanten van de gemeente. Bouw ook duurdere huizen.

De gemeente moet er voor zorgen dat het dorpse karakter blijft bestaan. Het een gemeente moet zijn voor mensen van alle leeftijden. Ook kritisch kijken naar de invulling van het centrum want waar je woont haal je vaak ook je boodschappen. Voor alle leeftijdsgroepen iets te bieden hebben vb braderie, kermis, kerst, openlucht concert (oid), a4 daagse, etc etc. Mensen stimuleren om waar je woont ook te werken v.v. Laat div. partijen meekijken/denken zodat het niet alleen een bestuurlijke keuze gaat worden. Werk samen met de andere gemeentes in de omgeving en kijk of er hierdoor meer geld op te halen valt.

De koopsom van nieuwbouw is veel te hoog door toepassing van energiebesparende maatregelen zoals zonnepanelen en warmtepomp

De kwaliteit van de wijken is belangrijk. Diversiteit van woningen binnen de wijken. Voldoende groen! En voldoende parkeer gelegenheid waardoor parkeer overlast wordt voorkomen. Niet kijken naar de gewenste situatie maar naar de praktijk!

De locaties van eventuele nieuwbouw. Ipv tegen de rand van duiven bouwen. Meer naar Loo en Groessen kijken. Nu al veel geluid en stof op de ramen en tuinmeubelen van de snelweg op de Ploen.

Indien er daar huizen in het weiland gebouwd gaan worden zitten die mensen nog dicht op de snelweg. Geluidswal loopt nu slechts tot de shell.

De lokale winkels moeten wel open blijven en aan leegstand hebben de bewoners niets. Zorg voor een goed assortiment en denk daarbij ook aan betaalbare huren voor de winkeliers . Een plek voor de markt . Een goed draaiend centrum zorgt voor een goed sfeer onder de bewoners van Duiven.

De nieuwe woningen moeten wel altijd een mix zijn van bewoners. Dus gezinnen en senioren en alleenstaanden. Het liefst dus ook een mix van goedkope en duurdere woningen. Voorkom groeppvorming van bijvoorbeeld de minder draagkrachtigen of teveel migranten op een plaats.

De reden dat wij ruim 10 jaar geleden hebben gekozen voor Duiven was omdat het een mooie groene gemeente is. Dit zou ik graag zo houden. Daarnaast zou ik bouwen op ruime percelen. Omdat tegenwoordig nieuwbouw steeds kleinere tuinen hebben, lijken de wijken ook minder groen.

Denk bij nieuwbouw ook aan bewoners uit Duiven die op de termijn graag gelijkvloers willen gaan wonen in een iets hogere prijsklasse dan het beperkt aantal bungalows/seniorenwoningen die af en toe te koop staan..

Denk niet alleen aan de jongere generatie, maar zeker ook aan de oudere doorstromers dan komen er vanzelf goedkopere koopwoningen voor de starters beschikbaar!

Deze enquête vooral door de jongeren laten invullen! Zij zijn veel inventiever dan verwacht en denken graag mee voor hun eigen toekomstige mogelijkheden. PS: ik heb deze enquête doorgestuurd naar m'n twee inwonende, begin twintigers (die niet kunnen huren/kopen vanwege hun lage inkomens).

Doorstroom bevorderen. Veel van mijn leeftijd genoten willen wel kleiner wonen maar omdat die woningen er niet zijn in Duiven blijven ze in een grote gezinswoning zitten

Duidelijk kern, minder woonwijken die geen binding hebben met centrum. Centrum Duiven moet weer meer centrum en middelpunt worden. Door woningen nog verder weg te bouwen (bij Groessen) wordt het deel ten Zuiden van het spoor een dorp op zich. Geeft een tweedeling in Duiven. Bouw in ringen rondom het centrum, zodat je ook een duidelijke kern blijft houden!!!!

Duidelijke afspraken over groen dat moet wijken voor nieuwbouw en hoe dit te compenseren. In anderen gemeenten wordt voor elke boom die gekapt wordt op een andere locatie binnen de gemeente een boom bijgeplant. Dit ook in Duiven invoeren op nieuwbouw locaties waar bomen gekapt zijn.

Duidelijker beleid behoud van flora en fauna. Met houden van 1 park zijn we er niet. En dat compenseert lang niet alle bebouwing die er is en komt. Hou ook rekening met bebouwing dat het duurzaam is en opgaat in omgeving. Denk aan serumdaken. Etc. Hou met groen onderscheidt tussen de grenzen van de aangrenzende gemeenten.

Duiven moet wel de parkeerplaatsen (waar nu een bijna chronisch tekort aan is) wel laten meegroeien, zowel bij de te bouwen woningen als bij de winkelcentra, met name in het centrum.

Een actievere controle op (illegaal) kamerverhuur.

Een visie die groter is dan alleen woonvoorziening

Een woonvisie zonder verkeersvisie is geen visie.

De wegen in en uit Duiven lopen vol en geven veel overlast. Zeker in Zuid. Meer woningen verergerd deze problemen. Voordat er gebouwd kan worden moet eerst naar de verkeersstromen gekeken worden.

energiebeleid??

Er is dringend behoefte aan woningen met de slaapkamer beneden. En liefst geen appartement van meer dan 4 ton!

Er moet een manier komen om voorrang te geven aan beginnende huurders zodat deze eindelijk uit hun ouderlijk huis kunnen verhuizen.

Er moeten ook betaalbare appartementen komen met lift voor ouderen

Er ontbreken veel nieuwbouwwoningen met veel grond er omheen. Alle nieuwbouw staat dicht op elkaar en ruimte voor boerderij-achtige woningen is er niet.

Er staan in Duiven veel dure woningen. Deze zullen gezien de inflatie nog duurder worden. Behoeft is aan betaalbare maar ook kwalitatief goede woningen met een redelijk woonoppervlak.

Er zijn enorm veel tussenwoningen en hoekwoningen tot ca 250k. Net daarboven is het aanbod veel kleiner voor de doorstromers.

Er zijn veel jongeren die terug zouden willen naar de dorpen, daar is te weinig zicht op. Maar de historie leert dat dit een grote behoefte is.

Experimenten met specifieke woonmilieus.

Ga aan het werk en vergader wat minder.

Ga een nieuwe wijk bouwen, grond genoeg anders vertrekt de jeugd.

Gebruik ruimte in centrum voor paar grote appartementen. Waarom wordt grond spelleward niet gebruikt?? En maak gebruik van onwijze ruimte in loo/groessen. Bouw niet heel duiven vol

Geen hoogbouw in centrum van Duiven.

Geen hoogbouw, bescherming van het dorps karakter en -gezicht. Ruimte voor groen en veilige infrastructuur (woonerven ipv 30km zones, voldoende voetpaden naast de wegen)

Gewenste woning: Geheel begane grond.100 tot150m2 vloeroppervlakte.150 tot 250m2 perceeloppervlakte.Vrijstaand met inpandige garage.

Graag meer aandacht voor doorstromers die op zoek zijn naar betaalbare grotere woning/tweekappers of vrije kaververkoop. Immers laten ze een woning achter voor starters graag oog houden voor groen.

Graag senioren huur woningwoningen voor een betaalbare prijs Dan kunnen we de gezinswoning achterlaten.

Groenvoorziening niet uit het oog verliezen.

Aangeven waar de bouwplannen zijn.

Grote woningen in sommige gevallen toestemming geven een toevoeging aan het huisnummer te geven, zodat het verhuurd kan worden. Veel ouderen in (te) grote woningen kunnen onderverhuren zodat er sociale controle is en jongeren toch op zichzelf kunnen.

Het besef dat er een grote hoeveelheid bewoners is die best in Duiven willen blijven wonen, maar door gebrek aan mogelijkheden toch vertrekken naar elders .

(bungalows, ruime appartementen .) zij laten grote woningen achter, (wat doorstromingen kan bevorderen)

zij zijn ook voor de lokale economie goed .

Het bouwen van levensloopbestendige woningen wordt in de lijst gemist.

Die kunnen door alle doelgroepen worden bewoond.

Zet aub niet alleen in op appartementen voor senioren, want niet iedereen wil een appartement.

Het bouwen van senioren appartementen in de beurt bij winkel met minimaal 2 slaapkamers dat ook de kleinkinderen kunnen blijven slapen en een betere bergruimte dat mensen nog kunnen blijven knutselen en niet alleen maar de krant lezen.

Het dorp moet groener, stiller.

Het is duidelijk dat de jongeren op nr. 1 staan. Er komen weinig vragen voor voor in de leeftijd waarin wij verkeren. 60+

Het stelsel van vroeger was eenvoudiger om een woning te kunnen kopen

Het verbeteren van huidige wijken. De stoepen zijn schots en scheef. Oude bomen die dit veroorzaken met de wortels weghalen en jongen bomen planten. Bij voorkeur geen eikenbomen. Huur of koophuis, houd je haag binnen je grens. Soms neemt t de helft van de stoep in. De afvalstation verplaatsen richting intratuin en plek van afvalstation gebruiken voor woningen. Alle basisscholen asbestvrij maken. Uit zeer betrouwbare bronnen weet ik dat het in iedere school zit in Duiven. Alle noodklokken vervangen met vaste bouw. Geen excuus gebruiken dat het wordt geaccepteerd als vaste bouw. Hondenpoep beleid aanscherpen. Alle hondeneigenaren tot hondenpoep-corvee verplichten. Eens kijken of ze t dan wel laten liggen.

Hoe houd je Duiven leefbaar, vergeet het groen niet. Daarnaast hebben mensen met een koopwoning hulp nodig voor alle energiebesparende verplichtingen en het gas wasr we vanaf moeten

Hoe zie je de gemeente groeien de komende jaren. Is er behalve huizen meer nodig, zoals supermarkten.

Wat is belangrijk in Duiven, zoals het groen.

Hoe zorg je dat ouderen zorg krijgen die ze nodig hebben

Hoe zit het met de samenwerking van de gemeente en andere woonaanbieders zoals woningstichting Vivare, Makelaars en grotere partijen zoals verzekering maatschappijen Welke invloed/inspraak kan de gemeente hierop uitvoeren en hoe loopt de samenwerking met hen.

Hoge appartementen zouden zeker hier bijgebouwd moeten worden.

Hou bestaande woningen zoals ze zijn, renoveren ipv saneer

Houd rekening met 55+ die graag kleiner willen wonen. Zij laten vaak een grotere woning achter die dan vrij komt voor gezinnen die willen doorgroeien.

Houdt genoeg groen en parkeerplekken bij nieuwe gebieden. Zo blijven deze wijken iver 20 jaar ook aantrekkelijk en blijft er verloop

Ik constateer dat dewoonvisie enquête in het moment van uitvragen als de soort vragen heeft veel raakvlak en onderliggende doel zal dienen, zo lezend uit vraagstellingen, om de woningbouwuitbreidingslocaties van munitie te laten voorzien zodat college verder kan....

Ik hoor dat er meer behoefte aan betaalbare appartementen is voor ouderen.

Ik mis dat er vooral ook voldoende woningen voor ouderen moeten worden gebouwd. Zowel appartementen, als ook patiowoningen. Veel ouderen willen best kleiner wonen, maar niet altijd in een "flat".

Bouw daarom geschikte woningen met een volledig woonprogramma op de begane grond en een kleinere buitenruimte/tuin.

Stimuleer als gemeente verder het levensloop bestendig maken van bestaande woningen.

Ik mis nog de bouwkwavels. Zou zelf namelijk een huis willen bouwen in duiven

Ik mis ook de levensbestendige woningen met slaapkamer badkamer op de benedenverdieping in het aanbod. Zodat mensen die bv kinderen studerend hebben ook door kunnen stromen naar een volgende woning en hun gezinswoning kunnen verkopen

Ik mis plannen voor collectieve toekomstgerichte huisvesting voor senioren hofjes ed. Over het algemeen brengen die ook veel eigen geld mee. Win/Win

Ik vind het stuk op veel vlakken zwart/wit en stellig. Waar zit de creativiteit om iedereen hier te kunnen laten wonen? Jong en oud door elkaar, oude panden inzetten en nieuwe toevoegen. En wanneer mogen de inwoners, jong en oud, nog meer meepraten? Structureel.

Ik wil heel graag benadrukken dat er bij de bouwplannen in de gemeente Duiven goed moet worden gekeken naar de desbetreffende projectontwikkelaar wat zijn plannen zijn, en niet te snel akkoord gaan als men de kennis niet heeft. De projectontwikkelaar wil altijd alleen nog geld verdienen en dat is de eerste prioriteit!! Niet de behoefte in de gemeente. Let ook op of locaties echt wel geschikt zijn of dat er wellicht veel vervuiling in de grond zit wat veel kosten met zich meebrengt.

Ik wil onderstrepen dat het behoud van groen in bestaande wijken erg belangrijk is.

Ik zou ook graag een stuk verkaveling zien zodat ik samen met een goede vriend van mij een tweekapper kan bouwen

ik zou ook wel wat meer ruimte / mogelijkheden willen zien voor alternatieve (duurzame bouw) bijv. een Earthshipwoning of een woning van stro en klei. Uiteraard op kleine schaal en bijv. als pilot/ proef. Ik zou zeggen: google eens.. er zijn (steeds meer) mensen die dit willen.

In Groessen en Loo een systeem dat eerst mensen met een sociale verbondenheid met het dorp in aanmerking komen voor een koop- of huurwoning. Ook kijken waarvoor een woning bedoeld is. Nu worden vaak huurwoningen die geschikt zijn voor gezinnen toegewezen aan een alleenstaande terwijl gezinnen voor een dorp belangrijk zijn voor de leefbaarheid. De alleenstaande die in die woning komt maakt het vaak niet uit of die in Duiven woont of in Loo en Groessen terwijl het voor de beide dorpen voor de leefbaarheid essentieel is.

In ieder geval circulair!

Inbreiden voor uitbreiden. Integratie visie waarbij kosten laag kunnen blijven voor gemeenten door het aan de markt over te laten. Ook kijken waar kansen liggen door herbestemming complexen of afwijking bestemmingsplan.

Inbreiding voor uitbreiding

Investeren in woningen is een ding, maar ook de aandacht moet uitgaan naar nabije omgeving. Plek waar jongeren naar toe kunnen gaan om overlast te beperken, aanpakken speeltuintjes, spreiding van jongeren en mensen met andere culturele achtergrond.

Slecht voorbeeld is het 'fort' in Duiven. Overlast daar is significant toegekomen in een kinderrijke buurt waarbij de voorzieningen te wensen overlaten

Ja bouw voor mensen die tussen het wal en het schip vallen kwa huur en koop

Ja een plan gericht op het type inwoner en de behoefte. Starters hebben hele andere behoefte dan een doorstromer. Ook inkomen en perceel is voor ons een belangrijke factor om onze starters woning te verlaten. Kijk dus naar de doelgroepen de behoefte en welke mogelijkheden er gaan komen

Ja koopwoningen die verpauperen door dat de eigenaar er probeert een wietplantage te bouwen, meerdere personen het huis laat huren, geen onderhoud uitvoert, overlast veroorzaakt, maakt dat de buurt er op achteruit gaat en de huizen in de buurt in waarde dalen. Waarom kan zo'n eigenaar die zelf aan de andere kant van Nederland woont niet verplicht worden om deze woning te verkopen?

ja, graag meer woningen bouwen voor senioren om doorstroming te bevorderen. Niet alleen maar seniorenwoningen in huursegment, maar juist ook in de duurdere koopklasse. Duiven heeft heel veel grote koopwoningen boven 300.000 euro waarin steeds meer ouderen alleen of met zijn tweeën wonen omdat er geen goed aanbod is van wat luxere, gelijkvloerse woningen. De meeste ouderen willen niet in een kleine woning of flat wonen. En dat is momenteel bijna de enige keus.

Ja, voor de gemeente Duiven, vind ik dat je wel het landelijke moet behouden. Veel groen en ruim van opzet. Behoudt je identiteit als dorp. Geen op elkaar gepropte eenheden om maar zoveel mogelijk opbrengst te hebben per vierkante meter. Zorg voor een goede verdeling binnen een wijk en maak geen sociale probleemwijken.

Ja, wanneer krijgen we nu eindelijk glasvezel in Duiven. Dit zal het woongenot bevorderen en het is natuurlijk onzin om dit alleen in het buitengebied te faciliteren

Ja, zorg bij woningbouw voor senioren dat die locaties redelijk dicht bij het centrum liggen of binnen bereik van winkels voor dagelijks behoeften en zorg ervoor dat ontsluitingen goed geregeld zijn. Een van de voorbeelden is: Wijk de Vergert waar je slechts via één weg uit de wijk kunt komen. Levensgevaarlijk!!!! dus meerdere ontsluitingen een bittere noodzaak!

ja, zoveel mogelijk inbreiding voor uitbreiding

Kavels voor Tiny house of andersoortig duurzame bouw!

Kijk bij vinex locaties in het land hoe die nu doen wat zijn daar de problemen leer daarvan.

Grote straten brede straten niet nodig . Kompact bouwen kan je meer woningen kwijt.

Hoogbouw in de hoeken vd nieuwbouw wijken eisen bij project ontwikkelaars ipv dure woningen zoals in schapenweide.

Minder tuindiepte bij nieuwe koopwoningen.

Smaller bouwen slimmer bouwen prefab woningen.

Offsite bouwen bouwpakket in elkaar op
lokatie

Dringend kijk naar betuws wonen in Culemborg waar oude wijk is omgetoverd of vivare bij presikhaaf. Durf vernieuwing aan.

Bouw huizen op het Holland geen blokkendoos die weer leegstand veroorzaakt.

Bouw bijvoorbeeld hoekappartement voor 55plus max 2p 3 hoog Daartussen 2pers tussenwoningen onder 35 jaar (beide huur)

Think outside box: elektriciteit kabel wegstrijken of ombuigen bij rijk daardoor weer bouw mogelijk op veldstraat.

Uitkopen boeren zodat bouw mogelijk is tussen provinciale weg en a12. Weer grote wijk erbij.

Hoek rijksweg westsingel. Stuk groen bebouwen met 6 hoog appartementen jongeren met subsidie gemeente. Weer 30 jongeren uit duiven die kunnen wonen.

Sloop oude vivare pand vergertlaan bouw 6 hoog appartement complex. Weer 30 jongeren erbij. Zo creëer je lucht.

Kijk ook eens of er groepen mensen zijn die een gezamenlijke communiqué willen bouwen

Koopappartementen gericht op jonge mensen.

Leegstaande bedrijfspanden. Zijn die er veel? Kunnen dat wooneenheden worden?

Let op locaties waar gebouwd gaat worden en voorkom onnodig sluipverkeer of te veel verkeer. Rustig wonen is ook belangrijk. Leg daardoor extra wegen aan zodat het verkeer niet door het dorp geleid wordt.

Let vooral ook op de ontsluiting. Er zullen meer auto's bij komen dan huizen. Niet alle wegen kunnen dit aan. Heilweg, Eltensestraat kunnen het nu al niet aan.

Locatie!! Let op toegangswegen en maak geen infarcten in bestaande woonwijken

Locaties om te bouwen woden niet benoemd

Luisteren naar de behoeftes van de mensen met name van Groessen en Loo.

Maak meer tiny huizen, met ruimte voor een tuin, zodat mensen ook tot rust komen en neit tussen het drukke verkeer zitten. Ik heb spijt dat ik ben vertrokken en hier ben gaan wonen. Ik had 9 jaar gewacht en het bleek de verkeerde kuus. Dure fout, maar in Duiven blijven op deze manier, zeker niet.

Meer aandacht voor de directe woonomgeving in bestaande wijken. Denk hierbij aan het parkeren rondom scholen etc.

Meer eenheid in bouw, geen autos in voortuin.

Meer groen, behoud van groen.

Meer 30km zones om centrum bewoonbaar en aantrekkelijk te houden.

Duivenaren voorrang geven op woningen, huur en koop.

Import uit het Westen beperken.

Woonwijk aan zijde Intratuin is de mooiste oplossing.

Centrum aantrekkelijk houden (geen appartementen) maar juist nieuwe winkels.

Supermarkt / winkels achter parkeerplaats gemeentehuis (oude situering van de Spelleward).

Centrum winkels rondom voorzien van luifels (als het regent is er niets te doen)

Meer groene leeromgevingen, zoals parkjes

Meer in het buitengebied bouwen

Meer koop-appartementen met balkon (geen loggia's en vanaf 90 m2) bouwen voor meer doorstroming.

Meer parkeerplaatsen. In Lommerweide is er een parkeerprobleem. (Dit was er al voor de Corona!)

Meer senioren woningen die zijn er te weinig

Meer sociale huurwoningen, ik betaal nu ruim 60% van mijn inkomsten aan huur

Meer twee onder een kap woningen, en betaalbare vrijstaande woningen.

Meer uitbereidings plaatsen in Duiven. Er zijn genoeg plekken om te bouwen. Ook in het duurdere sigment is niks te koop. Denk aan bouwkavels

Meer woningen voor jongeren

Meer woningen voor senioren, zodat zij uit de grotere huurwoningen vertrekken. Dit geeft meer ruimte voor gezinnen en starters.

Mensen makkelijker een stuk grond gunnen, om daar naar eigen behoefte op te bouwen, zonder al te veel omgevingsregels.

Modulaire houtbouw.

Mogelijkheden voor statushouders

Stimuleren van biodiversiteit in de tuin aanleg

Mantelzorgvriendelijk woningen opzetten

Momenteel worden er drie opties om woningen te bouwen onderzocht

Het zou verstandig en vooruitstrevend zijn om alle drie de locaties tegelijk te gaan ontwikkelen

Naast woningen ook investeren in de omgeving. Denk hierbij de openbare plekken dan met name speeltuinen. Algemeen onderhoud, er zijn veel plekken met bijvoorbeeld kapotte vuilbakken. Maar bijvoorbeeld ook veiligheid. Spreid de verdeling van jongeren en culturen over heel Duiven en niet meer geconcentreerd zoals dit nu is.

Natuurbehoud! Behoud karakteristieke kern Groessen. Kerk integreren in nieuwbouw

Niet alleen woningen voor jongeren ook voor ouderen zijn nodig.

Niet iets waar ik zo op kom.

Niet te groot en te luxe huurwoningen dan kunnen de prijzen ook niet te veel stijgen

Niet te veel focussen op de huidige problematiek. Strategische keuzes maken. Huizen staan er voor 100 jaar!

Niet teveel bewoners uit dezelfde cultuur bij elkaar zetten. Met name asielzoekers, vluchtelingen, geeft vaak teveel problemen bij samenscholing

Nieuwbouw woningen in hoger segment. Zoals welleveld, maar dan in betere omgeving. Woningen zoals op heilweg zijn ook zeer gewild.

Nog duidelijker benadrukken dat naast woningbouw, er voldoende ruimte blijft voor het groen in Duiven!

Not in my backyard is in deze geen optie. Iedereen moet meewerken om dit op te lossen.

Onderzoek vooraf waar de vraag ligt. Hebben we werkelijk starters woningen nodig of verdwijnen er vnm veertigers of ouderen uit de gemeente. Deze verhuis stromen kan je als gemeente goed onderzoeken. Ingeval je deze informatie ook wilt hebben over je gemeentegrens heen kan het Kadaster hierin voorzien.

Kijk daarnaast ook naar de mogelijkheden in het centrum. Kijk of je slimmer kan ruilen binnen retail waardoor het centrum kleiner worden en panden in de aanloop routes getransformeerd kunnen worden in wonen. Denk bv aan Ter Heerdt, oude pand Loonstra, Theo Heebing, lingerie winkel, Liemers Fietsen. Zoals eerder aangegeven zou door het verplaatsen van de Jumbo naar het oude pand van Electro World en de Hema het centrum ook een behoorlijke positieve impuls krijgen.

Ontheffing van dubbele belastingen voor kinderen die hun ouders in huis nemen voor mantelzorg. Gemeente heeft geen kosten voor deze ouderen, maar melkt de mantelzorgers uit. Echt schandalig.

Als dit zo blijft gaat niemand voor hun ouders zorgen.

Onze vurigste wens is om over 5 tot 10 jaar onze oude dag de slijten in een betaalbare senioren huurwoning. Dan komt er een mooie betaalbare koopwoning vrij!

Ook bouwkvavels uitgeven zodat geïnteresseerden 'zelf' kunnen bouwen!

Kijk naar de woningen parallel langs de oostsingel. Hoe mooi Duiven zo binnen te komen (poort van Duiven)

Ook ruimte voor vrije kavels, vrijstaande woningen. Heilweg en akkerwinde waren binnen no time verkocht met grote wachttijst. Welleveld te veel restricties.

Op dit moment niet. Ik merk wel dat ik het interessant vind om erover na te denken.

op enkele plekken in nederland worden prikkelarme woningen gebouwd voor o.a. mensen met autisme. maar daar is zoveel vraag naar en het aanbod heel klein. er zijn wel organisaties die dat oppakken zoals in arnhem zuid nu gebeurt. misschien dat daar ook naar gekeken kan worden.

Openbaar groen en water.

Ook eisen stellen aan invulling tuinen om waterafvoer in grond te bevorderen

Oud en jong mixen in wijken met kleinere woningen

Ouderen en jongeren samen wonen klinkt leuk maar in praktijk lastig. Jongeren zijn toch meestal luidruchtiger

Pak dat visie loze ongezellige en failliete winkelcentrum eens aan. Je gaat er alleen naar toe als het moet. De project ontwikkelaars met hun wurgcontracten zorgen ervoor dat het winkelcentrum in Duiven NOOIT iets zal worden. Met een OGtent als highlight! Dat doet pijn!!!

Het lijkt erop dat het huidige vernieuwde centrum een doorgedrukt product is van persoonlijke- en oud Duivense belangen .

Projectbouw patiowoningen in de vorm van hoefijzers. Woningen in hofjes etc.

Projecten waar ouderen in gemeenschap zelfstandig met op termijn begeleiding kunnen wonen en leven. Projecten waar de combinatie van meerdere generaties mogelijk is en aantrekkelijk wordt gemaakt.

redelijk algemene vragen.

Ruimte om bij bouw mee te bepalen hoe het huis word vormgegeven. Ga met kopers in gesprek en zorg voor een speelse opstelling met een mix van verschillende huizen in de wijk. Dat zorgt ook voor een betere mix qua culturen inkomen etc

senioren willen graag kleine woningen met 2 slaapkamers en eventueel een tuintje

Snelle start van bouw seniorenwoningen

Snellere besluitvorming gemeente en minder regels welstand commissie. Snellere bouwvergunningen voor ombouwen oudere gebouwen zoals politiebureau.

Sociale huur vragen en kansen voor Loo en Groessen. Kansen genoeg om dit over de gehele gemeente te verspreiden. Om volksbuurten tegen te gaan

Speeltuinen, groen, etc. heel belangrijk voor nieuwe woningen (starters), jonge gezinnen. En energie neutraal

Svp zsm hele nieuwbouwwijken uit de grond stampen! Parken en groen is er ook al voldoende.

Uitstel tot 2030 of veel later voor er aan te beginnen. Zijn belangrijkere zaken.

Veel groen om te spelen voor kinderen (speeltuin) en zorgen dat het niet te kaal en grijs wordt dmv groene stukken en landelijke sfeer

Verkeer aan banden leggen op de Rijksweg en veel groen in ons dorp

Verkeersituaties aanpassen op groeiplannen.

Geen verkeersdrempels maar wel dusdanige inrichting van wegen zodat niet te hard kan worden gereden.

Versoepeling in verbouwingen (bestemmingsplan/ welstand). Hierdoor kan ook woonplezier huidige bewoner toenemen zonder te hoeven verhuizen

Voldoende groen en bomen om de woningen heen.

Voldoende locaties en snelle procedures.

Voldoende sociale huurwoningen, zodat je als je als inwoner van Duiven een woning kan huren als de situatie daarom vraagt. In Duiven is nu te weinig aanbod van sociale huurwoningen.

Voldoende speelveldjes, recreatiemogelijkheid voor alle leeftijdsgroepen om zo verbinding te creëren.

Voor ons is het te laat, wij vertrekken rond de zomer 2021 uit Duiven en gaan naar een nieuwbouw Tweekapper in Didam omdat het aanbod in Duiven te lang op zich heeft laten wachten. Wel laten we een starters/eensgezinswoning achter. Toch mooi meegenomen voor de Duivenaren.

Vooraf zorgen dat jongeren/starters ook in deze gemeente kunnen blijven wonen. Als ik nu op mezelf zou willen gaan dan is de kans 95% dat dat niet lukt in Duiven.

Voordeurdelerskortingen bij sommige uitkeringen/zorgvraag ongepast. Mantelzorgers/zorgvragers nog een trap na geven qua strafkortingen hoort niet. Basisinkomen !

Wat ik al aan geef laagbouw voor 1 a 2 persoons met tuin.

Wat ik mis in het verhaal is de verwaarlozing van tuinen bij woningen, dat zou aangepakt moeten worden om het woon plezier in Duiven weer wat op te krikken.

Wat is het maximaal aantal inwoners in de gemeente? Zodat het woongenot voor iedereen gegeven is.

We moeten af van het voorrang verlenen aan mensen van buiten af.

we moeten met al het goedkoop bouwen oppassen dat we geen aantrekkelijke regio worden voor mensen die rustig willen wonen . Of er moet een eigen mensen eerst beleid gevoerd mogen worden

Welke woonvisie?

Wij hopen dat er snel gebouwd gaat worden in het segment van 200.000-350.000

Wij wonen in een grote woning voor een compleet gezin. Wij zouden graag kleiner kunnen wonen en plaats maken voor gezinnen

Woningen voor invaliden

woningen voor ouderen redelijke huur, en laagbouw.

Woonwagendplaatsen

Zaken als winkelcentrum en uitgaansgelegenheden, dit moet het ook aantrekkelijk maken om jongeren/bewoners van duiven hier te houden.

Zeker, het woongenot in Duiven is vaak omgekeerd evenredig met de groei van het aantal inwoners. T.o.v. 1987 is wonen in Duiven significant veranderd en niet altijd ten goede! Te druk, te veel auto's, files om in- en uitvalswegen, sluipverkeer op de rondweg van/naar Zevenaar, verkeersproblematiek bij de supermarkten, minder sociale samenhang.

Zeker. Woningbouw moet er komen. Maar om woningen te bouwen zullen omwonenden maanden overlast hebben van bouw- en vrachtverkeer.

Onze straat, de Eltensestraat, is nu al zo gevaarlijk! Vrachtwagens van de meest uiteenlopende bedrijven rijden de hele dag door onze straat. Met het gevolg dat als er een vrachtwagen aankomt een tegemoedkomende auto de berm in moet. Laat staan als twee vrachtwagens elkaar moeten passeren. Ongeduldige automobilisten rijden dan zelfs daarnaast doodleuk over de stoep. En dan maar niet te spreken over de fietsers die in het gedrang komen. Ambtenaren die er geen weet van hebben of niet willen weten HOE gevaarlijk deze straat is! Ik zou ze graag een ochtend willen uitnodigen om samen te tellen hoeveel vrachtwagens er door onze straat rijden. Het gaat nu niet over de snelheid maar de hoeveelheid vrachtwagens en de zwaarte daarvan. Ons huis is van de dertiger jaren en het trilt elke keer opnieuw als er een zware vrachtwagen langs rijdt. Met het gevolg dat er steeds meer scheuren in de muur komen. Laat de ambtenaren ook naar ons luisteren!!!

Zo snel mogelijk starten, zodat Duiven de boot niet mist. en mensen in de kou blijven staan wegens bureaucratie.

Zoals genoemd. In veel nieuwbouwwijken zie je dat starterswoningen geen eigen parkeergelegenheid hebben en moet er geparkeerd worden op een algemene parkeerplaats. Dit vind ik niet toekomstbestendig. Auto's worden steeds meer elektrisch, dan wil je dit ook voor de deur/dichtbij huis kunnen opladen. Bovendien zie je veel problemen in de huidige wijken in de hoeveelheid parkeergelegenheden. Meeste huishoudens hebben vaak 2 auto's. Daar zijn de algemene parkeergelegenheden niet op berekend. Dus voldoende parkeergelegenheid is een vereiste.

Elektrische laadpalen standaard meenemen in de bouw van de huizen t.b.v. auto's.

Aardgas hoeft wat mij betreft niet persé komen te vervallen. Aardgas is één van de schoonste fossiele brandstoffen. In de toekomst kan dit net wellicht gebruikt worden voor waterstof. Echter aansluiten op de stadsverwarming is ook niks mis mee.

Zorg bij uit- en inbreiding en voor een goed verkeersplan. Dat betekent niet automatisch alle faciliteiten inzetten voor autoverkeer!

Zorg dat er op doorgaande wegen die er nu zijn niet drukker worden, waar huizen aan staan.

Zorg ervoor dat de woonvisie van Duiven het voor de bewoners nog aantrekkelijk maakt om hier te wonen. Voldoende groen, voldoende voorzieningen

(De verwachting is dat de komende jaren in de steden 15 % van de winkels leeg zal komen te staan) en een bruisend centrum.

Zorg voor een goede verdeling en mensen helpen te laten kopen. Dit is namelijk veel beter dan huren doordat je wat opbouwt. Een hypotheek is vaak ook goedkoper per maand dan de huur van veel huizen.

Zorg voor veel groen in nieuwe wijken

Zorgen dat huizen niet worden gekocht en direct worden verhuurd aan een andere partij die er weer gast arbeiders in stopt! Dit gebeurt in de van heemskerckstraat 69! Hier moet beter op worden gehandhaafd en voorkomen worden bij nieuwe woningen die gebouwd / gekocht worden!

Zou ik zo snel niet weten.

Misschien teefcentra voor ouderen en jongeren

Zoveel mogelijk inbreiding. Niet meer uitbreidings locatieszoeken. Kijken of winkel/kantoor panden omgebouwd kunnen worden naar kleine wooneenheden. Voorrang voor de eigen bevolking bij toewijzing huizen. Toen ik hier in 1980 wilde wonen kwam ik ook eerst op een buitenlijst. !!!

Kon pagina 1 uit document A5a. College van B&W - Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A5a. College van B&W - Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document A5a. College van B&W - Kennisgeving Biodiversiteit door maaibeleid.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Bloeiend Maaibeheer

Toelichting en vooruitblik

Gemeenten
Duiven en
Westervoort

Eindconcept
26 november 2020

INHOUD

	WAAR GAAT DEZE NOTA OVER?	3
1	WAAROM MAAIEN WE?	4
2	WAT MAAIEN WE?	5
3	MAAIMETHODES	6
4	MAAIEN EN BIODIVERSITEIT	9
5	HUIDIG MAAIBEHEER	12
6	SCENARIO'S VOOR AANPASSING	15
7	AANBEVELINGEN	17

WAAR GAAT DEZE NOTA OVER?

De nota 'Bloeiend maaibeheer', gaat over de voorwaarden en kansen voor een biodivers maaibeheer in de gemeenten Duiven en Westervoort. Het bevat een overzicht van de actuele situatie en een verkenning van de mogelijkheden.

Doel van deze nota is de Raad te informeren over doelen van het huidige maaibeheer (waarom maaien we?) en de mogelijkheden te verkennen om de biodiversiteit in de gemeentelijke bermen en grasvelden te vergroten. Hiermee beantwoorden we ook de motie van de Raad in Westervoort van vorig jaar zomer (20190701), over het verhogen van de biodiversiteit door anders te maaien.

Daarnaast is deze nota bedoeld als toelichting op het gemeentelijke maaibeheer in zowel gemeente Westervoort als de gemeente Duiven en geeft voorstellen voor aanpassing.

1 WAAROM MAAIEN WE?

De natuur heeft een groot aanpassingsvermogen. Als we de natuur geheel haar eigen gang laten gaan zou op termijn al ons groen tot bos worden. Dat is niet overal de bedoeling. Door te maaien proberen we niet alleen de natuur een beetje te helpen, maar ook te sturen.

Maaien van grasvelden gebeurt om verschillende redenen. Ten eerste om te voorkomen dat er bomen en struiken gaan groeien. We maaien ook omwille van verkeersveiligheid (zichthoeven en kantstroken) of om andere functies een plek te geven, zoals spelen en recreëren. Bij bermen langs wegen heeft de eerste meter primair een verkeers- en civieltechnische functie en is onderdeel van het wegprofiel.

Met maaien kan een hogere biodiversiteit worden gestimuleerd. Door minder vaak te maaien en het maaisel af te voeren, verschaalt (verarmt) de bodem en krijgen meer verschillende wilde planten en grassen een kans om te groeien. Ook biedt langer gras leefruimte voor insecten en kleine dieren.

Bij de gemeentebesturen en inwoners van de gemeenten Duiven en Westervoort is de laatste jaren een stijgende aandacht voor het onderwerp biodiversiteit. Een aanpassing van het gemeentelijke maaibeheer kan hier mogelijk aan bij dragen. Ook ondersteunen we daarmee de ambitie voor het versterken van natuurwaarden zoals vastgelegd in het groenplan (2004) van de gemeente Duiven.

In het huidige maaibeheer zijn de maaimethoden vooral gekozen vanuit kostenoverwegingen: een net resultaat tegen zo min mogelijk kosten.

2 WAT MAAIEN WE?

De grasvelden die in beheer zijn bij de gemeenten, kunnen worden verdeeld in drie typen:

- Gazons
- Bermen
- Oevers- en watervegetatie langs watergangen (oevers en bodem)

In de tabel is te lezen om welke hoeveelheden dit in elk van de gemeenten gaat.

In beheer bij gemeente	Duiven*	Westervoort
Gazons	6.000 are	2.600 are
Bermen	7.700 are	4.100 are
Oevers B-watergangen	50 km	-
* incl areaal in eigen beheer in Duiven (dorp en buitengebied)		

De **functies** van deze bermen en grasvelden zijn:

- Vastleggen van bodem voor stevigheid en stabiliteit zodat voertuigen kunnen uitwijken
- Afvoeren van hemelwater langs wegen
- Inrichtingselement openbare ruimte (ruimtelijk beeld)
- Spelen en recreëren
- Honden uitlaten
- Huisvesten van planten en dieren (stimuleren en behouden biodiversiteit)

Kansen voor ecologisch maaibeheer liggen daar waar ruimte is en andere functies niet in het geding komen. Plekken die zich daarvoor lenen zijn brede bermen, delen van grotere grasvelden en speelplekken en brede oevers van watergangen. Door een deel van deze grasvegetaties minder vaak te maaien kunnen we het areaal ecologisch beheerd gras vergroten. In de onderstaande tabel zijn functies voor de verschillende type grasvelden weergegeven. Bij een klein duimpje is de functie niet zo groot, bij een grote duim juist wel.

Functie	Gazons	Bermen	Watergangen
Vastleggen van bodem voor stevigheid			
Afvoeren van hemelwater langs wegen			
Inrichtingselement openbare ruimte (ruimtelijk beeld)			
Spelen en recreëren		-	
Honden uitlaten			-
Huisvesten van planten en dieren			

3 MAAIMETHODES

Elk van de voornoemde functies van grasvelden vraagt om een specifieke maaimethode om dat doel te behalen of te behouden. Hierna volgt een opsomming van de meest voorkomende maaimethoden en de voor- en nadelen ervan.

Wekelijks maaien (gazonbeheer)

Het gras wordt in het groeiseizoen (bijna) wekelijks gemaaid met gazonmaaiers (cirkel- of kooimaaiers). Het maaisel blijft op het gemaaid gazon liggen. Uitgaande van een gemiddelde zomer wordt in de periode maart – september 15 tot 30 keer per jaar gemaaid. De maaifrequentie is afhankelijk van het gekozen onderhoudsniveau (CROW-beeldkwaliteit A, B of C). Het gras wordt meestal niet hoger dan 10 cm en bestaat vooral uit grassen en soms made-liefjes of andere kruipende of rozetvormende kruiden.

Klepelen

Met een klepelmaaier wordt het gras niet afgesneden, maar afgeslagen en gekneusd. Hierdoor ontstaat er minder volume aan maaisel. Wanneer het maaisel blijft liggen, verteert het snel. Het feit dat het maaisel kan blijven liggen zorgt voor lage kosten. Het achtergebleven maaisel werkt echter als meststof of kan bij – bij een dikkere laag maaisel – het onderliggende gras verstikken.

Doordat de voedingsstoffen weer terugkomen in de berm zal deze voedselrijk blijven en een steeds ruigere en soorten-armere begroeiing met vooral grassen ontwikkelen. Deze maaivorm heeft als groot nadeel dat het schadelijk is voor fauna, met name voor ongewervelden als bijen, rupsen en vlinders. Klepelen wordt veelal ingezet op locaties waar een enigszins ruig grasveld (de ruwe versie van gazon) toelaatbaar is. De graslengte varieert meestal tussen 2 cm en 75 cm en is ook afhankelijk van de maaifrequentie en de locatie. Bij 1 keer per jaar klepelen is de maximale graslengte groter, dan daar waar 5 keer per jaar wordt geklepeld.

Maaizuigen

Met een maaizuigcombinatie wordt het gras afgesneden (of afgeslagen/gekneusd) en vervolgens in dezelfde werkgang opgezogen in een opvangbak en afgevoerd. Hiermee worden voedingsstoffen afgevoerd en verschraalt de bodem. Op termijn ontstaat hierdoor een meer open graszode waarin kruiden meer kans krijgen zich te ontwikkelen. Nadeel van deze methode is dat de meeste zaden worden afgevoerd en de schade voor fauna vergelijkbaar is met klepelen. Door het toepassen van een zogenaamde 'eco-maaikop' (met 'verschrikkers' aan de voorkant) is er overigens wel minder kans op schade aan fauna. Gras dat met een maaizuigcombinatie wordt gemaaid varieert in lengte van 3 cm direct na het maaien tot 100 cm hoogte vlak voor een maaibeurt. Het aantal keren dat wordt gemaaid en het tijdstip waarop bepaalt de hoogte, maar ook de samenstelling van grassen en kruiden. Een maaizuigcombinatie wordt veel ingezet voor het maaien van de 1e meters langs wegen en fietspaden (de kantstroken).

Maaien en afvoeren

Het gras wordt afgesneden met cirkelmaaiers of messenbalken, blijft enkele dagen liggen, en wordt vervolgens in een aparte werkgang bij elkaar geharkt en afgevoerd. Dit wordt ook wel 'hooilandbeheer' genoemd. Dit werkt net als de maaizuigmethode verschrallend, maar heeft als bijkomende voordelen dat het zaad niet verloren gaat en de schade voor fauna veel minder

is doordat soorten nog de kans hebben om weg te kruipen. Ook hebben paddenstoelen bij deze methode meer overlevingskansen. De graslengte varieert tussen de 3 cm en 100 cm. Bij bermen op voedselarmere gronden is het gras meestal lager dan op voedselrijke gronden en is er ook minder massa die hoeft te worden afgevoerd.

Begrazing met schapen

Het gras wordt gegeten door schapen of andere grazers. Door de dieren korter of langer op eenzelfde locatie te laten grazen kan worden gestuurd op de soortenrijkdom en variatie in structuur (kort, lang gras). Ook in bebouwd gebied kan begrazing met succes worden toegepast door gebruik te maken van een verplaatsbaar raster of inzet van een herder. Begrazing geeft vaak een meer divers beeld van gras en kruiden met wisselende grashoogtes dat voor insecten en andere kleine dieren aantrekkelijk is. Voor de soortenrijkdom is het belangrijk om niet lang en/of door te veel dieren te laten begrazen, maar het extensief te houden.

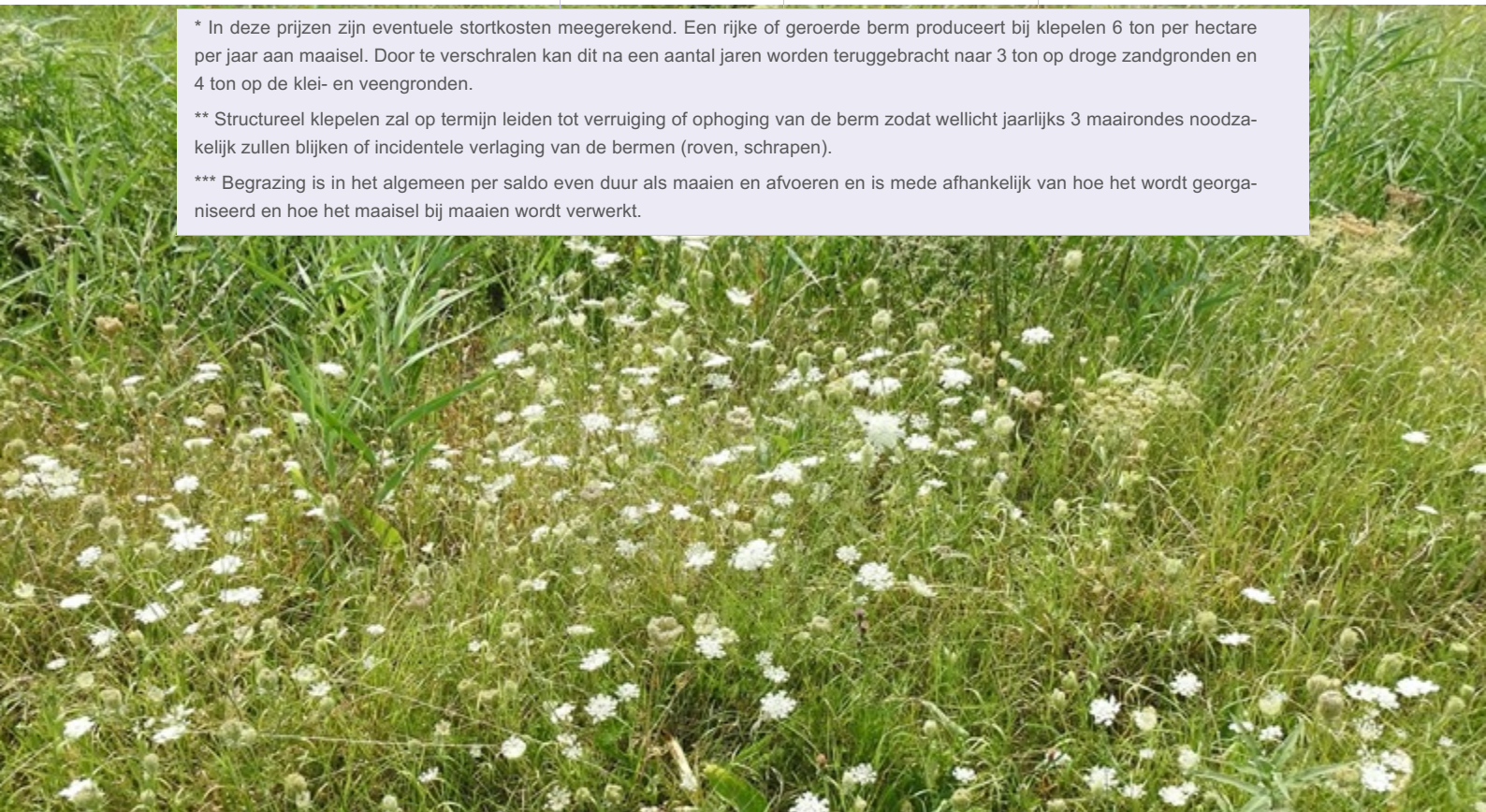
In de onderstaande tabel zijn op volgorde van uitvoeringskosten (van laag naar hoog) de genoemde maaimethoden op een rij gezet.

Maaimethode	Bijdrage aan biodiversiteit	Schade aan	Eenheidsprijs/are (indicatief*)
Klepelen (2x per jaar)**	Geen of negatief	Flora en Fauna	€ 4,00 - € 8,00
Maai-zuigen (2x per jaar)*	Matig	Flora en Fauna	€ 5,00 - € 10,00
Maai-zuigen met eco-maairop (2x per jaar)*	Redelijk	Flora	€ 10,00 - € 15,00
Maaien en afvoeren (2x per jaar)*	Hoog	Fauna	€ 20,00 - € 30,00
Inzet schapen ***	Hoog	Flora	PM
Wekelijks maaien (gazon)	Laag	Flora	€ 35,00 - € 60,00

* In deze prijzen zijn eventuele storkosten meegerekend. Een rijke of geroerde berm produceert bij klepelen 6 ton per hectare per jaar aan maaisel. Door te verschraken kan dit na een aantal jaren worden teruggebracht naar 3 ton op droge zandgronden en 4 ton op de klei- en veengronden.

** Structureel klepelen zal op termijn leiden tot verruiging of ophoging van de berm zodat wellicht jaarlijks 3 maairondes noodzakelijk zullen blijken of incidentele verlaging van de bermen (roven, schrapen).

*** Begrazing is in het algemeen per saldo even duur als maaien en afvoeren en is mede afhankelijk van hoe het wordt georganiseerd en hoe het maaisel bij maaien wordt verwerkt.

4 MAAIEN EN BIODIVERSITEIT

Belang van biodiversiteit

Het aantal soorten planten en dieren in ons land (de biodiversiteit) neemt al enige decennia schrikbarend af. Vooral bij de vlinders, bijen en andere insectengroepen gaat dit erg snel. Zonder insecten vindt er geen bestuiving plaats van veel planten en gewassen. Fruitbomen krijgen dan bijvoorbeeld geen vruchten meer. Insecten zijn dan ook medebepalend voor ons eten. 'Beter zorgen' voor insecten draagt dus bij aan onze voedselvoorziening en de biodiversiteit in de volle breedte.

Ecologisch grasbeheer levert een belangrijke bijdrage aan het verhogen van de biodiversiteit. Een hoge biodiversiteit betekent een grotere diversiteit aan soorten planten en bijbehorende dieren. Door het toepassen van ecologisch grasbeheer kunnen we ervoor zorgen dat deze diversiteit (weer) ontstaat en ook wordt behouden. Ecologisch beheerde grasvelden, bermen en watergangen kennen, naast de grassen, vaak meer bloemplanten dan traditioneel beheerde bermen. Een bloemrijke vegetatie is trouwens niet per se een kleurrijke vegetatie. In grasvelden met dit 'bloemrijke gras' kunnen veel soorten insecten voedsel en een veilig verblijf vinden. De insecten of hun larven trekken op hun beurt weer vogels en andere insectenetende dieren aan.

Maaibeheer

Door het afvoeren van het maaisel worden voedingsstoffen afgevoerd. Onder voedselrijke omstandigheden groeien grassen harder dan bloemen en verdringen de grassen de kruiden. De bodem binnen de bebouwde kom is over het algemeen voedselrijk. Dit komt door de continue aanvoer van voedingsstoffen zoals stikstof (via depositie vanuit de lucht), hondenuitwerpselen en afspoeling van voedingsstoffen van verharde oppervlakten (zout, blad, bloesem etc.). Om bloemen ook in voedselrijke grasvelden de kans te geven om tot bloei te komen, is het belangrijk om de grasvelden voedselarm te krijgen en dus moeten we maaien en afvoeren. Het lijkt tegenstrijdig, maar juist door te maaien, houden en krijgen we meer bloemrijke kruiden.

Grote delen van grasvelden, bermen en watergangen kunnen een ecologische functie hebben. Hiermee ontstaat een geleidelijke overgang van cultuur- naar natuurgroen. Dit is niet alleen mooi, maar soms ook net dat stukje extra om ecologische verbindingzones in stand te houden of te creëren. Met relatief eenvoudige aanpassingen in het maaibeheer kan op korte termijn veel worden gedaan om de biodiversiteit in een gebied te verhogen.

Wanneer de ecologische/natuur functie van grasvelden voorop staat, gaat de voorkeur in eerste instantie uit naar maaien en afvoeren. Hierbij geldt altijd dat het wenselijk is om een deel van de vegetatie het gehele jaar te laten overstaan (minimaal 10%, bij voorkeur voor 20-30%) en delen bij de ene maaibeurt wel en bij andere niet te maaien (gefaseerd maaien). Welke maaimethode wordt toegepast is sterk afhankelijk van de ecologische doelstelling, de andere functies/gebruik van het object en de plaatselijke omstandigheden.

Met het tijdstip van maaien kan actief worden gestuurd op het voorkomen van plantensoorten. Door te maaien na de rijping van bloemzaden houden we de betreffende soorten in stand. Soorten die we maaien voordat ze in bloei komen en zo geen zaden kunnen vormen, worden benadeeld en zullen verdwijnen. Om het eindresultaat te behalen dat we voor ogen hebben, ontkomen we er niet aan om ook bermen te maaien wanneer bepaalde planten in bloei staan.

Kennis

Om ecologisch (maai)beheer succesvol te laten zijn, is continuïteit van het maaibeheer van groot belang. Dat lukt alleen als ook de bestuurders op de maaimachines gedegen kennis hebben van flora en fauna (soortenkennis en wetgeving), kennis hebben van de lokale situatie en hieraan willen bijdragen. Dit geldt voor zowel de eigen medewerkers als voor de ingehuurd aannemers.

Principes ecologisch grasbeheer

Het basisprincipe van ecologisch beheer van grasvelden is het gras zo te beheren dat de inheemse flora en fauna zoveel mogelijk kansen krijgt. Dit doen we door:

Regelmaat en rust

Alle maaierwerkzaamheden voeren we uit in de zomer en het najaar; de winter en het voorjaar zijn vervolgens de perioden voor rust en herstel. Rust geldt ook voor het intact laten van de bodem en deze zo min mogelijk verstoren door het graven van kabels en leidingen.

Verschralend maaien

We laten het maaisel enkele dagen liggen en voeren het dan pas af. Door het even te laten liggen, kan het zaad ter plekke vallen en het volgende seizoen tot ontwikkeling komen. Ook voeren we voedingsstoffen af zodat de grond verder verschraalt en ruimte kan gaan bieden aan meerdere soorten.

Stimuleren kringlopen

Her en der maaien we kleine stukjes een jaar lang niet en blijft de (lange) vegetatie staan. Dit geeft insecten de mogelijkheid hun levenscyclus af te ronden, waarmee we dit onderdeel van de ecologische kringloop niet meer verstoren.

Beschermen bodemstructuur

Naast verschralling is voorkomen van beschadiging van de bodemstructuur een belangrijk uitgangspunt van het maaibeheer. De bodemstructuur kan door te zwaar materiaal worden beschadigd en verdicht, wat verruiging van de vegetatie tot gevolg heeft. Als de bodemstructuur eenmaal beschadigd is, is het erg moeilijk dit weer te herstellen. Vaak is beschadiging van de bodemstructuur blijvend. Iets wat dus voorkomen moet worden. Dit vraagt ook aandacht bij het leggen van kabels en leidingen.

Randvoorwaarden voor succesvol ecologisch grasbeheer

Een grasveld is vanuit ecologisch oogpunt succesvol voor planten en dieren in het grasveld als deze voldoet aan één of meer van de **vier V's** (Voedsel, Veiligheid, Voortplanting, Verplaatsing):

- **Voedsel** kunnen halen, door te zorgen voor divers bodemleven, nectar, stuifmeel, insecten, zaden, kleine zoogdieren.
- Veilig kunnen **verblijven** (bijvoorbeeld rusten en overwinteren), door te zorgen voor aanwezigheid van hoge, lage, jonge en oude vegetaties.
- Zich op natuurlijke wijze kunnen **voortplanten**, door te zorgen voor een open grasmatt, zanderige plekken, beschutting.
- Zich **veilig** kunnen verplaatsen tussen leefgebieden (verbinden) door te zorgen voor 'beschutte' routes op loop/vliegafstand en te zorgen voor eet/rustmogelijkheden (stapstenen) onderweg.

Een intensief gemaaide watergang, berm of gazon is geschikt om ecologisch te gaan beheren, als aan de volgende eisen voldoet:

- Een **bodem** die zich leent voor bloem- en kruidenrijke vegetatie.
- Een **vakbreedte** waarbij in minimaal stroken van 2 meter breed bloem- en kruidenrijke gras kan blijven staan zonder overlast te veroorzaken (ervan uitgaande dat er ook altijd kantstroken langs de rijbaan/fietspaden worden gemaaid).
- Een locatie waar lang/bloem- en kruidenrijke gras **geen overlast** veroorzaakt voor het gebruik als uitzichthoek, picknickplaats, hondenuitlaatstrook, verpacht, aangrenzend landgebruik (denk ook aan inspoeling van meststoffen).
- Het kunnen creëren van **gradiënten** van nat naar droog of van zon naar schaduw.

In elke berm of grasveld kunnen we in principe, met een juist beheer, hogere natuurwaarden bereiken. Dit vraagt dan soms wel om meer inspanningen. Door het uitwerken van criteria, op basis waarvan we op een bepaalde locatie kiezen om ecologisch te gaan beheren, is het voor iedereen duidelijk waarom we een bepaalde maaimethode inzetten.

5 HUIDIG MAAIBEHEER

Hoe doen we het nu

Het maaibeheer binnen de bebouwde kom wordt vooral uitgevoerd door ingehuurd aannemers. In het buitengebied van Duiven en Westervoort wordt gemaaid door aannemers en de eigen dienst. De aannemers werken op basis van een overeenkomst, een bestek. Momenteel werken we op basis van twee bestekken:

- Bestek regulier onderhoud waarin – naast het groenonderhoud – ook het maaien van de gazons is opgenomen
- Bestek bermen en watergangen

In Duiven klepelen we het grootste deel van de bermen 5 keer per jaar. Dit zijn de bermen langs de uitvalswegen, waarin de vegetatie niet te hoog mag worden omwille van verkeersveiligheid. In Westervoort klepelen we de meeste bermen 2 keer per jaar. De vegetatie langs en in de watergangen klepelen we doorgaans 1x per jaar. De gazons worden (twee)wekelijks gemaaid.

Door het klepelen en laten liggen van het maaisel blijft de bodem voedselrijk waardoor meerdere maaibeurten nodig zijn en blijven. Als gevolg van het huidige beheer bestaan de bermen overwegend uit grassen en dragen ze weinig bij aan de biodiversiteit.

Type gras	Maaitijdtip	Maaimethode	Areaal per jaar
DUIVEN			
Gazons (15-30x)	Gehele groeiseizoen (maart-november)	Maaaien en laten liggen	6.000 are
Bermen (1x)	1x in juni (kantstrook) en 1x in sept (gehele berm)	Maaaien en zuigen	400 are
Ruw gras (2x)	1x in juni en 1x oktober (beide gehele berm)	Maaisel kneuzen en laten liggen (klepelen)	300 are
Ruw gras (5x)	5x in mei tot en met oktober (gehele berm)	Maaisel kneuzen en laten liggen (klepelen)	1.600 are
Ruw gras (1-5x)	Gehele groeiseizoen (maart-november)	Klepelen door eigen dienst op basis van functie van percelen	5.500 are
Watergangen (1x)	Eind oktober	Maaisel verspreiden over naastliggend terrein, zodat verklepelen mogelijk is	40 km
Watergangen (1x)	Eind oktober	Maaisel op naastliggend terrein deponeren en afvoeren binnen 7 dagen	10 km
Watergangen (2x)	1x half augustus en 1x eind oktober	Maaisel verspreiden over naastliggend terrein, zodat verklepelen mogelijk is	0,5 km

Type gras	Maaitijdtip	Maaimethode	Areaal per jaar
WESTERVOORT			
Gazons (15-30x)	Gehele groeiseizoen (maart-november)	Maaien en laten liggen	2.600 are
Ruw gras (2x)	1x in juni en 1x in oktober	Maaisel kneuzen en laten liggen	3.800 are
Ruw gras (4x)	4x in mei tot en met oktober (gehele oppervlakte)	Maaien, maaisel kneuzen en laten liggen (ta-luds in handkracht)	350 are

Wat is er mogelijk?

De bodem bepaalt in belangrijke mate het type vegetatie en de soortensamenstelling. Van grof zand naar zware klei neemt de vruchtbaarheid toe, en ook het vermogen om water vast te houden. Op kleigrond heeft verschraling van de bodem door maaien en afvoeren minder effect dan op bijvoorbeeld zandgronden. De ondergrond in Duiven en Westervoort bestaat overwegend uit lichte tot zware klei. Leggen we het accent op verschralen van de bodem dan maaien (en afvoeren) we in de eerste jaren mogelijk wel 2 tot 4 keer. Leggen we het accent op biodiversiteit dan gaat het om soortgericht maaien en laten overstaan van vegetatie.

Ecologisch maaibeheer is altijd gericht op van nature voorkomende, bij de bodem passende plantensoorten. Voor deze omgeving zijn dat bijvoorbeeld stroomdalsoorten op de dijken, ruigtesoorten aan de voet daarvan waar de bodem vochtiger is en riet en ruigte langs de watergangen. Hier komen soorten voor met kleurige bloemen als margriet, fluitenkruid en smeerwortel die ware nectarkroegen zijn voor vlinders, bijen en hommels. Maar ook – voor de mens mogelijk minder aantrekkelijke – planten als brandnetels, waar de rupsen van bijvoorbeeld het koolwitje en de kleine vos graag van eten, en akkerdistels voor de distelvlinder. Voedselrijke situaties zijn dus zeker interessant zijn, mits de planten tot bloei kunnen komen.

De locatie, de bodem en het maaibeheer bepalen welke soorten er gaan komen en of ze gaan bloeien

Pioniersoorten op akkers

Incidenteel komen, na verstoring van de bodem door bijvoorbeeld het leggen van kabels, op de kale grond grote velden met koolzaad en klaprozen (pioniersoorten) tot bloei. Dit ziet er prachtig uit en draagt ook bij aan voedsel voor insecten, maar deze situatie is van tijdelijke aard. Pioniersoorten (akkeronkruiden), of ze nu zeldzaam zijn of niet, verdwijnen weer als er evenwicht (rust) in de grond is ontstaan. Ze maken plaats voor andere soorten die groeien op stabiele grond. Pioniersoorten zijn alleen in stand te houden door het gras als akkers te beheeren door jaarlijks te frezen en wellicht in te zaaien. Stimuleren van biodiversiteit door het zaaien van kleurrijke bloemenmengsels is over het algemeen ook van tijdelijke aard, tenzij dit elke 3 tot 5 jaar wordt herhaald.

Dergelijke bloemenakkers trekken wel de aandacht van een groot publiek en zorgen ervoor dat mensen geïnteresseerd raken. Om mensen enthousiast te maken voor ecologische beheer is het goed om als gemeente, bewonersinitiatieven hiervoor zeker te stimuleren. De voorkeur gaat uit naar het zaaien van inheemse en lokale soorten in plaats van meer 'exotische mengsels'. De wilde bijen en insecten geven aan de inheemse soorten namelijk de voorkeur. In de dorpen en dicht bij de woningen of in tuinen is het op beperkte schaal toepassen van niet-inheemse bloemenmengsels een prima aanvulling.

Kansrijke locaties voor biodiversiteit in Duiven en Westervoort

Een eerste globale verkenning (bureaustudie) levert op dat locaties die voldoen aan navolgende punten kansrijk zijn om door een ander maaibeheer meer biodiversiteit te creëren.

- Brede bermen in het buitengebied en langs inval- en doorgaande wegen. De helft 1 of 2 keer per jaar maaien en afvoeren, Langs de wegzijde een paar vaker maaien met een maaizuigcombinatie.
- Grote grasvelden (gazons of gras dat nu 5 keer wordt geklepeld). Langs de buitenranden 1 keer per jaar maaien en afvoeren. Langs paden wekelijks maaien en daartussen eventueel 2 tot 5 keer maaizuigen.
- Brede gazons langs watergangen. Langs het water een strook van minimaal 2 meter 1 of 2 keer per jaar maaien en afvoeren; overige als gazon blijven maaien.

Kleine en smalle percelen gras direct grenzend aan intensief gebruikte erven en tuinen lijken vooralsnog minder kansrijk.

Door iedere 1-5 jaar de soortenrijkdom in beeld te brengen kan worden gevolgd wat de effecten van het maaibeheer zijn. Blijven er na meerdere jaren alleen grassen voorkomen die ook niet tot bloei komen dan heeft een aangepast beheer mogelijk geen toegevoegde waarde. In de meeste gevallen zal door minder maaien en door af te voeren, al snel een minder dichte graszode ontstaan waar ruimte is voor bloeiende kruiden.

6 SCENARIO'S VOOR AANPASSING

Op basis van het voorgaande zijn een aantal scenario's denkbaar om het maaibeheer zo aan te passen dat we daarmee een hogere bijdrage aan de biodiversiteit leveren. Elk scenario heeft voor- en nadelen (zie tabel). De scenario's zijn bedoeld om beeld te vormen van mogelijke nieuwe richtingen. In de praktijk zal het nodig zijn om met meerdere scenario's te werken omdat de grasvelden erg verschillende kunnen zijn. De scenario's vragen dus nog om een nadere invulling om ze praktisch uitvoerbaar te maken.

Scenario	Voordelen	Nadelen
1. Huidig maaibeleid voortzetten (overwegend klepelen)	Lage kosten	Geen verhoging biodiversiteit
2. Omvormen, akkers inzaaien met lokaal gewonnen zaad	Mooi, snel, gebiedseigen zaad	Hoge kosten en/of afhankelijk van vrijwilligers; niet realistisch op grote schaal
3. Alle bermen die worden geklepeld, maaien en <u>afvoeren</u> (gemiddeld 2 keer per jaar)	Veel meer kansen voor bloemrijke kruiden	Hogere kosten (130% tot 175% t.o.v. huidig), kosten afvoeren van maaisel is prijsbepalend
4. Alle bermen die worden geklepeld maaien en <u>zuigen</u> met eco-maaiakop (gemiddeld 2 keer per jaar)	Meer kansen voor bloemrijke kruiden	Beperkt hogere kosten (110% tot 130% t.o.v. huidig), kosten afvoeren van maaisel is bepalend Is niet overal de beste oplossing voor flora en/of fauna
5. Alle bermen die worden geklepeld EN een deel van de <u>gazons</u> maaien en zuigen met eco-maaiakop (1 of 2 keer per jaar)	Meer kansen voor bloemrijke kruiden; vrijwel geen extra kosten	Afhankelijk van het areaal gazons die hiervoor geschikt is; dit vraagt om een eenmalige uitwerking en investering
6. <u>Differentiëren</u> , optimale kansen benutten (zowel klepelen, maaien en zuigen met eco-maaiakop als maaien en afvoeren waarbij ook een deel van de gazons is meegenomen)	Meer kansen voor bloemrijke kruiden; vrijwel geen extra kosten	Kostenbesparend op termijn; per perceel nog beoordelen wat mogelijk is; dit vraagt om een eenmalige uitwerking en investering

Aandachtspunten bij de scenario's zijn:

- Bij scenario 5 en 6 dient onderzocht te worden hoeveel m2 gazon kan worden omgevormd. Hieruit volgt een besparing. Dit inclusief de kostenbesparing op storkosten door jarenlang te verschrallen leidt tot op lange termijn besparing. Om dit te onderzoeken en te bereiken zijn investeringen noodzakelijk.
- Verlagen van alleen de klepelfrequentie levert vrijwel geen winst op voor de biodiversiteit, tenzij er grassen en eventuele kruiden in bloei kunnen komen.

- De eigen dienst maait met een klepelmaaier een deel van het areaal op basis van jarenlange ervaring. Met andere een maaimachine (bv. investeren in een kleine maai-zuigcombinatie) en extra instructies of opleiding kan ook meer ecologisch worden gemaaid.
- Zoveel mogelijk aanpassingen meenemen in het bestek voor 2021 (verlenging).
- In het bestek voor 2022 zowel op prijs als kwaliteit (ecologische kennis) gunnen.
- In de bestekken aangeven, gedetailleerd (per perceel, per straat, wat nodig is) wat moet worden gedaan, na inventarisatie van kansrijke bermen. Ook wanneer specifieke werkzaamheden moeten worden gedaan.
- Kritisch blijven op het voorkomen van exotische/invasieve soorten (Aziatische duizendknopen, berenklauwen); op dergelijke locaties eventueel extra maaien en afvoeren zodat de planten worden uitgeput.
- Jaarlijkse terugkerende monitoring (jaarlijks circa 20% van het areaal). Dit kan ook worden opgenomen in de maaibestekken als post of als gunningscriterium.
- Communicatie en educatie. Door anders te maaien zal het beeld buiten veranderen. Een deel van de mensen zal het omarmen, anderen zullen mogelijk moeten wennen of er zelfs op tegen zijn omdat het indruist tegen bepaalde gewoontes (ruige bende, angst voor verspreiding van onkruiden, ongedierte of ziektes). Uitleggen waarom en waarvoor anders wordt gemaaid is dus vereist. Dit kan in de vorm van bijvoorbeeld een toelichting op de website, artikelen in lokale media of excursies en lessen op scholen. Het wordt aangeraden om hier samen met lokalen partijen een communicatieplan voor te maken.

7 AANBEVELINGEN

Op basis van het voorgaande wordt aanbevolen:

- Deze nota publiceren op de gemeentelijke website als toelichting op het gemeentelijke maaibeheer.
- Nader onderzoeken waar wel of juist niet én op welke wijze ecologisch maaibeheer toe te passen is. Hiervoor criteria opstellen zodat duidelijk is waarom het wel of niet ecologisch wordt beheerd.
- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het maaisel dat wordt afgevoerd te verwerken en tegen welke kosten. Maaisel wordt gezien als afval, maar er zijn ook andere (kleinschalige) mogelijkheden zoals bijvoorbeeld het project 'van berm tot bladzijde' (provincie).
- Jaarlijks een deel van de bermen door (een deskundige) laten inventariseren/monitoren op vegetatie en biodiversiteit en op basis daarvan het maaibeleid aanpassen of continueren. Hier kunnen mogelijk ook inwoners of lokale werkgroepen aan meewerken.
- Zorgen voor medewerkers (maaichauffeurs) met kennis van ecologisch onderhoud (kennis van flora, fauna en wetgeving daaromtrent) zodat continuïteit in het beheer geborgd is.

Gemeente **Duiven**

gemeente
Westervoort

Colofon

Dit document is samengesteld in opdracht van

Gemeente Duiven en Gemeente Westervoort

Contactpersoon:

H. Aalders, adviseur groen, natuur en landschap bij 1Stroom

Door:

Eco Consult - Groen, Monitoring & Management BV

Plesmanstraat 59-32, 3905 KZ Veenendaal

Telefoon:

+3185 3038 627

E-mail:

info@ecoconsult-gmm.nl

Website:

www.ecoconsult-gmm.nl

Samenstelling:

Marieke Teunissen en Sacha Roering

Foto's:

Eco Consult (tenzij anders vermeld bij de foto)

Datum:

26 november 2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de samensteller en in overleg met de opdrachtgever.

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Noch de samenstellers, noch de opdrachtgever zijn aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden en/of onvolkomenheden ten gevolge van het gebruik van deze uitgave.

eco consult gmm

Aan de leden van de gemeenteraad van Duiven

Gemeente Duiven

Koning Willem-Alexanderplein 1
Postbus 6
6920 AA Duiven

(0316) 279 111
gemeente@duiven.nl
www.duiven.nl

datum : 5 februari 2021
zaaknummer : Z/20/064704 /201497370
onderwerp : Raadsinformatiebrief Covid-19 dd 5 februari 2021
contactpersoon : Renzo Willemsen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Deze week kregen we van de minister-president te horen dat de lockdown wordt verlengd tot 2 maart 2021. De basisscholen mogen weer open. Dat geeft verlichting binnen veel gezinnen. Dat de overige maatregelen zijn verlengd, kwam niet onverwacht, maar het blijft een hard gelag voor velen. De financiële nood binnen de sectoren die gesloten zijn, wordt steeds hoger. Ook op sociaal en psychisch vlak is de nood bij steeds meer kinderen, jongeren en volwassenen voelbaar. Desondanks blijft mijn oproep: hou vol! Heb aandacht voor elkaar. Samen komen we hier doorheen. Het vaccineren is inmiddels op gang gekomen. Dat geeft hoop.

Lokale ontwikkelingen

In Duiven merken we ook dat de lontjes bij mensen korter worden. Boa's en politie hebben vaker te maken met verbale agressie en met tegenwerking bij hun werk. Sinds deze week beschikken onze boa's over bodycams. Die zaten al langer in de planning, maar komen nu op een geschikt moment. De bodycams worden alleen ingeschakeld als een situatie uit de hand dreigt te lopen. Hopelijk dragen ze bij aan het tegengaan van agressie en anders helpen ze – indien nodig – bij de bewijsvoering. De veiligheid van de boa's moet hiermee toenemen. Het betreft in eerste instantie een proef van een half jaar, die daarna geëvalueerd gaat worden.

Overigens hebben de boa's in januari in Duiven 12 bekeuringen en 21 waarschuwingen uitgedeeld. Meestal voor groepsvorming.

Vorige week was er op sociale media een bericht in omloop om op dinsdag 26 januari te gaan rellen bij het station in Duiven. Het is gelukkig rustig gebleven. De avondklok leidt in onze gemeente tot nu toe niet tot problemen.

De besmettingscijfers in de gemeente Duiven zijn de afgelopen tijd flink gedaald. Eind december waren er nog 131 besmettingen in één week. Afgelopen week (van 27 januari tot 3 februari) waren er 20 besmettingen. In totaal zijn er nu 1.333 inwoners besmet geweest. 24 inwoners zijn in het ziekenhuis opgenomen geweest en 10 zijn aan het virus overleden. Meer cijfers treft u aan in de bijlage.

Regionale ontwikkelingen

Datadiefstal

Vorige week werd bekend dat er sprake is van datadiefstal uit twee systemen die landelijk gebruikt worden door de GGD'en voor de coronabestrijding en waarbij het beheer vanuit de landelijke organisatie GGDGHOR gebeurt. Dat is een buitengewoon vervelende en ernstige zaak. Politie en justitie doen er onderzoek naar in samenwerking met de landelijke overkoepelende GGD organisatie.

Op dit moment is nog niet bekend om hoeveel personen het gaat. We weten in elk geval dat het gaat om mensen die zich hebben laten testen en mogelijk betrokken zijn (geweest) in Bron- en Contact Onderzoek (BCO). De gegevens bevatten onder andere naam, adres, BSN, telefoonnummer, e-mailadres, testuitslag en testlocatie.

Met deze datadiefstal lopen de betrokken personen het risico dat zij slachtoffer kunnen worden van oplichting. Een veelgebruikte poging tot oplichting is dat criminelen zich voordoen als een medewerker van een instantie, zoals de GGD. Ze zouden eerder het vertrouwen kunnen winnen omdat ze persoonlijke informatie noemen (bijvoorbeeld geboortedatum of woonadres). Dit verhoogt de kans op phishing of andere vormen van oplichting. Een ander risico is identiteitsfraude. De fraudeur kan persoonsgegevens gebruiken om bijvoorbeeld producten en diensten op naam van de betrokkene te verwerven.

Op de website en via social media van VGGM is direct na het bekend worden van de datadiefstal informatie verstrekt om de inwoners te informeren. Inmiddels is via dit kanaal ook een formulier beschikbaar gemaakt waarmee mensen hun gegevens kunnen laten verwijderen uit de verschillende datasystemen.

Vaccinaties

Sinds vrijdag 15 januari wordt er op Papendal dagelijks gevaccineerd van 8.00 – 20.00 uur.

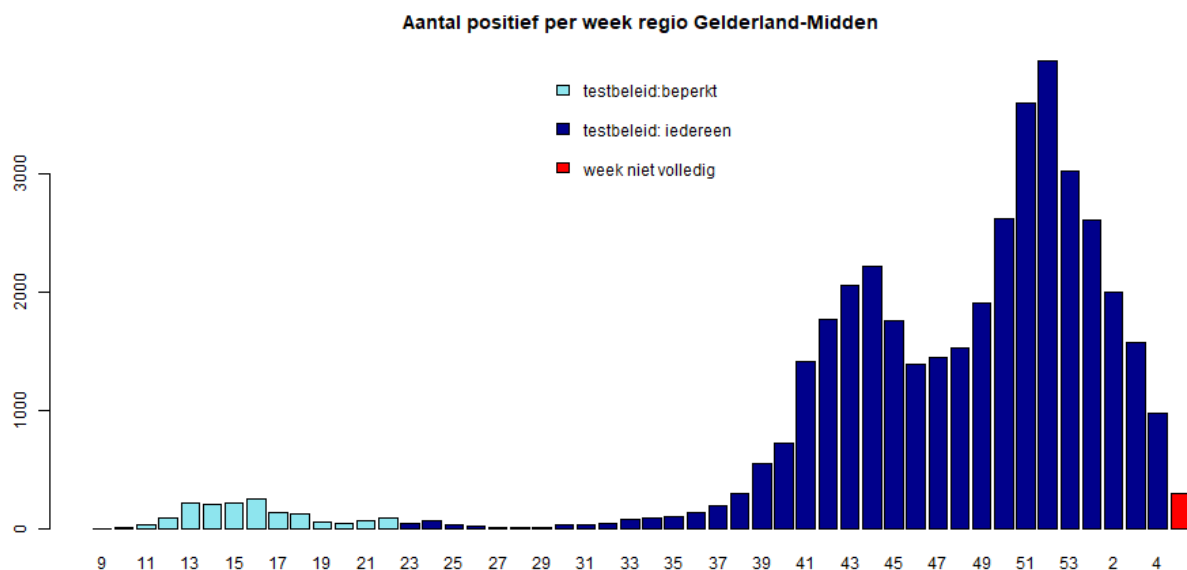
Als eerste het zorgpersoneel, op 26 januari gevolgd door mobiele 90+-ers.

Tot en met week 4 werden door GGD Gelderland-Midden 7.186 prikken gezet. Het betreft het totaal aantal prikken van de eerste en tweede vaccinatie. Vrijwel alle mensen die een afspraak maakten zijn ook verschenen (no-show van 0,13%). Van 1 februari tot en met 4 april zijn 16.023 vaccinaties ingepland op onze locaties.

Testen

In week 4 (voorlopige cijfers) zijn in Gelderland-Midden 9.002 mensen getest. Daarvan werden 9,8% positief bevonden. We zien een forse daling van 24% in het aantal afgenomen testen, maar ook een daling in het vindpercentage. De vraag is in hoeverre de datadiefstal een rol speelt of het feit dat minder mensen klachten hebben of als nauw contact zijn aangemerkt omdat er minder indexen zijn.

Ook zagen we in de regio Gelderland-Midden een daling van het aantal inwoners dat positief testte in week 4 (25 t/m 31 januari) ten opzichte van de week ervoor; van 1.575 naar 969 (-38%). Dit zijn 139 positieve testen per 100.000 inwoners, weer een daling ten opzichte van de week hiervoor. Als je alleen naar het aantal besmettingen zou kijken dan zouden we ons inmiddels in het risiconiveau 'ernstig' bevinden. De opkomst van de nieuwe variant maakt dat de daling niet hard genoeg gaat en dit maakt het nog altijd van zeer groot belang dat men zich onverkort aan de maatregelen moet houden om toch die verdere daling te bewerkstelligen. Het aantal meldingen van positief geteste personen in de regio per kalenderweek (maandag t/m zondag) sinds de COVID-19 uitbraak begon, is gevisualiseerd in onderstaande figuur.

Bron: RIVM

Besmettingsbron

Van de positief geteste mensen bij wie de setting bekend is, is 57% besmet geraakt binnen het gezin of door de partner, ruim een vijfde tijdens bezoek in de thuissituatie (van of bij familie, vrienden etc), 16,9% in de werksituatie en 8,7% in een verpleeghuis of woonzorgcentrum.

Leeftijdsverdeling positief geteste personen

Deze week zien we wederom een daling in alle leeftijdsgroepen. De grootste daling zien we bij de groep 70-79 jarigen en de groep 10-19 jarigen. Het relatief hoogste aantal positieven is te zien in de leeftijdsgroepen 20-29-jarigen, 50-59-jarigen en de 80+ers.

Informatie en communicatie

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeente ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona. Met vragen kunt u via de reguliere werkwijze bij uw griffier terecht.

Met vriendelijke groet,

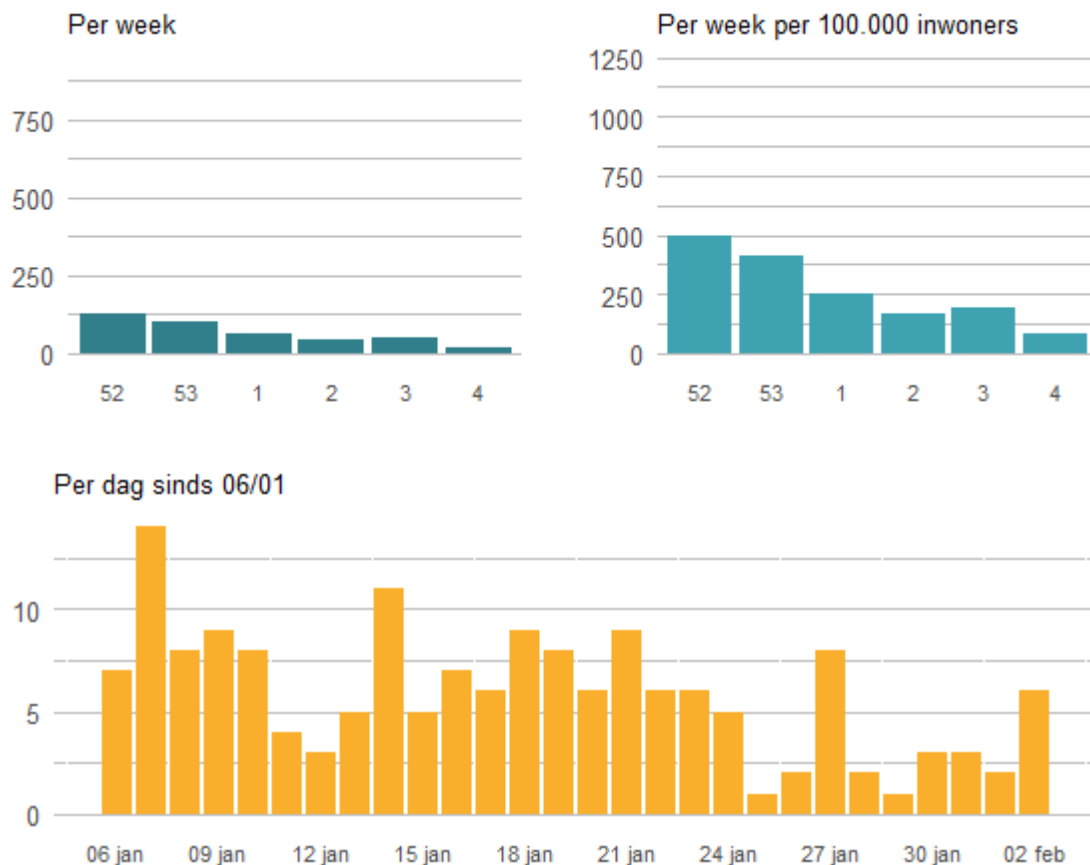
Mr. H.B. (Huub) Hieltjes
Burgemeester van Duiven

BIJLAGE

Gemeente Duiven

Aantal positief getesten

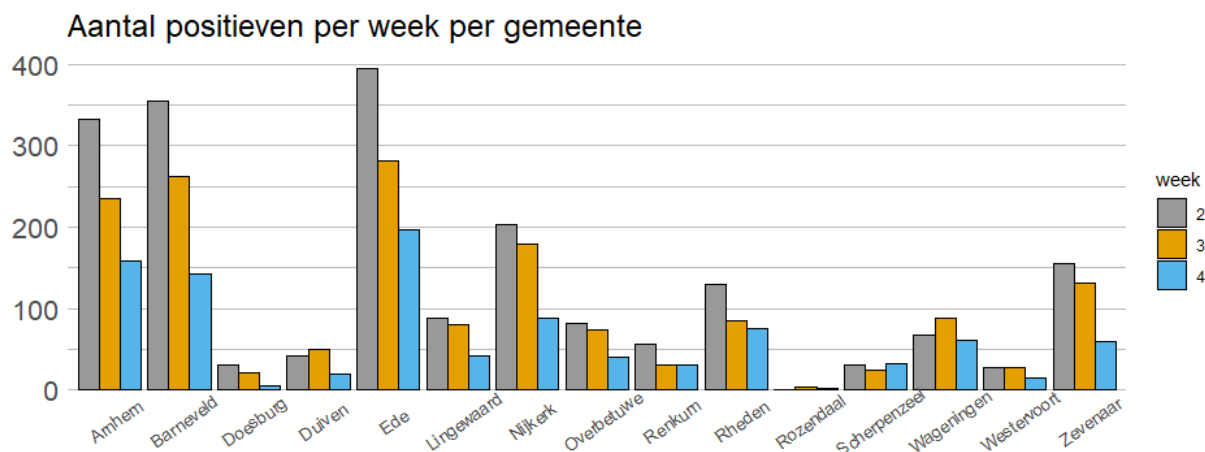
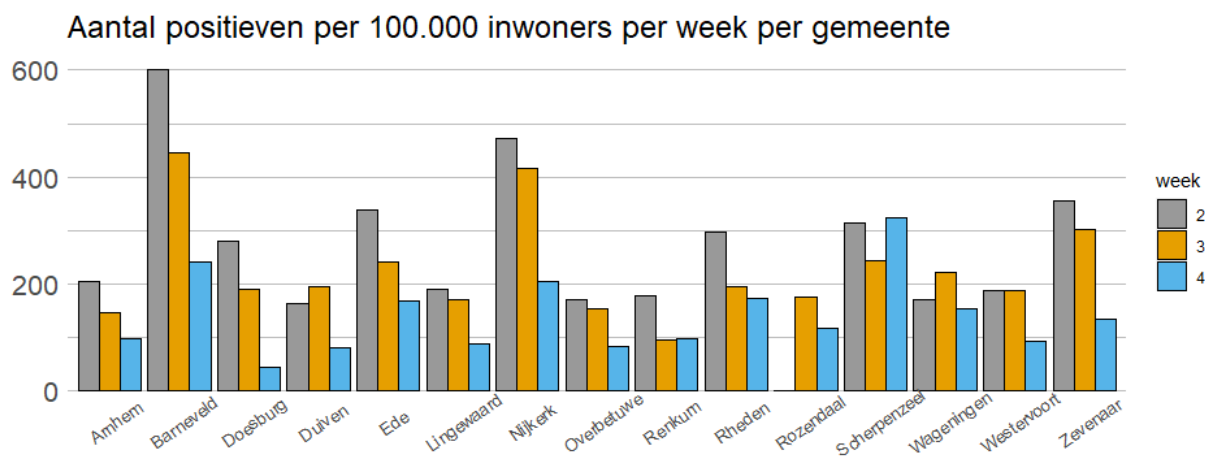
Aantal positief geteste inwoners in week 4 was 20. Dit zijn 80 positieve testen per 100.000 inwoners. Het aantal positieve testen is gedaald ten opzichte van week 3.

Leeftijdsgroepen

Per leeftijdsgroep per week							Per leeftijdsgroep per 100.000 per week						
Leeftijdsgroep	52	53	1	2	3	4	Leeftijdsgroep	52	53	1	2	3	4
80+	1	6	2	3	0	0	80+	91	548	183	274	0	0
70-79	4	2	2	3	2	4	70-79	185	93	93	139	93	185
60-69	19	8	10	5	7	4	60-69	543	228	286	143	200	114
50-59	20	24	12	4	9	3	50-59	421	505	253	84	190	63
40-49	22	17	10	6	11	4	40-49	705	545	320	192	352	128
30-39	22	11	14	9	5	0	30-39	870	435	553	356	198	0
20-29	17	15	2	4	6	2	20-29	675	595	79	159	238	79
10-19	18	14	9	7	6	3	10-19	568	442	284	221	189	95
0-9	0	2	2	0	2	0	0-9	0	88	88	0	88	0

Vergelijking gemeenten in de regio

Vanwege de datadifstal heeft GGD GHOR NL een aantal functionaliteiten in haar systeem uitgezet. Daarom treft u op deze plek dit keer geen gegevens per dorp aan.

Kon pagina 1 uit document A7. College van B&W - Kennisgeving Update proces ontwikkelaars
uitbreidingslocaties.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document A7. College van B&W - Kennisgeving Update proces ontwikkelaars
uitbreidingslocaties.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document A7. College van B&W - Kennisgeving Update proces ontwikkelaars
uitbreidingslocaties.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Persbericht

KENNISNETWERK ARNHEM NIJMEGEN BLIJ MET GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM NIJMEGEN

Het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen is blij met de constituerende besluiten van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. De Groene Metropoolregio is de opvolger van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen en zal werken aan regionale opgaven en uitdagingen. Bij de Metropoolregio horen nu 17 gemeenten van Druten tot Montferland en van Doesburg tot Mook en Middelaar. Beuningen besluit deze maand over aansluiting.

In 2015 is de Stadsregio Arnhem Nijmegen opgeheven, omdat het Rijk de bevoegdheden van de 7 Plusregio's introk. Deze bevoegdheden lagen op het gebied van openbaar vervoer, volkshuisvesting en ruimtelijk economisch beleid. De 19 Stadsregio-gemeenten besloten in een lichte samenwerkingsvorm verder samen te werken: de City Region Arnhem Nijmegen.

Ramon Barends (KAN): "De lichte samenwerkingsvorm was een flinke verandering ten opzichte van de sterke samenwerking van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Er was veel minder slagkracht en veel minder transparantie in het besluitvormingsproces. Besluiten moesten soms snel genomen worden en dat gaat niet als je langs 18 gemeenteraden moet voor toestemming. Vaak ging dit achteraf of werd er slechts iets meegedeeld. Er is wel veel bereikt, maar er had meer bereikt kunnen worden."

In 2019 is het nadenken begonnen over een nieuwe sterkere samenwerking binnen de Regio Arnhem Nijmegen. De gemeenteraden hebben veel inbreng kunnen geven en ook het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen heeft meegedacht. Het resultaat is een Visie en een Regionale Agenda voor een Groene Metropool met 5 opgaven.

"De 5 opgaven Verbonden regio, Productieve regio, Circulaire regio, Ontspannen regio en Groene groei regio zijn opgaven waar de 18 gemeenten samen aan moeten werken. Geen een gemeente kan dit alleen: Nijmegen en Arnhem kunnen dit alleen samen met de omliggende gemeenten. Alle gemeenten tellen mee. Het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen is blij met dit resultaat en wil helpen met het leggen van verbindingen. Tijdens de bestuursvergadering van 13 januari 2021 zijn de zorgvuldig voorbereide besluiten beklonken en heb ik heb deze blijdschap uitgesproken.", aldus Ramon Barends.

Het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen zal de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen op de voet volgen en haar kennis blijven inbrengen. Tijdens de vergadering van 13 januari is een notitie over de Visie van de Metropoolregio aangereikt aan Luciën van Riswijk, voorzitter van de Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking.

De Steeg, 13 januari 2021.

KAN

Lucien van Riswijk opent de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur (foto: KAN)

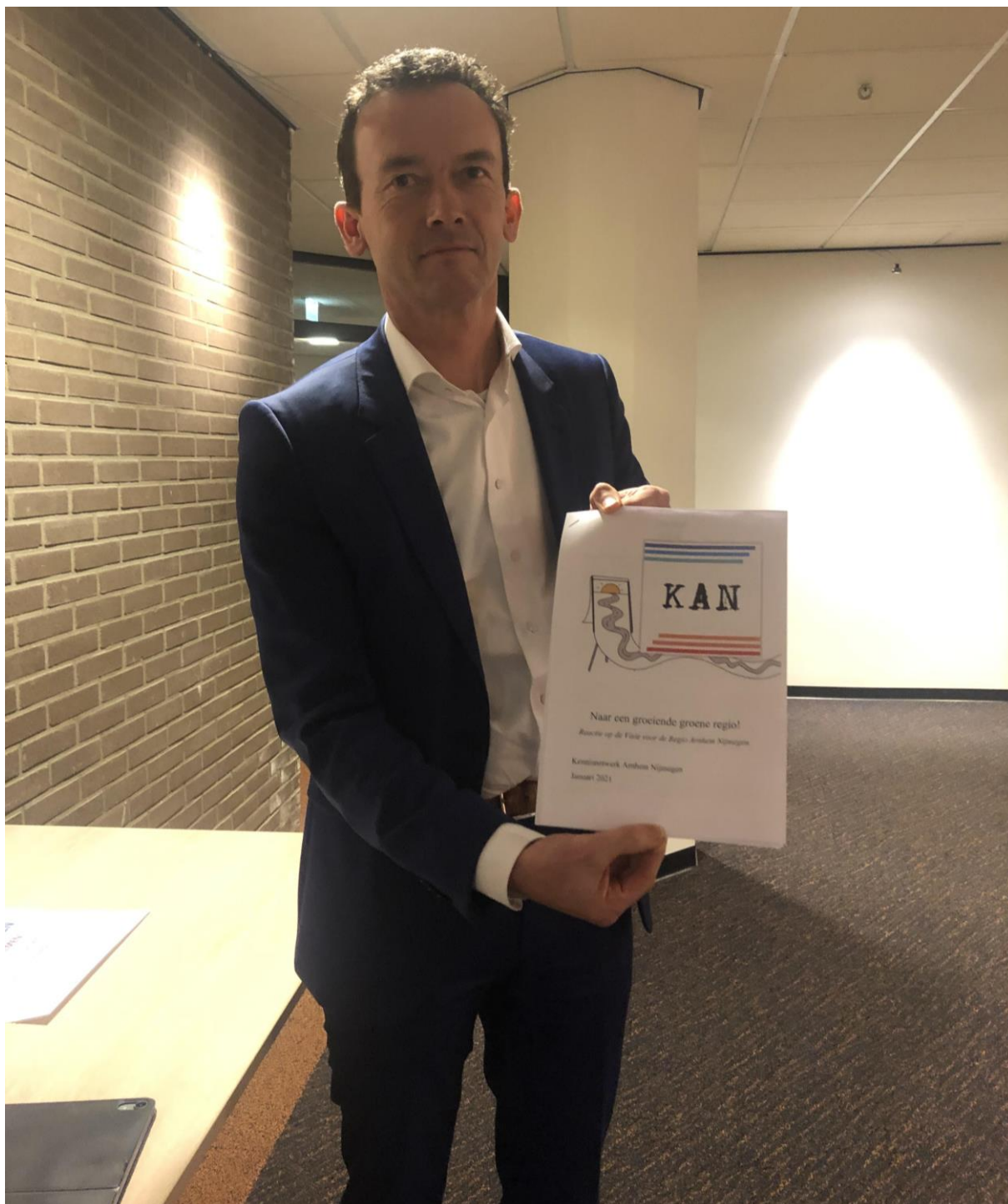

Ramon Barends spreekt in bij de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur (foto: Jan van Dellen)

Mierlostraat 43
6844 DW ARNHEM
KennisnetwerkArnhemNijmegen@gmail.com

KAN

Lucien van Riswijk neemt de notitie "Naar een groeiende groene regio!" in ontvangst (foto: KAN)

Mierlostraat 43
6844 DW ARNHEM
KennisnetwerkArnhemNijmegen@gmail.com

Geachte leden van het college van burgemeester en wethouders, geachte leden van de gemeenteraad,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) is onaangenaam verrast door de inhoud van een brief van de VGGM aan de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort.

In deze brief zegt de VGGM het onacceptabel te vinden dat Vrijwilligers zonder medeweten van de korpsleiding contact opnemen met de VBV. Dat vinden wij ontoelaatbaar.

Deze 'afspraken' geldt eveneens voor contacten tussen Vrijwilligers en raads- en collegeleden. Ook dat vinden wij ontoelaatbaar.

De VBV acht het onrechtmatig en ontoelaatbaar dat de VGGM met bovengenoemde 'afspraken' een klimaat schept waarin van de medewerker wordt verwacht dat deze zijn uitingen eerst aan de leiding dient voor te leggen, omdat dan een vorm van preventief toezicht op de inhoud van meningsuitingen zou kunnen ontstaan, die in strijd is met in verdragen en Grondwet erkende rechten tot meningsuiting.

In bijgevoegde brief gaan wij in op de 'afspraken' die met de medewerkers in de VGGM zijn gemaakt en vragen het dagelijks bestuur van de VGGM met klem te komen tot een normale verhouding tussen organisatie en medewerkers.

Wij wachten de reactie van de VGGM af.

Met vriendelijke groet,
namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Marcel Dokter
voorzitter

Aan: Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Datum : 18 januari 2021
Onderwerp : onrechtmatige inperking vrijheid van meningsuiting
Bijlage(n) : brief VGGM 3 december 2020
Kopie aan : de ondernemingsraad VGGM; de gemeentebesturen in de VGGM

Geachte leden van het dagelijks bestuur van de VGGM,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna: VBV) heeft kennisgenomen van een brief, d.d. 3 december 2020, kenmerk: 201201-0010, van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (hierna VGGM) gericht aan alle Brandweer Vrijwilligers van de post Ede- Stadspoort. Met de inhoud van die brief en daarnaast het mondeling dreigen met sancties als schorsing e.d., worden de grenzen van het maatschappelijk betamelijke overschreden, aldus de VBV. In dit schrijven motiveren wij onze bevinding en dienen op grond daarvan bezwaar in.

In de kern gaat de inhoud van de brief van de VGGM over de aanstaande veranderingen in de repressieve brandweezorg in het verzorgingsgebied van Ede-Stad in het algemeen en de consequenties daarvan voor de post Ede-Stadspoort in het bijzonder. De VGGM wijst op vermeende gedragingen van de Vrijwilligers van de post Stadspoort, de hierdoor ontstane onrust en een aantal afspraken om de samenwerking weer te normaliseren.

Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort nemen hun werk en inzet voor de brandweer uiterst serieus en doen dat al 25 jaar naar volle tevredenheid van de burgers in Ede en omstreken.

De Vrijwilligers werden begin 2020 overrompeld met de veranderingen en de voorgenomen sluiting van de post Ede-Stadspoort. De plannen stuitten op groot onbegrip, niet alleen bij de Vrijwilligers, ook de VBV en de gemeenteraad van Ede uitten gefundeerde bedenkingen. Daarnaast was de ondernemingsraad van de VGGM in zijn advies¹ ook van mening dat de plannen nog onvoldoende waren uitgewerkt en er te veel onduidelijkheid was over de consequenties voor de Vrijwilligers.

In de brief geeft de VGGM een opsomming van gedragingen van de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort waardoor de veiligheid van personeel en burgers in gevaar kon komen. Deze beschuldigingen zijn ernstig, maar onvoldoende concreet en feitelijk onderbouwd om te kunnen beoordelen of in dit verband aan de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort een dergelijk, zwaarwegend verwijt kan worden gemaakt, dan wel dat de gedragingen kunnen worden aangemerkt als plichtsverzuim. Het ontbreken van een deugdelijke vaststelling van de feiten maakt het dreigen met schorsing door de VGGM, zoals dat mondeling is gebeurd tijdens de korpsavond op 3 december 2020, volstrekt onacceptabel.

Voorts geeft de VGGM in haar brief een opsomming van een aantal afspraken om (verdere) onrust te voorkomen en de samenwerking weer te normaliseren. Benadrukt wordt dat deze afspraken de regel zijn en gelden voor iedereen binnen de VGGM. Volledigheidshalve herhalen wij ze hier:

- A. veiligheid van personeel en burgers dient ten alle tijden prioriteit nr. 1 te zijn;
- B. discussie over de objectieve criteria en toekomstige sluiting worden via de lijn, dus met mij of direct leidinggevendenden gevoerd;
- C. extern betrokkenen, zoals media, raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties en VBV worden niet actief opgezocht en benaderd;

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Post : Postbus 290
3830 AG Leusden

Telefoon : 033 - 49 62 768
Fax : 033 - 49 62 777
Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

- D. als bovengenoemde externen jou of de post opzoeken, verwijs je door naar mij of direct leidinggevendenden zoals deze regel voor iedereen in onze organisatie geldt;
- E. brandweeracties / gebruik van materieel afwijkend van interne regels zijn niet toegestaan

Onze reactie op deze afspraken luidt als volgt:

- a) De veiligheid van collega's en burgers is één van de meest belangrijkste kernwaarden voor Brandweer Vrijwilligers, ook voor de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort. Daarover bestaat geen enkele twijfel. Verder dienen Brandweer Vrijwilligers zich in een democratische rechtsstaat niet onnodig belemmerd te voelen om hun mening te geven als het maatschappelijk belang in adequate brandweezorg onderwerp van een publiek debat is geworden. Als de VGGM deze veiligheid wil verbeteren moet je vrijuit kunnen spreken. Daar is met bovenstaande afspraken geen sprake van en worden de Vrijwilligers onevenredig beperkt in hun recht op vrijheid van meningsuiting.
- b) Als het gaat om de discussie over 'objectieve criteria' en een toekomstbestendig kwaliteitsniveau van brandweezorg voor Ede-Stad hebben we kennisgenomen van de rapportage² 'Organisatie Brandweezorg Ede-Stad' van 10 oktober 2020, die de VGGM heeft verstrekt aan de gemeente Ede. Wij merken op dat de VGGM daarin telkens verwijst naar de 'Visie op basisbrandweezorg' van de VGGM uit 2014 in plaats van naar actuele ontwikkelingen³ m.b.t. de kwaliteit van de brandweezorg zoals onder meer de nieuwe landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen, waarin gebiedsgerichte opkomsttijden en slagkracht het uitgangspunt zijn. Verder blijven de aanbevelingen⁴ van de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) n.a.v. de geconstateerde knelpunten m.b.t. het aan deze Visie gerelateerde dekkingsplan van de VGGM onbenoemd. Dat vindt de VBV niet correct. Vooral in relatie tot het beoogde doel; het komen tot 'toekomstbestendige brandweezorg' voor Ede-Stad.
- c) Het middels deze 'afspraken' medewerkers beletten om contact op te nemen met extern betrokkenen zoals raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties in het algemeen en de VBV – als belangenbehartiger - in het bijzonder, berust niet op enige contractuele verplichting die een Vrijwilliger heeft op grond van zijn aanstelling. Bovendien is deze beperking in strijd met in verdragen en Grondwet erkende rechten tot meningsuiting.
- d) Er bestaat geen enkele contractuele verplichting, noch bestaat er een specifieke (wets)bepaling die de inmenging van de VGGM in de contacten tussen haar medewerkers en hun belangenvertegenwoordiger(s) rechtvaardigt. Van een goed werkgever mag worden verwacht dat hij rekening houdt met de gerechtvaardigde belangen en grondrechten van zijn werknemers. Dat is hier geenszins het geval.
- e) De VGGM zinspeelt met de lezing over 'onacceptabele brandweeracties' kennelijk op het gebruik van brandweermaterieel voor het organiseren van een 'waterfeest' in de zomerperiode. De VBV vindt het spijtig dat het gebruik van materieel t.b.v. een traditie binnen de lokale samenleving, nu door de VGGM als 'misbruik' wordt gekwalificeerd.

Samengevat

Naar de mening van de VBV kan de voor een democratische rechtstaat noodzakelijke participatie van de burgers – in dit geval Brandweer Vrijwilligers - slechts worden bereikt indien deze zich open kunnen uiten en vrijelijk met elkaar van gedachten kunnen wisselen. De VBV acht het daarom ontoelaatbaar dat de VGGM met bovengenoemde 'afspraken' een klimaat schept waarin van de medewerker wordt verwacht dat deze zijn uitingen eerst aan de leiding dient voor te leggen, omdat dan een vorm van preventief toezicht op de inhoud van meningsuitingen zou kunnen ontstaan, die in strijd is met in verdragen en Grondwet erkende rechten tot meningsuiting. Dit is niet alleen onbehoorlijk maar creëert ook een sfeer van onveiligheid.

Medewerkers van de VGGM moeten kunnen vertrouwen op de professionaliteit van hun leidinggevendenden. De rechtmatigheid van voorschriften dient te worden getoetst aan de beginselen van goed werkgeverschap (artikel 7:611 BW). Van een goed werkgever mag in dat verband worden verwacht dat hij rekening houdt met de gerechtvaardigde belangen van zijn werknemers en dat hij beperkingen als de onderhavige niet ruimer stelt dan absoluut noodzakelijk is en dat hij dit deugdelijk motiveert. Op grond van de omstandigheden stellen wij vast dat hiervan geen sprake is en de afspraken/voorschriften in strijd zijn met de rechten van de medewerkers.

Derhalve kwalificeren wij de door de VGGM geformuleerde afspraken in de brief van 3 december 2020 als onrechtmatig en ontoelaatbaar. Op grond van deze conclusie verzoeken wij de VGGM met klem om;

1. de inhoud van de brief van 3 december 2020 te herroepen;
2. schriftelijke excuses aan te bieden aan de ontvangers van de brief;
3. in een plan van aanpak of voorgenomen besluit aan te geven hoe de VGGM op genormaliseerde wijze verder denkt te gaan met het verbeteren van de relatie tussen haar en het Vrijwillige personeel.

Daartoe stellen wij een redelijke termijn van twee weken na dagtekening van deze brief.

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Dokter', is positioned above the printed name of the signatory.

Marcel Dokter
voorzitter

¹ Advies ondernemingsraad VGGM inzake project Beroepsorganisatie Arnhem en Ede-stad, 7 augustus 2020.

² VGGM rapport 'Organisatie brandweezorg Ede-Stad', 10 oktober 2020.

³ Zie onderwerp 'kwaliteit brandweezorg' in brief Minister van JenV van 18 februari 2020, Kamerstuk 29517, nr. 189.

⁴ Zie de bevindingen van de Inspectie JenV op p. 7 en 8 in het regiobeeld van de VGGM, 23 mei 2018.

De heer
Ede Gld

Datum : 3 december 2020
Uw kenmerk : 712568
Ons kenmerk : 201201-0010
Contactpersoon : HRM
Doorkiesnummer

Onderwerp: post Ede-Stadspoort

Beste

In de afgelopen maanden is veelvuldig gesproken over de veranderingen binnen onze beroeps brandweerorganisatie die ook effecten op de post Stadspoort hebben. De gemeenteraad van Ede heeft op 12 november o.a. tijdens de bespreking van de begroting/perspectiefnota besloten sluiting van post Stadspoort met een jaar uit te stellen en a.d.h.v. objectieve criteria de toegevoegde waarde van Post Stadspoort te beoordelen.

Over deze objectieve criteria wil ik graag met jullie in gesprek. Echter voordat we met elkaar tot een constructief gesprek kunnen komen wil ik eerst even wat duidelijk maken.

Ik heb begrepen en ondervonden dat vrijwilligers van post Stadspoort in 2020 niet in alle openheid met elkaar hebben gesproken. Met name als het gaat in communicatie(uitingen) buiten de post; naar collega vrijwilligers van andere posten, naar media, burgers en bedrijven/instellingen. Hierbij zijn grenzen van het acceptabele overschreden. Dat heeft geleid tot vragen en zelfs grote onrust. Onrust die niet goede komt voor de veiligheid in het operationele veld. Openlijk worden de veranderingen binnen onze brandweer in twijfel getrokken en wordt men op het verkeerde spoor gezet. De wijze waarop hierover is gecommuniceerd is onacceptabel. Ook onacceptabel is dat brandweeracties worden uitgevoerd met brandweermaterieel afwijkend van onze interne afspraken waarbij vooraf geen toestemming is gevraagd en de veiligheid van personeel en burgers in gevaar kon komen.

Ik begrijp dat het sluiten van de post Stadspoort grote gevolgen heeft voor jou en je collega's. Ik besef dat terdege. Tegelijkertijd vind ik het onacceptabel dat vanaf heden, met het genomen besluit van de gemeenteraad, zonder mijn medeweten contact wordt gezocht met de media, gemeenteraad of raadsleden, college of collegeleden, VBV, bedrijven/instellingen en ploegcommandanten van omliggende posten. Wij voeren met elkaar een open en transparant proces omtrent de organisatieverandering. De ploegcommandant van de post Stadspoort maakte onderdeel uit van de projectgroep. Daarmee volgen wij samen een open en transparant besluitvormingsproces, waarbij vanzelfsprekend ook de OR is betrokken.

Datum : 3 december 2020
Kenmerk : 201201-0010
Pagina : 2

Om (verdere) onrust te voorkomen en onze samenwerking weer te normaliseren, zijn op 3 december 2020 de volgende afspraken van kracht:

- veiligheid van personeel en burgers dient ten alle tijden prioriteit 1 te zijn;
- discussie over de objectieve criteria en toekomstige sluiting worden via de lijn, dus met mij of direct leidinggevenden gevoerd;
- extern betrokkenen, zoals media, raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties en VBV worden niet actief opgezocht en benaderd;
- als bovenvermelde externen jou of de post opzoeken, verwijst je door naar mij of direct leidinggevenden zoals deze regel voor iedereen in onze organisatie geldt;
- brandweeracties / gebruik van materieel afwijkend van interne regels zijn niet toegestaan.

Ook al pakken besluiten nadelig uit voor jou en ben je het er niet mee eens, dan kan je daarover altijd met mij in gesprek. Bovenstaande afspraken zijn de regel en gelden voor iedereen binnen onze organisatie! Alleen op die wijze kunnen we de komende periode met elkaar constructief het gesprek blijven voeren over de toegevoegde waarde van post Stadspoort.

Mocht je naar aanleiding van deze brief nog vragen of opmerkingen hebben, dan kun je contact opnemen met je clustercommandant, [REDACTED].

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Afdelingshoofd Incidentbestrijding

i.a.a.: HRM, BRW/W. [REDACTED]

Op verzoek van werkorganisatie RES onderstaand bericht + bijlage.

Op dinsdag 19 januari jongstleden hebben Gedeputeerde Staten een brief gestuurd naar de 16 gemeenten die gezamenlijk werken aan de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. In deze brief geeft de provincie aan wat vanuit het perspectief van de provincie zorgpunten zijn in deze fase van de RES.

In de periode van maart tot juli 2021 gaan de 16 gemeenteraden besluiten over RES 1.0. De komende maanden zullen er politieke avonden worden gehouden waarin het gesprek over de RES met de raadsleden plaatsvindt. Bijgevoegde brief van de provincie kan hiervoor input bieden. Wij willen deze brief daarom graag met u delen

.

Regio Arnhem Nijmegen
T.a.v. de voorzitter van de regiegroep RES
mevrouw H. Tiemens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum

19 januari 2021

Zaaknummer

2020-003060

OnderwerpVervolg appreciatiebrief juni 2020
Regionale Energie Strategie voor de
regio Arnhem Nijmegen**Inlichtingen bij**Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl**Blad**

1 van 2

Beste mevrouw Tiemens,

Op 30 juni 2020 hebben wij de Voorlopige Concept Regionale Energie Strategie (RES) Regio Arnhem Nijmegen vastgesteld. U heeft van ons op die datum ook een appreciatiebrief ontvangen met onze complimenten voor de mooie prestatie en we hebben daarin ook enkele aandachtspunten meegegeven die wij als partner in RES van belang vinden voor de uitwerking in de RES 1.0. Wij hebben onder andere aandacht gevraagd voor landschappelijk kwaliteit, systeem efficiëntie en de verhouding zon/wind. Wij blijven benadrukken dat een regionale insteek van belang is ten behoeve van de (ruimtelijke) samenhang en het maken van optimale keuzes om onze doelen te behalen.

Ons voornaamste zorgpunt betreft op dit moment de verhouding zonne- en windenergie. Deze is momenteel totaal uit balans en het lijkt erop dat in RES 1.0 die verhouding alleen maar schever wordt. Onze gezamenlijke ambities zijn daardoor niet realistisch en niet haalbaar en leiden bovendien tot enorme maatschappelijke kosten. Dat baart ons grote zorgen en wij benadrukken dat dit het moment is om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

We werken samen hard aan de RES 1.0 en er zijn samen met alle betrokken partners en stakeholders alweer grote stappen gezet waar we blij mee zijn. Met name met de bereidheid die gemeenten hebben uitgesproken met een regionale blik naar de opgave te kijken en via een tweetal clusters (Beuningen/Wijchen/Druten/Heumen en Duiven/Zevenaar/Westervoort/Rheden/Doesburg) naar de mogelijkheden te kijken. Deze clusters sluiten goed aan bij de gebieden die wij kansrijk achten voor grootschalige opwek voor windenergie vanuit ruimtelijke impact, net efficiëntie en maatschappelijk kosten. Naast kansen die kleinschaliger zijn.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

19 januari 2021

Zaaknummer

2020-003060

Blad

2 van 2

Wij beseffen ons dat het creëren van draagvlak voor windenergie vaak erg lastig is, maar wij verwachten van de regio dat de betrokken partijen elkaar nu echt gaan opzoeken om meer ruimte te gaan vinden voor grootschalige opwek van wind.

De RES is een gemeenschappelijke regionale opgave maar de realisatie zal uiteindelijk niet gelijkmatig verdeeld worden over de betrokken gemeenten. Niet alle plekken zijn tenslotte even kansrijk. We hebben daar een gezamenlijke verantwoordelijkheid als regio en provincie. Vraag is hoe we elkaar hierbij kunnen ondersteunen en helpen en wat er nodig is om in deze fase de noodzakelijk stappen te kunnen zetten.

Wij gaan graag met de regio in gesprek over bovenstaande onderwerpen om gezamenlijke afspraken te maken over zoekgebieden, verhouding zon-wind, ruimtelijke invulling en rolverdeling. Dit hoeft lopende processen niet te frustreren, sterker nog, dat kan het lokale proces ook ondersteunen. We kunnen dit gesprek niet meer uitstellen, dit is het moment om dat te doen.

Wij hopen en verwachten dat bovenstaande aspecten een plek gaan krijgen in RES 1.0. In de beschouwing van RES 1.0 zullen wij (naast de door NP RES genoemde criteria) dit dan ook meenemen. Wij zetten graag samen met u de schouders hieronder om te komen tot een Gaaf en duurzaam Gelderland.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Onderwerp	Huishoudelijke ondersteuning
Datum	19 januari 2021
Registratienummer	109190

De raad van de gemeente Hof van Twente in vergadering bijeen op 19 januari 2021

gelet op artikel 34 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad;

gehoord de beraadslagingen,

Constaterende dat:

- de raad, raadsbreed meer grip wil krijgen op het sociaal domein;
- de uitgaven in het sociaal domein een belangrijk onderdeel uitmaken van de begroting;
- deze uitgaven nog steeds toenemen als gevolg van het door het rijk in het leven geroepen abonnementstarief in het kader van de WMO;

Overwegende dat:

- huishoudelijke ondersteuning op dit moment ondergebracht is binnen de WMO;
- de bij de toekenning daarvan door gemeenten verplicht het abonnementstarief moet worden gehanteerd;
- eenieder, ook in financieel opzicht, primair een eigen verantwoordelijkheid heeft t.a.v. zijn eigen huishouding en hiervoor primair verantwoordelijk is;
- er situaties zijn waarin sprake is van beperkingen in de algemeen dagelijkse zelfredzaamheid in een huishouding, omdat de financiële draagkracht van betrokkene niet toereikend is voor het voeren van een zelfstandig en gestructureerde huishouding (als het gaat om het op orde houden van het huishouden en bijv. het kunnen beschikken over schoon beddengoed en schone kleding);
- echter dat in deze gevallen ook adequaat door de gemeente kan worden ondersteund d.m.v. verstrekkingen in het kader van bijzondere bijstand;
- wanneer gemeenten over een inkomens- of vermogenstoets beschikken zij de in het kader van de WMO noodzakelijke ondersteuningsmaatregelen kunnen blijven toekennen en tegelijkertijd de 'extra' uitgaven die het gevolg zijn van het abonnementstarief in het kader van de WMO kunnen voorkomen;

Verzoekt het college:

- om samen met de overige Twentse gemeenten in gesprek te gaan met het Rijk en de Tweede Kamer met als doel:
 - a. het afschaffen van het abonnementstarief voor de huishoudelijke hulp;
 - b. het invoeren van de mogelijkheid voor de gemeente om een inkomen- en vermogenstoets te doen op basis waarvan een eigen bijdrage kan worden bepaald;

Verzoekt de Griffie om deze motie naar alle Gemeenteraden te sturen om deze onder hun aandacht te brengen.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66 SP GL VVD GB CDA PvdA

A.Olde Reuver of Briel H. Kalter W. Sanchez G. Bruins H. Rohaan Y. Nijhof H.Wevers

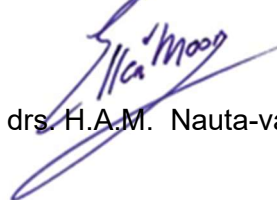
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hof van Twente d.d. 19 januari 2021.

De raad van Hof van Twente,
De griffier,

mr. A. Venema

de voorzitter,

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Datum

2 februari 2021

Zaaknummer

2020-018401 / 2020-018267

Onderwerp

Brief aan GS

Inlichtingen bij

Dik Gersen

post@gelderland.nl**Blad**

1 van 2

Bewoners van het landelijke gebied tussen Duiven,
Groessen en Loo
T.a.v. Bewonersgroep Zuidrand
DUIVEN

Geachte heer, mevrouw,

Op 17 en 21 december 2020 heeft u bij het Huis der Provincie een brief afgegeven met als onderwerp "Aanbiedingsbrief onbehoorlijk bestuur B&W gemeente Duiven". De brief heeft als datum 10 december 2020 en is geschreven door de Bewonersgroep Zuidrand, namens de bewoners van het landelijke gebied tussen Duiven, Groessen en Loo.

Uw brief gaat over het voorstel van de gemeente Duiven om woningen te bouwen op de locatie Biezenkamp bij de kern Duiven, en over de manier waarop de gemeente een keuze wil maken tussen Biezenkamp en twee andere locaties. U spreekt zich namens de omwonenden uit tegen woningbouw op de locatie Biezenkamp. En u vindt dat de gemeente onvoldoende rekening houdt met uw argumenten. U vraagt aan ons om ervoor te zorgen dat er geen woningen worden gebouwd op de locatie Biezenkamp.

Wij hebben naar aanleiding van uw brief contact gehad met de gemeente en gevraagd om meer informatie over de plannen. Bij deze onze reactie op uw brief.

Wij begrijpen dat u als omwonenden bezorgd bent over de effecten op uw leefomgeving als er plannen voor nieuwe woningbouw worden gemaakt en dat u namens de omwonenden uw bezwaren naar voren brengt – ook bij het provinciebestuur. Het gebruik van de uitdrukking "onbehoorlijk bestuur" vinden wij in dit geval echter beslist niet passen.

Naar onze mening is er geen sprake van onbehoorlijk bestuur door de gemeente. Integendeel: de gemeente doet haar werk zorgvuldig. Aan omwonenden en andere belanghebbenden heeft de gemeente vooraf informatie over de plannen gegeven en hun reacties gevraagd. De gemeente heeft aan de gemeenteraad uitgebreid informatie gegeven over de voorstellen. En bij de behandeling van de voorstellen in de gemeenteraad hebt u uw standpunt kunnen presenteren.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

2 februari 2021

Zaaknummer

2020-018401/2020-018267

Blad

2 van 2

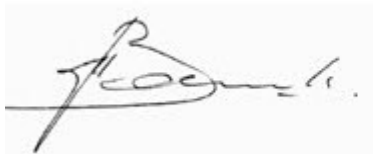
Zoals u weet is er in Nederland een groot tekort aan woningen; dat geldt zeker ook in de regio Arnhem-Nijmegen. Het is daarom belangrijk dat alle gemeenten in de regio meewerken aan de oplossing daarvan en snel meer woningen bouwen. Als provincie vinden wij het daarom belangrijk dat het bestuur van de gemeente Duiven nieuwe locaties voor woningbouw aanwijst.

De keuze tussen verschillende mogelijke locaties voor woningbouw is een gemeentelijke taak en verantwoordelijkheid. Daarin heeft de provincie geen sturende rol. Wij hebben als provincie geen voorkeur voor één van de drie plekken die de gemeente heeft voorgesteld.

Op 26 januari heeft de gemeenteraad het voorstel van B&W besproken. De raad heeft nog geen keuze gemaakt. Eerst zal nu overlegd worden met de ontwikkelaars van beide andere locaties, voordat over de locatie Biezenkamp en de andere locaties een besluit wordt genomen.

U hebt daardoor als vertegenwoordiger van de omwonenden meer tijd om uw argumenten in te brengen en overleg met de gemeente te voeren. Wij wensen u daarbij veel succes.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Geachte raadsleden, geacht college van burgemeester en wethouders,

Hierbij bieden we ons manifest '*Passend beleid voor collectieve en andere woonvormen*' namens de eerste ondertekenaars aan.

Het manifest vindt u in de bijlage.

Ons doel is passend gemeentelijk beleid voor collectieve en andere woonvormen én een volwaardige plek in de woningbouwprogramma's van iedere gemeente.

Wij vragen alle raadsleden om zich concreet uit te spreken over collectieve en andere - niet traditionele - woonvormen in **de eigen verkiezingsprogramma's** en de (toekomstige) collegeleden om concrete ambities, doelen en beleid op te nemen in de op te stellen **collegeakkoorden**.

We gaan de komende tijd graag met u in gesprek om wooninitiatieven van ondernemende burgers een plek te geven in uw verkiezingsprogramma's.

Meer informatie over ons en ons manifest vindt u op www.ruimtevoorcollectiefwonen.nl

Wij zijn bereikbaar voor al uw vragen via gemeente@ruimtevoorcollectiefwonen.nl

Vriendelijke groeten,

Liezelotte Nagtegaal

E | gemeente@ruimtevoorcollectiefwonen.nl

W | www.ruimtevoorcollectiefwonen.nl

Manifest: Passend beleid voor collectieve en andere woonvormen

Wij zijn een snel groeiende groep ondernemende burgers en organisaties die een grote meerwaarde ziet in collectieve en andere woonvormen. Woonvormen waarin bewoners zelf de regie hebben; als vereniging, coöperatie of CPO. Wij geven met ons manifest gehoor aan de intentie van de Omgevingswet, waarin initiatiefnemers - meer dan ooit - de mogelijkheid krijgen om te participeren in de inrichting van de eigen leefomgeving. Collectief wonen geeft ons de mogelijkheid om invulling te geven aan onze veranderende woonwensen én aan de maatschappelijke opgaven waarvoor wij ons willen inzetten.

Ons doel is passend gemeentelijk beleid voor collectieve en andere woonvormen én een volwaardige plek in de woningbouwprogramma's van iedere gemeente.

In de aanloop naar de **gemeenteraadsverkiezingen** in 2022 en de invoering van de **Omgevingswet**, richten we ons manifest aan alle Nederlandse gemeenten. Aan iedereen binnen de gemeenten die vorm geeft aan het woonbeleid en de uitvoering hiervan. Wij vragen alle raadsleden om zich concreet uit te spreken over collectieve en andere - niet traditionele - woonvormen in de eigen **verkiezingsprogramma's** en de (toekomstige) collegeleden om concrete ambities, doelen en beleid op te nemen in de op te stellen **collegeakkoorden**.

Nog geen concreet beleid

Op dit moment is er in veel gemeenten geen concreet beleid voor collectieve woonvormen. Gemeenten en burger-initiatieven vinden steeds opnieuw het wiel uit om initiatieven van burgers een plek te geven. Dit vergt veel tijd en geld en brengt onzekerheden met zich mee. Onzekerheden voor het initiatief, wanneer er na vele inspanningen en voor-investeringen uiteindelijk geen haalbaar plan of vergunningverlening volgt. En onzekerheden bij de gemeente, zoals het (ogenschijnlijk) loslaten van sturing en controle.

In een aantal vooruitstrevende gemeenten zijn collectieve woonprojecten van burgers gerealiseerd, naar tevredenheid van alle partijen. Helaas strandt nog een groot aantal pogingen in goede bedoelingen. Dit is jammer, want wooncollectieven hebben uw gemeente veel te bieden en zijn binnen de huidige wettelijke kaders goed te organiseren.

Wat bieden burgerinitiatieven uw gemeente?

- Realisatie van **vernieuwende woonconcepten**, die beter aansluiten bij de huidige behoefte van uw inwoners en waar reguliere ontwikkelaars en corporaties vaak (nog) niet of onvoldoende in voorzien, zoals kleinere woningen, gedeelde faciliteiten en gedeelde buitenruimte;
- **Kleinschalige en inclusieve** gemeenschappen waarin jong en oud meer omziet naar elkaar (nabuurschap, sociale cohesie), met toename veiligheid, vitaal buitengebied, minder eenzaamheid en lagere kosten voor Wmo en zorg tot gevolg;
- Bijdrage aan de **woningbouwopgave**: bouw van betaalbare woningen voor het lage en middensegment, meer kansen voor eigen inwoners, (en dus) meer doorstroming en **flexibele (soms ook tijdelijke) bouw**;
- Impuls aan **duurzame woonvormen** zoals klimaatadaptief, circulair, energieneutraal en gasloos.

De Lindehoeve, Tilburg

De Warren, Amsterdam (Stefan Hennis)

Ecodorp Boekel, Boekel

Vriendenerf, Olst

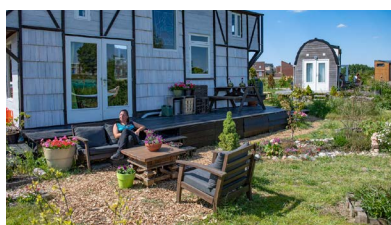
Passend beleid voor collectief wonen

Heeft uw gemeente al collectieve en andere woonvormen opgenomen in het beleid? Met de volgende beleidssuggesties maakt u ruimte voor ondernemende burgers:

1. **Toon lef** in uw verkiezingsprogramma en benoem concrete doelen voor nieuwe toekomstgerichte woonvormen die aansluiten bij de **wensen en behoeften** van uw inwoners.
2. Leg een **streefpercentage** of bandbreedte vast voor (betaalbare) collectieve woonvormen, en borg daarmee de realisatie van collectieve woonvormen in uw gemeente voor alle doelgroepen.
3. Stel een **beleidskader collectieve woonvormen** op (binnen de bebouwde kom en in het **buitengebied**) en inventariseer (en reserveer) **potentiële locaties**, waaronder locaties in bestaande wijken t.b.v. **geclusterde woonvormen voor senioren** en (zorgbehoevende) ouderen.
4. Verbind **alle bouwende partijen** - op gemeentelijke én **particuliere grond** - aan de gemeentelijke doelen voor collectief wonen, en stimuleer en faciliteer de samenwerking tussen burgerinitiatieven, woningcorporaties, zorginstellingen en ontwikkelaars.
5. Laat collectieven en coöperaties **volwaardig** meedoen bij vraag en aanbod. Stel **informatie** over vrijkomend vastgoed en bouw kavels tijdig en goed vindbaar beschikbaar voor de bewonersinitiatieven in uw gemeente of regio.
6. Maak **collectieve inschrijvingen op één kavel** mogelijk wanneer dit past binnen de kwaliteitseisen van de wijk en/of het buitengebied. Bijvoorbeeld binnen de **Ruimte voor Ruimte-regeling**. Hiermee kunnen meer huishoudens profiteren van **vrijkomende kavels** en/of **(maatschappelijk) vastgoed** en kunnen investeringen en risico's gedeeld worden.
7. Toets initiatieven aan de hand van een **bedoelingslijst** en zorg dat het initiatief met de beste bijdrage aan de ambities en doelen van uw gemeente wint en niet per se de hoogste bieder. Zorg voor **objectieve en gelijke criteria** voor iedere initiatiefnemer, zodat burgerinitiatieven (minimaal) evenveel kans maken als projectontwikkelaars.
8. Met tenders worden burgerinitiatieven bij voorbaat uitgesloten. Ontwikkel nieuwe **financieringsmodellen** of manieren van **gronduitgifte**. Zet een **revolving fund** op voor leningen t.b.v. voorfinanciering. Wees bereid vormen van garantstelling af te spreken, eventueel samen met andere partijen.
9. Faciliteer ondernemende burgers zo praktisch mogelijk, met een integrale insteek, stroomlijn processen vanuit de **1-loket gedachte** en verbind zo mogelijk **vraag en aanbod**.
10. Verlang van collectieven dat zij zich **als rechtspersoon organiseren** in een vereniging, stichting of coöperatie, en vereis (zo nodig) **professionele begeleiding** van het initiatief.

Buurtskap de Tuunen, Texel

Duinvallei, Katwijk (Bluemonque)

Erve Nijland (Robert ten Dam)

Nobelhorst, Almere (Adrienne Norman)

Meer informatie op onze website

Bovenstaande suggesties zijn slechts een greep uit alle wettelijke kaders, sturingsmiddelen en samenwerkingsvormen die opgenomen kunnen worden in uw verkiezingsprogramma's en collegeakkoorden.

Op onze website www.ruimtevoorcollectiefwonen.nl vindt u meer beleidssuggesties én inspirerende voorbeelden van succesvolle projecten in andere gemeenten.

We gaan graag samen met u aan de slag om nog meer projecten tot wasdom te laten komen!

Vriendelijke groeten namens de eerste ondertekenaars,

LSA bewoners, Duurzame Gronden, Omzien naar elkaar, Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk wonen van Ouderen, Tiny House Nederland, Democratie van het zand, Droomwonen Brabant, Erfdelen, Ecodorpen Netwerk, Nederland Zorgt voor Elkaar, Kilimanjaro Wonen, Landelijke Woonboten Organisatie, Greenwish, Instituut voor Maatschappelijke Innovatie en de vele burgerinitiatieven die via deze organisaties zijn verenigd.

Wij zijn bereikbaar voor al uw vragen via: gemeente@ruimtevoorcollectiefwonen.nl

Aan het College van B & W en de gemeenteraad

Onderwerp: Brandbrief i.v.m. noodklok voor buitendieren door sneeuw en strenge vorst

dinsdag 9 februari 2021

Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden,

Wij luiden de noodklok voor de buitendieren die leven in de gemeenten en de daarbij behorende dorpen in ons land. Door de dikke laag sneeuw en de aanhoudende strenge vorst kunnen veel dieren niet meer aan eten en drinkwater komen.

De gemeente heeft een zorgplicht voor dieren die in de gemeente wonen. Vanwege de huidige strenge kou is het noodzakelijk dat er maatregelen getroffen worden om de dieren deze koude periode door te helpen. Om die reden verzoeken wij u de volgende maatregelen te treffen:

- Zorg voor wakken waar de dieren zich ophouden in grachten, kanalen, brede sloten en vijvers. Belangrijk is dat dit gebeurt op plekken die de dieren zelf vanwege de veiligheid hebben uitgekozen. Watervogels moeten zich verschillende keren per dag baden om vervolgens hun verenkleed in te vetten. Als dat niet mogelijk is, raakt hun verenkleed lek en zijn ze niet meer bestand tegen de kou.
- Leg stro neer rond het wak, om te voorkomen dat de veren vastvriezen aan het ijs.
- Als er een voederverbod in de gemeente is, hef dit dan tijdelijk op, zolang deze vorstperiode duurt. De kou kost vogels ontzettend veel energie. Een vogel kan tijdens een koude nacht 10 procent van zijn lichaamsgewicht verliezen. Bijvoeren is zeer wenselijk.
- Zorg als gemeente zelf voor voerplaatsen met granen, fruit en groente.
- Geef voorlichting aan de inwoners over hoe ze kunnen helpen. Ze kunnen bijvoorbeeld gezond voer geven zoals granen, groente en fruit. Ze kunnen water voor de dieren verschillende keren per dag buiten neerzetten.
- Geef voorlichting aan de inwoners over dat zij in deze vorstperiode hun honden aangelijnd dienen te houden als ze in de buurt van watervogels en andere buitendieren komen. De dieren hebben nu alle energie nodig en dienen niet opgejaagd te worden.
- In gemeentes en dorpen waar afschot plaatsvindt in het kader van populatiebeheer of schadebestrijding zouden deze activiteiten tijdens deze extreem koude dagen gestaakt dienen te worden. De dieren hebben het al zwaar genoeg en hebben alle energie nodig om in leven te blijven. Ze moeten nu met rust gelaten worden met zo min mogelijk verstoring.
- Zorg dat dieren in natuurgebieden zoveel mogelijk rust krijgen. Voorkom drukke mensenmassa's in het bos.

Wij hopen van harte dat u bereid bent om de buitendieren die nu zo in nood zijn te helpen.

In afwachting van uw reactie met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Comité Dierennoodhulp

E-mail: dierennoodhulp@hotmail.com

Postbus 94724

1090 GS Amsterdam

[REDACTED]

Animal Earth

[REDACTED]

Ganzenbescherming Nederland

[REDACTED]

Akka's Ganzenparadijs

[REDACTED]

Dierenrechten Alliantie

[REDACTED]

Diervriendelijk Nederland

[REDACTED]

Rechten vooral wat leeft

[REDACTED]

Fauna4Life

[REDACTED]

Nederlandse Vereniging voor Veganisme

Besluit

De raad van de gemeente Duiven
Postbus 6
6920 AA DUIVEN

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004022

Onderwerp

Begroting 2021

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 5

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over ons oordeel over de begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024 en over de vorm van financieel toezicht die in 2021 voor uw gemeente van toepassing is en de gevolgen hiervan. Ook geven wij naar aanleiding van onze beoordeling van uw begroting een of meerdere aandachtspunten aan u mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe en vindt u daarnaast onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente.

Wij adviseren u om de opmerkingen uit de toelichting op ons besluit en ook de door ons genoemde aandachtspunten mee te nemen in uw financiële cyclus.

Beoordeling begroting en toezichtvorm

De begroting 2021 is naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht, maar het is naar ons oordeel wel aannemelijk dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. Dit betekent dat uw begroting 2021 en de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen geen goedkeuring van ons college behoeven en uw gemeente in 2021 onder repressief toezicht van de provincie staat. Dit is de reguliere vorm van toezicht.

Toelichting

In de onderstaande grafiek ziet u het verloop van uw begroting. De blauwe kolommen geven de saldi weer, zoals die door u zijn vastgesteld. Vanaf 2022 worden sluitende jaarschijven gepresenteerd. De groene kolommen bevatten de door ons becijferde reële en structurele uitkomsten. De saldi uit uw begroting zijn daarbij voor incidentele en naar ons oordeel niet-reële posten gecorrigeerd.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

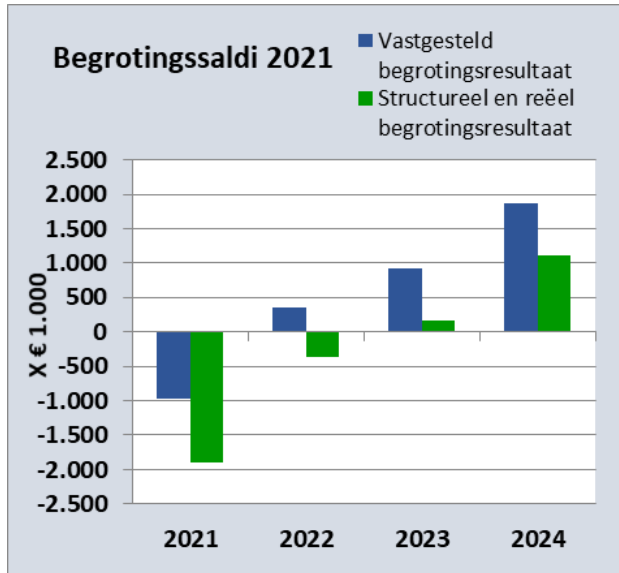
9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004022

Blad

2 van 5

In de grafiek ziet u dat de door u vastgestelde begrotingsresultaten positiever zijn dan de door ons berekende resultaten. Het verschil tussen het vastgestelde en het structurele en reële saldo wordt mede veroorzaakt doordat in 2021 de incidentele baten volgens uw specificatie van incidentele baten en lasten hoger zijn dan de incidentele lasten. Deze worden dan negatief gecorrigeerd op het vastgestelde saldo. Voor de jaren daarna is het juist andersom en volgt een positieve correctie. Echter voor alle jaarschijven zijn veel hogere negatieve correcties opgenomen voor de bezuinigingsmaatregelen die naar

ons oordeel op dit moment onvoldoende concreet of (nog) niet reëel zijn. Dit betreft onder andere de maatregelen voor kostenbeheersing jeugdzorg € 500.000,- en de stelpost voor compensatie van het Rijk voor hulp in de huishouding en duurzaamheid € 285.000,-. Uiteindelijk resulteert dit in een structureel en reëel tekort voor 2021 en 2022 en een herstel van dit evenwicht vanaf 2023.

Wij wijzen u erop dat, naast de reeds door u vastgestelde maatregelen, het realiseren van uw begroting mede afhankelijk is van zaken die buiten uw invloedssfeer liggen zoals de effecten van de herverdeling van het Gemeentefonds, de uitkomsten van de landelijke onderzoeken naar de middelen voor het sociaal domein en de financiële effecten van Covid-19 en de compensatie hiervan door het Rijk. Wij verwachten dat in het komende jaar over deze zaken meer duidelijkheid komt, maar raden u aan hierbij rekening te houden met voor uw gemeente mogelijk ongunstige effecten.

Aandachtspunt(en) en motivering

Naar aanleiding van onze analyse van uw begroting geven wij de volgende aandachtspunten aan u mee:

- Covid-19
- Weerstandsvermogen
- Realisatie bezuinigingen
- Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

In de bijlage bij deze brief vindt u een nadere toelichting. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren.

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004022

Blad

3 van 5

Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:

- Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Afschrift:

Het college van B&W van de gemeente Duiven, Postbus 6, 6920 AA DUIVEN

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004022

Blad

4 van 5

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2021

Covid-19

De Covid-19 pandemie heeft in 2020 tot grote maatschappelijke gevolgen geleid en zal ook in 2021 nog impact hebben, ook op uw gemeente. Wij hebben veel waardering voor de wijze waarop uw gemeente en de andere Gelderse gemeenten de uitdagingen waar onze samenleving en wij als overheid samen voor staan het hoofd biedt.

Wij begrijpen dat het lastig is om een adequate inschatting te maken van de financiële consequenties van de lange(re) termijneffecten van de Covid-19 pandemie en deze op te nemen in de begroting en meerjarenraming. U heeft bij het opstellen van de begroting 2021 nog geen rekening heeft gehouden met de financiële gevolgen van de coronacrisis. Wij raden u aan om dat bij de voorjaarsnota en de begrotingsopstelling voor komend jaar wel te doen.

Weerstandsvermogen

Een belangrijk onderdeel in de beoordeling van de financiële stabiliteit van een gemeente is de omvang van het weerstandsvermogen. Dit is de mate waarin gemeente in staat is gekwantificeerde risico's af te dekken. In de paragraaf weerstandsvermogen is deze weerstandsratio op basis van een gemiddeld risico berekend op 1,37. In uw optiek worden de risico's afgedekt. Echter hierbij is het uitgangspunt de stand van de algemene reserve op 1-1-2020.

Voor een actuele berekening zou de stand van de algemene reserve per 1-1-2021 uitgangspunt moeten zijn, waarop voorzichtigheidshalve de verwachte verliezen voor 2020 en 2021 in mindering worden gebracht. Hiermee komt de weerstandsratio op 0,6 en dit betekent dat de risico's niet meer kunnen worden afgedekt. Wij adviseren u dan ook om de algemene reserve aan te vullen tot het door u zelf in de begroting 2021 vastgestelde minimumniveau van € 7 miljoen.

Het is belangrijk dat u zorgdraagt voor een ruim voldoende weerstandsvermogen.

De gemeentelijke begrotingen zullen namelijk de komende jaren worden beïnvloed door bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet, de herverdeling van het Gemeentefonds en de gevolgen van de Covid-19 pandemie.

Realisatie bezuinigingen

De financiële uitkomsten van de begroting en meerjarenraming worden mede bepaald door het inboeken van een aantal bezuinigingen en taakstellingen met een totale omvang oplopend tot ruim € 1,7 miljoen in 2024. Daarnaast worden belastingen en heffingen verhoogd oplopend tot € 1,8 miljoen in 2024.

Bezuinigingsmaatregelen moeten haalbaar en hard zijn om door ons als een reëel dekkingsmiddel te kunnen worden aangemerkt. Daarmee bedoelen wij dat u aannemelijk maakt dat er voldoende zekerheid bestaat dat de maatregelen tijdig en volledig gerealiseerd zullen worden. Hiervoor is het van belang dat deze transparant en reëel zijn onderbouwd. Vanwege dat belang adviseren wij u de voortgang van de opgenomen bezuinigingen nader toe te lichten en op te nemen in een aparte

Datum

9 februari 2021

Zaaknummer

2020-004022

Blad

5 van 5

paragraaf in de programmabegroting. Daarmee krijgt u in één oogopslag een duidelijk beeld van alle bezuinigingsmaatregelen. Ook ziet u direct welke taakstellingen nog open staan in uw begroting en meerjarenraming. Dit geeft u, maar ook ons, beter inzicht in uw financiële positie. Wij gaan ervan uit dat u conform uw besluitvorming ook daadwerkelijk invulling zult geven aan het totale pakket bezuinigingen om de door u gepresenteerde begrotingsuitkomsten te realiseren. Ingeval de bezuinigingen niet haalbaar blijken verwachten we dat u alternatieve dekkingsmiddelen aanwijst.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2022, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. Voor de periode na 2022 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2023 en 2024 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2021 en 2022.

Wij hebben vorig jaar nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken. Bovendien hebben wij dringend geadviseerd dat, als u ervoor kiest wel van de richtlijn gebruik te maken, u eenzelfde bedrag binnen uw weerstandsvermogen hiervoor zou moeten reserveren.

In uw meerjarenraming heeft u, in lijn met vorig jaar, er voor gekozen gebruik te maken van deze richtlijn. Daarmee heeft u er ook voor gekozen de risico's die hiermee gepaard gaan voort te zetten in uw begroting.

Mocht de Rijksoverheid deze tijdelijke verhoging van het Gemeentefonds niet verlengen, dan heeft u met de opname van een risico in uw paragraaf Weerstandsvermogen enkel tijdelijk de risico's afgedekt. U zult in komende begrotingen alsnog een structurele oplossing moeten vinden voor het wegvallen van deze fictieve inkomsten in 2023, 2024 en verder.

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van de financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde Duiven	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	67%	61%	<90%	90-135%	>135%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	59%	46%	<90%	90-135%	>135%
3. Solvabiliteitsratio	30%	25%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	9%	50%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	-1,70%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	3,00%		> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	104%	106%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	1,73	0,56	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8

Aan het college van burgemeester & wethouders
van de Gemeente Duiven
Postbus 6
6920 AA DUIVEN

Tilburg, 11 februari 2021

Betreft: Groene schoolkaart van de basisscholen in Gemeente Duiven

Geacht college,

In het kader van Boomfeestdag-2021 heeft de stichting, in samenwerking met Cobra groeninzicht, de Groene Schoolkaart uitgebracht. Alle basisscholen in uw gemeente hebben deze kaart ontvangen. De Groene Schoolkaart is een infographic die u kunt bekijken via de online omgeving op **boomfeestdag.nl/groeneschoolkaart**. Op de kaart staat de groenscore van de desbetreffende school. Vier variabelen bepalen de groenscore:

- hoeveelheid groen in de buurt waarin de school staat;
- hoeveelheid groen binnen 100 meter rondom de school;
- afstand tot een postzegelbosje (vanaf 500m²);
- groenheid van speeltuinen nabij de school.

Hoe meer groene icoontjes, hoe hoger de groenscore van de school is.

Groenscore

Een hoge groenscore van een basisschool is positief voor de gezondheid van kinderen en leerkrachten. Want wist u dat...

- ... kinderen in een groene leefomgeving 18% minder overgewicht hebben?
- ... mensen in een groene leefomgeving zich gezonder voelen en minder vaak naar de huisarts gaan?
- ... kinderen in een groene leefomgeving tot wel 55% minder psychische problemen ontwikkelen en zich beter kunnen concentreren?

Een groene schoolomgeving is dus erg belangrijk voor de ontwikkeling van de leerlingen. Ook de leerkrachten voelen zich prettiger in een groenere omgeving.

Vereniging GDO

Boomfeestdag werkt samen met de Vereniging Gemeenten voor Duurzame ontwikkeling ([Vereniging GDO](#)). GDO brengt via haar aangesloten natuur- en duurzaamheidscentra de Groene Schoolkaarten extra onder de aandacht bij scholen en gemeenten. Scholen worden aangemoedigd aan hun gemeente te vragen bomen te planten op de Nationale

Boomfeestdag van 10 november 2021. De Groene Schoolkaart maakt zichtbaar hoe dringend en waar dat nodig is.

Groen op de politieke agenda

Sinds de begrotingsbesprekingen LNV en de presentatie van de Bossenstrategie staat deelname van gemeenten aan de Boomfeestdag hoog op de landelijke politieke agenda. Daar zijn we heel blij mee maar we kunnen niet zonder uw hulp. U bent tenslotte de drijvende kracht om uw gemeente groener te maken.

(verplaatste) Nationale Boomfeestdag-2021

De Boomfeestdag zou gevierd worden op 17 maart, tegelijkertijd met de Tweede Kamerverkiezingen. Vanwege de Coronacrisis is de Boomfeestdag verplaatst naar 10 november aanstaande. Aan u, als college, dan ook de vraag of de gemeente op **woensdag 10 november 2021** meedoet aan de Boomfeestdag. Plant met zoveel mogelijk kinderen in de leeftijd van 9 t/m 11 jaar bomen/struiken op en rond de basisscholen in uw gemeente. Want groen maakt hun lichamelijk en geestelijk gezond(er)! Vandaar het Boomfeestdag-thema voor 2021: **'Bomen maken Gezond!'**.

Dus doe mee en meld u aan via [boomfeestdag.nl/doemee.](https://boomfeestdag.nl/doemee) Alle bomen, struiken en bosplantsoenen die u plant en aanmeldt, tellen mee voor ons **Nationaal Boomplantrecord.**

Hoogachtend,
Peter J. Derksen, directeur

P.S. van deze brief gaat een kopie naar de gemeenteraad en contactpersoon Boomfeestdag van uw gemeente

Hartelijke groet

Stichting Nationale Boomfeestdag werkt samen met Staatsbosbeheer; activiteiten voor 2021 worden mede mogelijk gemaakt door de Kroonpartners: Boomkwekerij Ebben, Shell Nederland, STIP, gemeente Alphen aan den Rijn en provincie Zuid-Holland

Peter J. Derksen

directeur Stichting Nationale Boomfeestdag

(verplaatste) Nationale Boomfeestdag-2021

woensdag 10 november

Gastgemeente Alphen aan den Rijn

T: 06-53359046

peter@boomfeestdag.nl

Boomfeestdag.nl

Partners Boomfeestdag:

know-how to grow

EBBEN
trees since 1862

Alphen aan den Rijn

SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE (artikel 41 RvO)

Datum indienen: 19 januari 2021
Naam vragensteller: Jasper Walraven
Vraag gericht aan: college/burgemeester*
Onderwerp: Verhuizing Jumbo Rijksweg naar Elshofpassage
<p>Het college/de burgemeester wordt verzocht de volgende vraag/vragen zo spoedig mogelijk schriftelijk/mondeling* te beantwoorden:</p> <p><i>Vanuit de samenleving krijgt de fractie van de Partij van de Arbeid vragen over de verhuizing van de Jumbo aan de Rijksweg naar de Elshofpassage.</i></p> <p><i>Is het college op de hoogte van deze verhuizing van de Jumbo?</i></p> <p><i>Als het college op de hoogte is van deze verhuizing, waarom is de gemeenteraad niet direct geïnformeerd en welke informatie ontbreekt er richting de gemeenteraad nog meer met betrekking tot het Vitaal Centrum en het Bestemmingsplan Supermarkten?</i></p>
<p>Toelichting:</p> <p><i>Vanuit inwoners, die rondom het centrum wonen en die met de manager van de Albert Heyn in gesprek zijn over het gebruik van parkeerplaatsen in de aangrenzende wijk, heeft de fractie van de Partij van de Arbeid te horen gekregen dat er medio 2021 plannen zijn van de Jumbo om te verhuizen naar de Elshofpassage ter hoogte van de Remigiusschool.</i></p> <p><i>De manager van de Albert Heyn heeft aangegeven dat deze verhuizing zou plaatsvinden en dat de inwoners van de overliggende wijk in de toekomst meer parkeerdruk kunnen verwachten.</i></p>
<p>Ondertekening</p> <p><i>Jasper Walraven</i> <i>Fractievoorzitter PvdA Duiven</i></p>
Datum beantwoording:
Antwoord college/burgemeester:

Ondertekening

Hoogachtend, Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J. (Chris) Papjes
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

**keuze aangeven*

Onderwerp	Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven		
Ondertitel	In dit raadsvoorstel wordt gevraagd of de raad kan instemmen met de benoeming van mevrouw Bouwmeister-Booltink tot één van de tafelvoorzitters van de gemeente Duiven.		
Portefeuillehouder	Raadsvoorzitter	Zaaknummer	Z/21/075536
Behandelend ambtenaar	Griffie – griffie@duiven.nl		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	1. Mevrouw Karin Bouwmeister-Booltink te benoemen tot tafelvoorzitter van de gemeenteraad.		
Historie	n.v.t.		
Termijn	n.v.t.		

Hamerstuk tijdens de raadsvergadering	23-februari 2021
Behandeladvies	Tafelvoorzitters moeten door de raad worden benoemd. In de toelichting op artikel 2 staat dat er dat elke fractie bij voorkeur één tafelvoorzitter levert. De benoeming van een tafelvoorzitter heeft een technisch karakter en heeft geen politieke keuzeruimte. Daarom adviseren wij om dit raadsvoorstel als hamerstuk te agenderen voor de raadsvergadering van 23 februari.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven

Zaak- & documentnr. : Z/21/075536/201493402

Opsteller : Elke van Raaij

Portefeuillehouder : raadsvoorzitter

Team : Griffie

Samenvatting

Sinds 2019 is de fractie van DOED actief in de gemeenteraad van Duiven, vertegenwoordigd door raadslid Karin Bouwmeister-Booltink. Fracties worden gevraagd één tafelvoorzitter te leveren. Tafelvoorzitters maken automatisch deel uit van de Agendacommissie. De fractie van DOED levert op dit moment nog geen tafelvoorzitter en stelt voor om raadslid Karin Bouwmeister-Booltink hiervoor te benoemen.

Beslispunten

1. Mevrouw Karin Bouwmeister-Booltink te benoemen tot tafelvoorzitter van de gemeenteraad.

Aanleiding

Mevrouw Bouwmeister heeft aangegeven tafelvoorzitter te willen zijn namens de fractie van DOED.

Beoogd effect

Door haar rol als tafelvoorzitter maakt mevrouw Bouwmeister deel uit van de Agendacommissie. Hiermee wordt het draagvlak binnen de Agendacommissie verbreed en groeit het aantal tafelvoorzitters onder wie de onderwerpen van een Politieke Avond kunnen worden verdeeld. Als neveneffect mag de fractie DOED een extra fractie-assistent aanstellen (artikel 5B lid 2 RvO).

Argumenten

- 1.1 Volgens Artikel 2.2. van het Reglement van Orde moeten tafelvoorzitters door de raad worden benoemd.
- 1.2 In de toelichting op artikel 2 staat dat er dat elke fractie bij voorkeur één tafelvoorzitter levert.
- 1.3 Een extra tafelvoorzitter kan bijdragen aan een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de agendacommissie.

Financiële paragraaf

Niet van toepassing.

Participatie en communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

201493410 Concept raadsbesluit

Duiven, [datum].

Drs. W.R. (Wouter) Bosch
griffier

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

RAADSBSLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/21/075536/201493410

Datum besluitvorming : 23 februari 2021

Onderwerp : Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven

Samenvatting

Sinds 2019 is de fractie van DOED actief in de gemeenteraad van Duiven, vertegenwoordigd door raadslid Karin Bouwmeister-Booltink. Fracties worden gevraagd één tafelvoorzitter te leveren. Tafelvoorzitters maken automatisch deel uit van de Agendacommissie. De fractie van DOED levert op dit moment nog geen tafelvoorzitter en stelt voor om raadslid Karin Bouwmeister-Booltink hiervoor te benoemen.

De raad besluit

Mevrouw Karin Bouwmeister-Booltink te benoemen tot tafelvoorzitter van de gemeenteraad.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Onderwerp	Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent		
Ondertitel	In dit raadsvoorstel wordt gevraagd of de raad kan instemmen met de benoeming van dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent van de fractie DOED.		
Portefeuillehouder	Raadsvoorzitter	Zaaknummer	Z/21/075537
Behandelend ambtenaar	Griffie – griffie@duiven.nl		
Belangrijkste bespreek- en/of besispunten	De heer A.M. Oostdam te benoemen als fractieassistent namens de fractie van DOED, zoals bedoeld in artikel 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019.		
Historie	n.v.t.		
Termijn	n.v.t.		

Hamerstuk tijdens de raadsvergadering	23-februari 2021
Behandeladvies	<p>De fractie DOED in de Duivense gemeenteraad bestaat uit één lid. Ingevolge het Reglement van Orde 2019 gemeenteraad Duiven kan iedere fractie aanvullend een beroep doen op één fractieassistent. Als een fractie met één raadszetel een tafelvoorzitter levert, heeft deze fractie recht op nog een extra fractieassistent. De heer A.M. Oostdam is door mevrouw K.W.A. Bouwmeister-Booltink (fractievoorzitter) onlangs voorgedragen als tweede fractieassistent.</p> <p>Omdat deze aanstelling geldig is volgens het Reglement van orde betreft het een technisch voorstel zonder politieke keuzeruimte. Daarom adviseren wij om dit raadsvoorstel als hamerstuk te agenderen voor de raadsvergadering van 23 februari.</p>

RAADSVORSTEL

Onderwerp : Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent

Zaak- & documentnr. : Z/21/075537/201493827

Opsteller : Elke van Raaij

Portefeuillehouder : Burgemeester

Team : Griffie

Samenvatting

De fractie DOED in de Duivense gemeenteraad bestaat uit één lid. Ingevolge het Reglement van Orde 2019 gemeenteraad Duiven kan iedere fractie aanvullend een beroep doen op fractieassistenten. De heer A.M. Oostdam is door mevrouw K.W.A. Bouwmeister-Booltink (fractie voorzitter) onlangs voorgedragen als fractieassistent.

Beslispunten

De heer A.M. Oostdam te benoemen als fractieassistent namens de fractie van DOED, zoals bedoeld in artikel 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019.

Aanleiding

Sinds 22 oktober 2019 maakt de fractie van DOED deel uit van de gemeenteraad. Conform het Reglement van Orde kan elke fractie fractieassistenten voordragen voor benoeming door de raad, die namens de fractie kan deelnemen aan de ronde of debattafels of het 'over-en-weer'. In het Reglement wordt in deze geen onderscheid gemaakt tussen fracties die vanaf het begin van de raadsperiode in de raad vertegenwoordigd zijn en fracties die ontstaan gedurende de raadsperiode.

Planning

Niet van toepassing.

Beoogd effect

Het benoemen van de heer A.M. Oostdam tot fractieassistent van de fractie van DOED.

Argumenten

In het Reglement van Orde is het mogelijk gemaakt dat elke fractie, door het aanstellen van fractieassistenten, aanwezig kan zijn bij alle parallelle tafels op de Politieke avond.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiële paragraaf

Fractieassistenten hebben recht op een vaste vergoeding per maand, zijnde 16,3% van de raadsvergoeding. Daarnaast krijgen zij, net als raadsleden, een iPad tot een beschikking.

Conform de meest recente Verordening op de Rechtspositie is deze voorzien van een internetabonnement.

Participatie en communicatie

Niet van toepassing.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

Bijlagen

201493828 - Raadsbesluit Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent.

Duiven,

drs. W.R.(Wouter) Bosch
griffier

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

RAADSBESLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/21/075537/201493828

Datum besluitvorming : 23 februari 2021

Onderwerp : Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractieassistent

Samenvatting

De DOED-fractie in de Duivense gemeenteraad bestaat uit één lid. Ingevolge het Reglement van Orde 2019 gemeenteraad Duiven kan iedere fractie aanvullend een beroep doen op fractieassistenten. De heer A.M. Oostdam is door mevrouw K.W.A. Bouwmeister-Booltink (fractie voorzitter) onlangs voorgedragen als fractieassistent.

De raad van de gemeente Duiven;

gelet op de voordracht van de fractie van DOED;

gehoord het rapport van de commissie van onderzoek betreffende de geloofsbrieven en verder bij artikel 5a en 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019 gevorderde stukken van de heer A.M. Oostdam;

overwegende dat deze commissie de stukken heeft onderzocht en in orde bevonden;

gelet op artikel 5a en 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019;

besluit:

De heer A.M. Oostdam te benoemen als fractieassistent namens de fractie van DOED, zoals bedoeld in artikel 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Onderwerp	Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen		
Ondertitel	In dit raadsvoorstel wordt gevraagd of de raad kan instemmen met de benoeming van de heren H. Nijland en H. Egtberts tot leden van de Agendacommissie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.		
Portefeuillehouder	Raadsvoorzitter	Zaaknummer	Z/21/076507
Behandelend ambtenaar	Griffie – griffie@duiven.nl		
Belangrijkste bespreek- en/of beslipunten	De heren Henk Nijland en Hans Egtberts te benoemen c.q. namens Duiven af te vaardigen als leden van de Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.		
Historie	n.v.t.		
Termijn	n.v.t.		

Hamerstuk tijdens de raadsvergadering	23 februari 2021
Behandeladvies	De Griffie heeft de vraag, welke raadsleden namens Duiven zitting willen nemen in de Regioagendacommissie, binnen de raad uitgezet. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige (aan)gemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in de benoeming. Daarom adviseren wij om dit raadsvoorstel als hamerstuk te agenderen voor de raadsvergadering van 23 februari 2021.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen

Zaak- & documentnr. : Z/21/076507/201496877

Opsteller : Wouter Bosch

Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes

Team : Griffie

Telefoonnr. 06-22806697

Samenvatting

Op 8 december 2020 heeft de raad ingestemd met deelname aan de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen. In deze vergadering is de motie D66 - Groen Links "Verankering democratische legitimatie in GR Regio Arnhem-Nijmegen" unaniem aangenomen, met als onderdeel de toevoeging van een artikel 15, lid 3 van de regeling: "*De Regioagendacommissie bestaat uit vier raadsleden namens de raden van Arnhem en Nijmegen en twee, per overige deelnemende gemeente, aan te wijzen door de betreffende gemeenteraad*". Deze motie heeft doel getroffen. Ook de gemeente Duiven wordt in de gelegenheid gesteld om twee leden af te vaardigen.

De doelstelling van de Regioagendacommissie is dat het Algemeen Bestuur (AB) weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. Hiertoe vormt een vertegenwoordiging uit elke raad een communicatieve schakel tussen het AB en de raden. De leden van de Regioagendacommissie weten wat er speelt bij de 18 raden en reiken mogelijkheden aan om de oordeelsvorming en de besluitvorming bij de 18 gemeenteraden in het proces te stroomlijnen. Het gaat er onder andere om dat eventuele verschillen in inzichten bij de gemeenteraden vroegtijdig bekend zijn en dat gezamenlijk kan worden bezien hoe hiermee om te gaan. In concrete taken betekent dit:

- bevorderen van betrokkenheid van de raden;
- bevorderen van totstandkoming gemeentelijke besluitvormingstrajecten;
- activeren van bestuurders m.b.t. hun verantwoordings- en informatieplicht;
- activeren van bestuurders om mondelinge informatie te verstrekken.

De Griffie heeft de vraag, welke raadsleden namens Duiven zitting willen nemen in de Regioagendacommissie, binnen de raad uitgezet. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige (aan)gemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in de benoeming.

Beslispunten

De heren Henk Nijland en Hans Egtberts te benoemen c.q. namens Duiven af te vaardigen als leden van de Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

Beoogd effect

Deelname van Duiven aan de Regioagendacommissie draagt bij aan de betrokkenheid, invloed en belangenbehartiging van de gemeente Duiven binnen de regionale samenwerking.

Argumenten

Er kunnen twee raadsleden worden afgevaardigd. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige aangemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in deze afvaardiging.

Planning

De Regioagendacommissie is nog zoekende. De eerste twee bijeenkomsten zijn gericht om te komen tot een ontwerp van de commissie. Het AB wil eerst met de raadsleden in gesprek over hoe zij het construct voor zich zien frequentie, takenpakket, (onafhankelijke) ondersteuning, Reglement van Orde etc. De eerste bijeenkomst is meer om te halen, in de tweede bijeenkomst worden voorstellen gedaan. Op het moment dat de commissie, na verloop van tijd, meer duidelijke contouren heeft gekregen, kan (indien nodig) worden herbezien hoe deze commissie wordt vertegenwoordigd vanuit Duiven.

Financiële paragraaf

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Duiven,

drs. W.R. (Wouter) Bosch
griffier

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

RAADSVoorstel

Onderwerp : Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen

Zaak- & documentnr. : Z/21/076507/201496877

Opsteller : Wouter Bosch

Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes

Team : Griffie

Telefoonnr. 06-22806697

Samenvatting

Op 8 december 2020 heeft de raad ingestemd met deelname aan de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen. In deze vergadering is de motie D66 - Groen Links "Verankering democratische legitimatie in GR Regio Arnhem-Nijmegen" unaniem aangenomen, met als onderdeel de toevoeging van een artikel 15, lid 3 van de regeling: *"De Regioagendacommissie bestaat uit vier raadsleden namens de raden van Arnhem en Nijmegen en twee, per overige deelnemende gemeente, aan te wijzen door de betreffende gemeenteraad"*. Deze motie heeft doel getroffen. Ook de gemeente Duiven wordt in de gelegenheid gesteld om twee leden af te vaardigen.

De doelstelling van de Regioagendacommissie is dat het Algemeen Bestuur (AB) weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. Hiertoe vormt een vertegenwoordiging uit elke raad een communicatieve schakel tussen het AB en de raden. De leden van de Regioagendacommissie weten wat er speelt bij de 18 raden en reiken mogelijkheden aan om de oordeelsvorming en de besluitvorming bij de 18 gemeenteraden in het proces te stroomlijnen. Het gaat er onder andere om dat eventuele verschillen in inzichten bij de gemeenteraden vroegtijdig bekend zijn en dat gezamenlijk kan worden bezien hoe hiermee om te gaan. In concrete taken betekent dit:

- bevorderen van betrokkenheid van de raden;
- bevorderen van totstandkoming gemeentelijke besluitvormingstrajecten;
- activeren van bestuurders m.b.t. hun verantwoordings- en informatieplicht;
- activeren van bestuurders om mondelinge informatie te verstrekken.

De Griffie heeft de vraag, welke raadsleden namens Duiven zitting willen nemen in de Regioagendacommissie, binnen de raad uitgezet. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige (aan)gemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in de benoeming.

Beslispunten

De heren Henk Nijland en Hans Egtberts te benoemen c.q. namens Duiven af te vaardigen als leden van de Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

Beoogd effect

Deelname van Duiven aan de Regioagendacommissie draagt bij aan de betrokkenheid, invloed en belangenbehartiging van de gemeente Duiven binnen de regionale samenwerking.

Argumenten

Er kunnen twee raadsleden worden afgevaardigd. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige aangemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in deze afvaardiging.

Planning

De Regioagendacommissie is nog zoekende. De eerste twee bijeenkomsten zijn gericht om te komen tot een ontwerp van de commissie. Het AB wil eerst met de raadsleden in gesprek over hoe zij het construct voor zich zien frequentie, takenpakket, (onafhankelijke) ondersteuning, Reglement van Orde etc. De eerste bijeenkomst is meer om te halen, in de tweede bijeenkomst worden voorstellen gedaan. Op het moment dat de commissie, na verloop van tijd, meer duidelijke contouren heeft gekregen, kan (indien nodig) worden herbezien hoe deze commissie wordt vertegenwoordigd vanuit Duiven.

Financiële paragraaf

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Duiven,

drs. W.R. (Wouter) Bosch
griffier

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

RAADSBSLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/21/076507/201496879

Datum besluitvorming : 23 februari 2021

Onderwerp : Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool
Regio Arnhem-Nijmegen

Samenvatting

Op 8 december 2020 heeft de raad ingestemd met deelname aan de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen. In deze vergadering is de motie D66 - Groen Links "Verankering democratische legitimatie in GR Regio Arnhem-Nijmegen" unaniem aangenomen, met als onderdeel de toevoeging van een artikel 15, lid 3 van de regeling: "*De Regioagendacommissie bestaat uit vier raadsleden namens de raden van Arnhem en Nijmegen en twee, per overige deelnemende gemeente, aan te wijzen door de betreffende gemeenteraad*". Deze motie heeft doel getroffen. Ook de gemeente Duiven wordt in de gelegenheid gesteld om twee leden af te vaardigen.

De doelstelling van de Regioagendacommissie is dat het Algemeen Bestuur (AB) weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. Hiertoe vormt een vertegenwoordiging uit elke raad een communicatieve schakel tussen het AB en de raden. De leden van de Regioagendacommissie weten wat er speelt bij de 18 raden en reiken mogelijkheden aan om de oordeelsvorming en de besluitvorming bij de 18 gemeenteraden in het proces te stroomlijnen. Het gaat er onder andere om dat eventuele verschillen in inzichten bij de gemeenteraden vroegtijdig bekend zijn en dat gezamenlijk kan worden gezien hoe hiermee om te gaan. In concrete taken betekent dit:

- bevorderen van betrokkenheid van de raden;
- bevorderen van totstandkoming gemeentelijke besluitvormingstrajecten;
- activeren van bestuurders m.b.t. hun verantwoordings- en informatieplicht;
- activeren van bestuurders om mondelinge informatie te verstrekken.

De Griffie heeft de vraag, welke raadsleden namens Duiven zitting willen nemen in de Regioagendacommissie, binnen de raad uitgezet. De heren Henk Nijland en Hans Egtberts hebben zich als enige (aan)gemeld. Het Seniorenconvent kan zich vinden in de benoeming.

De raad besluit

De heren Henk Nijland en Hans Egtberts te benoemen c.q. namens Duiven af te vaardigen als leden van de Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Onderwerp	RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024		
Ondertitel	Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Het RPW bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties.		
Portefeuillehouder	H.B. Hieltjes	Zaaknummer	Z/20/074963
Behandelend ambtenaar	Rob Sjerps / Ruimtelijke Ontwikkeling		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	1. In te stemmen met het RPW 2021-2024. 2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio. 3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.		
Historie	Het RPW, dat sinds 2017 het kader vormt voor het regionaal beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel, is toe aan een herziening. De raad heeft in juni 2020 ingestemd met: - de beleidsaanpassingen in het RPW door de toetsingskaders voor bedrijfskavels voor XXL-logistiek vast te stellen; - te stoppen met de schrapopgave voor bedrijventerreinen; - het Regionaal Programma Werklocaties te herzien in 2020. Eind 2020 hebben verschillende raadsleden en ook de griffier signalen afgegeven over een tekort aan regie van de raad. Dit tekort aan regie wordt gevoeld op uiteenlopende dossiers waaronder RPW/uitbreiding bedrijventerreinen. Het college pakt de diverse dossiers voortvarend op maar brengt de raad voor sommige raadsleden niet of onvoldoende in stelling. Het thema regie van de raad staat nu op de agenda van het Seniorenconvent.		
Termijn	De ontwikkelruimte voor regionale bedrijventerreinen wordt vrijgegeven in twee tranches met een totale omvang van 85,5 hectare. Tot 1 maart 2021 kunnen zachte plannen voor de 1e tranche van <i>regionale</i> bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Inzet is om voor 1 juli 2021 tot verdeling en instemming vanuit de regio te komen.		

Politieke Avond	dinsdag 9 februari 2021		Ronde tafel	
	Dinsdag 16 februari 2021		Debat tafel	
Voorzitter	Griffie	Zaal	Domein	Duur
C.M.M. Koning	Wouter Bosch	Microsoft TEAMS	Omgeving	70 min. (09-02) 115 min. (16-02)
Behandeladvies	Gezamenlijke behandeling De onderwerpen “RPW 2021-2024” en “Verkenning bedrijventerreinen 2040” zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het RPW vormt het afsprakenkader en met de verkenning 2040 wordt invulling gegeven aan dit afsprakenkader. Om deze reden worden beide onderwerpen gelijktijdig behandeld aan dezelfde tafel. <u>Planning</u> Tot 1 maart 2021 kunnen binnen het kader van het RPW plannen voor de 1e tranche van regionale bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Om deze reden is het van belang om besluitvorming in de raad van 23 februari 2021 mogelijk te maken.			

	<p>Om deze reden worden de raadsvoorstellen binnen de voorliggende cyclus zowel aan een ronde tafel (dinsdag 9 februari 2021 70 minuten) als ook debat tafel (dinsdag 16 februari 2021 115 minuten) behandeld.</p> <p><u>Kanttekening</u></p> <p>Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Een dergelijke koerswijziging verlangt kaderstelling door de raad. Hier is door de Griffie herhaaldelijk op gewezen. De raadsvoorstellen geven hier nu “deels” invulling aan. “Deels”, omdat de raad nu “reactief” in stelling wordt gebracht (naar aanleiding van concreet benodigde acties) en niet “reflectief”/beschouwend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wil de gemeenteraad van Duiven bedrijventerrein uitbreiden? (Dit is de vraag die eigenlijk voorafgaat aan alles). - Zo ja, wat is de aard en omvang op korte termijn, middellange termijn en lange termijn? (Beantwoording van deze vraag maakt het minder reactief). - Welke soort bedrijvigheid? (Welke soort werkgelegenheid?) - Beantwoorden aan de marktvraag met een snelle uitgifte of een uitgifte op basis van gewenste randvoorwaarden en effecten? - Welke grondpolitiek in het huidig vaarwater? Actief/passief? Fasering? <p>Risicoprofiel?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke randvoorwaarden op het gebied van duurzaamheid etc.? - Zo nee, welke kaders/ambities voor revitalisering en/of herstructurering? <p>1. Eigenlijk zouden de raadsvoorstellen normaliter en idealiter eerst (en uitsluitend) voor een ronde tafel worden geagendeerd. Gelet op de tijdsdruk kan dit nu niet.</p> <p>2. Eigenlijk zou de raad voorafgaand aan de voorliggende koerswijziging eerst meer beschouwend in stelling moeten worden gebracht.</p> <p>@ 1. Het belang bij besluitvorming in februari 2021 is groot. Om deze reden wordt de Agendacommissie ook geadviseerd om de raadsvoorstellen als voorgesteld -binnen deze cyclus- in te plannen.</p> <p>@ 2. De Griffie geeft de raad (en dus ook de Agendacommissie) in overweging om stil te staan bij het proces en -na behandeling van de raadsvoorstellen- voor zichzelf (beschouwende) kaderstellende momenten organiseren, als het college dit niet doet.</p> <p>Technische vragen dienen vooraf gesteld te worden, via griffie@duiven.nl</p>
Spreekrecht publiek	Men kan aan de ronde meepraten, maar <u>niet</u> aan de debat tafel, aanmelden via griffie@duiven.nl . Zie voor meer informatie https://www.duiven.nl/meedoen

Opbrengst van de tafel 9 februari 2021	De VVD vraagt hoe het komt dat de raad nu stel op sprong een besluit moet nemen? Het proces, hoe is dit gelopen? De burgemeester geeft namens het college aan dat het gesprek binnen de regio over behoefte, planning en verdeling eerst vertrouwelijk tussen portefeuillehouders ging. Dit omdat het thema gevoelig ligt, (met name over XXL en grondposities). Er is daarom voor gekozen om het eerst nog niet met de raden te delen.
---	---

	<p>D66 wijst erop dat provinciale staten al eerder op de hoogte was van het schrappen van de schrapopgave. De raad is anderhalf jaar in het ongewisse gelaten over planwijziging. De raad had vertrouwelijk geïnformeerd kunnen worden. De burgemeester geeft aan dat in juni 2020 is aangegeven dat de schrapopgave is gewijzigd; er volgde ook een kennisgeving in november.</p> <p>LA legt de relatie met de doortrekking van de A15. De burgemeester geeft aan dat doortrekking voor de bedrijventerreinen gunstig zou zijn.</p> <p>De PvdA geeft aan dat de meerwaarde onduidelijk is omdat Duiven al een plus heeft qua werkgelegenheid en juist dit argument door het college wordt opgevoerd. De burgemeester geeft aan dat werkgelegenheid ook voor de toekomst het doel is/blijft. Ook is het de bedoeling bestaande bedrijven nieuwe locaties te kunnen bieden in geval van groei/verplaatsing.</p> <p>Het voorstel is door de Agendacommissie reeds geagendeerd voor een debattafel op 16 februari 2021. (De tafel bevestigt de behoefte aan debat).</p>
Raadsvergadering	23 februari 2021

Opbrengst van de tafel 16 februari 2021	<p>SP kan instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>D66 schets de tijdlijn van het onderliggend proces waarin de raad pas laat is betrokken/geïnformeerd. De raad is fors op achterstand gezet. D66 komt met een amendement om het RPW te koppelen aan de Omgevingsvisie. De portefeuillehouder wijst op dat de raad in juni 2020 is toegezegd dat het college het RPW zou herzien. Het is niet de bedoeling de raad op achterstand te zetten. De RPW gaat het over de behoefte in de regio en hoeft dus niet gekoppeld te worden aan de Omgevingsvisie.</p> <p>CDA kan in grote lijnen instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>PvdA geeft aan dat de gemeente Duiven (in hun beleving) geen gebruik hoeft te maken van de 1ste en 2^e tranche.</p> <p>VVD kan instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>DOED kan instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>GL kan instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>LA kan instemmen met het raadsvoorstel.</p> <p>De portefeuillehouder geeft aan in juni 2020 misschien beter had kunnen communiceren. Dit trekt het college zich aan.</p>
--	--

	<p>D66 wil in een voorgenomen amendement het tweede beslispunt (2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.) aanvullen met <i>“waarbij de Omgevingsvisie (en Omgevingsplan) leidend zal zijn voor de invulling in de gemeente Duiven”</i>.</p> <p>De portefeuillehouder geeft aan deze toevoeging niet nodig is. In schrijven op tranches kan onder voorbehoud. Dat heeft meerwaarde; meer dan bij de RPW zelf.</p> <p>Bespreekstuk raadsavond 23 februari 2021. Amendement D66.</p>
Raadsvergadering	23 februari 2021

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Zaak- & documentnr. : Z/20/074963/201491624

Opsteller : Rob Sjerps

Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes

Team : Ruimtelijke Ontwikkeling

Telefoonnr.

Samenvatting

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Wij vragen u om in te stemmen met de voorgestane beleidsaanpassingen in het nieuwe RPW 2021-2024. In alle regiogemeenten wordt het RPW 2021-2024 in het 1^e kwartaal 2021 voor besluitvorming aangeboden aan college en raad.

Beslispunten

1. In te stemmen met het RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

Aanleiding

Het RPW, dat sinds 2017 het kader vormt voor het regionaal beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel, is toe aan een herziening.

Uw raad heeft in juni 2020 ingestemd met de beleidsaanpassingen in het RPW door de toetsingskaders voor bedrijfskavels voor XXL-logistiek vast te stellen, te stoppen met de schrapopgave voor bedrijventerreinen en het Regionaal Programma Werklocaties te herzien in 2020. In de afgelopen periode is in onze regio een uitvoerige analyse gemaakt van vraag en aanbod en is er nieuwe ontwikkelruimte bepaald. Aanvankelijk was het de bedoeling om de gemeenteraad eerder te informeren over de groeiende behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en XXL-logistiek in de regio. Echter, vanwege de financiële belangen bij gemeenten waar XXL-logistiek speelt is in het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen besloten om dit in januari 2021 te communiceren. Het herziene RPW 2021-2024 ligt nu voor.

Planning

Het RPW bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties, inclusief afspraken over monitoring, evaluatie en herijking. Het RPW 2021-2024 is (met de onderliggende adviezen van Ecorys en Posad Maxwan en de reactienota d.d. 20 november 2020) op 2 december 2020 in het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen besproken. Het PFO Economie heeft ingestemd met de voorstellen voor de verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen, met de monitoring van het RPW medio 2022 en met het voorstel om het RPW 2021-2024 via de colleges aan de raden voor besluitvorming aan te bieden.

Na besluitvorming in de colleges en raden (naar verwachting 1^e kwartaal 2021) zal het RPW 2021-2024 aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland worden aangeboden ter

besluitvorming. Na vaststelling door Gedeputeerde Staten (naar verwachting maart 2021) is het RPW mede onderdeel van het regionale toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Overgangssituatie naar nieuwe organisatie "de Groene Metropoolregio"

In verband met de continuïteit van de projecten en de advisering in het kader van het RPW, zal het huidige Intergemeentelijk Overlegorgaan Werklocaties (IOW) als adviesorgaan blijven voortbestaan (als overgangsmaatregel naar de nieuwe regionale samenwerkingsvorm) tot tenminste 1 juli 2021. Initiatieven op het gebied van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel zullen in deze overgangssituatie door het IOW worden getoetst aan het RPW 2021-2024 en met advies voor besluitvorming worden voorgelegd aan PFO Economie/Productieve regio.

Proces indienen zachte plannen bedrijventerreinen

Tot 1 maart 2021 kunnen zachte plannen voor de 1^e tranche van *regionale* bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Hierover zal het IOW adviseren richting het PFO Economie/Productieve regio. Inzet is om voor 1 juli 2021 tot verdeling en instemming vanuit de regio te komen. Bij de beoordeling van deze plannen worden de stappen op pagina 11 van het RPW 2021-2024 doorlopen. Hierbij hoort ook een kwalitatieve beoordeling (duurzaamheid, inpassing in de omgeving, bereikbaarheid, financiële uitvoerbaarheid en regionaal DNA).

Dit proces is niet van toepassing op de verdeling van de ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Specifiek voor XXL-logistiek is afgesproken dat een deel (van de totale ontwikkelruimte van XXL-logistiek van 42 hectare) nu verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ.

Beoogd effect

Doel is om het Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024 met de voorgestane beleidsaanpassingen aan de raad voor te leggen en de raad te vragen hiermee in te stemmen en dit schriftelijk aan de voorzitter van het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen kenbaar te maken. Hiermee staan we toe dat er in onze regio nieuwe bedrijventerreinen tot ontwikkeling kunnen komen, waarmee we een bijdrage leveren aan welvaart, banen en geluk. Mogelijk dat een deel van die nieuwe regionale bedrijventerreinen binnen onze gemeente ontwikkeld kunnen worden.

Argumenten

1. In te stemmen met het herzien RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio;
3. Het RPW 2021-2024 medio 2022 te monitoren.

1.1 De marktsituatie is voor het onderdeel bedrijventerreinen veranderd

Aanzienlijke uitgifte op bedrijventerreinen in de periode 2016 tot en met 2019 heeft ertoe geleid dat er behoefte bestaat aan nieuwe ontwikkelruimte in de periode tot 2030. Vooral de nieuwe ontwikkelruimte bij bestaande regionale bedrijventerreinen, met bijbehorende verdeling per werkmilieu, is hierbij van groot belang. Ook is er ontwikkelruimte nodig voor XXL-logistiek. Voor de omvang en verdeling van de ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen is aangesloten bij de eerder door de regio gemaakte keuze voor economische groei waarop ook de vraag- en aanbodcijfers zijn gebaseerd. Voor de periode tot aan 2030 bedraagt de totale ontwikkelruimte 121,5 hectare, waarvan 42 hectare voor XXL-logistiek en 85,5 hectare voor regionale bedrijventerrein (het onderdeel kantoren wordt met 6 hectare verminderd).

Ontwikkelruimte XXL-logistiek

Binnen het werkmilieu XXL-logistiek is de ruimtevraag relatief het grootst. De voorgestelde ontwikkelruimte voor XXL-logistiek bedraagt in totaal 42 hectare. Van deze ontwikkelruimte wordt 32,5 ha toegewezen aan de logistieke knooppunten XXL, zijnde Knooppunt Nijmegen (12,5 ha) en Knooppunt Emmerich-Montferland-Zevenaar (EMZ) (20 ha). Ook bij XXL-logistiek is het niet wenselijk om alle ruimte in één keer op de markt te brengen om in te kunnen spelen op veranderingen in de markt. Bij de monitoring medio 2022 zal worden beoordeeld hoe om te gaan met het resterend aantal hectaren en/of hier wijzigingen op moeten worden doorgevoerd (als gevolg van marktomstandigheden).

Kantttekeningen

1.1 Er is een risico dat niet alle 17 gemeenten (volledig) instemmen met het RPW 2021-2024

Het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft op 2 december 2020 ingestemd om het RPW 2021-2024 via de colleges voor besluitvorming aan de gemeenteraden aan te bieden. Er is een risico dat enkele raden van de 17 regiogemeenten niet of op onderdelen niet instemmen met het RPW 2021-2024. Dit is een realistisch scenario, want in de reactienota (bijlage 6) kunt u zien dat enkele gemeenten bezwaar hebben gemaakt op onderdelen van het RPW. Indien echter meer dan 50 % van de gemeenteraden instemt, zal het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland, het RPW 2021-2024 als ruimtelijk toetsingskader overnemen en vaststellen.

1.2 De verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen is maatwerk

In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt, dat de toe te kennen ontwikkelruimte in de praktijk vaak onderdeel wordt van een integraal ruimtelijk plan (totaal plangebied, aanvullend programma/functie, infra, openbare ruimte, integrale financiële uitvoerbaarheid, etc.). Dit betekent dat bij de definitieve invulling er steeds flexibiliteit moet zijn om de specifieke situatie in deze context te kunnen beoordelen. De regio biedt bij de beoordeling van de ingediende plannen ruimte voor maatwerk.

Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft op dit moment geen financiële gevolgen. Indien de regio hectares aan de gemeente toewijst zal er wel een financieel effect haalbaar zijn.

Participatie en communicatie

Het Portefeuillehouder Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft de totstandkoming van dit advies begeleid. De 17 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland maken deel uit van dit overleg. Op 5 januari 2021 is er door de secretaris van het PFO Economie een persbericht verstuurd, die ook intern aan de griffie in Duiven is verstuurd, en zijn de onderliggende rapporten via de website (www.regioan.nl/rpw) van de regio Arnhem Nijmegen openbaar gemaakt.

Intergemeentelijke samenwerking

Het Portefeuillehouder Overleg Economie is een intergemeentelijke samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen waar alle 17 gemeenten aan deelnemen. Daarnaast heeft er, zowel ambtelijk als bestuurlijk, intensief afstemming plaatsgevonden binnen de Liemerse gemeenten.

Bijlagen

1.	201453621	RPW Arnhem Nijmegen 2021-2024
2.	201453621	Advies Ecorys benutten ontwikkelruimte RPW, d.d. 20 nov 2020
3.	201453621	Advies Ecorys beoordeling XXL-logistiek, d.d. 20 nov 2020
4.	201453621	Ontwikkelkaart XXL-logistiek, Posad Maxwan, okt 2020
5.	201453621	Bijlage bij Ontwikkelkaart XXL-logistiek, DocksNLD, Posad Maxwan, okt 2020
6.	201453621	Reactienota RPW, d.d. 2 dec 2020
7.	201453632	Raadsbesluit

Duiven, 19 januari 2021.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J. (Chris) Papjes
secretaris

H.C.M. (Ineke) Knuiman
loco-burgemeester

of anderszins). Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing, omdat dit niet aansluit bij de ambities van de gemeente.

Ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen

De ontwikkelruimte voor *regionale* bedrijventerreinen wordt vrijgegeven in twee tranches met een totale omvang van 85,5 hectare. Deze ontwikkelruimte heeft betrekking op het regionale deel van het klassiek-gemengd werkmilieu, reguliere logistiek, (maak)industrie en agrifood.

Het uitgangspunt is om in eerste instantie in 2021 een 1^e tranche van 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Hiervan kan op basis van de geschiktheid van plannen en zogenoemde maatwerk worden afgeweken tot een maximum van 70% van de totale ontwikkelruimte. De 2^e tranche in 2022 zal worden bepaald en verdeeld op basis van de uitkomst van tussentijdse monitoring.

Voor de ontwikkeling van *regionale bedrijventerreinen* is regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe regionale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Voor de categorie *lokale bedrijventerreinen*, zoals bedrijventerrein Graafstaete, kunnen nieuwe ontwikkelingen voor lokale ondernemers gestart worden en is geen regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe lokale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Het overaanbod voor kantoren is kleiner, maar er is nog steeds overaanbod

Voor kantoren is het overaanbod weliswaar teruggedrongen, maar nog steeds aanwezig. Op de centraal stationslocaties is, net als in het RPW 2017, nog steeds een tekort geconstateerd. Dit betekent dat het regionale beleid voor kantoren gecontinueerd wordt. Kantoorontwikkelingen op potentiële (her-)ontwikkelingslocaties rondom het centraal station in Arnhem en Nijmegen worden gestimuleerd.

Daarnaast worden naast de twee centraal stationslocaties, de stations Arnhem Velperpoort, Arnhem Zuid, Elst Centraal, Heijendaal en Nijmegen Lent als potentiële overlooplocaties aangewezen indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing.

Over de gehele regio gezien is er sprake van over-programmering PDV

Ook voor het onderdeel perifere detailhandel blijven de kwantitatieve conclusies uit het RPW 2017 overeind. Dit betekent dat de regionale afspraken voor perifere detailhandel worden gecontinueerd. Daarnaast is in het RPW 2021-2024 het regionaal beleid voor de reguliere detailhandel (voorheen het Regionaal Programma Detailhandel; RPD 2013) met perifere detailhandel geïntegreerd in het hoofdstuk Detailhandel. De omvang PDV die voor gemeente Duiven in het vorige RPW is toegewezen blijft overeind.

2.1 Een uitgebalanceerde economische ontwikkeling van werklocaties van belang is met aandacht voor landschap, duurzaamheid en leefkwaliteit

Met de regionale visie "Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio" is het speelveld veranderd. Van belang is een uitgebalanceerde economische ontwikkeling, met daarin ruimte voor landschap, duurzaamheid en een ontspannen leefkwaliteit. In het nieuwe RPW wordt hierop aangesloten. Vanuit deze visie wordt gewerkt aan een duurzame ruimtelijke invulling van de regio, waarin verschillende functies op de daarvoor meest geschikte locatie ingevuld worden. In dit RPW zijn per onderdeel, te weten bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandelsgebieden, afspraken gemaakt om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de regio Arnhem-Nijmegen. Zie hiervoor pagina 10 en volgende van het RPW 2021-2024.

3.1 Monitoring medio 2022 maakt het mogelijk tijdig bij te sturen

Tijdige monitoring maakt het mogelijk om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in de markt zodat bijgestuurd kan worden wanneer de economische situatie verandert. Dan kan ook beoordeeld worden of de ontwikkelruimte voor de 2^e tranche regionale bedrijventerreinen en de resterende 10 ha XXL-logistiek kan worden vrijgegeven. Per 1 juli 2022 zal de eerste monitoring starten.

RAADSVoorstel

Onderwerp : RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Zaak- & documentnr. : Z/20/074963/201491624

Opsteller : Rob Sjerps

Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes

Team : Ruimtelijke Ontwikkeling

Telefoonnr.

Samenvatting

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Wij vragen u om in te stemmen met de voorgestane beleidsaanpassingen in het nieuwe RPW 2021-2024. In alle regiogemeenten wordt het RPW 2021-2024 in het 1^e kwartaal 2021 voor besluitvorming aangeboden aan college en raad.

Beslispunten

1. In te stemmen met het RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

Aanleiding

Het RPW, dat sinds 2017 het kader vormt voor het regionaal beleid ten aanzien van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel, is toe aan een herziening.

Uw raad heeft in juni 2020 ingestemd met de beleidsaanpassingen in het RPW door de toetsingskaders voor bedrijfskavels voor XXL-logistiek vast te stellen, te stoppen met de schrapopgave voor bedrijventerreinen en het Regionaal Programma Werklocaties te herzien in 2020. In de afgelopen periode is in onze regio een uitvoerige analyse gemaakt van vraag en aanbod en is er nieuwe ontwikkelruimte bepaald. Aanvankelijk was het de bedoeling om de gemeenteraad eerder te informeren over de groeiende behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en XXL-logistiek in de regio. Echter, vanwege de financiële belangen bij gemeenten waar XXL-logistiek speelt is in het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen besloten om dit in januari 2021 te communiceren. Het herziene RPW 2021-2024 ligt nu voor.

Planning

Het RPW bevat de keuzes die de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen maken voor het in balans brengen van vraag en aanbod naar werklocaties, inclusief afspraken over monitoring, evaluatie en herijking. Het RPW 2021-2024 is (met de onderliggende adviezen van Ecorys en Posad Maxwan en de reactienota d.d. 20 november 2020) op 2 december 2020 in het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen besproken. Het PFO Economie heeft ingestemd met de voorstellen voor de verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen, met de monitoring van het RPW medio 2022 en met het voorstel om het RPW 2021-2024 via de colleges aan de raden voor besluitvorming aan te bieden.

Na besluitvorming in de colleges en raden (naar verwachting 1^e kwartaal 2021) zal het RPW 2021-2024 aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland worden aangeboden ter

besluitvorming. Na vaststelling door Gedeputeerde Staten (naar verwachting maart 2021) is het RPW mede onderdeel van het regionale toetsingskader voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Overgangssituatie naar nieuwe organisatie “de Groene Metropoolregio”

In verband met de continuïteit van de projecten en de advisering in het kader van het RPW, zal het huidige Intergemeentelijk Overlegorgaan Werklocaties (IOW) als adviesorgaan blijven voortbestaan (als overgangsmaatregel naar de nieuwe regionale samenwerkingsvorm) tot tenminste 1 juli 2021. Initiatieven op het gebied van bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel zullen in deze overgangssituatie door het IOW worden getoetst aan het RPW 2021-2024 en met advies voor besluitvorming worden voorgelegd aan PFO Economie/Productieve regio.

Proces indienen zachte plannen bedrijventerreinen

Tot 1 maart 2021 kunnen zachte plannen voor de 1^e tranche van regionale bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Hierover zal het IOW adviseren richting het PFO Economie/Productieve regio. Inzet is om voor 1 juli 2021 tot verdeling en instemming vanuit de regio te komen. Bij de beoordeling van deze plannen worden de stappen op pagina 11 van het RPW 2021-2024 doorlopen. Hierbij hoort ook een kwalitatieve beoordeling (duurzaamheid, inpassing in de omgeving, bereikbaarheid, financiële uitvoerbaarheid en regionaal DNA).

Dit proces is niet van toepassing op de verdeling van de ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Specifiek voor XXL-logistiek is afgesproken dat een deel (van de totale ontwikkelruimte van XXL-logistiek van 42 hectare) nu verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ.

Beoogd effect

Doel is om het Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024 met de voorgestane beleidsaanpassingen aan de raad voor te leggen en de raad te vragen hiermee in te stemmen en dit schriftelijk aan de voorzitter van het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen kenbaar te maken. Hiermee staan we toe dat er in onze regio nieuwe bedrijventerreinen tot ontwikkeling kunnen komen, waarmee we een bijdrage leveren aan welvaart, banen en geluk. Mogelijk dat een deel van die nieuwe regionale bedrijventerreinen binnen onze gemeente ontwikkeld kunnen worden.

Argumenten

1. In te stemmen met het herzien RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio;
3. Het RPW 2021-2024 medio 2022 te monitoren.

1.1 De marktsituatie is voor het onderdeel bedrijventerreinen veranderd

Aanzienlijke uitgifte op bedrijventerreinen in de periode 2016 tot en met 2019 heeft ertoe geleid dat er behoefte bestaat aan nieuwe ontwikkelruimte in de periode tot 2030. Vooral de nieuwe ontwikkelruimte bij bestaande regionale bedrijventerreinen, met bijbehorende verdeling per werkmilieu, is hierbij van groot belang. Ook is er ontwikkelruimte nodig voor XXL-logistiek. Voor de omvang en verdeling van de ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen is aangesloten bij de eerder door de regio gemaakte keuze voor economische groei waarop ook de vraag- en aanbodcijfers zijn gebaseerd. Voor de periode tot aan 2030 bedraagt de totale ontwikkelruimte 121,5 hectare, waarvan 42 hectare voor XXL-logistiek en 85,5 hectare voor regionale bedrijventerrein (het onderdeel kantoren wordt met 6 hectare verminderd).

Ontwikkelruimte XXL-logistiek

Binnen het werkmilieu XXL-logistiek is de ruimtevraag relatief het grootst. De voorgestelde ontwikkelruimte voor XXL-logistiek bedraagt in totaal 42 hectare. Van deze ontwikkelruimte wordt 32,5 ha toegewezen aan de logistieke knooppunten XXL, zijnde Knooppunt Nijmegen (12,5 ha) en Knooppunt Emmerich-Montferland-Zevenaar (EMZ) (20 ha). Ook bij XXL-logistiek is het niet wenselijk om alle ruimte in één keer op de markt te brengen om in te kunnen spelen op veranderingen in de markt. Bij de monitoring medio 2022 zal worden beoordeeld hoe om te gaan met het resterend aantal hectaren en/of hier wijzigingen op moeten worden doorgevoerd (als gevolg van marktomstandigheden).

of anderszins). Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing, omdat dit niet aansluit bij de ambities van de gemeente.

Ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen

De ontwikkelruimte voor *regionale* bedrijventerreinen wordt vrijgegeven in twee tranches met een totale omvang van 85,5 hectare. Deze ontwikkelruimte heeft betrekking op het regionale deel van het klassiek-gemengd werkmilieu, reguliere logistiek, (maak)industrie en agrifood.

Het uitgangspunt is om in eerste instantie in 2021 een 1^e tranche van 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Hiervan kan op basis van de geschiktheid van plannen en zogenoemde maatwerk worden afgeweken tot een maximum van 70% van de totale ontwikkelruimte. De 2e tranche in 2022 zal worden bepaald en verdeeld op basis van de uitkomst van tussentijdse monitoring.

Voor de ontwikkeling van *regionale bedrijventerreinen* is regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe regionale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Voor de categorie *lokale bedrijventerreinen*, zoals bedrijventerrein Graafstaete, kunnen nieuwe ontwikkelingen voor lokale ondernemers gestart worden en is geen regionale afstemming vereist. Voor wat betreft de eventuele ontwikkeling van nieuwe lokale bedrijventerreinen in Duiven verwijzen wij u naar het raadsvoorstel inzake de Verkenning Bedrijventerreinen 2040, dat hierna op uw agenda staat.

Het overaanbod voor kantoren is kleiner, maar er is nog steeds overaanbod

Voor kantoren is het overaanbod weliswaar teruggedrongen, maar nog steeds aanwezig. Op de centraal stationslocaties is, net als in het RPW 2017, nog steeds een tekort geconstateerd. Dit betekent dat het regionale beleid voor kantoren gecontinueerd wordt. Kantoorontwikkelingen op potentiële (her-)ontwikkelingslocaties rondom het centraal station in Arnhem en Nijmegen worden gestimuleerd.

Daarnaast worden naast de twee centraal stationslocaties, de stations Arnhem Velperpoort, Arnhem Zuid, Elst Centraal, Heijendaal en Nijmegen Lent als potentiële overlooplocaties aangewezen indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden. Voor de gemeente Duiven is dit niet van toepassing.

Over de gehele regio gezien is er sprake van over-programmering PDV

Ook voor het onderdeel perifere detailhandel blijven de kwantitatieve conclusies uit het RPW 2017 overeind. Dit betekent dat de regionale afspraken voor perifere detailhandel worden gecontinueerd. Daarnaast is in het RPW 2021-2024 het regionaal beleid voor de reguliere detailhandel (voorheen het Regionaal Programma Detailhandel; RPD 2013) met perifere detailhandel geïntegreerd in het hoofdstuk Detailhandel. De omvang PDV die voor gemeente Duiven in het vorige RPW is toegewezen blijft overeind.

2.1 Een uitgebalanceerde economische ontwikkeling van werklocaties van belang is met aandacht voor landschap, duurzaamheid en leefkwaliteit

Met de regionale visie "Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio" is het speelveld veranderd. Van belang is een uitgebalanceerde economische ontwikkeling, met daarin ruimte voor landschap, duurzaamheid en een ontspannen leefkwaliteit. In het nieuwe RPW wordt hierop aangesloten. Vanuit deze visie wordt gewerkt aan een duurzame ruimtelijke invulling van de regio, waarin verschillende functies op de daarvoor meest geschikte locatie ingevuld worden. In dit RPW zijn per onderdeel, te weten bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandelsgebieden, afspraken gemaakt om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de regio Arnhem-Nijmegen. Zie hiervoor pagina 10 en volgende van het RPW 2021-2024.

3.1 Monitoring medio 2022 maakt het mogelijk tijdig bij te sturen

Tijdige monitoring maakt het mogelijk om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen in de markt zodat bijgestuurd kan worden wanneer de economische situatie verandert. Dan kan ook beoordeeld worden of de ontwikkelruimte voor de 2^e tranche regionale bedrijventerreinen en de resterende 10 ha XXL-logistiek kan worden vrijgegeven. Per 1 juli 2022 zal de eerste monitoring starten.

Kantttekeningen

1.1 Er is een risico dat niet alle 17 gemeenten (volledig) instemmen met het RPW 2021-2024

Het Portefeuillehouders Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft op 2 december 2020 ingestemd om het RPW 2021-2024 via de colleges voor besluitvorming aan de gemeenteraden aan te bieden. Er is een risico dat enkele raden van de 17 regiogemeenten niet of op onderdelen niet instemmen met het RPW 2021-2024. Dit is een realistisch scenario, want in de reactienota (bijlage 6) kunt u zien dat enkele gemeenten bezwaar hebben gemaakt op onderdelen van het RPW. Indien echter meer dan 50 % van de gemeenteraden instemt, zal het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland, het RPW 2021-2024 als ruimtelijk toetsingskader overnemen en vaststellen.

1.2 De verdeling van de ontwikkelruimte voor bedrijventerreinen is maatwerk

In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt, dat de toe te kennen ontwikkelruimte in de praktijk vaak onderdeel wordt van een integraal ruimtelijk plan (totaal plangebied, aanvullend programma/functie, infra, openbare ruimte, integrale financiële uitvoerbaarheid, etc.). Dit betekent dat bij de definitieve invulling er steeds flexibiliteit moet zijn om de specifieke situatie in deze context te kunnen beoordelen. De regio biedt bij de beoordeling van de ingediende plannen ruimte voor maatwerk.

Financiële paragraaf

Dit voorstel heeft op dit moment geen financiële gevolgen. Indien de regio hectares aan de gemeente toewijst zal er wel een financieel effect haalbaar zijn.

Participatie en communicatie

Het Portefeuillehouder Overleg Economie Arnhem Nijmegen heeft de totstandkoming van dit advies begeleid. De 17 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland maken deel uit van dit overleg. Op 5 januari 2021 is er door de secretaris van het PFO Economie een persbericht verstuurd, die ook intern aan de griffie in Duiven is verstuurd, en zijn de onderliggende rapporten via de website (www.regioan.nl/rpw) van de regio Arnhem Nijmegen openbaar gemaakt.

Intergemeentelijke samenwerking

Het Portefeuillehouder Overleg Economie is een intergemeentelijke samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen waar alle 17 gemeenten aan deelnemen. Daarnaast heeft er, zowel ambtelijk als bestuurlijk, intensief afstemming plaatsgevonden binnen de Liemerse gemeenten.

Bijlagen

1.	201453621	RPW Arnhem Nijmegen 2021-2024
2.	201453621	Advies Ecorys benutten ontwikkelruimte RPW, d.d. 20 nov 2020
3.	201453621	Advies Ecorys beoordeling XXL-logistiek, d.d. 20 nov 2020
4.	201453621	Ontwikkelkaart XXL-logistiek, Posad Maxwan, okt 2020
5.	201453621	Bijlage bij Ontwikkelkaart XXL-logistiek, DocksNLD, Posad Maxwan, okt 2020
6.	201453621	Reactienota RPW, d.d. 2 dec 2020
7.	201453632	Raadsbesluit

Duiven, 19 januari 2021.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J.(Chris) Papjes

H.C.M. (Ineke) Knuiman

secretaris

loco-burgemeester

RAADSBSLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/20/074963/201491625

Datum besluitvorming :

Onderwerp : RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024

Samenvatting

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Wij vragen u om in te stemmen met de voorgestane beleidsaanpassingen in het nieuwe RPW 2021-2024. In alle regiogemeenten wordt het RPW 2021-2024 in het 1^e kwartaal 2021 voor besluitvorming aangeboden aan college en raad.

De raad besluit

1. In te stemmen met het RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Concept Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem- Nijmegen

Periode 2021 t/m 2024

Opdrachtgever: PFO Economie Regio Arnhem-Nijmegen

2 december 2020

Concept Regionaal Programma Werklocatie Nijmegen

Periode 2021 t/m 2024

Opdrachtgever: PFO Economie Regio Arnhem-Nijmegen

2 december 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	5
Samenvatting	9
De invloed van corona op het RPW	9
Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio	9
Bedrijventerreinen	10
Verduurzaming van bedrijventerrein	10
Lokale en regionale bedrijventerreinen	10
Kantoren	13
Detailhandel	15
Perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen	15
1 Inleiding	17
1.1 Aanleiding en achtergrond	17
1.1.1 Nieuwe ontwikkelruimte op bedrijventerreinen in de periode tot 2030	17
1.1.2 Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio	17
1.1.3 Arnhem en Nijmegen zijn de motoren van de regionale en Gelderse economie, met sterke regionale bedrijventerreinen nabij de snelwegen.	18
1.1.4 De invloed van corona op het RPW	18
1.1.5 Geografische afbakening	19
1.2 Doelstellingen Regionaal Programma Werklocaties	19
De doelstellingen van het RPW zijn:	19
1.3 Benutten nieuwe ontwikkelruimte en realisatie evenwicht tussen vraag en aanbod	19
1.4 Leeswijzer	20
2 Uitgangspunten Regionaal Programma Werklocaties	21
2.1 Ruimte voor regionale initiatieven	21
2.2 Ruimte voor lokale initiatieven	21
2.3 Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio	21
Balans tussen groei en leefkwaliteit	21
Regionale agenda	22
2.4 Gebiedsopgave Logistics Valley	22
Railterminal Gelderland (RTG)	23
Doortrekken A15 en aanpak A12	23
2.5 Eerdere programma's werklocaties	23
Regionaal Programma Detailhandel 2013 (RPD)	23
Regionaal Programma Werklocaties 2017 (RPW)	23
3 Uitvoering Regionaal Programma Werklocaties	25
3.1 Regionale afstemming en monitoring	25

Regionale afstemming	25
Regionale monitoring	25
Herziening RPW	25
3.2 Voorzienbaarheid werklocaties	25
4 Bedrijventerreinen	27
4.1 Uitdagingen op bedrijventerreinen	27
4.2 Toekomstbestendige Gelderse bedrijventerreinen	27
4.2.1 Toekomstbestendige bedrijventerreinen	27
4.2.2 Verduurzaming van bedrijventerreinen	28
4.3 Regionale bedrijventerreinen	28
4.3.1 Ruimte voor regionale initiatieven	28
4.3.2 Vraag en aanbod	30
4.3.3 Schrapopgave op bedrijventerreinen is komen te vervallen	30
4.3.4 De herstructureringsbehoefte is beperkt	31
4.3.5 Afspraken ten aanzien van regionale bedrijvigheid	31
4.4 XXL-logistiek	32
4.4.1 Marktorientatie is bepalend voor regionale binding	32
4.4.2 Beleidskaart XXL-logistiek	32
4.4.3 Vraag en aanbod XXL-logistiek	33
4.4.4 Conclusies XXL-logistiek	34
4.4.5 Afspraken ten aanzien van XXL-logistiek	35
4.5 Watergebonden bedrijventerreinen	35
4.5.1 Beleidskaart watergebonden bedrijventerreinen	35
4.5.2 Watergebonden bedrijventerreinen	35
4.5.3 Afspraken ten aanzien van watergebonden bedrijvigheid	36
4.6 Bijzondere werklocaties	36
4.6.1 Afspraken ten aanzien van de bijzondere werklocaties	37
4.7 Zachte plannen	37
4.8 Lokale bedrijventerreinen	41
4.9 Solitaire bedrijven	42
5 Kantoren	43
5.1 Uitdagingen op kantoorlocaties	43
5.1.1 Kwalitatieve en kwantitatieve mismatch	43
5.1.2 Centraal stationslocaties meer in trek door corona	43
5.2 Voorstel tot (her)programmering van de kantorenmarkt	43
5.2.1 Vraag en aanbod	43
5.2.2 Centraal stationslocaties	44
5.2.3 Kantoren op kantorenparken	45
5.2.4 Kantoren op bedrijventerreinen	45
6 Detailhandel	47
6.1 Regionale beleidsdoelstellingen detailhandel	47
6.2 Regionaal beleid voor reguliere detailhandel	48
6.2.1 Onderdelen reguliere detailhandel	48
6.2.2 Toetsingscriteria reguliere detailhandel	48

6.3	Perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen	48
6.3.1	Vraag en aanbod	48
6.3.2	Concentratiegebieden	49
6.3.3	Overige winkellocaties	50
6.3.4	Stappenplan	51
6.3.5	Afspraken voor herprogrammering	51
Bijlage I		55
	Definitielijst	55
Bijlage II		59
	Regionale afspraken ten aanzien van reguliere detailhandel	59
	Regionale hoofdstructuur reguliere detailhandel	59
	Impact doorgroei internetretail	59
	Schaalvergroting van supermarkten	60
	Branchevervaging	61
	Specifieke vormen van detailhandel	62
Bijlage III		65
	Werkmilieus	65
	Klassiek-gemengd werkmilieu	65
	Werkmilieu (maak)industrie	66
	Logistiek	67
	Agrifood	68
	Werkmilieu hoogwaardig/kantoren	69

Samenvatting

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW) dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid is toe aan een actualisatie voor de periode 2021 tot en met 2024. Aanzienlijke uitgifte op bedrijventerreinen in de periode 2016 tot en met 2019 heeft ertoe geleid dat het overaanbod is teruggedrongen en er zicht is op nieuwe ontwikkelruimte in de periode tot 2030.

In het licht van de tijdsduur van ontwikkelprocedures (3 tot 5 jaar) is het, om als regio aantrekkelijk te blijven voor vestiging van nieuwe bedrijven en uitbreiding en verplaatsing van bestaande bedrijven, zaak op korte termijn te starten met nieuwe ontwikkelingen. Op die manier blijft de aantrekkingskracht van de regio Arnhem-Nijmegen op bedrijven en werknemers gewaarborgd. De Ladder van Duurzame Verstedelijking blijft hierbij het toetsingskader voor zowel lokale als regionale ontwikkelingen, waarbij bij die laatste regionale afstemming noodzakelijk blijft.

Op kantoorlocaties is het overaanbod weliswaar teruggedrongen, maar nog steeds aanwezig. Op de centraal stationslocaties is, net als in het RPW 2017, echter juist een tekort geconstateerd. Ook voor het onderdeel perifere detailhandel blijven de kwantitatieve conclusies uit het RPW 2017 overeind. Bovendien wordt reguliere detailhandel toegevoegd aan het RPW 2021 tot en met 2024 en met perifere detailhandel gebundeld in het hoofdstuk detailhandel.

De invloed van corona op het RPW

De maatregelen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus begin 2020 hebben geleid tot een economische krimp. Welke impact corona gaat krijgen op de economie en hoe lang het herstel hierna duurt zijn op het moment van schrijven nog onzekerheden. Een vraag die daarmee samenhangt is: *In welke mate is de coronacrisis van invloed op (de herziening van) het RPW?*

Het antwoord op die vraag luidt dat de prognose van de ruimtevrage op werklocaties is gebaseerd op een lange termijn perspectief op de economische ontwikkeling van Nederland en in het bijzonder de regio Arnhem-Nijmegen. In het lange termijn perspectief zijn ook periodes van laagconjunctuur meegenomen. De economische krimp als gevolg van de coronacrisis geeft daarom geen aanleiding om aan de onderliggende berekeningen en daarmee de afspraken in het RPW te tornen.

Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio

Uitgangspunt van het RPW is de regionale visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*, waarin wordt gestreefd naar een gebalanceerde economische ontwikkeling, met daarin ruimte voor landschap, duurzaamheid en een ontspannen leefkwaliteit. In de visie zijn vijf uitdagingen benoemd. Werklocaties spelen hierin een belangrijke rol en kunnen dan ook een belangrijke bijdrage leveren bij het aangaan daarvan, waarbij het RPW met name aansluit op de opgave Productieve regio.

Vanuit dit uitgangspunt wordt gewerkt aan een duurzame ruimtelijke invulling van de regio, waarin verschillende functies op de daarvoor meest geschikte locatie ingevuld worden. In het RPW zijn daarom per onderdeel, te weten bedrijventerreinen, kantoorlocaties en detailhandelsgebieden,

afspraken opgesteld om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de regio Arnhem-Nijmegen.

Bedrijventerreinen

Verduurzaming van bedrijventerrein

In het kader van de verduurzaming van bedrijventerreinen worden bij de ontwikkeling van nieuwe werklocaties maatregelen getroffen in het kader van klimaatadaptatie, de energietransitie en circulaire grondstoffenstromen. Bovendien worden ontwikkelplannen in een vroeg stadium besproken met de Provincie Gelderland om op grond daarvan tot een regionaal afgestemde invulling van de duurzaamheidsdoelstellingen te komen.

Op bestaande terreinen werkt de regio samen met ondernemers aan de verduurzaming van gebieden, gebouwen en bedrijfsprocessen. De provincie ondersteunt de partijen bij deze opgave en helpt om projecten verder te brengen.

Lokale en regionale bedrijventerreinen

Bij de afspraken binnen het onderdeel bedrijventerreinen wordt onderscheid gemaakt tussen lokale en regionale bedrijventerrein. De verantwoordelijkheid voor de (door)ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen ligt, onder voorwaarden die in dit RPW worden beschreven, bij de gemeenten. Voor de (door)ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen, met daarbinnen specifiek aandacht voor watergebonden bedrijvigheid, XXL-logistiek en enkele bijzondere werklocaties, is regionale afstemming nodig.

Afspraken ten aanzien van regionale bedrijvigheid

- Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan de indicatieve ruimtelijk-economische beleidskaart voor regionale bedrijvigheid;
- De locaties voor uitbreiding moeten zoveel als mogelijk aansluiten op de huidige structuur van een bestaand regionaal bedrijventerrein.
- Voor de uitbreiding van regionale bedrijven met een kaveloppervlakte <0,5 ha volstaat een melding in het IOW;
- Voor de uitbreiding van regionale bedrijven met een kaveloppervlakte > 0,5 ha is regionale afstemming vereist;
- Voor nieuwe ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen is regionale afstemming vereist;
- Voor nieuwe ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen moet Stappenplan voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen doorlopen worden;
- Voor inbreiding en transformatie van regionale bedrijventerreinen die geen regionale vervangings- en/of verplaatsingsvraag tot gevolg hebben volstaat een melding in het IOW;
- Voor inbreiding en transformatie van regionale bedrijventerreinen die wel regionale vervangings- en/of verplaatsingsvraag tot gevolg hebben is regionale afstemming vereist;

Afspraken ten aanzien van XXL-logistiek

- Er is behoefte aan uitbreiding ten behoeve van XXL-logistiek. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen binnen de ruimtelijk-economische logistieke beleidskaart;
- Nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek moeten voldoen aan de gestelde kaders in de notitie *Randvoorwaarden voor XXL-logistiek*.

Afspraken ten aanzien van watergebonden bedrijvigheid

- Voor nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid met een kaveloppervlakte > 0,5 ha is regionale afstemming vereist;
- Initiatieven ten behoeve van **watergebonden** bedrijvigheid op daarvoor aangewezen watergebonden bedrijventerreinen volstaan met een melding in het IOW;
- Bij vestiging van een bedrijf op een daartoe geprofileerd **waterverbonden** bedrijventerrein moet de binding met het water aangetoond worden. Hierover vindt regionale afstemming plaats.

Afspraken ten aanzien van de bijzondere werklocaties

- Herbevestiging van de status van de daarvoor in het RPW 2017 aangewezen bedrijventerreinen als bijzondere werklocatie, te weten het Engie-terrein, Innofase, IPKW en Novio Tech Campus;
- Ook voor de bijzondere werklocaties geldt dat bij uitbreiding van bestaande bedrijvigheid en/of uitbreiding van het bedrijventerrein met een kaveloppervlakte > 0,5 ha regionale afstemming moet plaatsvinden.
- Dit betekent dat:
 - Deze locaties losstaan van de vraagruimte die ten grondslag ligt aan het RPW en als bijzondere werklocaties worden meegenomen in de vraag-aanbodconfrontatie;
 - Uitgifte op deze terreinen een connectie moet hebben met de specifieke thematische profilering. Dit kan worden afgedwongen op het moment dat regionale afstemming vereist is.
 - Ondanks dat deze terreinen zijn uitgezonderd van de vraag-aanbodconfrontatie, moet ook voor uitbreiding van de bijzondere werklocaties een integrale ruimtelijk afweging gemaakt worden en is regionale afstemming vereist onder dezelfde voorwaarde als reguliere regionale bedrijventerreinen.

Afspraken ten aanzien van zachte plannen

Om er zorg voor te dragen dat ontwikkelingen plaatsvinden op de meest optimale locatie is een integrale ruimtelijke afweging noodzakelijk. Voor zachte plannen geldt het volgende:

- Regionale afstemming over het in ontwikkeling nemen van zachte plannen vindt plaats aan de hand van onderstaand stappenplan.
- Indien dit niet mogelijk is, en de nieuwe ontwikkeling vanuit de regionale beleidsmatige opgaven toch wenselijk geacht wordt, moet een integrale ruimtelijke afweging plaatsvinden. Hierover is regionale afstemming vereist. Bij de integrale ruimtelijk afweging wordt onder meer gekeken naar:
 - De nabijheid van woningen en/of andere (toekomstige) conflicterende functies en ruimteclaims;
 - De nabijheid van en bereikbaarheid voor geschikt personeel;
 - Zoveel mogelijk aansluiten op bestaande infrastructuur, zowel fysiek als digitaal.
 - Kansen en bedreigingen in relatie tot klimaatadaptatie en de energietransitie.

Stappenplan voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen

Regionale afstemming over het in ontwikkeling nemen van zachte plannen geschiedt aan de hand van het volgende stappenplan (voor verdere uitwerking, zie paragraaf 4.7):

Stap 1 - Plannen die niet binnen de indicatieve ruimtelijke economische beleidskaart passen vallen af;

Stap 2 - Plannen die niet (fysiek) aansluiten op bestaande terreinen vallen af;

Stap 3 - Ordening van plannen per werkmilieu;

Stap 4 - Kwalitatieve beoordeling plannen (op basis van: duurzaamheid, bereikbaarheid, financiële haalbaarheid, bijdrage aan regionaal DNA);

Stap 5 - Ruimtevrage per werkmilieu;

Stap 6 - Match vraag en planaanbod;

Stap 7 - Bij overvraging mogen alleen de beste plannen doorgang vinden (o.b.v. ranglijst).

Verdeling ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen

In het RPW wordt afgesproken dat de ontwikkelruimte wordt vrijgeven op basis van tranches. Hiermee wordt een gestuurde fasering beoogd. Het uitgangspunt voor de reguliere regionale bedrijventerreinen is om in eerste instantie 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Van dit uitgangspunt kan, wanneer bij beoordelen blijkt dat er meerdere geschikte plannen zijn die de regio wil faciliteren en om maatwerk te leveren, tot een maximum van 70% worden afgeweken. Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met de resterende ontwikkelruimte wordt omgegaan en of bijstelling nodig is..

Het proces voor de kwalitatieve beoordeling van de eerste tranche van zachte plannen voor regionale bedrijvigheid is als volgt:

- Tot 1 maart 2021: indienen zachte plannen met onderbouwing aan de hand van het stappenplan en de criteria voor kwalitatieve beoordeling. De stukken worden ingediend bij het huidige IOW.
- 1 maart t/m 30 april 2021: kwalitatieve beoordeling ingediende zachte plannen. Beoordeling wordt uitgevoerd door het IOW, aangevuld met een externe adviseur.
- 1 mei t/m 30 mei 2021: uitkomsten kwalitatieve beoordeling ter besluitvorming voorleggen aan het bevoegd bestuurlijk overleg.
- Vanaf 1 juni 2021 kunnen plannen in ontwikkeling genomen worden.
- Voor de tweede tranche wordt hetzelfde proces doorlopen. Planning en uitgangspunten worden bepaald op basis van de monitoring die medio 2022 plaatsvindt.

Verdeling ontwikkelruimte XXL-logistiek

Specifiek voor XXL-logistiek wordt afgesproken dat in eerste instantie 32,5 ha ontwikkelruimte verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ. Deze verdeling is tot stand gekomen op basis van de ruimtelijke mogelijkheden die beide aangewezen locaties bieden en is als volgt:

- Knooppunt EMZ: DocksNLD 2, locatie C¹, gemaximeerd tot 20 hectare netto ontwikkelruimte;
- Knooppunt Nijmegen en omgeving: De Griff, deelgebied Noord, gemaximeerd tot 12,5 hectare netto ontwikkelruimte.

Ook hier geldt een afwijkingmogelijkheid naar boven. In dit geval maximaal. 20% in verband met omvang kavels, uitgiftemogelijkheden en maatwerk.

Dit betreft een eerste tranche van in totaal 42 hectare ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Het is aan de gemeenten Nijmegen en Montferland zelf om binnen deze kaders een bestemmingsplan vorm te geven.

Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met het resterende deel van de in totaal 42 ha ontwikkelruimte wordt omgegaan. Beoordeling van nieuwe uitbreidingsplannen ten behoeve van XXL-logistiek geschiedt aan de hand van het beoordelingskader, zoals beschreven in de notitie advies en invulling XXL-logistiek, die als bijlage aan het RPW is toegevoegd. Het proces voor beoordeling van nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek is kort als volgt te beschrijven:

- Plannen worden ter beoordeling ingediend bij het regionaal ambtelijk overlegorgaan, aangevuld met een externe adviseur;

¹ PosadMaxwan (oktober 2020) Ontwikkelkaart XXL-logistiek Arnhem-Nijmegen, p. 40.

- Uitkomsten van de beoordeling worden ter advies voorgelegd aan het regionaal bestuurlijk overlegorgaan;
- Na regionaal bestuurlijk akkoord vindt besluitvorming plaats door GS van de Provincie Gelderland;
- Besluitvorming over het faciliteren van een *witte raaf* vindt primair plaats door de Provincie op het moment dat er een aanvraag ingediend wordt.

Afspraken ten aanzien van lokale bedrijventerreinen

Voor lokale bedrijventerreinen geldt dat deze ontwikkeling de toets van de ladder voor duurzame verstedelijking moet kunnen doorstaan. Daarbij zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Bij ontwikkelingen van een nieuw lokaal bedrijventerrein met kavels met een oppervlakte < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;
- Bij uitbreiding van een bestaand lokaal bedrijventerrein met kavels < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;
- Bij uitbreiding van een bestaand bedrijf met een kaveloppervlakte < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;

Bij uitbreiding van een bestaand bedrijf zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Uitbreiding moet leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit
- Uitbreiding moet vraaggericht zijn
- Bij uitbreiding gaat het om bedrijventerrein ten behoeve van een eindgebruiker en niet om kavels die als uitgeefbaar aanbod op de markt komen.
- Bij uitbreiding en ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen met kavels > 0,5 hectare of uitbreiding van (lokale en regionale) bedrijven met een kaveloppervlakte > 0,5 hectare is regionale afstemming vereist.

Afspraken ten aanzien van solitaire bedrijven

Nieuwe solitaire vestigingen mogen zich niet buiten bedrijventerreinen vestigen. Hierop is een uitzondering mogelijk, wanneer de lokale situatie hier om vraagt. Hiervoor is regionale afstemming vereist.

Uitbreiding van bestaande solitaire vestigingen is niet gewenst. Indien aangetoond kan worden dat verplaatsing van dit solitaire bedrijf naar een bedrijventerrein onmogelijk is, kan een kleine uitbreiding van maximaal 10% van de kaveloppervlakte plaatsvinden met een maximum van 0,5 ha. Hiervoor volstaat een melding in het IOW.

Indien de oppervlakte van de uitbreiding groter is dan 0,5 hectare is regionale afstemming vereist.

Kantoren

Bij de spelregels ten aanzien van kantoorlocaties wordt onderscheid gemaakt tussen kantoren op centraal stationslocaties, kantorenparken en kantoren op bedrijventerreinen. De centraal stationslocaties zijn en blijven ook in tijden van corona de meest gewilde locaties voor zowel wonen als werken. De afweging tussen wonen en werken op en rondom centraal stationslocaties is daarom een bestuurlijke prioriteit.

Centraal stationslocaties meer in trek door corona

De corona-uitbraak lijkt een definitieve omschakeling teweeggebracht te hebben naar meer thuis werken dan op kantoor. Kantoren worden daarom nog meer een plek om elkaar gedurende een of enkele dagen per week kortstondig te ontmoeten. Bedrijven kiezen daarbij vaker voor spreiding over enkele kleinere, goed bereikbare locaties met spreiding over het land. Centraal stations bieden op dat vlak vanwege de centrale ligging en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, zeker wanneer de coronamaatregelen voorbij zijn, de beste mogelijkheden.

Bestuurlijke prioritering: afweging tussen wonen en werken

Hoewel de (her)ontwikkelingspotentie om additionele kantoorruimte te realiseren in Nijmegen en in mindere mate in Arnhem aanwezig is, wordt door de markt de laatste jaren vooral ingezet op woningbouw. Dit is zelfs het geval wanneer er ruimte voor kantoren wordt opgenomen in het bestemmingsplan. Met het oog op het versterken van de regionale economische structuur ligt hier een bestuurlijke taak om naast woningbouw rondom de centraal stations ook van ruimte voor werken een prioriteit te maken.

Afspraken ten aanzien van kantoren op centraal stationslocaties

- Stimuleren van kantoorontwikkelingen op potentiële (her)ontwikkelingslocaties rondom het centraal station in Arnhem en Nijmegen;
- Aanwijzen van geschikte (of geschikt te maken) locaties met ruimte² die kunnen dienen als overlooplocatie indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden.
- Naast de twee centraal stations worden de stations Arnhem Velperpoort, Arnhem Zuid, Elst Centraal, Heijendaal en Nijmegen Lent aangewezen als HOV-locaties, die kunnen dienen als overlooplocatie indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden.

Afspraken ten aanzien van kantoren op kantorenparken

- Concentratie van kantoorvolumes op de meest toekomstbestendige kantorenparken: Velperweg, Arnheims Buiten, Gelderse Poort³, Brabantse Poort en Heijendaal;
- Onderzoek de geschiktheid van kantorenparken als overloop voor CS-locaties, voorwaarden hierbij zijn:
 - Een goede ov-verbinding;
 - Toekomstbestendigheid van de locatie;
 - Multifunctionaliteit – aandacht voor voldoende voorzieningen en groen;
- Ruimte bieden aan het overig plan Lent tot maximaal 5.000 m² bvo:
 - ter versterking lokaal vestigingsklimaat Waalsprong; en
 - als overlooplocatie indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende ruimte gerealiseerd kan worden).
- Herstructurering en/of transformatie van incourant aanbod;

Afspraken ten aanzien kantoren op bedrijventerreinen

- Het onbebouwd aanbod op IJsseloord II wordt teruggebracht tot 10.000m². Daarmee voldoet de gemeente Arnhem aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021;
- De Hes West in Renkum is in het RPW verder niet meer meegenomen als toekomstige kantoorlocatie. Deze locatie wordt herontwikkeld naar een woonomgeving met een gedeeltelijke

² Onbebouwd, courant of geschikt te maken incourant.

³ Gelderse Poort is toegevoegd aan de toekomstbestendige kantorenparken vanwege de plannen van de gemeente Arnhem om de aansluiting met station Arnhem-Zuid te verbeteren.

woon-werkfunctie. Hiermee heeft de gemeente Renkum voldaan aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021.

- Voor de nog te ontwikkelen kavels op Mercurion Zevenaar wordt de bestemming gewijzigd naar lokaal bedrijventerrein. Voor bestaand vastgoed wijzigt er niets. Hiermee voldoet de gemeente Zevenaar aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021.
- Inzetten op functieverandering van locaties met overaanbod naar gelang de behoefte op de locatie. Dit kan bijvoorbeeld de functie bedrijventerrein (Mercurion) of campus-gerelateerde kantoorfunctie zijn. Met de functieverandering naar een kantoorfunctie gerelateerd aan de campus wordt specifiek bedoeld op de Novio Tech Campus op Winkelsteeg.

Detailhandel

Bij de spelregels ten aanzien van detailhandelsgebieden wordt in het RPW onderscheid gemaakt tussen reguliere detailhandel enerzijds en perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen (PDV/GDV) anderzijds.

Afspraken ten aanzien van reguliere detailhandel

Bij nieuwe initiatieven in reguliere detailhandelsgebieden is onder bepaalde omstandigheden regionale afstemming d.m.v. toetsing van het initiatief vereist. Toetsing op regionaal niveau vindt plaats bij detailhandelsinitiatieven die mogelijk negatieve effecten hebben op de bestaande of beoogde structuur van de reguliere detailhandel. Initiatieven kunnen voorgedragen worden door zowel gemeenten als andere partijen. Er is geen regionale afstemming nodig indien het detailhandelsinitiatief kleiner is dan 1.500 m².

Initiatieven voor winkelvestiging of –uitbreiding in de reguliere detailhandel worden, voor regionale toetsing voorgedragen indien:

- groter dan 1.500 m² bvo in de **niet-dagelijkse detailhandel** in de **lokaal verzorgende** reguliere winkelcentra;
- groter dan 1.500 m² bvo in de **dagelijkse detailhandel buiten stads-, dorps- wijk en buurtcentra**, met een bovengemeentelijk effect op de verzorgingsstructuur (bijvoorbeeld door de grensligging van een initiatief).
- Voor initiatieven groter dan 1.500 m² bvo in de bovenregionaal en regionaal verzorgende reguliere winkelcentra volstaat een melding in het IOW.

Deze afspraken zijn van toepassing op alle initiatieven in de reguliere detailhandel. Voor bepaalde vormen van reguliere detailhandel is een verbijzondering vereist. Deze zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6.

Perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen

Algemene afspraken ten aanzien van PDV/GDV

- Lokaal verzorgende perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen buiten concentratiegebieden < 1.500 m² bvo blijven mogelijk. Gemeenten maken zelf de afweging voor dergelijke kleine ontwikkelingen met een vooral lokale functie. Indien (na vaststelling van het RPW) door uitbreiding een bestaande detailhandelsvoorziening groter wordt dan 1.500 m² bvo is regionale afstemming vereist;
- Nieuwe initiatieven voor perifere detailhandel met een oppervlakte > 1.500 m² worden, na regionale afstemming, bij voorkeur in concentratiegebieden gevestigd. Daarbij is maatwerk

belangrijk. Per geval wordt bekeken of de ontwikkeling wenselijk is vanuit de doelen van het RPW en/of het past binnen de gestelde beleidskaders.

- Binnen de perifere detailhandelsvestigingen is het toegestaan om niet aan het kernassortiment gerelateerde artikelen te voeren tot maximaal 10% van de winkelverkoopoppervlakte met een maximum van 100 m² wvo.
- Uitbreiding van bestaande perifere detailhandel is mogelijk tot 1.500 m². Als de vestiging na uitbreiding groter is dan 1.500 m² bvo is regionale afstemming vereist;
- Dit geldt ook voor verplaatsingen, waarbij de som van de winkeloppervlakte van het nieuwe pand en het vrijkomende pand hoger is dan 1.500m². In dat geval wordt bekeken wat publiekrechtelijke en/of privaatrechtelijke is vastgelegd over de detailhandelsbestemming van het pand dat na de verplaatsing vrij komt. Dit vraagt om een zorgvuldige onderbouwing, (o.a. toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking). Aangetoond moet worden dat de uitbreiding bedrijfseconomisch nodig is en verplaatsing niet nodig/mogelijk is.
- Na bedrijfsbeëindiging op solitaire locaties wordt het gebruik 'bevroren': bestaande vestiging en gebruik wordt gehandhaafd, maar er kunnen geen vierkante meters detailhandel toegevoegd worden. Bedrijfsopvolging is dus toegestaan, zolang de locatie in gebruik blijft voor dezelfde functie. Het gaat om voortgezet identiek gebruik (zelfde soort perifere detailhandel).
- Bij bedrijfsbeëindiging op solitaire (en/of overige perifere) winkellocaties zet de gemeente na een periode van langdurige leegstand in op het wegnemen van de detailhandelsbestemming en/of transformatie.
- In dit RPW is geïnventariseerd hoe groot het aanbod verborgen plan- en restcapaciteit voor pdv is. We gaan ervan uit dat het overgrote deel van deze plan- en restcapaciteit nu bekend is. Wanneer in de toekomst blijkt dat er toch nog verborgen capaciteit is binnen een gemeente, dan zal de betreffende gemeente zich inspannen om deze ruimte zo spoedig mogelijk uit de markt te nemen en de planologische maatregelen nemen die daarvoor nodig zijn.

Op basis daarvan zijn voor de concentratiegebieden en de overige winkellocaties per deelregio specifieke afspraken gemaakt. Deze zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW) dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid is toe aan een actualisatie. Deze herziening van het RPW is opgesteld voor de periode 2021 tot en met 2024. In dit hoofdstuk worden de aanleiding tot de herziening en de context waarbinnen dat plaatsvindt uiteengezet.

1.1.1 Nieuwe ontwikkelruimte op bedrijventerreinen in de periode tot 2030

Uitgifte op bedrijventerreinen gaat hard, waardoor het aanbod in 2023-2025 uitgegeven is

Dankzij de aanzienlijke uitgifte op bedrijventerreinen in de periode medio 2016 t/m medio 2020 is het overaanbod in de regio Arnhem-Nijmegen teruggedrongen en ontstaat in de periode tot 2030 nieuwe ontwikkelruimte op bedrijventerreinen. Binnen meerdere werkmilieus is over 3 tot 5 jaar reeds behoefte aan nieuw aanbod. De meest urgente behoefte aan uitbreiding op regionale bedrijventerreinen komt vanuit het werkmilieu logistiek en watergebonden bedrijvigheid⁴. Voor de (maak)industrie speelt de behoefte aan nieuwe ruimte vooral in de periode vanaf 2025. Daarnaast is in enkele gebieden binnen de regio op korte termijn behoefte aan klassiek-gemengd aanbod, juist vanwege het vaak sterk lokale karakter van deze ruimtevraag.

In het licht van de tijdsduur van ontwikkelprocedures is het, om als regio aantrekkelijk te blijven voor vestiging van nieuwe bedrijven en uitbreiding en verplaatsing van bestaande bedrijven, zaak op korte termijn te starten met nieuwe ontwikkelingen. Op die manier blijft de aantrekkingskracht van de regio Arnhem-Nijmegen op bedrijven en werknemers gewaarborgd.

De Ladder van Duurzame Verstedelijking blijft hierbij het toetsingskader voor zowel lokale als regionale ontwikkelingen, waarbij bij die laatste regionale afstemming noodzakelijk blijft. Dit houdt in dat:

1. De ruimtevraag per beoogd werkmilieu moet worden aangetoond;
2. In kaart gebracht moet worden in hoeverre deze ruimtevraag binnen bestaand stedelijk gebied ingepast kan worden. Dat betekent dat onderzocht moet worden in hoeverre bestaand bedrijventerrein geschikt is en/of gemaakt kan worden door middel van herstructurering en/of transformatie.
3. Indien dit niet mogelijk is nieuwe ontwikkelingen in aanmerking komen.

Kantoor- en detailhandelslocaties

Op kantoorlocaties is het overaanbod weliswaar teruggedrongen, maar nog steeds aanwezig. Op de centraal stationslocaties is, net als in het RPW 2017, echter juist een tekort geconstateerd. Ook voor het onderdeel perifere detailhandel blijven de kwantitatieve conclusies uit het RPW 2017 overeind. Bovendien wordt reguliere detailhandel toegevoegd aan het RPW 2021-2024 en met perifere detailhandel gebundeld in het hoofdstuk detailhandel.

1.1.2 Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio

Het RPW is ingebed in de regionale visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*, waarin wordt gestreefd naar een gebalanceerde economische ontwikkeling, met daarin ruimte voor landschap,

⁴ Watergebonden bedrijvigheid komt voor binnen meerdere werkmilieus en is derhalve niet als apart werkmilieu benoemd.

duurzaamheid en een ontspannen leefkwaliteit. Om de balans tussen die waarden en groei te waarborgen werkt de regio vanuit drie uitdagingen, waarin

- behoud van de identiteit van de regio,
- de ontwikkeling van het stedelijk netwerk met daarin een belangrijke rol voor de topsectoren energy, food en health & hightech, en
- de koers naar een veerkrachtige regio voor energie en klimaat, met een brede inzet op circulariteit, centraal staan.

Vanuit die drie uitdagingen wordt vanuit een opgavegerichte samenwerking gewerkt aan een vijftal opgaven die gericht zijn op kwalitatieve groei, circulaire duurzaamheid en een goede balans met behoud en versterking van de bijzondere leefomgeving die de regio typeert. Het RPW sluit aan op de opgave Productieve regio. In paragraaf 2.3 wordt de aansluiting van het RPW op de regionale visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*, nader toegelicht.

1.1.3 *Arnhem en Nijmegen zijn de motoren van de regionale en Gelderse economie, met sterke regionale bedrijventerreinen nabij de snelwegen.*

Arnhem en Nijmegen zijn de motoren van de regionale en Gelderse Economie. Ze bepalen voor een belangrijk deel de aantrekkelijkheid en het succes van onze regio op nationale en internationale schaal. Sterke steden kunnen echter niet zonder sterke regio en andersom. Om de concurrentiekracht van de regio optimaal te benutten en te versterken ligt de focus op het bieden van ruimte op de meest optimale locatie voor ieder type bedrijvigheid. Ontwikkellocaties voor de uitbreiding van regionale bedrijventerrein worden daarom vooral nabij de snelwegen rond het stedelijk gebied gezocht. Daarnaast zijn er enkele werklocaties die vanwege hun specifieke profilering een bijzondere status hebben. De ruimtelijk-economische beleidskaarten in hoofdstuk 4 bieden hier meer inzicht in.

1.1.4 *De invloed van corona op het RPW*

Na de hoogconjunctuur vanaf 2016 t/m 2019 lijkt (onder andere) de coronacrisis de Nederlandse (en de wereldwijde) economie in ander vaarwater gebracht te hebben. Welke impact Corona gaat krijgen op de economie en hoe lang het herstel hierna duurt zijn op dit moment nog onzekerheden. Een vraag die daarmee samenhangt is: *in welke mate is de coronacrisis van invloed op (de herziening van) het RPW?*

De coronacrisis is qua aanleiding niet vergelijkbaar met andere crises die wij in het recente verleden hebben meegemaakt, zoals de kredietcrisis in 2008. Feit blijft dat we te maken hebben met een sterke krimp van de economie en het consumentenvertrouwen op de korte termijn. Op de lange termijn zijn de consequenties hiervan nog onzeker en vooral afhankelijk van hoelang de crisis voortduurt.

Het is eveneens een feit dat de WLO-scenario's, waarop de vraagruimte voor bedrijventerreinen en kantoren voor de Provincie Gelderland zijn gebaseerd, inzicht geven in de economische ontwikkeling op de lange termijn (tot 2050). De scenario's zijn voor de vraagruimte vertaald naar de periode t/m 2030. Hierin is bovendien gekozen voor een middenscenario. In het lange termijn perspectief zijn daarmee ook periodes van laagconjunctuur meegenomen. Wat dat betreft is er geen reden om aan de vraagruimte, die ten grondslag ligt aan het RPW, te tornen.

Het is wel van belang om goed te monitoren wat de (korte termijn) effecten zijn op ondernemers en hun uitbreidingsplannen (worden opties nog gelicht of worden deze geannuleerd? is er nog sprake van uitbreidings- en/of verplaatsingsbehoefte bij ondernemers?) en in hoeverre er sprake is van een verandering van de vestigingseisen. Zo weten de gemeenten en de regio wat er op korte

termijn speelt bij ondernemers en kan het beleid op de langere (RPW-)termijn voortgezet worden op basis van de uitgangspunten die in dit RPW worden opgesteld.

1.1.5 Geografische afbakening

De regio Arnhem-Nijmegen omvat de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.

1.2 Doelstellingen Regionaal Programma Werklocaties

De doelstellingen van het RPW zijn:

- Zorgen voor nieuwe economische ontwikkeling op de juiste locatie in de regio met maximaal rendement voor de werkgelegenheid. Dit geldt zowel voor bedrijventerreinen, kantoren als detailhandel.
- Ruimte geven aan uitbreiding van lokale en regionale bedrijvigheid.
- Zorgen voor voldoende ontwikkelmogelijkheden op de middellange en lange termijn, met in achtneming van het belang van een economisch evenwicht tussen vraag en aanbod.
- De economische marktontwikkelingen nauwlettend volgen en optimaal benutten. In het licht van internationale ontwikkelingen en nationale groeiverwachtingen voor de komende periode gaat de regio Arnhem-Nijmegen uit van een lichte groei. Daarmee is de regio voorzichtig positief en wordt niet gerekend op het meest positieve scenario, wat aansluit bij de kwalitatieve groei die wordt nagestreefd in de visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*.
- Aansluiten bij de duurzame en circulaire ambities in de regionale toekomstvisie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*.

1.3 Benutten nieuwe ontwikkelruimte en realisatie evenwicht tussen vraag en aanbod

Doel van het RPW is de regionale aantrekkingskracht voor bedrijven en werknemers te versterken. Een van de randvoorwaarden is dat er voldoende geschikte ruimte is om te ondernemen. Met het oog op een evenwicht tussen vraag en aanbod, is de behoefte ontstaan om tussen 2023 en 2025 nieuwe ontwikkelingen gereed te hebben. Om de nieuwe ontwikkelruimte optimaal te benutten wordt gewerkt volgens twee parallelle sporen:

Spoor 1: Ruimte voor marktwerking

De ruimte voor marktwerking in het RPW 2017 heeft ervoor gezorgd dat er op bedrijventerreinen nieuwe ontwikkelruimte in zicht is voor enkele werkmilieus. Om de ontwikkelruimte te benutten is afgesproken dat eerst bestaande bedrijventerreinen benut en, indien noodzakelijk en mogelijk, geschikt gemaakt worden alvorens nieuwe ontwikkelingen in gang gezet kunnen worden.

Spoor 2: De juridische procedure

Naar aanleiding van het RPW 2017 is de voorzienbaarheidsprocedure ingezet om vanaf 2021 aan de slag te kunnen met de ruimtelijke uitwerking van de schrapopgave. De voorzienbaarheidsprocedure loopt af per 31-12-2020. Hierna zou de ruimtelijke uitwerking in gang gezet worden. Voor bedrijventerreinen is met instemming van de Provincie besloten dat de schrapopgave komt te vervallen. De Provincie onthoudt zich daarom van verdere juridische procedures. Uitvoering van de schrapopgave voor kantoren en PDV wordt voortgezet in overleg tussen de betreffende gemeente, de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is een toelichting gegeven op achtergrond en aanleiding, de doelstellingen en functies van het RPW, het benutten van de ontwikkelruimte en de realisatie van het evenwicht in vraag en aanbod.

Hoofdstuk 2 gaat over de uitgangspunten van het RPW. Het programma is gebaseerd op het bestaande regionaal economisch beleid. De kern van dit RPW is het optimaal benutten van de ontwikkelruimte die ontstaat in de periode tot 2030 en, indien geen ontwikkelruimte ontstaat, voortzetting van de afspraken in het RPW 2017. Uitgangspunt is dat het RPW aansluit op de ambities in de visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio* en nieuwe ontwikkelingen op de meest optimale locatie moeten 'landen', dus daar waar dat logisch en passend is. In hoofdstuk 3 komt de uitvoering van het RPW aan de orde. Hierin wordt onder meer beschreven hoe zowel ambtelijk als bestuurlijk omgegaan wordt met nieuwe ontwikkelingen in de regio op het gebied van werklocaties.

In hoofdstuk 4 t/m 6 worden de afspraken voor respectievelijk het onderdeel bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel, waar nodig, geactualiseerd aan de hand van de nieuwste inzichten.

2 Uitgangspunten Regionaal Programma Werklocaties

2.1 Ruimte voor regionale initiatieven

Om de concurrentiekracht van de regio optimaal te benutten en te versterken ligt de focus op het bieden van ruimte op de meest optimale locatie voor ieder type bedrijvigheid. Ontwikkellocaties voor regionale bedrijventerrein, waar ruimte wordt geboden aan regionale bedrijvigheid, worden daarom vooral nabij de snelwegen rond het stedelijk gebied gezocht. Daarnaast zijn er enkele bedrijventerreinen die vanwege hun specifieke profilering een bijzondere status hebben.

2.2 Ruimte voor lokale initiatieven

Gemeenten behouden de ruimte om lokale bedrijven te faciliteren op de eigen lokale werklocaties voor zover die beschikbaar zijn in de vorm van een onherroepelijk bestemmingsplan. Wanneer er een tekort wordt voorzien, dan mag de gemeente onder voorwaarden nieuwe lokaal initiatieven in ontwikkeling nemen.

2.3 Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio

Balans tussen groei en leefkwaliteit

Het RPW Arnhem-Nijmegen is ingebed in de ambities die in de visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio* zijn gepresenteerd. De regio Arnhem-Nijmegen zoekt naar balans in de opgaven waar de regio voor staat. Het doel daarvan is een meer onderscheidend profiel, dat voortbouwt op de eigen identiteit van onze regio en de ontwikkelingslijnen die zijn ingezet.

De regio manifesteert zich enerzijds door het bijzondere karakter van haar landschap en anderzijds zit duurzaamheid de regio in het DNA. Die mooie combinatie van landschap, duurzaamheid en ontspannen leefkwaliteit kan echter op gespannen voet komen te staan met de regionale groeiambities in economie en wonen. Zo heeft zich de grote uitdaging gevormd waar de regio met elkaar voor staat, namelijk: kwalitatieve groei.

De regio Arnhem-Nijmegen wil daarmee staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit. Het doel daarvan is behoud en versterking van de voor de regio typische landschappelijke en culturele waarden, vanuit de volgende uitdagingen:

- Samenwerken aan het behoud van de identiteit van de regio: zich inzetten voor een gevarieerd cultuurlandschap; we houden de regio strategisch bereikbaar; we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio.
- Samenwerken aan de ontwikkeling van de regio: de regio ontwikkelen als compleet stedelijk netwerk; met energy, food, health & hightech als topsectoren; benutten van talent en het menselijk kapitaal in de regio.
- Samenwerken aan de koers van de regio: Een veerkrachtige regio voor klimaat en energie; een brede inzet op de circulariteit van de economie; en werken aan een gezonde, vitale en ontspannen leefomgeving.

Regionale agenda

Om slagkracht en legitimatie te kunnen verenigen is gekozen voor een opgavegerichte samenwerking, via een jaarlijks voortschrijdende regionale agenda met een beperkt aantal maatschappelijke opgaven.

De nieuwe visie op de regio Arnhem-Nijmegen beschrijft de uitdagingen waar de gemeenten afzonderlijk en de regio voor staat. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei onderscheidt de regio een vijftal opgaven, die zijn gevat in een agenda voor de periode 2020-2025. De agenda is opgesteld in de geest van de visie op de Regio Arnhem-Nijmegen en vloeit voort uit de ambities die in de visie worden beschreven. De opgaven die samen de agenda vormen zijn gericht op kwalitatieve groei, circulaire duurzaamheid en een goede balans met behoud en versterking van de bijzondere leefomgeving die de regio typeert. Het RPW sluit met name aan op de opgave

Productieve regio:

In de regionale opgave Productieve regio staan ontwikkeling van de regionale clusters rondom health, hightech en energy en crossovers met food centraal. Bovendien is er aandacht voor de verbetering van de kwaliteit van werklocaties, verbeterde samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, versterking van ondernemerschap in de regio en de versterking van de positie van de regio in logistiek, handel en transport. De regio zet met een verminderde milieubelasting en slimmer en bewuster gebruik van de ruimte en door samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden in op versterking van duurzame logistiek.

2.4 Gebiedsopgave Logistics Valley

De regionale identiteit, die centraal staat in de regionale visie, kan ook vanuit een ruimtelijk-economische perceptie worden gezien: de strategische ligging van de regio in combinatie met de goede aansluiting op regionale en (inter)nationale infrastructuurnetwerken. De ligging op de corridor tussen Randstad en het Rhein-Ruhrgebied heeft altijd gezorgd voor een goede basis voor diverse economische activiteiten.

De Gelderse Corridor is dan ook een van de centrale opgaven van het huidige provinciale coalitieakkoord. Het doel daarbij is het zorgen voor een betrouwbare doorstroming van goederen op de corridor. En daarnaast zorgen voor economische spin-off en werkgelegenheid en het garanderen van een goed werk- en leefklimaat. Het gaat om activiteiten die meerwaarde bieden bovenop de inzet die de provincie levert vanuit de kerntaken: doorstroming van goederenvervoer verbeteren en daarbij primair inzetten op de drie regio's binnen de provincie Gelderland. De drie regio's en de deelnemende gemeenten daarbinnen zijn te vinden in Tabel 2.1.

Tabel 2.1 Actieve gemeenten per regio in Logistics Valley

Regio Rivierenland	Regio Nijmegen en omstreken	Regio Achterhoek Liemers
Culemborg	Druuten/ Wijchen (Samenwerking)	Duiven
West Betuwe	Overbetuwe	Zevenaar
Zaltbommel	Beuningen	Montferland
Buren	Heumen	Westervoort
Tiel	Nijmegen	Oude IJssel streek
Maasdriel	Berg en Dal	Doetinchem
West Maas en Waal	Lingewaard	Doesburg
Neder Betuwe		Bronckhorst

Binnen deze regio's zijn gebieden aangewezen voor knooppuntontwikkeling, waarbinnen ruimte is voor ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek. Een belangrijke voorwaarde voor het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen is clustering en aansluiting op bestaande bedrijventerreinen die specifiek zijn ingericht op XXL-logistiek. Binnen de regio Arnhem-Nijmegen zijn dit de volgende knooppunten:

- Knooppunt Nijmegen en omgeving: de gemeenten Nijmegen en Overbetuwe, aansluitend aan bedrijventerreinen Park15 en De Grift.
- Knooppunt EMZ: de gemeenten Emmerich (D), Montferland en Zevenaar, in Nederland aansluitend aan de bedrijventerreinen DocksNLD en 7Poort.

Railterminal Gelderland (RTG)

Binnen knooppunt Nijmegen en omgeving is sprake van een project met de naam Knoop 38 (naar afrit 38 van de A15). Ter versterking van de multimodaliteit van Knooppunt Nijmegen en omgeving zet de Provincie Gelderland in op de ontwikkeling van de Railterminal Gelderland (RTG). Door toevoeging van een modaliteit (namelijk overslag per spoor) rondom Knoop 38 wordt de kwaliteit van het knooppunt verbeterd en neemt de aantrekkelijkheid van de bedrijventerreinen in de regio toe. De ontwikkeling van RTG draagt niet alleen bij aan de economische structuurversterking van Knooppunt Nijmegen en omgeving, maar ook aan de verkeersdoorstroming, doordat goederen minder over de weg en meer over het spoor aan- en afgevoerd kunnen worden.

In maart 2020 is de marktconsultatie ter voorbereiding op de openbare aanbestedingsprocedure voor de aanleg en exploitatie van de Railterminal Gelderland afgerond. Via deze marktconsultatie heeft Provincie Gelderland marktpartijen geïnformeerd over de plannen om een railterminal te realiseren, de wijze waarop zij straks een exploitant zoeken en welke kaders hiervoor worden vastgelegd in het inpassingsplan, waarvan de vaststelling in 2021 gepland staat.

Doortrekken A15 en aanpak A12

Het doortrekken van de A15, verbreding van de A12 en de aansluiting van beide Rijkswegen zorgt voor een sterke verbetering van de doorstromingen in de regio Arnhem-Nijmegen. Plannen voor deze ingreep bestaan al geruime tijd en na een aantal keer vertraging te hebben opgelopen, zijn in 2018 zijn de voorbereidende werkzaamheid van start gegaan. Met inachtneming van de vertraging die PAS mogelijk met zich meebrengt is de planning anno juni 2020 dat medio 2020 een definitief besluit genomen wordt over het tracé. In 2020 nog gaat de realisatie van start. De geplande openstelling vindt plaats in 2022 t/m 2024.

2.5 Eerdere programma's werklocaties

Regionaal Programma Detailhandel 2013 (RPD)

Het RPD 2013 vormt de basis voor het detailhandelsbeleid in dit nieuwe RPW. In het vorige RPW werd het deel van het beleid in het RPD 2013 over perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen opgenomen en geactualiseerd. In dit nieuwe RPW wordt ook het deel van het beleid over reguliere detailhandel opgenomen en geactualiseerd. In hoofdstuk 6 zijn de beleidskeuzes (bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag: wat moet op regionaal niveau worden geregeld, aanvullend op hetgeen op lokaal niveau wordt geregeld?) overgenomen. Het RPD 2013 is vanaf de datum van vaststelling van dit RPW niet meer geldig.

Regionaal Programma Werklocaties 2017 (RPW)

Het RPW 2017 vormt de basis voor de afspraken die in deze herziening van het RPW, geldig voor de periode 2021 t/m 2024, worden vastgesteld. In vergelijking met het RPW 2017 is het aantal gemeenten afgenomen van 19 naar 17. De gemeente Rijnwaarden is gefuseerd met de gemeente

Zevenaar. De gemeente Mook en Middelaar heeft besloten zich qua werklocatiebeleid weer op de provincie Limburg te richten.

Het RPW 2017 is aangepast op de onderdelen waarvoor dat noodzakelijk is als gevolg van de veranderde match tussen vraag en aanbod.

TERRE

3 Uitvoering Regionaal Programma Werklocaties

3.1 Regionale afstemming en monitoring

Regionale afstemming

Regionale afstemming over nieuwe initiatieven vindt bij voorkeur plaats door een ambtelijke werkgroep, die een vertegenwoordiging vormt van de regio. Het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) heeft gedurende de eerste RPW-periode haar nut bewezen. Het is wenselijk om het IOW in een vergelijkbare vorm te laten voortbestaan. Dat wil zeggen, een ambtelijke werkgroep om de advisering in het kader van het RPW ook in de toekomst te continueren. Het is belangrijk dat een vertegenwoordiging van gemeenten in de regio zitting heeft in de werkgroep. Dat wil zeggen dat deelregio Noord, Midden en Zuid evenredig vertegenwoordigd zijn.

Voorstel is om, met het oog op de continuïteit, het huidige IOW tot 1 juli 2021 te laten voortbestaan. Voor 1 juli moet er een voorstel liggen voor de invulling van dit overlegorgaan gerelateerd aan de vernieuwde regionale samenwerkingsstructuur, die vanaf 2021 gelanceerd wordt. Dit ambtelijk overleg brengt advies uit aan de verantwoordelijke regionale bestuurders over ingediende nieuwe ontwikkelingen in de regio op het gebied van werklocaties. De behandeling van het initiatief door regionale bestuurders is voor GS van belang bij de beoordeling van nieuwe ruimtelijke plannen.

Regionale monitoring

Monitoring van de afspraken en marktontwikkelingen heeft in de eerste RPW periode haar waarde bewezen. Voor uitvoering van het RPW is het van groot belang dat regionale afspraken gebaseerd zijn op juiste en actuele gegevens over vraag en aanbod voor zowel bedrijventerreinen, kantoren als detailhandel. Alleen op die manier wordt goede uitvoering van het beleid en afstemming op de marktsituatie gewaarborgd.

De monitoring vindt tweejaarlijks plaats, tenzij vaker noodzakelijk geacht wordt als gevolg van onvoorziene economische ontwikkelingen. De uitkomsten hiervan worden tweejaarlijks in het najaar aan regionale bestuurders voorgelegd met ambtelijk advies over de te volgen koers. De monitoringsgegevens kunnen aanleiding zijn om het RPW op onderdelen te wijzigen. De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten kunnen daarover samen met Gedeputeerde Staten besluiten nemen.

Herziening RPW

Het RPW wordt vierjaarlijks herzien en ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraden voor besluitvorming. Het voorstel voor herziening wordt in principe uitgewerkt in het najaar van 2024.

3.2 Voorzienbaarheid werklocaties

Op 14 juli heeft GS Provincie Gelderland per brief aan de regio medegedeeld dat zij instemt met de herziening van het RPW. Dit houdt in dat de Provincie zich onthoudt van de procedure voor een inpassingsplan en dan de Ruimtelijke Uitwerking van de schrapopgave voor het onderdeel bedrijventerreinen wordt ingetrokken. Voor de in de RPW genoemde onderdelen perifere detailhandel en kantoren blijft op grond van de uitkomsten uit de monitoring de Ruimtelijke

Uitwerking nog wel van kracht. De randvoorwaarden voor XXL-logistiek krijgen een plek in het nieuw op te stellen RPW en worden meegenomen in dat besluitvormingsproces.

Daarnaast worden de afspraken voor perifere detailhandel in het hoofdstuk detailhandel samengevoegd met afspraken met betrekking tot reguliere detailhandel.

TER
A
R
D

4 Bedrijventerreinen

4.1 Uitdagingen op bedrijventerreinen

De regio Arnhem-Nijmegen staat in de periode tot 2030 op de bedrijventerreinen voor twee grote, samenhangende, uitdagingen:

1. Behoud en versterken van de regionale aantrekkingskracht op nieuwe en bestaande lokale en regionale ondernemers. Daarbij is een duurzaam evenwicht tussen vraag en aanbod essentieel.
2. Aansluiten bij de ambities en kaderstellende opgaven uit de visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio*.

Om voldoende en kwalitatief goede ruimte te bieden aan lokale en regionale ondernemers, en daarmee de werkgelegenheid die zij bieden, is het noodzakelijk in deze herziening van het RPW de invulling van de ontwikkelruimte die voor de periode tot 2030 is geconstateerd, in te kaderen.

Daarom is een inventarisatie uitgevoerd van:

- a. De geschiktheid en toekomstbestendigheid van bestaand aanbod; en
- b. De kwaliteit van de zachte plannen voor regionale bedrijventerreinen.

Deze inventarisatie vormt de basis voor de afspraken over bedrijventerreinen.

4.2 Toekomstbestendige Gelderse bedrijventerreinen

4.2.1 Toekomstbestendige bedrijventerreinen

In het rapport 'Gelderse bedrijventerreinen: klaar voor de toekomst' heeft de provincie Gelderland met de regio's het begrip toekomstbestendigheid nader uitgewerkt. De volgende definitie van toekomstbestendige bedrijventerreinen is gehanteerd: *'Toekomstbestendige Gelderse bedrijventerreinen zijn terreinen waar bedrijven, overheden en beheerders samenwerken aan toekomstige kansen en aanpak van knelpunten op het gebied van economie, duurzame energie, klimaat, gezondheid en ecologie, waarmee een aantrekkelijker vestigingsklimaat wordt gecreëerd en wordt toegewerkt naar energieneutrale en klimaatbestendige bedrijventerreinen in 2050'*. Dit geldt ook in de regio Arnhem-Nijmegen. Een belangrijke pijler in de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen is de factor duurzaamheid. Duurzaamheid wordt onderverdeeld in de volgende onderdelen:

- **Energietransitie:** het streven om het energieverbruik te verminderen en te vergroenen (aardgasvrij) en daarnaast het benutten van het potentieel van bedrijventerreinen voor het opwekken van groene energie;
- **Klimaatadaptatie:** maatregelen om de werkomgeving klimaatbestendig te maken en de leefbaarheid te vergroten door meer (openbaar) groen en water(opvang). In de brochure "vergroenen van bedrijventerreinen" van de Provincie worden deze maatregelen verder uiteengezet.
- **Circulaire economie:** in het kader van de transitie van een lineaire naar een circulaire economie worden afvalstromen van het ene bedrijf de grondstoffen van het andere bedrijf. Op die manier zijn minder primaire grondstoffen nodig en wordt er minder afval geproduceerd. Het is tegelijkertijd een verdienmodel waar steeds meer bedrijven(terreinen) zich op richten. In relatie tot de energietransitie bestaat de mogelijkheid panden te voorzien van een circulaire energievoorziening.

4.2.2 Verduurzaming van bedrijventerreinen

Duurzaamheid en de transitie naar een circulaire leefomgeving zijn de kernpunten van de regionale visie *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio* en de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. De opgaven in de regionale visie die samen de agenda vormen zijn gericht op kwalitatieve groei, circulaire duurzaamheid en een goede balans met behoud en versterking van de leefomgeving. In dit kader zijn randvoorwaarden voor XXL-logistiek opgesteld. Voor nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek is in de randvoorwaarden een BREEAM Excellent-certificering op zowel pand- als gebiedsniveau als minimumeis vastgelegd.

De opgaven op het terrein van circulariteit, de energietransitie en duurzaamheid zijn eveneens van toepassing op reguliere lokale en regionale bedrijventerreinen (incl. watergebonden en bijzondere werklocaties). Zowel bij de ontwikkeling van nieuwe terreinen als met het oog op bestaande terreinen, worden de duurzaamheidsdoelstellingen toegepast, waarbij rekening gehouden wordt met de locatie-specifieke situatie. Voor de uitbreiding of aanleg van nieuwe bedrijventerreinen betekent dit concreet het volgende:

- Het benutten van daken voor zonnepanelen
- Gasloos bouwen (tenzij noodzakelijk voor het productieproces);
- Uitwisseling restwarmte, elektriciteit en grondstoffen binnen het terrein en de directe omgeving
- Het reserveren van ruimte voor bijvoorbeeld (elektrische) oplaadpunten, waterstof tanken, batterij/voorzieningen t.b.v. opslaan elektriciteit;
- het opstellen van een materialenpaspoort voor gebouwen;
- voldoende waterberging, natuurinclusief bouwen en het vergroenen van de openbare ruimte waardoor samen een goede groene structuur en aantrekkelijkere omgeving ontstaat;
- parkmanagement of een andere vorm van organisatiegraad.

Ontwikkelplannen worden (onder andere) op deze onderwerpen vroegtijdig afgestemd met de Provincie Gelderland, om op grond daarvan tot een goede invulling komen.

De ambities voor verduurzaming hebben eveneens betrekking op bestaande bedrijventerreinen. Op bestaande bedrijventerreinen is, tenzij het een uitbreiding betreft, in principe geen regionale afstemming van toepassing. Verduurzaming is echter per definitie een regionale opgave, waardoor een regionaal afgestemde aanpak bij de verduurzaming van bestaande bedrijventerreinen op bepaalde vlakken wenselijk is.

Een regionaal afgestemde aanpak heeft bijvoorbeeld betrekking op klimaatadaptie, met meer ruimte voor groen en de als gevolg daarvan veranderende verhouding tussen netto en bruto oppervlakte. De grootste opgave is echter het aardgasvrij maken van de bebouwde omgeving in het kader van de warmtetransitie, waarbinnen bedrijventerreinen een aanzienlijke potentie bieden. Bedrijventerreinen bieden vanwege het grote energieverbruik zowel kansen om grote stappen te zetten bij de vermindering van energieverbruik als in de transitie naar andere energiebronnen dan aardgas. Daarnaast bieden bedrijventerreinen ook kansen voor het opwekken van energie en het gebruik van restwarmte. Op dit vlak is een regionaal gecoördineerde aanpak daarom noodzakelijk, waarbij per locatie in kaart gebracht moet worden wat de energiebehoefte is en welke kansen benut kunnen worden richting aardgasvrije bedrijventerreinen.

4.3 Regionale bedrijventerreinen

4.3.1 Ruimte voor regionale initiatieven

Uitgangspunt is dat nieuwe ontwikkelingen moeten 'landen' op de meest optimale locatie voor dat type bedrijvigheid, dus daar waar dat logisch en passend is. Om die reden zijn in het kader van de

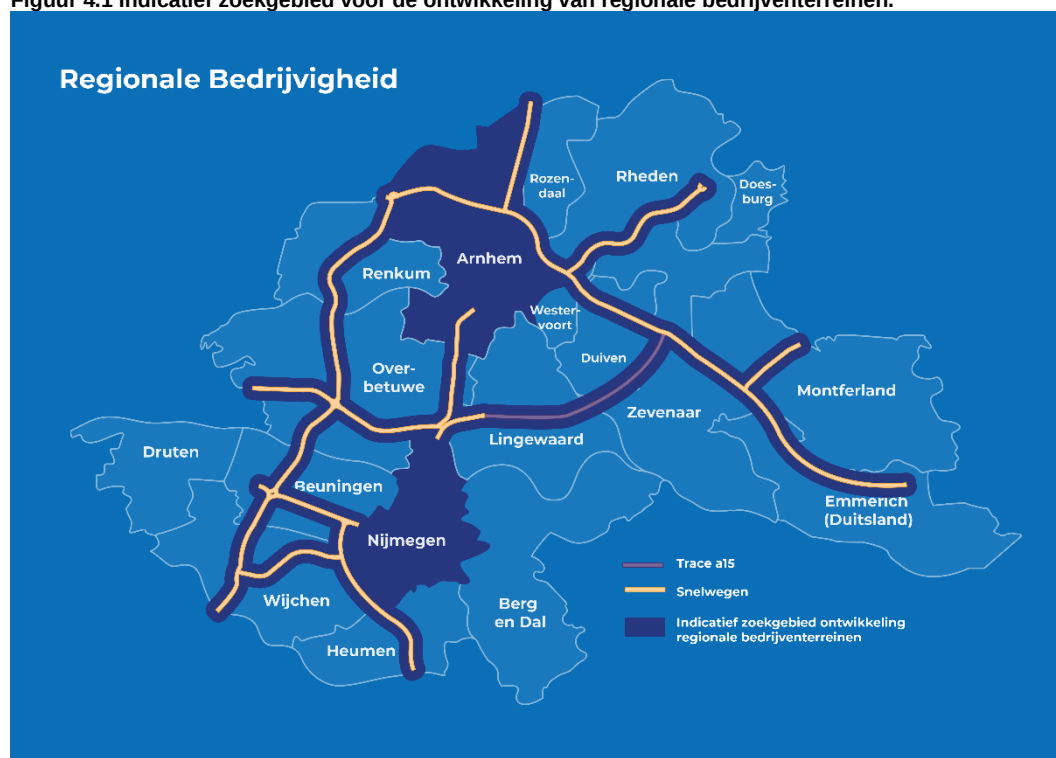
herziening van het RPW drie ruimtelijk economische-beleidskaarten opgesteld. De kaarten maken in een oogopslag duidelijk welke ontwikkelingen waar gewenst zijn.

Beoordeling van nieuwe initiatieven die van regionale betekenis zijn, vindt plaats aan de hand van deze kaarten. Hierin wordt op hoofdlijnen immers duidelijk waar ontwikkelingen gewenst zijn. Lokale initiatieven worden niet beoordeeld aan de hand van deze kaarten. Hiervoor zijn andere afspraken vastgelegd (zie paragraaf 4.6).

In Figuur 4.1 wordt met een kaartbeeld duidelijk gemaakt waar ruimtevraag vanuit regionale bedrijvigheid bij voorkeur moet landen. In de volgende paragrafen zijn tevens kaartbeelden opgenomen die specifiek gericht zijn op 1. XXL-logistiek en 2. de bijzondere werklocaties, te weten energie en circulaire economie, watergebonden bedrijvigheid en hightech. In de drie kaarten is het beoogde tracé van de doortrekking van de A15 reeds ingetekend.

In Figuur 4.1 is afgebeeld dat Arnhem en Nijmegen de regionale motoren zijn en daarmee de aangewezen locaties voor regionale bedrijvigheid. Echter, Arnhem en in mindere mate Nijmegen hebben weinig tot geen ruimte beschikbaar voor bedrijvigheid. Dit betekent dat voor uitbreidingsruimte gekeken wordt naar de omliggende gemeente en specifiek daar waar dit geclusterd nabij de snelwegen kan. Dit kaartje toont het indicatief zoekgebied voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen en is de basis voor integrale afstemming over op welke locaties uitbreiding van regionale bedrijventerreinen wenselijk is.

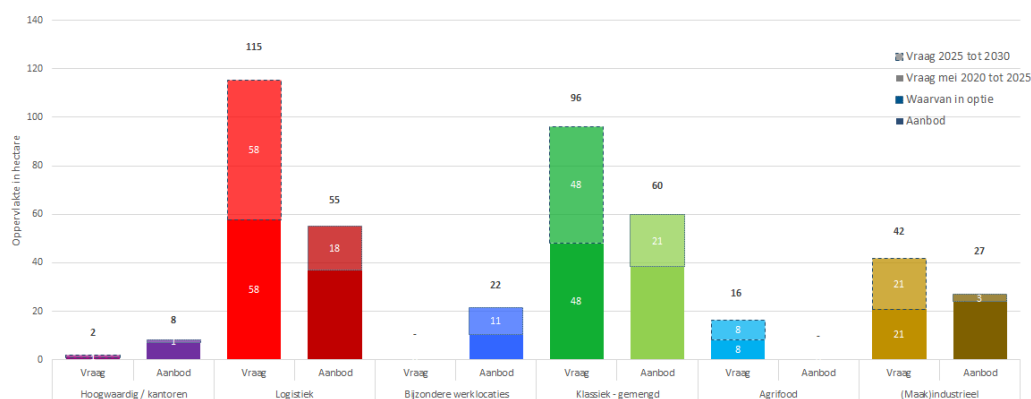
Figuur 4.1 Indicatief zoekgebied voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen.

4.3.2 Vraag en aanbod

De ontwikkelruimte waaraan invulling gegeven kan worden in de periode tot 2030 is bepaald aan de hand van een match tussen vraag en aanbod. De ruimtevraag op bedrijventerreinen in de periode 2020 tot 2025 bedraagt 136 hectare, terwijl er in totaal 171,5 hectare aanbod is. Dat is inclusief 21,5 hectare aanbod op bedrijventerreinen die een status aparte toegewezen hebben gekregen (bijzondere werklocaties) vanwege het toekomstgerichte thema waarop deze gericht zijn (hightech en health, energie en circulaire economie) en waarvoor geen ruimtevraag geraamd is. Indien de bijzondere werklocaties afzonderlijk gezien worden van het reguliere aanbod, dan bedraagt het aanbod nog 150 hectare. Dat betekent dat een evenwicht tussen vraag en aanbod binnen handbereik is en dat de regio zich moet voorbereiden op het invullen van de ontwikkelruimte die ontstaat in de periode tot 2030.

Figuur 4.2 Vraag (2020-2025 en 2025-2030) en aanbod (peildatum 1 mei 2020) per werkmilieu.

Voor de gehele periode 2020-2030 bedraagt de ruimtevraag in totaal 271 hectare. Dat wil dus zeggen dat in de periode tot 2030 121,5 hectare ontwikkelruimte ontstaat. Deze ontwikkelruimte is in Tabel 4.1 uitgesplitst per werkmilieu.

Tabel 4.1 Ontwikkelruimte tot 2030 per werkmilieu.

Werkmilieu	Ruimtebehoefte 2020 – 2030	Uitgeefbaar aanbod	Ontwikkelruimte
Klassiek – gemengd ⁵	96 ha	60 ha	36 ha
Logistiek ⁶	115,5 ha	55 ha	60,5 ha
<i>Waarvan regulier</i>	<i>46,5 ha</i>	<i>28 ha</i>	<i>18,5 ha</i>
<i>Waarvan XXL⁷</i>	<i>69 ha</i>	<i>27 ha</i>	<i>42 ha</i>
(Maak)industrie	42 ha	27 ha	15 ha
Agrifood	16 ha	0 ha	16 ha
Hoogwaardig/kantoren	2 ha	8 ha	-6 ha
Totaal	271 ha	150 ha	121,5 ha

4.3.3 Schrapopgave op bedrijventerreinen is komen te vervallen

Met het besluit tot herziening van het RPW, is ervoor gekozen af te zien van de schrapopgave op bedrijventerreinen. De toewijzing van de schrapopgave was mede gebaseerd op de kwalitatieve beoordeling van de regionale bedrijventerreinen.

⁵ Betreft ruimtevraag van zowel lokale als regionale bedrijvigheid.

⁶ Ruimtebehoefte vanuit bovenregionale distributiecentra en/of *witte raven* maakt geen onderdeel uit van de vraag-aanbodconfrontatie. De ontwikkelruimte kan in de praktijk dus groter zijn. Het ontbreken van regionale binding moet daarvoor wel aangetoond worden volgens de spelregels die zijn vastgelegd in de randvoorwaarden voor XXL-logistiek.

Teneinde ook op termijn de markt optimaal te kunnen blijven bedienen is in het kader van dit RPW onderzocht in hoeverre deze bedrijventerreinen geschikt zijn of te maken zijn voor de doelgroep. Hieruit is geconcludeerd dat het aanbod op bedrijventerreinen in de regio van voldoende kwaliteit is en de leegstand beperkt. Daarnaast zijn plannen voor nieuwe ontwikkelingen (zachte plannen) geïnventariseerd. Met het doel de markt optimaal te bedienen en met het oog op de duur van een ontwikkelprocedure van een bedrijventerrein is het immers nodig de ontwikkelruimte die is ontstaan optimaal te benutten en ontwikkelingen te laten landen op de meest logische en passende locatie.

4.3.4 De herstructureringsbehoefte is beperkt

De kwaliteit en profilering van het bestaande aanbod in de regio Arnhem-Nijmegen is over het algemeen van goede kwaliteit. Dat betekent dat de herstructureringsbehoefte op bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen beperkt is. Dit stemt overeen met de constatering in het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen in de provincie Gelderland dat de bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen er relatief goed voorstaan⁸. Niettemin is er in de regio spraken van plannen voor revitalisering van (met name lokale) bedrijventerreinen, herprofilering ten behoeve van een ruimtelijke kwaliteitsverbetering en enkele transformatieplannen.

Transformatie levert echter geen regionale vervangingsvraag op. Plannen voor herprofilering leveren in enkele gevallen wel additionele ruimte op. Dit geldt voor herontwikkelingsplannen van het Engie-terrein, Drutensche Waarden buitendijks en het Veilingterrein in Bemmelen. Een overzicht van deze plannen is te vinden in het rapport 'Monitoring RPW Arnhem-Nijmegen 2020' dat als bijlage aan dit RPW is toegevoegd.

De beperkte herstructureringsbehoefte leidt ertoe dat de nog beschikbare kavels op bedrijventerreinen naar verwachting door de markt worden opgenomen. Hiervoor is in de meeste gevallen geen ingreep nodig of volstaat een beperkte ingreep. Daarmee is antwoord gegeven op de eerste vraag wat betreft het invullen van de ontwikkelruimte die ontstaat in de periode tot 2030, namelijk het benutten van bestaand aanbod. Dit maakt de weg vrij voor ontwikkeling van zachte plannen. Dit neemt niet weg dat, waar mogelijk bestaande bedrijventerreinen zo goed mogelijk benut moeten worden. De afspraken ten aanzien van de zachte plannen worden in paragraaf 4.7 nader uitgewerkt.

4.3.5 Afspraken ten aanzien van regionale bedrijvigheid

Gewenste ontwikkelingen

Vanuit het perspectief van de *Groene metropoolregio*, namelijk duurzame en groene groei, vinden de regiogemeenten de volgende ontwikkelingen gewenst:

1. Uitbreiding bestaande bedrijven op bestaande bedrijventerreinen, (incl. watergebonden bedrijven). Als deze uitbreidingen kunnen aantonen dat zij niet kunnen verplaatsen - niet geheel en niet gedeeltelijk - naar een andere locatie dan kunnen zij in principe uitbreiden op de huidige locatie als daar geen ruimtelijk-planologische bezwaren tegen zijn. Detailhandel is hierbij uitgesloten. Voorwaarde is dat het bedrijf gebonden is aan de locatie waar ze gevestigd zijn en verplaatsen bedrijfseconomisch geen optie is. In geval van watergebonden bedrijvigheid is de gebonden aan ligging aan een kade aantoonbaar bewijs dat verplaatsing niet mogelijk is. Bij een uitbreiding met een kaveloppervlakte >0,5 ha en indien uitbreiding ruimte oplevert voor andere (watergebonden) bedrijven is regionale afstemming vereist. In andere gevallen volstaat een melding in het IOW.

⁸ Bureau Buiten (2019) Toekomstbestendige Gelderse bedrijventerreinen.

2. Inbreiding en transformatie: ontwikkeling van een bedrijventerrein dat bijdraagt aan een ruimtelijk gewenste situatie in de zin van inbreiding en transformatie. Het terrein wordt vervolgens op de markt gebracht. Een succesvol voorbeeld is het Veilingterrein in Huissen. Herinrichting ten behoeve van verduurzaming, klimaatadaptatie en biodiversiteit valt hier ook onder.
3. Nieuwe ontwikkelingen. Indien bestaande bedrijventerreinen niet kunnen voorzien in de ruimtebehoefte dan kunnen plannen voor nieuwe bedrijventerreinen in ontwikkeling genomen worden.

Voorwaarden gewenste ontwikkelingen

De hierboven genoemde ontwikkelingen zijn gebonden aan de volgende voorwaarden:

- Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan de indicatieve ruimtelijk-economische beleidskaart voor regionale bedrijvigheid;
- De locaties voor uitbreiding moeten zoveel als mogelijk aansluiten op de huidige structuur van een bestaand regionaal bedrijventerrein.
- Voor de uitbreiding van regionale bedrijven met <0,5 ha volstaat een melding in het IOW;
- Voor de uitbreiding van regionale bedrijven met > 0,5 ha is regionale afstemming vereist;
- Voor ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen is regionale afstemming vereist;
- Voor nieuwe ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen moet Stappenplan voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen doorlopen worden;
- Voor inbreiding en transformatie van regionale bedrijventerreinen die geen regionale vervangings- en/of verplaatsingsvraag tot gevolg hebben volstaat een melding in het IOW;
- Voor inbreiding en transformatie van regionale bedrijventerreinen die wel regionale vervangings- en/of verplaatsingsvraag tot gevolg hebben is regionale afstemming vereist;

4.4 XXL-logistiek

4.4.1 Marktorientatie is bepalend voor regionale binding

Binnen XXL-logistiek is onderscheid naar Europese, nationale en regionale distributiecentra (EDC's, NDC's en RDC's). Binnen de regio Arnhem-Nijmegen biedt knooppunt Nijmegen en omgeving vooral ruimte aan NDC's en RDC's, maar ook enkele EDC's. Knooppunt EMZ huisvest voor Europees georiënteerde dc's.

EDC-activiteiten zijn over het algemeen flexibeler qua vestigingslocatie dan activiteiten die gebonden zijn aan het landsdeel of de regio. De binding van NDC's en RDC's is door hun hogere plaats in de distributieketen over het algemeen sterker dan bij EDC's, waarbij meestal alleen zekerheid bestaat over de contractduur van 3-5 jaar. Hierbij is het van belang aan te tekenen dat de historische binding van sommige EDC's (bijvoorbeeld Mainfreigh, 's Heerenberg) kan bijdragen aan de regionale en lokale geworteldheid van een bedrijf.

4.4.2 Beleidskaart XXL-logistiek

In Figuur 4.3 is aangegeven binnen welke gemeenten uitbreiding van bedrijventerreinen ten behoeve van XXL-logistiek mogelijk gemaakt kan worden. De (potentiële) ontwikkellocaties zijn beperkt tot Knooppunt Nijmegen en omgeving, te weten Park15 en De Grift, en Knooppunt EMZ, te weten DocksNLD en 7Poort. Knooppunt EMZ is tevens de aangewezen locatie om de zogenaamde *witte raven* te faciliteren.

Figuur 4.3 Locaties voor XXL-logistiek.

4.4.3 Vraag en aanbod XXL-logistiek

Per 1 mei 2020 bedraagt het uitgifbaar aanbod voor XXL-logistiek nog 27 hectare:

- Op Park15 zijn nog twee geschikte kavels beschikbaar voor XXL-logistiek: een kavel van 4,3 hectare en een kavel van 19,1 hectare. In totaal bedraagt het aanbod voor XXL-logistiek op Park15 nog 23,4 hectare. Daarnaast zijn 2 kavels met een gezamenlijke oppervlakte van 24,2 hectare verkocht aan een ontwikkelaar. Voor 10 hectare hiervan is een eindgebruiker gecontracteerd. Daarmee resteert nog 14 hectare bebouwd aanbod (zie Tabel 4.2).
- Op 7Poort is de situatie danig veranderd ten opzichte van 1 juni 2019. Voor de kavel met een oppervlakte van 19 hectare is een bouwvergunning afgegeven voor een pand van 130.000 m². Op dit moment is reeds 52.000 m² gebouwd. Er zijn eindgebruikers in beeld, echter vanwege vertraging in de aanleg van het netwerk voor stroomvoorziening zijn er nog geen contracten getekend. Voorlopig zijn deze 130.000 m² dus nog beschikbaar voor de markt.

De kavel van 6 hectare is opgesplitst in drie kavels, waarvan een kavel met een oppervlakte van 2,15 ha inmiddels verkocht en bebouwd is. Het tweede deel van 1 ha is verkocht maar nog niet uitgegeven. De overgebleven 2,8 hectare is beschikbaar voor de markt. De kavels van 3,2 hectare en 3,7 hectare zijn nog beschikbaar. Deze zijn niet samen te voegen tot een groter perceel. Op de kavel van 3,2 hectare is een optie genomen.

- DocksNLD is, op een kavel van 3,9 hectare na, uitgegeven. Op deze kavel is een optie genomen.

De ruimtebehoefte van XXL-logistiek voor de periode tot 2030 bedraagt 69 hectare, excl. witte raven en EDC's zonder regionale binding. In de XXL-logistiek draait het vaak om nieuwe partijen die van buiten de regio komen en zich vestigen op kavels van meer dan 4 hectare en vaak nog groter. De geraamde ruimtevrage naar XXL Logistiek betreft de (uitbreidings)vraag van al in de regio gevestigde bedrijvigheid. Daarom valt de ruimtebehoefte van witte raven (groter dan 10 ha en zonder binding met de regio) en EDC's zonder regionale binding buiten de prognoses. Dit betekent

dat andere, ruimtelijke en landschappelijke afwegingen primair ten grondslag liggen aan de afbakening van potentiële ontwikkellocaties. De afweging over het faciliteren van een witte raaf ligt primair bij de Provincie Gelderland en wordt gemaakt indien zich een ruimtevraag aandient. Bovendien bekijkt de regio in de tweejaarlijkse monitoring in hoeverre zij nog XXL-logistiek wil faciliteren.

Uit Tabel 4.2 blijkt dat er ten behoeve van XXL-logistiek in totaal nog circa 64 hectare beschikbaar is (totaal aanbod + verkocht zonder eindgebruiker). Daarvan is reeds 33 hectare verkocht aan een ontwikkelaar zonder eindgebruiker. Voor deze percelen zijn op zowel 7Poort als Park15 zijn reeds eindgebruikers in beeld. Daarnaast is 3,9 hectare in optie uitgegeven. In het best case scenario, dus wanneer de opties en verkochte gronden zonder eindgebruiker ingevuld worden, bedraagt het direct beschikbare aanbod nog 27,3 hectare.

Tabel 4.2 Vraag en aanbod t.b.v. XXL-logistiek per 1 mei 2020

Bedrijventerrein	Totaal aanbod XXL	Verkocht zonder eindgebruiker	Opties	Doorkijk best case	Ruimte vraag XXL- logistiek 2020 - 2030
Knooppunt Nijmegen e.o.					
Park15	23,4 ha	14 ha	-	23,4 ha	
Knooppunt EMZ					
7Poort	3,7 ha	19 ha		3,7 ha ⁹	
DocksNLD	3,9 ha	-	3,9 ha	3,9 ha	
Totaal	31 ha	33 ha	3,9 ha	27,3 ha	69 ha¹⁰

4.4.4 Conclusies XXL-logistiek

- De ruimte vraag naar XXL-logistiek bedraagt minimaal 69 hectare in de periode 2020-2030. In de huidige ruimte vraag is XXL-logistiek meegenomen. Dit geldt echter niet voor witte raven en EDC's die aantoonbaar van buiten de regio komen (zie Randvoorwaarden XXL-logistiek, 31 maart 2020). Het maximum aan ruimte behoefte dat wordt gefaciliteerd in de regio is primair een ruimtelijke afweging.
- Uit de vraag-aanbodconfrontatie in het kader van de herziening van het RPW blijkt dat het aanbod voor XXL-logistiek bijna volledig uitgegeven is. Enkel op Park15 is nog 23,4 hectare beschikbaar. Voor het merendeel van de kavels die door ontwikkelaars zijn gekocht, zijn contracten getekend met eindgebruikers of zijn eindgebruikers in beeld. Deze ruimte is nog slechts beperkt voor de markt beschikbaar.
- Omdat met 23 hectare het grootste gedeelte van het aanbod op Park15 te vinden is, komt met name in de knoop EMZ de status volledig uitgegeven snel in zicht. Knooppunt EMZ komt daarmee cijfermatig gezien als eerst in aanmerking om nieuwe ontwikkelprocedures van start te laten gaan.
- De beoogde doortrekking van de A15 en aanpak van de A12 zorgt voor een verbetering van de bereikbaarheid van en doorstroming in de regio Arnhem-Nijmegen, wat de aantrekkingskracht op bedrijvigheid vergroot. Volgens de huidige planning (juni 2020) worden de doortrekking van de A15 en aanpak van de A12 uiterlijk in 2024 afgerond.
- Aanleg van de Rail Terminal Gelderland (RTG) zorgt voor een verbreding van de multimodaliteit van Knoop38, hetgeen het knooppunt eveneens aantrekkelijker maakt voor logistieke partijen. In 2020 is gestart met de aanbesteding voor dit project.

⁹ Is meegenomen onder het klassiek-gemengd aanbod. Was voorheen XXL, maar valt net buiten de ondergrens voor XXL-logistiek.

¹⁰ Exclusief ruimte behoefte vanuit bovenregionale partijen en/of witte raven.

- Knooppunt Nijmegen en omgeving en knooppunt EMZ blijven de aangewezen locaties voor ontwikkeling van XXL-logistiek. Deze clusters zijn in het kader van deze herziening voorzien van een nadere ruimtelijke inkadering.

4.4.5 Afspraken ten aanzien van XXL-logistiek

- Er is op korte termijn behoefte aan beschikbare uitbreidingsruimte ten behoeve van XXL-logistiek. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen binnen de ruimtelijk-economische beleidskaart;
- De ontwikkelruimte voor XXL-logistiek wordt verdeeld over beide knooppunten. Hiervoor wordt verwezen naar de afspraken in paragraaf 4.7. Nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek moeten voldoen aan de gestelde kaders in de notitie *Randvoorwaarden voor XXL-logistiek*.

4.5 Watergebonden bedrijventerreinen

4.5.1 Beleidskaart watergebonden bedrijventerreinen

Watergebonden bedrijventerreinen zijn van groot belang voor zowel logistiek als industrie in de Provincie Gelderland. In Figuur 4.4 zijn de kansrijke watergebonden ontwikkellocaties en de locatie van de bijzondere werklocaties (zie volgende paragraaf) aangegeven.

Figuur 4.4 Beleidskaart watergebonden bedrijvigheid en bijzondere werklocaties

4.5.2 Watergebonden bedrijventerreinen

Uit de monitoring van het RPW is gebleken dat er in de regio Arnhem-Nijmegen geen uitgeefbaar watergebonden kavels beschikbaar zijn op watergebonden bedrijventerreinen¹¹. Dit leidt ertoe dat ondernemers die een kade nodig hebben voor hun bedrijfsproces nu moeten uitwijken naar andere regio's. De Provincie stimuleert bovendien watergebonden bedrijvigheid die in het kader van duurzaamheid en circulariteit aansluit bij de *Groene metropoolregio*.

¹¹ Ecorys (2018) Monitoring RPW Arnhem-Nijmegen. Ontwikkelingen april 2016 - juli 2018 in beeld gebracht

In kwantitatief opzicht is in 2014 voor de periode 2014 – 2020 een ruimtebehoefte geraamd van 11 hectare voor watergebonden¹² en -verbonden bedrijvigheid¹³. Vanwege het toenemende belang van duurzaamheid, circulariteit en multimodaliteit wordt aangenomen dat deze ruimtevrage voor de periode tot 2030 toeneemt.

Naar aanleiding daarvan zijn in aanvullend onderzoek kansrijke potentiële ontwikkellocaties voor watergebonden bedrijvigheid geïdentificeerd¹⁴. Met betrekking tot watergebonden bedrijvigheid worden de volgende afspraken vastgesteld:

- Uitbreiding van bestaande watergebonden bedrijven is toegestaan, mits aan de voorwaarden voor uitbreiding van regionale bedrijvigheid in paragraaf 4.3.5 voldaan wordt;
- Ruimte voor watergebonden bedrijvigheid is een prioriteit. De mogelijkheden tot ontwikkeling nemen van kansrijke ontwikkellocaties worden daarom nader onderzocht. In het onderzoek naar kansrijke locaties voor watergebonden bedrijvigheid zijn de volgende (her)ontwikkelingslocaties als meest kansrijk geïdentificeerd:
 - Engie-terrein
 - Koningspleij-Noord
 - Druten (Drutensche Waarden buitendijks & een potentiële nieuwe ontwikkellocatie)

Het is nu aan gemeenten en ontwikkelaars om procedures te starten voor de ontwikkeling van deze kansrijke locaties

4.5.3 Afspraken ten aanzien van watergebonden bedrijvigheid

- Voor nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid met een kaveloppervlakte > 0,5 ha is regionale afstemming vereist;
- Initiatieven ten behoeve van watergebonden bedrijvigheid op daarvoor aangewezen watergebonden bedrijventerreinen volstaan met een melding in het IOW;
- Bij vestiging van een bedrijf op een daartoe geprofileerd waterverbonden bedrijventerrein moet de binding met het water aangetoond worden. Hiervoor is regionale afstemming vereist.

4.6 Bijzondere werklocaties

De terreinen die in het RPW 2017 als campus en groene hubs zijn aangewezen, behouden hun aparte status. Deze locaties ontleen hun status aan een specifieke thematische profilering (hightech en een positie als koploper in duurzaamheid, energie en circulaire economie). De invulling daarvan is weergegeven in de ruimtelijk-economische beleidskaart (Figuur 4.4). Omdat de ruimtevrage voor deze terrein door alle werkmilieus heenloopt, is voor de bijzondere werklocaties geen specifieke ruimtevrage geraamd, omdat. Vanwege het beleidsmatige belang van doorontwikkeling van deze terreinen, worden deze losgetrokken van andere bedrijventerreinen in de regio. De volgende terreinen zijn als special benoemd:

- Engie-terrein (koploper in duurzaamheid, energie en circulaire economie; watergebonden);
- Novio Tech Campus (hightech);
- IPKW (koploper in duurzaamheid, energie en circulaire economie); en
- Innofase (koploper in duurzaamheid, energie en circulaire economie; hmc).

¹² Watergebonden bedrijven: bedrijven die direct aan het vaarwater liggen met vaak een eigen kade of gebruikmaken van een direct naastliggende openbare kade of het water zelf gebruiken in het productieproces en/of voor koeling. Vaak bulkbedrijven, zoals betonbedrijven, zand- en grindbedrijven, etc.

¹³ Waterverbonden bedrijven: bedrijven die voor hun bedrijfsproces gebruikmaken van een kade maar goed op enige afstand van het water gelegen kunnen zijn. Bijvoorbeeld bij containerterminals.

¹⁴ Ecorys (2019) Watergebonden bedrijvigheid in de regio Arnhem-Nijmegen.

4.6.1 Afspraken ten aanzien van de bijzondere werklocaties

- Herbevestiging van de status van de daarvoor in het RPW 2017 aangewezen bedrijventerreinen als bijzondere werklocatie, te weten het Engie-terrein, Innofase, IPKW en Novio Tech Campus;
- Ook voor de bijzondere werklocaties geldt dat bij uitbreiding van bestaande bedrijvigheid en/of uitbreiding van het bedrijventerrein met een kaveloppervlakte > 0,5 ha regionale afstemming moet plaatsvinden.
- Dit betekent dat:
 - Deze locaties losstaan van de vraagruiming die ten grondslag ligt aan het RPW en als bijzondere werklocaties worden meegenomen in de vraag-aanbodconfrontatie;
 - Uitgifte op deze terreinen een connectie moet hebben met de specifieke thematische profilering. Dit kan worden afgedwongen op het moment dat regionale afstemming vereist is. Hiervoor gelden dezelfde voorwaarden als reguliere regionale bedrijvigheid.
 - Ondanks dat deze terreinen zijn uitgezonderd van de vraag-aanbodconfrontatie, moet ook voor uitbreiding van de bijzondere werklocaties een integrale ruimtelijk afweging gemaakt worden en een ladderonderbouwing doorlopen worden. Bovendien is regionale afstemming vereist onder dezelfde voorwaarde als reguliere regionale bedrijventerreinen

4.7 Zachte plannen

Om invulling te geven aan de ontwikkelruimte die ontstaat in de periode tot 2030 is het zaak zachte plannen in ontwikkeling te brengen. Een overzicht van de zachte plannen per werkmilieu in de regio Arnhem-Nijmegen is opgenomen in Tabel 4.3.

Tabel 4.3 Zachte plannen en ontwikkelruimte per werkmilieu

	Netto opp. zachte plannen	Potentieel Aanbod	Voor 2025	Na 2025
Klassiek - gemengd	24,3	23,5	15,0	8,5
Logistiek	120,1	120,1	45,0	75,1
(Maak)industrieel	74,5	52,0	47,0	5,0
Overig gemengd/ nnb	39,5	39,5	23,0	16,5
Totaal	258,4	235,1	130,1	105,0
Watergebonden	42,6	22,0	17,0	5,0

In totaal tellen de zachte plannen op tot 235 hectare potentieel aanbod in de periode tot 2030. Daarvan kan circa 130 hectare in de RPW-periode in ontwikkeling genomen worden en/of gerealiseerd zijn. De zachte plannen zijn verdeeld over de werkmilieus klassiek-gemengd, logistiek en (maak)industrieel. Daarnaast zijn er nog zachte plannen waarvan de invulling nog minder concreet is (overig gemengd/ nnb). Ruim 42 hectare van de zachte plannen heeft betrekking op watergebonden bedrijvigheid. Deels is dit ter uitbreiding van bestaande bedrijven. Dat betekent dat in potentie 22 hectare additionele ruimte kan worden toegevoegd, waarvan 17 hectare voor 2025.

Uit de match tussen vraag en aanbod op de lange termijn is geconcludeerd dat in de periode tot 2030 121,5 hectare ontwikkelruimte ontstaat¹⁵. In kwantitatieve zin bestaat er daarmee een overschot aan zachte plannen. In Tabel 4.4 zijn de ontwikkelruimte en het zacht planaanbod per werkmilieu weergegeven. Hierbij zijn twee kanttekeningen van belang:

- De ruimtebehoefte vanuit bovenregionale XXL-distributiecentra en/of witte raven maakt geen onderdeel uit van de vraag-aanbodconfrontatie. De ontwikkelruimte kan in de praktijk dus groter zijn. Het ontbreken van regionale binding moet daarvoor wel aangetoond worden volgens de

¹⁵ Het aanbod op de terreinen die als bijzondere werklocatie zijn aangemerkt zijn niet opgenomen in deze kwantitatieve match, omdat deze terreinen vanwege de specifieke profilering slechts beperkt concurreren met andere locaties in de regio.

spelregels die zijn vastgelegd in de randvoorwaarden voor XXL-logistiek. De ontwikkelruimte voor logistiek bedraagt daarmee minimaal 60 hectare.

- De klassiek-gemengde zachte plannen hebben grotendeels betrekking op lokaal bedrijventerrein. Hiervoor gelden de regels die in paragraaf 4.8 zijn opgenomen. Het totaal aan zachte plannen specifiek voor het klassiek-gemengd werkmilieu ligt lager dan de ontwikkelruimte tot 2030. Om lokale bedrijvigheid te huisvesten moet daarom bekeken worden op de categorie overig gemengd geschikt is voor lokale bedrijvigheid.

Desondanks noopt dit tot het opstellen van spelregels voor het in ontwikkeling brengen van regionale bedrijventerreinen

Tabel 4.4 Ontwikkelruimte en zacht planaanbod tot 2030 per werkmilieu.

	Ontwikkelruimte		Zacht planaanbod	
	2020 - 2030	Totaal	voor 2024	Na 2024
Klassiek - gemengd	36 ha	23,5	15,0	8,5
Logistiek ¹⁶	60,5 ha	120,1	45,0	75,1
(Maak)industrieel	15 ha	52,0	47,0	5,0
Overig gemengd/ nnb ¹⁷	10 ha	39,5	23,0	16,5
Totaal	121,5 ha	235,1 ha	130,1	105,0

4.7.1 Afspraken ten aanzien van zachte plannen

Om er zorg voor te dragen dat ontwikkelingen plaatsvinden op de meest optimale locatie is een integrale ruimtelijke afweging noodzakelijk. Voor zachte plannen geldt het volgende:

- Regionale afstemming over het in ontwikkeling nemen van zachte plannen vindt plaats aan de hand van onderstaand stappenplan. Indien dit niet mogelijk is, en de nieuwe ontwikkeling vanuit de regionale beleidsmatige opgaven toch wenselijk geacht wordt, moet een integrale ruimtelijke afweging plaatsvinden. Hierover is regionale afstemming vereist. Bij de integrale ruimtelijk afweging wordt onder meer gekeken naar:
 - De nabijheid van woningen en/of andere (toekomstige) conflicterende functies en ruimteclaims;
 - De nabijheid van en bereikbaarheid voor geschikt personeel;
 - Zoveel mogelijk aansluiten op bestaande infrastructuur, zowel fysiek als digitaal.
 - Kansen en bedreigingen in relatie tot klimaatadaptatie en de energietransitie.

Stappenplan voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen

Om te beoordelen welke zachte plannen in aanmerking komen om in ontwikkeling genomen te worden wordt een stappenplan gehanteerd. Dit stappenplan bestaat uit zeven stappen, die als het ware een trechter vormen om ervoor te zorgen dat enkel de meest kansrijke zachte plannen ontwikkeld worden. De meest kansrijke zachte plannen zijn de plannen met de juiste locatie(kwaliteiten) voor het juiste werkmilieu:

Stap 1 - Plannen die niet binnen de indicatieve ruimtelijk economische beleidskaart passen vallen af;

In de ruimtelijke economische beleidskaarten die in dit RPW zijn opgenomen wordt indicatief aangegeven welke locaties in aanmerking komen voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen. Daarbij zijn specifieke kaarten opgenomen voor XXL-logistiek, watergebonden bedrijvigheid en bijzondere werklocaties. Indien een zacht plan

¹⁶ Minimaal 60 hectare. Bovenregionale ruimtevrage voor XXL en/of witte raven zijn hierin niet meegenomen.

¹⁷ incl. ontwikkelruimte agrifood en negatieve ontwikkelruimte werkmilieu hoogwaardig/kantoren

niet binnen de locaties, die in de ruimtelijke economische beleidskaart aangewezen zijn, komt dit plan niet in aanmerking voor ontwikkeling¹⁸.

Stap 2 - Plannen die niet (fysiek) aansluiten op bestaande terreinen vallen af;

Een volgende randvoorwaarde die gesteld wordt aan de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen is clustering. Clustering wil zeggen dat een nieuwe ontwikkeling aansluitend aan bestaand bedrijventerrein plaatsvindt. Hiervan kan enkel vanuit regionale beleidsmatige opgaven worden afgeweken. Hiervoor dient een integrale ruimtelijke afweging gemaakt te worden, die in dat geval eveneens beoordeeld wordt in stap 4.

Stap 3 - Ordening van plannen per werkmilieu;

In de uitwerking van het plan dient te worden opgenomen wat de beoogde doelgroep is van het bedrijventerrein. De beoogde doelgroep wordt bepaald aan de hand van een of enkele werkmilieus.

Stap 4 - Kwalitatieve beoordeling plannen;

De werkmilieus kennen elk specifieke locatie-eisen. Na vaststelling van de doelgroep wordt het plan op basis van de aanwezige locatiekwaliteiten en de locatiekwaliteiten die in het plan beoogd worden beoordeeld op geschiktheid. In de beoordeling wordt onderbouwd welke afwegingen leiden tot een positief of negatief oordeel en in hoeverre het zinvol is het plan te richten op een andere doelgroep. Indien het plan niet geschikt bevonden wordt komt het niet in aanmerking voor ontwikkeling. Plannen worden beoordeeld op:

- Bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen die in dit RPW zijn vastgelegd;
- Fysieke en digitale bereikbaarheid. De bereikbaarheid per weg, water en spoor, de bereikbaarheid voor werknemers en digitale bereikbaarheid.
- Financiële haalbaarheid. Dat wil zeggen dat een financiële haalbaarheidsanalyse onderdeel is van het ingediende plan.
- Bijdrage aan en aansluiting op het regionale DNA. Dat wil zeggen gericht op of ondersteunend aan de topsectoren of passend binnen de opgaven in de *Groene metropoolregio*.
- Stap 5 en stap 6.

Stap 5 - Ruimte vraag per werkmilieu

In het RPW is per werkmilieu bepaald wat de te verwachten ruimte vraag is voor de periode tot 2030. Op basis van de ruimte vraag per werkmilieu en het marktgebied waarop de ontwikkeling zich richt wordt de ruimte vraag voor de beoogde doelgroep vastgesteld. Eventuele vervangings- en/of verplaatsingsvraag kan hierin worden meegenomen.

Stap 6 - Match vraag en planaanbod

De te verwachten ruimte vraag wordt vervolgens geconfronteerd met het bestaande aanbod binnen de regio dat zich richt op de beoogde werkmilieus.

Stap 7 –Bij overvraging mogen alleen de beste plannen doorgang vinden (o.b.v. ranglijst);

Indien de match van vraag en aanbod uitwijst dat het aanbod de vraag overstijgt, dan komen de kwalitatief meest geschikt plannen als eerst in aanmerking voor ontwikkeling. Dit houdt in dat per werkmilieu een ranglijst wordt opgesteld aan de hand van de kwalitatieve beoordeling van de plannen. Indien er sprake is van meer (plan)aanbod dan vraag en zachte plannen met elkaar concurreren wordt op basis van deze ranglijst de keuze voor het best beoordeelde plan gemaakt.

¹⁸ Uitzondering op deze regel is mogelijk indien er sprake is van een regionale gewenste ontwikkeling. Hierover dient regionale afstemming plaats te vinden.

Verdeling ontwikkelruimte

Bij de verdeling van de ontwikkelruimte zijn enkele zaken waarmee rekening gehouden dient te worden:

- De tijdsduur van ontwikkelprocedures van 3 tot 5 jaar;
- De urgentie voor nieuw aanbod verschilt per werkmilieu. Voor het ene werkmilieu is het aanbod sneller uitgegeven dan voor het andere;
- Het zoekgebied van bedrijvigheid verschilt per werkmilieu. Er is een verschil tussen lokale en regionale ondernemers en nieuwe bedrijven ten aanzien van het gebied waarbinnen ondernemers een locatie zoeken. Dit betekent dat in een bepaald gebied al behoefte is aan nieuwe ontwikkelingen, terwijl elders in de regio nog wel ruimte is;
- De ontwikkelruimte is geraamd voor de periode tot 2030. Vestigingseisen en -wensen zijn gedurende die periode aan verandering onderhevig. Bovendien staat een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod steeds centraal.

De ontwikkeling van zachte plannen moet dus passen binnen de kaders van de ontwikkelruimte die ontstaat in de periode tot 2030. De regio wenst daarom sturing te geven aan het benutten van de ontwikkelruimte. Met het oog op gestuurde fasering van de zachte plannen, wordt in het RPW afgesproken dat de ontwikkelruimte wordt vrijgeven op basis van tranches.

In zijn algemeenheid kan worden opgemerkt, dat de toe te kennen ontwikkelruimte in de praktijk vaak onderdeel wordt van een integraal ruimtelijk plan (totaal plangebied, aanvullend programma/functie, infra, openbare ruimte, integrale financiële uitvoerbaarheid, etc) Dit betekent dat bij de definitieve invulling er steeds ruimte (flexibiliteit) moet zijn om de specifieke situatie in deze context te kunnen beoordelen.

Verdeling ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen

Het uitgangspunt voor de reguliere regionale bedrijventerreinen is om in eerste instantie 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Van dit uitgangspunt kan, wanneer bij beoordelen blijkt dat er meerdere geschikte plannen zijn die de regio wil faciliteren en om maatwerk te leveren, tot een maximum van 70% worden afgeweken. Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met de resterende ontwikkelruimte wordt omgegaan en of bijstelling nodig is.

Het proces voor de kwalitatieve beoordeling van de eerste tranche van zachte plannen voor regionale bedrijvigheid is als volgt:

- Tot 1 maart 2021: indienen zachte plannen met onderbouwing aan de hand van het stappenplan en de criteria voor kwalitatieve beoordeling. De stukken worden ingediend bij het huidige IOW.
- 1 maart t/m 30 april 2021: kwalitatieve beoordeling ingediende zachte plannen. Beoordeling wordt uitgevoerd door het IOW, aangevuld met een externe adviseur.
- 1 mei t/m 30 mei 2021: uitkomsten kwalitatieve beoordeling ter besluitvorming voorleggen aan het bevoegd bestuurlijk overleg.
- Vanaf 1 juni 2021 kunnen plannen in ontwikkeling genomen worden.
- Voor de tweede tranche wordt hetzelfde proces doorlopen. Planning en uitgangspunten worden bepaald op basis van de monitoring die medio 2022 plaatsvindt.

Dit proces is niet van toepassing op de verdeling van de ontwikkelruimte voor XXL-logistiek.

Het uitgangspunt bij de beoordeling van de plannen per 1 maart 2021 is dat per werkmilieu, m.u.v. XXL-logistiek, 50% van de ontwikkelruimte wordt ingevuld. Per werkmilieu betekent dit indicatief het volgende:

- Klassiek-gemengd: 18 hectare
- Reguliere logistiek: 9 hectare
- (Maak)industrie 7,5 hectare
- Agrifood: 8 hectare

Indien bij de beoordeling blijkt dat er meerdere plannen geschikt zijn, dan kan hier tot een maximum van 70% van de totale ontwikkelruimte per werkmilieu worden afgeweken.

Verdeling ontwikkelruimte XXL-logistiek

Specifiek voor XXL-logistiek wordt afgesproken dat in eerste instantie 32,5 ha ontwikkelruimte verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ. Deze verdeling is tot stand gekomen op basis van de ruimtelijke mogelijkheden die beide aangewezen locaties bieden en wordt als volgt toegekend:

- Knooppunt EMZ: DocksNLD 2, locatie C¹⁹, gemaximeerd tot 20 hectare netto ontwikkelruimte;
- Knooppunt Nijmegen en omgeving: De Grift, deelgebied Noord, gemaximeerd tot 12,5 hectare netto ontwikkelruimte.

Hier geldt een afwijkingsmogelijkheid naar boven. In dit geval maximaal 20% in verband met omvang kavels, uitgiftemogelijkheden en maatwerk. De toekenning aan Nijmegen en Montferland betreft een eerste tranche van in totaal 42 hectare ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Het is aan de gemeenten Nijmegen en Montferland zelf om met deze kaders een bestemmingsplan vorm te geven en in procedure te brengen.

Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met het resterende deel van de in totaal 42 ha ontwikkelruimte wordt omgegaan.

Beoordeling van nieuwe uitbreidingsplannen ten behoeve van XXL-logistiek geschiedt aan de hand van het beoordelingskader, zoals beschreven in de notitie advies en invulling XXL-logistiek, die als bijlage aan het RPW is toegevoegd. Het proces voor beoordeling van nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek is kort als volgt te beschrijven:

- Plannen worden ter beoordeling ingediend bij het regionaal ambtelijk overlegorgaan, aangevuld met een externe adviseur;
- Uitkomsten van de beoordeling worden ter advies voorgelegd aan het regionaal bestuurlijk overlegorgaan;
- Na regionaal bestuurlijk akkoord vindt besluitvorming plaats door GS van de Provincie Gelderland;
- Besluitvorming over het faciliteren van een *witte raaf* vindt primair plaats door de Provincie op het moment dat er een aanvraag ingediend wordt.

4.8 Lokale bedrijventerreinen

Voor lokale bedrijventerreinen is het uitgangspunt dat alle gemeenten de mogelijkheid hebben nieuwe ontwikkelingen te starten voor lokale ondernemers, mits de kavels een oppervlakte hebben van maximaal 0,5 hectare en de ladder van duurzame verstedelijking succesvol doorlopen wordt. Het is immers belangrijk dat lokaal gebonden bedrijvigheid een plek kan hebben en houden binnen

¹⁹ PosadMaxwan (oktober 2020) Ontwikkelkaart XXL-logistiek Arnhem-Nijmegen, p. 40.

de gemeente. Voor ontwikkelingen met een kaveloppervlakte > 0,5 ha en/of regionale bedrijventerreinen is regionale afstemming vereist.

Indien een ontwikkeling voldoet aan bovenstaande omschrijving van een lokaal initiatief, incl. het succesvol doorlopen van de ladder van duurzame verstedelijking, volstaat een melding in het IOW.

Afspraken ten aanzien van lokale bedrijventerreinen

Voor lokale bedrijventerreinen geldt dat deze ontwikkeling de toets van de ladder voor duurzame verstedelijking moet kunnen doorstaan. Daarbij zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Bij ontwikkelingen van een nieuw bedrijventerrein met kavels met een oppervlakte < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;
- Bij uitbreiding van een bestaand lokaal bedrijventerrein met kavels < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;
- Bij uitbreiding van een bestaand bedrijf met een kaveloppervlakte < 0,5 hectare volstaat een melding in het IOW;

Bij uitbreiding van een bestaand bedrijf zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Uitbreiding moet leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit
- Uitbreiding moet een lokaal probleem oplossen
- Bij uitbreiding gaat het om bedrijventerrein ten behoeve van een eindgebruiker en niet om kavels die als uitgeefbaar aanbod op de markt komen.
- Bij uitbreiding en ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen met kavels > 0,5 hectare of uitbreiding van (lokale en regionale) bedrijven met een kaveloppervlakte > 0,5 hectare is regionale afstemming vereist.

4.9 Solitaire bedrijven

Nieuwe solitaire vestigingen mogen zich niet buiten bedrijventerreinen vestigen. Hierop is een uitzondering mogelijk, wanneer de lokale situatie hier om vraagt, zowel ruimtelijk, economisch, functioneel en het gaat om een kleinschalig lokaal initiatief. Dit is het zgn. maatwerk, waarvoor regionale afstemming vereist is.

Uitbreiding van bestaande solitaire vestigingen is niet gewenst, tenzij aangetoond kan worden dat verplaatsing van dit solitaire bedrijf naar een bedrijventerrein onmogelijk is. Dan kan een kleine uitbreiding plaatsvinden van 10% van de oppervlakte van de bestemming bedrijventerrein van die solitaire vestiging, tot een maximum van 0,5 hectare. Hiervoor volstaat een melding in het IOW.

Indien de oppervlakte van de uitbreiding groter is dan 0,5 hectare is regionale afstemming vereist.

5 Kantoren

5.1 Uitdagingen op kantoorlocaties

5.1.1 Kwalitatieve en kwantitatieve mismatch

Op kantoorlocaties in de regio Arnhem-Nijmegen is sprake van een kwantitatieve (tekort en/of overaanbod) en een kwalitatieve (voldoet niet aan de vestigingseisen) mismatch. Het overaanbod en de kwalitatieve mismatch manifesteert zich voornamelijk op bedrijventerreinen en kantorenparken, omdat op basis van de trends en ontwikkelingen op de kantorenmarkt wordt verwacht dat de ruimtevraag naar kantoren zich voor een groot deel concentreert op de centrum- & stationsgebieden in Arnhem en Nijmegen. Op deze locaties is het aanbod echter beperkt²⁰.

Vanuit het perspectief van de ladder voor duurzame verstedelijking is het wenselijk om de kwantitatieve mismatch te verkleinen en de kwalitatieve mismatch op te lossen, zodat er voldoende aanbod en/of ontwikkelruimte beschikbaar blijft op die locaties waar de marktvraag zich voordoet. Om te komen tot een kwantitatief en bovenal kwalitatief evenwicht op de kantorenmarkt wordt ingezet op:

- a. Aanwijzen van Arnhem en Nijmegen als dé locaties voor kantoorontwikkeling.
- b. Het reduceren van het overaanbod op alle overige locaties.
- c. Een nee, tenzij beleid voor kleinschalige initiatieven met een duidelijk lokaal karakter.

5.1.2 Centraal stationslocaties meer in trek door corona

De corona-uitbraak lijkt een definitieve omschakeling teweeggebracht te hebben naar meer thuis werken dan op kantoor. Hoewel het kantoorgebruik en het gebruik van het openbaar vervoer gedurende de eerste maanden van de corona-uitbraak drastisch afnam, is de verwachting toch dat de populariteit van stationslocaties voor kantoren blijvend is. Op de langere termijn worden kantoren immers nog meer een plek om elkaar gedurende een of enkele dagen per week (kortstondig) te kunnen ontmoeten. Oftewel, het kantoor als middel om te werken in plaats van als standaard werkplek. Bedrijven kiezen daarbij vaker voor spreiding over enkele kleinere locaties met spreiding over het land. Dergelijke locaties moeten goed bereikbaar zijn en de stations bieden op dat vlak vanwege de centrale ligging en de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, zeker wanneer de coronamaatregelen voorbij zijn, de beste mogelijkheden.

5.2 Voorstel tot (her)programmering van de kantorenmarkt

5.2.1 Vraag en aanbod

Het doel van het RPW is het bieden van voldoende kwalitatief goede ruimte aan lokale en regionale bedrijvigheid ter versterking van de regionale economische structuur. Voor de kantorenmarkt worden daarbij de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Centrum en stationslocaties zijn het meest toekomstbestendig en gewild, vooral door de veelheid aan voorzieningen in een hoogwaardige stedelijke omgeving met een multimodale ontsluiting. Het belang van deze kwaliteiten neemt, evenals de centrale ligging in relatie tot de behoefte aan spreiding over het land, toe door de veranderde manier van werken als gevolg van de corona-uitbraak.
- Het courante aanbod ligt niet op de juiste plek. Er is namelijk een tekort op centrumlocaties en toekomstbestendige kantorenparken en overschot op andere locaties.
- Ingrijpen op de kantorenparken en bedrijventerreinen lijkt noodzakelijk, want:

²⁰ Ecorys (2019), *De kantorenmarkt op centraal stationslocaties in de regio Arnhem-Nijmegen*

- het courante beschikbare aanbod overtreft de vraag ruimschoots;
- daarnaast is er nog een groot volume incourant aanbod, met name op overige kantorenparken;
- en moet een deel van de afspraken met betrekking tot het schrappen van onbebouwd aanbod op bedrijventerreinen nog uitgevoerd worden.

In Tabel 5.1 wordt het courante, incourante en onbebouwde aanbod op de drie locatietypen uiteengezet. De hierboven geconstateerde mismatch wordt hierin ook cijfermatig duidelijk. In de volgende paragrafen wordt per locatietype een korte beschrijving van de vraag-aanbodssituatie en de daaruit resulterende afspraken gegeven.

Tabel 5.1 Kwalitatieve confrontatie vraag en aanbod.

	Centraal stationslocaties	Kantorenparken toekomstbestendig	Kantorenparken overig	Bedrijventerreinen
Ruimtevrage RPW	32.000 – 52.000 m ²	24.000 – 36.000 m ²		4.800 - 7.200m ²
Courant aanbod	10.235 m ²	26.950 m ²	1.400 m ²	20.750 m ²
Onbebouwd aanbod	17.000 m ²	-	5.000 m ²	14.250 m ²
Aanbod-	Tekort 5.000 – 25.000 m ²	Evenwicht		Overschot 27.800 - 30.200 m ²
Incourant aanbod	1.700 m ²	27.750 m ²	15.800 m ²	3.425

5.2.2 Centraal stationslocaties

De centraal stationsgebieden van Arnhem en Nijmegen zijn de aangewezen locaties voor nieuwe en herontwikkelingen ten behoeve van kantoorruimte. In potentie bieden (her)ontwikkelingslocaties rondom Nijmegen Centraal voldoende potentie om in de ruimtevrage aldaar te voldoen. In Arnhem is wat dat betreft niet voldoende potentie.

Onder meer vanwege woningbouwontwikkelingen worden niet alle potentiële (her)ontwikkelingslocaties per definitie benut worden voor kantoorruimte. Dit leidt tot de noodzaak om buiten de centraal stationsgebieden op zoek te gaan naar geschikte overlooplocaties. Daarnaast ligt er een bestuurlijke taak in de prioritering van de afweging tussen wonen en werken.

Bestuurlijke prioritering: afweging tussen wonen en werken

Hoewel de (her)ontwikkelingspotentie om additionele kantoorruimte te realiseren in Nijmegen en in mindere mate in Arnhem aanwezig is, wordt door de markt de laatste jaren vooral ingezet op woningbouw. Dit is zelfs het geval wanneer er ruimte voor kantoren wordt opgenomen in het bestemmingsplan. Met het oog op het versterken van de regionale economische structuur ligt hier een bestuurlijke taak om naast woningbouw rondom de centraal stations ook van ruimte voor werken een prioriteit te maken.

Afspraken ten aanzien van kantoren op centraal stationslocaties

- Stimuleren van kantoorontwikkelingen op potentiële (her)ontwikkelingslocaties rondom het centraal station in Arnhem en Nijmegen;
- Naast de twee centraal stations worden de stations Arnhem Velperpoort, Arnhem Zuid, Elst Centraal, Heijendaal en Nijmegen Lent aangewezen als HOV-locaties, die kunnen dienen als

overlooplocatie indien rondom Nijmegen Centraal en Arnhem Centraal onvoldoende kantoorruimte gerealiseerd kan worden.

- Nabij station Arnhem-Zuid zet de gemeente in op verbetering van kantorenpark Gelderse Poort;
- Op Elst Centraal is een kantoorontwikkeling tot maximaal 5000 m² bvo voor lokale (en regionale) kantoorgebruikers passend.
- Nabij station Lent wordt ruimte geboden aan maximaal 5.000 m² bvo, ter versterking van het lokale vestigingsklimaat in de Waalsprong.

5.2.3 Kantoren op kantorenparken

Op kantorenparken is sprake van een evenwicht tussen vraag en aanbod als gekeken wordt naar het courant en onbebouwde aanbod. Daarnaast is er echter nog een aanzienlijke oppervlakte aan incourant aanbod. Bovendien is nog de tweedeling tussen toekomstbestendige²¹ en overige²² kantorenparken van belang:

- Op de toekomstbestendige kantorenparken is sprake van een evenwicht;
- Inclusief het courante en onbebouwde aanbod op overige kantorenparken is over het geheel gezien nog steeds sprake een evenwicht tussen vraag en aanbod;
- Daarnaast is er op toekomstbestendige (m.n. Gelderse Poort) en overige kantorenparken een aanzienlijke oppervlakte aan incourant aanbod. Na afronding van de transformatie van in totaal 26.000 m² incourant aanbod op Kronenburg, zal het resterende overaanbod op de overige kantorenparken voor uit courant aanbod bestaan.

Afspraken ten aanzien van kantoren op kantorenparken

- Concentratie van kantoorvolumes op de meest toekomstbestendige kantorenparken: Velperweg, Arnhems Buiten, Gelderse Poort²³, Brabantse Poort en Heijendaal;
- Benutten van geschikte kantorenparken als overloop voor CS-locaties, voorwaarden hierbij zijn:
 - Een goede ov-verbinding;
 - Toekomstbestendigheid van de locatie;
 - Multifunctionaliteit – aandacht voor voldoende voorzieningen en groen;
- Ruimte bieden aan het overig plan Lent tot maximaal 5.000 m² bvo (ter versterking lokaal vestigingsklimaat Waalsprong).
- Herstructurering en/of transformatie van incourant aanbod;

5.2.4 Kantoren op bedrijventerreinen

Er is sprake van een overschot aan kantoren op bedrijventerreinen. Dit overschot is met name terug te voeren op de aanzienlijke hoeveelheid courant en onbebouwd aanbod.

Afspraken ten aanzien kantoren op bedrijventerreinen

- Het onbebouwd aanbod op IJsseloord II wordt teruggebracht tot 10.000m². Daarmee voldoet de gemeente Arnhem aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021;
- De Hes West in Renkum is in het RPW verder niet meer meegenomen als toekomstige kantoorlocatie. Deze locatie wordt herontwikkeld naar een woonomgeving met een gedeeltelijke woon-werkfunctie. Hiermee heeft de gemeente Renkum voldaan aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021.
- Voor de nog te ontwikkelen kavels op Mercurion Zevenaar wordt de bestemming gewijzigd naar lokaal bedrijventerrein. Voor bestaand vastgoed wijzigt er niets. Mercurion krijgt de status van

²¹ Velperweg, Arnhems Buiten, Gelderse Poort, Arnhem; en Brabantse Poort en Heijendaal, Nijmegen

²² Kronenburg/Vredenburg/Kroonpark, Arnhem

²³ Gelderse Poort is toegevoegd aan de toekomstbestendige kantoorparken vanwege de plannen van de gemeente Arnhem om de aansluiting met station Arnhem-Zuid te verbeteren.

lokaal bedrijventerrein en valt dus onder de afspraken ten aanzien van lokale bedrijventerreinen. Hiermee voldoet de gemeente Zevenaar aan de regionale afspraken in het RPW 2017-2021.

- Inzetten op functieverandering van locaties met overaanbod naar gelang de behoefte op de locatie. Dit kan bijvoorbeeld de functie bedrijventerrein (Mercurion) of campus-gerelateerde kantoorfunctie zijn. Met de functieverandering naar een kantoorfunctie gerelateerd aan de campus wordt specifiek bedoeld op de Novio Tech Campus op Winkelsteeg.

ZEVENAAR

6 Detailhandel

6.1 Regionale beleidsdoelstellingen detailhandel

Het hoofddoel van het regionale beleid voor de detailhandel is het in onderlinge samenwerking tussen de tot de regio behorende gemeenten creëren en in stand houden van een evenwichtige en duurzame regionale structuur voor de detailhandel en perspectief voor ondernemers/ marktpartijen, zodat zij kunnen en willen investeren in vernieuwing.

In feite gaat het er om dat de (groeierende) regiobevolking voorzien wordt van een zo compleet en gevarieerd mogelijk pakket aan winkels en aanverwante publieksgerichte voorzieningen passend bij het beoogde verzorgingsniveau, zo veel mogelijk geclusterd op goed bereikbare locaties en in voor de consument herkenbare centra, die ieder een eigen taak en functie hebben binnen de gehele detailhandelsstructuur.

Het regionale detailhandelsbeleid streeft naar de volgende doelstellingen.

- Het in stand houden en versterken van een evenwichtige en duurzame regionale detailhandelsstructuur met een zo compleet mogelijk voorzieningenpakket voor de consument én perspectief voor ondernemers/marktpartijen, zodat zij kunnen en willen investeren in vernieuwing;
- Het beschermen van de vitaliteit van binnensteden, dorpen en wijkcentra: perifere ontwikkelingen mogen niet concurreren met de reguliere detailhandel. Uitgangspunt is dat detailhandelsontwikkelingen in de centra een plek dienen te krijgen als ze ruimtelijk (qua volume en veiligheid) inpasbaar zijn.
- Het bereiken van een kwantitatief en kwalitatief evenwicht tot het jaar 2025. Overaanbod moet worden teruggedrongen, waarbij keuzen nodig zijn met betrekking tot de zachte en harde planvoorraad en onbenutte bestemmingsplancapaciteit.
- Gezien de beperkte uitbreidingsbehoefte focus op versterking van bestaande concentraties en het voorkomen van versnippering van het aanbod.

Om dit te bereiken, zullen de randvoorwaarden voor een goed functioneren van dergelijk aanbod geschapen moeten worden. Het gaat daarbij om:

- een goede bereikbaarheid en voldoende en goede parkeermogelijkheden;
- passende combinaties met andere winkels en voorzieningen;
- het zorgen voor aantrekkelijke verblijfsmilieus met een bijzonder karakter;
- inspelen op de vragen die de opkomst van internet aan ons stelt.

Het bovenstaande past in het streven om zodanige omstandigheden voor de detailhandel te creëren, dat een rendabele exploitatie van de ondernemingen mogelijk wordt gemaakt en perspectief voor de langere termijn wordt geboden.

Deze beleidsdoelstellingen gelden voor zowel de reguliere detailhandel als voor de perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen (PDV/GDV). Onder reguliere detailhandel wordt verstaan: detailhandel die in de bebouwde kom en in de gangbare winkelcentra gevestigd is.

6.2 Regionaal beleid voor reguliere detailhandel

6.2.1 Onderdelen reguliere detailhandel

In het RPW 2017 werd het deel van het RPD dat betrekking heeft op het beleid voor de perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen (= PDV/GDV) reeds opgenomen, maar niet dat voor de reguliere detailhandel. Dit hoofdstuk 6 vervangt volledige RPD 2013. Daarbij komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Regionale structuur van de reguliere detailhandel;
- Impact trends reguliere detailhandel;
 - Doorgroei internetretail
 - Schaalvergroting supermarkten
 - Branchevervaging
- Specifieke vormen van detailhandel.

Voor ieder van deze onderdelen zijn in dit RPW spelregels vastgelegd die bijdragen aan de (door)ontwikkeling van de reguliere detailhandel op regionaal niveau. Voor de afspraken ten aanzien van deze onderdelen wordt verwezen naar bijlage II.

6.2.2 Toetsingscriteria reguliere detailhandel

Bij nieuwe initiatieven in reguliere detailhandelsgebieden is onder bepaalde omstandigheden regionale afstemming d.m.v. toetsing van het initiatief vereist. Toetsing op regionaal niveau vindt plaats bij detailhandelsinitiatieven die mogelijk negatieve effecten hebben op de bestaande of beoogde structuur van de reguliere detailhandel. Initiatieven kunnen voorgedragen worden door zowel gemeenten als andere partijen. Er is geen regionale afstemming nodig indien het detailhandelsinitiatief kleiner is dan 1.500 m² bvo.

Initiatieven voor winkelvestiging of –uitbreiding in de reguliere detailhandel worden, voor regionale toetsing voorgedragen indien:

- groter dan 1.500 m² bvo in de **niet-dagelijkse detailhandel** in de **lokaal verzorgende** reguliere winkelcentra;
- groter dan 1.500 m² bvo in de **dagelijkse detailhandel buiten stads-, dorps- wijk en buurtcentra**, met een bovengemeentelijk effect op de verzorgingsstructuur (bijvoorbeeld door de grensligging van een initiatief).
- Voor initiatieven groter dan 1.500 m² bvo in de bovenregionaal en regionaal verzorgende reguliere winkelcentra volstaat een melding in het IOW.

6.3 Perifere en grootschalige detailhandelsvestigingen

Er zijn twee redenen om detailhandel buiten centrumgebieden en buurt, wijk- en stadsdeelcentra te vestigen: volume of veiligheid. Op alle perifere winkellocaties (d.w.z. winkellocaties buiten de reguliere detailhandelsgebieden) is detailhandel in de PDV/GDV-branches enkel toegestaan indien die ruimtelijk niet inpasbaar is in de reguliere detailhandel.

Tot de perifere detailhandelsbranches (PDV) worden gerekend detailhandel in wonen, detailhandel in doe-het-zelf en de tuincentra. Grootschalige detailhandelsvestigingen (GDV) wordt alleen in enkele concentratiegebieden (zie: paragraaf 6.3.2) toegestaan en dienen ten minste 1.500 m² bvo groot te zijn. Tot de GDV-branches wordt gerekend: detailhandel in sport; detailhandel in hobby, spel & media en detailhandel in elektro.

6.3.1 Vraag en aanbod

Uit de marktruimteberekeningen voor PDV/GDV wordt geconcludeerd dat:

- Er over de regio gezien sprake is van overprogrammering, waarvan het zwaartepunt in deelregio Noord ligt. In deelregio Midden is sprake van een evenwicht, terwijl in deelregio Zuid enige ontwikkelruimte bestaat. Voor overige winkellocaties is overal sprake van een overschot, wederom met het zwaartepunt in deelregio Noord (zie Tabel 6.1 en Tabel 6.2).
- De kwaliteit van het aanbod van een aantal locaties onvoldoende is en niet aansluit bij de kwaliteiten die de markt vraagt;
- Vigerende bestemmingsplannen in een aantal gevallen ruimte bieden voor nieuwe detailhandelsontwikkelingen die strijdig zijn met het RPW. Hierbij gaat het om ontwikkelingen die leiden tot een toename van reeds bestaand overaanbod, of concurrentie met centrumgebieden, stadsdeelcentra en wijken buurtcentra. Het betreft zowel onbenutte planvoorraad in bestemmingsplannen voor nieuwe detailhandel (bijvoorbeeld op bedrijventerreinen) maar ook ruimte die kan vrijkomen na de beëindiging van de bestaande detailhandelsactiviteit.

Tabel 6.1 Marktruimte en planaanbod in concentratiegebieden

Concentratiegebieden	Noord	Midden	Zuid	Totaal regio
Netto-marktruimte	-123	-3.332	12.333	8.878
Harde planvoorraad	59.050	6.000	20.000	85.050
Zachte planvoorraad	0	0	0	0
Totaal planvoorraad	59.050	6.000	20.000	85.050
<i>Strategische reserve</i>	0	0	8.000	8.000
Vershil	-59.173	-9.332	-333	-68.172

Bron: Ecorys (2019) Bouwstenenrapport PDV/GDV Herijking Regionaal Programma Werklocaties.

Tabel 6.2 Marktruimte en planaanbod op overige winkellocaties²⁴

Overige winkellocaties	Noord	Midden	Zuid	Totaal regio
Netto-marktruimte	718	-3.442	13.895	9.719
Harde planvoorraad	32.770	0	27.250	60.020
Zachte planvoorraad	0	0	0	0
Totaal planvoorraad	32.770	0	27.250	60.020
<i>Strategische reserve</i>	5.000	0	0	5.000
Vershil	-27.052	-3.442	-13.355	-43.849

Bron: Ecorys (2019) Bouwstenenrapport PDV/GDV Herijking Regionaal Programma Werklocaties.

6.3.2 Concentratiegebieden

In het RPW is een aantal locaties benoemd als concentratiegebied voor perifere detailhandel met een bovenlokale verzorgingsfunctie. Het gaat om de onderstaande 13 concentratiegebieden:

- Arnhem-Zuid, meubelplein Elden;
- Arnhem-Zuid, Olympus Park;
- Beuningen, de Heuve (Hadrianussingel, Claudiuslaan);
- Duiven, Nieuwgraaf (IKEA, Makro, Praxis);
- Duiven, Graafstaete (Gamma, Intratuin);
- Huissen, 't Pannenhuis (Janssen);
- Nijmegen, woonboulevard Novium;
- Elst, Intratuin
- Wijchen, Woondrome;
- Zevenaar, Hengelder;
- Zevenaar, Tatelaar.

²⁴ Dit is exclusief de onbenutte bestemmingsplanruimte voor PDV op de bedrijventerreinen in de gemeente Druten en Hengelder, Zevenaar. Hierover worden afspraken gemaakt met de gemeente, regio en de Provincie.

Ook de twee toekomstige locaties Ressen in Nijmegen-Noord en Spoorallee Zevenaar zijn als concentratiegebied aangewezen, zij het onder voorwaarden. Voor de locatie Nijmegen Ressen is inmiddels een bestemmingsplan vastgesteld. De locatie Zevenaar Spoorallee (Factory Outlet) heeft een status aparte.

De locaties Duiven, Nieuwgraaf en Graafstaete beschouwen wij in dit RPW als één locatie. Voor de locaties Zevenaar Hengelder en Tatelaar is de gemeente Zevenaar van plan om in verband met aanpassingen aan de infrastructuur de bestaande PDV op Tatelaar te herstructureren en die te concentreren op Hengelder. De planologische mogelijkheden voor uitbreiding of versterking van de bovengenoemde concentratieplekken is beperkt. Toch is het wenselijk om dynamiek (vernieuwing, verplaatsing, uitbreiding) juist op deze plekken mogelijk te maken. Om dit te faciliteren moeten de mogelijkheden voor herstructurering, herinvulling en herontwikkeling verkend worden.

Voor concentratiegebieden Duiven Graafstaete, Zevenaar Spoorallee (FOC), Zevenaar Hengelder, Zevenaar Tatelaar, Huissen Pannenhuis, Elst Aamsepoort, Nijmegen Ressen, Nijmegen woonboulevard Novium worden geen detailhandelsvestigingen in de GDV-branches²⁵ toegestaan. Met betrekking tot de toelaatbaarheid van GDV-branches in de overige concentratiegebieden zijn en worden specifieke afspraken gemaakt door provincie en gemeente²⁶.

FOC Spoorallee Zevenaar (status aparte)

Op deze locatie zal een factory outlet center (FOC) worden gerealiseerd met een assortiment met hoofdzakelijk detailhandel in kleding, sport en luxe en daarnaast een supermarkt. Alleen de component detailhandel in sport en vrije tijd overlapt met de marktruimte voor PDV/GDV-branches. Inmiddels bestaat er een onherroepelijk bestemmingsplan met mogelijkheden voor maximaal 12.000 m² (in de benoemde branches). Voor eventuele uitbreiding in de toekomst zal opnieuw (onderzoek) en besluitvorming nodig zijn.

6.3.3 Overige winkellocaties

Op de winkellocaties op bedrijventerreinen die in het RPW niet als concentratiegebied voor PDV/GDV- zijn aangewezen (zowel cluster als solitair), kan in principe geen nieuw pdv/gdv aanbod toegevoegd worden. Er geldt een “nee, tenzij” beleid in de regio. Er wordt verschil gemaakt tussen locaties waar nu al meer dan 1.500 m² wvo aan PDV/GDV aanwezig is en locaties waar nu nog minder dan 1.500 m² wvo PDV/GDV aanwezig is (maar waar wel harde of zachte planvoorraad voor nieuwe PDV/GDV bestaat om 1.500 m² te overstijgen).

Nieuwe detailhandel is op de bedrijventerreinen niet toegestaan, tenzij de ontwikkeling qua omvang en verkeersaantrekkende werking past bij de functie van het verzorgingsgebied. Bij ‘tenzij’-ontwikkelingen moet worden aangetoond dat er:

- Geen ruimte is in concentratiegebieden;
- Sprake is van lokale uitbreiding/verplaatsing; en/of
- Elders in de gemeente/subregio planologische ruimte voor PDV/GDV wordt wegbestemd.

In het kader van dit RPW wordt voorgesteld om marktinitiatieven onder voorwaarden te concentreren op de overige winkellocaties (> 1.500 m² bvo). Het betreft circa 34 kleinere concentraties van perifere detailhandelslocaties en een aanzienlijk aantal solitaire winkels (veelal lokaal verzorgend) met meer dan 1.500 m² wvo aan pdv/gdv-aanbod.

²⁵ Detailhandelsvestigingen in de GDV-branches in de concentratiegebieden dienen ten minste 1.500 m² BVO groot te zijn. Tot de GDV-branches worden de volgende branches gerekend: detailhandel in sport, detailhandel in hobby, spel & media en detailhandel in elektro.

²⁶ De provinciale verordening staat GDV op perifere locaties in principe niet toe. Voor eventuele uitzonderingen is regionale afstemming vereist.

6.3.4 Stappenplan

Ter uitwerking van deze afspraken is per deelgebied een duidelijk voorstel gemaakt hoe te komen tot herprogrammering en evenwicht (rekening houdend met marktruimte etc.). Dit voorstel is uitgewerkt in drie stappen:

- Stap 1 - Zachte plancapaciteit laten vervallen (bij onvoldoende marktruimte). In deze eerste stap besluiten de regiogemeenten om te stoppen met alle zachte plannen, tenzij er juist sprake is van niet-bediende marktruimte. In die gevallen kunnen zachte plannen worden uitgewerkt.
- Stap 2: Regionale afspraak om geen gebruik te maken van afwijkingsmogelijkheden in bestemmingsplannen. In deze tweede stap besluiten alle regiogemeenten om geen gebruik te maken van bestaande afwijkingsmogelijkheden. Die planologische mogelijkheid valt dan weg. Dit geldt voor alle 13 concentratiegebieden en 35 overige winkellocaties.
- Stap 3: Voorzienbaarheid creëren voor (delen van) harde plancapaciteit om vervolgens vanaf 1 januari 2021 capaciteit definitief weg te nemen. In deze laatste stap wordt eerst gekeken naar de kwaliteiten van de locaties met harde plancapaciteit. Vervolgens wordt de volgorde in (deels) te schrappen harde plancapaciteit aangegeven. Hierbij spelen ook overwegingen als centrale ligging in de regio, grootschaligheid van de locatie/cluster, gericht op lokaal voorzieningenniveau en tegengaan van versnipperd aanbod, een rol. Bij overige winkellocaties zonder harde plancapaciteit kan marktruimte worden overgeheveld naar groene concentratiegebieden.

De gemeenten met een schrapopgave ten aanzien van PDV (o.a. Beuningen, Druten en Zevenaar) maken hierover in het eerste half jaar van 2021 nadere afspraken met de regio en de Provincie. Hierbij geeft de gemeente in overleg met de regio en de Provincie uitsluitsel over de uitvoering hiervan om te komen tot een gedragen en economische acceptabele oplossing voor de regio.

In de volgende paragrafen wordt aangegeven welke delen van de planvoorraad per deelregio op basis van deze drie selectiestappen dienen te worden geschrapt. Daarbij wordt verschil gemaakt tussen de planvoorraad in de concentratiegebieden en de planvoorraad van de overige perifere winkellocaties.

6.3.5 Afspraken voor herprogrammering

Algemene afspraken ten aanzien van PDV/GDV

- Lokaal verzorgende perifere detailhandel buiten concentratiegebieden < 1.500 m² bvo blijft mogelijk. Gemeenten maken zelf de afweging voor dergelijke kleine ontwikkelingen met een vooral lokale functie. Indien (na vaststelling van het RPW) door uitbreiding een bestaande detailhandelsvoorziening groter wordt dan 1.500 m² bvo, is regionale afstemming vereist;
- Nieuwe initiatieven voor perifere detailhandel met een oppervlakte > 1.500 m² worden, na regionale afstemming bij voorkeur in concentratiegebieden gevestigd. Daarbij is maatwerk belangrijk. Per geval wordt bekeken of de ontwikkeling wenselijk is vanuit de doelen van het RPW en/of het past binnen de gestelde beleidskaders.
- Binnen de perifere detailhandelsvestigingen is het toegestaan om niet aan het kernassortiment gerelateerde artikelen te voeren tot maximaal 10% van de winkelverkoopoppervlakte met een maximum van 100 m² wvo.
- Uitbreiding van bestaande perifere detailhandel is mogelijk tot 1.500 m². Als de vestiging na uitbreiding groter is dan 1.500 m² bvo is regionale afstemming vereist.
- Dit geldt ook voor verplaatsingen, waarbij de som van de winkeloppervlakte van het nieuwe pand en het vrijkomende pand hoger is dan 1.500m². In dat geval wordt bekeken wat

publiekrechtelijke en/of privaatrechtelijke is vastgelegd over de detailhandelsbestemming van het pand dat na de verplaatsing vrij komt. Dit vraagt om een zorgvuldige onderbouwing, (o.a. toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking). Aangetoond moet worden dat de uitbreiding bedrijfseconomisch nodig is en verplaatsing niet nodig/mogelijk is.

- Na bedrijfsbeëindiging op solitaire locaties wordt het gebruik 'bevoren': bestaande vestiging en gebruik wordt gehandhaafd, maar er kunnen geen vierkante meters detailhandel toegevoegd worden. Bedrijfsopvolging is dus toegestaan, zolang de locatie in gebruik blijft voor dezelfde functie. Het gaat om voortgezet identiek gebruik (zelfde soort perifere detailhandel).
- Bij bedrijfsbeëindiging op solitaire (en/of overige perifere) winkellocaties zet de gemeente na een periode van langdurige leegstand in op het wegnemen van de detailhandelsbestemming en/of transformatie.
- In dit RPW is geïnventariseerd hoe groot het aanbod verborgen plan- en restcapaciteit voor pdv is. We gaan ervan uit dat het overgrote deel van deze plan- en restcapaciteit nu bekend is. Wanneer in de toekomst blijkt dat er toch nog verborgen capaciteit is binnen een gemeente, dan zal de betreffende gemeente zich inspannen om deze ruimte zo spoedig mogelijk uit de markt te nemen en de planologische maatregelen nemen die daarvoor nodig zijn.

Meer specifiek betekent dat het volgende voor de concentratiegebieden en de overige winkellocaties:

Afspraken ten aanzien van PDV/GDV in concentratiegebieden

Deelregio Noord

Er is voor deelregio Noord gekozen voor concentratiegebied Duiven Centerpoort hier is nog ruimte voor 32.000 m² PDV met bovenregionale aantrekkingskracht. Hieraan zijn enkele restricties verbonden²⁷.

Voorstel voor vermindering om plannen in balans met marktruimte te krijgen:

1. Geen zachte plannen;
2. Geen afwijkingsmogelijkheden;
3. Schrapen harde plannen (voorzienbaarheid opleggen):
 - a. Zevenaar Hengelder vanwege de beperkte kwaliteit van de locatie²⁸.
 - b. Duiven Centerpoort/Nieuwgraaf (18.000 m²), reserveren voor pdv in-en-om-het-huis met bovenregionale aantrekkingskracht.
4. Behoud van de mogelijkheden Duiven Centerpoort met omvang 14.000 m² bvo voor reguliere PDV en reservering van 18.000 m² voor PDV met bovenregionale aantrekkingskracht aansluitend op de aanwijzing als themacentrum op het gebied van wonen/ in-en-om-het-huis²⁹

²⁷ Het IOW kan een positief advies afgeven voor deze ontwikkelingen als wordt voldaan aan de randvoorwaarden: voorziet in een bovenregionale behoefte, een grootschaligheid van > 5.000 m² WVO, uitsluitend in de branches wonen/in-en-om-het-huis (nader te preciseren), beperkingen op het nevenassortiment (nader te preciseren) en geen detailhandelsstructuur-verstorende werking voor omliggende gemeenten. Daarnaast moet het bestaande bestemmingsplan worden aangepast/aangescherpt op de branchering en nevenassortiment.

²⁸ Uitwerking van de schrapopgave vindt in de eerste helft van 2021 plaats door de gemeente, regio en Provincie Gelderland.

²⁹ Het IOW kan een positief advies afgeven voor deze ontwikkelingen als wordt voldaan aan de randvoorwaarden: voorziet in een bovenregionale behoefte, een grootschaligheid van > 5.000 m² WVO, uitsluitend in de branches wonen/in-en-om-het-huis (nader te preciseren), beperkingen op het nevenassortiment (nader te preciseren) en geen detailhandelsstructuur-verstorende werking voor omliggende gemeenten. Daarnaast moet het bestaande bestemmingsplan worden aangepast/aangescherpt op de branchering en nevenassortiment.

Deelregio Midden

Ondanks beperkte marktruimte blijven er mogelijkheden (tot 2.000 m² bvo) op de Aamsepoort Zuid (concentratiegebied).

Voorstel voor vermindering om plannen in balans met marktruimte:

1. Geen zachte plannen;
2. Wegnemen harde plancapaciteit voor Elst Aamsepoort Noord;
3. Schrappen harde plannen (voorzienbaarheid opleggen):
 - a. Niet van toepassing.
4. De afwijkingsmogelijkheden van Elst Aamsepoort Zuid overeind houden ondanks kleine overschrijding marktruimte.

Deelregio Zuid

De marktruimte in concentratiegebieden in regio Zuid is ingevuld met de ontwikkeling van max. 20.000 m² bvo marktruimte in Ressen voor een solitaire bouw- en tuinmarkt. Daarmee is ook de strategische reserve van 8.000 m² benut.

De plannen en marktruimte in concentratiegebieden in deelregio Zuid zijn, met de invulling van Nijmegen Ressen, in evenwicht.

Afspraken ten aanzien van PDV/GDV op overige winkellocaties

Deelregio Noord

Voorstel voor vermindering om plannen in balans met marktruimte te krijgen:

1. Geen zachte plannen.
2. Wegnemen afwijkingsmogelijkheden, Arnhem-IJsseloord I, Arnhem-Rijkerswoerd, Arnhem-Overmaat, Lobith-Halve Maan, Herwen-Nijverheidsstraat en Pannerden-Industrieweg.
3. Schrappen harde plannen (voorzienbaarheid opleggen): IJsseloord II (26.000 m²), vanwege beperkte kwaliteit locatie.
4. Strategisch reserveren van de marktruimte (5.000 m² bvo) en op termijn invullen op een overige winkellocatie van voldoende kwaliteit.

Deelregio Midden

Voor de regio Midden bestaan geen geschikte overige winkellocaties. Er is tevens geen marktruimte.

Deelregio Zuid

De marktruimte voor regio Zuid (overige winkellocaties) wordt ingevuld door benutting van de mogelijkheden Nijmegen Mercuriuspark (tot 10.000 m² bvo), Wijchen Nieuweweg (tot 2.500 m² bvo) en Druten-Westerhout (tot 4.000 m² bvo).

Voorstel voor vermindering om plannen in balans met marktruimte te krijgen:

1. Geen zachte plannen, stoppen met Nijmegen-Wolfkuilseweg.
2. Aanpassen afwijkingsmogelijkheden Berg en Dal De Mies conform regels RPW.
3. Schrappen harde plannen (voorzienbaarheid opleggen):
 - a. Beuning-Van Heemstraweg³⁰.
 - b. Druten-Westerhout en Klepperheide, bestaande pdv kan blijven. De rest van de plancapaciteit schrappen met uitzondering van de overeengekomen 4.000 m².

³⁰ Uitwerking van de schrapopgave vindt in de eerste helft van 2021 plaats door de gemeente, regio en Provincie Gelderland.

4. Behoud van de mogelijkheden Nijmegen-Mercuriuspark (max. 10.000 m2 bvo), Wijchen-Nieuweweg (max. 3.000 m2 bvo) en clusteren mogelijkheden in Druten op Westerhout (max. 4.000 m2 bvo).

TE
LE
A
R
D

Bijlage I

Definitielijst

- **Regionaal bedrijventerrein:** Een bedrijventerrein met een overwegende kavelgrootte >0,5 ha en/of een aantoonbaar regionale werkgelegenheidsfunctie.
- **Lokaal bedrijventerrein:** Een bedrijventerrein met een overwegende kavelgrootte <0,5 ha en een lokale werkgelegenheidsfunctie.
- **XXL-logistiek:** kavels > 4ha, opstal >25.000m²
- **Europees distributiecentrum (EDC):** magazijnen van waaruit een bedrijf klanten in heel Europa of een groot deel van Europa beleverd met het volledige assortiment of een substantieel deel van zijn assortiment.
- **Nationaal distributiecentrum (NDC):** Deze distributiecentra hebben feitelijk dezelfde functies als een EDC, maar bedienen hoofdzakelijk klanten in een kleinere regio bijvoorbeeld Benelux, Nederland of Oost-Nederland.
- **Regionaal distributiecentrum (RDC):** Deze distributiecentra hebben feitelijk dezelfde functies als een EDC, maar bedienen hoofdzakelijk klanten in een kleinere regio bijvoorbeeld Benelux, Nederland of Oost-Nederland.
- **Witte raaf:** De zogenaamde witte raaf is, vanwege de (kavel)omvang en de reikwijdte van het zoekgebied, een bijzondere vorm van XXL-logistiek. Deze witte raven worden gedefinieerd als logistieke partijen die veelal zoeken naar kavels met een omvang van meer dan 10 hectare en geen binding hebben met de regio. Dit wil zeggen dat het zoekgebied regio- en zelfs landgrensoverschrijdend is (bijvoorbeeld de Benelux en Duitsland). De witte raaf vormt daarmee een uitzondering binnen de XXL-logistiek. Besluitvorming over het faciliteren van deze uitzonderlijke vorm van XXL-logistiek valt buiten de prognoses van de ruimtebehoefte. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt daarom primair bij de Provincie Gelderland.
- **BREEAM:** Het keurmerk BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method) is een meet instrument voor de beoordeling van de duurzaamheid van projecten. De Dutch Green Building Council (DGBC) is een stichting die het BREEAM-NL duurzaamheidskeurmerk heeft ontwikkeld voor Nederlandse gebouwen (renovatie en nieuwbouw), gebieden en infrastructuur.
- **Watergebonden bedrijvigheid:** bedrijven die direct aan het vaarwater liggen met vaak een eigen kade of gebruikmaken van een direct naastliggende openbare kade. Vaak bulkbedrijven, zoals betonbedrijven, zand- en grindbedrijven, etc.
- **Watervormende bedrijvigheid:** bedrijven die gebruik maken van het water of een kade maar goed op enige afstand van het water gelegen kunnen zijn. Bijvoorbeeld bij containerterminals of gebruik van het water in het productieproces.
- **Detailhandel** - Verkoopkanaal voor goederen rechtstreeks aan de eindgebruiker
- **Detailhandel (als activiteit)** - Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, alsmede de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan de uiteindelijke gebruiker of verbruiker
- **Reguliere detailhandel** - De detailhandel die in de bebouwde kom en in de gangbare winkelcentra gevestigd is. Reguliere detailhandel wordt aangeduid om het verschil aan te geven met GDV- en PDV/GDV-aanbod op perifere locaties.
- **Vloerproductiviteit** - Gemiddelde omzet in gevestigde winkels per m² winkelvloeroppervlak (wvo)
- **Winkelvloeroppervlakte (wvo)** - De voor publiek toegankelijke, zichtbare, overdekte en ommuurde winkelruimte (dus excl. magazijn, kantoor, etalage, etc.)
- **Bruto vloeroppervlakte (bvo)** - Ook wel bebouwd oppervlak van een ruimte of een groep van ruimten, is de oppervlakte, gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande

scheidingsconstructies, die de desbetreffende ruimte of groep van ruimten omhullen. Meten vindt plaats op basis van NEN 2580.

- **Koopstromenonderzoek** Onderzoek middels een enquête gehouden onder de bevolking van een bepaald gebied (zoals kern, gemeente, regio of provincie) om te bepalen waar (in welke winkels, concentraties) hun detailhandelsbestedingen terecht komen. Hiermee is het koopgedrag vast te stellen voor een bepaalde aankoopplaats
- **Haalbare omzet** - De vermenigvuldiging van aantal inwoners 2020, voor inkomenselasticiteit gecorrigeerd bestedingsbedrag en haalbare regionale binding, verhoogd voor omzettoevoeling
- **Haalbaar aantal m2 wvo** - De uitkomst van de deling van haalbare omzet door normatieve vloerproductiviteit per PDV/GDV-branche, dit is het totaal aantal m2 wvo dat in de regio of de deelregio beschikbaar zou kunnen zijn per PDV/GDV-branche in het jaar 2020.
- **Bruto-marktruimte (= distributieve ruimte)** - De vermindering van het haalbaar aantal m2 wvo en het aanwezig aantal m2 wvo, met andere woorden het aantal m2 winkelvloeroppervlakte dat toegevoegd kan worden.
- **Netto-marktruimte** - De vermindering van bruto-marktruimte met het verwachte toekomstige hergebruik van leegstaande winkelpanden voor detailhandel.
- **Overcapaciteit** - Indien de vermindering van het haalbaar aantal m2 wvo en het aanwezig aantal m2 wvo leidt tot een negatieve uitkomst. Er is relatief te veel winkelvloeroppervlakte aanwezig.
- **Harde planvoorraad (bij recht)** - Het aantal m2 bvo dat volgens het geldende bestemmingsplan kan worden gerealiseerd.
- **Harde planvoorraad (via ontheffing)** - Het aantal m2 bvo dat volgens het geldende bestemmingsplan pas na een ontheffing en/of de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid door het bevoegd gezag kan worden toegelaten.
- **Zachte planvoorraad** - De plannen die wel circuleren, maar die volgens het geldende bestemmingsplan niet kunnen worden gerealiseerd
- **Verborgene planvoorraad** - De bestemming van een locatie volgens het geldende bestemmingsplan laat ander functioneel gebruik dan het bestaande functioneel gebruik toe
- **Overprogrammering** - De totale planvoorraad is groter dan de netto-marktruimte
- **Onderprogrammering** - De totale planvoorraad is kleiner dan de netto-marktruimte
- **ABC-goederen** - Groothandel, tussenhandel en detailhandel in auto's, boten, caravans, motoren en landbouwwerktuigen, alsmede reparatie van en handel in onderdelen voor deze vervoersmiddelen. De ABC-goederen worden in bestemmingsplannen vaak geschaard onder 'volumineuze detailhandel'.
- **Volumineuze detailhandel** - Meestal: detailhandel (als activiteit) in PDV, in brand- en explosiegevaarlijke goederen en in volumineuze goederen zoals ABC-goederen en grove bouwmaterialen en daarmee rechtstreeks samenhangende artikelen zoals accessoires, onderhoudsmaterialen, onderdelen en/of materialen. De definitie kan per bestemmingsplan verschillen.
- **PDV** - Tot de perifere detailhandelsbranches (= PDV) worden gerekend detailhandel in wonen, detailhandel in doe-het-zelf en de tuincentra.
- **GDV** - (= grootschalige detailhandelsvestigingen) Winkels die ten minste 1.500 m² bvo groot zijn in andere branches dan de PDV-branches. Grootschalige detailhandel heeft oppervlakte als criterium, niet de branchering (zoals PDV). Tot de GDV-branches wordt gerekend detailhandel in sport, detailhandel in elektro en detailhandel in hobby, spel en media.
- **PDV/GDV-locatie** - Plaats waar detailhandel gevestigd is buiten het reguliere winkelaanbod en waar detailhandel in de PDV-branches en (voorwaardelijk) van detailhandelsvestigingen met meer dan 1.500 m² bvo in de GDV-branches wordt toegelaten.
- **Centraal stationslocatie** - Kantoorlocatie rondom centraal stations. De locatie is afgebakend op basis van een loopafstand van 12 minuten, oftewel circa 1.000 meter, gemeten vanaf alle in- of uitgangen.
- **Kantorenpark** - Formele werklocatie met enkelbestemming kantoor.

- **Kantoren op bedrijventerreinen** – Formele werklocatie met een bedrijfsbestemming, inclusief de kantoren.

TEAR

Bijlage II

Regionale afspraken ten aanzien van reguliere detailhandel

Regionale hoofdstructuur reguliere detailhandel

Het beleid van de regio is in eerste instantie gericht op het in stand houden en versterken van een evenwichtige en duurzame regionale detailhandelsstructuur, met een zo compleet mogelijk voorzieningenpakket voor de consument. Tot de regionale hoofdstructuur voor reguliere detailhandel worden de volgende winkelgebieden gerekend:

- de bovenregionaal verzorgende kernwinkelgebieden van Arnhem en Nijmegen,
- de regionaal verzorgende centra, te weten de hoofdwinkelcentra van Elst, Wijchen en Zevenaar en de grote stadsdeelcentra Kronenburg en Dukenburg en
- de lokaal verzorgende dorps-, wijk- en buurtcentra, alsmede stadsdeelcentrum Presikhaaf.

Uit het regionaal koopstromenonderzoek blijkt dat de regionale hoofdstructuur (zoals deze voor het eerst werd omschreven in het RPD 2013) geen wijziging behoeft.

Met betrekking tot de omvang en samenstelling van de regionale hoofdstructuur van de reguliere detailhandel wordt geconcludeerd dat:

- vraag en aanbod voor de dagelijkse detailhandel op regionaal niveau (nagenoeg) in evenwicht zijn;
- er op regionaal niveau enige uitbreidingscapaciteit is voor niet-dagelijkse detailhandel;
- hoewel de winkelleegstand in de laatste jaren is afgenomen, de winkelleegstand op regionaal niveau nog boven frictieniveau ligt.

Op lokaal niveau of op het niveau van de deelgebieden van de regio kan er echter sprake zijn van een andere situatie: overcapaciteit, uitbreidingscapaciteit of hoge winkelleegstand. Het blijft de ambitie om de concurrentiekracht van de totale reguliere detailhandel te versterken. Eventuele toename van winkelruimte in de regionale hoofdstructuur voor reguliere detailhandel blijft allereerst een kwestie van lokaal beleid. Daar waar sprake is van bovenlokale implicaties (> 1.500 m²) worden de spelregels voor het regionale beleid voor de reguliere detailhandel toegepast.

Afspraken ten aanzien van de regionale structuur van de reguliere detailhandel

- De regionale hoofdstructuur voor de reguliere detailhandel blijft ongewijzigd;
- Op nieuwe initiatieven zijn de spelregels voor de reguliere detailhandel reguliere detailhandel, zoals beschreven in paragraaf 6.2.6, van toepassing.

Impact doorgroei internetretail

Door de toenemende verkoop via internet neemt de omzetpotentie voor fysieke winkels af. Veel winkels spelen hierop in door zelf ook via internet te verkopen. Daarnaast komt het voor dat webshops fysieke winkels openen. De omzet van internet-retail zal naar verwachting blijven groeien in de komende jaren. Omdat niet alle producten zich even goed lenen voor online verkoop, verschilt het effect van internet-retail op de omzetpotentie voor fysieke detailhandel sterk per branche. De komende vijf tot tien jaren moet in de regio Arnhem-Nijmegen rekening gehouden worden met een (nieuwe) uitval van 5 tot 7,5% van het aantal winkels. De uitval van winkelvloeroppervlakte zal relatief minder zijn, omdat de winkels in de risicobranches over relatief minder wvo beschikken.

In zoverre gemeenten controle kunnen en willen uitoefenen op de uitval van winkels (en uitgaande van de lokale omzetmogelijkheden) kan er bijvoorbeeld naar worden gestreefd om het aantal winkels in de branches die het nu al moeilijk hebben in de gemeente te saneren via geleidelijke weg en de leegkomende panden anders in te vullen, bijvoorbeeld als kantoorruimte, woning of in de detailhandelsbranches met een positieve groeiverwachting.

Daarnaast is specifiek beleid gewenst voor het planologisch mogelijk maken van de benutting van bedrijfsruimte ten behoeve van internet-retail.

Afspraken ten aanzien van internetretail

De spelregels voor reguliere detailhandel, die zijn beschreven in paragraaf 6.2.6, zijn ook voor internetretail de leidraad. Meer specifiek worden met betrekking tot het ruimtelijk beleid voor internetretail vier vormen onderscheiden:

1. internet-retail waarbij goederen worden getoond aan de consument (detailhandel);
2. internet-retail met een afhaallocatie voor de consument, zonder tonen van goederen;
3. internet-retail met een afhaallocatie als nevenactiviteit;
4. Internet-retail zonder consument ter plaatse.

Voor deze vormen van internetretail gelden de volgende specifieke afspraken. De beoordeling van lokale initiatieven (d.w.z. initiatieven < 1.500m²) geschiedt op gemeentelijk niveau. In het RPD 2013 werden reeds enkele afspraken over internet-retail opgenomen. In verband met de ontwikkeling van internet-retail in de laatste jaren, worden nu de volgende vier afspraken onderscheiden.

1. *Internet-retail waarbij goederen worden getoond aan de consument (detailhandel)*
 - Internet-retail waarbij goederen worden getoond aan de consument moet worden gevestigd binnen de winkelcentra die tot de reguliere detailhandel worden gerekend.
 - Internet-retail waarbij goederen worden getoond aan de consument wordt buiten de reguliere detailhandelsgebieden in principe niet toegestaan.
 - Voor vestiging van internet-retail met een oppervlakte van meer dan 1.500 m² buiten de reguliere detailhandelsgebieden wordt verwezen naar het onderdeel PDV/GDV.
2. *Internet-retail met een afhaallocatie voor de consument, zonder tonen van goederen*
 - Er zijn geen ruimtelijke bezwaren voor afhaalpunten op bedrijventerreinen, hierop zijn de spelregels voor PDV/GDV van toepassing;
 - Indien het afhaalpunt wordt gecombineerd met een ruimte waarin goederen worden getoond aan consumenten, gelden de regels onder 1.
3. *Internet-retail met een afhaallocatie voor de consument, als nevenactiviteit*
 - Voor de afhaallocatie-ruimte gelden (ook in geval van grootschalige detailhandel) de regels voor detailhandel als nevenactiviteit (zie: p. 60).
4. *Internet-retail zonder consument ter plaatse*
 - Het gaat hier om het online kopen van goederen (waarbij de goederen zijn opgeslagen in een bedrijfsruimte, kantoor of woning in de regio), die direct bij de consument worden afgeleverd. Voor deze internet-retail gelden de regels in het bestemmingsplan, bijvoorbeeld die voor de uitoefening van aan huis verbonden beroep of een bedrijventerrein.

Schaalvergroting van supermarkten

In de Nederlandse supermarktbranche is de trend naar winkels van 1.700-2.000 m² bvo dominant. Daarnaast investeert de branche in twee specifieke marktsegmenten: in stadswinkels in de binnensteden (circa 250 m² wvo) en in megasupermarkten (> 2.500 m² wvo). Hoewel de

marktruimteberekening voor dagelijkse detailhandel op lichte overcapaciteit (gezond evenwicht) uitkomt, laat de marktruimteberekening voor de supermarktbranche in zijn geheel toch een ontwikkelingsruimte zien. Dit wordt veroorzaakt door de relatief lage omzet per m² in het andere deel van de dagelijkse detailhandel, versspeciaalzaken en drogisterijen. Daarnaast wordt verondersteld dat het supermarktaandeel doorgroeit ten koste van het aandeel van de versspeciaalzaken en drogisterijen en dat het marktsegment van de discounters een bepaalde niet-dagelijkse omzet realiseert.

De uitbreidingscapaciteit voor de supermarkten is in principe voldoende om in de komende tien jaren een of meer nieuwe megasupermarkten te accommoderen c.q. om de vergroting van een of meer supermarkten tot megaformaat mogelijk te gaan maken. Het is echter niet mogelijk om precies aan te geven welk deel van de winkelvloeroppervlakte van de supermarktbranche zou moeten worden ingevuld met megasupermarkten (> 2.500 m² wvo) om te zorgen voor een zo optimaal mogelijke bezetting van de supermarktbranche in de regio in totaliteit. Bovendien is de regio Arnhem-Nijmegen in verhouding met Nederland al relatief sterk bezet qua (mega)supermarkten.

Het is niet zonder meer zo dat de kwaliteit van de dagelijkse detailhandel met een verdere versterking van het marktsegment van de megasupermarkten vanzelfsprekend stijgt. Het is zelfs denkbaar dat het een averechts effect heeft, doordat de bestedingen in een megasupermarkt ten koste gaan van bestedingen elders. Het is daarom belangrijk per geval een afweging te maken aan de hand van de spelregels in dit RPW.

Afspraken ten aanzien van de schaalvergroting van supermarkten

- Solitaire vestiging, vestiging op PDV/GDV-locaties, bedrijventerreinen en/of vestiging in het buitengebied van supermarkten (waaronder megasupermarkten) wordt niet toegestaan³¹;
- Indien er overwogen wordt om een nieuwe megasupermarkt in de regio te openen of om een bestaande supermarkt te laten doorgroeien tot megaformaat, dient zo'n initiatief te worden getoetst aan de spelregels die zijn beschreven in paragraaf 6.2.6.

Branchevervaging

Branchevervaging betekent dat een detailhandelsbedrijf gaat verbreden door goederen te gaan verkopen en diensten te gaan leveren die niet tot de hoofdactiviteit worden gerekend, oftewel: er worden nevenactiviteiten toegevoegd. Een specifieke vorm van branchevervaging is een shop-in-the-shop, waarbij een onderdeel van een winkel dat zodanig is afgescheiden van de rest van de winkel dat dit zelfstandig kan worden bezocht. Soms worden kleine delen van een winkelpand verhuurd aan een concessionair of in consignatie gegeven, om bepaalde collecties te verkopen. Daarnaast is het schenken van alcohol een belangrijk vraagstuk bij branchevervaging. Hiervoor volstaat het gemeentelijke drank- en horecabeleid.

Om te voorkomen dat nevenactiviteiten zo omvangrijk worden dat het tot een onaanvaardbaar leegstandrisico elders leidt, moeten op regionaal niveau enkele afspraken worden vastgelegd om de risico's van branchevervaging voor de regionale structuur van de reguliere detailhandel zo klein mogelijk te maken.

Afspraken ten aanzien van branchevervaging

- De bruto-vloeroppervlakte voor nevenactiviteit moet ondergeschikt blijven aan dat van de hoofdactiviteit, waarbij een maximum van 20% van het bvo voor alle nevenactiviteiten samen gebruikelijk is, eventueel beperkt tot een maximum aan m² bvo.

³¹ Afspraken ten aanzien van reguliere supermarkten vallen onder reguliere detailhandel.

- Shops-in-the-shops zijn toegestaan voor zover er geen strijdigheid ontstaat (qua omvang en branchering) met het geldende beleid en het geldende bestemmingsplan.

Specifieke vormen van detailhandel

Er worden vanuit distributieplanologisch oogpunt enkele specifieke vormen van detailhandel onderscheiden. Deze specifieke vormen van detailhandel werden reeds als zodanig benoemd in het RPD 2013:

- Verkoop aan huis;
- Detailhandel als nevenactiviteit;
- Detailhandel bij trafficlocaties³²;
- Detailhandel in het buitengebied;
- Vliegende winkels³³ en rommelmarkten;
- Kringloopwinkels.

In de meeste gevallen bepaalt de gemeente of dergelijke initiatieven toegestaan zijn. De regionale afspraken ten aanzien van de specifieke vormen van detailhandel geven de gemeenten een richting of een maximum waarop de besluitvorming over deze initiatieven wordt gebaseerd. Hiervoor is geen melding in het IOW noodzakelijk. Indien initiatieven hiervan afwijken is regionale afstemming vereist.

Afspraken ten aanzien van specifieke vormen van detailhandel

- Detailhandel in de vorm van verkoop van goederen vanuit een woning is ongewenst, tenzij er aantoonbaar geen sprake is van verstoring van de voorzieningenstructuur. Dit kan verband met een bedrijfsmatige activiteit bij een woning in het kader van de regelingen aan thuisgebonden beroepen/bedrijvigheid, bijvoorbeeld als internet-retail.
- Detailhandel als nevenactiviteit naast een andere functie (bijvoorbeeld agrarisch en productie of assemblage):
 - De detailhandel dient ondergeschikt te blijven in termen van vloeroppervlakte. De verkoopruimte van de detailhandel mag maximaal 10% van de totale vloeroppervlakte zijn en tot een maximaal van 100 m² wvo.
 - Ondergeschikte detailhandel bij groothandel is niet toegestaan.
- Voor detailhandel op trafficlocaties³⁴ gelden de volgende beleidsrichtlijnen. De gemeente toetst de gemeente de wenselijkheid. Indien het om meer dan 1.500 m² bvo gaat, zijn de spelregels voor het regionaal beleid voor de reguliere detailhandel van toepassing. Verder gelden de volgende regels.
 - Detailhandel in en direct aansluitend op traffic-locaties dient hoofdzakelijk gericht te zijn op de klanten/reizigers en werknemers en toeristisch-recreatieve bezoekers. Deze detailhandel mag niet concurreren met de reguliere detailhandel, in bestaande of beoogde winkelcentra. In specifieke gevallen kan de detailhandel van de traffic-locatie tevens een functie vervullen voor andere consumentengroepen, bijvoorbeeld voor omwonenden.
 - De detailhandelsoppervlakte dient ondergeschikt te zijn aan de totale oppervlakte.
 - Ter voorkoming van een versnippering van het detailhandelsaanbod wordt geen detailhandel toegestaan bij traffic-locaties op bedrijventerreinen. Hiervan kan worden afgeweken indien de detailhandel gericht is op de bedrijven en hun medewerkers en mag maximaal 250 m² bvo omvatten, met units van maximaal 100 m² bvo.

³² Locaties waar veel potentiële consumenten voor hun dagelijkse bezigheden samenkomen, zoals luchthavens, treinstations, ziekenhuizen en universiteiten

³³ Een vliegende winkel is een winkel die op een tijdelijke locatie producten tegen spotprijzen verkoopt.

³⁴ Locaties waar veel potentiële consumenten voor hun dagelijkse bezigheden samenkomen, zoals luchthavens, treinstations, ziekenhuizen en universiteiten

- Voor tankstations geldt een maximale omvang van 100 m² bvo. Er kan voor tankstations langs de snelwegen gemotiveerd afgeweken worden van deze richtlijn tot een maximum van 150 m² bvo.
- Detailhandel in het buitengebied, ondersteunend aan agrarische bestemming:
 - Mag geen verstorend effect hebben op de regionale structuur van reguliere detailhandel.
 - Voorwaarde is verder dat er zoveel mogelijk eigen producten verkocht worden, aangevuld met andere lokale en streekproducten.
 - Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de detailhandel in oppervlakte ondergeschikt is aan de reguliere agrarische activiteiten.
 - Tot een maximum van 50 tot 100 m² wvo
- Vliegende winkels³⁵ en rommelmarkten:
 - Initiatieven worden lokaal getoetst op basis van het bestemmingsplan.
- Kringloopwinkels:
 - De regio wil de optie van kringloopwinkels op bedrijventerreinen open houden. Daartoe kunnen flexibiliteitsregelingen worden opgenomen in bestemmingsplannen, met inachtneming van het streven naar beperking van vestigingsmogelijkheden voor en ruimtelijke clustering van detailhandel op perifere locaties.

³⁵ Een vliegende winkel is een winkel die op een tijdelijke locatie producten tegen spotprijzen verkoopt.

Bijlage III

Werkmilieus

Regionale afspraken over het bedrijventerreinenbeleid leiden veelal tot een discussie over hectaren (in kwantitatieve zin). Bedrijventerreinen zijn echter dikwijls niet met elkaar te vergelijken. Het is daarom belangrijk zowel vraag als aanbod ook te analyseren op basis van kwaliteiten. Om dit te bewerkstelligen heeft Ecorys een methodiek ontwikkeld die vraag en aanbod indeelt in werkmilieus. De toedeling naar werkmilieus levert inzicht op in het type ruimtevraag en de bijbehorende vestigingseisen van de ruimtevrager. Door vraag en aanbod op werkmilieu met elkaar te confronteren, heeft een vraag-aanbodconfrontatie daadwerkelijk waarde. Hiermee wordt immers zichtbaar voor welke doelgroep en in welk marktgebied vraag en aanbod al dan niet in evenwicht zijn.

In de regio Arnhem Nijmegen zijn een vijftal werkmilieus geïdentificeerd. We onderscheiden de volgende werkmilieus:

- Klassiek-gemengd;
- Agrifood;
- Logistiek;
- (Maak)industriële;
- Hoogwaardig/ kantoren;

De werkmilieus worden in het vervolg van dit hoofdstuk nader toegelicht.

Klassiek-gemengd werkmilieu

Een traditioneel werkmilieu, ook wel “functioneel gemengd” genoemd. De term klassiek duidt niet op de leeftijd van het terrein of de (werkzaamheden van) de gevestigde bedrijvigheid, maar op het feit dat dit type bedrijventerrein van oudsher in zo goed als iedere gemeente te vinden is: Een monofunctioneel werkmilieu met een diversiteit aan bedrijven op overwegend kleine(re) kavels.

Bedrijventerreinen met een klassiek, gemengd werkmilieu zijn ook geschikt om kleinschalige activiteiten uit andere werkmilieus te huisvesten. Bijvoorbeeld kleinschalige logistiek of (maak)industrie met een lage milieu-/hindercategorie. Dit sluit niet uit dat er enkele bedrijven uit de hogere milieu/hinder-categorie zijn gehuisvest of grotere kavels aanwezig zijn, vaak mogelijk gemaakt door zonering. Met een lagere milieucategorie wordt bedoeld op bedrijvigheid tot en met categorie 3.1. Vanaf categorie 3.2 wordt aangeduid als hogere milieucategorie.

Dit type terreinen is belangrijk voor de werkgelegenheid en dynamiek in stedelijke gebieden en kernen.

Belangrijkste vestigingsfactoren van het klassiek-gemengd werkmilieu (Tabel 3).

Tabel 3 Belangrijkste vestigingsfactoren van het klassiek-gemengd werkmilieu.

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid en nabijheid personeel	Het personeel op dit type locaties is over het algemeen minder bereid tot een lange reistijd. De belangrijkste vervoerswijze is vaak de fiets of lokaal ov, zeker binnenstedelijk.
Nabijheid voorzieningen	De nabijheid van bijvoorbeeld een supermarkt of eetgelegenheid wordt gewaardeerd.
Kwaliteit openbare ruimte	Een veilige, nette omgeving om in te werken met voldoende ruimte voor groen en water.
Lokale gebondenheid	Ondernemers op dit type bedrijventerreinen komen veelal uit de directe omgeving en hebben een sterke voorkeur ook bij uitbreiding nabij hun woonplaats gevestigd te blijven.
Prijs	Voor bepaalde segmenten waarvoor de uitstraling van de vestigingslocatie minder belangrijk is (bijvoorbeeld autosloperijen) is een lage prijs een belangrijke vestigingsfactor. Voor andere segmenten die zich binnen dit werkmilieu vestigen zijn kwaliteit en bereikbaarheid belangrijkere factoren.

Werkmilieu (maak)industrie

Een werkmilieu met een industrieel karakter waarbinnen bedrijven produceren en verwerken. Dit vindt vaak plaats op grote(re) kavels, veelal met een milieucategorie van 3.2 of meer.

Industriële terreinen bieden in de regel ruimte aan bedrijvigheid met een hoge milieucategorie (hmc-bedrijvigheid). Grootschalige bouwbedrijven vestigen zich eveneens in dit werkmilieu. Bedrijventerreinen binnen het werkmilieu (maak)industrie zijn zodoende vaak eveneens gemengde bedrijventerreinen met ruimte voor verschillende typen bedrijvigheid, waarbij productie en verwerking de hoofdmoot is.

De productiefaciliteiten voor Smart Industry vestigen zich bij voorkeur ook binnen dit werkmilieu.

Het verschil met het klassiek-gemengd werkmilieu is de schaalgrootte van de gevestigde bedrijven en kavels, alsmede een overwegend hogere milieucategorie (3.2 en hoger). Net als bij het klassiek-gemengde werkmilieu is vestiging van een kleinschaliger bedrijf met een lagere milieucategorie niet per definitie uitgesloten. Dit kan enkel in het bestemmingsplan geregeld worden.

Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu (maak)industrie (Tabel 4).

Tabel 4 Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu (maak)industrie

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid	Bereikbaarheid voor aan- en afvoer is van groot belang, in ieder geval via de weg. Over water is in een aantal gevallen een pré.
Nabijheid klanten/ketenpartners	Hierdoor kunnen bedrijven elkaar aanvullen waar nodig en een netwerk vormen.
Arbeidspotentieel	Praktisch en middelbaar opgeleid personeel hecht er over het algemeen waarde aan dat zij niet te lang hoeven te reizen naar hun werk.
Hogere milieucategorie	(Maak)industrie brengt in veel gevallen hinder met zich mee. Een hogere milieucategorie, vanaf categorie 3.2 is daarom wenselijk.
Kavelgrootte	Grote(re) kavels met een praktische inrichting en bij voorkeur ook uitbreidingsmogelijkheden.
Digitale infrastructuur	Voor de Smart Industry is een goede internetverbinding onmisbaar.

Logistiek

Reguliere logistiek en stadsdistributie

Een netwerk van bedrijven in de logistiek, handel en opslag. Dit zijn vaak grootschalig opgezette terreinen met veel ruimte voor vrachtverkeer en bij voorkeur parkeren. Reguliere logistiek vestigt zich doorgaans op kavels met een oppervlakte tussen de 5.000m² en 2 hectare. De tussencategorie daarboven, met oppervlaktes van 2 tot 4 hectare wordt XL-logistiek genoemd.

Het werkmilieu reguliere logistiek is dus gevarieerd en omvat lokale vervoersbedrijven die zich bezighouden met cross-docking tot relatief grote distributiecentra die net niet in de categorie XXL-logistiek vallen. Hiermee kan door middel van een flexibele kavelgrootte rekening gehouden worden. Dat vraagt tegelijkertijd om goede planning om restkavels zoveel mogelijk te voorkomen.

Een specifieke vorm van logistiek is stadsdistributie. Het belang van dit type logistiek neemt door de groei van e-commerce nog steeds toe. Stadsdistributie is gericht op het verzorgen van de last mile naar de klant. Vanuit deze locaties worden vervoersstromen van verschillende leveranciers gebundeld voor efficiënter transport binnen de stad. Stadsdistributie vindt vooral plaats vanuit een *local spoke* met een veelal geringe kavelgrootte van 0,5 tot 1 hectare, soms zelfs kleiner.

Belangrijkste vestigingsfactoren van de reguliere logistiek en stadsdistributie (Tabel 5)

Tabel 5 Belangrijkste vestigingsfactoren van de reguliere logistiek en stadsdistributie

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid	De ligging ten opzichte van de transportassen en de multimodale verbinding met het achterland.
Nabijheid klanten/ ketenpartners	Aanwezigheid van andere logistieke bedrijven en toeleveranciers, zodat voorzieningen gedeeld kunnen worden.
Parkeeraanbod	Het is van belang dat voldoende parkeeraanbod gerealiseerd kan worden voor het stallen van de (vracht)wagens. Voor stadsdistributie is de mogelijkheid elektrische laadpalen te realiseren belangrijk, aangezien deze stadsdistributie idealiter plaatsvindt met elektrisch transport.
Arbeidspotentieel	Praktisch en middelbaar opgeleid personeel hecht er over het algemeen waarde aan dat zij niet te lang hoeven te reizen naar hun werk. Nabijheid van arbeid is dus een vereiste.
Kavelgrootte	Kavels met een praktische inrichting vanaf 5.000m ² tot 4 hectare.
Prijs	De grondprijs speelt een rol, maar is niet de meest belangrijke vestigingsfactor. Bereikbaarheid en de beschikbaarheid van personeel zijn van groter belang.

XXL-Logistiek

Een netwerk van bedrijven in de logistiek, handel en opslag. Dit zijn vaak grootschalig opgezette terreinen met veel ruimte voor vrachtwagens. De echt grootschalige logistiek (>4ha) vestigt zich binnen Nederland met name langs de grenzen in de zuid- en zuidoostelijke provincies, waaronder zuidoost Gelderland

Binnen de XXL-logistiek wordt onderscheid gemaakt tussen regionale, nationale en Europese distributiecentra (respectievelijk RDC, NDC en EDC). E-commerce en supermarkt-gerelateerde distributiecentra maken het meest gebruik van XXL-locaties.

Ontwikkeling van XXL-distributiecentra gebeurt deels door eindgebruikers, maar vaak is er sprake van een ontwikkelaar/belegger die al dan niet op risico ontwikkelt ten behoeve van verhuur van (delen) van het pand.

De regio Arnhem-Nijmegen heeft in samenspraak met de provincie Gelderland randvoorwaarden opgesteld voor de verdere ontwikkeling van bedrijventerreinen ten behoeve van XXL-logistiek. De

inhoud van deze notitie is toegelicht in het tweede hoofdstuk met de beschrijving van het plangebied.

Belangrijkste vestigingsfactoren van de XXL-logistiek (Tabel 6).

Tabel 6 Belangrijkste vestigingsfactoren van de XXL-logistiek.

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid	De ligging ten opzichte van de transportassen en de multimodale verbinding met het achterland.
Kavelgrootte	Grotere kavels (>4 ha) met een praktische inrichting. Bij voorkeur is de oppervlakte flexibel.
Aanvullende faciliteiten	Nabijheid van parkeervoorzieningen (voor vrachtwagens) is voor deze sector van belang, aangezien vrachtwagenchauffeurs behoefte hebben aan overnachtingsruimte. Clean Energy Hubs zijn in opkomst.
Bereikbaarheid personeel	Praktisch en middelbaar opgeleid personeel hecht er over het algemeen waarde aan dat zij niet te lang hoeven te reizen naar hun werk.
Complementaire bedrijvigheid	Aanwezigheid van andere logistieke bedrijven en toeleveranciers, zodat voorzieningen gedeeld kunnen worden.
Digitale infrastructuur	Snel en betrouwbaar internet wordt door digitalisering en robotisering steeds belangrijker.

Agrifood

Een netwerk van bedrijven met aan de basis productiebedrijven gericht op teelt en veredeling van landbouwproducten. Verderop in de keten vinden we agrologistieke bedrijven zoals importeurs, exporteurs, verpakkingsbedrijven en logistiek dienstverleners. Agrifood is daarmee een mix van productie en logistiek gerelateerd aan de agrarische sector. De link met voedsel en de agrarische sector onderscheidt het werkmilieu agrifood dan ook van logistiek en (maak)industrie. Het werkmilieu kent grotendeels een combinatie van vestigingseisen van logistiek en (maak)industrie, waarbij bijvoorbeeld voedselverwerkende industrie in veel gevallen vraagt om specifieke milieucontouren.

Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu agrifood (**Error! Not a valid bookmark self-reference.**).

Tabel 7 Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu agrifood.

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid	Voor agrologistiek is de ligging ten opzichte van de transportassen en de multimodale verbinding met het achterland van groot belang.
Agro-gelieerde bedrijvigheid	Clustervorming een factor van belang voor agrifood. De connectie met de agrarische sector is nog sterk aanwezig, zowel in de zin van logistiek als in de ontwikkeling van (landbouw)machines en hulpmiddelen.
Bereikbaarheid personeel	Lager en middelbaar opgeleid personeel hecht er over het algemeen waarde aan dat zij niet te lang hoeven te reizen naar hun werk.
Kavelgrootte	Grotere kavels met een praktische inrichting.
Digitale infrastructuur	Snel en betrouwbaar internet wordt door digitalisering en robotisering steeds belangrijker
Specifieke milieucontouren	Voedselverwerking vraagt in veel gevallen om specifieke maatregelen, die gewaarborgd worden door strengere milieucontouren.

Werkmilieu hoogwaardig/kantoren

Een werkmilieu hoogwaardig/kantoren kenmerkt zich door de aanwezigheid van m.n. kantoor-gerelateerde bedrijfsfuncties op een vaak nog monofunctioneel bedrijventerrein. Het betreft veelal bedrijfsverzamelgebouwen, waar bedrijven uit bijvoorbeeld de zakelijke dienstverlening zich vestigen. Een hoogwaardig werkmilieu kan tevens productiefaciliteiten voor hoogwaardigere sectoren, zoals de medische sector, huisvesten.

Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu hoogwaardig/kantoren (Tabel 8).

Tabel 8 Belangrijkste vestigingsfactoren van het werkmilieu hoogwaardig/kantoren.

Vestigingsfactoren	Toelichting
Bereikbaarheid per ov	De bereikbaarheid per ov is van groot belang. Bij voorkeur per intercitytrein
Nabijheid voorzieningen	Van belang zijn met name voorzieningen gedurende de werkuren, zoals een eetgelegenheid
Stedenbouwkundige uitstraling	Een nette, moderne uitstraling van de bedrijfspanden en de openbare ruimte
Bereikbaarheid per auto	Voor bedrijvigheid dat zich op dit type locaties vestigt en haar werknemers is en blijft de auto nog steeds het belangrijkste vervoersmiddel
Zichtlocatie	Met name grotere bedrijven willen zichtbaar zijn voor de buitenwereld

Sound analysis, inspiring ideas

Advies benutten ontwikkelruimte RPW Arnhem-Nijmegen

In de visie Groene metropool staat de opgave groene groeiregio centraal, met daaraan gekoppeld de voor bedrijventerreinen met name relevante opgave Productieve regio. Daarin stelt de regio zich duurzame economische groei en het (door)ontwikkelen van regionale clusters op kwalitatief goede werklocaties tot doel. Dit betekent dat waar mogelijk zoveel mogelijk bestaande bedrijventerreinen worden benut voordat nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden. Omdat het ene marktsegment eenvoudiger in te passen is in bestaand terrein en de ruimtebehoefte urgenter is dan in het andere, is een onderscheid naar marktsegmenten essentieel bij het benutten van de ontwikkelruimte in het RPW. De Productieve regio is het gremium waar het RPW vanaf 2021 en de verdeling van de ontwikkelruimte wordt behandeld.

Ontwikkelruimte

Het RPW Arnhem-Nijmegen biedt voor de periode 2020 tot 2030 regionaal 121,5 hectare ontwikkelruimte. De ontwikkelruimte is het resultaat van de confrontatie tussen 150 hectare hard aanbod en een ruimtevraag van 271 hectare. Dat wil zeggen dat er in de periode tot 2030 behoefte is aan 121,5 hectare additionele ruimte op bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen.

Tabel 1 laat de ontwikkelruimte per werkmilieu zien. De ontwikkelruimte per werkmilieu is het resultaat van de vergelijking tussen vraag en aanbod per werkmilieu. Een positief getal betekent dus meer vraag dan aanbod in de periode tot 2030 en daarmee behoefte aan additionele ruimte.

De totale ontwikkelruimte voor XXL-logistiek bedraagt 42 hectare (peildatum 1 mei 2020). Om flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de ontwikkelingen voor XXL-logistiek binnen de daarvoor aangewezen gebieden, wordt de ontwikkelruimte op basis van een logische ruimtelijke invulling van beide ontwikkellocaties verdeeld over uitbreiding van DocksNLD en de Grift. Hiervoor geldt met het oog flexibiliteit en maatwerk bij de planvorming een afwijking naar boven met maximaal 20%.

Bij de monitoring medio 2022 wordt geadviseerd hoe verder te gaan met de resterende ontwikkelruimte voor zowel XXL-logistiek als andere werkmilieus.

Tabel 1 Ontwikkelruimte 2020-2030 per werkmilieu.

Werkmilieu	Ontwikkelruimte
Klassiek-gemengd	36 ha
Reguliere logistiek	18,5 ha
XXL-logistiek	42 ha
(Maak)industrie	15 ha
Agrifood	16 ha
Hoogwaardig/kantoren	-6 ha
Totaal	121,5 ha

Spelregels benutten ontwikkelruimte

Voor het benutten van de ontwikkelruimte zijn regionaal de volgende spelregels afgesproken¹:

- Voor nieuwe ontwikkeling gelden de regels van de Ladder van Duurzame Verstedelijking. Dit betekent dat eerst onderzocht moet worden in hoeverre bestaand bedrijventerreinen kwalitatief geschikt (ook voor maakindustrie en het klassiek-gemengd werkmilieu) gemaakt kan worden, voordat nieuwe ontwikkellocaties in aanmerking komen;
- Inventariseren mogelijk nieuwe ontwikkellocaties. In het kader van duurzaam ruimtegebruik zijn enkel uitbreidingen aansluitend aan bestaande bedrijventerreinen toegestaan.

Oftewel, nieuwe ontwikkelingen komen pas in aanmerking indien aangetoond wordt dat een ruimtevraag niet in bestaand stedelijk gebied, dat wil zeggen bestaand aanbod, leegstaande panden of door middel van herstructurering, gehuisvest kan worden. Nieuwe ontwikkeling vinden uitsluitend plaats in aansluiting op bestaande bedrijventerreinen.

Inventarisatie (plan)aanbod

Bij de inventarisatie van het harde en zachte (plan)aanbod is het volgende geconstateerd:

- Het uitgifbaar aanbod bedraagt per 1 mei 2020 150 hectare²;
- Het totaal aan zachte plannen bedraagt 235 hectare: 130 ha voor 2025; en 105 ha na 2025.

Het uitgifbaar aanbod is verdeeld naar werkmilieus. Ook van de zachte plannen is op basis van de beschikbare informatie en onderverdeling gemaakt. De peildatum is steeds 1 mei 2020. Deze onderverdeling is zichtbaar in onderstaande tabellen.

Tabel 2 Uitgifbaar aanbod per 1 mei 2020³.

Werkmilieu	Aanbod
Klassiek-gemengd	60 ha
Reguliere logistiek	28 ha
XXL-logistiek	27 ha
(Maak)industrie	27 ha
Agrifood	0 ha
Hoogwaardig/kantoren	8 ha
Totaal	150 ha

Tabel 3 Zachte plannen vs. ontwikkelruimte per werkmilieu⁴.

	Zacht planaanbod	Ontwikkelruimte
Klassiek - gemengd	23,5 ha	36 ha
Reguliere logistiek	55 ha	28 ha
XXL-logistiek	65 ha	42 ha
(Maak)industriële	52,0 ha	15 ha
Agrifood	-	16 ha
Hoogwaardig/kantoren	-	-6 ha
Overig gemengd/ nnb	39,5 ha	-
Totaal	235,1 ha	121,5 ha
Waarvan watergebonden	22,0	prioriteit

¹ PFO Economie, 11 maart 2020.

² Bijzondere werklocaties zijn buiten beschouwing gelaten in de vraag-aanbodconfrontatie. Het aanbod op deze locaties bedraagt in totaal 21,5 hectare.

³ Aanbod 7Poort is verdeeld over klassiek-gemengd en XXL-logistiek. Daarmee wijkt deze tabel af van het concept RPW.

⁴ Zachte plannen voor watergebonden bedrijvigheid komen voor in meerdere werkmilieus en zijn daarom apart weergegeven. Van het totaal van 235 hectare is 42,5 hectare watergebonden. Een deel van de zachte plannen is ter uitbreiding van bestaande bedrijven. Er is in potentie 22 hectare additionele ruimte, waarvan 17 hectare voor 2025 in ontwikkeling genomen kan worden.

Er is daarmee $150 + 235 = 385$ hectare planaanbod in de regio Arnhem-Nijmegen. Voor de periode 2020-2030 overstijgt dit de ruimtevraag van 271 hectare met 114 hectare. Het totale planaanbod bedraagt dus 142% van de ruimtevraag.

Benutten ontwikkelruimte

Een van de doelstellingen in het RPW is gezond evenwicht tussen vraag en aanbod. Dit betekent dat er in de regio voldoende ruimte beschikbaar is om de ruimtebehoefte van ondernemers te faciliteren, zonder daarmee de regio op slot te zetten. Oftewel, zonder ervoor te zorgen dat elders in de regio niet ingespeeld kan worden op marktontwikkelingen doordat de Ladder van Duurzame Verstedelijking niet meer doorlopen kan worden.

De regio staat nu voor de keuze hoe de ontwikkelruimte van 121,5 hectare de komende 10 jaar in te vullen. Daarvoor presenteren we hier vier opties:

1. Gestuurde fasering door tranchering;
2. Volledig vrijgeven ontwikkelruimte (wie het eerst komt, ...);
3. Stoplichtmodel;
4. Bewuste overprogrammering (130% van de ruimtebehoefte).

1. *Gestuurde fasering door tranchering*

Voorstel:

- De ontwikkelruimte wordt in twee tranches van 50% procent opengesteld voor inschrijving.
 - De eerste 50% per 01-03-2021,
 - de resterende 50% na tweejaarlijkse monitoring per 01-01-2023.
- Uitgangspunt is de ontwikkelruimte per werkmilieu.
- De monitoring dient ter beoordeling van het aantal en de oppervlakte van inschrijvingen en kan leiden tot overheveling van ontwikkelruimte tussen werkmilieus. Dit is het geval indien er in werkmilieu A meer vraag is dan de ontwikkelruimte toelaat, terwijl er in werkmilieu B juist minder vraag is.
- Kwalitatieve beoordeling van een zacht plan vindt plaats op het moment van indienen voor regionale afstemming.
- Kwalitatieve beoordeling vindt ambtelijk plaats en wordt voorzien van een advies ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuurlijk overleg.
- Bij overvraging voorkeur voor het kwalitatief best beoordeelde plan. De indicatoren voor kwalitatieve beoordeling worden in het RPW vastgelegd.

Voordelen:

- Gestuurde fasering, waardoor in regionaal overleg meer grip gehouden wordt op nieuwe ontwikkelingen;
- Nieuwe locaties bij bestaande regionale bedrijventerreinen komen gespreid beschikbaar. Daarmee is de kans op regionale concurrentie op grondprijzen kleiner.
- Inspelen op marktontwikkelingen is eenvoudiger op het moment dat een bestemmingsplan nog niet vastgesteld is.
- Er is meer sturing op kwaliteit mogelijk. Door gestuurde fasering blijft de noodzaak om bestaand en mogelijk verouderd bedrijventerrein eerst aan te pakken voordat er nieuw ontwikkeld wordt.

- Plannen die nu nog minder concreet zijn en daarmee minder kans maken op een goede kwalitatieve beoordeling sluiten over enkele jaren mogelijk beter aan bij de marktbehoefte.

Nadelen:

- Kans op versnipperd aanbod, doordat kleinere oppervlaktes kunnen worden gerealiseerd. Uitbreiding vindt echter uitsluitend plaats in aansluiting op bestaande bedrijventerrein, waardoor deze kans minimaal is.
- Het is lastiger een business case rond te krijgen indien kleinere oppervlaktes kunnen worden gerealiseerd.
- Bepaalde werkmilieus / marktsegmenten vragen om direct beschikbaarheid van grote oppervlaktes

Overzicht voor- en nadelen:

Voordelen	Nadelen
Gestuurde fasering	Kleinere oppervlaktes
Inspelen op marktontwikkelingen	Lastigere business case
Gespreide beschikbaarheid	Inspelen op behoefte aan directe beschikbaarheid grote oppervlaktes
Meer sturing op kwaliteit	
Nu minder concrete plannen mogelijk over enkele jaar geschikter	

2. Volledig vrijgeven ontwikkelruimte (wie het eerst komt, ...);

Voorstel:

- De ontwikkelruimte wordt per 01-01-2021 volledig vrijgegeven.
- Uitgangspunt is de ontwikkelruimte per werkmilieu.
- De Ladder van Duurzame Verstedelijking is het primaire toetsingsinstrument.
- De monitoring van het RPW wordt gebruikt om de inschrijvingen per werkmilieu in kaart te brengen. Daarmee kan de monitoring leiden tot overheveling van ontwikkelruimte tussen werkmilieus. Dit is het geval indien er in werkmilieu A meer vraag is dan de ontwikkelruimte toelaat, terwijl er in werkmilieu B juist minder vraag is.
- Kwalitatieve beoordeling van een zacht plan vindt plaats op het moment van indienen voor regionale afstemming.
- Kwalitatieve beoordeling vindt ambtelijk plaats en wordt voorzien van een advies ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuurlijk overleg.
- Bij overvraging voorkeur voor het kwalitatief best beoordeelde plan.

Voordelen:

- Er ontstaat op korte termijn zekerheid over de te ontwikkelen locaties de komende tien jaar.
- Door de in potentie grotere oppervlaktes die in ontwikkeling genomen kunnen is de business case gemakkelijker rond te krijgen.

- Flexibiliteit om in te spelen op veranderende marktbehoefte kan binnen bestemmingsplannen geregeld worden.

Nadelen:

- Op dit moment minder concrete plannen, die over enkele jaren mogelijk beter aansluiten bij de marktbehoefte, hebben minder kans om in aanmerking te komen voor ontwikkeling. Alleen nu concrete plannen komen in aanmerking.
- Door de ontwikkelruimte nu volledig in te vullen biedt de regio zichzelf minder flexibiliteit om in te spelen op een veranderende markt.
- Er is in potentie sprake van een snelle toename van het aanbod, waardoor grondprijzen mogelijk onder druk komen te staan.
- Er is minder sprake van sturing op kwaliteit. Bij ruime beschikbaarheid van nieuw aanbod is de stimulans om bestaande terreinen te benutten kleiner.

Overzicht voor- en nadelen:

Voordelen	Nadelen
Zekerheid over regionale ontwikkellocaties	Alleen nu concrete plannen komen in aanmerking
Eenvoudigere business case	Minder flexibel bij veranderende markt
Flexibiliteit bieden binnen bestemmingsplan	In potentie een snelle toename van het aanbod
	Minder sturing op kwaliteit

3. Stoplichtmodel;

Voorstel:

- De ontwikkelruimte wordt per 01-03-2021 volledig vrijgegeven.
- Uitgangspunt is de ontwikkelruimte per werkmilieu.
- De kwalitatieve beoordeling van zachte plannen vindt vooraf plaats en wordt vastgelegd in het RPW. Beoordeling vindt plaats aan de hand van het stappenplan in het RPW.
- De beste plannen per werkmilieu komen in aanmerking voor ontwikkeling.
- De monitoring dient ter beoordeling van inschrijvingen en kan leiden tot overheveling van ontwikkelruimte tussen werkmilieus. Dit is het geval indien er in werkmilieu A meer vraag is dan de ontwikkelruimte toelaat, terwijl er in werkmilieu B juist minder vraag is.
- De beoordeling van zachte plannen kan bij monitoring en RPW worden herzien, waardoor een plan kan opklimmen in status.

Voordelen:

- Er is vooraf duidelijkheid en transparantie over de beoordeling van zachte plannen. Zo is per werkmilieu bekend waaraan een plan moet voldoen om in aanmerking te komen voor ontwikkeling.
- Enkel de beste plannen per werkmilieu komen in aanmerking.
- Er kan per plan een fasering worden vastgelegd dat past bij de fasering van andere plannen en de dynamiek van het werkmilieu waarop het plan zich richt.
- Plannen kunnen bij monitoring en een nieuw RPW opklimmen in status.

Nadelen:

- Net als bij het volledig vrijgeven van de ontwikkelruimte komen de plannen die nu het meest concreet zijn als eerst in aanmerking voor ontwikkeling.
- Niet alle zachte plannen kunnen nu openbaar worden gemaakt.

Overzicht voor- en nadelen:

Voordelen	Nadelen
Transparantie	Nu concrete plannen komen het eerst in aanmerking
Beste plannen komen in aanmerking	
Mogelijkheid tot fasering	

4. Bewuste overprogrammering (130% van de ruimtebehoefte).

Voorstel:

- Net als bij woningbouw programmeren op 130% van de regionale ruimtebehoefte
- Op die manier wordt rekening gehouden met 30% uitval van (harde en zachte) plannen.

Voordelen:

- Door te plannen op 130% van de geraamde ruimtebehoefte garandeert de regio voldoende aanbod voor de periode tot 2030.
- Gemeenten kunnen eenvoudiger inspelen op de behoefte aan beschikbare grootschalige kavels voor XXL-logistiek.
- Er is in principe al sprake van een programmering op (ruim) 130% van de ruimtebehoefte. Het totale aanbod (incl. zachte plannen) bedraagt namelijk 142% van de geraamde ruimtebehoefte.

Nadelen:

- Door in te zetten op planontwikkeling voor 130% van de regionale ruimtebehoefte ontstaat het risico op regionaal overaanbod. Binnen de Ladder van Duurzame Verstedelijking is geen ruimte voor 130%. Dit gaat bovendien in tegen de regionale keuze voor het middenscenario.
- Inzetten op 130% draagt niet bij aan een keuze over de prioritering van zachte plannen.
- Er is minder sprake van sturing op kwaliteit. Bij ruime beschikbaarheid van nieuw aanbod is de stimulans om bestaande terreinen te benutten kleiner.
- De vergelijking met de woningmarkt gaat niet een-op-een op. Op de woningmarkt is sprake van structurele tekorten. Op regionaal niveau is op bedrijventerreinen nog 150 hectare aanbod beschikbaar. Bovendien bedraagt het harde en zachte planaanbod 142% van de geraamde ruimtebehoefte voor de periode tot 2030, waardoor in wezen al rekening gehouden wordt met planuitval.

Overzicht voor- en nadelen:

Voordelen	Nadelen
Garantie op voldoende aanbod	Kans op regionaal overaanbod
Inspelen op behoefte aan grote beschikbare kavels	Draagt niet bij aan prioritering
Planaanbod bedraagt nu 142% van de ruimtevraag	Vergelijking met de woningmarkt gaat niet op
	Minder sturing op kwaliteit

Advies

Na afweging van de voor- en nadelen van de verschillende opties komen we tot de conclusie dat er niet 1 model is die voor alle type bedrijvigheid toegepast kan worden. In de verdeling van de ontwikkelruimte is maatwerk per werkmilieu wenselijk. Op die manier kan ingespeeld worden op de

lokale ruimtebehoefte, die in een aantal gebieden urgent is, en de dynamiek in met name XXL-logistiek.

We stellen daarom een maatwerkalternatief voor, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen verschillende werkmilieus/ marktsegmenten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar lokale en regionale bedrijvigheid en XXL-logistiek.

Het alternatief voorstel, opgesteld door Ecorys, luidt dan als volgt:

- Lokale bedrijventerreinen (d.w.z. het lokale deel van het klassiek-gemengd werkmilieu) is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Lokale ontwikkelruimte wordt bij de verdeling van de ontwikkelruimte cijfermatig buiten beschouwing gelaten. Invulling geven aan lokale terreinen, door de betreffende gemeente, geschiedt volgens de regels in het RPW (Ladder van Duurzame Verstedelijking);
- Regionale bedrijventerreinen, te weten het regionale deel van het klassiek-gemengd werkmilieu, reguliere logistiek, (maak)industrie en agrifood wordt middels Optie 1: Gestuurde fasering door tranchering ingevuld. Het uitgangspunt is om in eerste instantie 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Van dit uitgangspunt kan, wanneer bij beoordelen blijkt dat er meerdere geschikte plannen zijn die de regio wil faciliteren en om maatwerk te leveren, tot een maximum van 70% worden afgeweken.

Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met het resterende deel van de ontwikkelruimte wordt omgegaan.

- XXL-Logistiek: Specifiek voor XXL-logistiek wordt afgesproken dat een deel (van de totale ontwikkelruimte van XXL logistiek van 42 hectare) verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ. Deze verdeling is tot stand gekomen op basis van de ruimtelijke mogelijkheden die beide aangewezen locaties bieden en wordt als volgt toegekend:
 - Knooppunt EMZ: DocksNLD 2, locatie C⁵, gemaximeerd tot 20 hectare netto ontwikkelruimte;
 - Knooppunt Nijmegen en omgeving: De Grift, deelgebied Noord, gemaximeerd tot 12,5 hectare netto ontwikkelruimte.

Hier geldt een afwijkingsmogelijkheid naar boven. In dit geval maximaal 20% in verband met omvang kavels, uitgiftemogelijkheden en maatwerk. De toekenning aan Nijmegen en Montferland betreft een eerste tranche van in totaal 42 hectare ontwikkelruimte voor XXL-logistiek. Het is aan de gemeenten Nijmegen en Montferland om deze ontwikkeling in de kaders van een bestemmingsplan vorm te geven en in procedure te brengen.

Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met het resterende deel van de 42 ha ontwikkelruimte wordt omgegaan.

Indien de opengestelde ontwikkelruimte op korte termijn uitgegeven is, dan biedt het RPW en de monitoring daarvan de mogelijkheid om bij te sturen. Gemeenten hebben de mogelijkheid snel te schakelen middels een uitwerkingsbevoegdheid in het bestemmingsplan. Daarmee is tegelijkertijd garantie op fasering van het beschikbaar komen van aanbod.

Tenslotte is het hanteren van een stoplichtmodel ter bevordering van de transparante en overweging die meegenomen kan worden in de besluitvorming.

⁵ PosadMaxwan (oktober 2020) Ontwikkelkaart XXL-logistiek Arnhem-Nijmegen, p. 40.

Bijlage I Aanbod per werkmilieu

Tabel 4 Aanbod klassiek-gemengd werkmilieu.

Werkmilieu	Gemeente	Bedrijventerrein	Aanbod (incl. optie)	In optie
Klassiek-gemengd	Arnhem	Rijnpark	3,4	0,6
	Arnhem	Het Broek	0,5	0,5
	Arnhem	Merwedeterrein	1,9	0,0
	Berg en Dal	Lieskes Wengs	0,2	0,0
	Berg en Dal	Hulsbeek fase 1	1,8	1,8
	Berg en Dal	Mies	1,1	0,0
	Druten	Industrie terrein Westerhout	0,6	0,3
	Druten	Klepperheide	0,4	0,0
	Druten	Westerhout Zuid	4,6	0,0
	Duiven	De Nieuweling	2,7	0,0
	Heumen	Werklandschap Overasselt	0,9	0,9
	Lingewaard	Agropark 2e fase	6,3	6,3
	Lingewaard	Houtakker 2	3,0	1,0
	Montferland	Matjeskolk uitbreiding	1,7	0,9
	Nijmegen	Winkelsteeg Compaq	4,0	0,0
	Overbetuwe	De Aam (Luxanterrein)	3,0	0,5
	Overbetuwe	De Aam (Sporalallee)	0,6	0,1
	Overbetuwe	Stationsomgeving Zetten-Andelst	0,0	0,0
	Rheden	Dieren Oost	2,4	0,0
	Westervoort	Het Ambacht	1,0	1,0
	Zevenaar	7Poort	17,5	7,5
	Zevenaar	Tatelaar	0,0	0,0
	Zevenaar	Hengelder	0,0	0,0
	Zevenaar	De Koppeling	2,0	0,0
Totaal			60 ha	21,4 ha
Reguliere logistiek	Duiven	Seingraaf	8,7	8,7
	Montferland	DocksNLD	-	-
	Montferland	't Goor - de Immenhorst	0,5	0,5
	Montferland	EBT I	0,1	0,0
	Overbetuwe	Park15	6,5	1,4
	Wijchen	Bijsterhuizen (Nijmegen/Wijchen)	12,1	3,7
	Zevenaar	7Poort	-	-
Totaal			28 ha	14,3 ha
XXL-logistiek	Duiven	Seingraaf	-	-
	Montferland	DocksNLD	3,9	3,9
	Montferland	't Goor - de Immenhorst	-	-
	Montferland	EBT I	-	-
	Overbetuwe	Park15	23,4	0,0
	Wijchen	Bijsterhuizen (Nijmegen/Wijchen)	-	-
	Zevenaar	7Poort	0,0	0,0
Totaal			27 ha	3,9 ha

Werkmilieu	Gemeente	Bedrijventerrein	Aanbod (incl. optie)	In optie
Agrifood	Nvt	-	-	-
Totaal			60 ha	21,4 ha
(Maak) industrie	Arnhem	Kleefse Waard Westervoortsedijk	0,5	0,0
	Arnhem	Industriepark Kleefse Waard ⁶	5,6	0,0
	Arnhem	Kleefse Waard BASF	0,5	0,0
	Beuningen	Schoenaker	5,6	0,0
	Duiven	Graafstaete	1,9	1,9
	Lingewaard	Pannenhuis 2	1,5	0,2
	Nijmegen	Noord-Kanaalhaven	0,8	0,0
	Nijmegen	Oost-Kanaalhaven	3,1	0,8
	Overbetuwe	Poort van Midden-Gelderland Zuid	0,0	0,0
	Overbetuwe	Merm Oost	2,4	0,0
	Rheden	Beemd	0,9	0,0
	Rheden	Kanaal II - uitbreiding	4,1	0,0
	Zevenaar	Spijksedijk	0,0	0,0
Totaal			27 ha	2,9 ha
Hoogwaardig/ kantoren	Arnhem	IJsseloord II	7,4	1,2
	Zevenaar	Technopark Mercurion	0,9	0,0
Totaal			8 ha	1,2 ha
Bijzondere werklocaties	Duiven	Innofase uitbreiding	15,5	11,4
	Nijmegen	Winkelsteeg NXP	6,2	0,0
Totaal			21,5 ha	11,4 ha

⁶ IPKW is eveneens een bijzondere werklocatie. Het aanbod is onderdeel van het werkmilieu (maak)industrie.

Advies invulling en beoordeling XXL-logistiek

De ligging aan de Gelderse corridor maakt de regio Arnhem-Nijmegen aantrekkelijk voor XXL-logistiek. Vanuit de Groen metropoolregio bestaat dan ook de ambitie om XXL-logistiek in de regio te faciliteren. Duurzaamheid, de koppeling met onderwijs en overheid en slim en bewust ruimtegebruik staan hierin centraal. Vanuit die gedachte is de behoefte ontstaan locaties aan te wijzen waarbinnen XXL-logistiek gefaciliteerd wordt.

In de afweging is aandacht voor de volgende inzichten over XXL-logistiek:

Overzicht van de inzichten over de XXL-logistiek, met aandacht voor:

- Statenbrief XXL-logistiek (zaaknummer: 2019-012873)
- De ontwikkelruimte XXL-logistiek voor de periode 2020-2030
- Advies Ecorys over de mogelijkheden voor XXL-logistiek
- Randvoorwaarden voor XXL-logistiek
- Locatieadvies (clustering) XXL logistiek (advies Posad Maxwan)
- Economisch belang XXL-logistiek (Stec Groep)
- Redenen voor multinationals om zich in Nederland te vestigen

De notitie wordt afgesloten met een beoordelingskader, met daarin de overwegingen uit deze deelonderzoeken en -adviezen.

Statenbrief XXL-logistiek (zaaknummer: 2019-012873)

In de Statenbrief dd. 13 november 2019 stelt Gedeputeerde Staten het volgende:

Ten aanzien van XXL logistiek zijn wij van mening dat de vraag naar XXL geclusterd moet worden op de corridors (Rhine-Alpine (A15/A12) en Northsea-Baltic (A1)) in de logistieke knooppunten (Tiel, Nijmegen en Emmerich/Montferland/Zevenaar) met als doel het beperken van de ruimtelijke impact op het landschap.

Wij vragen gemeenten en regio's om erop aan te sturen dat de XXL logistiek bijdraagt aan de regionale werkgelegenheid en aan bedrijven om zich hiervoor in te spannen. Op korte termijn zullen wij dit standpunt inbrengen in de gesprekken met onze partners en in de RPW's van Rivierenland en Arnhem-Nijmegen, waar de discussie rond XXL logistiek zich concentreert.

Bij de verdere inkleuring van de Omgevingsvisie in onder andere de Omgevingsverordening en economische visie zullen wij dit standpunt verder uitwerken waarbij wij integraal naar de totale opgave zullen kijken. Hierbij zullen wij de aanbevelingen meenemen uit het rapport dat in opdracht van ons is opgesteld (Rapport 'Toegevoegde waarde logistiek in Gelderland') en het advies van het College van Rijksadviseurs over (X)XL logistiek.

In het proces van de economische visie zullen wij met u in gesprek gaan om te discussiëren over het verder focussen van onze inzet op sterke clusters in onze provincie (agrofood, health, sustainability en de high tech-maakindustrie) en maatschappelijk relevante bedrijven zoals op het gebied van gezondheidszorg, voeding en schonere en duurzame technologieën. Dit kan mogelijk leiden tot prioritering.

Ontwikkelruimte¹

De geraamde ruimtebehoefte voor de periode 2020-2030 voor XXL-logistiek bedraagt minimaal **69 hectare**. Dit is exclusief ruimtebehoefte van witte raven en EDC's zonder binding met de regio.

De cijfers voor XXL-logistiek zijn vanwege de dynamiek op bestaande locaties, met name de percelen die verkocht zijn aan ontwikkelaars, zoveel mogelijk geactualiseerd. Hiervoor is peildatum 1 mei 2020 gehanteerd (zoals ook voor de overige bedrijventerreinen is toegepast). Hieruit blijkt dat er in totaal 31 hectare aanbod is, dat geschikt is voor XXL-logistiek. Daarvan is 27 hectare direct beschikbaar.² Het direct beschikbare aanbod bedraagt daarmee **27 hectare**.

Daaruit blijkt dat in totaal **42 hectare** ontwikkelruimte voor XXL-logistiek beschikbaar is. Om ruimte te houden voor flexibiliteit in de planvorming, komt de ontwikkelruimte in tranches beschikbaar.

Afgesproken wordt dat een deel (van de totale ontwikkelruimte van XXL logistiek van 42 hectare) verdeeld wordt over Knooppunt Nijmegen en omgeving en Knooppunt EMZ. Deze verdeling is tot stand gekomen op basis van de ruimtelijke mogelijkheden die beide aangewezen locaties bieden en wordt als volgt toegekend:

- Knooppunt EMZ: DocksNLD 2, locatie C), gemaximeerd tot 20 hectare netto ontwikkelruimte;
- Knooppunt Nijmegen en omgeving: De Grift, deelgebied Noord, gemaximeerd tot 12,5 hectare netto ontwikkelruimte.

Voor beide locaties geldt een afwijkingmogelijkheid naar boven tot 20%. De verdeling is gemaakt vanuit de ruimtelijke mogelijkheden die beide locaties bieden. De resterende hectaren ontwikkelruimte worden aangehouden om maatwerk en flexibiliteit te kunnen bieden naar de toekomst. Hoe om te gaan met het resterende deel van de ontwikkelruimte is onderdeel van de monitoring in 2022.

Advies Ecorys over de mogelijkheden voor XXL-logistiek³

Belangrijkste vestigingseisen XXL-logistiek

- Multi-/synchromodaliteit – efficiënte koppeling verschillende vervoerswijzen, zoals (vracht)auto, trein, schip of vliegtuig, op een locatie. Digitale infrastructuur is eveneens van groot belang.
- Vertakking van de XXL-logistiek – De ontwikkeling van grootschalige distributiecentra zet zich naar verwachting ook op de middellange termijn, terwijl er tegelijkertijd een beweging te zien is richting kleinere hubs nabij stedelijk gebied ten behoeve van stadsdistributie. Beide zijn in de meeste gevallen onderdeel van dezelfde keten, waarbij de kleinere hubs in stedelijk gebied bevoorrad worden vanuit grootschalige distributiecentra in het zuiden en oosten van het land. De logistieke keten ziet er dan, van groot naar klein, als volgt uit:
 - **XXL-logistiek**: vanaf 4 hectare tot groter dan 10 hectare.
 - **XL-logistiek**: kleinere distributiecentra aan de rand van stedelijk gebied met een oppervlakte van 1 à 2 tot 4 hectare.
 - In zogeheten **city hubs**, met een oppervlakte van 0,5 tot max. 2 ha worden vervoersstromen van verschillende leveranciers gebundeld voor efficiënter transport binnen de stad.
- Maatvoering – oppervlakte en vorm is van belang, de gangbare maatvoering binnen de XXL-logistiek is gelijk gebleven aan die van 2017. Door automatisering kan de (verticale) ruimte steeds efficiënter worden benut.

¹ Ecorys (2020) Monitoring RPW medio 2019 - medio 2020.

² Daarnaast is er nog 33 hectare verkocht zonder eindgebruiker. Voor het merendeel van de kavels die door ontwikkelaars zijn gekocht, zijn contracten getekend met eindgebruikers of zijn eindgebruikers in beeld. Deze ruimte is daarmee nog slechts beperkt voor de markt beschikbaar.

³ Ecorys (16 april 2019) XXL-logistiek Regio Arnhem-Nijmegen

- Snel beslissen – Door schaarste aan ruimte wordt er steeds vaker gekozen voor herontwikkeling verouderde locaties of ontwikkeling op niet toegewezen locaties.
- Ligging nabij Duitsland – De nabijheid van de Duitse grens en met name de middelgrote steden Emmerich en Kleve geeft de regio toegang tot een extra afzetmarkt en potentiële arbeidsmarkt.
- Nabijheid en kwaliteit arbeidsmarkt – De vraag naar personeel veranderd door ontwikkelingen op het gebied van robotisering en automatisering. Veel praktisch geschoolde arbeid verdwijnt hierdoor ten koste van technisch en hooggeschoold personeel. Verder kan vergrijzing leiden tot een toekomstig arbeidstekort.

Verschillende typen ontwikkelaars, verschillende effecten op het aanbod

We onderscheiden vier verschillende typen beleggers en/of ontwikkelaars van XXL-logistiek vastgoed. Daaruit dat de logistieke markt divers is. Grondverkoop betekent niet automatisch dat een kavel uitgegeven en daarmee van de markt is:

1. Kopen grondpositie ten behoeve van beleggers/investeerders.

Dit betekent dat de grond van de vorige eigenaar, bijvoorbeeld de gemeente of een agrariër, eigendom wordt van een beleggingsfonds. Dit heeft geen effect op het uitgeefbaar aanbod.

2. Ontwikkelen logistiek bedrijventerrein voor belegging(sfonds): bouwer/ ontwikkelaar

Dit type ontwikkelaar ontwikkelt een bedrijventerrein als investering. De bestemming van de aangekochte gronden wordt gewijzigd naar een bedrijfsbestemming en er komt aanbod op de markt.

3. Ontwikkelen voor verhuur/verkoop aan een eindgebruiker.

Een ontwikkelaar van vastgoedgoed voor verhuur of verkoop aan een eindgebruiker neemt grond af van de grondeigenaar. Vervolgens zijn er twee scenario's:

- de ontwikkelaar ontwikkelt voor een (on)bekende eindgebruiker, die het vastgoed direct in gebruik neemt. Dit betekent een afname van het aanbod, of
- de ontwikkelaar ontwikkelt op risico. Oftewel, er moet nog een eindgebruiker gevonden worden. Wanneer op risico ontwikkeld wordt en er nog geen eindgebruiker gevonden is, betekent dit leegstand. Voor de Ladder van duurzame verstedelijking geldt dit als bestaand stedelijk gebied en daarmee aanbod.

4. Ontwikkelen voor eigen gebruik

De vierde optie is een eindgebruiker die een distributiecentrum laat ontwikkelen voor eigen gebruik. Dit betekent bij definitieve verkoop van de grond een directe afname van het aanbod.

Bijzondere positie XXL-logistiek in de ruimtevraag

Ook aan de vraagkant is XXL-logistiek bijzonder. In de XXL-logistiek draait het vaak om nieuwe partijen die van buiten de regio komen en zich vestigen op kavels van meer dan 4 hectare en vaak nog groter. Dergelijke bovenregionale partijen zijn lastig te vatten in een vraagraming, omdat de raming in essentie gebaseerd is op autonome groei van reeds in de regio gevestigde bedrijvigheid. Daarom valt de ruimtebehoefte van witte raven (d.w.z. incidentele ruimtevragers met een oppervlakte van meer dan 10 ha) en EDC's zonder regionale binding buiten de prognoses. Dit betekent dat andere, ruimtelijke en landschappelijke overwegingen primair ten grondslag liggen aan de afbakening van potentiële ontwikkellocaties.

Randvoorwaarden voor XXL-logistiek⁴

In samenspraak met de provincie Gelderland zijn vooruitlopend op de herziening van het RPW Arnhem-Nijmegen Randvoorwaarden voor XXL logistiek opgesteld. Sturing van de ontwikkelingen voor XXL-logistiek is hiervan het gemeenschappelijk doel. Om nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek mogelijk te maken moeten gemeenten, ontwikkelaars en eindgebruikers voldoen aan die randvoorwaarden.

Deze randvoorwaarden zijn op te delen in vijf thema's: clustering, landschappelijke inpassing, duurzaamheid, toegevoegde waarde voor de regio en organisatiegraad. Daarnaast is als overkoepelende randvoorwaarde opgenomen dat een gezond evenwicht tussen vraag en aanbod centraal staat en dat door middel van de Ladder van duurzame verstedelijking aangetoond moet worden dat er voldoende marktvraag is voor de ontwikkeling.

Locatieadvies (clustering) XXL logistiek (advies Posad Maxwan)

Naar aanleiding van de randvoorwaarden voor XXL-logistiek heeft de regio het adviesbureau PosadMaxwan gevraagd om advies over de meest geschikte locatie voor uitbreiding ten behoeve van XXL-logistiek. Vanuit het perspectief van clustering en landschappelijk inpassing komt PosadMaxwan tot een prioritering van ontwikkellocaties binnen knooppunt Nijmegen e.o. en knooppunt EMZ. Zij adviseren de potentiële ontwikkellocaties in overweging te nemen, met op volgorde een voorkeur voor:

- Park15 (locatie A en B);
- De Grift (D t/m H)
- 7Poort (D)
- DocksNLD (D) – Duits grondgebied

Zij beoordelen deze locaties als meest geschikt, omdat uitbreiding geen (of slechts zeer beperkt) negatieve gevolgen heeft voor bestaand aantrekkelijk en open landschap. Dit is met nadruk een prioritering vanuit landschappelijk oogpunt. Daarnaast zijn ook andere, economische overwegingen en de visie en besluitvorming van lokale en regionale overheden in Nederland en Duitsland van belang.

Na deze locaties volgen in de prioritering:

- DocksNLD (C)
- 7 Poort (B, C, E en F) en DocksNLD (A en B): pas nadat de andere locaties in overweging zijn genomen.

PosadMaxwan heeft een voorkeur voor kavel D op Duits grondgebied. Deze locatie is door het Regierungsbezirk Düsseldorf aangewezen als reservelocatie. De locatie kan in de toekomst worden ontwikkeld ten behoeve van XXL logistiek. Het initiatief daarvoor moet vanuit externe investeerders dit oppakken. Gemeinde Emmerich heeft zelf vooralsnog voldoende ha in portefeuille. Op dit moment is ontwikkeling op deze locatie daarom niet aan de orde.

Bij de afweging tussen locatie AB en locatie C in Montferland concludeert PosadMaxwan dat uitbreiding van DocksNLD in beide ontwikkelrichtingen, oost én noord, een impact heeft op de beleving van het landschap en de omgeving. Omdat kavel C een meer compacte keuze is dan de uitbreiding op kavels AB, geeft PosadMaxwan een voorkeur aan ontwikkeling op kavel C.

⁴ Notitie: Randvoorwaarden XXL-logistiek. 31 maart 2020.

Economisch belang XXL-logistiek⁵

Logistiek levert een bijdrage van 6% van het bruto regionaal product en direct circa 5% van de banen in de regio Arnhem-Nijmegen. De logistiek is daarnaast een enabler voor andere sectoren; ze zorgt ervoor dat producten uit de industrie of retail bij de klant terecht komen. Daarnaast zijn er in de regio veel aan de logistiek verwante ondernemers, zoals truckservice, catering, beveiliging en schoonmaakbedrijven.

Binnen XXL-logistiek is onderscheid naar Europese, nationale en regionale distributiecentra (EDC's, NDC's en RDC's). Binnen de regio Arnhem-Nijmegen biedt knooppunt Nijmegen en omgeving vooral ruimte aan NDC's en RDC's, maar ook enkele EDC's. Knooppunt EMZ huisvest voor Europees georiënteerde dc's. EDC-activiteiten zijn over het algemeen flexibeler qua vestigingslocatie dan activiteiten die gebonden zijn aan het landsdeel of de regio. De binding van NDC's en RDC's is door hun hogere plaats in de distributieketen over het algemeen sterker dan bij EDC's, waarbij meestal alleen zekerheid bestaat over de contractduur van 3-5 jaar. Hierbij is het van belang aan te tekenen dat de historische binding van sommige EDC's (bijvoorbeeld Mainfreight, 's Heerenberg) kan bijdragen aan de regionale en lokale geworteldheid van een bedrijf.

Stec concludeert dat XXL-logistiek belangrijk is voor de regionale economie en vindt het daarom wenselijk om het marktsegment economisch te blijven faciliteren, vanwege:

1. XXL-logistiek levert een substantiële bijdrage aan de werkgelegenheid in de regio Arnhem-Nijmegen (5.000-5.500 banen in 2019, circa 25% van de totale logistiek). Gemiddeld gezien kent de sector een multiplier van 1,5. Grofweg resulteert dit in een halve arbeidsplaats aan indirect gecreëerde werkgelegenheid (hierboven genoemde activiteiten) per logistieke baan.
2. Logistiek draagt voor 6% bij aan het regionaal product van Arnhem-Nijmegen. De bijdrage van EDC-vestigingen aan de regionale economie van Arnhem-Nijmegen is over het algemeen iets beperkter. Bij een RDC / NDC worden met name klanten in Nederland bediend en zal dit volume aan Nederlandse netwerken worden overgedragen of met eigen chauffeurs worden beleverd. In het geval van een EDC zal een groot deel van het uitgaande volume door buitenlandse chauffeurs worden afgehaald. De werkgelegenheid bij EDC's komt wel ten goede aan de regionale economie. Er is geen verschil tussen EDC's en RDC's/NDC's wat betreft de inzet van arbeidsmigranten. De hoogste regionaal economische waarde hebben die activiteiten die vanwege aard, oriëntatie en activiteit verbonden zijn met de regio.
3. Investeringsdynamiek de XXL-logistiek is en blijft hoog.
4. De logistieke sector (en XXL-logistiek) is sterk verbonden met lokale MKB en de Gelderse topsectoren. De Gelderse topsectoren zijn grotendeels afhankelijk van logistieke activiteiten en diensten. Een goed functionerende logistieke sector is van cruciaal belang voor deze topsectoren. Minstens zo belangrijk; de Gelderse topsectoren zorgen voor een ladingbasis die weer aantrekkelijk is voor logistiek dienstverleners om op- of over te slaan of te vervoeren.
5. De regio heeft een sterke logistieke infrastructuur.

Redenen voor multinationals om zich in Nederland te vestigen

EDC's vestigen zich binnen Nederland vaak langs de grens. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- Nabijheid grote consumenten concentraties / hoog bestedingsniveau
- Regeldruk / flexibiliteit overheid (gemeentes/provincies, maar ook douane)
- Beschikbaarheid van arbeid: zowel nabijheid als kosten van arbeid. Bevolking langs de grenzen is relatief laag opgeleid en is minder bereid tot reizen.
- Infrastructuur voor goederenvervoer: beschikbaarheid van multimodaliteit (spoor, weg, water en data)
- Beschikbaarheid van geschikte XXL-locaties; met de juiste marktorientatie (EDC's vs. NDC's en RDC's)

⁵ Stec Groep (9 september 2019) Economische analyse XXL-logistiek Regio Arnhem-Nijmegen.

- Rijtijdenbesluit, waarin de rij- en verplichte rusttijden van chauffeurs zijn vastgelegd
- Verschillen in fiscaal klimaat: Körperschaftssteuer en Gewerbesteuer in Duitsland ten opzichte van Vennootschapsbelasting en OZB in Nederland.

Met name de combinatie van de laatste twee beslispunten maakt dat het aantrekkelijk een EDC in Nederland aan de grens met Duitsland te vestigen. Indien een bedrijf met een (overwegend) Duitse afzetmarkt zich vanwege het fiscale klimaat in Nederland vestigt, doet zij dit vanwege het rijtijdenbesluit bij voorkeur zo dicht mogelijk bij Duitsland. Op die manier wordt de rijtijd zo efficiënt mogelijk benut.

Beoordelingskader

Op basis van bovenstaande deelonderzoeken en -adviezen komen we tot het volgende beoordelingskader:

1. Ruimtebehoefte
 - a. Voorziet het plan in een onderbouwde ruimtebehoefte? Ja/nee
 - b. Zijn er meerdere plannen die aanspraak maken op de ruimtebehoefte? Ja/nee
 - c. Kan de ruimtebehoefte in bestaand stedelijk gebied (aanbod, leegstand, herstructurering) gehuisvest worden? Ja/Nee
2. Clustering en landschappelijke inpassing
 - a. Is het plan een aansluiting op of uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein? Ja/nee
 - b. Wordt de aantasting van het landschap in het plan zoveel mogelijk beperkt? (of zijn er betere alternatieven in de nabijheid/binnen het knooppunt/ binnen de regio?) Ja/nee
 - c. Sluit het plan aan op bestaande infrastructuur? Ja/Nee
 - d. Voldoet het plan aan minimaal BREEAM gebied Excellent? Ja/nee
3. Vestigingseisen
 - a. Voldoet het plan aan de volgende vestigingseisen? Ja/nee
 - Multimodaliteit
 - Goede fysieke en digitale infrastructuur
 - Nabijheid en kwaliteit arbeidsmarkt
 - Maatvoering
 - Snel beslissen
 - Nabijheid Duitsland
 - Aansluiting op positie in de logistieke keten
 - Past het bedrijf in de DNA van de regio
4. Marktorientatie en toegevoegde waarde voor de regio
 - a. Heeft het plan de juiste marktorientatie (EDC vs. NDC en RDC)? Ja/nee
 - b. Voorziet het plan in werkgelegenheid die past bij het regionale arbeidsaanbod? Ja/nee
 - c. Draagt het plan bij aan de samenwerking in de triple helix? Ja/nee
 - d. Heeft het plan een aantoonbare spin-off voor de regio (minimaal 0,5 fte per fte logistiek)? Ja/nee
5. Duurzaamheid
 - a. Voldoet het plan aan minimaal BREEAM Nieuwbouw en renovatie Excellent? Ja/nee
 - b. Is er voldoende aandacht voor klimaatadaptatie en de energietransitie? Ja/nee
 - c. Is er sprake van meervoudig ruimtegebruik (bijv. zonnepanelen op de daken)? Ja/nee
 - d. Is er sprake van circulair bouwen? Ja/nee
6. Voorzieningen en huisvesting van arbeidsmigranten
 - a. Voldoet het plan aan de inspanningsverplichting voor het verzorgen van huisvesting aan arbeidsmigranten van goede kwaliteit? Ja/nee
 - b. Is er in het plan/in de nabijheid ruimte voor de benodigde voorzieningen, zoals een clean energy hub (truckparking, laadpunt voor duurzame brandstof, eet- en slaapgelegenheid, etc.)? Ja/nee
7. Organisatiegraad
 - a. Voorziet het plan in een verplichting om te komen tot een bepaalde organisatiestructuur?

Ontwikkelkaart XXL logistiek Arnhem-Nijmegen

EINDRAPPORT

Oktober 2020

POSAD MAXWAN
strategy x design

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Opgave	04
		Basisprincipes	06
		Beoordeling toekomstige locaties	14
		Geraadpleegde Bronnen	15
2	Knooppunt Nijmegen: Knoop 38 (Park15 en de Grift)	Ruimtelijke ontwikkelkaart	16
		Zoeklocaties XXL	22
3	Knooppunt EMZ: 7Poort	Ruimtelijke ontwikkelkaart	32
		Zoeklocaties XXL	38
4	Knooppunt EMZ: DocksNLD	Ruimtelijke ontwikkelkaart	40
		Zoeklocaties XXL	46
5	Conclusies	Prioritering locaties	50
		Colophon	51

Bijlage 1: Landschappelijke analyse mogelijke uitbreidingslocaties DocksNLD

A large, light beige number '01' is positioned in the upper left background. The '0' is a thick, rounded shape, and the '1' is a thick, vertical shape with a small horizontal bar at the top.

01

Inleiding

1.1 Opgave

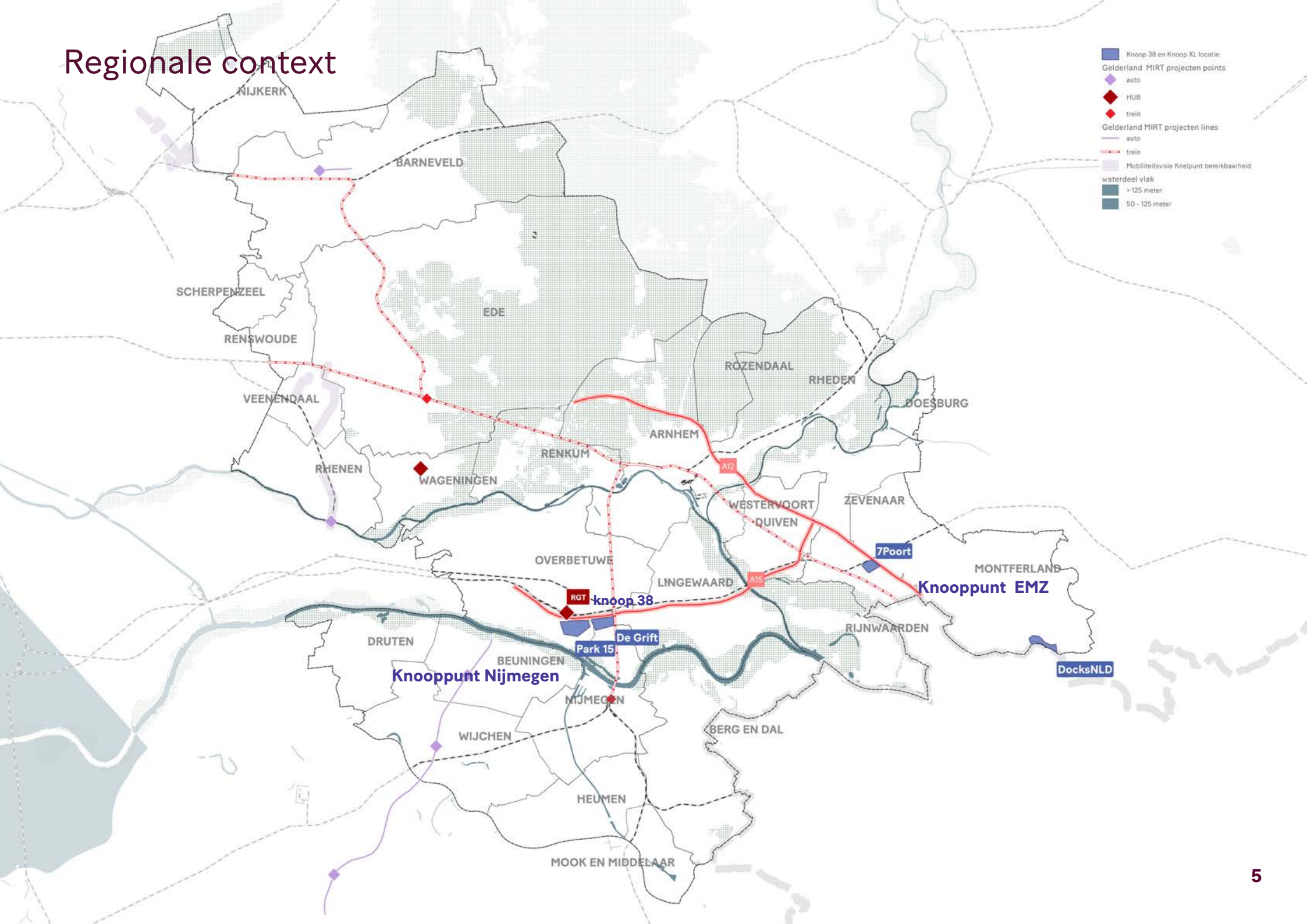
De regio Arnhem-Nijmegen (bestaande uit de 17 gemeenten) en de provincie Gelderland hebben een regionaal programma Werklocaties opgesteld. Hierin zijn alle regionale afspraken voor de onderdelen bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel vastgelegd. Waar bij het vaststellen van het RPW 2017-2021 op alle fronten een overaanbod werd geconstateerd, is anno 2020 een genuanceerder beeld ontstaan. Met name op bedrijventerreinen is het overaanbod sindsdien teruggedrongen en is er zicht op nieuwe ontwikkelruimte.

Ten behoeve van het nieuwe RPW 2021-2024 is er de behoefte aan een nadere duiding van de XXL Logistieke opgave binnen de regio. Hiervoor zijn de nodige kaders beschikbaar. Het document "Randvoorwaarden XXL-logistiek" beschrijft de context (Ecorys, mrt'20). De Randvoorwaarden notitie geeft, op hoofdlijnen, de meest relevante info.

Deze rapportage toont de vertaling van de Randvoorwaarden XXL-logistiek in een reeks van ruimtelijke ontwikkelkaarten, waarbij er duiding gegeven wordt aan de vraag waar XXL Logistiek een plek zou moeten krijgen in de regio Arnhem-Nijmegen en hoe deze landschappelijk-ruimtelijk ingepast kan worden (welke gronden hiervoor het meest geschikt zijn).

Er wordt gefocust op de locaties: knooppunt EMZ (7Poort en DocksNLD) en knooppunt Nijmegen en omgeving (Knoop38(Park 15 en De Grift). Hier heeft de provincie aangegeven dat XXL locaties mogelijk zijn.

Regionale context

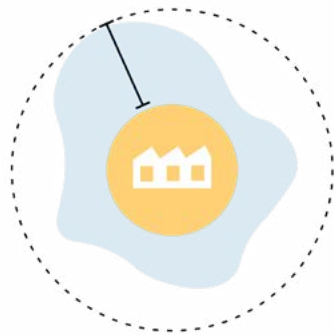

1.2 Basisprincipes

'De randvoorwaarden die de regio Arnhem-Nijmegen wil stellen aan nieuwe ontwikkelingen voor XXL-logistiek zijn op te delen in vijf thema's: clustering, landschappelijke inpassing, duurzaamheid, toegevoegde waarde voor de regio en organisatiegraad.'

(uit: Randvoorwaarden XXL-logistiek Ecorys mrt'20)

Voor waardering van locaties in het licht van zorgvuldig ruimtelijk handelen, de aanleiding voor deze rapportage, zijn de thema's clustering, landschappelijke inpassing en duurzaamheid van belang. We geven een korte toelichting.

A. Clustering

B. Landschappelijke Inpassing

C. Duurzaamheid

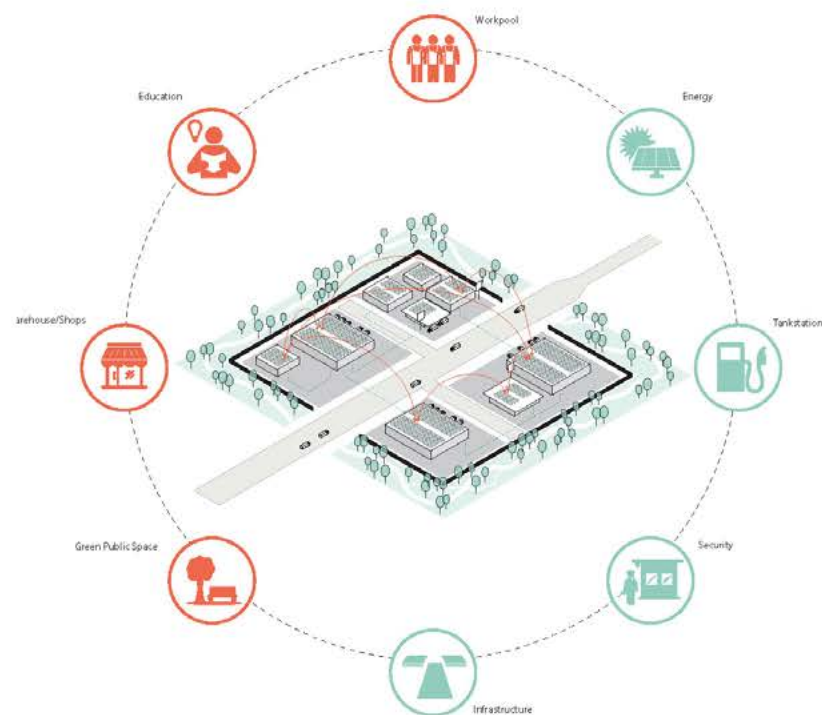
4.4 Creëer cluster effecten

Ruimtelijk clusteren beperkt de impact op het landschap, maar er zijn meer voordelen voor zowel het bedrijfsleven als de omgeving. Binnen clusters kunnen synergieën worden gecreëerd door zaken als energie, arbeid, veiligheid en andere gedeelde voorzieningen op gebiedsniveau te organiseren. Integraal parkmanagement is hierbij cruciaal.

Bedrijventerreinen met verschillende bedrijfshallen ieder omringd door een groot veld asfalt en zijn eigen ondersteunende voorzieningen is de norm. Inventariserend zie je snel dat vele bedrijven allemaal onderling hun voorzieningen hebben die ze slechts een beperkt deel van de dag gebruiken. In een goed ontworpen en georganiseerd cluster kunnen bedrijven op verschillende manieren profiteren van gedeelde investeringen.

Parkmanagement gebeurt al op de betere bedrijventerreinen en levert grote winsten op. Vaak moet het wel van tevoren geregeld zijn tijdens de opzet van een gebiedsontwikkeling. Als terreinen reeds zijn verkaveld en investeringen al zijn gedaan is het moeilijk de gedeelde noemer te vinden bij verschillende bedrijven.

Investerders van bedrijfshallen pleiten om andere redenen voor clustering. Voor hen is het interessant om meerdere hallen in hetzelfde gebied te bezitten zodat bij het wegvallen van huurders of bij de wens tot uitbreiding geschoven kan worden binnen het terrein. Dit maakt risico's kleiner, maar bied dus ook een marktprikkel die clustering stimuleert.

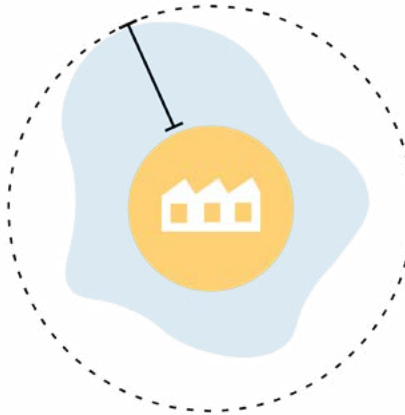

1.3 A. Clustering

CLUSTERING

Clustering gaat over het ruimtelijk compact organiseren van de inpassing van XXL kavels. Hierbij worden de volgende 'spelregels' gehanteerd. Spelregels zijn niet absoluut, maar worden in redelijkheid toegepast. Niet ruimtelijke overwegingen kunnen ertoe leiden dat een enkele spelregel niet gebruikt wordt of kan worden.

- Breid bestaande locaties uit in plaats van nieuwe locaties te starten;
- Kies voor een compacte totaalvorm van de resulterende XXL-locatie: de lengte breedte verhouding wordt waar mogelijk richting de 1:1 gestuurd en smalle (lintvormige) ontwikkeling wordt waar mogelijk vermeden (dit uiteraard in functie van wat ruimtelijk mogelijk is);
- Benut allereerst het al aangetaste landschap. Dit betekent dat:
 - kleinere ruimtes tussen bestaande stedelijke ontwikkelingen, tussen al bebouwd gebied en infrastructuur of tussen dicht op elkaar liggende infrastructuur zoveel mogelijk benut worden (mits >4ha). Dit zijn de zogenaamde snipperlocaties;
 - (relatief) ongerept, open landschap niet in aanmerking zou moeten komen als XXL-locatie (of locatieuitbreiding).

4.5 Maak fysieke grenzen

Wanneer is een cluster te groot? En wanneer worden meerdere clusters ervaren als een oneindig lint of een alomvattende mega-cluster? Clusters die inpasbaar zijn vergen grenzen. Deze grenzen moeten we kunstmatig maken. De randen kunnen vervolgens ook functies vervullen waar de directe omgeving baat bij heeft.

Bij het clusteren en consolideren van bedrijventerreinen op regionale schaal hoort op gebiedsniveau een omsluitende rand. Deze randen kunnen het middel zijn waarmee Nederland zich onderscheidt in de wijze waarmee we omgaan met een ruimtelijke problematiek die wereldwijd gevoeld wordt. De randen passen in de Nederlandse traditie van dijken, windsingels en polders en zorgen dat de impact van verdozing op het landschap wordt geminimaliseerd.

Bron: (X)XL-verdozing, College van Rijksadviseurs, oktober 2019

1.4 B. Landschappelijke Inpassing

Landschappelijke Inpassing gaat over de zorg voor een inpassing die de verstoring van het omringende landschap zoveel mogelijk beperkt of deze verstoring camoufleert. Ingrenen die hierbij overwogen kunnen worden zijn, bijvoorbeeld:

- Een goed ontwerp van de groen-blauwe structuur binnen het cluster, mogelijk aansluitend bij het ontwerp van de rand van het cluster (zie hieronder);
- De omzoming van het cluster met landschappelijk passende elementen. Deze zoom kan intensief beplant worden (hagen, heggen, struiken, dichte bomenrijen) om het zicht op de logistieke gebouwen vanuit de omgeving weg te nemen;
- De aanleg van groene daken en de uitvoering van verharding rondom het XXL-gebouw in de vorm van half-open verharding (opnieuw: voor zover dit het functioneren van de logistiek niet in de weg staat).

Bedrijventerreinen passend in het Drentse landschap

Drie voorbeeldprojecten in Gasselternijveen, Schoonoord en Peize

provincie Drenthe

natuur en milieu drenthe
federatie

Casus 2: bedrijventerrein Vogelshemweg

Gasselternijveen

Gasselternijveen heeft een rijke historie. Het bloeide tijdens de veenontginning en aan sommige huizen en gebouwen in het dorp kan je die rijkdom nog zien. Ook het landschap is bijzonder: twee landschapstypen ontmoeten elkaar hier: op de grens van de Hondsrug komen veen en zand samen. De Hunze loopt daar tussendoor en sinds die een tijdje weer meanderend z'n gang kan gaan, herstelt het beekdallandschap zich in oude glorie.

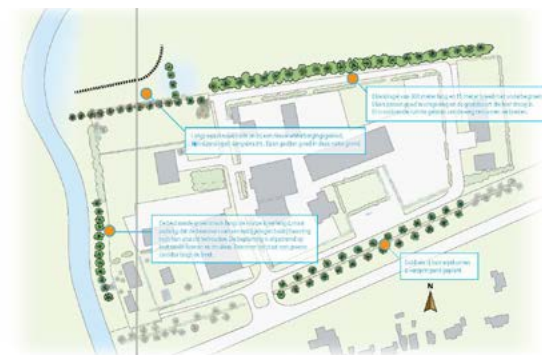
Bedrijventerrein Vogelshemweg grenst pal aan dat beekdallandschap. Het is gevestigd op de plek waar vroeger het rangereitwien was, achter het voormalige station. Dat station werd in 1906 gesloopt en ook de oude spoorlijn verdween, maar aan bomen en begroeiing kan je nog steeds zien waar de trein ooit reed.

Jong terrein met bewegende historie

Bedrijventerrein Vogelshemweg is relatief jong, het is er pas sinds 1990. Het terrein ziet er op bepaalde stukken desolaat en rommelig uit. De gemeente Aa en Hunze wilde de kwaliteit van het terrein verbeteren door het zowel aan voor- als achterkant beter in te passen in het landschap. Het plan was om dat te doen in combinatie met een uitbreidingsplan aan de achterkant. Maar tegen die uitbreidingsplannen ontstond, net als tijdens de ontwikkeling in de jaren negentig, groot verzet van de bewonerswoningbouw.

Uitbreiding vervalt: bestemmingsplan wijzigt

De uitbreiding van Vogelshemweg blijkt economisch gezien

onhaalbaar en de gemeente Aa en Hunze past daarop het bestemmingsplan aan. Wel wordt besloten om de landschappelijke inpassing van het bestaande bedrijventerrein te verbeteren. De gemeente wil de bewoners van Gasselternijveen nadrukkelijk betrekken bij het maken van een plan.

Overleggen, afstemmen en nogmaals overleggen

In Gasselternijveen organiseerde projectleider Frank Hart informatie- en schetsbijeenkomsten voor ondernemers en omwonenden. Een verder op pagina 10.

Aan de randlijn van het bedrijventerrein zijn kantoorblokken geplaatst en daarmee is de vorm van de oude spoorlijn in beeld gebracht. De bomen zijn in twee rijen aangeplant. Op de nieuwe blokken, op verzoek van de ondernemers, de bedrijventerrein architect.

BEDRIJVENTERREINEN PASSEND IN HET DRENTSE LANDSCHAP

1.5 C. Duurzaamheid

Duurzaamheid kan een grote overlap met landschappelijke inpassing hebben en wordt daarom in deze rapportage benoemd. De overlap bestaat met name op het gebied van waterbeheer, hittestress en biodiversiteit / ecologie. Daarom:

- Besteed aandacht aan een groen-blauwe inrichting die bijdraagt aan het verminderen van hittestress;
- Besteed aandacht aan een groen-blauwe inrichting die bijdraagt aan goed waterbeheer;
- Besteed aandacht aan een groen-blauwe inrichting een bijdrage levert aan biodiversiteit;
- Doe dit in samenhang met andere duurzaamheidsdoelstellingen (bv energie: een dak met zonnecellen zal niet samengaan met een rijk groen dak, maar is op energetisch gebied duurzaam en kan daarom de voorkeur krijgen.)

Grootste zonnedak van Nederland op XXL-dc in Venlo

Warehousing

Met 28.000 zonnepanelen is het dak van een mega-distributiecentrum in Greenport Venlo het grootste zogeheten single roof zonnestroomproject van Nederland. Het dak van het dc waar de zonnepanelen op liggen heeft een afmeting van 80.000 vierkante meter. De panelen leveren op jaarbasis circa 7.000 MWh (MegaWattuur) aan duurzame energie op.

Begin april werd gestart met de realisatie van het omvangrijke zonnestroomproject. Deze maand is het project afgerond en in bedrijf gesteld. Het energie ontwikkelingsbedrijf voor Greenport Venlo, Etriplus, ontwikkelde het plan en legde de basis voor het mega-zonnedak dat ligt op het XXL-

distributiecentrum van [het Amerikaanse modemerken Michael Kors](#) in Venlo.

KiesZon exploiteert het zonnepanelen project

Etriplus sloot voor de totstandkoming een samenwerkingsovereenkomst met KiesZon. Deze zonnepanelen specialist – tevens een dochteronderneming van Etriplus-

Het krachtigste XXL-zonnedak van Europa met 13,1 megawatt

25 november 2019 Gijs Freniks

Nunner Logistics krijgt in Venlo het krachtigste zonnedak van Europa. Het XXL-warehouse waarin de logistiek dienstverlener de logistiek verzorgt voor supermarkten Lidl, wordt volledig volgelegd met zonnepanelen.

Elektriciteit voor 4500 huishoudens

Met een oppervlakte van 110.000 vierkante meter levert het dak straks een vermogen van 13,1 megawatt: het hoogste vermogen dat in Europa door één dak wordt geleverd, voldoende om 4500 huishoudens van elektriciteit te voorzien.

'Nieuwe mijlpaal'

Het pand van 110.000 vierkante meter bij webshop van de Duitse retailketen Lidl. Nunner. Voor ons is duurzaamheid onlos-

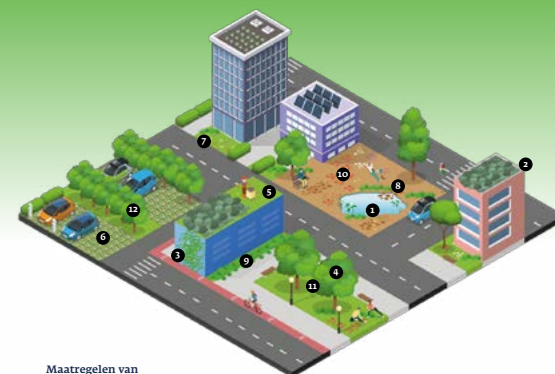
Hoe vergroenen we bedrijventerreinen?

Meer ruimte voor biodiversiteit en klimaatadaptatie op bedrijventerreinen

provincie
Gelderland

12 maatregelen voor het vergroenen van uw bedrijventerrein

Maatregelen van vergroening en de effecten daarvan op een schaal van 0-3

Maatregelen	Wateropvang	Waterafvoer	Biodiversiteit	Beleefgroen	Verkoeling	Kosten
1) Open water	***	***	***	***	***	€€€
2) Groen/blauw dak	***	***	***	***	***	€€€
3) Gevelbeplanting	***	***	***	***	***	€€€
4) Inheemse bomen	***	***	***	***	***	€€€
5) Faunavoorziening	***	***	***	***	***	€€€
6) (Half-) open verharding	***	***	***	***	***	€€€
7) Kruidenrijke berm	***	***	***	***	***	€€€
8) Tijdelijke natuur	***	***	***	***	***	€€€
9) Vaste planten	***	***	***	***	***	€€€
10) Natuurlijke bedrijfskavel	***	***	***	***	***	€€€
11) Droogtebestendige beplanting	***	***	***	***	***	€€€
12) Groene boomspegel	***	***	***	***	***	€€€

bron: www.logistiek.nl

Hoe vergroenen we bedrijventerreinen?, provincie Gelderland

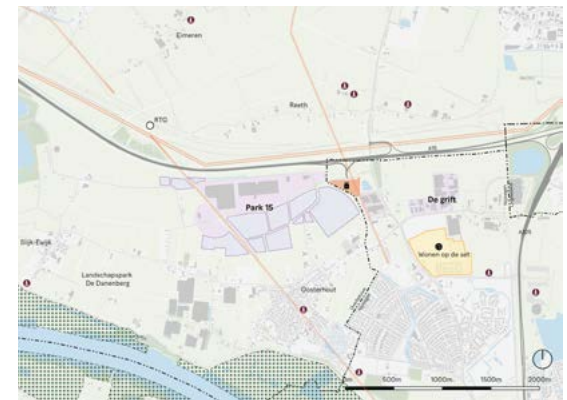
1.6 Beoordeling toekomstige locaties

Bij de beoordeling van XXL-locaties voor het onderbrengen van toekomstige vraag is het uitbreiden van bestaande bedrijfslocaties het uitgangspunt. Daarom worden de locaties Knoop38, 7Poort en DocksNLD onder de loep genomen. De beoordeling geschiedt op basis van de hierboven genoemde criteria, die allen voortkomen uit de randvoorwaarden die door de regio aan uitbreiding van het aanbod gesteld worden.

De selectie van de locaties verloopt volgens een vaste methodiek. Er is voor elke locatie een kaart samengesteld van de bestaande situatie, waarop harde en zachte beperkingen zijn ingetekend. Harde beperkingen zijn plannen, visies en kaders met formele status, die beperkingen opleggen aan het gebruik van kavels (hieronder vallen o.a. Natura 2000 en ontwikkelplannen met goedkeuring). Zachte beperkingen zijn o.a. zoekgebieden, wensbeelden, ambities.

Vervolgens wordt voor elke locatie een overzicht gegeven van kavels die in aanmerking kunnen komen voor toekomstige uitbreiding van het aanbod aan kavels voor XXL logistiek. De kaart is voorzien van de argumentatie voor de aanwijzing van kavels voor de toekomstige vraag.

In de overzichtskaart met XXL-zoeklocaties zijn twee soorten kavels te onderscheiden. De eerste laat de meest geschikte kavel zien (aangegeven met solide lijn). De tweede (aangegeven met een stippellijn) laat mogelijke uitbreiding van XXL-bedrijven en andere kavels in de toekomst zien. Deze zijn op dit moment niet gekozen als meest geschikte plek voor potentiële logistiek XXL. Dit is omdat ze (voorlopig) ontzien dienen te worden van XXL logistiek, of omdat ze zijn hier te voor klein zijn.

Bestaande situatie met harde beperkingen

Bestaande situatie met zachte beperkingen

Overzicht Zoeklocaties XXL

1.7 Geraadpleegde Bronnen

Algemeen

. Randvoorwaarden XXL-logistiek (Ecorys, maart '20) Hierin zijn de randvoorwaarden die de regio stelt aan nieuwe ontwikkelingen voor XXL-logistiek opgeschreven;

. Vraag en aanbod XXL-logistiek (Ecorys),
De meest actuele cijfers van vraag en aanbod voor XXL-logistiek in de regio Arnhem-Nijmegen;

. Factsheet gebiedsopgave de Gelderse Corridor, provincie Gelderland.
Een korte toelichting bij de doortrekking A15 en ontwikkeling van de Railterminal Gelderland;

. Economische analyse XXL-logistiek (Stec), september 2019.
Hierin wordt het onderscheid gemaakt tussen regionale en nationale dc's (RDC/NDC) enerzijds en Europese dc's (EDC) anderzijds. Dit is van belang voor de profilering van de verschillende knooppunten

. Visie Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio, regio Arnhem Nijmegen, april 2020.
Hierin worden de belangrijkste opgaven voor de regio Arnhem-Nijmegen samengebracht tot een lange termijnvisie, waarbij de circulaire economie een belangrijke rol speelt.

Windenergie

. Omgevingsvisie- Windenergie mogelijk, provincie Gelderland

Knooppunt Nijmegen: Knoop38 (Park15 en de Grift)

. Gebiedsvisie knoop 38, Concept
Gebiedsprogramma, maart 2017
. Ontwerp Omgevingsvisie Nijmegen 2020-2040, februari 2020
. Gemeente Overbetuwe recente ontwikkeling Danenberg, maart 2019
. Omgevingsvisie Overbetuwe 2040
. Gebiedsvisie de Grift, april 2020

Knooppunt EMZ: 7Poort

. Bestemmingsplan Groot Holthuizen & Hengelder II, 2007
. Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030, 2013
. Exploitatie plan 7Poort, gemeente Zevenaar, 2013

Knooppunt EMZ: DocksNLD

. Landubergreifende Regionalanalyse EMZ, SCI Verkehr GmbH; Buck Consultants International Keulen/Nijmegen, januari 2020.
Hierin wordt het grensoverschrijdende aspect van knooppunt EMZ benadrukt. Rapport is in het

Nederlands.

. Structuurvisie DocksNLD, Gemeente Montferland, 2019
. Bestemmingsplan Buitengebied Montferland datum toevoegen
. Kaart "Sondierungen für eine zukünftige Siedlungsentwicklung ", Regionalplan Düsseldorf auteur? datum
. Presentatie 'Onderbouwing integrale ontwikkeling DocksNLD-2', RPW Arnhem-Nijmegen, 27 augustus 2020
. Landschappelijke beoordeling DocksNLD fase2, RoyalHaskoningDHV, 2016

02

Knooppunt Nijmegen: Knoop 38 (Park 15 en de Grift)

Bestaande locatie

Eimeren

Reeth

RTG

TOTAAL AANBOD XXL 23,4 HA

Park 15

Slijk-Ewijk

Landschapspark
De Danenberg

De grift

Nijmegen
Lingewoord

A325

Wonen op de set

Oosterhout

Legenda

☐ Bestaand logistiek terrein

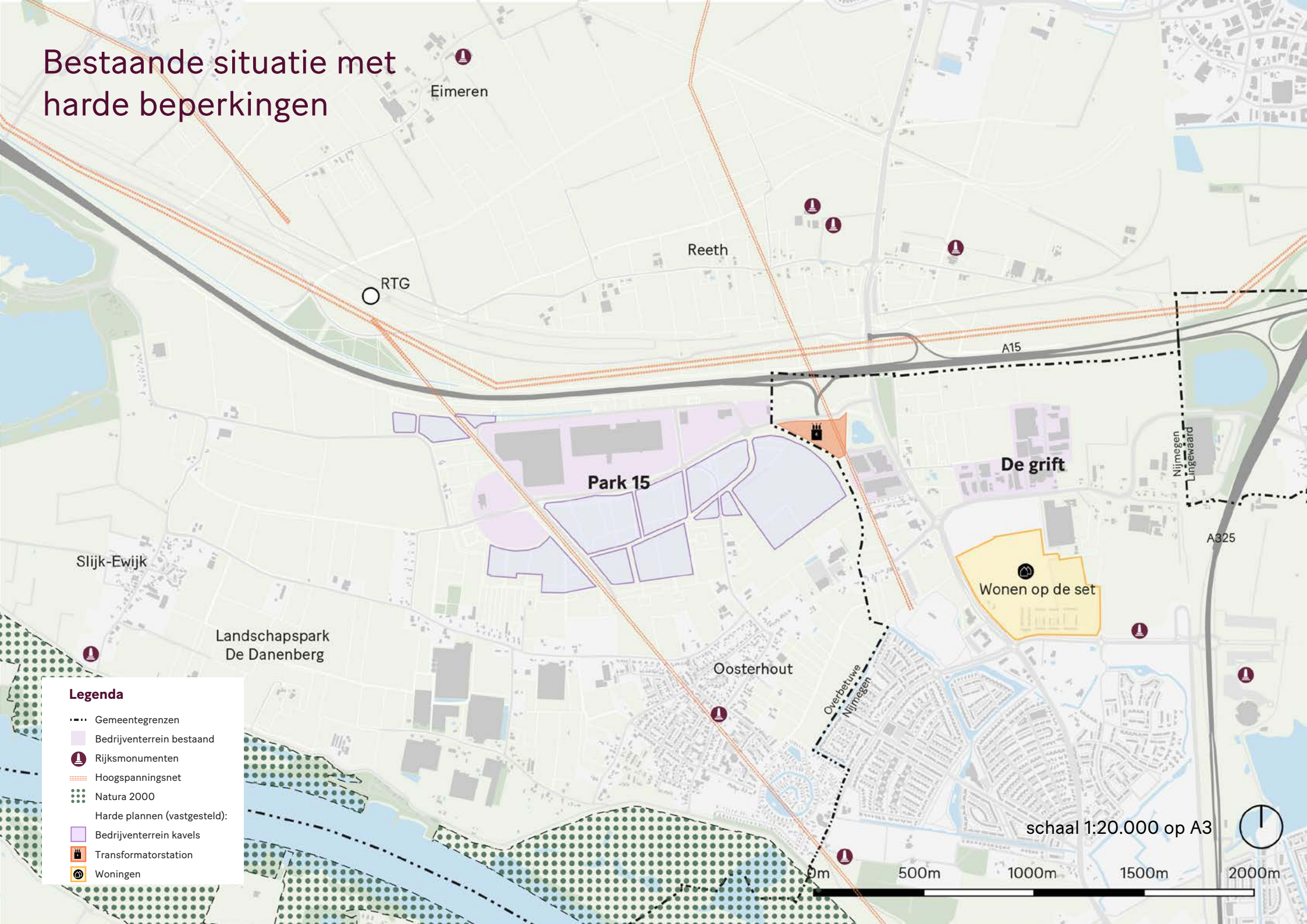
0m 500m 1000m 1500m 2000m

2.1 Knooppunt Nijmegen: Knoop 38 (Park 15 en de Grift)

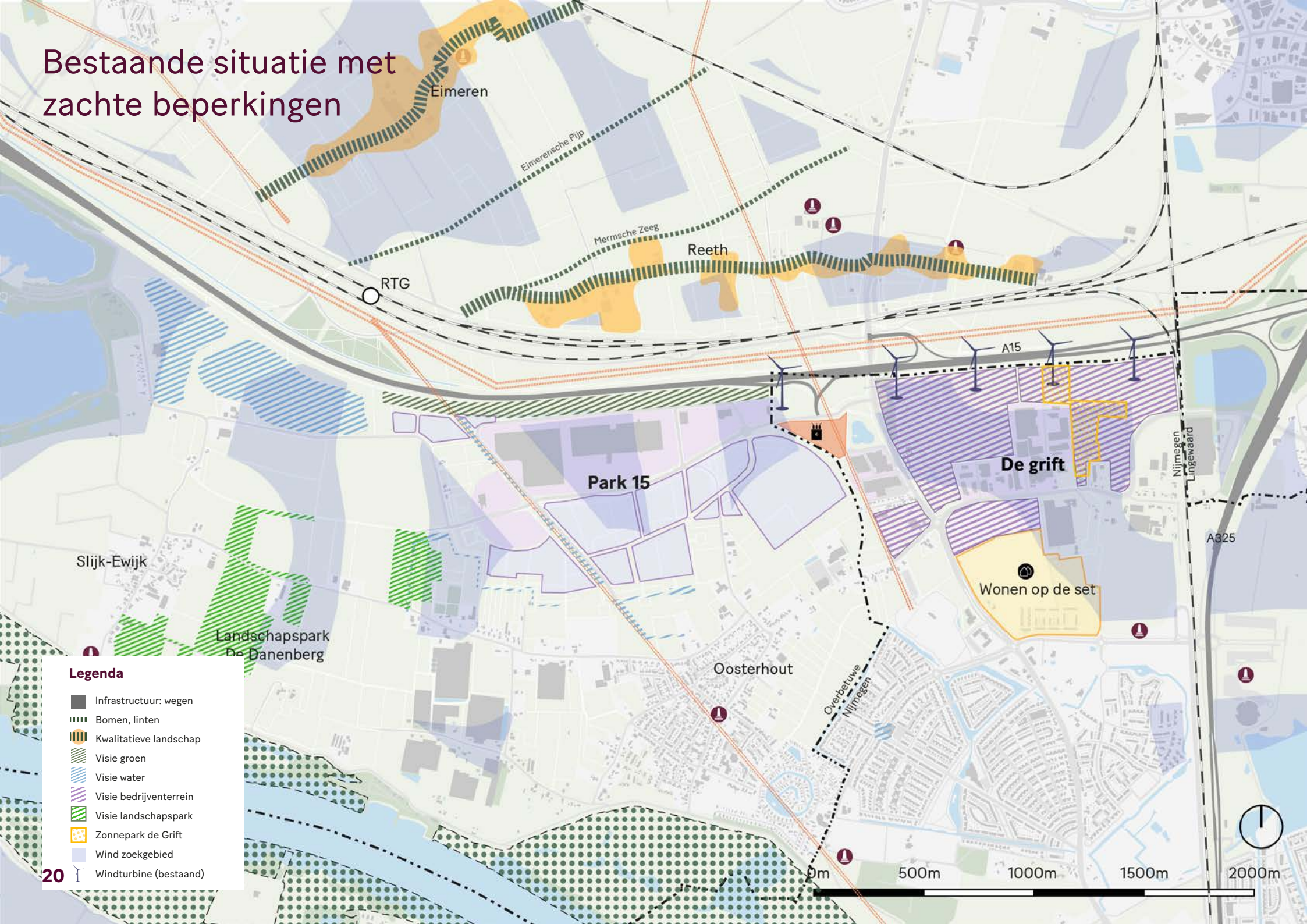
Knoop 38 bevindt zich naast de A15. Er liggen twee bestaande bedrijventerreinen: Park 15 en de Grift. Park15 is een bestaand logistiek bedrijventerrein. De Grift is een bestaand gemengd bedrijventerrein. Bij Knoop 38 staan de komende jaren veel ontwikkelingen op de agenda. De ontwikkelingen hebben allemaal (in verschillende mate) een effect op de omgeving. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijke komst van de railterminal Gelderland (RTG), de doortrekking van de A15 en de aanpak van afrit 38, het plaatsen van windturbines, ontwikkeling van de bedrijventerreinen (Park15 en mogelijk later ook de Grift) en de ontwikkeling van landschapspark De Danenberg. Knoop 38 is gelegen op het kruispunt van drie gemeentes. Dit zijn Nijmegen, Overbetuwe en Lingewaard. Bedrijventerreinen in de gemeente Lingewaard zijn niet opgenomen in dit onderzoek. De Gemeente Lingewaard richt zich in haar aanbod primair op bedrijven tot en met de XL categorie. Ze heeft verder aangegeven de vestiging van XXL logistiek 'net boven de 4 ha' niet op voorhand te willen uitsluiten. Gegeven de wens tot clustering van XXL logistiek lijkt incidentele vestiging van de kleinste categorie XXL ons minder wenselijk, ook gegeven het feit dat er op andere, wel geclusterde locaties voorlopig voldoende aanbod is.

Volgens 'Vraag en aanbod XXL-logistiek' is op Park15 nog 23,4 hectare uitgeefbaar aanbod beschikbaar voor XXL-logistiek, dit gaat om een kavel van 4,3 ha en een kavel van 19,1 ha (peildatum 1 mei 2020).

Bestaande situatie met harde beperkingen

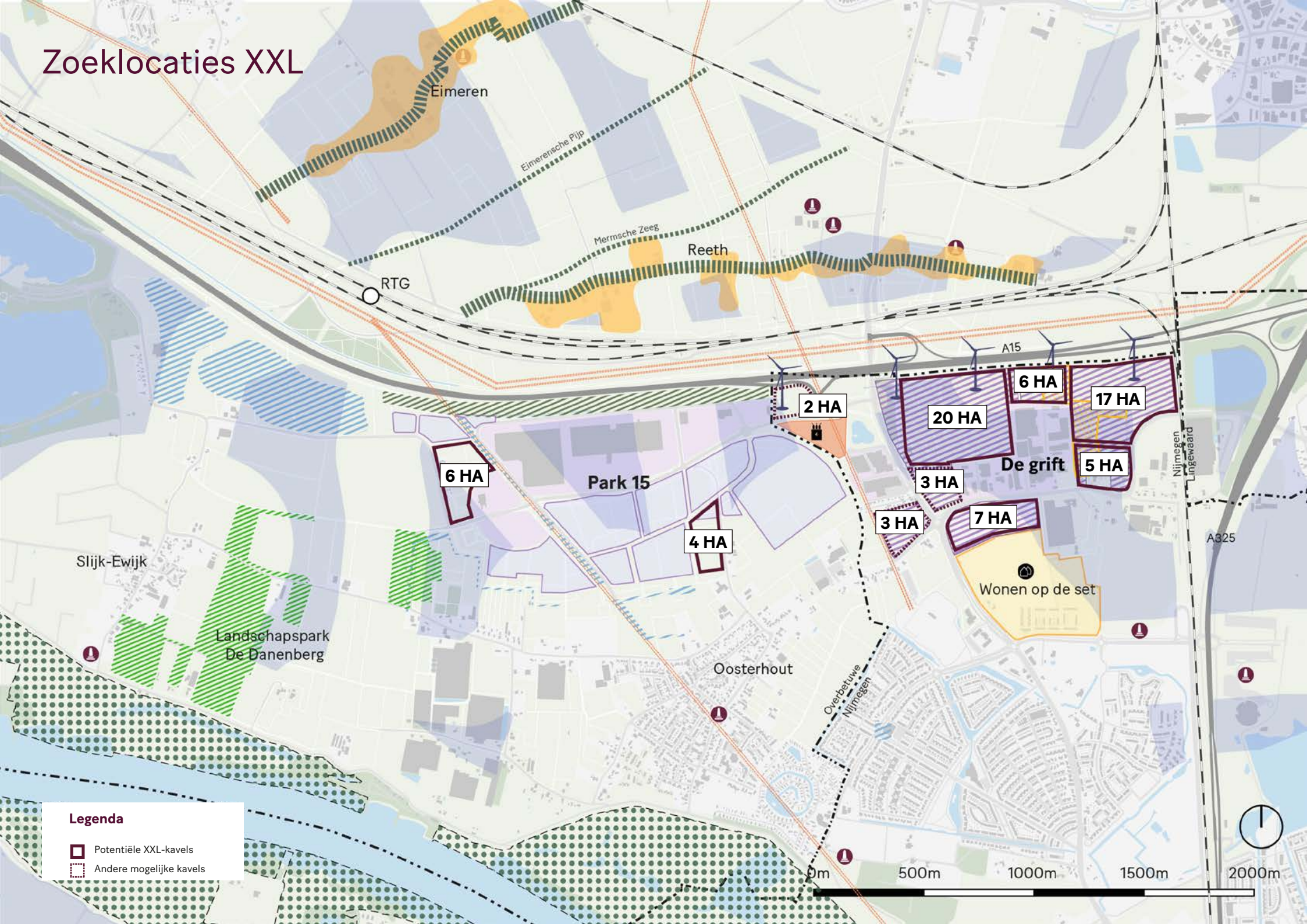
Bestaande situatie met zachte beperkingen

Legenda

- Infrastructuur: wegen
- Bomen, linten
- Kwalitatieve landschap
- Visie groen
- Visie water
- Visie bedrijventerrein
- Visie landschapspark
- Zonnepark de Grift
- Wind zoekgebied
- Windturbine (bestaand)

Zoeklocaties XXL

Legenda

- Potentiële XXL-kavels
- Andere mogelijke kavels

2.2 Zoeklocaties XXL

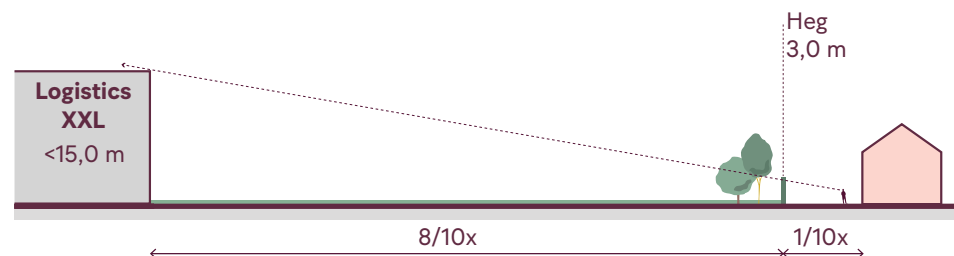
Zie het kaartbeeld voor een overzicht van de kavels voor toekomstige uitbreiding ('zoeklocaties XXL').

- Het merendeel van de zoeklocaties betreft kavels rondom het bestaande bedrijventerrein De Grift.
- De kavels zijn een uitbreiding van de bestaande locaties Park 15 en De Grift waarbij de compacte opzet van deze locaties behouden blijft.
- Voor de kavels A en B in Overbetuwe zijn op dit moment geen plannen. Kavel B bestaat voor een deel uit een al bestaande kavel. Dit is om de minimale grootte van 4 ha te garanderen.
- De kavels beslaan al verstoord landschap (snipperlocaties). De kavels zijn gelegen tussen bestaande bedrijfsbebouwing en infrastructuur; of zijn kavels die vallen binnen de compacte vorm van Park15.
- Kavel H is hierop een uitzondering. Dit kavel is gelegen tussen bestaande bedrijfsbebouwing van de De Grift en de ontwikkellocatie 'Wonen op de Set'. Dit kavel kan benut worden mits het beeld van de XXL-bebouwing vanuit de woonlocatie aan bepaalde voorwaarden voldoet, te weten: een

groene omzoming van de XXL bebouwing en het toepassen van de afstandsregel (zie illustratie). Er wordt geen rekening gehouden met milieucircels en geluidzonering. Distributiecentra hebben milieucategorie 3.1 en een maatgevende afstand van 50 meter. Zoals vermeld in het document "(X)XL-verdozing" (College van Rijksadviseurs, oktober 2019) 'tegenwoordig is een enkel risicoprofiel voor een gehele sector steeds vaker onterecht, omdat steeds meer typen hinder voor de omgeving kunnen worden gedempt of vermeden en sectoren simpelweg steeds diverser worden'.

- De kavels voor toekomstige uitbreiding beslaan in totaal 65ha. Enkele kavels <3ha kunnen benut worden voor gemeenschappelijk voorzieningen passend bij het gebruik door XXL-logistiek.

Locatie	Kavel	Potentiele kavels	Andere kavels
		ha	ha
Knoop 38			
Park 15	A	6	
	B	4	
	C		2
De Grift	D	20	
	E	6	
	F	17	
	G	5	
	H	7	
	I		3
	J		3
TOTAAL		65	8

Afstandsregel Wonen op de set

Zoeklocaties XXL

Kavel A en B (totaal 10 ha)

- geclusterd aan de bestaande locatie
- vullen van de ruimte naast het hoogspanningsnet
- benutten van nog niet aangewezen kavels in de compacte vorm van de locatie

- géén uitbouw van kavels naar het westen, vanwege de 'compact'-regel' en nabijheid natuurontwikkeling (met name Danenberg)

Kavel D, E,F,G en H (totaal 55 ha)

De Grift (gemeente Nijmegen)

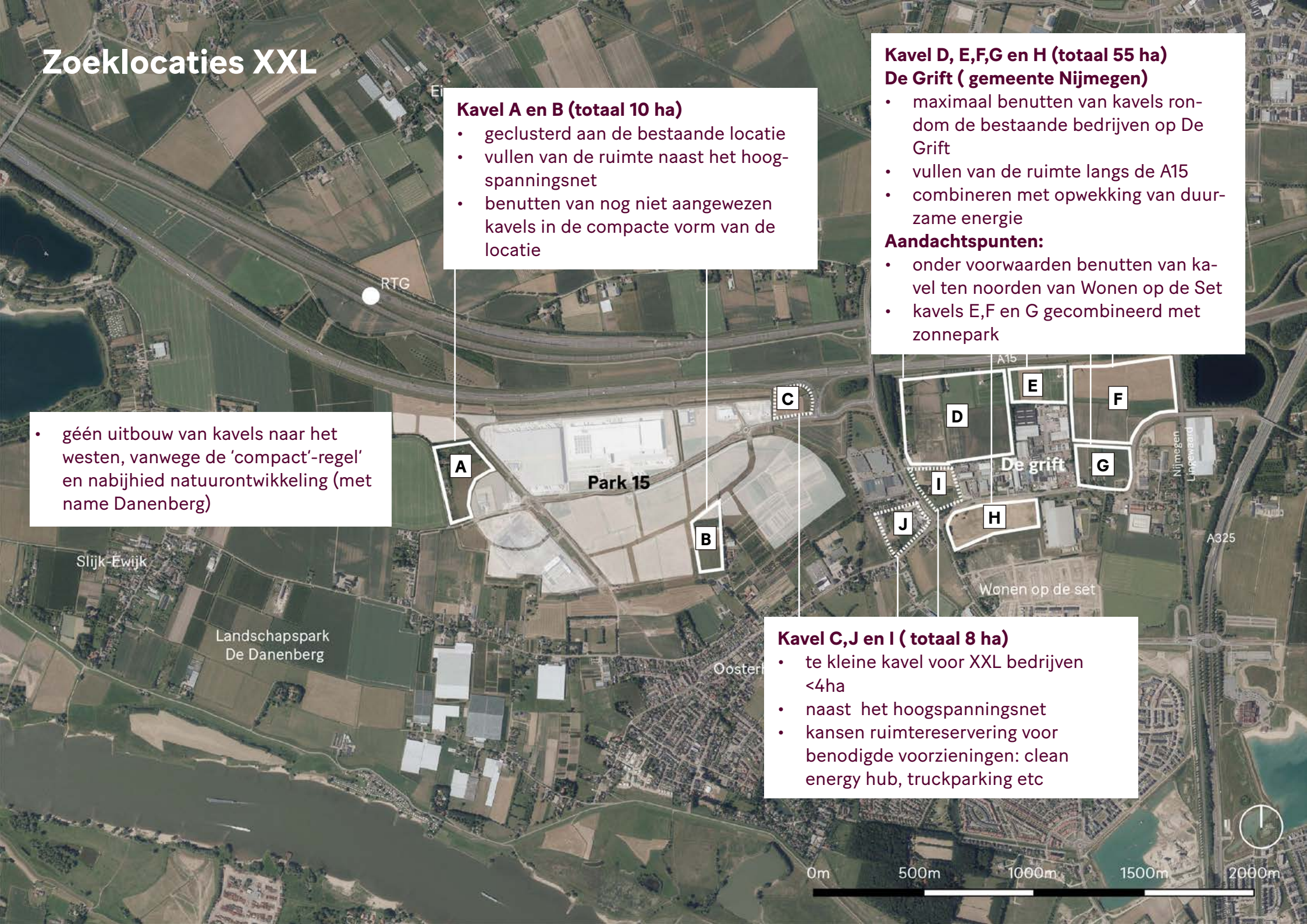
- maximaal benutten van kavels rondom de bestaande bedrijven op De Grift
- vullen van de ruimte langs de A15
- combineren met opwekking van duurzame energie

Aandachtspunten:

- onder voorwaarden benutten van kavel ten noorden van Wonen op de Set
- kavels E,F en G gecombineerd met zonnepark

Kavel C,J en I (totaal 8 ha)

- te kleine kavel voor XXL bedrijven <4ha
- naast het hoogspanningsnet
- kansen ruimtereservering voor benodigde voorzieningen: clean energy hub, truckparking etc

03

**Knooppunt
EMZ: 7Poort**

Bestaande locatie

TOTAAL AANBOD XXL 7 HA

7 Poort

Groot holthuizen

Didam

Zevenaar

A12

Montferland
Zevenaar

Zevenaar
Rijnwaarden

Legenda

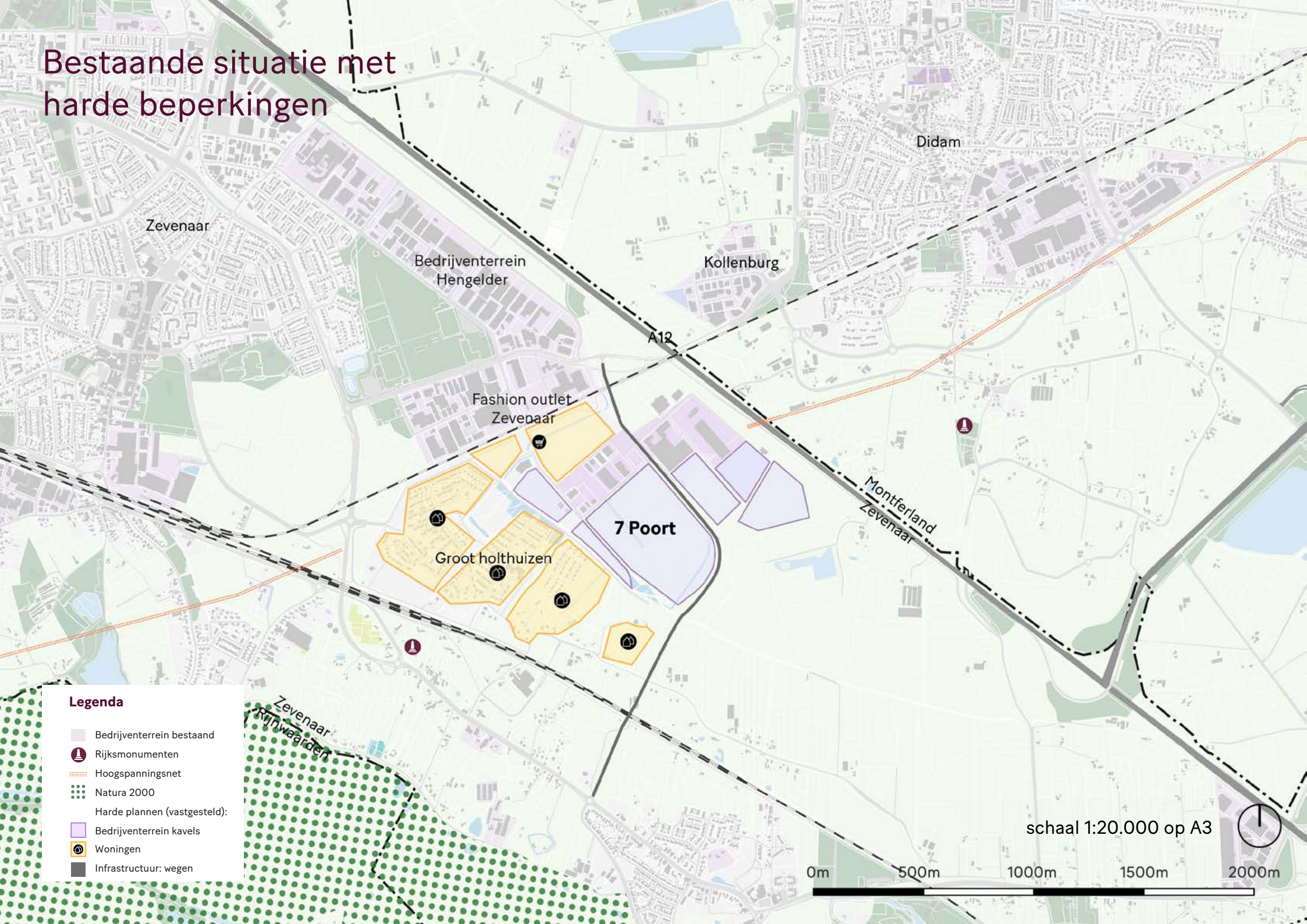
☐ Bestaand logistiek terrein

0m 500m 1000m 1500m 2000m

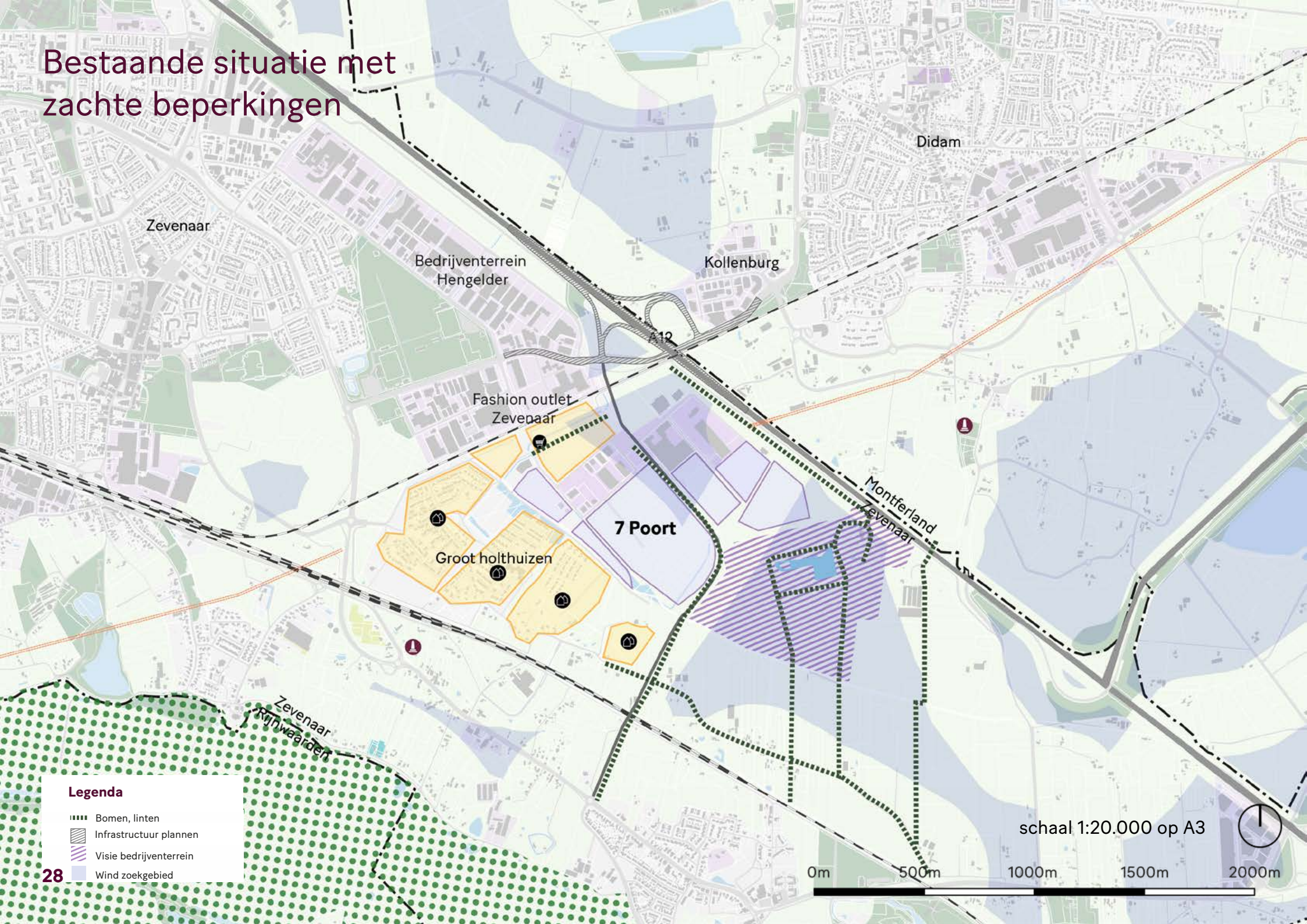
3.1 Knooppunt EMZ: 7Poort

BusinessPark 7Poort ligt direct naast de A12 in Zevenaar vlakbij de Duitse grens. Om deze reden fungeert BusinessPark 7Poort als een logistieke hub naar het oosten (het Ruhrgebied in Duitsland) en het westen (de Randstad). De bereikbaarheid van BusinessPark 7Poort is nu al uitstekend vanwege de ideale ligging aan de A12. Door de geplande doortrekking van de A15 naar de A12 komt er in de nabije toekomst een rechtstreekse verbinding met de Rotterdamse haven. Er is een nieuwe oprit gepland van en naar de A12 (Zevenaar Oost), hier is echter nog geen definitieve uitspraak over gedaan. Het zoekgebied ligt binnen twee gemeentes, dit zijn Montferland en Zevenaar. Volgens 'Vraag en aanbod XXL-logistiek' is er op 7Poort nog maximaal 7 hectare uitgeefbaar aanbod beschikbaar voor XXL-logistiek, waarvan 3,2 hectare in optie is (peildatum 1 mei 2020).

Bestaande situatie met harde beperkingen

Bestaande situatie met zachte beperkingen

Legenda

- Bomen, linten
- Infrastructuur plannen
- Visie bedrijventerrein
- Wind zoekgebied

[illegible]

Zoeklocaties XXL

37 HA

44 HA

7 HA

7 Poort

26 HA

23 HA

18 HA

Zeenaar

Bedrijventerrein Hengelder

Fashion outlet Zevenaar

Groot holthuizen

Kollenburg

Didam

Monterland

Zeenaar

Zeenaar

Legenda

- Potentiële XXL-kavels
- Andere mogelijke kavels

0m 500m 1000m 1500m 2000m

schaal 1:20.000 op A3

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Zoeklocaties XXL

37 HA

44 HA

7 HA

7 Poort

26 HA

23 HA

18 HA

Zevenaarspoorlijn

A12

Bedrijventerrein Hengelder

Fashion outlet Zevenaar

Groot holthuizen

Kollenburg

Didam

Montferland Zevenaar

Zeenaar
Kunwaarden

Legenda

- Potentiële XXL-kavels
- Andere mogelijke kavels

schaal 1:20.000 op A3

0m 500m 1000m 1500m 2000m

[illegible]

Zoeklocaties XXL

The map displays several key locations and infrastructure around Zevenaar:

- Potentiële XXL-kavels (Potential XXL plots):** Indicated by solid red outlines.
- Andere mogelijke kavels (Other possible plots):** Indicated by dashed red outlines.
- Key Locations:** Zevenaarspoorlijn, Zevenaar, Kollenburg, Didam, Bedrijventerrein Hengelder, Fashion outlet Zevenaar, Groot holthuizen, 7 Poort, Montferland Zevenaar.
- Infrastructure:** A12 highway, railway lines, and various water bodies.
- Scale and Orientation:** schaal 1:20.000 op A3, 0m, 500m, 1000m, 1500m, 2000m scale bar, and a north arrow.

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

- [illegible]

Zoeklocaties XXL

37 HA

44 HA

7 HA

7 Poort

26 HA

23 HA

18 HA

Zeenaar

Bedrijventerrein Hengelder

Fashion outlet Zevenaar

Groot holthuizen

Kollenburg

Didam

Montferland Zevenaar

Zeenaar

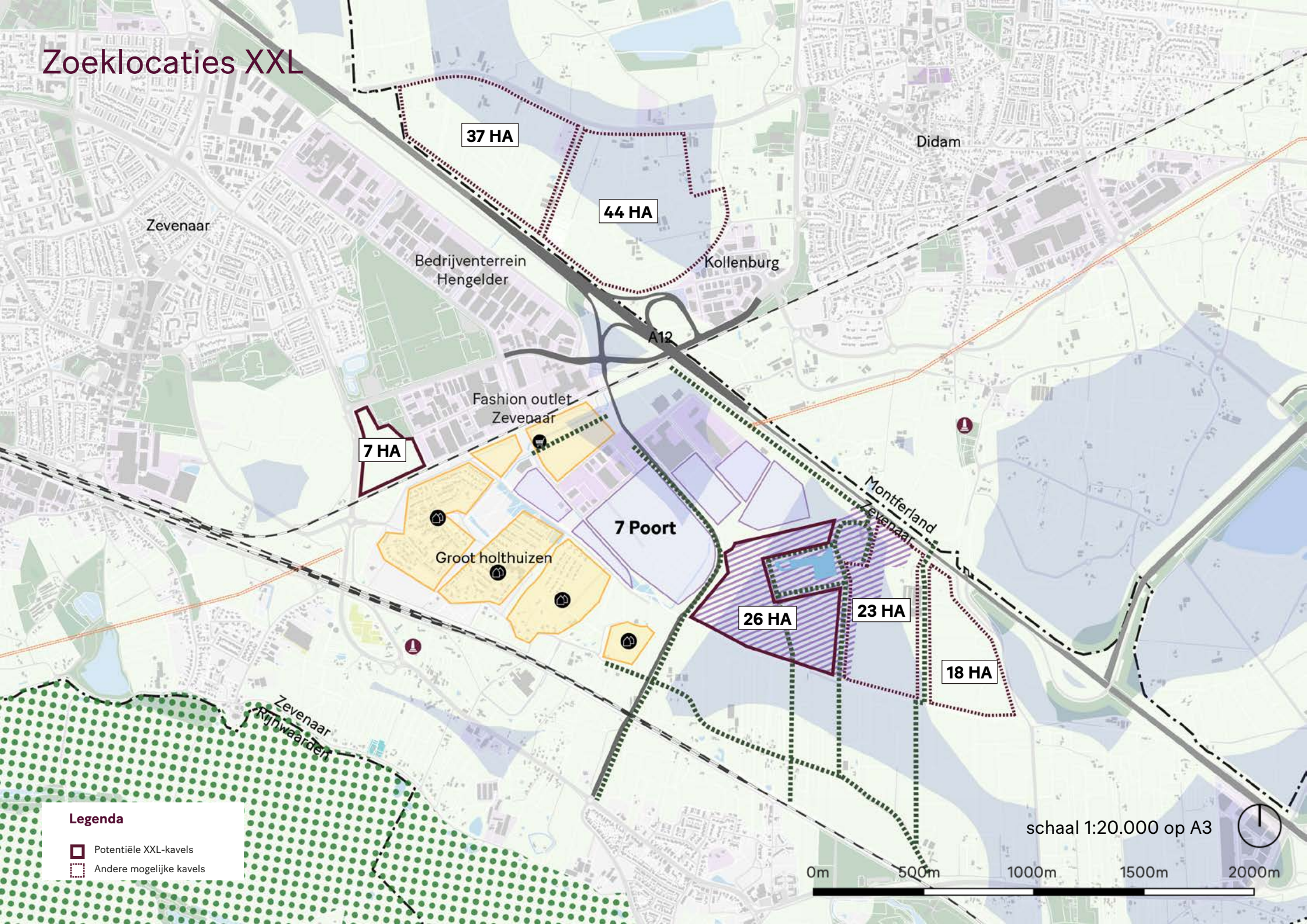
Zeenaarspoort

Legenda

- Potentiële XXL-kavels
- Andere mogelijke kavels

schaal 1:20.000 op A3

0m 500m 1000m 1500m 2000m

3.2 Zoeklocaties XXL

Zie het kaartbeeld voor een overzicht van de kavels voor toekomstige uitbreiding ('zoeklocaties XXL').

- Kavels A, B en C zijn een uitbreiding van de bestaande locatie 7Poort. Kavel A valt binnen het gebied voor de visie op het bedrijventerrein 7Poort en is een relatief compacte uitbreiding van de al in ontwikkeling genomen kavels. De bestaande boerderij en de met bomen omzoomde plas moeten zorgvuldig afgeschermd worden van de XXL-ontwikkeling. Een ecologische waardering dient onderdeel te zijn van de planvorming.

- Kavels B en C maken de uitbreiding van 7Poort eerder langgerekt dan compact en bezetten relatief aantrekkelijk open agrarisch landschap (onder andere goed zichtbaar vanaf de A12).

- Kavel D is een uitbreiding van het bedrijventerrein tussen Hengelder en het spoor (snipperlocatie).

- Kavels E en F kunnen ontsloten worden door de geplande nieuwe aansluiting op de A12 en de huidige afrit 29. Het landschap is minder open dan dat bij kavels B en C, ligt direct langs de A12, sluit aan op bestaande bedrijventerreinen en kent

reeds relatief veel bebouwing. Dit laatste vormt tegelijkertijd ook een mogelijke belemmering vanwege extra kosten voor uitkopen bestaande bebouwing. Bovendien gaat het sommige gevallen om karakteristieke boerderijen, die het landschap juist versterken.

- De kavels A en D voor toekomstige uitbreiding beslaan in totaal 33ha. De overige kavels beslaan 122ha.

- Op basis van een landschappelijk-ruimtelijke waardering kunnen kavels A en D aangemerkt worden als kavels voor toekomstige uitbreiding van het XXL areaal. De overige kavels dienen (voorlopig) ontzien te worden.

Locatie	Kavel	Potentiele kavels	Andere kavels
		ha	ha
7Poort			
7Poort	A	26	
	B		23
	C		18
Hengelder	D	7	
bedrijventerrein Kollenburg	E		44
	F		37
TOTAAL		33	122

Zoeklocaties XXL

Kavel D (7 ha) gemeente Zevenaar

- maximaal benutten van kavels rondom de bestaande bedrijven
- goed aangesloten aan de autoweg

Kavel A,B en C (67 ha) gemeente Zevenaar

- uitbreiding van de bestaande locatie
- combinatie met het opwekken van duurzame energie
- invullen ruimte naast de snelweg
- niet waardevol landschap

nadeel:

- niet compact
- negatief effect op openheid en zichtlijnen vanaf de snelweg

Kavel F en E (67 ha) gemeente Montferland

- in 'al aangetast landschap', er veel bebouwing is
- goed aangesloten aan de snelweg
- naast andere bedrijventerreinen
- bedrijventerreinen langs beide zijden van de snelweg

nadeel:

- kosten voor uitkopen bestaande bebouwing/
- bestaande karakteristieke boerderijen, die het landschap juist versterken

Groot holthuizen

7 Poort

Montferland
Zevenaar

0m

500m

1000m

1500m

2000m

04

4

Knooppunt EMZ: DocksNLD

Bestaande locatie

TOTAAL AANBOD XXL 3,9 ha

Legenda

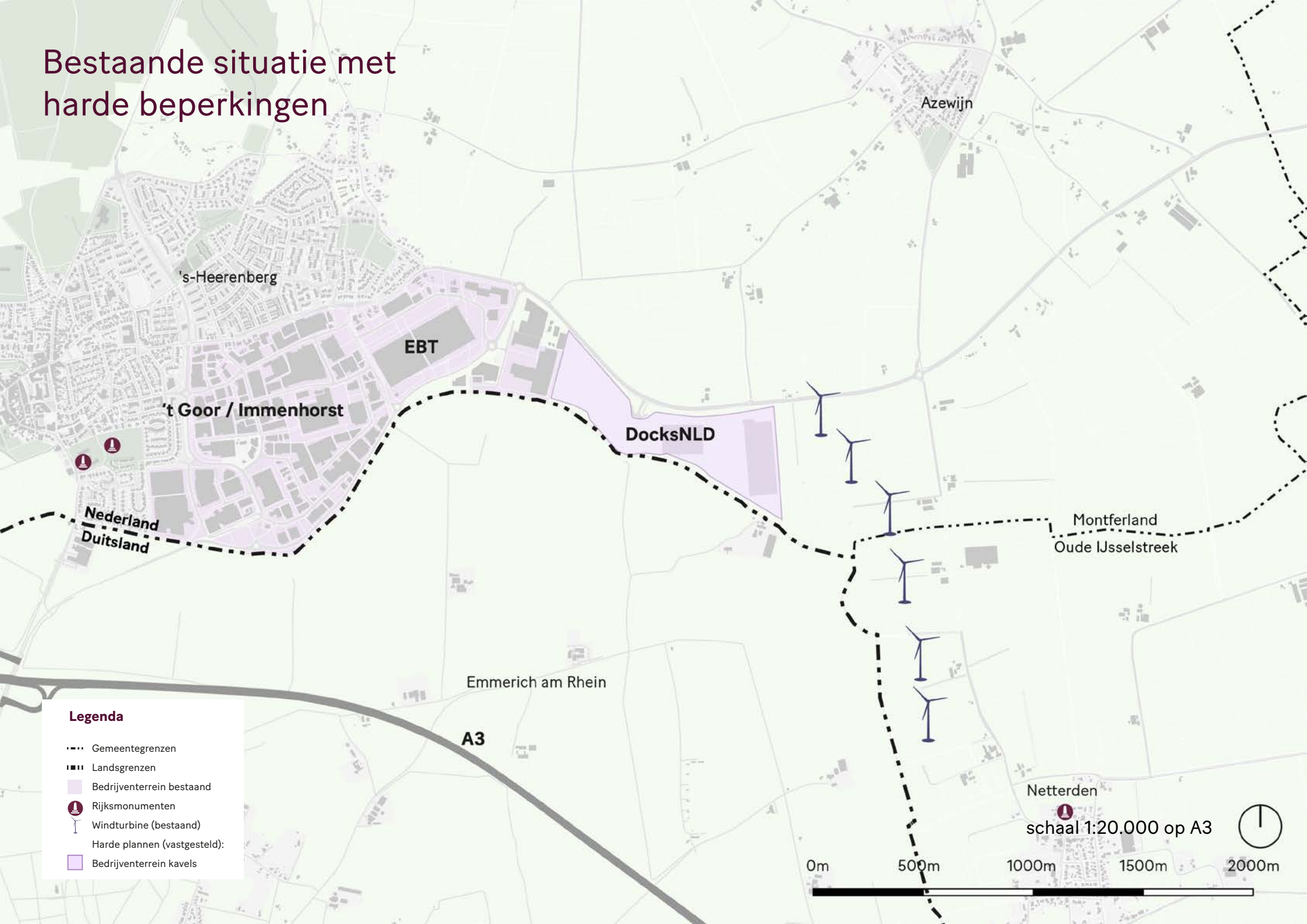
Bestaand logistiek terrein

4.1 Knooppunt EMZ: DocksNLD

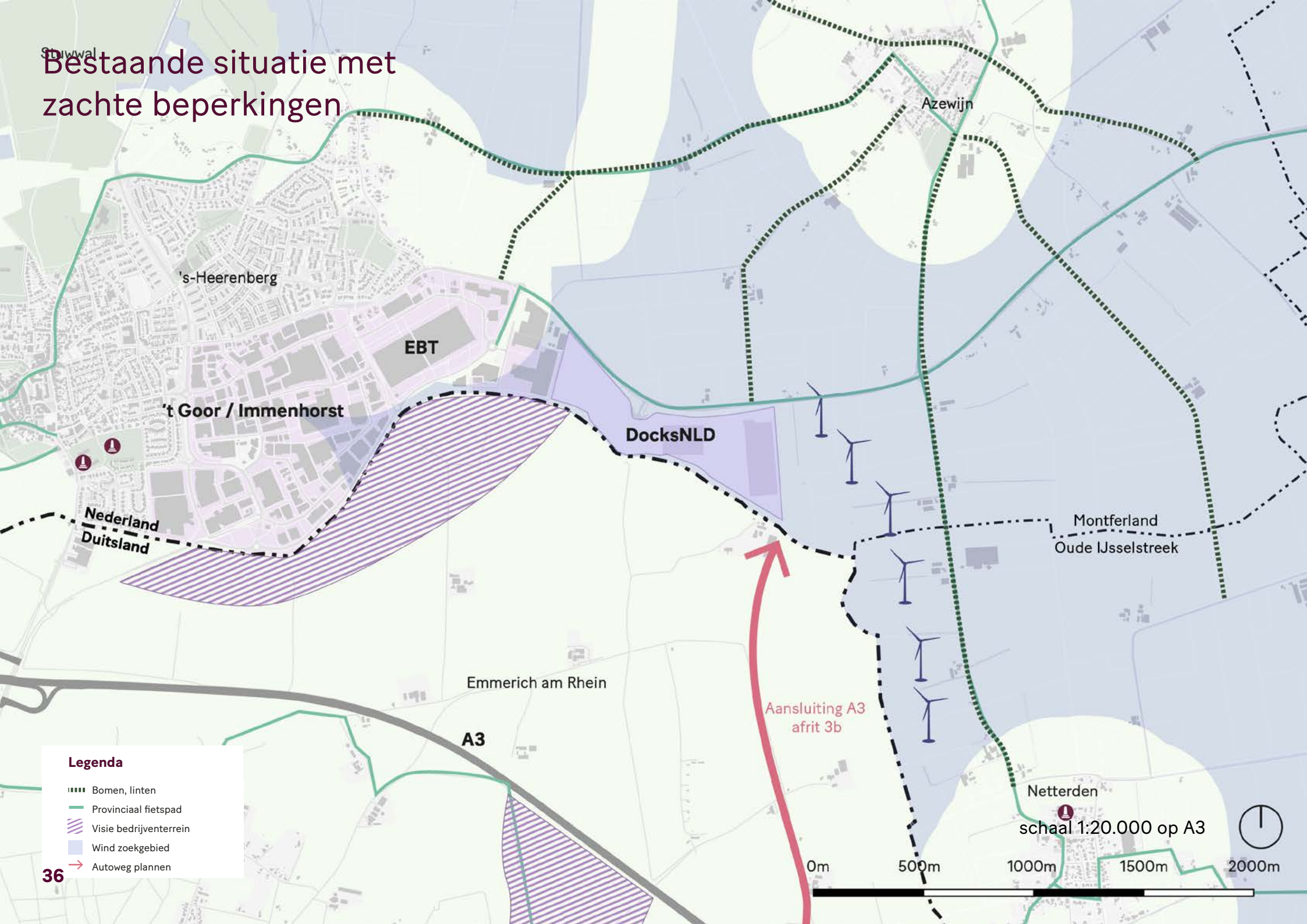
DocksNLD ligt aan de grens met Duitsland. Het huidige DocksNLD terrein ligt naast de N816. Er zijn plannen voor uitbreiding van DocksNLD. De uitbreiding ligt verder naar het oosten langs de N816. De gemeente Emmerich in Duitsland heeft, indien de huidige bedrijventerreinen uitgegeven zijn en in de toekomst behoefte is aan uitbreiding, enkele zoeklocaties aangewezen. Een daarvan is gelegen naast de bestaande bedrijventerreinen 't Goor en Immenhorst.

Volgens 'Vraag en aanbod XXL-logistiek' is DocksNLD, op één kavel van 3,9 hectare na, uitgegeven (peildatum 1 mei 2020).

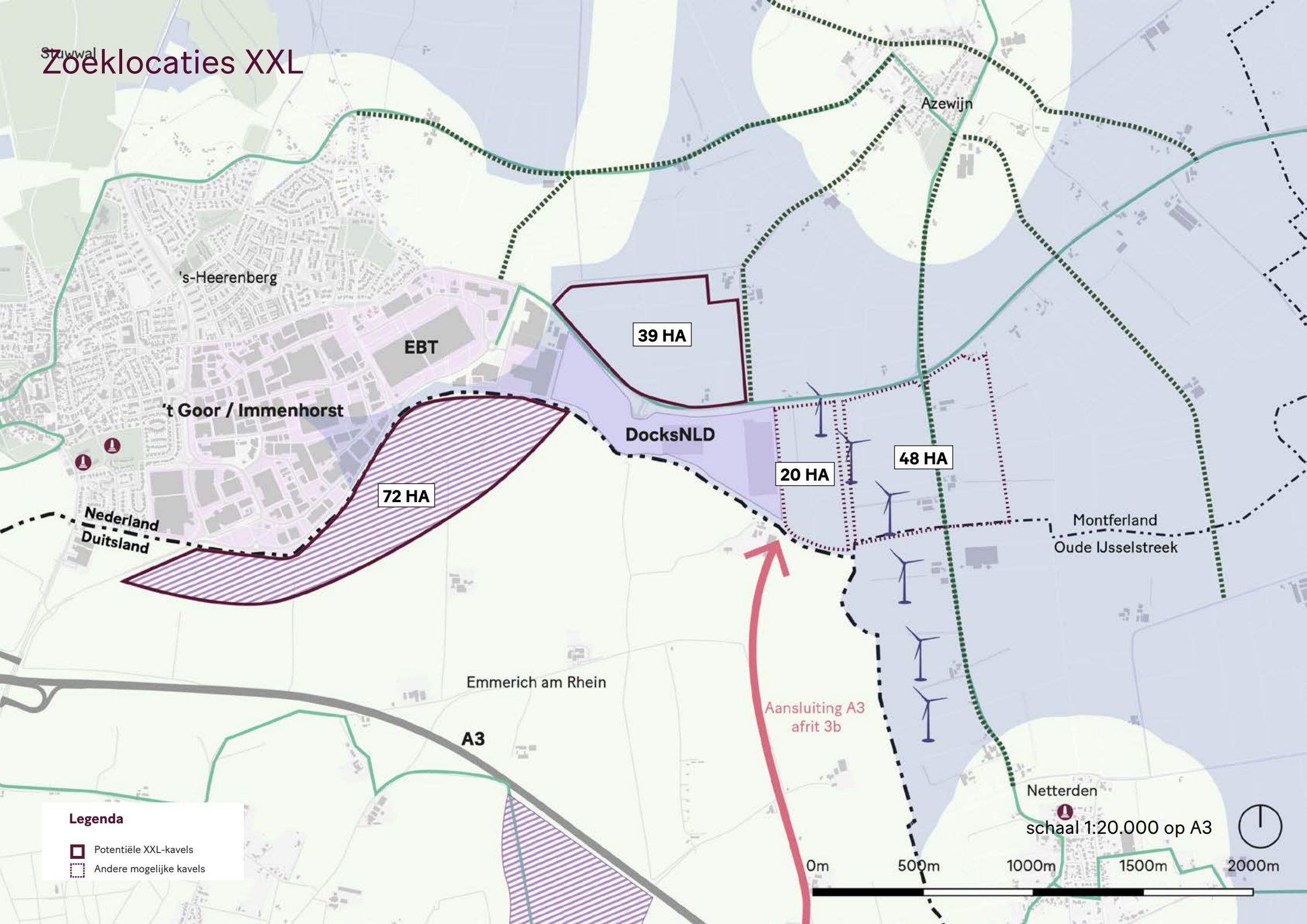
Bestaande situatie met harde beperkingen

Bestaande situatie met zachte beperkingen

Zoeklocaties XXL

Legenda

- Potentiële XXL-kavels
- Andere mogelijke kavels

Netterden
schaal 1:20.000 op A3

0m 500m 1000m 1500m 2000m

4.2 Zoeklocaties XXL

Zie het kaartbeeld voor een overzicht van de kavels voor toekomstige uitbreiding ('zoeklocaties XXL').

- De kavels die in aanmerking komen voor toekomstige uitbreiding zijn A, B, C en D (op Duits grondgebied).
- Kavels A en B zijn een 'verlenging' van het bestaande DocksNLD. Door de uitbreiding aan één zijde van de Meilandsedijk ontstaat een langgerekt, niet compact, XXL-bedrijvenpark. De verstoring van het zicht over het omringende landschap is daardoor relatief groot (totale lengte meer dan 2 km).
- Kavel D kan aangemerkt worden als meest compacte uitbreiding. De benutting van dit kavel verdient daarom de voorkeur, ondanks de minder efficiënte, gebogen afbakening aan de zuidzijde. Voor benutting van dit kavel is de medewerking van Duitse autoriteiten nodig - de bereidheid om hier vaart achter te zetten lijkt gering.
- Ook Kavel C is een compacte uitbreiding van DocksNLD. De landschappelijke beoordeling van

RHDHV (aug '16) geeft aan dat benutting van kavels A, B of C de het landschap kenmerkende openheid aantast. RHDHV concludeert dat het moeilijk is een voorkeur aan te geven voor A+B óf voor C. Ze besluiten met een lichte voorkeur voor A+B op basis van de zichtbaarheid van de stuwwal. Wij stellen vraagtekens bij deze voorkeur. Een onderdeel van de rapportage van RHDHV is de aanbeveling: 'Rondom de dorpen Azewijn en Netterden dient te worden geïnvesteerd in een aantrekkelijke zoom met beplanting van oude bouwlanden en rijke erven.' Het oorspronkelijke landschapsbeeld wordt zo het best benaderd. Naar ons oordeel zal het versterken van de kamerstructuur door deze extra beplanting het zicht op de stuwwal aanmerkelijk beperken. Daarmee zou het argument weg kunnen vallen dat het zicht op de stuwwal juist beperkt wordt door de XXL ontwikkeling op kavel C. Het is dan immers de beplanting rondom de kavels die het zicht al verregaand beperkt.

- Het uitspreken van een voorkeur voor uitbreiding op kavel A+B versus uitbreiding op kavel C is, op basis van landschappelijke argumenten, niet eenvoudig. We concluderen op basis van onze

studie dat er een kanttekening geplaatst kan worden bij de (lichte) voorkeur van RHDHV voor kavels A+B. De achtergrond van de voorkeur is helder omschreven, maar leidt tot een almaar langwerpiger vorm van de DocksNLD logistieke terreinen, met forse impact op het landschap. De keuze voor kavel C zou in onze ogen beter kunnen uitpakken (minder ingrijpend voor het landschap, een meer compact bedrijventerrein). Als het kamerlandschap in zijn oorspronkelijke vorm hersteld wordt, wordt het zicht op de stuwwal vanaf de N816, nu al beperkt door de bestaande bomenrijen en bebouwing, nog verder teruggebracht.

- In bijlage 1 wordt aanvullend beeldmateriaal gepresenteerd van het onderzoek naar de afweging tussen de verschillende kavels van DocksNLD. Hiervoor is onder meer een 3D landschapsmodel gebouwd van de ruimte rondom de N816 ten oosten van 's-Heerenberg tot en met de stuwwal. Met het model is precies in beeld gebracht hoe de XXL-gebouwen, bomenrijen, bestaande bebouwing en omzoming van kamers de zichtbaarheid van de stuwwal beïnvloeden en welke landschappelijke impact dat met zich meebrengt. Het aanvullende

onderzoek versterkt de conclusie dat het ontwikkelen van kavel C slechts in beperkte mate invloed heeft op de zichtbaarheid van de stuwwal. Dit versterkt de voorkeur voor het ontwikkelen van kavel C.

- Kavels C en D beslaan in totaal 111 ha. Kavel A en B beslaan 68 ha.

Locatie	Kavel	Potentiele kavels	Andere kavels
		ha	ha
DocksNLD			
DocksNLD	A		20
	B		48
	C	39	
Emmerich	D	72	
TOTAAL		111	68

Zoeklocaties XXL

Kavel C (39 ha) gemeente Montferland

- in 'al aangetast landschap'
- goed aangesloten aan de autoweg
- compacte uitbreiding van de bestaande locatie

Kavel A (20ha) gemeente Montferland

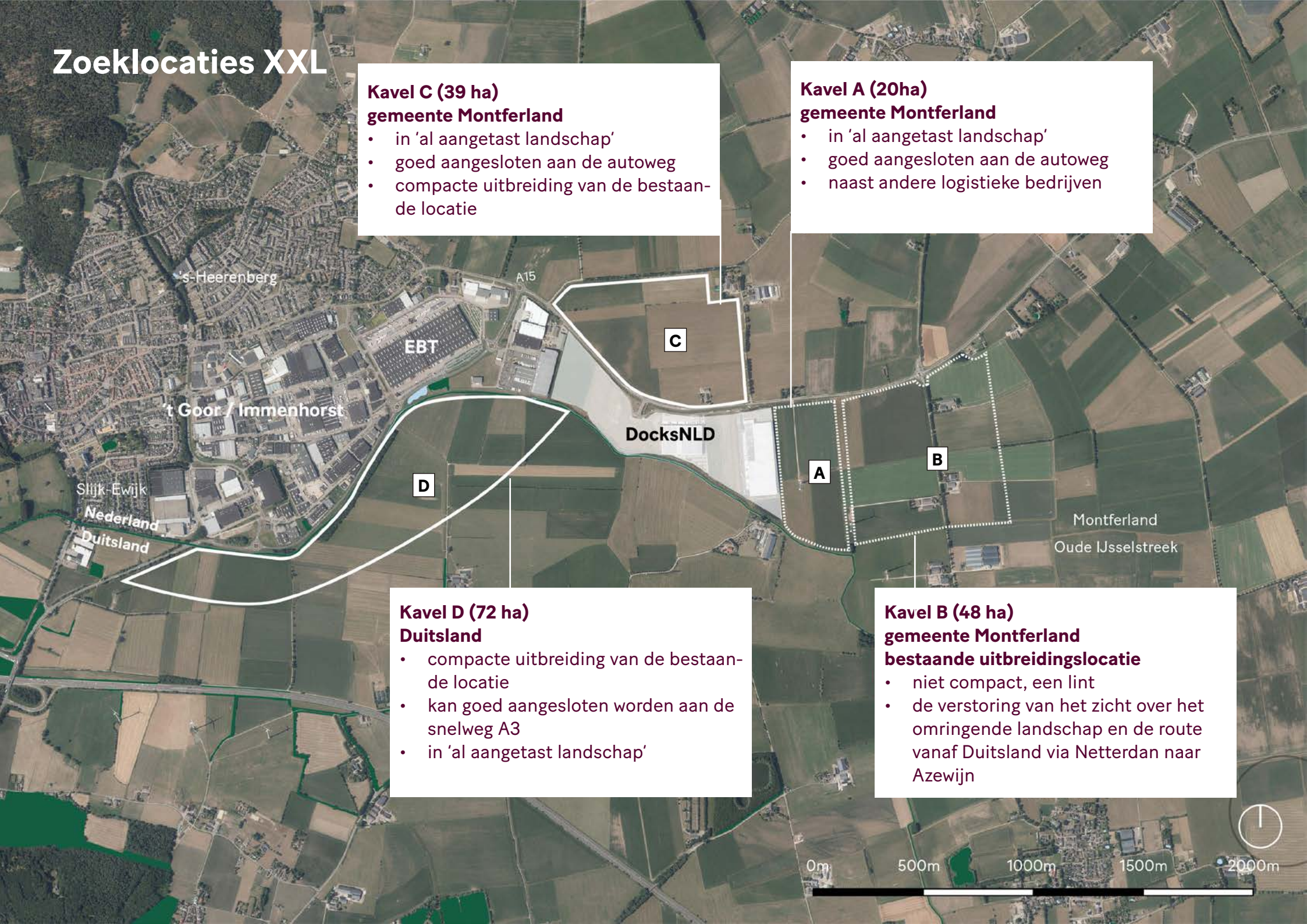
- in 'al aangetast landschap'
- goed aangesloten aan de autoweg
- naast andere logistieke bedrijven

Kavel D (72 ha) Duitsland

- compacte uitbreiding van de bestaande locatie
- kan goed aangesloten worden aan de snelweg A3
- in 'al aangetast landschap'

Kavel B (48 ha) gemeente Montferland bestaande uitbreidingslocatie

- niet compact, een lint
- de verstoring van het zicht over het omringende landschap en de route vanaf Duitsland via Netterdan naar Azewijn

05

Conclusies

5.1 Prioritering locaties

Vanuit oogpunt Landschappelijke Inpassing

Op basis van de verkenning van de verschillende locaties aan de hand van de door de regio Arnhem-Nijmegen opgestelde randvoorwaarden, adviseren we XXL locaties in de hieronder genoemde volgorde beschikbaar te stellen voor eventuele toekomstige uitbreiding. Het betreft hier een prioritering uit het oogpunt van 'landschappelijke inpassing' (zie hiervoor Hoofdstuk 1.2).

In onze ogen zijn de locaties bij Park15 (A, B), de Grift (D t/m H), 7Poort (D) en DocksNLD (D) het meest geschikt omdat uitbreiding geen (of slechts zeer beperkt) negatieve gevolgen heeft voor bestaand aantrekkelijk en open landschap.

Hierna volgende locaties 7Poort (A) en DocksNLD (C): weliswaar een aantasting van bestaand aantrekkelijk en open landschap, waarbij die aantasting beperkt blijft bij zeer zorgvuldige inpassing.

We adviseren tot slot de locaties 7Poort (B, C, E en F) en DocksNLD (A en B) pas als allerlaatste in overweging te nemen (en niet nadat de hierboven genoemde locaties volledig zijn

benut). De benutting van deze locaties is niet in overeenstemming met het principe van de compacte uitbreiding.

	Locatie	Kavel	Potentiele kavels	Andere kavels
			ha	ha
Knoop 38	Park 15	A	6	
		B	4	
		C		2
	De Grift	D	20	
		E	6	
		F	17	
		G	5	
		H	7	
		I		3
		J		3
	TOTAAL		65	8
7Poort	7Poort	A	26	
		B		23
		C		18
	Hengelder	D	7	
	bedrijventerrein Kollenburg	E		44
		F		37
	TOTAAL		33	122
DocksNLD	DocksNLD	A		20
		B		48
		C	39	
	Emmerich	D	72	
	TOTAAL		111	68
TOTAAL			247 ha	242 ha
				489 ha

Colofon

Deze studie is uitgevoerd door PosadMaxwan in opdracht van de regio Arnhem Nijmegen.

Bijlage 1: Landschappelijke analyse mogelijke uitbreidingslocaties DocksNLD

Posad Maxwan:
Rients Dijkstra, Elena Bulanova, Michelle Blom

Posad Maxwan
Binckhorstlaan 36
2516 BE Den Haag
tel: 070 322 2869

september 2020

POSAD MAXWAN

strategy x design

Bijlage 1:

Landschappelijke analyse mogelijke uitbreidingslocaties DocksNLD

Inhoudsopgave

	Context	4
1	Analyse	6
2	3D analyse	16
3	Conclusies	32
	3D Beelden	36

Context

DocksNLD ligt in de gemeente Montferland, aan de grens met Duitsland. Het huidige DocksNLD terrein ligt aan de Meilandsedijk (N816). Volgens 'Vraag en aanbod XXL-logistiek' is DocksNLD, op één kavel van 3,9 hectare na, uitgegeven (peildatum 1 mei 2020). Er zijn plannen voor uitbreiding van DocksNLD. Hiervoor zijn drie mogelijke ontwikkelrichtingen onderzocht in het hoofdrapport behorende bij deze bijlage: de oost-variant (kavel A+B), de noord-variant (kavel C) en de variant op Duits grondgebied (kavel D). Kavel D zien we als meest compacte uitbreiding. Ondanks de minder efficiënte, gebogen afbakening aan de zuidzijde verdient dit kavel de voorkeur boven de andere kavels. Voor benutting is de medewerking van Duitse autoriteiten nodig - de bereidheid om hier vaart achter te zetten lijkt gering.

Met deze kennis zijn, in het licht van zorgvuldig ruimtelijk handelen, ook de noord-variant en de oost-variant in afweging genomen. Hierbij concluderen we dat met de ontwikkeling van kavels A en B een 'verlenging' van het bestaande DocksNLD ontstaat. Door de uitbreiding aan één zijde van de Meilandsedijk ontstaat een langgerekt,

niet compact, XXL-bedrijvenpark. De verstoring van het zicht over het omringende open landschap is daardoor relatief groot (totale lengte meer dan 2 km).

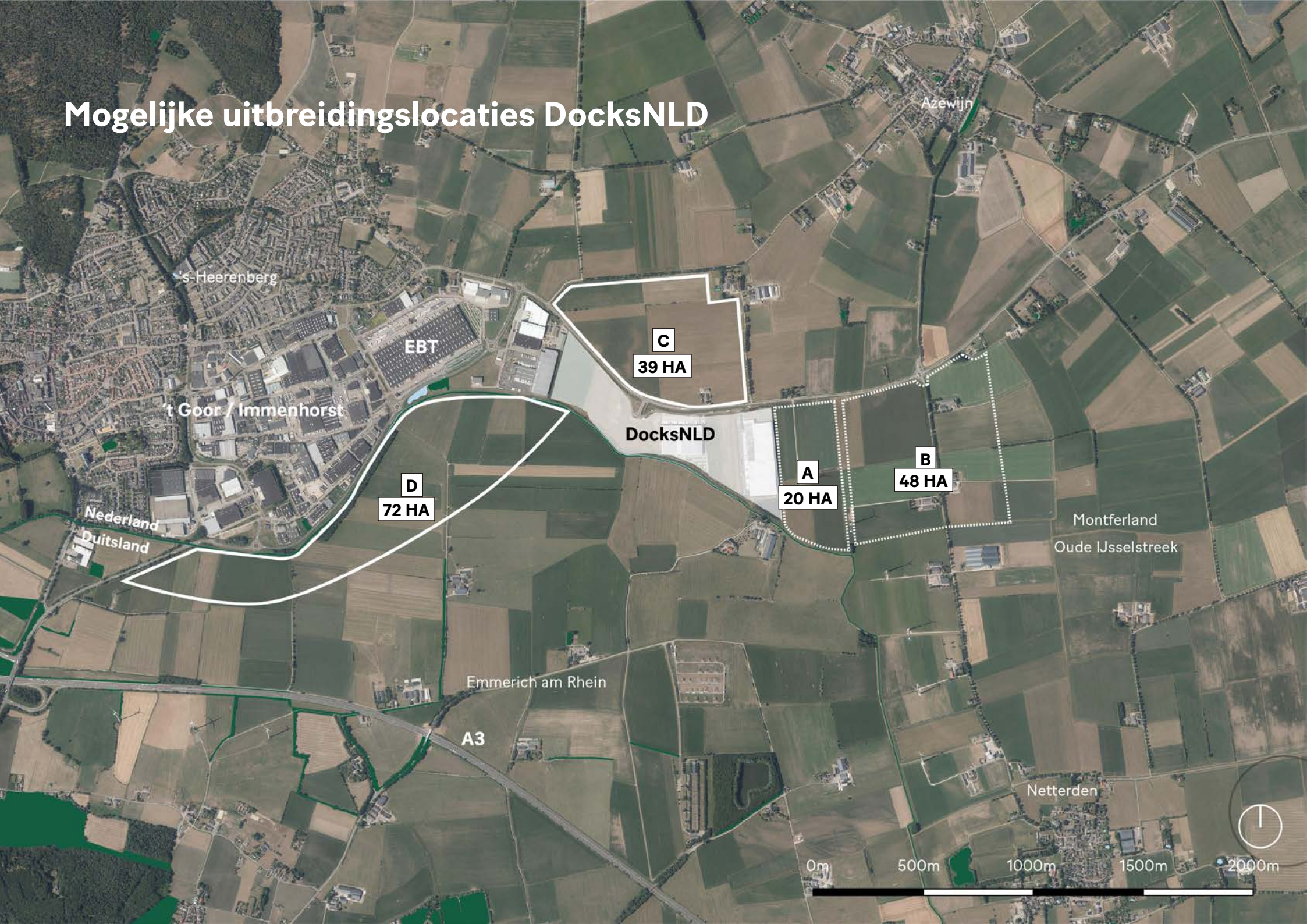
Kavel C komt in de analyse naar voren als meer compacte uitbreiding van DocksNLD en heeft daarom de voorkeur gekregen boven de ontwikkeling van kavels A en B.

Door Royal HaskoningDHV (aug '16) is een landschappelijke beoordeling gegeven over de benutting van de verschillende kavels. De achtergrond van de voorkeur is helder omschreven in een uitgebreide en zorgvuldige studie. In deze beoordeling wordt aangegeven dat benutting van kavels A, B of C de voor het landschap kenmerkende openheid aantast. RHDHV concludeert dat het moeilijk is een voorkeur aan te geven voor A+B óf C. Ze besluiten met een lichte voorkeur voor A+B op basis van de zichtbaarheid van de stuwwal. De advisering van RHDHV en onze advisering verschillen op dit punt.

Om tot een definitief oordeel te komen wordt in deze rapportage aanvullend analyse- en beeldmateriaal

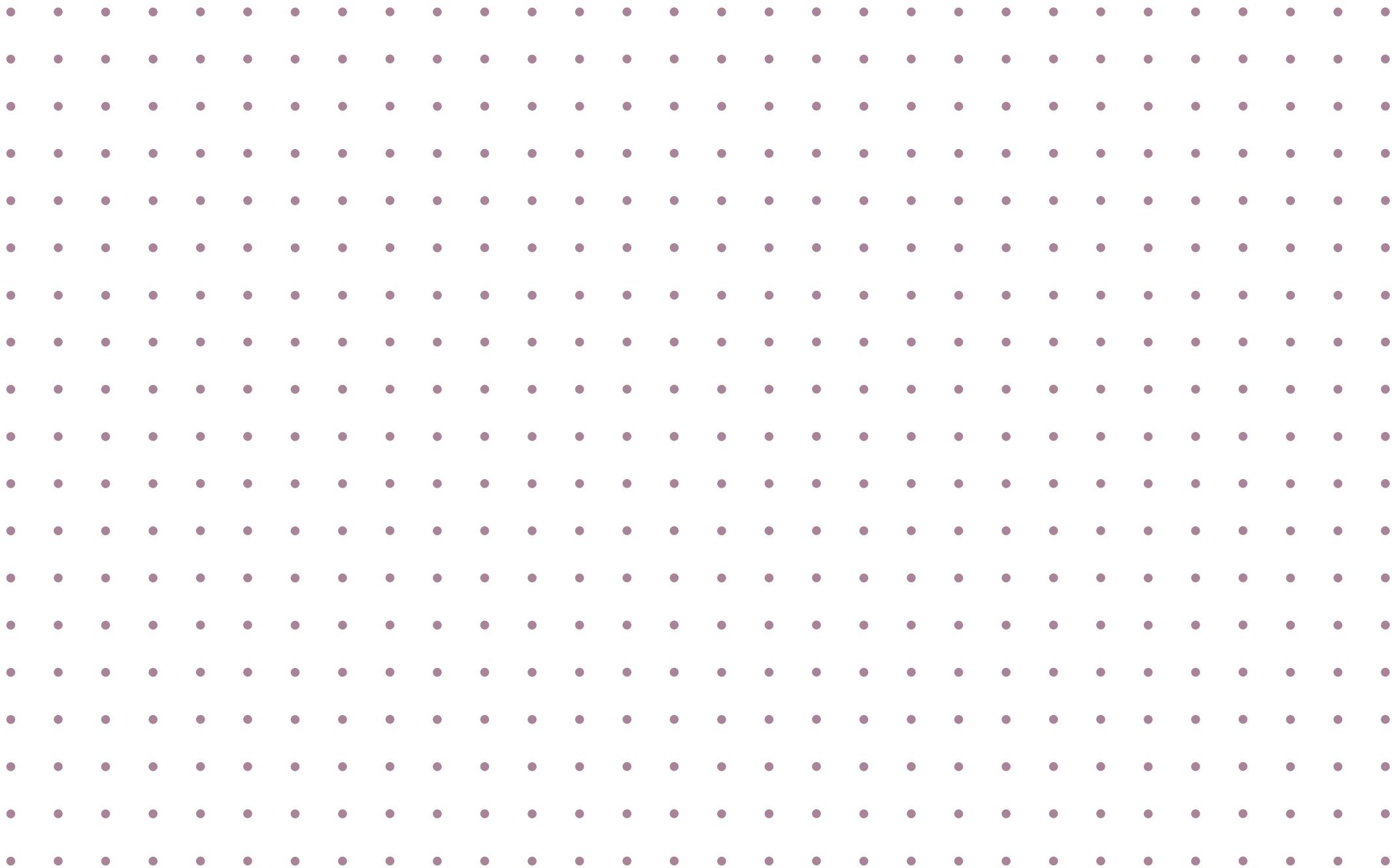
gepresenteerd om tot een definitief oordeel te komen. De gevolgen van uitbreiding van het bestaande areaal in twee richtingen, de oost-variant en de noord-variant, worden onderzocht. Eerst wordt een beschrijving van de ontstaansgeschiedenis van het gebied gegeven van waaruit de landschappelijke karakteristieken worden geduid. Ook worden nieuwe ontwikkelingen rondom duurzame energie in beeld gebracht om te analyseren of deze een landschappelijke impact hebben die een relatie heeft met de ontwikkelingen van DocksNLD. Daarnaast is middels een 3D model van de actuele situatie een impactstudie gemaakt om de verschillende varianten te kunnen beoordelen. De beelden worden in een kleine versie naast elkaar gepresenteerd maar zijn aan het einde van het rapport ook in het groot zichtbaar gemaakt om zo goed de impact te kunnen beoordelen.

Mogelijke uitbreidingslocaties DocksNLD

Analyse

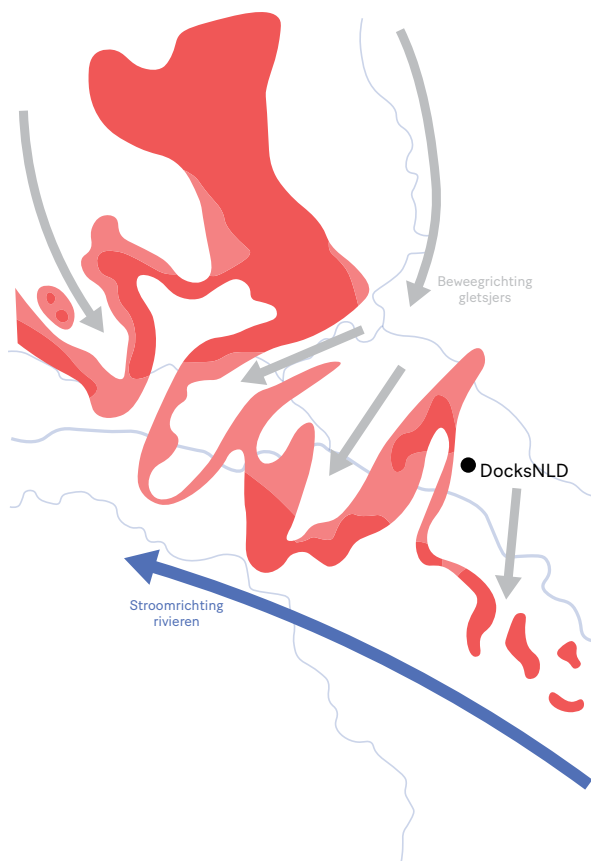
1.1 Natuurlijke ontstaansgeschiedenis

Om de impact op het landschap te kunnen begrijpen is het van belang om de ontstaansgeschiedenis en de historie van het landschap te doorgronden. Het huidige landschap rondom het onderzoeksgebied is in de loop der eeuwen in grote mate gevormd door natuurlijke processen. Een belangrijk moment in deze ontstaansgeschiedenis is de vorming van de stuwwallen, die nog steeds een belangrijk visueel ankerpunt in de omgeving vormen. De gelaagde stuwwalen van de Veluwe, het rijk van Nijmegen en het Monferland in het Gelderse landschap zijn in deze voorlaatste ijstijd door gletsjers opgestuwd.

In de laatste ijstijd rijkte het landijs minder ver dan in de voorlaatste ijstijd. De stuwwallen werden onder invloed van allerlei erosie- en afzettingsprocessen verder gevormd naar de vormen die meer lijken op hoe we ze nu kunnen waarnemen. De stuwwal van het Montferland werd gescheiden van de Stuwwal van Kleef en in de steeds groter wordende openingen tussen de stuwwallen ontstond ruimte voor de rivieren.

In de koudere periodes na de laatste ijstijd zijn uit de zanderige riviervlaktes op grote schaal rivierduinen opgestoven. Deze rivierduinen zorgen lokaal voor reliëf.

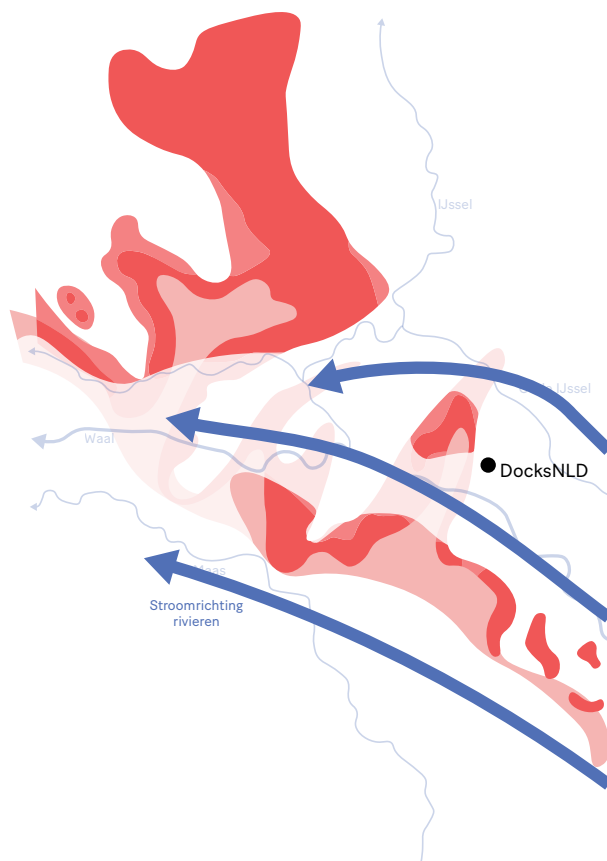
De vormingsprocessen onder invloed van gletsjers en rivieren hebben in grote mate geresulteerd in het huidige landschap. Het lokale, oorspronkelijke landschap is van groot belang geweest bij de locatiekeuze en het landgebruik van de mens. Relatieve hoogteligging en -verschillen zijn bepalen namelijk of en hoe een gebied geschikt is voor menselijke bewoning en ontwikkeling. De ontginningsgeschiedenis is dus in sterke mate gerelateerd aan de natuurlijke ontstaansgeschiedenis.

1. Voorlaatste ijstijd (Saaliën)

200.000 - 130.000 v.Chr.

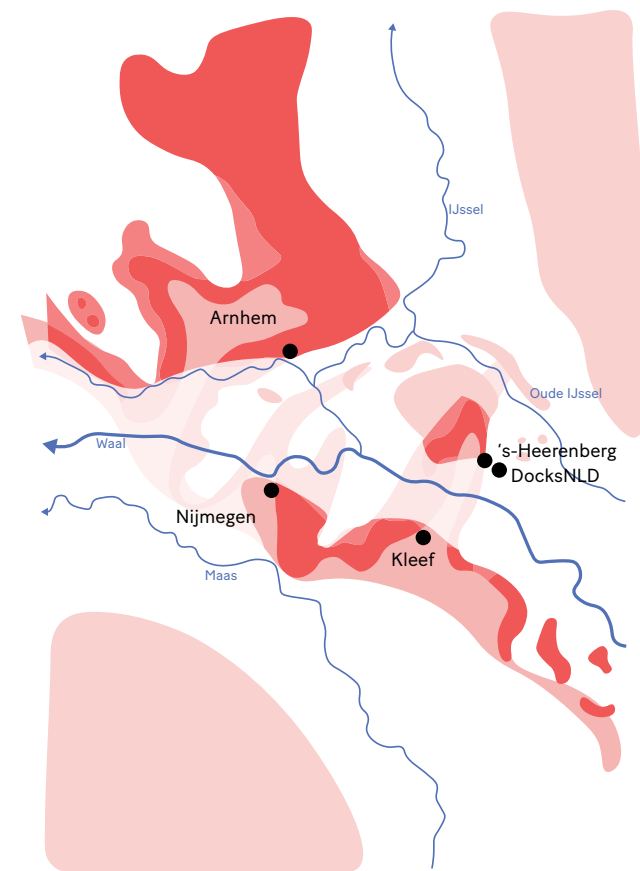
Ontstaan stuwwallen door het opstuwten van grond als gevolg van het voortbewegen van de gletsjers

2. Laatste ijstijd (Saaliën)

110.000 - 10.000 v.Chr.

Ontstaan Rijndal en doorbraak Gelderse Poort onder invloed van de rivieren

3. Eindperiode vanaf laatste ijstijd en daarna

vanaf 10.000 v.Chr.

Vorming dekzanden en vestiging mens aan de randen van de stuwwallen

1.2 Historische ontwikkeling

Op de historische kaart op de volgende bladzijde zijn veel van de natuurlijke invloeden op het landschap nog zichtbaar. Ook is duidelijk waar te nemen hoe de mens het landschap in gebruik heeft genomen. De historische kaart laat goed het verschil in landgebruik en kavelgrootte zien dat bij de verschillende landschapstypen past. Daarbij zijn ook de kenmerkende stuwwal en de IJsselvallei duidelijk te herkennen. Deze twee landschappelijke eenheden bepalen in grote mate het karakter van het gebied. De verschillende landschapstypen die hieraan gekoppeld kunnen worden, zullen op de volgende pagina's kort worden toegelicht.

Wanneer de topografische kaart van 1880 wordt vergeleken met de meest recente luchtfoto's van het gebied, dan blijkt dat op beide mogelijke ontwikkellocaties nog elementen van de oorspronkelijke verkavelingsstructuur te herkennen zijn. Er zijn echter ook op beide locaties een groot aantal sporen uit het verleden verdwenen door ruilverkaveling. Op basis van deze gegevens is er geen voorkeur uit te spreken voor een van de ontwikkellocaties met betrekking tot het behoud van historische waarden.

Topografische kaart 1880

Luchtfoto 2019

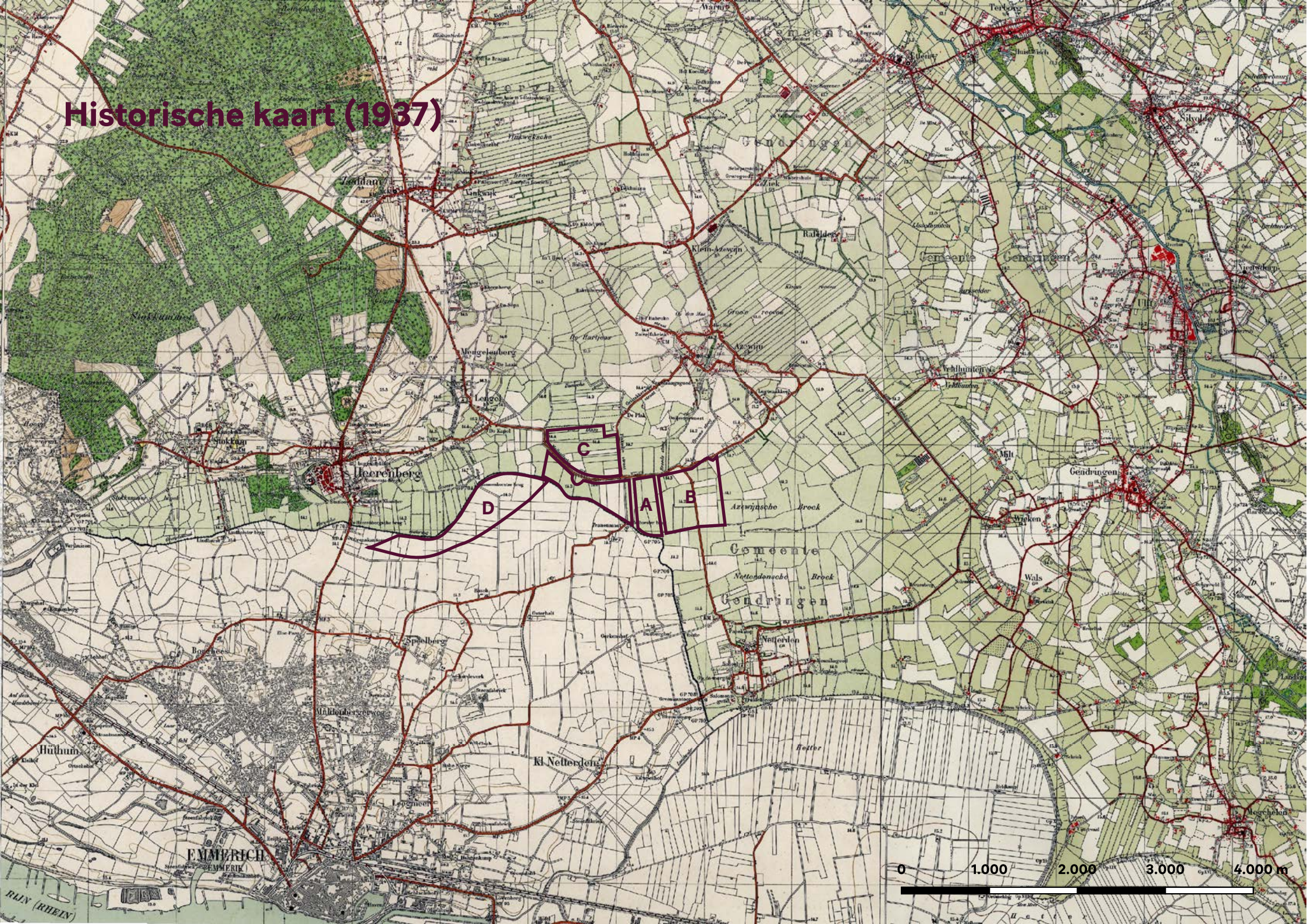

Topografische kaart 1880

Luchtfoto 2019

Historische kaart (1937)

1.3 Landschapstypen

Het studiegebied kan op basis van de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis grofweg in twee landschapseenheden opgesplitst worden. Beide zijn onder te verdelen in verschillende landschapstypen.

Rivierweidelandschap

Boslandschap

De droge en schrale zandgronden boven op de stuwwal zijn minder geschikt als landbouwgrond en hebben zich ontwikkeld tot een boslandschap. De naaldbossen, ooit aangeplant voor de houtoogst, worden nu op veel plekken langzaam omgevormd tot loofbossen middels beheersmaatregelen. Hier krijgen inheemse boomsoorten zoals de eik en de beuk meer ruimte.

Essenlandschap

In de voorlaatste ijstijd vond er een overgang plaats van de gevormde hoge stuwwalen naar nattere gronden. Aan de voet hiervan liggen de essen (in sommige delen van het land ook enken of engen genaamd). De essen zijn open akkercomplexen, hebben vaak geen beplanting en soms een bolle ligging. Aan de randen van de akkers zijn vaak houtwallen aangelegd ter bescherming tegen wild en oprukkende stuifzanden. Het wegenpatroon is een mix van traditioneel rechte en slingerende wegen. De bebouwing is geconcentreerd aan de rand van de akker. Rondom de stuwwal van het Montferland zijn de essen nog volop te vinden. Dorpen als Stokkum, 's-Heerenberg

en Zeddam liggen tegen de voet van de stuwwal, dichtbij de akkercomplexen.

IJsselvallei

Rivierweidelandschap

Langs de Oude IJssel komen gebieden voor die vergelijkbaar zijn met de uiterwaarden, alleen zijn ze vaak onbedijkt. Dit wordt ook wel het rivierweidenlandschap genoemd. Kenmerkend voor dit landschap is de grootschaligheid en het ontbreken van bebouwing. Bij de ontginning is meestal een blokverkaveling toegepast en de kavels zijn vervolgens als grasland in gebruik genomen. Beplanting bestaat veelal uit solitaire bomen, niet uit lijnbeplanting. De waterloop zorgt voor een slingerend patroon wat zich ook vertaalt in het wegenpatroon.

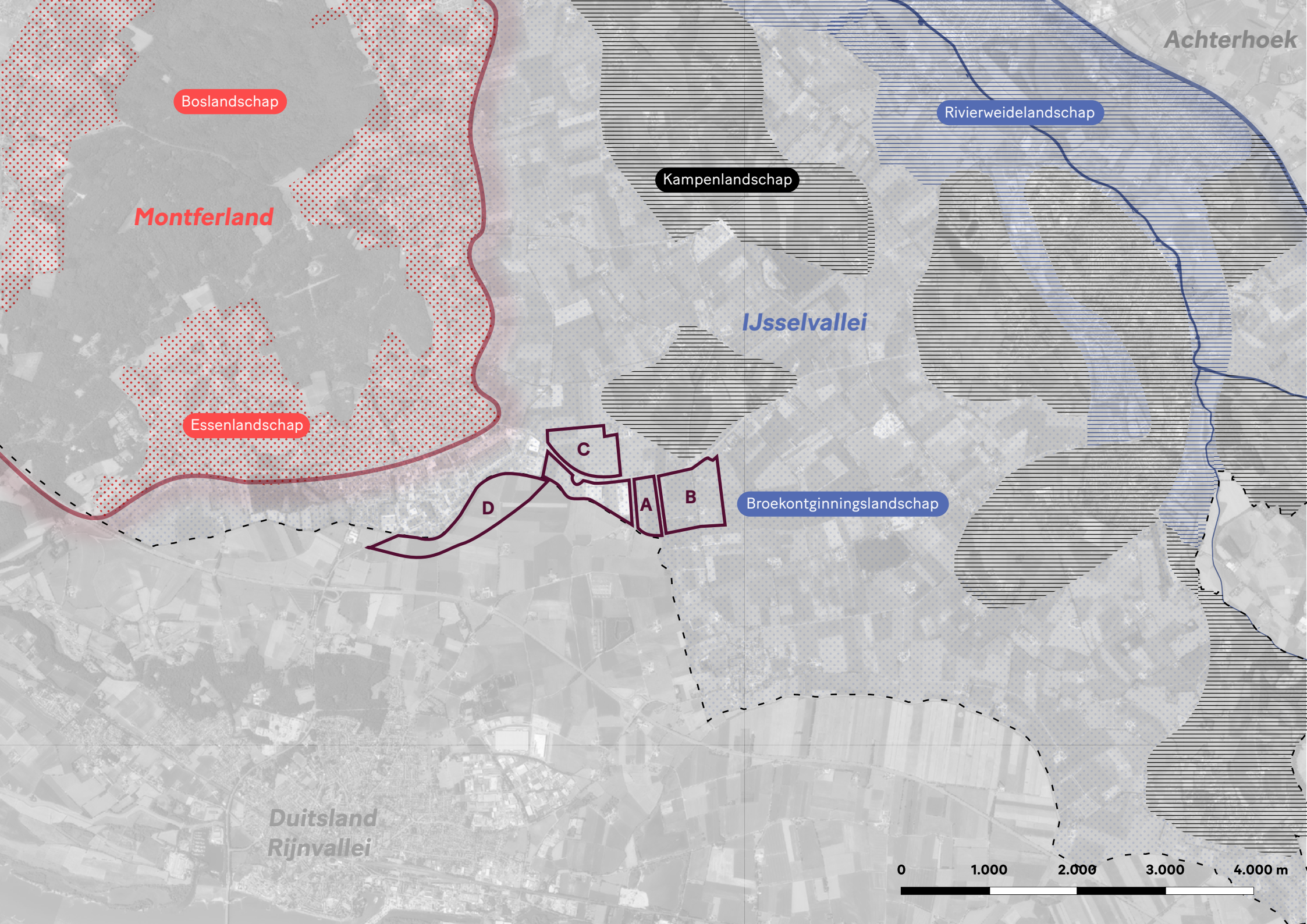
Broekontginning

Het broeklandschap ligt in de lage zones van de IJsselvallei en was daarom voor de landbouw vaak minder geschikt. Door een verbeterde manier van afwatering, konden de gronden in de loop van de 19e eeuw ontgonnen worden en werden deze vervolgens ingezet als weides voor het vee. Het huidige broeklandschap wordt gekenmerkt door de grote mate van openheid; het is een landschap met weinig en ver verspreide bebouwing en beplanting. Alle te onderzoeken

uitbreidingslocaties van DocksNL liggen in een gebied dat als broekontginning kan worden aangeduid.

Kampenlandschap

De langgerekte dekzandruggen in de lage delen van de IJsselvallei zijn in de laatste ijstijd ontstaan door opstuivend zand. Op deze hogere plekken in een overwegend lage en natte vallei is een kampenlandschap ontstaan: kleinschalige individuele akkers van boerenbedrijven met een gemengde bedrijfsvoering. Om de gewassen te beschermen tegen wildvraat en wind, worden ze omgeven met houtwallen en houtsingels. Wegen volgden de hogere delen in het landschap en hebben hierdoor vaak een bochtig verloop.

1.4 Energietransitie

De energietransitie gaat het landschap in Nederland op vele plaatsen veranderen. Ook in de gemeente Montferland en de buurgemeente Oude IJsselstreek wordt deze transitie vormgegeven. Mede door het traject van Regionale Energie Strategieën (RES) wordt op gemeentelijk en regionaal niveau nagedacht over locaties voor de opwek van hernieuwbare energie. Concreet wordt gezocht naar plekken voor nieuwe windturbines en zonnepanelen. Omdat de impact van deze ontwikkelingen op het landschap in sommige gevallen dermate groot is, worden de mogelijke ontwikkelingen hier in kaart gebracht. Daarna wordt de afweging gemaakt of dit van invloed is op de keuze voor uitbreidingsrichting van DocksNLD.

Windenergie

Het afwegingskader 'Ruimte voor duurzame energie' van de gemeente Montferland (apr '20) geeft aan waar en onder welke voorwaarden zonnepanelen en windturbines een plek kunnen krijgen in de gemeente. Voor windenergie is een ontwikkelgebied opengesteld waarbinnen initiatieven gerealiseerd kunnen worden. Zowel de oostelijke als de noordelijke ontwikkellocatie van DocksNLD valt binnen dit gebied.

In de gemeente Oude IJsselstreek is in 2018 het windpark Den Tol onherroepelijk vergund. In het plan is ruimte gevonden voor negen windturbines op een afstand van ruim 1,7km van het bestaande DocksNLD terrein. De negen turbines, in twee lijnopstellingen, veranderen de aanblik van het landschap maar hebben een eigen schaal, maat en logica en relateren zich niet tot de bebouwing van DocksNLD. Ook hebben de windturbines slechts beperkt impact op de mate van openheid van het landschap.

Zonne-energie

Ook over de mogelijke locaties voor grootschalige zonnevelden $\geq 2,5$ ha doet het afwegingskader van de gemeente Montferland uitspraken. De gemeente werkt met een restrictieve 'zonneladder' waarbij ontwikkelingen van zonneparken in het buitengebied op de derde en laatste plaats staan. Daarnaast wordt een fasering gehanteerd op basis van de draagkracht van verschillende landschapstypen waarbij het broekontginningenlandschap rondom DocksNLD niet als productielandschap wordt aangemerkt. Hierdoor is de kans dat hier zonnevelden gerealiseerd worden beperkt.

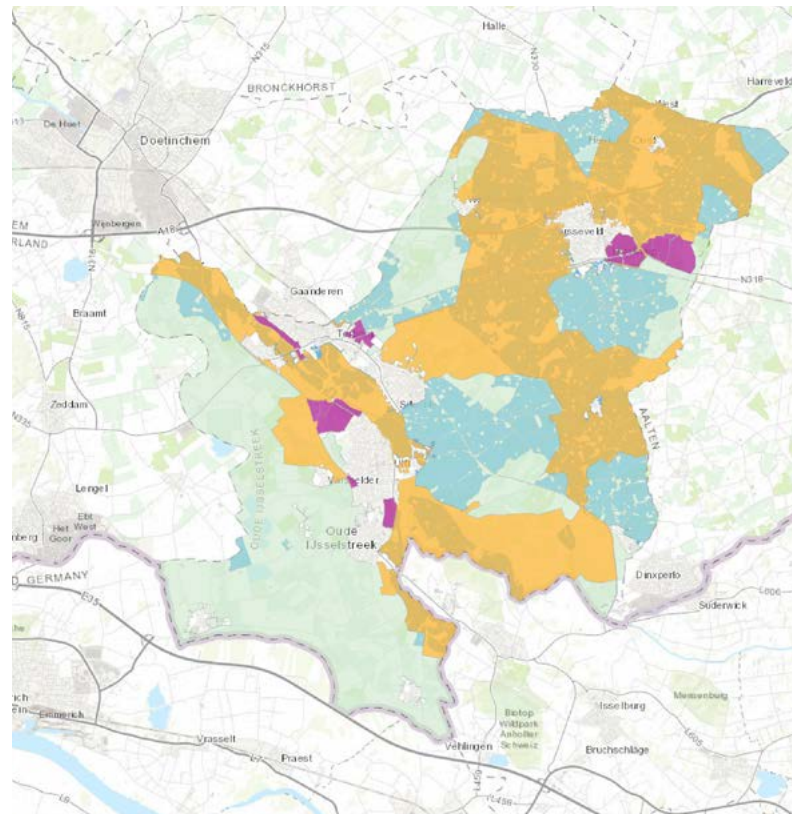
De gemeente Oude IJsselstreek heeft het gebied grondgebied ten westen van DocksNLD aangemerkt als 'kansgebied' voor de opwek van duurzame energie. Initiatieven zijn hier onder bepaalde voorwaarden

mogelijk. Voor zonnevelden geeft de gemeente twee keer een tranche van 30 ha vrij voor ontwikkeling. In 2019 is in totaal voor 36 hectares vergund waarvan één project (De Zonnewilg, 10 ha) in het gebied ten oosten van DocksNLD ligt, op ruim 2,5km. De openheid rondom DocksNLD wordt hiermee niet aangetast.

De huidige ontwikkelingen omtrent de opwek van hernieuwbare energie in de directe omgeving van DocksNLD geven in onze ogen geen aanleiding om een van de ontwikkellocaties boven de andere te prefereren.

Vergunde voorkeursvariant Windpark Den Tol (boven: plankaart; onder: visualisatie) (www.windparkdentol.nl)

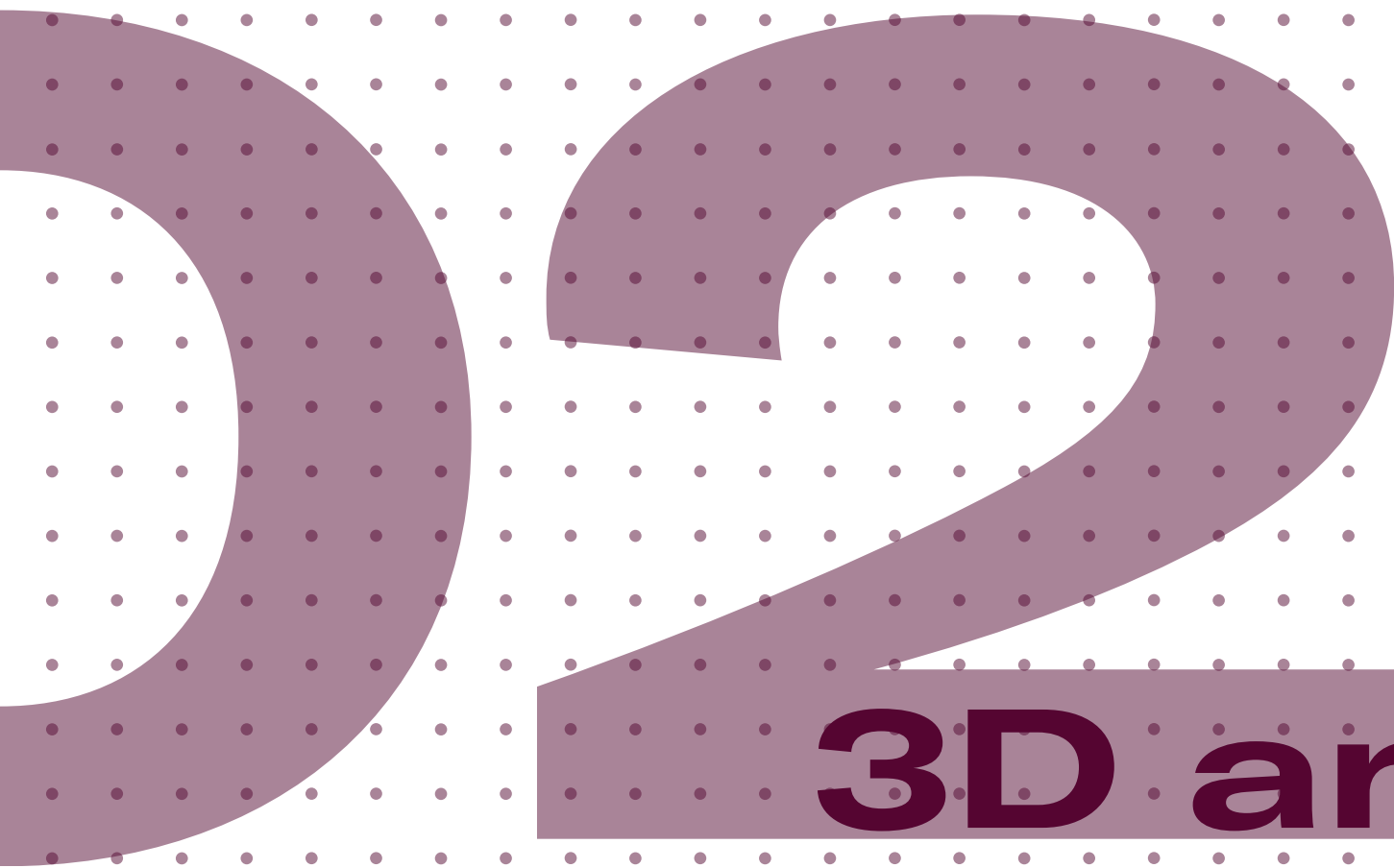
Inpassingskaart duurzame energie gemeente Oude IJsselstreek (Okt '20)

ORANJE waardevol landschap – grootschalige opwek van duurzame energie is niet mogelijk, en kleinschalige opwek van duurzame energie is alleen onder zeer beperkte voorwaarde mogelijk.

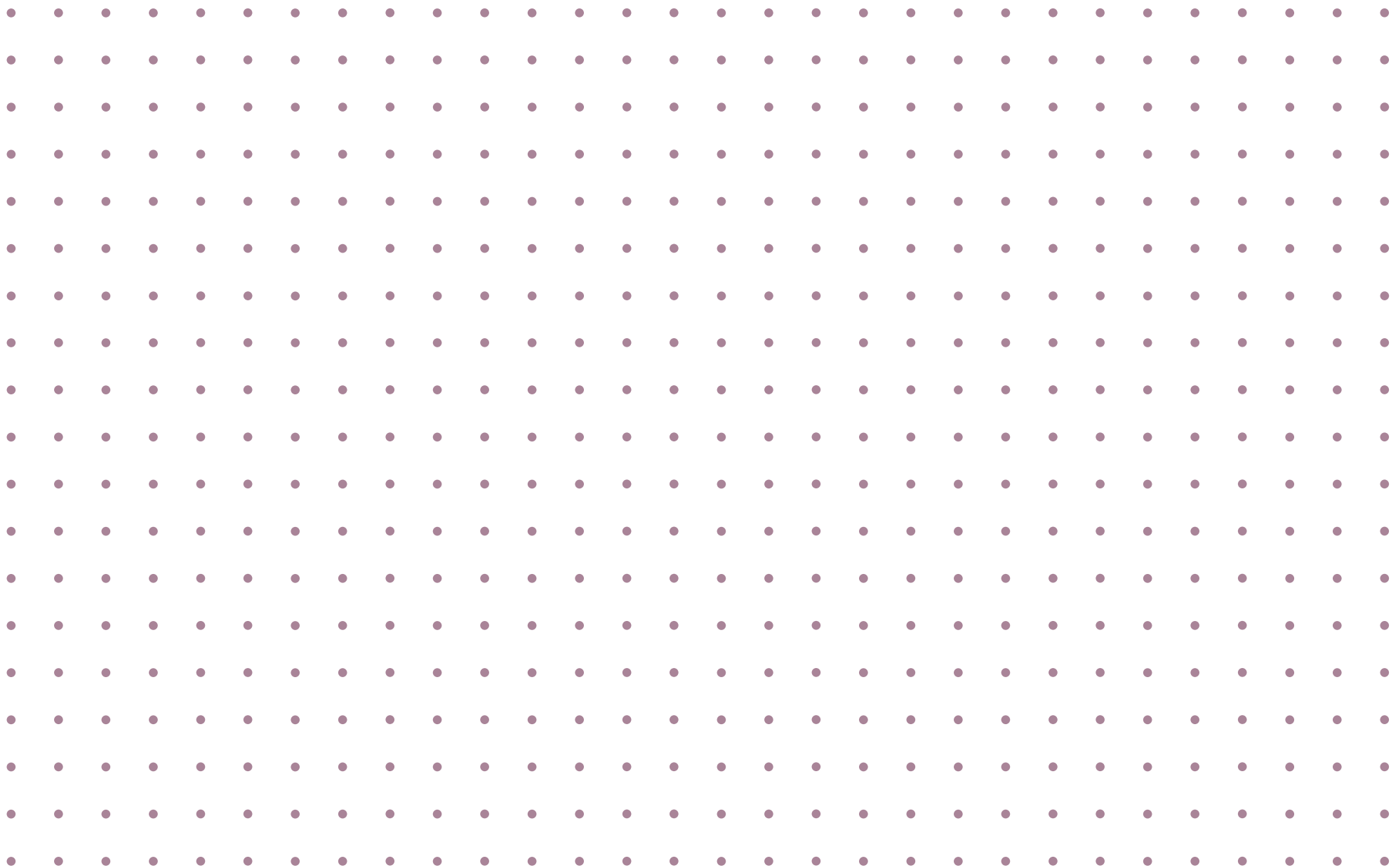
GROEN kansgebied – grootschalige opwek van duurzame energie is onder bepaalde voorwaarden mogelijk.

BLAUW kansgebied met een waarde uit het bestemmingsplan buitengebied – er geldt hetzelfde als in het kansgebied alleen dient er bij de inpassing extra rekening te worden gehouden met de betreffende waarde(n) voor dat gebied, mits nog zichtbaar in het landschap. Voorkomende waarden zijn zandwegen, houtwal, reliëf, vegetatie en openheid

PAARS (toekomstige) bedrijventerreinen – mogelijkheden zijn bepaald door type en schaalgrootte van de toegepaste techniek.

3D analyse

2.1 Uitgangspunten

Het 3D model is gegenereerd op basis van de meest recente GIS-data uit de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) van het Kadaster (peildatum 6 okt '20). De data uit de BGT is tot op 20 centimeter nauwkeurig en bevat gegevens over de aanwezigheid van onder meer bomen, wegen en gebouwen. Voor een nauwkeurig model zijn de gegevens verkregen uit de BGT geverifieerd met gegevens van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Daarnaast zijn middels een locatiebezoek de gegevens gecontroleerd en aangevuld met locatie-specifieke kenmerken die niet in de BGT zijn opgenomen.

Voor de mogelijke invulling van de onderzochte ontwikkellocaties zijn bouwvolumes met een hoogte van 14m en 20m gemodelleerd. Hiervoor is gekozen omdat logistieke hallen in de praktijk vaak niet hoger dan 14 meter mogen zijn vanwege de brandveiligheidseisen. Het bestemmingsplan biedt echter de mogelijkheid om tot 20m hoogte te bouwen.

De ontwikkelkavels zijn voor tweederde gevuld met bouwvolumes. Qua vorm is gekozen om zo dicht als

mogelijk bij de volumes te blijven die in de rapportage van RHDHV zijn ingetekend om zo de vergelijkbaarheid te vergroten tussen beide rapporten te vergroten. De gehanteerde invulling is in de afbeelding op de volgende bladzijde zichtbaar.

De geplande nieuwe ontwikkelingen voor het bestaande DocksNLD terrein zijn in het model in de 'huidige' situatie opgenomen. Er wordt namelijk met redelijke zekerheid verwacht dat deze binnen de komende twee jaar gebouwd zijn.

Afbeeldingen uit het 3D model worden met een virtuele camera met een 50mm lens gegenereerd. Dit is om vergroting of verkleining te voorkomen ten opzichte van de de echte situatie die wordt gezien met het menselijk oog.

De zichtbaarheid van de stuwwal vanaf de N816 wordt beoordeeld aan de hand van drie standpunten (1, 2 en 3). De standpunten zijn representatief voor het gehele beeld vanaf de N816. De stuwwal is op elk van de standpunten

waarneembaar. De impact van de ontwikkelingen op het beeld vanaf de omgeving wordt beoordeeld vanuit vijf standpunten (4, 5, 6, 7 en 8). De beelden zijn ook in een grote versie aan het einde van deze bijlage toegevoegd.

Overzicht standpunten

2.2 Zichtbaarheid stuwwal vanaf de N816

Getoonde 3D beelden zijn vanaf pagina 36 in groot formaat te zien

Standpunt 1

Vanuit standpunt 1 is de stuwwal goed te ervaren kijkend in noordwestelijke richting. Ontwikkelingen op kavel C doen geen afbreuk aan dit beeld. In meer westelijke richting blokkeren bestaande bebouwing en een bomengroep voor kavel C het zicht op de stuwwal. Het toevoegen van bebouwing op kavel C zal hier dus geen verdere impact hebben op de zichtbaarheid van de stuwwal.

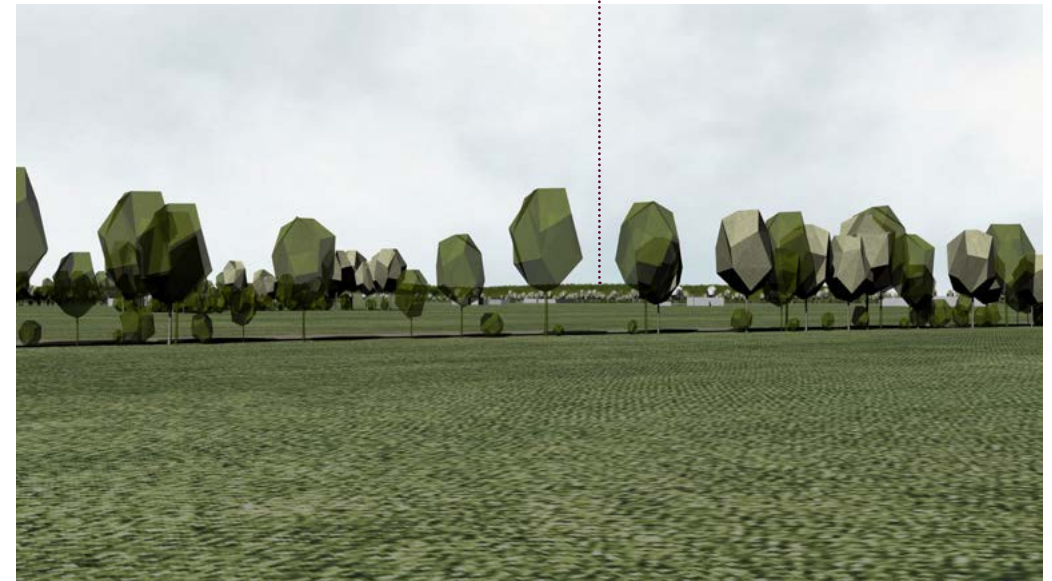

Zichtbaarheidsanalyse stuwwal huidige situatie

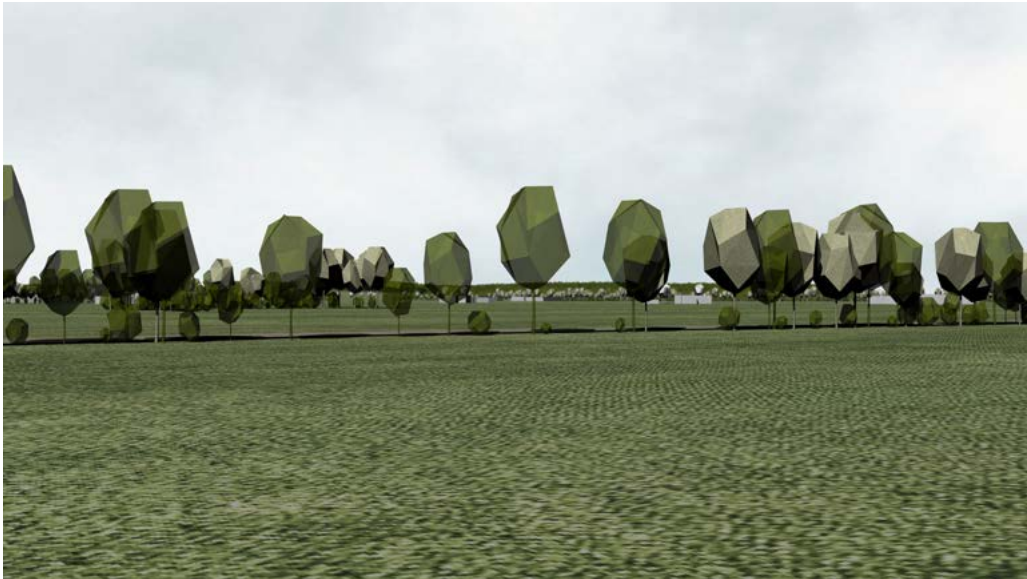
— Zicht blokkerend element

..... Deels zicht blokkerend element

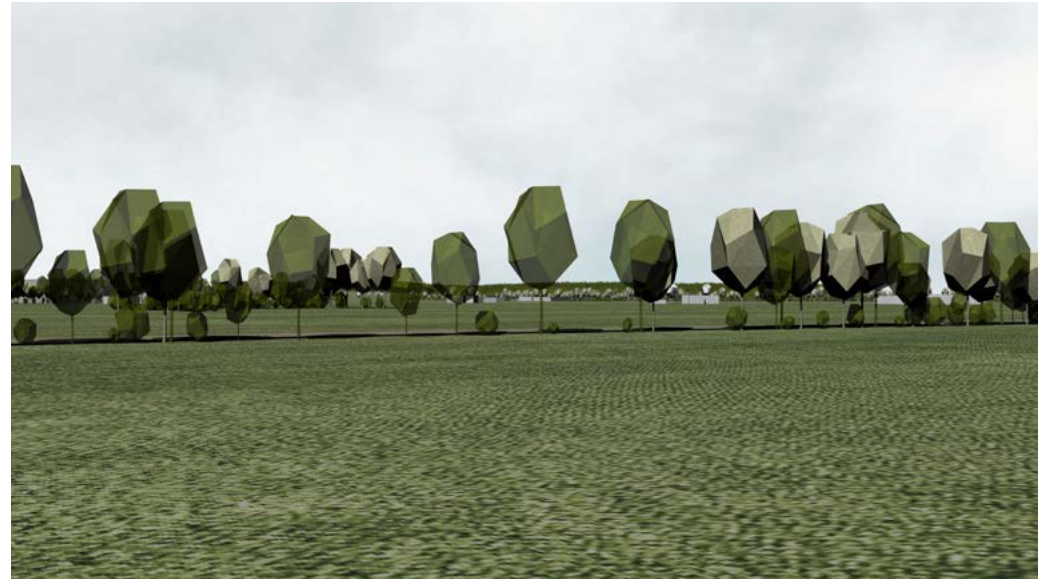
Stuwwal zichtbaar kijkend
in noordwestelijke richting

Huidige situatie

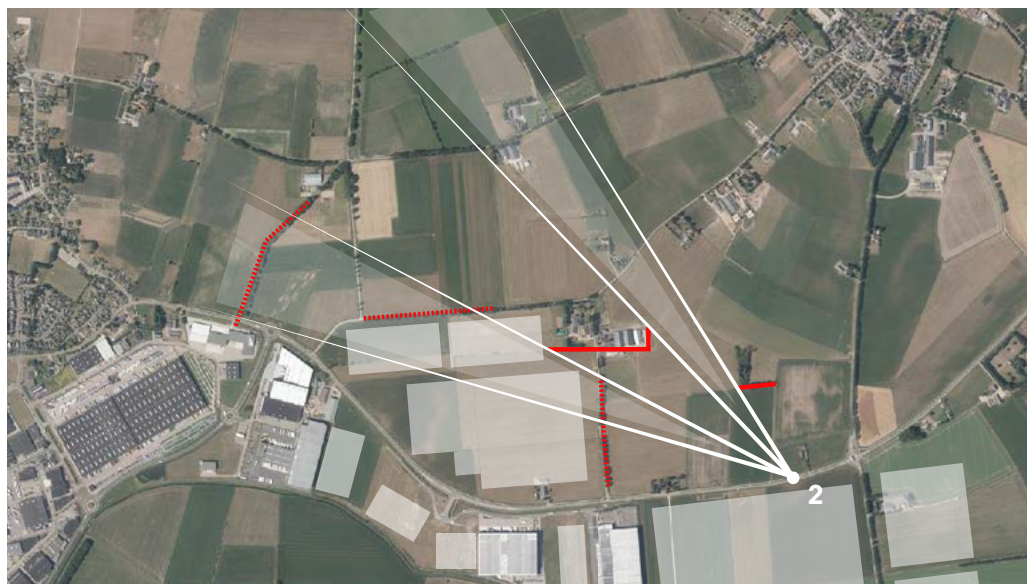
Ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Standpunt 2

Vanuit standpunt 2 is de stuwwal in twee kijkrichtingen te zien. De beste ervaring is in de meest noordelijke kijkrichting. Ontwikkelingen op kavel C hebben geen invloed op dit beeld. In de meer westelijke kijkrichting wordt het zicht grotendeels weggenomen door de boerderij en verschillende bomenrijen. De -al zeer beperkte- zichtbaarheid van de stuwwal wordt door de ontwikkeling op kavel C weggenomen.

Zichtbaarheidsanalyse stuwwal huidige situatie

- Zicht blokkerend element
- Deels zicht blokkerend element

Zicht op de stuwwal
grotendeels weggenomen
door bomenrijen.

Stuwwal zichtbaar kijkend
in noordwestelijke richting.

Huidige situatie

Ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Ontwikkeling kavel C 2(0m hoog)

Standpunt 3

Vanuit standpunt 3 is de stuwwal voor een klein deel zichtbaar. De zichtbaarheid wordt voor een groot deel beperkt door bestaande bomenrijen. Ontwikkelingen op kavel C zullen dit zicht wegnemen. Hierbij moet worden opgemerkt dat het zicht dat op de stuwwal vanuit standpunt 3 slechts korte tijd te zien is als vanuit oostelijke richting naar het westen wordt gereden.

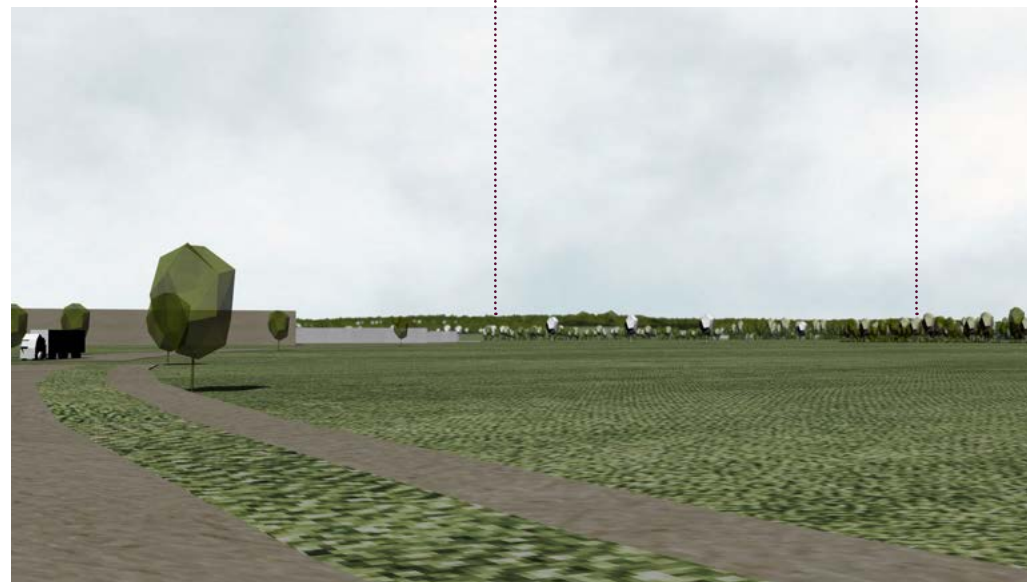
Zichtbaarheidsanalyse stuwwal huidige situatie

— Zicht blokkerend element

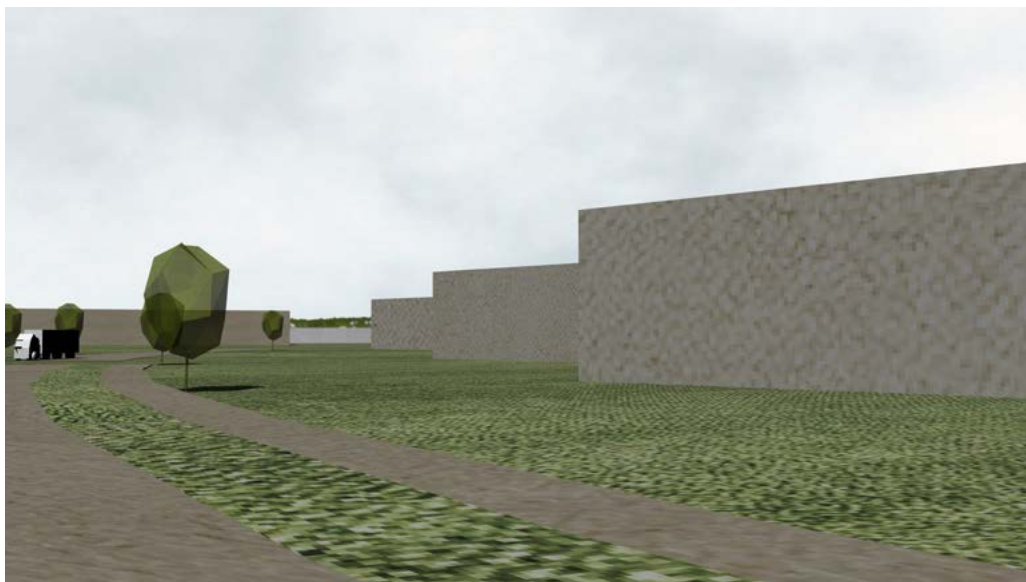
..... Deels zicht blokkerend element

Stuwwal zichtbaar kijkend
in noordwestelijke richting.

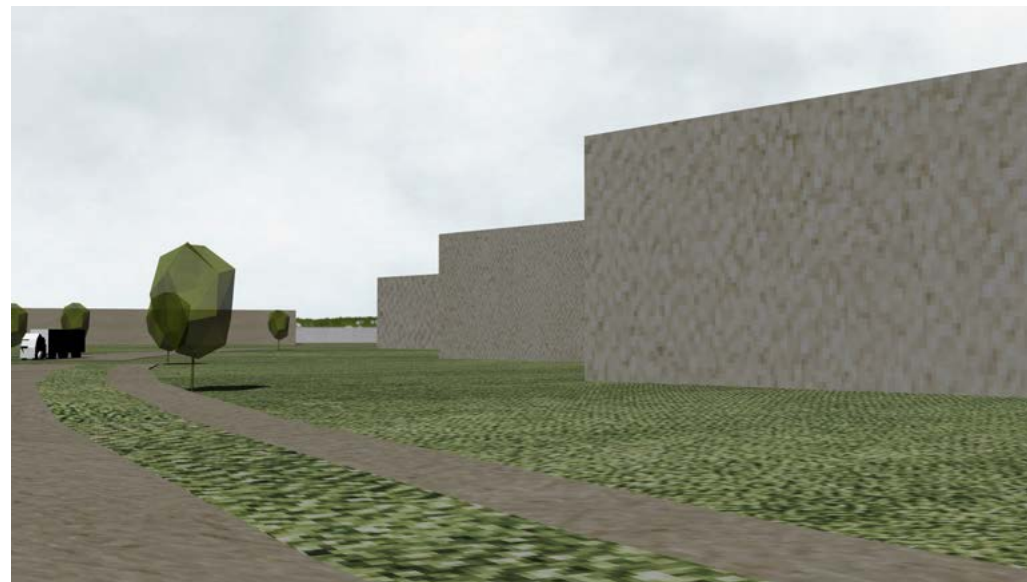
Zicht op de stuwwal
grotendeels weggenomen
door bomenrijen.

Huidige situatie

Ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Ontwikkeling kavel C 2(0m hoog)

2.3 Beleving vanaf N816

Getoonde 3D beelden zijn vanaf pagina 36 in groot formaat te zien

Standpunt 4

Vanuit standpunt 4 is te zien dat een ontwikkeling van kavels A en B een 'verlenging' van het bestaande DocksNLD betekent. Door de uitbreiding aan één zijde van de Meilandsedijk ontstaat een langgerekt, niet compact, XXL-bedrijvenpark. De verstoring van het zicht over het omringende landschap is daardoor relatief groot (totale lengte meer dan 2 km). Daarnaast is te zien dat de ontwikkeling van kavel C binnen de bestaande 'kamer' valt en voor een groot deel uit het zicht wordt genomen door de bestaande zoombeplanting.

Huidige situatie

Ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

Ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

2.4 Impact zicht op de omgeving

Getoonde 3D beelden zijn vanaf pagina 36 in groot formaat te zien

Standpunt 5, 6 en 7

Vanuit standpunten 5, 6 en 7 kan vanaf dezelfde plek zowel het zicht op de stuwwal, als de mogelijke ontwikkeling van kavel A + B en kavel C worden beoordeeld.

Het hoogste punt van de stuwwal is vanaf hier onbelemmerd zichtbaar

Standpunt 5

Kavel C ligt achter de bomenrij. Het zicht op de stuwwal wordt door deze bomenrij grotendeels ontnomen.

Standpunt 6

Open zicht van noord naar zuid.
Belangrijk voor de beleving van inwoners van Netterden en Azewijn.

Standpunt 7

Standpunt 5, 6 en 7

Het zicht op de stuwwal wordt door beide ontwikkelingen niet belemmerd in standpunt 5. Bij standpunt 6 wordt het doorzicht belemmerd door bestaande bebouwing en de bestaande bomenrijen. Ontwikkeling van kavel C draagt hier gering aan bij. In standpunt 7, vanuit Azewijn kijkend richting zuid, wordt een nieuw deel van het open zicht in de noord-zuid richting belemmerd door de ontwikkeling op kavel A + B.

Standpunt 5: Huidige situatie

Standpunt 6

Standpunt 6: Huidige situatie

Standpunt 6: Ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

Standpunt 6: Ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Standpunt 6: Ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

Standpunt 6: Ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Standpunt 7

Standpunt 7: Huidige situatie

Standpunt 7: Ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

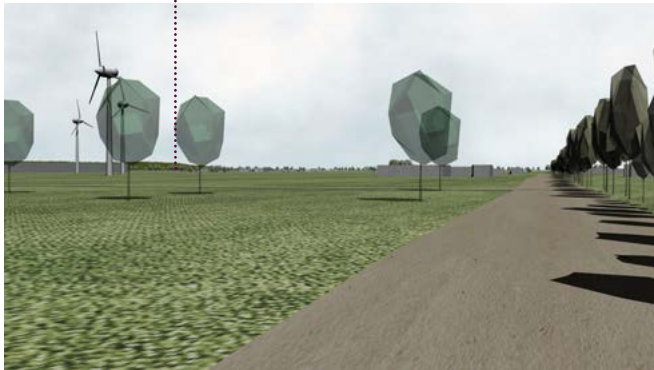

Standpunt 7: Ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

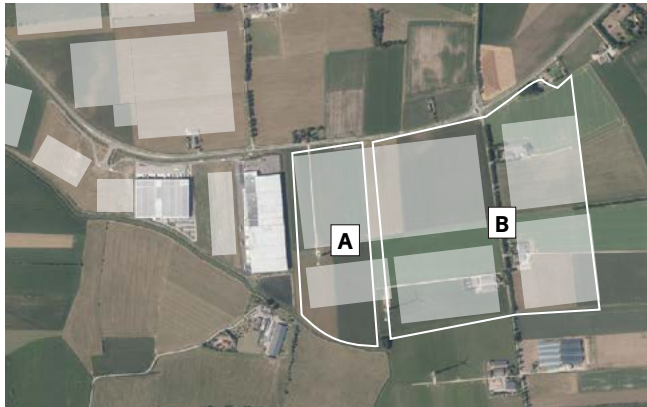
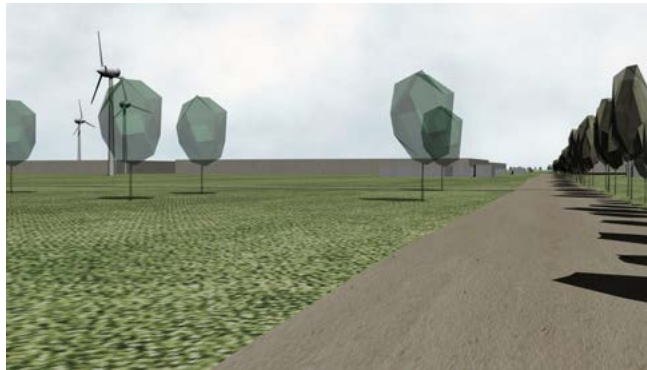
Standpunt 8

Op de beelden van standpunt 8 is zichtbaar dat ontwikkelingen op kavel A+B het zicht op de stuwwal ontnemt vanuit Netterden. Ook is in beeld gebracht wat het betekend als kavel B slechts deels (tot de Netterdseweg) wordt ontwikkeld. Hiermee ontstaat welliswaar een beter inpasbaar bedrijfsterrein en zal de Netterdseweg minder aan karakter verliezen. Het blijft echter een niet compacte uitbreiding van DocksNLD en is daarmee minder wenselijk.

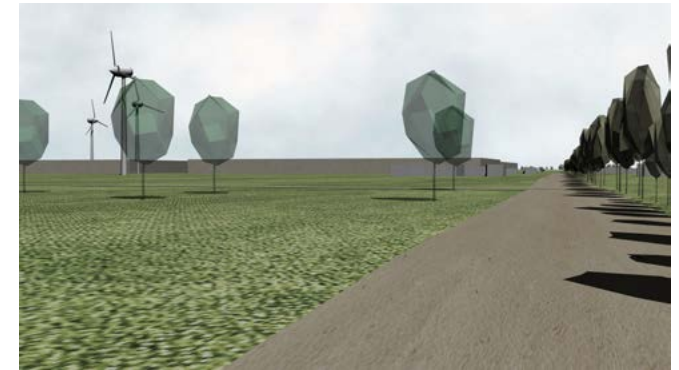
Stuwwal zichtbaar kijkend
in noordwestelijke richting.

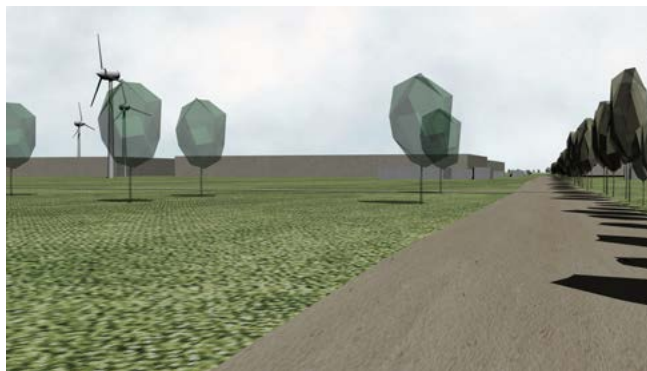
Standpunt 8: Huidige situatie

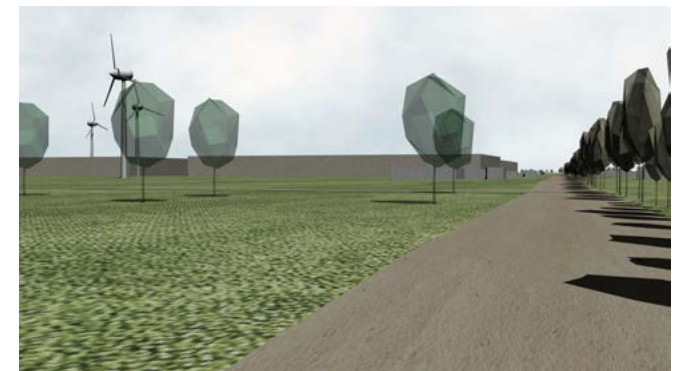
Standpunt 8: Ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

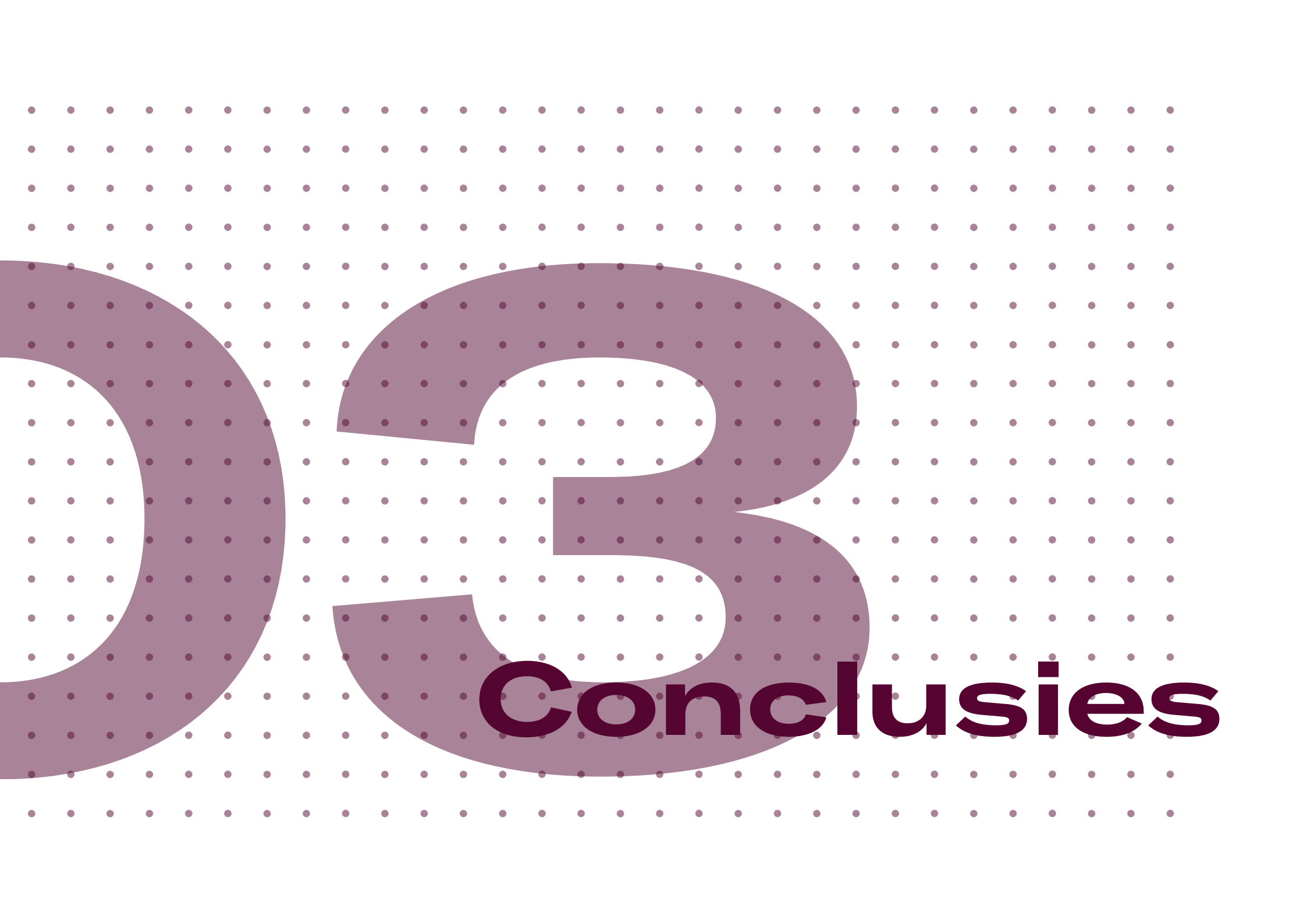
Standpunt 8: Ontwikkeling kavel A+ deel B (14m hoog)

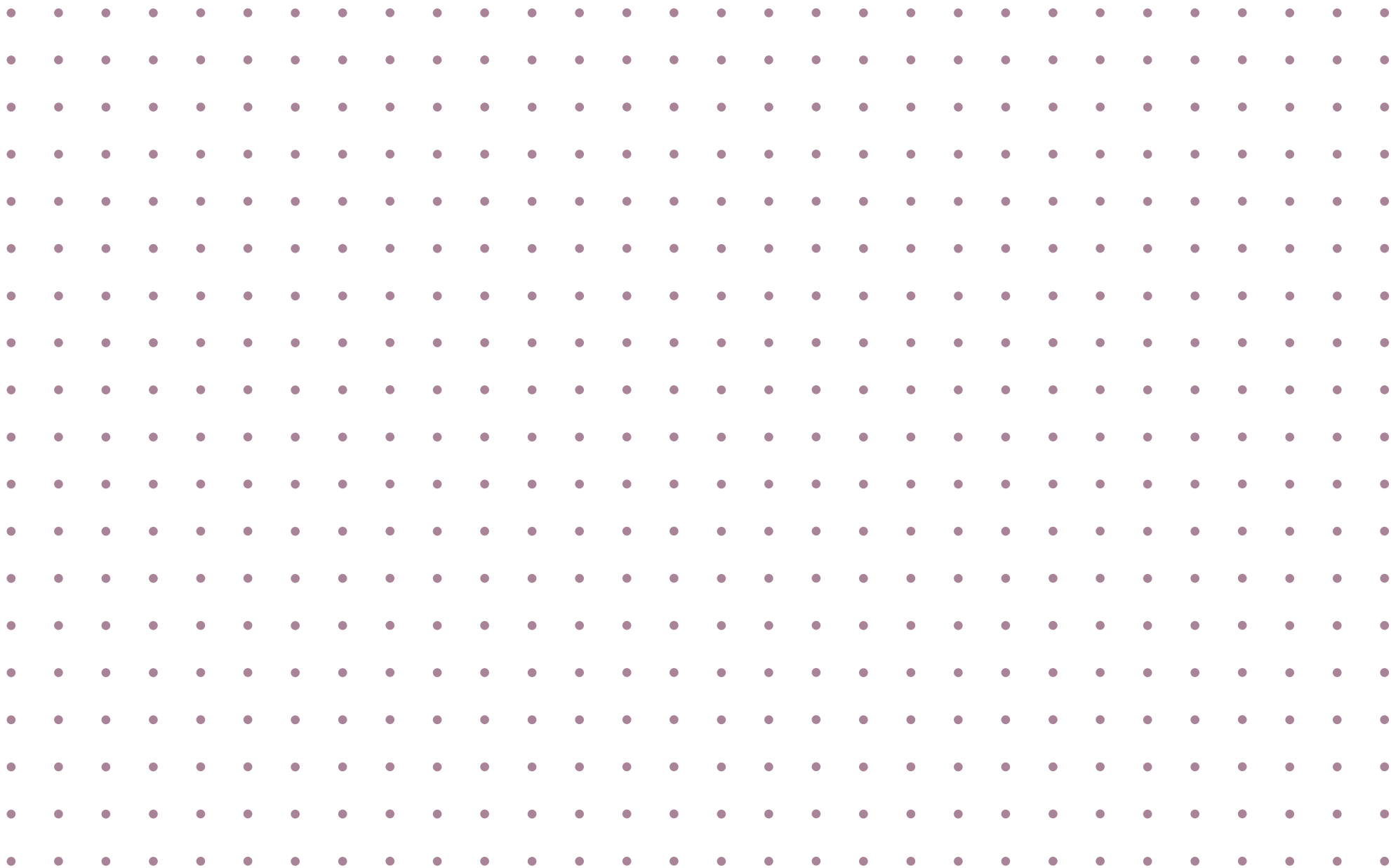
Standpunt 8: Ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

Standpunt 8: Ontwikkeling kavel A+ deel B (20m hoog)

Conclusies

3.1 Conclusies

De analyse en de getoonde beelden in deze bijlage (die vanaf pagina 36 in grote versie te zien zijn) ondersteunen de conclusie uit het hoofdrapport. Een ontwikkeling op kavel C zal leiden tot minder impact op het landschap en resulteren in een compacter bedrijventerrein dan de ontwikkeling van kavel A+B.

Impact zicht op de stuwwal vanaf de Meilandsedijk (N816)

Om de beleving van de stuwwal vanaf de N816 te onderzoeken zijn beelden gemaakt vanuit drie verschillende standpunten. In alle drie de standpunten is de stuwwal in meer of mindere mate zichtbaar:

- Vanuit standpunt 1 is de stuwwal goed te ervaren kijkend in noordwestelijke richting. Ontwikkelingen op kavel C doen geen afbreuk aan dit beeld.
- Vanuit standpunt 2 is de stuwwal in twee kijkrichtingen te ervaren. De beste ervaring is in de meest noordelijke kijkrichting. Ontwikkelingen op kavel C hebben geen invloed op dit beeld. In de westelijke kijkrichting wordt het zicht grotendeels

weggenomen door de verschillende bomenrijen. Ontwikkelingen op kavel C hebben slechts in beperkte mate invloed op dit zicht.

- Vanuit standpunt 3 is de stuwwal voor een klein deel zichtbaar maar wordt deze zichtbaarheid grotendeels beperkt door bestaande bomenrijen. Ontwikkelingen op kavel C zullen dit zicht wegnemen.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat de ontwikkelingen op kavel C slechts in zeer geringe mate afbreuk doen aan het zicht op de stuwwal vanaf de N816. Een belangrijk deel van de zichtlijnen op de stuwwal wordt in de bestaande situatie al geblokkeerd door de bestaande logistieke hallen en de bestaande bomenrijen en haagstructuren. De beste overgebleven zichtlijnen worden door ontwikkelingen op kavel C niet belemmerd. Indien rondom Azewijn wordt geïnvesteerd in een zoom met beplanting van oude bouwlanden en rijke erven, zoals door RHDHV wordt geadviseerd zal het zicht op de stuwwal nog verder beperkt worden. Door het versterken van de kamerstructuur, wordt het bedrijventerrein op kavel C een minder dominant element.

RHDHV maakt in hun rapportage de ervaring van de stuwwal vanaf de N816, in westelijke richting rijdend, tot uitgangspunt van hun visuele studie en advies. Opgemerkt moet worden dat dit overwegend een ervaring is vanuit het gezichtspunt van de automobilist, door de voorruit, terwijl het wegbeeld (verkeer, verkeersborden, rijbaan met bochten) de meeste aandacht opeist. Wij zijn van mening dat de ervaring vanaf andere plekken, weg van de hoofd-autoroute, al lopend of fietsend in de omgeving van minstens zoveel, zo niet grotere waarde is.

In het winterbeeld zullen de bomen en struiken die het zicht op de stuwwal ontnemen minder aanwezig zijn. Hierdoor zijn gebouwen beter zichtbaar en meer dominant. Dit is echter geen doorslaggevend argument voor het advies. De meeste wandel- en fietsbewegingen zullen in de 'groene' maanden plaatsvinden

Landschappelijke afweging

Beide ontwikkelopties zijn gelegen in wat getypeerd kan worden als een broekontginningslandschap. Het betreft een van origine relatief open landschap met verspreide

bebouwing. Op beide locaties zijn elementen van de oorspronkelijke verkavelingsstructuur te zien, maar zijn door ruilverkaveling ook een groot aantal sporen uit het verleden verdwenen. Rondom kavel C vormen de smalle wegen met bomenrijen en onderbegroeiing een kamerstructuur waarbinnen ontwikkelingen grotendeels uit het zicht ontnomen worden. Hierdoor is een ontwikkeling op kavel C beter inpasbaar en doet een ontwikkeling hier minder afbreuk aan de openheid van het landschap. Het verder herstellen van deze boomstructuren, iets wat ook door RHDHV wordt geadviseerd zal deze kamerstructuur versterken. Een ontwikkeling op kavel A + B strekt zich over de Netterdseweg, de historische verbinding tussen Netterden en Azewijn. Een ontwikkeling hier zal op een zorgvuldige manier ingepast moeten worden om het karakter van deze verbinding zo min mogelijk verstoren.

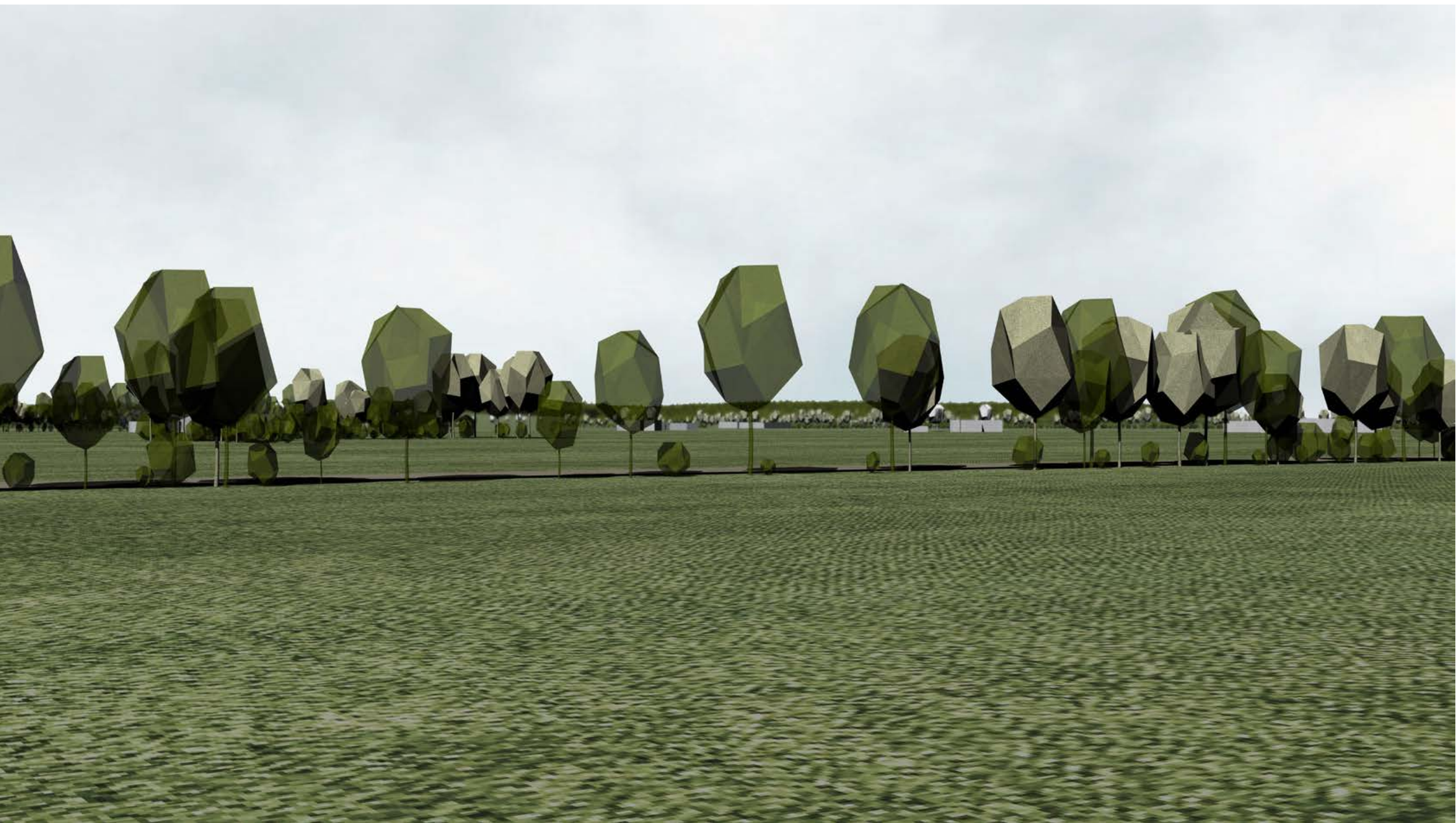
Energietransitie

De huidige ontwikkelingen omtrent de opwek van hernieuwbare energie in de directe omgeving van DocksNLD geven in onze ogen geen aanleiding om een van de ontwikkellocaties boven de andere te prefereren.

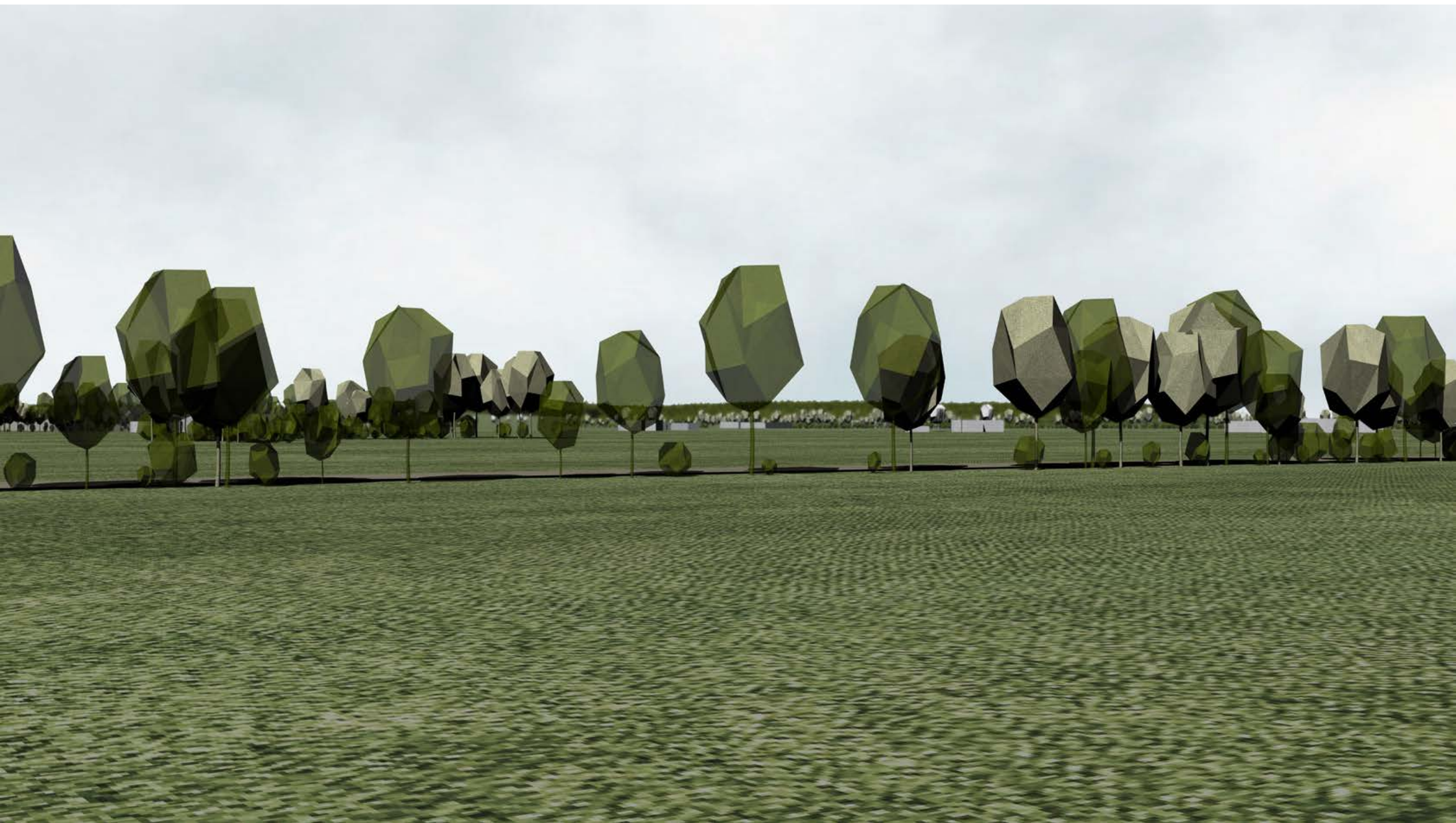
Conclusie

In beide ontwikkelrichtingen, oost én noord, zal een uitbreiding van DocksNLD een impact hebben op de beleving van het landschap en de omgeving. Een ontwikkeling op kavel C zou in onze ogen beter kunnen uitpakken (minder ingrijpend voor het landschap, een meer compact bedrijventerrein) gezien dit een meer compacte keuze is dan de uitbreiding op kavels A + B. Kavels A + B zijn een 'verlenging' van het bestaande DocksNLD waardoor aan één zijde van de Meilandsedijk een langgerekt, niet compact, XXL-bedrijvenpark ontstaat. De verstoring van het zicht over het omringende landschap is daardoor relatief groot (totale lengte meer dan 2 km). Ook is de ontwikkeling op kavels A + B beter waarneembaar vanuit de dorpen Azewijn en Netterden. De impact op de zichtbaarheid van de stuwwal door

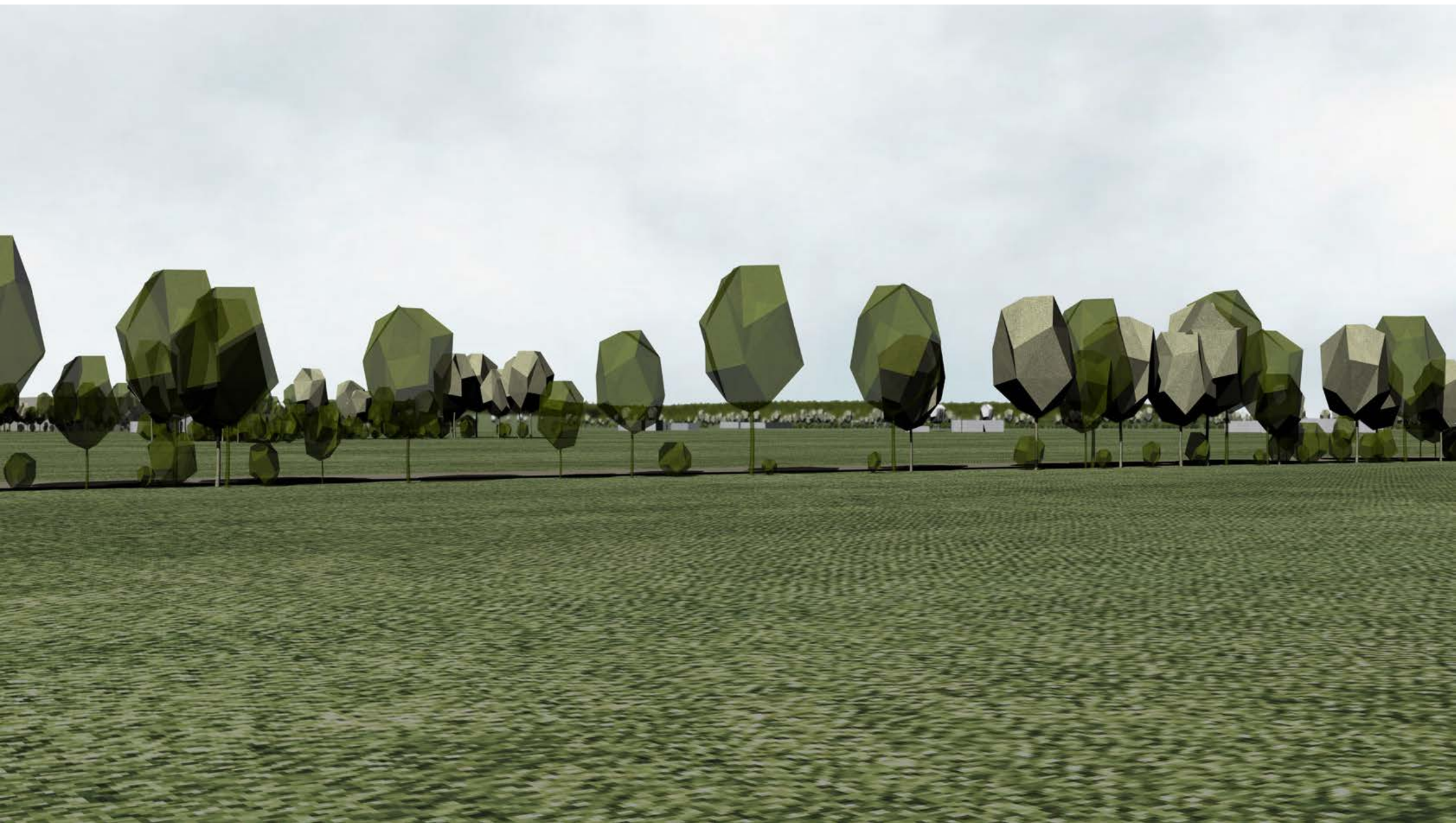
ontwikkelingen op kavel C is beperkt tot een klein aantal doorzichten die in grote mate door bestaande bomenrijen en houtwallen worden belemmerd. De impact is hiermee in onze ogen dermate gering dat dit niet als bezwaar wordt gezien voor ontwikkeling van kavel C.

Standpunt 1: huidige situatie

Standpunt 1: ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Standpunt 1: ontwikkeling kavel C (20m hoog)

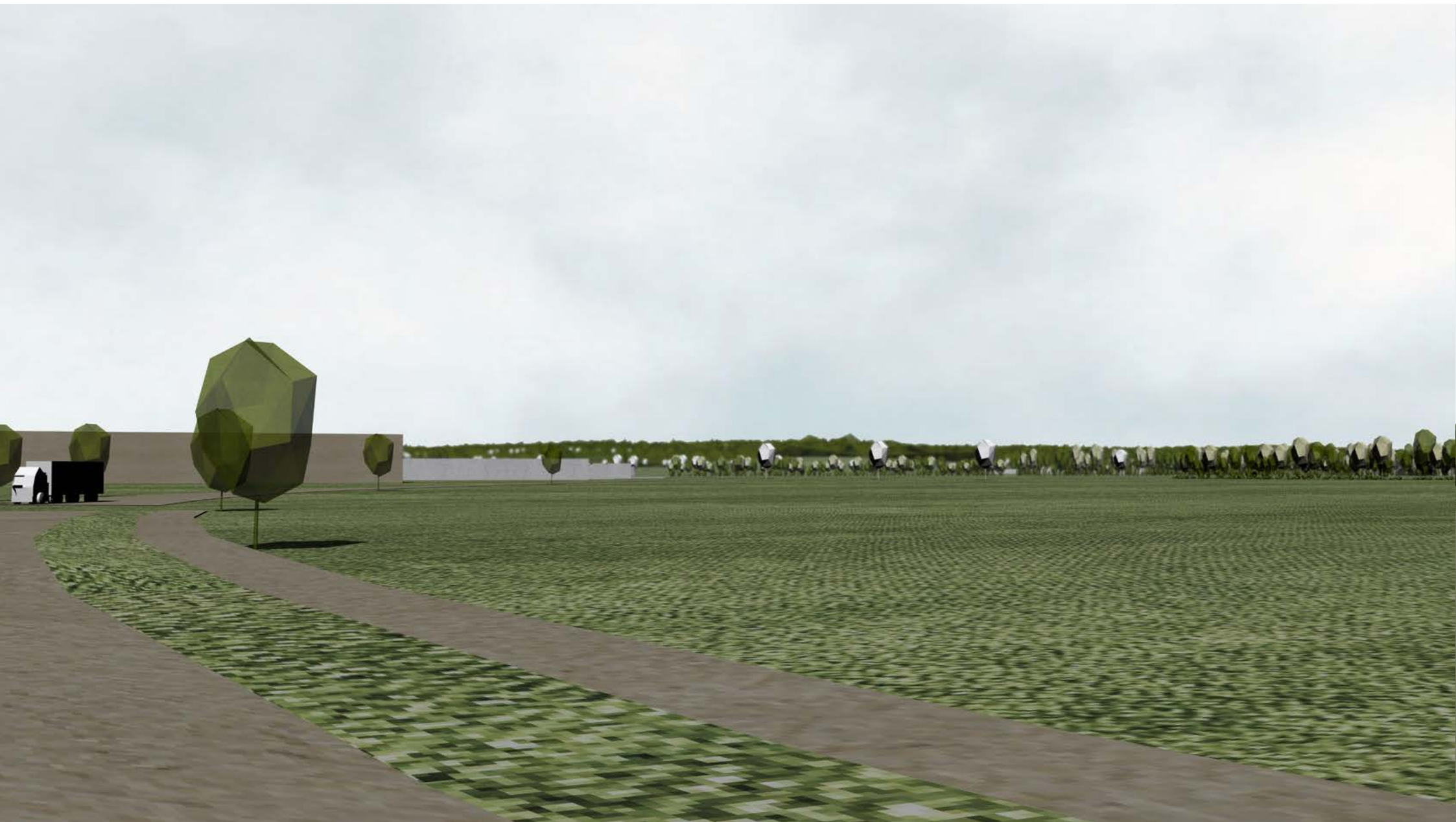
Standpunt 2: huidige situatie

Standpunt 2: ontwikkeling kavel C (14m hoog)

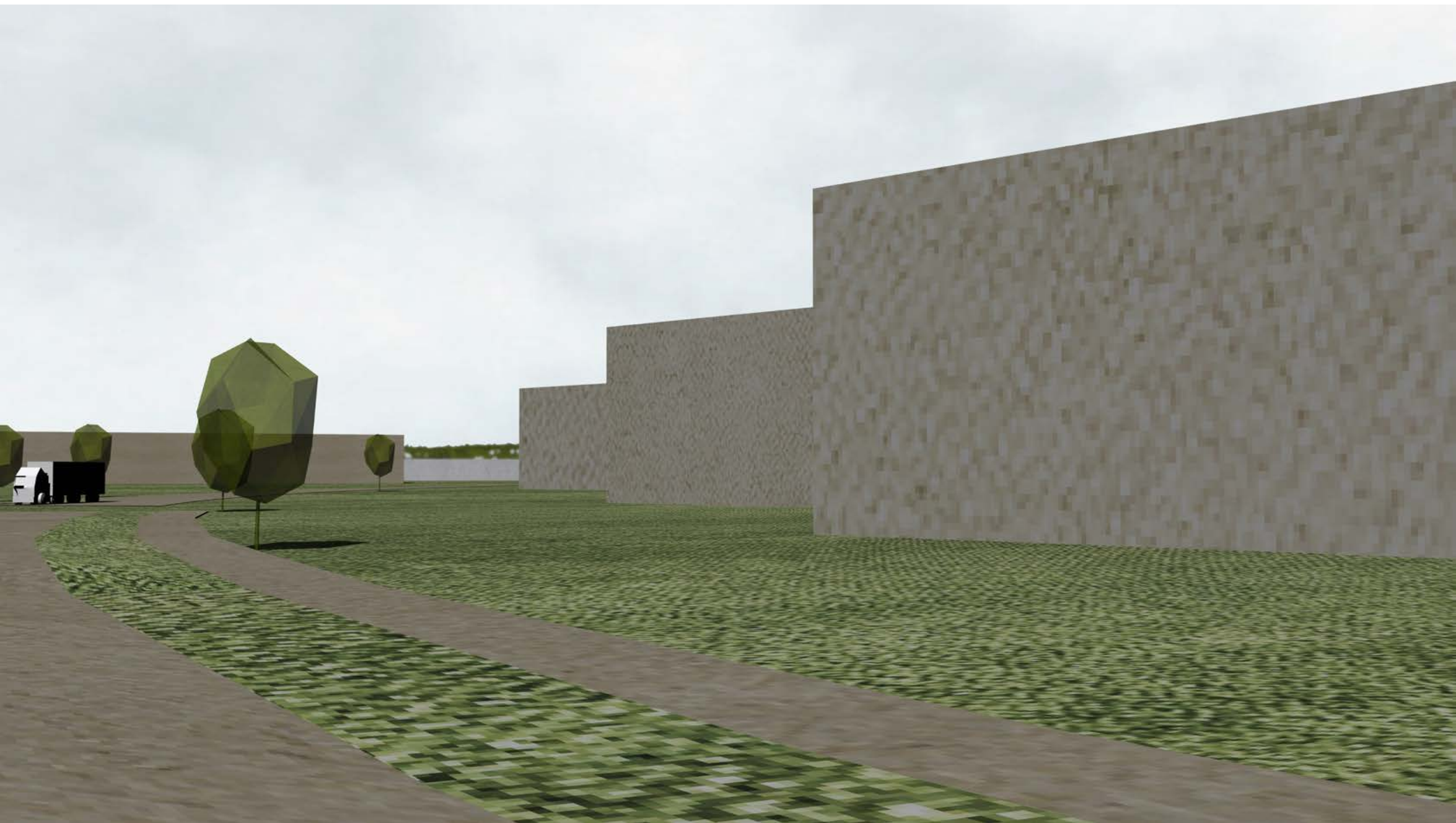
Standpunt 2: ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Standpunt 3: huidige situatie

Standpunt 3: ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Standpunt 3: ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Standpunt 4: huidige situatie

Standpunt 4: ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

Standpunt 4: ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

Standpunt 4: ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Standpunt 4: ontwikkeling kavel C (20m hoog)

Standpunt 5: huidige situatie

Standpunt 6: huidige situatie

Standpunt 6: ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

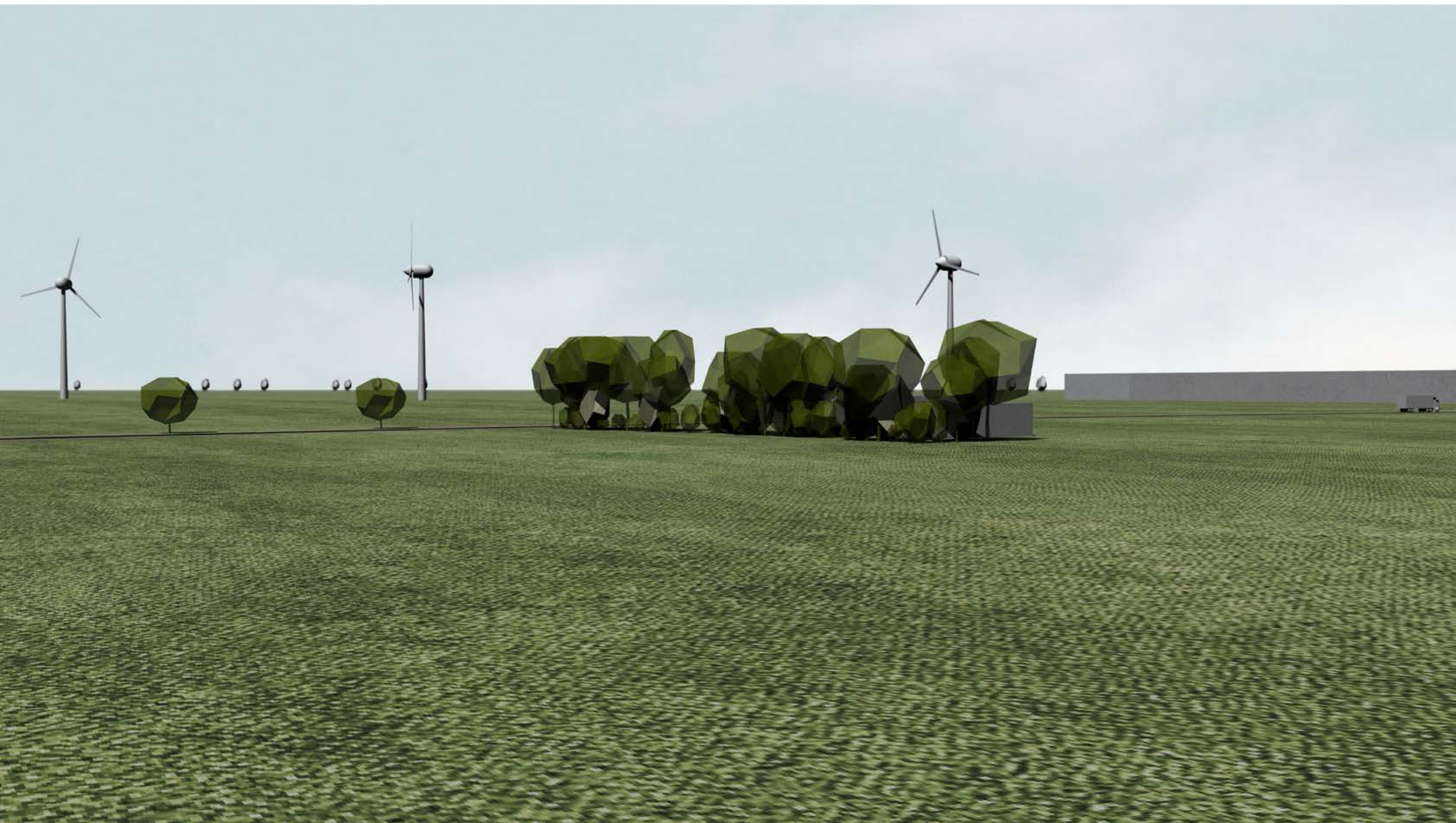
Standpunt 6: ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

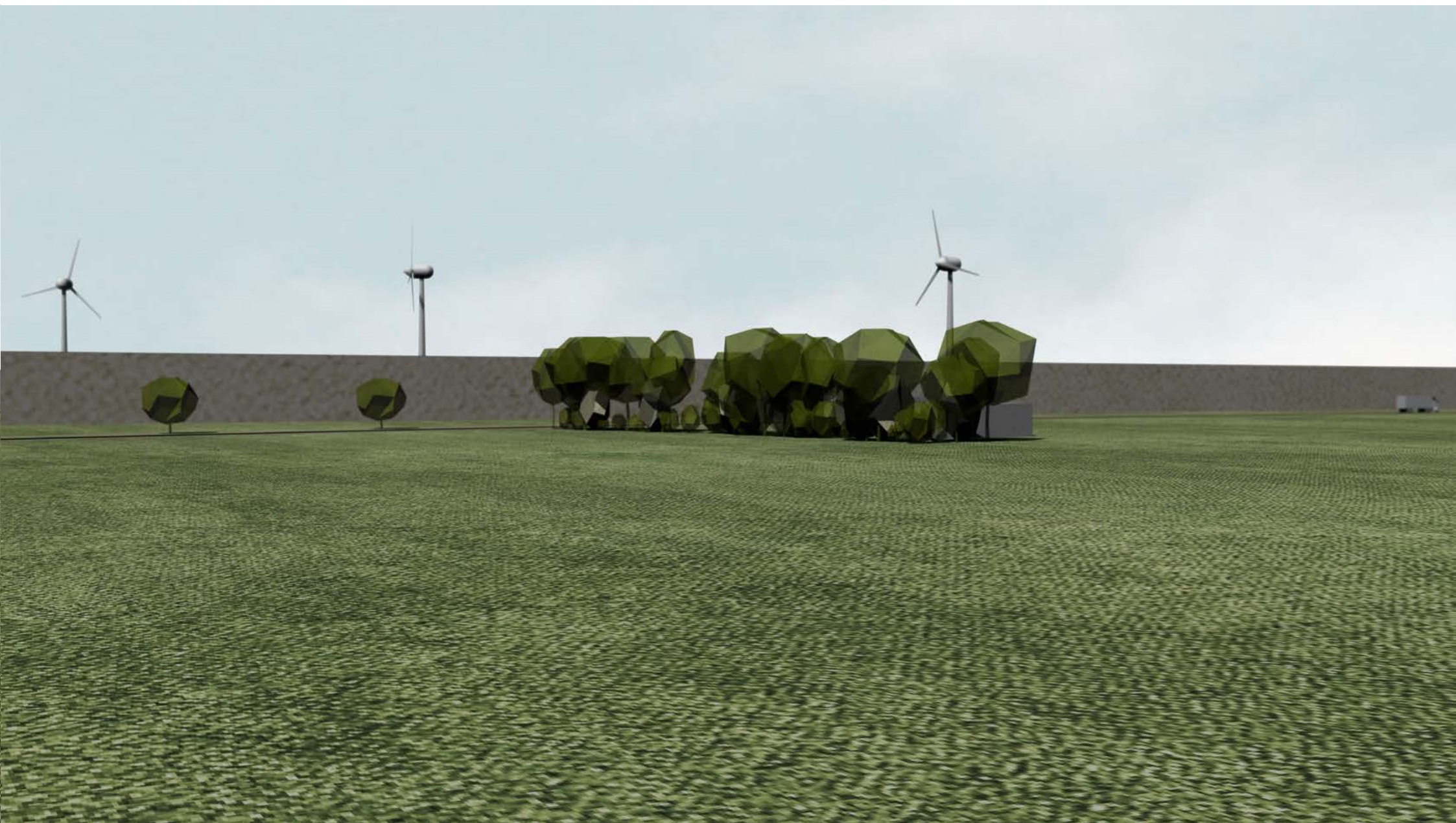
Standpunt 6: ontwikkeling kavel C (14m hoog)

Standpunt 6: ontwikkeling kavel C (20m hoog)

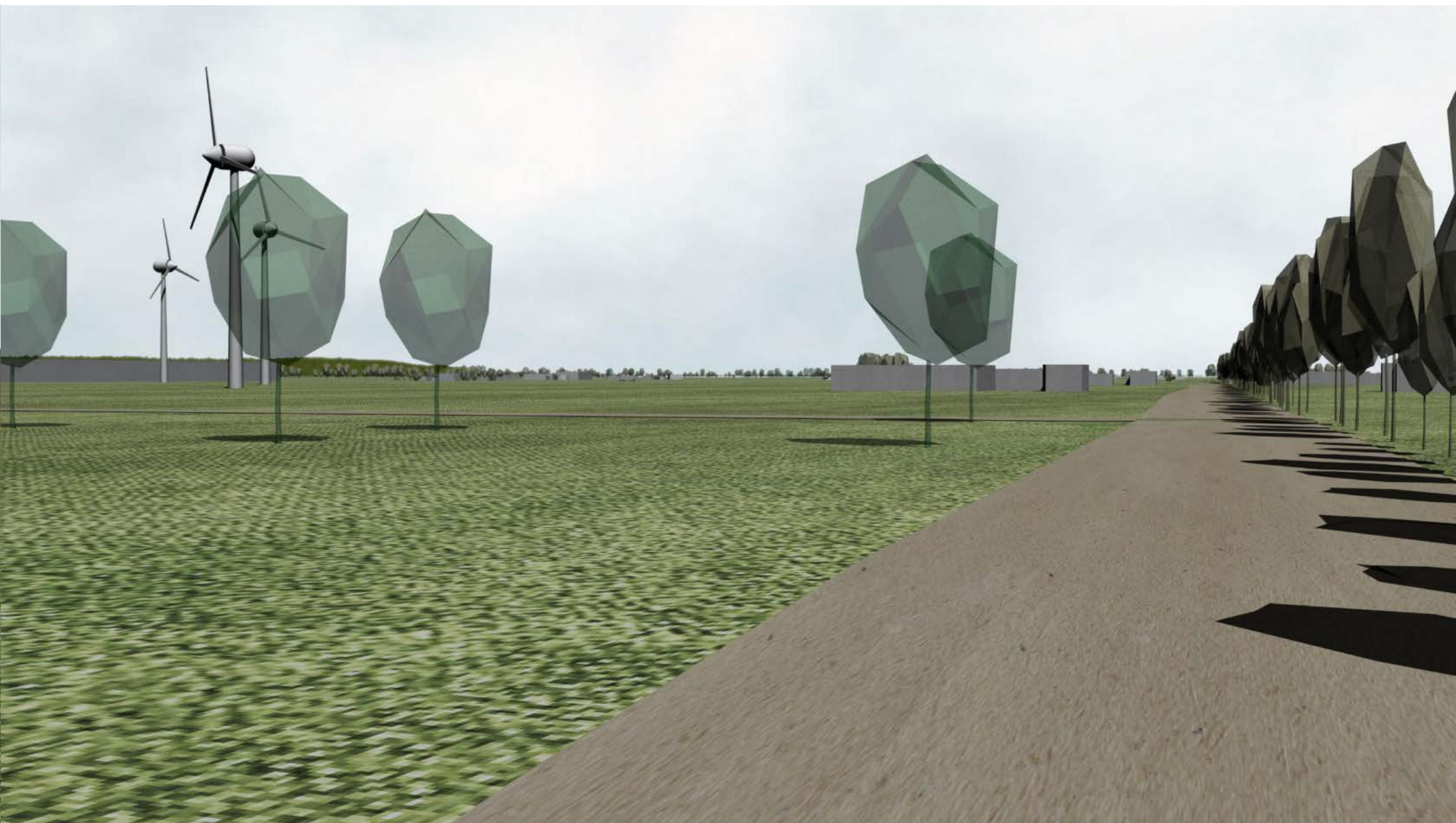
Standpunt 7: huidige situatie

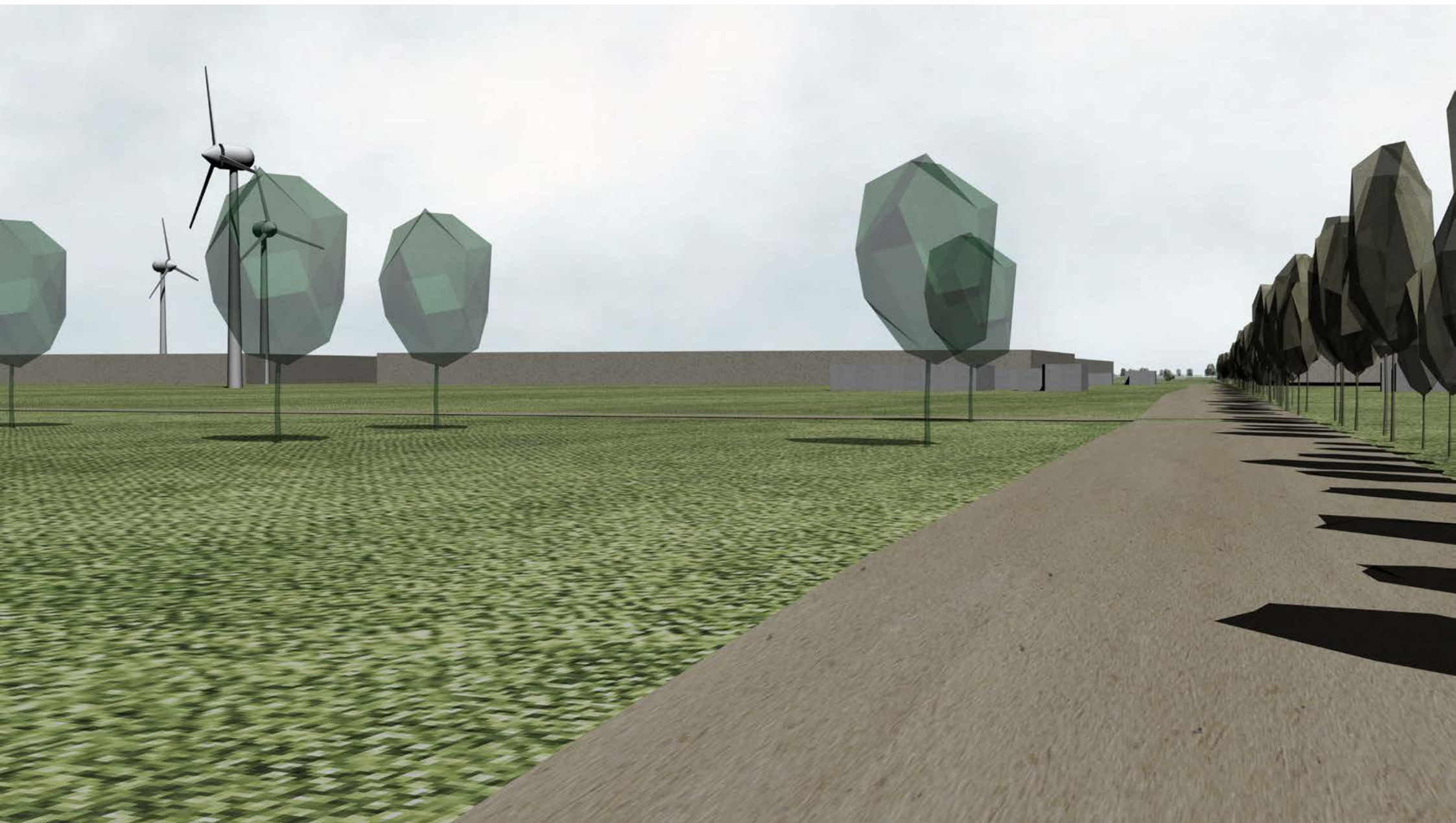
Standpunt 7: ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

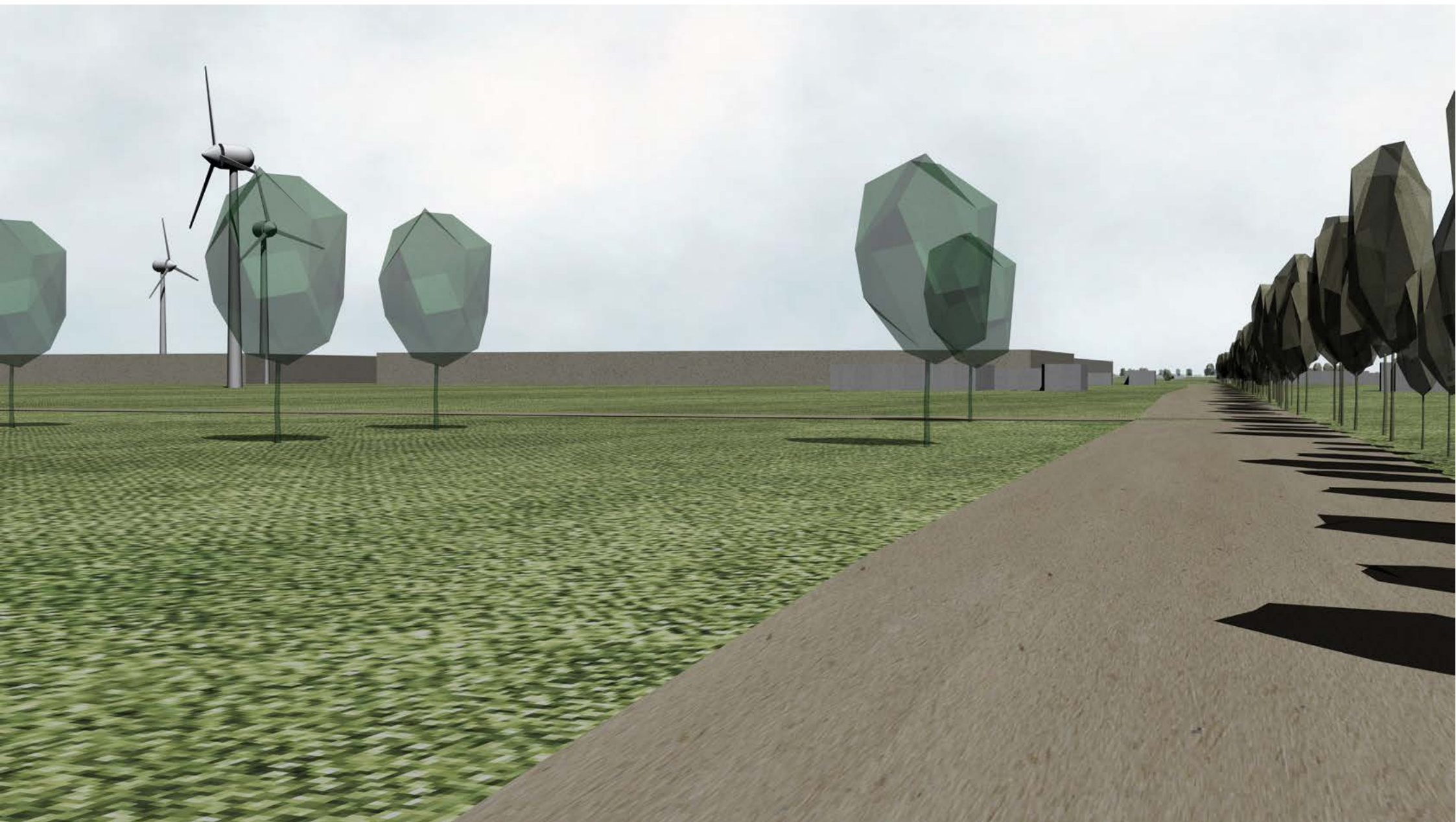
Standpunt 7: ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

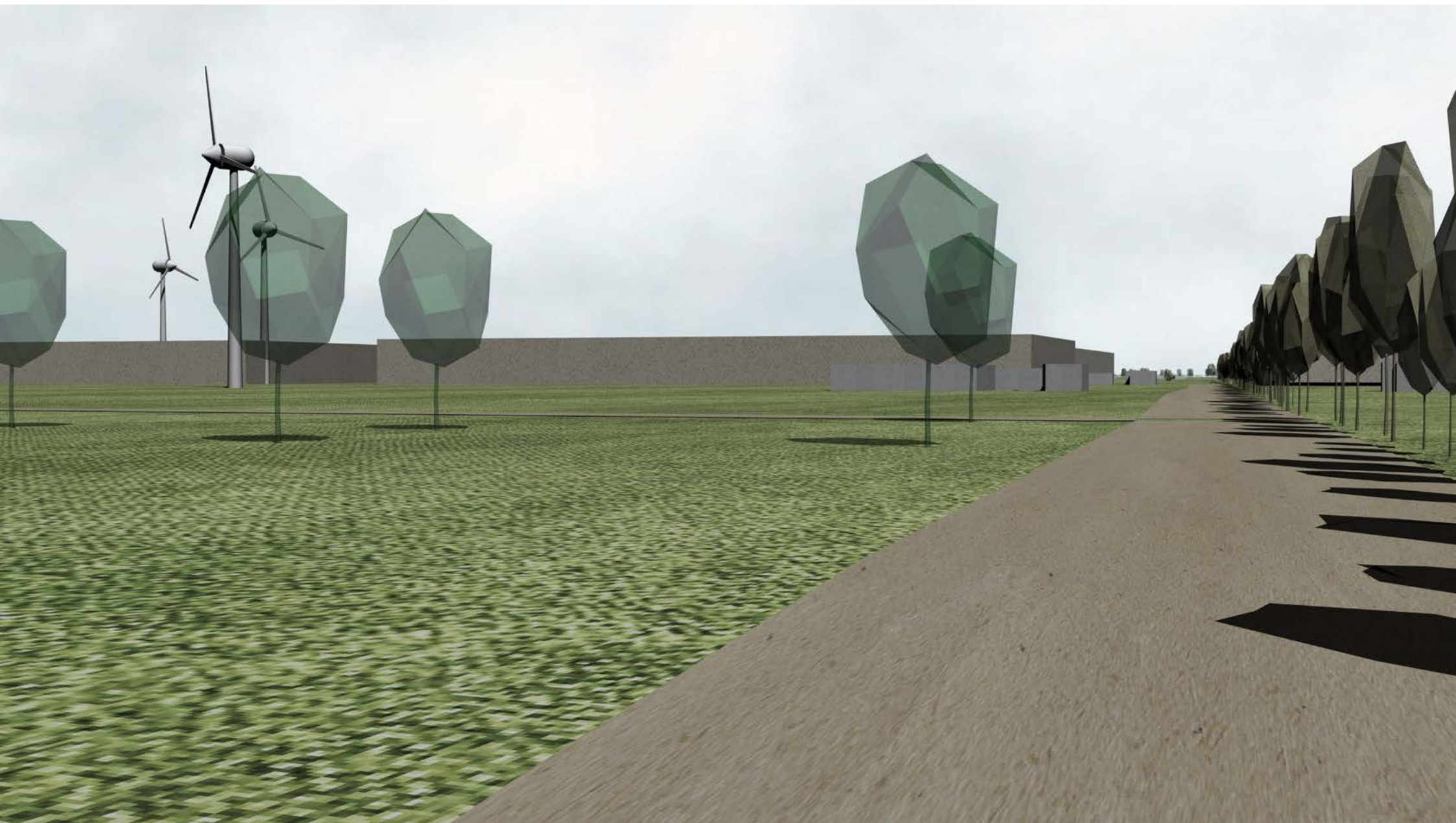
Standpunt 8: huidige situatie

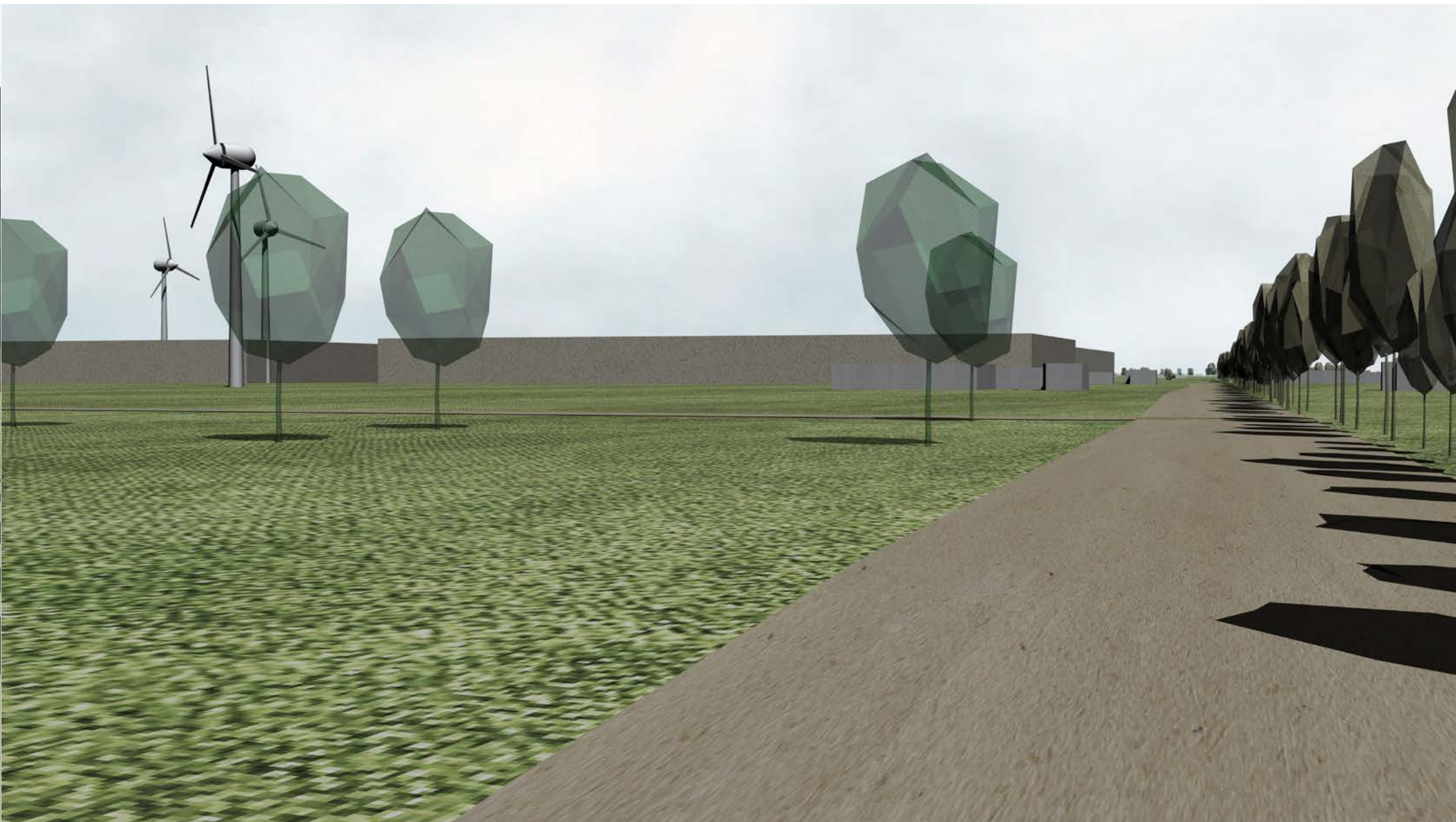
Standpunt 8: ontwikkeling kavel A+B (14m hoog)

Standpunt 8: ontwikkeling kavel A+ deel B (14m hoog)

Standpunt 8: ontwikkeling kavel A+B (20m hoog)

Standpunt 8: ontwikkeling kavel A+ deel B (20m hoog)

Colofon

Deze studie is uitgevoerd door PosadMaxwan in opdracht van de regio Arnhem Nijmegen.

Posad Maxwan:
Rients Dijkstra, Vincent Peters, Emma de Haan

Posad Maxwan

Binckhorstlaan 36

2516 BE Den Haag

tel: 070 322 2869

oktober 2020

POSAD MAXWAN

strategy x design

Reactienota stukken concept RPW

Inhoudsopgave

Reactienota stukken concept RPW	1
Samenvatting	2
Inleiding	3
Uitgangspunten RPW	4
Uitvoering RPW	5
Bedrijventerreinen	6
Uitdagingen op bedrijventerreinen	6
Toekomstbestendige bedrijventerreinen	6
Regionale bedrijventerreinen	7
XXL-logistiek	11
Bijzondere werklocaties en watergebonden bedrijvigheid	13
Zachte plannen	14
Stappenplan	17
Verdeling Ontwikkelruimte	19
Einde hoofdstuk 4	23
Kantoren	24
Detailhandel	27
Reguliere detailhandel	27
PDV/GDV	32
Bestuurlijke gesprekken	38
Moties	44
Notitie XXL-logistiek	46
Notitie advies benutten ontwikkelruimte	46

Samenvatting

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	p.9 zoeklocaties XXLlogistiek moeten nog bepaald worden in de nog nader uit te werken ruimtelijk-economisch logistieke beleidskaart	De bedrijventerreinen zijn in de definitieve versie expliciet benoemd.	Ja
Arnhem	p.10 in randvoorwaarden XXL staat dat we aansluiten bij ambitie groene metropool regio, en duurzaamheidsdoelstellingen van de provincie. Dan staat er letterlijk; Deze doelstellingen zijn nog niet concreet uitgewerkt, dus input van de regio hierin is van groot belang. Raad van Arnhem heeft hier vragen over gesteld, wanneer deze dan concreet worden en hoe we daarmee omgaan in de XXL-randvoorwaarden. Zij hebben hiertoe ook enkele moties aangenomen. (Zie brief Arnhem aan PFO EZ). Passen we hierop de Randvoorwaarden XXL nog aan bij het herzien van het totale RPW of laten we dit voor wat het is?	Dit gaat niet over het RPW. Notitie XXL-logistiek is geschreven toen de visie nog beperkt uitgewerkt was. Een verwijzing naar de uitgewerkte versie moet voldoende zijn.	Nee
IOW	p.10, p.11 Op pagina 10 staan 'Afspraken ten aanzien van regionale bedrijvigheid' en op pagina 11 staan 'Afspraken ten aanzien van zachte plannen'. Nu lijkt het dat ontwikkelingen voor nieuwe ontwikkelingen op regionale bedrijventerreinen niet het stappenplan moeten doorlopen. Benoem bij het kopje 'Afspraken ten aanzien van regionale bedrijvigheid' dat het stappenplan moet worden doorlopen.	Toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
IOW	p.12 <i>Beoordeling van de plannen voor de eerste tranche (de regionale bedrijventerreinen) vindt plaats per 1 maart 2021. Moet het niet zijn: plannen voor de eerste tranche kunnen worden ingediend tot 1 maart 2021. De beoordeling vindt plaats in maart 2021, keuzes voor 1 april???? Belangrijk om heel duidelijk over het proces te zijn.</i>	Aangepast in de definitieve versie van het RPW: <ul style="list-style-type: none"> • Indienen zachte plannen tot 1 maart 2021 • Beoordeling ingediende plannen 1 maart – 1 mei 2021 • Advies nav beoordeling ter instemming voorleggen aan de regio 1 mei - 1 juni 2021 	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Duiven/ Westervoort	p.12 Er wordt op blz 12 staat aangegeven dat gemeenten tot 1 maart 2021 voor de 1e tranche plannen kunnen indienen, dat de beoordeling plaats vindt tot en met 31 maart 2021 en dat de uitkomsten van deze beoordeling door het huidige IOW per 1 april 2021 ter instemming worden voorgelegd aan de regio. Dit strookt niet met de opmerking van Wout van Hees tijdens platform economie overleg van 10/11/2020, dat hij aangaf dat er voor de zomer een besluit moet zijn genomen. Welke variant wordt het nu?	Zie voorgaande reactie	Ja
Zevenaar	p.12, p.30 Verdeling ontwikkelruimte regionale bedrijventerreinen	Zie de reactie op opmerking Regionale bedrijventerreinen, p.7	Nee
IOW	Samenvatting van detailhandel is veel te uitgebreid. Deze opmerking is ook in het IOW gemaakt.	Dit is in de definitieve versie aangepast.	Ja

Inleiding

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
IOW	p.18 en verder Er staat nu langs snelwegen, is nabij snelwegen niet een betere omschrijving (hiermee kom je ook Montferland en Lingewaard tegemoet). Op pagina 18 van versie 4 RPW staat in de kop van de subparagraaf wel nabij de snelwegen.	<i>Langs</i> aangepast in <i>nabij</i> in de definitieve versie van het RPW	Ja
Montferland	p.21 Waarom is er behoefte om een ontwikkeling pas gereed te hebben in 2023-2025 en niet al eerder? Er is toch helemaal niets op tegen als je al eerder voorraad in gereedheid hebt. Breng anders op zijn minst een nuancering aan voor het werkmilieu XXL-Logistiek. Op pagina 37 wordt immers omschreven dat de status volledig uitgegeven snel in zicht komt in knoop EMZ? Zoals het nu omschreven is doet vermoeden alsof	Hiermee pogen we juist aan te geven dat er nu gestart moet worden met procedures, zodat nieuwe ontwikkelingen tijdig (er is nog 150 ha aanbod, weliswaar niet geschikt voor ieder marktsegment) gerealiseerd zijn.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	binnen alle werkmilieus nog volop voorraad aanwezig is, terwijl er vanwege de mismatch in vraag/aanbod er in enkele werkmilieus al wel degelijk eerder behoefte is aan ontwikkelruimte.	Vanuit de ruimtebehoefte eens met de nuancerings. Is aangepast.	

Uitgangspunten RPW

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	p.21 ruimte voor lokale initiatieven: wanneer is er sprake van een tekort: bij 0 of een 'frictie' voorraad?	Meer vraag dan aanbod, volgens de regels van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dit staat in de voorwaarden waarnaar verwezen wordt.	Nee
Overbetuwe	p.23 Ter versterking van de multimodaliteit van Knooppunt Nijmegen en omgeving is de ontwikkeling van de Railterminal Gelderland (RTG) door de provincie Gelderland voorzien. Overbetuwe heeft tekstuele wijziging voor gesteld. De rode tekst is niet overgenomen. Graag nog aanpassen (zo is er geen twijfel over mogelijk).	Is het alleen de Provincie Gelderland? Of speelt het Rijk en/of het bedrijfsleven hierin ook nog een rol? Aangepast in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Lingewaard	p.25 Onder de tabel. Wordt gesproken over knooppunt Nijmegen en omgeving bestaande uit Nijmegen, Overbetuwe en Wijchen. Knoop 38 wordt niet langer genoemd, cluster A15/A73 wordt niet langer genoemd. In een STEC rapportage wordt tot knoop 38 gerekend: Bijsterhuizen, Oost en Noord Kanaalhaven, Westkanaaldijk en Park A15. Daarmee veranderen de definities van RPW 1.	De bedrijventerreinen zijn in de definitieve versie expliciet benoemd.	Ja
Lingewaard	De raad van de gemeente Lingewaard heeft een motie aangenomen. Wij verwachten een reactie op deze motie. Duidelijk is dat het streven in het RPW niet is om een economisch cluster en samenwerking te realiseren maar om alle logistieke bedrijven XXL aaneengesloten te vestigen op aansluitende bedrijventerrein. Een gemiste kans voor een programma: economisch gaat het om schaalvoordelen, etc	Zie onderdeel moties.	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	p.25 Wijchen is onderdeel van Regio Nijmegen en omstreken, maar is Wijchen al eerder als XXL locatie in beeld geweest? Ook niet de gehele regio Achterhoek Liemers is in beeld als XXL-logistiek zoeklocatie.	De bedrijventerreinen zijn in de definitieve versie expliciet benoemd.	Ja

Uitvoering RPW

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Overbetuwe	p.27 Benoem welke gemeenten in het IOW zitten en welk deelgebied ze vertegenwoordigen.	Het lijkt logisch om het IOW in een vergelijkbare vorm te laten voortbestaan. Dat wil zeggen, een ambtelijke werkgroep om de advisering in het kader van het RPW ook in de toekomst te continueren. Het is belangrijk dat een vertegenwoordiging van gemeenten in de regio zitting heeft in de werkgroep. Dat wil zeggen dat deelregio Noord, Midden en Zuid evenredig vertegenwoordigd zijn. Voorstel is om, met het oog op de continuïteit, het huidig IOW tot 1 juli 2021 te laten voortbestaan. Voor 1 juli moet er een voorstel liggen voor de invulling van dit overlegorgaan gerelateerd aan het nieuwe regionale samenwerkingsverband.	Ja
Lingewaard	p.27 Het is verstandig om duidelijk vast te leggen wie zitting krijgt in het IOW en hoe lang leden zitting nemen in het IOW.	Zie voorgaande reactie.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Duiven/ Westervoort	p.27 Het huidige PFO Economie overleg komt per 1 jan 2021 te vervallen. Het is niet duidelijk of het IOW eenzelfde beslissende rol krijgt in de nieuwe regionale overlegstructuur?	Tot juli is er sprake van een overgangssituatie. Tussentijds wordt ruimte gezocht om voorstellen te doen hoe het regionale overleg na 1 juli vormgegeven wordt in een adviesorgaan/werkgroep.	Nee

Bedrijventerreinen

Uitdagingen op bedrijventerreinen

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
IOW	p.29 b. ... voor <i>uitbreiding van bestaande</i> regionale bedrijventerreinen	Er is een inventarisatie uitgevoerd van alle zachte plannen. Een van de voorwaarden in de kwalitatieve beoordeling is dat het een uitbreiding van bestaand betreft.	Nee

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	p.30 Dat op bedrijventerreinen een kwaliteitsslag moet worden gemaakt is duidelijk. Daar zit ook een prijskaartje aan. Bedrijfsgronden zullen duurder worden. Uit recente rapportages o.a. van Overmorgen dat tussen beleidswensen en realiteit nog een kloof zit.	Dat hier een prijskaartje aanhangt ontkent niemand. Dat wil niet zeggen dat er regionaal geen ambitie uitgesproken mag worden. Bovendien zijn er subsidies waar aanspraak op gemaakt kan worden, die zullen niet verdwijnen naarmate verduurzaming belangrijker wordt.	Nee

Regionale bedrijventerreinen

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	<p>p.30</p> <p>De ontwikkel ruimte is 121 ha. Dit is incl. ontwikkelruimte klassiek gemengd lokaal. Lokaal mogen gemeenten buiten het RPW ontwikkelen. Dan is het toch niet logisch dat de lokale ontwikkeling ook in de 121 ha. zit?</p>	<p>De ontwikkelruimte is het resultaat van de match tussen de ruimtevraag en het aanbod op alle bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen. Het resultaat van die match is 271 (vraag) – 150 (aanbod) = 121,5 (ontwikkelruimte).</p> <p>Bij ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen volstaat een melding in het IOW. Op basis van die melding kan heel eenvoudig bijgehouden worden hoeveel ha lokaal bedrijventerrein er ontwikkeld is en hoeveel ontwikkelruimte voor het klassiek-gemengd werkmilieu resteert.</p>	Nee
Lingewaard	<p>p.21 en p.31</p> <p>Ontwikkellocaties voor regionale bedrijventerreinen worden vooral langs snelwegen nabij stedelijk gebied gezocht. Initiatieven moeten voldoen aan de ruimtelijke economische beleidskaart (figuur 4.1). Veel gronden langs de A15, maar ook aan de A325 in Lingewaard behoren tot park Lingezegen, een regionaal park. De blauwe gebieden vallen hiermee samen. Op blz. 11 staat in de paragraaf zachte plannen, dat nieuwe ontwikkelingen plaats moeten vinden in de daarvoor aangeduide gebieden in de ruimtelijk economische kaart. In onze gemeente is dat Park Lingezegen? Regionale terreinen ontwikkelen in dit park lijkt ons niet wenselijk en niet realistisch. De zachte plannen zijn in onze beleving ook aan de snelweg, in stedelijk gebied en goed bereikbaar vanaf de snelweg. Wij verzoeken u de beleidskaart aan te passen (= maatwerk).</p>	<p>Deze locaties zijn de primaire zoeklocaties, tenzij een andere bestemming de ontwikkeling van een bedrijventerrein niet toelaat. Dit staat ook in de begeleidende tekst.</p> <p>De kaart kan vanuit dat oogpunt dus ongewijzigd blijven. De boodschap is dat eerst naar Arnhem en Nijmegen gekeken wordt als regionale economische motoren. Is daar geen ruimte, dan zijn gebieden nabij de snelwegen de volgende zoeklocatie, waar</p>	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	Het is opmerkelijk dat zowel Arnhem als Nijmegen volledig blauw gekleurd zijn, terwijl het evident is dat hier grote gebieden bij zitten waar wij planologisch vooral geen regionale bedrijven willen zoals in de binnensteden en parken. Wij zien het belang van de 2 steden voor de regionale economie, maar door het op deze wijze te benadrukken doet geen eer aan de overige regio.	vervolgens een integrale afweging gemaakt moet worden of een bedrijventerrein wenselijk is.	
Lingewaard	Kunt u aangeven of de vlakken [...] volgens u binnen het blauw gekleurde deel van figuur 4.1 vallen?	De zachte plannen vallen daarbinnen.	Nee
Lingewaard	p.31 Op de beleidskaart zijn snelwegen ingetekend en een Tracé A15. Lingewaard heeft zachte plannen in de nabijheid van dit tracé. Wij nemen aan, dat dit ook als snelweg wordt gezien? De kaart wekt de suggestie dat er nieuwe bedrijventerreinen kunnen komen in de uiterwaarden langs de Pleyroute en aan de A325.	Ook het beoogde tracé van de A15 is aangewezen als zoekgebied voor regionale bedrijventerreinen. Uit het RPW: <i>“Dit kaartje is de basis voor integrale afstemming over op welke locaties uitbreiding van regionale bedrijventerrein wenselijk is”</i> .	Nee
Montferland	p. 31 Nieuwe ontwikkelingen van regionale bedrijventerreinen vinden plaats in de daarvoor aangeduide gebieden in de ruimtelijk economische beleidskaart. De arcering waarbinnen een regionaal terrein moet vallen is met een straal van circa 1000 meter krap bemeten. In veel gevallen ligt een deel van het regionaal bedrijventerrein binnen deze 1000 meter, maar ook voor een deel erbuiten. In mijn optiek moet je het zo omschrijven dat indien een deel van het regionale bedrijventerrein in deze zone valt en je vervolgens direct aansluitend een zacht plan in ontwikkeling wenst te brengen, maar buiten deze zone ligt dit gewoon mogelijk gewoon zijn. Concreet is de situatie in Montferland dat het oudere deel van het bedrijventerrein binnen deze 1000 meter ligt, maar het beoogde nieuwe deel net buiten deze 1000 meter valt. Als deze criteria overleend zou blijven zet je Montferland op slot.	De harde grens van 1km wordt in het RPW nergens genoemd.	Nee
Nijmegen	Kaartjes Over de kaartjes is al veel gezegd. Ik hoop dat de nieuwe kaartjes een beter beeld geven. Ik vind het kaartje met de bijzondere werklocaties ook erg onduidelijk. Staat bijvoorbeeld het ENGIE terrein er op? Ik zie alleen een symbool voor circulair en watergebonden maar dat lijkt “ergens boven Nijmegen” te liggen. Ik vind de aanduiding High Tech ook geen recht doen aan de Novio Tech Campus, kunnen niet gewoon de campuslocatie er op?	De kaarten zijn in de definitieve versie van het RPW inhoudelijk aangepast op basis van de opmerkingen. Indien noodzakelijk kunnen we ook de vormgeving verbeteren.	Ja, vernieuwde kaartjes ingevoegd.

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		De bijzondere werklocaties zijn in de kaart nu aangeduid als 'bijzondere werklocatie'.	
IOW	<p>p.31</p> <ul style="list-style-type: none"> Ook hier benoemen dat het om uitbreiding gaat en niet om nieuwe bedrijventerreinen. Figuur 4.1: Laat hier de regionale bedrijventerreinen zien waar liggen ze en waar kan je uitbreiding dus verwachten. 	<ul style="list-style-type: none"> Is toegevoegd. Deze kaart is niet zo gedetailleerd bedoeld. Deze kaart laat zien in welke gebieden regionale bedrijventerreinen kunnen uitbreiden indien dit mogelijk is na een integrale afweging. 	Nee
Zevenaar	<p>p.31</p> <p>hoe strak is de grens van de aangewezen gebieden in de ruimtelijk economische beleidskaart?</p>	<p>Dit staat in de tekst: "Arnhem en in mindere mate Nijmegen hebben weinig tot geen ruimte beschikbaar voor bedrijvigheid. Dit betekent dat voor uitbreidingsruimte gekeken wordt naar de omliggende gemeente en specifiek daar waar dit geclusterd nabij de snelwegen kan."</p>	Nee
Lingewaard	<p>p.31</p> <p>Op blz. 5 geeft u aan dat de beleidskaart aangepast is en er sprake is van zoeklocaties. U geeft in figuur 4.1. van het RPW aan dat sprake van een indicatieve zoekgebieden. Wij verzoeken u dit indicatieve karakter ook in de teksten van zowel de reactienota als het RPW (o.a. pagina's 32,38) op te nemen.</p>	<p>De beleidskaart voor regionale bedrijventerreinen toont indicatieve zoekgebieden voor ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen. Dit is in de definitieve versie van het RPW in voldoende mate aangegeven.</p> <p>Dit is van toepassing op alle reacties ten aanzien van Figuur 4.1 Indicatief zoekgebied voor de ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen.</p>	
IOW	<p>p.32</p> <ul style="list-style-type: none"> Klassiek-gemengd: regionale ontwikkelruimte 		Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	<ul style="list-style-type: none"> dit komt niet overeen met het advies wat begin 2020 is gedeeld. Ik denk dat hierin ook de lokale vraag in zit. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit is zoals het er nu staat de totale ontwikkelruimte, lokaal en regionaal. Voetnoot toegevoegd in tabel 4.1. Dat klopt. Bovendien zijn de cijfers veranderd na de monitoring. 	
Lingewaard	<p>p.33</p> <p>wordt het stoplichtmodel genoemd voor de beoordeling van terreinen. Wij hebben destijds aangegeven, dat Agropark en Pannenhuis ten onrechte op rood stonden. De verkoopcijfers voor Pannenhuis tonen dit ons inziens aan. Het beoordelen van bedrijventerreinen kan aan de hand criteria en scores maar blijft fitness for use. Bedrijven bepalen uiteindelijk de geschiktheid. Er wordt gesproken over zachte plannen. Een lijst met plannen ontbreekt in de bijlagen.</p>	<p>Waarvan akte.</p> <p>Er is bewust geen lijst met zachte plannen opgenomen vanwege vertrouwelijkheid.</p>	Nee
Beuningen	<p>p.35</p> <p>“Daarmee kan geconcludeerd worden dat de herstructureringsbehoefte op bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen beperkt is” Zoals het er nu staat (als 1e zin) komt deze conclusie uit de lucht vallen.</p>	De alinea is aangepast.	Ja

XXL-logistiek

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Montferland	<p>p.32</p> <p>in tabel 4.1 is opgenomen dat er een totaal van 115,5 hectare ruimtebehoefte is aan logistiek. De 69 hectare ruimtevraag XXL logistiek in tabel 4.3 maakt hier toch onderdeel vanuit? Als dit zo is dan is er dus een ruimtebehoefte van $115,5 - 69 = 46,5$ aan reguliere logistiek. Voor de volledigheid/duidelijkheid zou ik deze cijfers opnemen in tabel 4.1.</p>	<p>De cijfers zijn in de definitieve versie definitief gemaakt.</p> <p>De rekensom is als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 115,5 ha ruimtevraag voor logistiek; • 69 ha daarvan voor XXL-logistiek • 27 ha aanbod voor XXL-logistiek (peildatum 01-05-2020) • 42 ha ontwikkelruimte. <p>Dit wordt als volgt verdeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DocksNLD 2, locatie C (EMZ): 20 ha netto • De Grift (Nijmegen e.o.): 12,5 ha netto <p>Ook hiervoor geldt voor beide locaties een afwijkingsmogelijkheid naar boven tot 20%. De verdeling is gemaakt vanuit de ruimtelijke mogelijkheden die beide locaties bieden. De resterende hectaren ontwikkelruimte worden aangehouden om maatwerk en flexibiliteit te kunnen bieden bij de planontwikkeling van beide locaties.</p>	Ja
Lingewaard	<p>Voor logistiek XXL zijn op grond van een actualisatie het aantal hectares omhoog gegaan. Wij hebben u verzocht ook de overige vraagsegmenten te actualiseren. Of om voor alle hectares uit te gaan van informatie uit mei 2020. Dit betekent dat de verdeling weer wordt aangepast (o.a. pagina 40)</p>	<p>Peildatum voor alle werkmilieus is 1 mei 2020.</p>	

Lingewaard	p.35 Wijchen (Bijsterhuizen) wordt hier weer marktgebied XXL genoemd net als de Grift.	De bedrijventerreinen zijn in de definitieve versie expliciet benoemd.	
Beuningen	p.36 Ook deze kaart zegt weinig. De grondgebieden van de betreffende gemeenten zijn geheel ingekleurd. Niet enkele de zones waar het om gaat. Ik snap dat je met een kaart grondspeculatie niet in de hand wil werken. Maar je kunt ook met globale vlekken gebieden aanduiden	In de aangepaste kaart zijn in de definitieve versie enkel de bedrijventerreinen weergegeven.	
Montferland	P.37 Als we ons houden aan de definitie reguliere- en XXL logistiek dan is er geen aanbod meer in knoop EMZ. DocksNLD omvat 1 perceel van 3,9 ha en de beide percelen op 7Poort zijn beide ruim 3 hectare en voldoen daardoor ook niet aan de definitie XXL Logistiek. Samenvoegen van beide percelen op 7Poort is een theoretisch verhaal omdat de weg die tussen beide percelen ligt het achterliggende net nieuw gebouwde pand ontsluit, tevens kun je op deze weg rondrijden (eis brandveiligheid). Met inachtneming van de constatering bij 10a en 10b. zou tabel 4.3 deels moeten worden aangepast waarbij een nuancering moet komen bij de kolom 'verkocht zonder eindgebruiker', immers er zijn al wel degelijk eindgebruikers. Tevens dien je kolom 'totaal aanbod' bij te stellen zodanig dat binnen knoop EMZ geen aanbod meer resteert.	3,9 ha valt nog binnen de marge. Het is bovendien een kavel met de juiste maatvoering. Cijfers zijn in de definitieve versie definitief gemaakt. Dit geldt ook voor de situatie m.b.t. verkopen aan ontwikkelaars.	Ja
Lingewaard	p.37 <ul style="list-style-type: none"> • Citaat: De beoogde doortrekking van de A15 en aanpak van de A12 zorgt voor een verbetering van de bereikbaarheid van en doorstroming in de regio Arnhem Nijmegen wat een stimulans is voor de aantrekkingskracht op met name de logistieke bedrijvigheid. " Wij delen deze observatie en zijn van mening dat hetzelfde geldt voor andere bedrijvigheid. • Logistiek XXL. Veel van de "logistieke" bedrijventerrein laten planologisch naast logistieke bedrijvigheid ook ander bedrijvigheid toe en zijn de facto gemengde terreinen. Hoe gaan wij daar mee om? 	<ul style="list-style-type: none"> • 'op met name de logistiek' verwijderd; • Dit is geregeld in het bestemmingsplan. Bij bestaande bedrijventerreinen kan dus niet afgedwongen worden dat zich hier enkel logistieke bedrijvigheid vestigt. Voor nieuwe bestemmingsplannen is die mogelijkheid er wel. In de praktijk past de 'andere' bedrijvigheid wel binnen een logistiek profiel, denk aan de voorzieningen op Park15. 	Ja Nee

		Bovendien wordt daar in de monitoring rekening mee gehouden.	
Lingewaard	XXL locaties zoals Park 15 en de Grift (oude bestemmingsplan) laten naast logistieke bedrijven ook niet logistieke bedrijvigheid toe. M.a.w. kavels worden uitgegeven als regulier. Hoe wordt hier mee omgegaan?	Op Park15 wordt daar in de monitoring rekening mee gehouden. Bovendien gaat het om een klein percentage, vaak passend binnen een logistiek profiel (o.a. voorzieningen). De Grift (bestaand bestemmingsplan) heeft geen uitgeefbaar aanbod, dus daarvoor gaat dit niet op.	Nee

Bijzondere werklocaties en watergebonden bedrijvigheid

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	p.38 Figuur 4.5 Er worden bijzondere werklocaties aangeduid. NEXTgarden is eveneens een dergelijke werklocatie met specialisatie energie. Weliswaar binnen een werklocatie met tuinbouw maar wel waar een proeftuin voor de energietransitie is gerealiseerd: (drijvende) zonneparken, HTO, aquathermie, etc.. Provinciaal wordt het belang van NEXTgarden als bijzondere werklocatie op het gebied van duurzaamheid en energie erkend.	De status bijzondere werklocatie is toegekend aan bedrijventerreinen met aanbod. Op die manier garandeert de regio dat er voldoende aanbod beschikbaar is en blijft voor deze specifieke clusters, terwijl er in de vraag-aanbodconfrontatie geen concurrentie is met reguliere bedrijventerreinen en XXL-logistiek.	Nee
Lingewaard	p.38 Wij missen het Looveer op de kaart	Looveer is een uitbreiding van bestaand watergebonden bedrijventerrein. Dit wordt toegestaan onder bepaalde voorwaarden die in het RPW benoemd zijn. Dit kaartje betreft zoeklocaties voor nieuwe bedrijventerreinen voor watergebonden bedrijvigheid.	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	Moet er in deze paragraaf niet iets gezegd worden over GroeneWaarden in Renkum, dat weliswaar over een kadevergunning van RWS beschikt, maar een nieuwe haven wil graven? Of gaat dat via afstemming in het IOW en/of het pfo?	Dit is een solitair bedrijf, hiervoor gelden dezelfde regels als voor bijvoorbeeld Looweer.	Nee
Nijmegen	p.39 Waarom wordt hier enkel Novio Tech Campus aangewezen als bijzonder werkgebied. Zou hier niet ook de rest van de Nijmeegse campus (Heijendaal) meegenomen moeten worden? Ook op Pagina 39 graag Heijendaal toevoegen als bijzondere werklocatie.	Deze locaties ontleen hun status aan een specifieke thematische profilering (hightech en een positie als koploper in duurzaamheid, energie en circulaire economie). Heijendaal valt hier niet onder.	Nee
Nijmegen	p. 39 Voor nieuwe ontwikkelingen of uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid met een kaveloppervlakte > 0,5 ha is regionale afstemming vereist; Waarom moet dit zo streng zijn? Uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid is toch juist wenselijk?	Vanwege het regionale belang van watergebonden bedrijvigheid. Regionale afstemming betekent niet per definitie regionale afkeuring. Zie het als een controlestep in het doorlopen van de Ladder.	Nee
Nijmegen	P.39 Ook voor de bijzondere werklocaties geldt dat bij uitbreiding van bestaande bedrijvigheid en/of uitbreiding van het bedrijventerrein met een kaveloppervlakte > 0,5 ha regionale afstemming moet plaatsvinden. Lijkt me erg streng voor deze bijzondere werklocaties. Die 0,5 hectare komt overeen met wat overal lokaal mag. Lijkt me logisch om hier iets meer toe te staan voordat regionaal overleg noodzakelijk.	Zie reactie hierboven. Bovendien is het overzichtelijker als een lijn getrokken wordt.	Nee

Zachte plannen

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	Een onderscheid in werkmilieus wordt gemaakt. Veel regionale terreinen vertonen een mix van klassiek gemengd, logistiek en maakindustrie/overig gemengd. Hoe wordt hier mee omgegaan?	Het bestemmings-/omgevingsplan is hierin altijd leidend. De onderverdeling naar werkmilieus is gemaakt, zodat de Ladder van Duurzame Verstedelijking gemakkelijker doorlopen kan worden. De ruimtevrage is immers	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		duidelijk gesegmenteerd, zodat nieuwe ontwikkelingen daarop afgestemd kunnen worden.	
Lingewaard	P.10, p. 11, p.31 en p.38 Uitbreiding van het watergebonden terrein Looveer wordt niet genoemd in de teksten en is niet opgenomen op kaart 4.5. In het vastgestelde RPW 1 staat: "Uitbreiding bestaande bedrijven op bestaande bedrijventerreinen, (incl. watergebonden bedrijven) is onder voorwaarden mogelijk. Hierbij wordt gedacht aan de voorstellen voor uitbreiding van Lingewaard, Looveer; Druten, Excluton; Doesburg, Rotra". Dit is staand beleid waarvan wij aannemen, dat dit ongewijzigd is? De uitbreiding van het Looveer is bedoeld voor 2 majeure bedrijven in Lingewaard, beiden uit de circulaire economie. Bovendien is er al een laad-en loskade.	Het plan is bekend, het beleid ten aanzien van watergebonden bedrijven is ongewijzigd. De uitbreiding valt onder de definitie van uitbreiding watergebonden bedrijven.	Nee
Lingewaard	p.40 Tabel 4.4 worden zachte plannen genoemd. Als plannen afvallen ontstaat meer ontwikkelruimte. Hoe weten wij of onze zachte plannen meegenomen zijn?	1. Zachte plannen tellen niet mee in het aanbod en het afvallen daarvan zorgt dus niet voor meer ontwikkelruimte; 2. Alle plannen die bij de uitvraag zijn aangeleverd zijn hierin meegenomen	Nee
Montferland	P.40 tabel 4.4 wat wordt weergegeven in de kolom netto opp.? Kan dit niet plaats.	Netto oppervlakte, omdat enkele zachte plannen uitbreiding betreffen t.b.v. bestaande bedrijvigheid (bijv. Looveer in Lingewaard). Toelichting toegevoegd in de tabel.	Ja
IOW	p.40 Vallen bovenregionale XXL bedrijven niet in de vraag raming. Het ging toch alleen over Witte Raven, die als zoekgebied West-Europa (bijvoorbeeld) hebben?	Zie advies notitie XXL-logistiek: EDC's zonder regionale binding en Witte raven. Bovenregionaal is aangepast naar EDC's.	Ja
Zevenaar	p.11, p.41 nieuwe ontwikkelingen aansluiten op regionale of geldt dit ook voor lokale bedrijventerreinen?	Dit geldt ook voor lokale bedrijventerreinen.	Nee

Stappenplan

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	<p>p.11, p.41</p> <ul style="list-style-type: none"> • stap 4: wat zijn de toetsingscriteria? En door wie vindt de beoordeling plaats? graag nader duiden • stap 6: welke datum registratie geldt? 	Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Duiven/ Westervoort	Stap 4 en stap 6 van het stappenplan willen wij nader geobjectiveerd hebben. Wat zijn de wegingsfactoren en wat is kwaliteit? Hoe wordt de ruimtevraag geconfronteerd met het beschikbare aanbod binnen de regio? Volgens ons moet dat op subregionaal niveau plaatsvinden.	Zie voorgaande reactie	Ja
Lingewaard	<p>p.11</p> <p>De beleidskaarten voldoen niet: te vaag of onduidelijk en voor allerlei uitleg mogelijk. Hier kan en moet een kwaliteitsslag gemaakt worden. De kaarten vormen immers straks een toetssteen voor bestemmingsplannen.</p>	De beleidskaarten zijn in de definitieve versie aangepast op de reacties daarover.	Ja
Montferland	op pagina 41 derde bullet staat dat er een integrale ruimtelijke afweging moet plaats vinden onder het kopje 'afspraken ten aanzien van zachte plannen'. Welke relatie is er met de 7 stappen die eronder zijn uitgeschreven? Ziet dit enkel toe op stap 2 - als je dus een nieuw bedrijventerrein wenst te ontwikkelen dat niet grenst aan een al bestaand terrein dan moet deze integrale ruimtelijke afweging plaats vinden? Of dient een zacht plan sowieso te worden voorzien van een integrale ruimtelijke afweging - dit betreft toch ook stap 4?	<p>Nieuwe ontwikkelingen die niet grenzen aan een bestaand bedrijventerrein worden in principe niet toegestaan, tenzij hier vanuit regionale beleidsmatige opgaven behoefte aan is (bijvoorbeeld een nieuw watergebonden bedrijventerrein of nog onbekende toekomstige ontwikkelingen). Als van de uitzondering gebruik gemaakt wordt moet, net als bij alle zachte plannen, een integrale ruimtelijk afweging gemaakt worden.</p> <p>Dit is verduidelijkt in de definitieve versie van het RPW</p>	Ja
Montferland	Erg nieuwsgierig hoe stap 4, de kwalitatieve beoordeling, enigszins objectief wordt uitgevoerd. Wat zijn belangrijke wegingscriteria, betreft dit bijvoorbeeld economische meerwaarde/banen, landschappelijke inpassing, de mate van circulariteit of de bijdrage aan de energietransitie. Hoe bepaald het IOW wat kwaliteit is? Ook stap 6 het confronteren van de ruimtevraag met het aanbod is nu aan de eigen	Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja

	interpretatie overgelaten. Staat bijvoorbeeld aanbod in de aangrenzende gemeente een ontwikkeling van een zacht plan in de weg of wordt dit op subregionaal of regionaal niveau bepaald? Aanvullend hoorde ik de term stoplichtmodel voorbij komen, maar met stap 4 heb je als het ware al een soort stoplicht. Een slecht plan zal nooit groen worden lijkt mij.	In de notitie ten behoeve van advies XXL-logistiek is daarnaast een beoordelingskader voor XXL-logistiek opgesteld.	
Zevenaar	p.11, p.39 Stappenplan stap 4: toetsingscriteria zouden toch in een bijlage worden opgenomen? Dit is wel erg dun.	De vestigingseisen per werkmilieu zijn toegevoegd in bijlage 3.	Ja
Zevenaar	p. 39 Stap 4: toevoegen bovenlokale DNA. Niet de gehele regio zet in op Food, Health&High-Tech en Energy. In de Liemers wordt ingezet op Maakindustrie en logistiek, omdat dit het DNA van de Liemers is.	Vandaar de toevoeging: of passend binnen de opgaven in de <i>Groene metropoolregio</i> .	Nee
Duiven/ Westervoort	Het IOW zal de zachte plannen gaan beoordelen per 1/3/2021. Wij willen graag dat de alle gemeenten die regionale bedrijventerreinen willen gaan ontwikkelen (circa 10 gemeenten) straks worden vertegenwoordigd in het IOW, zodat er een evenredige stem is bij de beoordeling.	Het IOW heeft een evenredige vertegenwoordiging van gemeenten in de regio. Dit is vanaf het begin belangrijk gevonden. Daarnaast wordt een extern adviseur betrokken bij de beoordeling. Vanwege de evenredige vertegenwoordigingen en betrokkenheid extern adviseur is er geen aanleiding om hier nu op aan te passen.	Nee

Verdeling Ontwikkelruimte

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Duiven/ Westervoort	De verdeling van ontwikkelruimte zal op basis van werkmilieus gebeuren. Dit uitgangspunt gaat wel heel erg uit van een maakbaarheidsgedachte en dat wij als gemeenten kunnen sturen welk bedrijf zich waar wil vestigen. Vooral ook omdat regionale bedrijventerreinen meerdere type bedrijven uit verschillende werkmilieus kunnen bedienen. Voor ons is klassiek-gemengd, regulier logistiek en (maak)industrie uitwisselbaar. Kan dit niet praktischer worden ingericht?	Die sturing kan bij een nieuwe ontwikkeling in een nieuw bestemmings-/omgevingsplan. Het is mogelijk om meerdere typen bedrijvigheid toe te laten op een bedrijventerrein. De indeling in werkmilieus is juist gemaakt om de ruimtevraag inzichtelijker te maken en te helpen bij het doorlopen van de Ladder.	Nee
Duiven/ Westervoort Zevenaar	<p>Wij lezen ook nergens in het RPW aan welke voorwaarden regionale bedrijventerreinen voor deze specifieke doelgroepen moeten voldoen en vragen ons af of daar voor deze type milieus ook wezenlijke verschillen zijn?</p> <hr/> <p>>> Waar is de bijlage?</p>	<p>Er zijn zowel generieke vestigingseisen als verschillen in de vestigingseisen per werkmilieu. Die voegen we in een bijlage toe.</p> <hr/> <p>>> Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.</p>	Ja
Duiven/ Westervoort	<p>De voorgestelde optie om te werken in 2 tranches (in 2021 en 2023) is niet werkbaar, want:</p> <ul style="list-style-type: none"> In praktijk zullen dan relatief kleine bedrijventerreinen toegewezen worden als er maar 60 hectare per tranche valt te verdelen, waardoor er geen haalbare business case mogelijk is. Dit geldt in grote mate voor XXL-logistiek. Er is geen gemeente die het exploitatierisico wil nemen als niet zeker is als ook de 2e tranche van hun bedrijventerrein toegewezen wordt. In praktijk zal dan pas een gemeente gaan starten met de ontwikkeling in 2023 als ook de 2e tranche toegewezen is en dus verspeel je 2 kostbare jaren. Na een ontwikkeltijd van 3-5 jaar om te komen tot een onherroepelijk plan resteert te weinig tijd om voor 2030 de kavels nog te kunnen uitgeven. 	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja

Montferland	<p>De voorgestelde optie om te werken in 2 tranches (in 2021 en 2023) is niet werkbaar, want:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In praktijk zullen dan relatief kleine bedrijventerreinen toegewezen worden als er maar 60 hectare per tranche valt te verdelen, waardoor er geen haalbare business case mogelijk is. • Er is geen gemeente die het exploitatierisico wil nemen als niet zeker is als ook de 2e tranche van hun bedrijventerrein toegewezen wordt. In praktijk zal dan pas een gemeente gaan starten met de ontwikkeling in 2023 als ook de 2e tranche toegewezen is en dus verspeel je 2 kostbare jaren. • Na een ontwikkeltijd van 3-5 jaar om te komen tot een onherroepelijk plan resteert te weinig tijd om voor 2030 de kavels nog uit te kunnen uitgeven. • Er vallen gaande weg een aantal bedrijventerreinen af vanwege stikstofdiscussies, waardoor je snel zonder voorraad komt te zitten. • Een XXL Logistiek bedrijventerrein is per definitie omvangrijk. Met een minimum omvang van 32,5 hectare (meer is beter) kun je de markt iets bieden, met de helft ervan ben je niet interessant/betreft het geen XXL. Als je op 130% programmering gaat zitten dan kom je voornoemde problemen iets tegemoet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dat betekent enkel dat er keuzes gemaakt moeten worden waar regionale bedrijventerreinen kunnen uitbreiden. • Er is op dit moment nog 150 hectare aanbod verspreid over de regio. Dit is in 2023 niet allemaal uitgegeven. Voor XXL-logistiek en lokale bedrijven (in sommige gebieden) is de ruimtebehoefte urgenter. • Harde en zachte plannen bedragen op nu 142% van de ruimtebehoefte tot 2030. • Zie voorstel Ecorys over verdeling ontwikkelruimte. 	Nee
Montferland	<p>In de Monitoring 2019 is omschreven dat de omschakeling naar een circulaire economie tijdelijk fors meer ruimte vraagt. Deze constatering en er invulling aan geven komt nu als zodanig niet terug in het RPW terwijl het wel een heel logisch verhaal is. Het tijdelijk naast elkaar bestaan van de lineaire en circulaire economie - anders is er geen ruimte om om te schakelen. Hieronder volgt de letterlijke passage zoals weergegeven in Monitoring 2019 onder het kopje 3.2 "trends en ontwikkelingen":</p> <p>Tot slot is er steeds meer aandacht voor de circulaire economie. Er wordt ook steeds meer duidelijk over het mogelijke ruimtebeslag hiervan. De verwachting is dat er in de transitieperiode van lineair naar circulair tijdelijk fors meer ruimtebehoefte ontstaat. Het ruimtebeslag na de transitieperiode hangt af van het type circulaire economie. Voor de bouw wordt opslagruimte belangrijker, bij het gebruik van restwarmte of CO2 moet infrastructuur aangelegd worden. De circulaire economie zal zich ook uiten in toenemende en veranderende goederenstromen.</p>	Terecht punt al wordt die tijdelijke ruimte wel op specifieke bedrijventerreinen gezocht, met name industriële terreinen.	Nee
Duiven/ Westervoort	Er vallen gaande weg een aantal bedrijventerreinen af vanwege stikstofdiscussies, waardoor je snel zonder voorraad komt te zitten. Overprogrammeer daarom op 130% (net zoals bij woningbouw gedaan wordt),	De programmering (harde en zachte plannen) bedraagt nu 142% van de ruimtebehoefte.	Ja

	<p>waardoor je niet 121 ha maar 157 hectare aan ontwikkelruimte gaat verdelen. Als blijkt dat er in 2030 nog enig aanbod over is dan is dat geen probleem, want na 2030 is er ook nog ontwikkelruimte geprognosticeerd tot 2040.</p> <p>Ook na 2030 zal er nog volop vraag worden voorzien voor onze regio conform de vraagraming tot 2050. Ook leek er 5-6 jaar geleden met de oversprogrammering een enorm probleem te zijn. Achteraf heeft dit probleem zich in enkele jaren opgelost. Kortom hoe erg is het nu daadwerkelijk als je iets wat royaler gaat zitten met je programmering. Het lijkt mij kwalijker dat je op een gegeven moment een aantal jaren 'nee' moet verkopen en je ontwikkelingen van toegevoegde waarde niet kunt accommoderen. Uiteraard, en dat is een groot verschil met het verleden, dien je nu weloverwogen de beschikbare hectare ontwikkelruimte toe te kennen. Een goede aanzet hiertoe met de 7 stappen zit nu ook in het dit concept RPW.</p>	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	
Zevenaar	<p>zet in op 130% ontwikkelruimte</p> <p>verdeling ontwikkelruimte in 1 tranche ipv in 2 tranches</p>	Zie voorgaande reactie	Ja
Duiven/ Westervoort	<p>De ontwikkelruimte moet in een keer (begin 2021) helemaal worden toegekend, waarbij rekening moet worden gehouden met het markmechanisme. Hiervoor moet een nieuwe optie worden toegevoegd.</p> <p>Voorstel toevoeging optie Marktmechanisme:</p> <p>Om recht te doen aan het marktmechanisme (waar willen bedrijven zich daadwerkelijk vestigen) willen wij voorstellen dat bij de verdeling van de ontwikkelruimte:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gemeenten die regionale of XXL logistieke bedrijventerreinen willen ontwikkelen (zachte plannen) moeten op basis van een gedegen analyse (vraag/aanbod confrontatie) aantonen dat er een ruimtevraag is en dat er een marktbehoefte is voor de doelgroepen, dat er geen mogelijkheden meer zijn op bestaande bedrijventerreinen en dat het beschikbare aanbod onvoldoende is om de ruimtebehoefte te accommoderen. Ingediende plannen dienen kwalitatief beoordeeld te worden door alle gemeenten die zachte plannen hebben ingediend voor nieuwe regionale of XXL logistieke bedrijventerreinen (dus niet alleen door IOW leden). Wijs de ontwikkelruimte dan in 1 keer toe. 	<p>Dit komt grotendeels overeen met beoordeling via de Ladder van Duurzame verstedelijking. Bullet 2 is een toevoeging.</p> <p>Het is belangrijk dat het IOW gesteund door een externe adviseur advies uitbrengt en dat dit vervolgens regionaal besproken wordt. Zo is de huidige werkwijze en zo willen we dat continueren.</p>	Nee

Duiven/ Westervoort	<ul style="list-style-type: none"> Conform de Contourennota Verstedelingsstrategie volgt de Liemers de lijn "Werken volgt Wonen". Met het doortrekken van de A15 (uitspraak RvS verwacht voor eind dit jaar) zijn de woonconcentratie gebieden tussen Arnhem en Nijmegen namelijk binnen 10 minuten bereikbaar. Hiermee wordt niet alleen de oostflank van de regio Arnhem-Nijmegen bediend, maar ook nadrukkelijk de zuidkant. Gezien de historisch hoge kaveluitgifte van de afgelopen jaren, de goede ligging langs de A12/A15 en het bedienen van de marktvraag van Arnhem (NB: Arnhem heeft nagenoeg geen ruimte meer voor ontwikkeling van regionale bedrijventerreinen) wenst de subregio De Liemers 50% van de ontwikkelruimte toegewezen te krijgen. 	De ontwikkelruimte wordt verdeeld over verschillende typen locaties (werkmilieus), met daarbij een onderscheid tussen regionale en lokale bedrijventerreinen. De kwalitatieve beoordeling van de plannen is daarbij leidend. Er wordt geen onderverdeling naar subregio's gemaakt.	Nee
Duiven/ Westervoort	De Liemers zal in onderling overleg komen met een gezamenlijk voorstel hoe de ontwikkelruimte van 78 hectare binnen de Liemers verdeeld gaat worden in hectares, locaties en milieucategorieën. De insteek zal zijn dat iedere gemeente wel afzonderlijk zijn plan indient, maar wel met instemming van de overige Liemerse gemeenten.	Zie voorgaande reactie	Nee
Duiven/ Westervoort	Er wordt aangegeven dat gemeenten per 1 januari 2021 plannen kunnen indienen, maar er wordt daarbij geen sluitingsdatum, beoordelingsperiode en beslissingsdatum aangegeven? Deze duidelijkheid is wel gewenst.	Beoordeling vindt plaats vanaf 1 maart 2021. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Duiven/ Westervoort	Is het mogelijk om een tranche open te stellen voordat het RPW is vastgesteld door de raden en PS? In dat geval zou de inschrijftijd voor de 1 ^e tranche namelijk op moeten schuiven of lopen tot een periode na vaststelling.	Nieuwe ontwikkelingen kunnen starten op basis van de kwalitatieve beoordeling. Gemeenten kunnen dus aan de slag met planvorming.	Nee
Lingewaard	p.42 . De verdeling kan leiden tot versnippering en de ontwikkeling van te kleine regionale terreinen. Bij de verdeling van ontwikkelruimte moet voorkomen worden, dat willekeur en lobbyisme de norm worden.	Uitbreiding kan uitsluitend in aansluiting op bestaand aanbod. Versnippering zal in de praktijk beperkt zijn.	Nee
Nijmegen	<p>p. 43</p> <p>Zijn de gegevens over de behoefte voor XXL logistiek nog de meest actuele? Ik begrijp van collega's dat bijvoorbeeld Park 15 zo goed als volledig uitgegeven is. Is dat al meegenomen in de berekeningen?</p>	<ol style="list-style-type: none"> De behoefte is opgesteld voor de periode tot 2030; De behoefte en uitgifte is niet hetzelfde; De 16,5 hectare die hier benoemd wordt is de helft van de totale ontwikkelruimte Het aanbod voor XXL-logistiek op Park15 is actueel tot medio september 2020. Dat geldt dus 	Nee

		voor zowel uitgeefbaar aanbod als 'verkocht aan ontwikkelaar zonder eindgebruiker'. In de cijfers zijn de verkopen van VGP aan eindgebruikers in 2020 meegenomen, zie RPW, p.34.	
--	--	--	--

Einde hoofdstuk 4

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Overbetuwe	<p>p.44</p> <p>misschien goed om een conclusie te geven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nieuw aanbod is nodig • Bij uitbreiding regionale bt, geen nieuwe locaties • Gemeenten hebben de mogelijkheid lokale bedrijventerreinen te ontwikkelen. • Schema met te ontwikkelen tot 2025. na 2024 afspraken maken over vervolg. 	Stroomschema toevoegen is nuttig. Dit is een volgende stap, nadat de inhoud vaststaat.	Ja

Kantoren

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Arnhem	<p>p.12, p.46</p> <p>voor Arnhem geldt dat we het belang om behoefte aan kantoren in het centrum niet willen beperken tot gebied rondom station, maar de gehele binnenstad. Denk bijvoorbeeld aan bestuurskwartier met alle overheidsinstanties. de gehele binnenstad is makkelijk te bereiken vanaf station met 12 minuten lopen. Dit in tegenstelling tot de tekening die eerder is gemaakt in het rapport over Centraal stations Arnhem en Nijmegen. (zie ook bestuurlijke reactie)</p> <hr/> <p>>> Waarom is de grens van 12 minuten lopen vanaf station zo strak. Kantorencluster justitie/provincie (waar ontwikkelingen gaan spelen) valt hier dan bijna buiten (of je moet heel hard lopen, dat kan ook). Ben toch bang dat we ons teveel beperken hier.</p>	<p>De 12 minuten lopen is leidend.</p> <hr/> <p>>> 12 minuten is gebaseerd op meerdere onderzoeken. Gemiddeld genomen zijn mensen bereid 10 tot 15 minuten te lopen vanaf/naar een treinstation en 1.000 meter naar hun werk (500 vanaf een P). 1.000 meter is 12 minuten bij 5km/h. (Zie hiervoor de notitie: Slimme inzet van voetgangerskennis maakt meer mogelijk, Bijdrage aan het Colloquium Vervoersplanologisch Speurwerk 24 en 25 november 2016, Zwolle).</p> <p>De opmerking 12 minuten lopen is leidend is een directe reactie op de opmerking over het kaartje uit het rapport kantoren op CS locaties Arnhem en Nijmegen. (Dit kaartje kan worden herzien obv 12 minuten lopen vanaf de hoofdingang van Arnhem CS. Dit lijkt nu de oostelijke ingang te zijn.)</p>	Nee
Arnhem	p.13, p.47		Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	Is dit niet tegenstrijdig: Lent ruimte bieden ter versterking van lokaal vestigingsklimaat, als overlooplocaties voor Arnhem en Nijmegen centraal. Dan zou het toch voor regionaal georiënteerde partijen moeten gelden? Volgens mij is de conclusie dat Arnhem en Nijmegen CS onvoldoende ruimte hebben voor vraag en dan Lent oa. als overlooplocatie kan dienen. moet dat hier dan niet de nadruk krijgen?	Versterking lokaal vestigingsklimaat is overgenomen uit het RPW 2017. Het toelaten van regionale bedrijvigheid hoeft evenwel geen verzwakking van het lokale vestigingsklimaat op te leveren.	
IOW	<p>p.13, p. 47 Lent is geen kantorenpark. Benoem dat ook zo. Misschien met een voetnoot bij Nijmegen Lent als HOV-locatie.</p> <hr/> <p>>> Het klopt dat Lent in het huidige RPW als kantorenpark (en ook bij station) is benoemd, staat dus op 2 plekken. Is dat de juiste keuze? Het is een gebied (nog) zonder solitaire kantoren?, bij een station, 5.000 m2 lokale ontwikkelruimte. Je kunt niet spreken van een kantorenpark, wel als een zeer kansrijke locatie vanwege de ligging aan het station (nu is het een kantorenpark en locatie bij station) en lokaal verzorgend tot 5.000 m2.</p>	<p>Lent is in het RPW 2017 wel aangewezen als kantorenpark. Willen we dit beleid voortzetten of hiervan afwijken omdat er in deze periode nog geen ontwikkeling als zodanig van de grond is gekomen?</p> <hr/> <p>>> Lent is daarmee nu aangewezen als 1. Kantorenpark, ter versterking van het lokale vestigingsklimaat (voorstel: beleid doorzetten) en één van de mogelijke overlooplocaties van Arnhem CS en Nijmegen CS.</p> <p>Daarmee kan kantoorvestiging rondom station Lent bijdragen aan het lokale vestigingsklimaat én de regionale economie. Het is daarmee niet per se een dubbele status, eerder een aanvullende.</p>	<p>Nee</p> <hr/> <p>Nee</p>
Arnhem/IOW	<p>p.13, p.47 Stations Heyendaal en Velperpoort (beiden toekomstbestendig) toevoegen?</p> <hr/>	<p>Dit sluit aan bij de verstedelijkingsstrategie en groene metropoolregio (bereikbaarheid ov).</p> <hr/> <p><u>Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.</u></p>	<p>Ja</p> <hr/> <p>Nee</p>

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	>> Is het slim om te verwijzen naar de verstedelijkingsstrategie? Deze is nog niet vastgesteld of in concept klaar.	>> Hieraan wordt gerefereerd n.a.v. de bestuurlijke reactie van Arnhem over dit onderwerp, zie p.29. In het RPW wordt deze verwijzing niet gemaakt.	

Detailhandel

Reguliere detailhandel

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Overbetuwe	p.14,p.54 Initiatieven groter dan 1.500 m² in (boven)regionaal verzorgende centra zijn mogelijk zonder afstemming. Dus daar is alles vrij?	Indien passend binnen het bestemmingsplan, ja. Bij deze initiatieven volstaat melding vooraf in het IOW.	Nee
Beuningen	Paragraaf 6.2.1 en 6.2.6, p.50 en p.54 Met een korte verwijzing naar het Koopstromenonderzoek van 2016 wordt geconcludeerd dat de regionale hoofdstructuur geen wijziging behoeft. Dit betekent echter niet dat de deze structuur onaangetast blijft! In diverse onderzoeken en artikelen worden sombere scenario's geschetst voor de centra, als gevolg van diverse factoren (o.a. internetshoppen) die worden versterkt door corona. De winkelleegstand in grote steden neemt toe en met name de middelgrote centra functioneren minder goed. De centra waar boodschappen doen/dagelijkse artikelen de belangrijkste functie doen het relatief goed. Wat ons betreft is de hoofdstructuur uit het RPD 2013 niet bepalend voor de toetsingscriteria. Gelet op de onzekere en weinig positieve scenario's in de retail, moeten regiobreed initiatieven in centra goed afgewogen worden. Dus een toetsing van initiatieven in <u>alle</u> centra, en niet alleen de lokaal verzorgende centra. Het is daarnaast achterhaald om bij nieuwe initiatieven alleen nog maar te kijken naar m2 uitbreiding. Ook andere punten zijn van belang: wat is de ruimtelijke kwaliteit, worden elders in het centrum vierkante meters retail herbestemd/getransformeerd?, gaat het om uitbreiding van bestaande winkels, of gehele nieuwe?, etc. <u>Deze tekst onder aan paragraaf 6.2.1 dus schrappen/aanpassen:</u>	In het nieuwe RPW worden afspraken en procedures herbevestigd en vastgesteld, die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen van het regionaal detailhandelsbeleid (paragraaf 6.1). Deze afspraken en procedures maken het mogelijk (onder meer rekening houdend met de drie hiernaast genoemde omstandigheden) om tot een samenhangende en zo sterk en vitaal mogelijke totale regionale detailhandelsstructuur te komen. In het RPD 2013 is regionaal vastgesteld dat enkel in lokaal verzorgende toetsing plaatsvindt bij nieuwe initiatieven. In het nieuwe RPW wordt dit overgenomen. De 1.500 m² is opgenomen als grenswaarde om te bepalen wanneer toetsing plaatsvindt. Bij de toetsing zijn de kwalitatieve aspecten ook van belang.	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	<p><i>Afspraken ten aanzien van de regionale structuur van de reguliere detailhandel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De regionale hoofdstructuur voor de reguliere detailhandel blijft ongewijzigd; Op nieuwe initiatieven zijn de spelregels voor de reguliere detailhandel, zoals beschreven in paragraaf 6.2.6, van toepassing. 		
Arnhem	<p>p.50</p> <p>Voor Arnhem geldt vanuit onze detailhandelsvisie 2016-2020 dat Winkelcentrum Presikhaaf ook een stadsdeelcentra is met regionale aantrekkingskracht. (zie ook bestuurlijke reactie)</p>	<p>De status stadsdeelcentrum van Winkelcentrum Presikhaaf is niet in het geding, noch een bepaalde regionale aantrekkingskracht van specifiek dit winkelcentrum. In het RPD 2013 werd dit winkelcentrum niet tot de regionaal verzorgende winkelcentra (zoals de stadsdeelcentra Kronenburg en Dukenburg) gerekend, maar tot de lokaal verzorgende winkelcentra. Dit heeft te maken met het relatieve verschil in omzethoogte en -herkomst van de diverse winkelgebieden. In het regionaal koopstromenonderzoek zijn deze verschillen bevestigd.¹</p> <p>Presikhaaf blijft aangemerkt als lokaal verzorgend winkelcentrum. Dit heeft enkel invloed op wanneer regionale toetsing plaatsvindt.</p>	Nee
Arnhem	<p>p.51</p> <p>Dit betreffen ook de kleine zelfstandige zaken in de binnensteden, die je juist niet wilt verliezen om een aantrekkelijke binnenstad te behouden met beleving. de volgende alinea is daarmee ook iets te kort door</p>		Nee

¹ Zie figuur 4.3 van hoofdrapport KSO 2016, alsmede deelrapporten gemeenten Arnhem en Nijmegen. Welk KSO? 2016

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	de bocht en behoeft een toelichting. zeker omdat het RPD in het RPW komt en het in het RPD ook gaat over krachtige binnensteden.	Hierop doelt de zinsnede: 'of in de detailhandelsbranches met een positieve groeiverwachting'.	
Zevenaar	Is er een onderscheid tussen nevenactiviteit en ondergeschikte detailhandel?	De termen liggen in elkaars verlengde. Ondergeschikt is strikt genomen: minder dan 50%. In jurisprudentie en bestemmingsplannen wordt dit nader ingevuld met maximaal 10-12% van de omzet of (veelal) 10% of 20% van het bvo, voor alle nevenactiviteiten samen	Nee
Zevenaar	p.14, p.54 Hoe zit dat dan met de verderop in het RPW uitgewerkte specifieke vormen van reguliere detailhandel, zoals branchevervaging, detailhandel in buitengebied of ondergeschikt?	Hier wordt van dezelfde definities uitgegaan. Bij detailhandel in het buitengebied ondersteunend aan agrarische bestemming wordt over een omzetdeelmaximum gesproken (ondergeschikt aan reguliere agrarische activiteiten), overigens zonder dat een maximum wordt genoemd. 'naar omzet', geschrapt bij detailhandel in buitengebied.	Ja, '
Overbetuwe	p.14, p.54 <i>Voor initiatieven groter dan 1.500 m2 bvo in de bovenregionaal en regionaal verzorgende reguliere winkelcentra volstaat een melding in het IOW.</i> Dit geldt dan voor binnensteden Arnhem en Nijmegen, centra Zevenaar, Wijchen en Elst, Dukenburg en Kronenburg?	Ja	Nee
Overbetuwe	p.15, p.55 "De bruto-vloeroppervlakte voor nevenactiviteit moet ondergeschikt blijven aan dat van de hoofdactiviteit, waarbij een maximum van 20% van het bvo voor de nevenactiviteit gebruikelijk is, eventueel beperkt tot een maximum aan bvo. "	Deze afspraak heeft betrekking op reguliere detailhandel.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	<p>In het huidige RPD staat het volgende over nevenactiviteit:</p> <p>Binnen de perifere detailhandelsvestigingen is het toegestaan om niet aan het kernassortiment gerelateerde artikelen te voeren tot maximaal 10% van de winkelverkoopoppervlakte met een maximum van 100 m2 wvo.</p> <p>Er staat niet toegevoegd waarom dit veranderd is in het nieuwe RPW.</p> <p>Voorstel: Niet aanpassen en laten zoals in het vorige RPD 2013</p>	<p>Deze afspraak heeft betrekking op PDV/GDV-locaties.</p> <p>Aandachtspunt met afspraak maximum nevenactiviteiten PDV toegevoegd aan eerste deel paragraaf 6.3.5</p>	
Overbetuwe	<p>p. 15, p.55 Alcohol: mag dit?</p>	<p>Het gemeentelijk drank- en horecabeleid volstaat.</p> <p>Aandachtspunt is geschrapt in de definitieve versie van het RPW.</p>	Ja
Zevenaar	<p>p.15, p.53 Waarom is ondergeschikte detailhandel bij groothandel niet toegestaan? Ik zie het verschil met productie of assemblage niet.</p>	<p>In het RPD 2013 werd ondergeschikte detailhandel bij groothandel nog toegestaan. De meeste gemeenten staan dit echter niet toe, omdat de reguliere detailhandel daar snel door kan worden geschaad, omdat de grens tussen detailhandel en groothandel dun is. De bedrijfsactiviteit van een groothandel heeft veel raakvlakken met detailhandel. Groothandel, die zich hoort te richten op bedrijfsmatige afnemers, kan</p>	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		<p>zich vrij eenvoudig richten tot particulieren. Doordat een bedrijf zich profileert als groothandel kan het bedrijf zich veelal op een bedrijventerrein vestigen. Daar zijn de huur/koopprijzen lager dan in de reguliere detailhandel. Hierdoor kan een groothandel voordeligere prijzen voor een product bieden dan reguliere detailhandel. Mede daarom heeft de Raad van State zeer strenge beperkende voorwaarden gesteld aan ondergeschikte detailhandel in groothandel.² Hier bestaat een parallel met ondergeschikte detailhandel van 'internet retail' (p. 51).</p>	
IOW	<p>p. 53 Ik mis afspraken over de fietsbranche.</p>	<p>Fietsenwinkels die groter zijn dan 1.500 m² vallen onder de branche hobby, spel & media.</p> <p>De branche hobby, spel & media wordt (net zoals de branche sport) tot de GDV-branches gerekend. Die zijn alleen toelaatbaar op de PDV/GDV-locaties waar GDV-branches worden toegelaten, onder de voorwaarden die daarvoor zijn vastgesteld. Op alle overige PDV-locaties zijn de GDV-branches niet toegelaten.</p>	Nee

² De Raad van State heeft bepaald dat bij een bedrijfsbestemming die groothandel toelaat incidenteel en in beperkte mate, voortvloeiend uit en ondergeschikt aan de groothandelsactiviteiten verkoop aan particulieren niet verboden is. Als richtlijn wordt hierbij in de praktijk zo nu en dan aangehouden dat, voor zover er detailhandel (= levering aan particulieren) plaatsvindt deze minder dan 10 tot 12% van de totale omzet van de groothandel mag bedragen. Daarnaast moet de detailhandel als incidenteel, ondergeschikt aan en voortvloeiend uit de groothandelsactiviteiten kunnen worden aangemerkt. Bij deze beoordeling moeten de aard, indeling en inrichting van het pand in aanmerking worden genomen en voorts, hoe geregeld het bedrijf door particulieren wordt bezocht en hoeveel detailhandelstransacties ter plaatse hebben plaatsgevonden. Vier keer per jaar een magazijnverkoop voor particulieren voldoet bijvoorbeeld volgens de Raad van State al niet meer aan het criterium dat de detailhandel incidenteel, voortvloeiend uit en ondergeschikt is aan de groothandelsactiviteiten.

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	>> Fietsenbranche groter dan 1.500 m2 mag nu op GDV locaties. Moeten we dit niet aanpassen (kijkend naar de huidige ontwikkelingen), we zien veel ontwikkelingen buiten de toegewezen GDV locaties.	Fietsenwinkel <1.500m² vallen onder de reguliere detailhandel. >> Vooralsnog volstaat vigerend beleid.	Nee

PDV/GDV

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	Het beleid m.b.t. PDV/GDV is weinig vernieuwend. Er zijn veel PDV locaties met weinig ruimtelijke uitstraling en bedrijven die omvallen. Er moet meer rekening worden gehouden met internetontwikkelingen en binnensteden/leefbaarheid. Vernieuwing is nodig en niet voortborduren op een negatieve spiraal. Onze verwachting is dat deze markt problemen gaat krijgen.	De PDV/GDV-locaties die 'groen' zijn beoordeeld, hebben zich in het algemeen bij het herstel op de recessies 2008-2009 en 2011-2013 en tijdens de coronacrisis 2020 als relatief stabiel en veerkrachtig bewezen. Vernieuwing is altijd nodig. Uitval bij de zwakkere PDV-locaties is niet uitgesloten. Verwezen wordt naar de doelstellingen van het regionaal detailhandelsbeleid, zie: paragraaf 6.1.	Nee
Duiven/ Westervoort	In paragraaf 6.3.2 staat onterecht de Makro genoemd, omdat Makro geen PDV is.	De afspraken hebben betrekking op PDV- en GDV-locaties	Nee
Zevenaar	p.55 overcapaciteit in Noord in concentratiegebieden is 39.000. Volstaat de schrapopgave op Hengelder daar dan mee?	Dit moet zijn: 59.000, ipv 39.000.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		Voorstel: Uitgaan van bestaande PDV op Hengelder en onbenutte plancapaciteit schrappen.	
Overbetuwe	<p>p.55</p> <p>Welke 9.000 m2 is dit? Zijn volgens mij geen zachte plannen voor PDV!</p>	<p>Overgenomen uit RPW 2017. In het bouwstenenrapport PDV 2019 is geen zachte planvoorraad voor PDV in deelregio Midden vastgesteld.</p> <p>Dit is aangepast in de definitieve versie van het RPW.</p>	Ja
Beuningen	<p>Paragraaf 6.3.4, p.57</p> <p><u>Stappenplan herprogrammering</u>: Voor gemeente Beuningen is het onacceptabel om per 1 januari 2021 de uitbreidingscapaciteit (9.000 m2) van de locatie Van Heemstraweg weg te nemen. Wij gaan niet akkoord met de tekst in deze paragraaf.</p> <p>Medio 2020 besloten Gedeputeerde Staten om de regio op de schrapopgave PDV/GDV uit handen te geven en over te laten aan de gemeenten in de regio. Zie ook blz. 22 van het RPW: "Uitvoering van de schrapopgave voor kantoren en PDV wordt voorgezet in overleg tussen de betreffende gemeente, de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland."</p> <p>In deze casus heeft gemeente Beuningen de regie en bepaalt zij in overleg met regio en provincie het moment waarop de uitbreidingscapaciteit van deze locatie definitief geschrapt wordt. Dat zal niet eerder zijn dan het moment waarop de raad van Beuningen een besluit neemt over de toekomst van dit gebied (met het vaststellen van de Omgevingsvisie Beuningen). Dat is zeker niet voor 1 januari 2021 het geval. Overigens hebben wij dit eerder dit jaar al ambtelijk besproken met de provincie en met de regionale coördinator RPW.</p>	<p>Hoewel de schrapopgave formeel nog steeds overeind staat, is afgesproken dat de uitvoering van de schrapopgave voor kantoren en PDV wordt voorgezet in overleg tussen de betreffende gemeente, de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland.</p> <p>Om de voortgang van de herziening van het RPW niet te vertragen is het wenselijk om het eerste half jaar van 2021 nadere afspraken te maken voor de schrapopgaven die er ligt voor Beuningen, Druten en Zevenaar waar het gaat om PDV en kantoren. Hierbij geeft de gemeente in overleg met de regio en de Provincie uitsluitel over hoe hiermee verder te gaan om te komen tot een gedragen en economische acceptabele oplossing voor de regio.</p>	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Berg en Dal	<p>Bij "Afspraken ten aanzien van PDV/GDV op overige winkellocaties" is het volgende opgenomen: Wegnemen afwijkingsmogelijkheden Berg en Dal De Mies.</p> <p>Op bedrijventerrein De Mies hebben wij inderdaad een afwijkingsmogelijkheid voor volumineuze detailhandel. Maar volumineuze detailhandel is hier niet bij recht toegestaan. Een partij moet eerst aan ons aantonen (met een onderzoek) dat o.a. de bestaande detailhandel sector niet wordt verstoord. Wij willen voorstellen om een aanvullende beleidsregel uit te werken waarin wij opnemen dat hierbij ook voldaan moet worden aan de regels uit het RPW. Dus maximaal 1.500 m² bvo. Als het plan meer dan 1.500 m² bvo bevat, dan is regionale instemming vereist.</p> <p>Dus dan wordt het bijvoorbeeld: "Aanpassen afwijkingsmogelijkheden Berg en Dal De Mies naar regels RPW"</p>	In de definitieve versie van het RPW aangepast naar: "Aanpassen afwijkingsmogelijkheden Berg en Dal De Mies conform regels RPW.	Ja
Overbetuwe	<p>p.17, p.60 Wegnemen afwijkingsmogelijkheden voor Elst Aamsepoort Noord.</p> <p>In het huidige RPW staat: Voor het concentratiegebied Overbetuwe Elst Aamsepoort geldt dat in het deel Aamsepoort Noord de gemeente in de vorige planperiode de inspanningsverplichting heeft aanvaard om circa 6.100 m² weg te bestemmen.</p> <p>Er is geen afwijkingsmogelijkheid voor Aamsepoort Noord maar harde plancapaciteit detailhandel tuincentrum. Het wegnemen van de bestemming detailhandel tuincentrum op Aamsepoort Noord is onderdeel van een transformatie naar bedrijventerrein. Mogelijk staat het ook niet goed in het huidige RPW.</p> <p>Voor Aamsepoort Zuid geldt dat er een afwijkingsmogelijkheid is (die blijft in stand).</p>	Het tekstfragment is aangepast voor wegnemen bestemming Elst Aamsepoort Noord	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	p.18, p.61 wegnemen afwijkingsmogelijkheden: We nemen aan dat dit gaat over meer dan 1.500 m2?	Detailhandelsvestigingen op PDV/GDV-locaties moeten ten minste 1.500 m2 bvo zijn (p. 55 bovenaan en voetnoot 34). Detailhandelsvestigingen kleiner dan 1.500 m2 bvo zijn op de PDV-locaties niet toegelaten. Het gaat daarom over het wegnemen van afwijkingsmogelijkheden bij zowel meer als minder dan 1.500 m2 per detailhandelsvestiging.	Nee
	>> Waarom moeten detailhandelsvestigingen in de PDV/GDV branches minimaal 1.500 m2 bvo zijn?	>> Zin is overgenomen uit het RPW 2017, maar stond daar ten onrechte in. Het minimum van 1.500m ² geldt enkel voor GDV. Zie ook de definitielijst in het RPW.	Ja
		Zin is verwijderd in de definitieve versie van het RPW.	
Zevenaar	p.48 In dit RPW geldt een andere definitie van PDV als in de Ruimtelijke Uitwerking. Hier zijn ABC goederen en brand- en milieugevaarlijke stoffen weer opgenomen.	Was overgenomen uit het RPW 2017. Dit is geactualiseerd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Zevenaar	p.53 Wat zijn overige winkellocaties (in relatie tot perifere detailhandel)? Zijn dit de winkellocaties buiten de reguliere detailhandelsgebieden? Waarom zijn Lobith-Halve Maan, Herwen Nijverheidsstraat en Pannerden-Industrieweg aangemerkt als overige winkellocatie? Dit zijn lokale bedrijventerreinen.	Zie paragraaf 6.3.3, p.50: <i>"6.3.3 Overige winkellocaties Op de winkellocaties op bedrijventerreinen die in het RPW niet als concentratiegebied voor PDV/GDV- zijn aangewezen (zowel cluster als solitair), kan in principe geen nieuw pdv/gdv aanbod toegevoegd worden. Er geldt een "nee, tenzij" beleid in de regio."</i>	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		Dit is overgenomen uit het RPW 2017.	
Zevenaar	<p>We zien een voorstel in het concept RPW staan om 6.500 m2 onbenutte plancapaciteit PVD op Hengelder te schrappen.</p> <p>Onze gemeenteraad is het hier – op basis van het vorige RPW – niet mee eens. Echter als de provincie en de regio hiermee akkoord kunnen gaan, dan lijkt een oplossing gevonden te zijn. De provincie gaat in haar Ruimtelijke Uitwerking nog uit van 265.000 m2.</p> <p>Als de provincie/regio niet akkoord gaat, kunnen wij ons voorstellen dat wij in plaats van te kijken naar de schrapopgave, kijken naar het aantal PDV-meters wat behouden moet worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bestaande PDV op Hengelder 2. Bestaande PDV op Tatelaar (schuifruimte zoals is opgenomen in RPW) 3. Ontwikkelruimte voor kop van Hengelder (als gevolg van opwaardering in gebied met verplaatsing van op- en afrit A12) 4. Ruimte voor planvorming van pandeigenaren die zienswijze hebben ingediend en plannen hebben. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behoud bestaande PDV op Hengelder is akkoord. Dit gaat om ca. 24.000 m². 2. Verplaatsing van Tatelaar naar Hengelder (afpraak RPW 2017) is akkoord. Dit gaat om ca. 23.000 m² 3. Voor opwaardering van de Kop van Hengelder (nieuwe entree Zevenaar als gevolg van verplaatsing afrit A12) komen er geen extra meters PDV bij. Hier is geen ruimte voor in de regionale markt. De Kop van Hengelder kan wel worden ingevuld met: <ol style="list-style-type: none"> a. Verplaatsing van PDV vanaf Tatelaar naar Hengelder, dit valt binnen de 23.000 m². b. Verplaatsing op PDV binnen Hengelder, dit valt binnen de 24.000m²; c. Het totaal mag bij deze verplaatsingen niet uitkomen boven de optelsom van de huidige PDV invulling op Hengelder en Tatelaar (ca. 47.000m²). d. Lokaal of regionaal bedrijventerreinen. Hierop zijn de 	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		<p>regels in het onderdeel bedrijventerreinen van toepassing.</p> <p>Ten aanzien van de zienswijzen op de schrapopgave van dubbelbestemming PDV stellen we voor om hierover het komend half jaar daar in samenwerking met provincie, gemeente en regio uitvoeringsafspraken te maken. Formeel bestaat deze opgave er nog steeds.</p>	

Bestuurlijke gesprekken

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Arnhem (schriftelijk)	Belang kantoren in het centrum van Arnhem niet beperken tot Centraal Station, maar gehele binnenstad. De gehele binnenstad is makkelijk te bereiken vanaf het station binnen 15 minuten lopen danwel fietsen of ov. (denk aan kansen voor bestuurskwartier!)	12 minuten loopafstand is leidend. Indien noodzakelijk wordt hiervoor een nieuw kaartje opgemaakt.	Nee
Arnhem (schriftelijk)	vanuit regionale opgaven, omgevingsvisie en verstedelijkingstrategie wordt ingezet op hubs rond stationslocaties qua wonen en werken. In RPW ligt nu accent op Centraal Stations Arnhem en Nijmegen en overlooplocaties als Gelderse poort (station Schuytgraaf, ligt nog een kavel die potentie heeft voor kantoor), Lent en Overbetuwe. Voor Arnhem is ook Velperweg (station Velperpoort) een belangrijke hub.	Dit sluit aan bij de verstedelijkingsstrategie en groene metropoolregio (bereikbaarheid ov). Is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Arnhem (schriftelijk)	Presikhaaf winkelcentrum staat nu in RPW als lokaal verzorgende wijkcentra, maar heeft is winkelcentrum voor Bovenlokaal. Zo staat het ook in onze detailhandelsvisie - Stadsdeelcentra met regionale aantrekkingskracht. (idem als Kronenburg).	De status stadsdeelcentrum van Winkelcentrum Presikhaaf is niet in het geding, noch een bepaalde regionale aantrekkingskracht van specifiek dit winkelcentrum. In het RPD 2013 werd dit winkelcentrum niet tot de regionaal verzorgende winkelcentra (zoals de stadsdeelcentra Kronenburg en Dukenburg) gerekend, maar tot de lokaal verzorgende winkelcentra. Dit heeft te maken met het relatieve verschil in omzethoogte en -herkomst van de diverse winkelgebieden. In het regionaal koopstromenonderzoek zijn deze verschillen bevestigd. ³	Nee

³ Zie figuur 4.3 van hoofdrapport KSO 2016, alsmede deelrapporten gemeenten Arnhem en Nijmegen.

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		Presikhaaf blijft aangemerkt als lokaal verzorgend winkelcentrum. Dit heeft enkel invloed op wanneer regionale toetsing plaatsvindt.	

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	Zoals al besproken lijkt het me zinvol om aan te bieden dat jij met de regio-afvaardiging van het IOW een gesprek aangaat met de betreffende bestuurders. Ik denk nl dat veel bestuurders vragen/opmerkingen hebben. Deze moeten bilateriaal (of met een paar gemeenten tegelijk) plaatsvinden.	Gesprekken hebben plaatsgevonden.	Nee
Lingewaard	Daarnaast kan je ook overwegen om, net als bij programma wonen, om te kiezen voor 130% (dus een stuk overprogrammering). Na 1 of 2 jaar kan je dan bekijken of plannen ook echt van de grond komen. Niet alle plannen halen nl de eindstreep. Daarnaast zijn de criteria voor meerdere uitleggen vatbaar. Ik snap ook dat dat lastig is, maar wellicht dat we daar nog wel een verdieping in moeten maken.	Feitelijk is hier met 142% harde en zachte plannen ten opzichte van de ruimtebehoefte al sprake van. Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Lingewaard	Ontwikkelruimte verdelen. Wellicht naar 75%?	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Lingewaard	-Nieuwe bedrijventerreinen aan de snelweg. Als je de lijn dun tekent dan zouden we als Lingewaard eerder in Park Lingezegen moeten bouwen, dan net daarbuiten. Dat is natuurlijk uiterst ongewenst. De strekking van deze regel is uiteraard dichtbij bestaande terreinen en dicht bij ontsluiting/snelweg. Onze nieuwe plannen voorzien oi daarin. En ons beeld is ook dat onze huidige terreinen ook dichtbij de snelweg liggen. Dat laat de uitgifte van de laatste jaren wel zien waaruit blijkt dat we heel interessant zijn voor grotere logistieke bedrijven (i.v.m. doortrekking A15) die kavels bij ons hebben gekocht.	De zachte plannen van Lingewaard voldoen aan de ligging nabij de snelweg	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	Lingewaard wil nieuwe bedrijventerrein aansluitend aan bestaande bedrijven (clustering) langs A15 met goed inpassing en groen.	Zachte plannen worden vanaf 1 maart 2021 beoordeeld.	Nee
Lingewaard	Afbakening van knoop 38 in combinatie met de motie van onze raad. Graag overleg over.	Overleg heeft plaatsgevonden. De motie wordt in deze notitie beantwoord.	Nee
Lingewaard	Onduidelijkheid over terreinen die in het eerste rpw stonden (bijv watergebonden terrein Looveer) en nu weg zijn. Terwijl daar ook afspraken over zijn gemaakt.	De afspraken blijven behouden. Zie ook het antwoord onder bijzondere werklocaties en watergebonden bedrijvigheid.	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Zevenaar	<p>PDV</p> <p>We zien een voorstel in het concept RPW staan om 6.500 m2 onbenutte plancapaciteit PVD op Hengelder te schrappen.</p> <p>Onze gemeenteraad is het hier – op basis van het vorige RPW – niet mee eens. Echter als de provincie en de regio hiermee akkoord kunnen gaan, dan lijkt een oplossing gevonden te zijn. De provincie gaat in haar Ruimtelijke Uitwerking nog uit van 265.000 m2.</p> <p>Als de provincie/regio niet akkoord gaat, kunnen wij ons voorstellen dat wij in plaats van te kijken naar de schrapopgave, kijken naar het aantal PDV-meters wat behouden moet worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bestaande PDV op Hengelder 2. Bestaande PDV op Tatelaar (schuifruimte zoals is opgenomen in RPW) 3. Ontwikkelruimte voor kop van Hengelder (als gevolg van opwaardering in gebied met verplaatsing van op- en afrit A12) 	Gemeente, regio en Provincie werken dit nader uit.	Nee

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
	4. Ruimte voor planvorming van pandeigenaren die zienswijze hebben ingediend en plannen hebben.		
Zevenaar	Ontwikkelruimte Regio staat op slot, Zevenaar moet nee verkopen. Zorg ervoor dat er voldoende terreinen beschikbaar komen (met name voor logistiek en maak-industrie). Hierin trekt Zevenaar samen op met de Liemers	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW. Bovendien mogen lokale bedrijventerreinen ontwikkeld worden als voldaan wordt aan de ladder van duurzame verstedelijking.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Nijmegen (schriftelijk)	In het concept RPW van nu is niet verder verduidelijkt wat XXL logistiek en reguliere logistiek is en wordt ook het onderscheid in EDC, NDC en RDC niet meer gemaakt. Dit onderscheid en de uitleg maakte eerder wel onderdeel uit van de stukken die voor de zomer naar colleges/raden zijn gegaan. En dat staat er nu niet meer in. Waarschijnlijk ontstaat er een soort bedrijfsblindheid als je stukken tig keer leest. Maar aangezien juist de discussie rond logistiek zeer lastig is, is het misschien toch handig om hier nog een stuk tekst over op te nemen. Nu wordt alleen verwezen naar randvoorwaarden XXL logistiek.	Is	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Duiven	Geef markt de ruimte en zet alle ontwikkelingsruimte op de markt. Snel duidelijkheid, goede criteria en beoordelen. Wanneer er toch wordt gekozen voor tranchering, kies van voor een hard aantal ha uit te geven en het resterende deel voorwaardelijk toewijzen. Voorkom dat gemeenten straks eigendommen hebben aangekocht en dan niet door kunnen.	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW. Ook zijn beoordelingscriteria toegevoegd.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Overbetuwe	Bij het verdelen van de ontwikkelruimte: duidelijke criteria: werkgelegenheid, huisvesting en toevoeging regio. Tranchering: Ja. En harde voorwaarden dat men ook echt gaat ontwikkelen. Bijv. aanvraag moet voldoen aan: Financiële uitvoerbaarheid, RPW beleidseisen, ladder voor duurzame verstedelijking, etc.	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Montferland	XXL moet snel verder kunnen. XXL in 1 tranche. Men zou geholpen zijn met 20 ha voor locatie A.	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties voor verdeling van de ontwikkelruimte een advies opgesteld. Hierin is voor de uitbreiding van DocksNLD 2, locatie C 20 ha ontwikkelruimte voor XXL-logistiek toebedeeld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Montferland	Kwalitatieve beoordeling 7.b in de mail concreet maken.	Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja

Gemeente	Opmerking	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Druten	Voorstel ontwikkelruimte: flexibiliteit behouden om op toekomstige economische ontwikkelingen goed te kunnen inspelen.	Ecorys heeft o.b.v. voor- en nadelen van de opties voor verdeling van de ontwikkelruimte een advies opgesteld. Dit is toegevoegd in de definitieve versie van het RPW.	Ja
Druten	Men is zich bewust van de claim die er nog ligt ten aanzien van PDV. Dubbelbestemming op bedrijventerrein. Hier moet de gemeente zelf actief worden om dit op te heffen. Op dit moment geen enkele prioriteit.	Gemeente, regio en Provincie werken dit nader uit.	Nee
Druten	Hoort Bijsterhuizen Wijchen nu wel bij Knoop Nijmegen/Park 15 of niet? Zien wel perspectief. Beleidskaart hoe staat Wijchen hier nu precies op?	Bijsterhuizen behoort niet tot de aangewezen locaties voor XXL-logistiek. In de Gelderse omgevingsverordening is hier de A12/A15 corridor voor aangewezen. De bedrijventerreinen zijn in de definitieve versie expliciet benoemd.	Nee

Moties

Gemeente	Motie	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Lingewaard	<p>Motie Lingewaard 11 juni 2020:</p> <p>Daarenboven heeft de gemeenteraad zich bij motie expliciet uitgesproken over de begrenzing en definitie van knoop 38. De raad vraagt het volgende in overweging te nemen. Gezien de grote vraag naar ruimte voor logistiek, kunnen zich in Lingewaard bij voorkeur uitsluitend XL en kleinere bedrijven vestigen. Echter, wanneer zich incidenteel een bedrijf meldt met een omvang net boven de grens van vier hectare willen wij vestiging niet op voorhand uitsluiten. Wij willen bij voorkeur een kwalitatief geschikt aanbod bieden voor de doelgroepen logistiek XL (+) en gemengd klassiek. De doortrekking van de A15 kan extra ruimte genereren, waardoor Lingewaard zich bij uitstek leent onderdeel te zijn van knoop 38 voor waar het gaat om dit type bedrijvigheid.</p>	<p>In het nieuwe RPW wordt niet meer gesproken over knoop 38. Uitbreiding van XXL logistiek (vanaf 4 ha.) wordt toegestaan op alleen de bedrijventerreinen Park15 en de Grift (en op 7Poort en DocsNLD). Dit komt overeen met de keuze die gemaakt is door de provincie Gelderland.</p> <p>Uit de ruimtevraag blijkt dat er behoefte is aan nieuwe logistieke kavels zoals ook benoemd wordt in de motie. Voor reguliere logistiek en XL logistiek tot 4 ha. betekent dat deze kan landen in de regio en dat dit het meest passend is binnen het logistieke cluster Logistics Valley waarvan Lingewaard onderdeel van is.</p> <p>Dit betekent dat naar aanleiding van de motie vanuit Lingewaard er geen verder aanpassing wordt gedaan aan het RPW.</p> <p>Het RPW is niet de plek om de samenwerking binnen knooppunten te regelen. Dat kunnen gemeenten in het kader van Logistics Valley het beste oppakken via organisaties als het Logistiek Expertise Centrum Nijmegen. De regionale afspraken in het RPW bieden hiervoor de kaders.</p>	Nee

Gemeente	Motie	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
Arnhem	Motie Arnhem 17 juni 2020 <ul style="list-style-type: none"> • Te pleiten voor het slim benutten van de platte daken van XXL-locaties om deze te voorzien (of in de bouw voor te bereiden op het plaatsen) van zonnepanelen. • Om in het vervolg bij het herijken van regionale vraagstukken, het energie vraagstuk integraal mee te nemen zodat dergelijk potentieel niet verloren gaat voor de regio. • bij de provincie en het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties ter advisering van het Portefeuillehoudersoverleg Economie ook te pleiten voor biodiversiteit als subthema onder de randvoorwaarde duurzaamheid voor XXL-logistiek • Binnen het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties ter advisering van het Portefeuillehoudersoverleg Economie te pleiten voor het opnemen van een visie op verantwoord maatschappelijk ondernemen op basis van de OESO-richtlijnen als randvoorwaarde voor XXL-locaties. • Met voortvarendheid te werken aan concepten en innovaties die leiden tot extra zuinig ruimtegebruik voor alle soorten bedrijvigheid, zowel in nieuwe als te herstructureren werklocaties; • Hierbij ruimtelijk ontwerpers, bedrijfsleven en regiopartners actief te betrekken. • Onze Raad periodiek te informeren over de voortgang, mogelijke programma's en resultaten; 	<p>De moties van Arnhem leiden niet tot aanpassing van het RPW, maar het RPW is wel aangepast door de ambitie Groene Metropool regio en de regionale versterkingsstrategie met de 5 opgaven. Duurzaamheid, XXL logistieke en bedrijfsleven breed is geborgd (ook in de uitgangspunten voor het nieuwe RPW).</p> <p>Duurzaamheid en de transitie naar een circulaire leefomgeving zijn de kernpunten van de regionale visie Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio en de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Dit is ook verwerkt in het nieuwe RPW.</p> <p><u>Bedrijventerreinen</u></p> <p>In het kader van de verduurzaming van bedrijventerreinen worden bij de ontwikkeling van nieuwe werklocaties maatregelen getroffen in het kader van klimaatadaptatie, de energietransitie en circulaire grondstoffenstromen. Bovendien worden ontwikkelplannen in een vroeg stadium besproken met de Provincie Gelderland om op grond daarvan tot een regionaal afgestemde invulling van de duurzaamheidsdoelstellingen in het RPW te komen.</p>	Nee

Gemeente	Motie	Reactie IOW	Aanpassing RPW?
		<p><u>Specifiek voor XXL logistiek</u></p> <p>Voor nieuwe ontwikkelingen ten behoeve van XXL-logistiek is in de randvoorwaarden een BREEAM Excellent-certificering op zowel pand- als gebiedsniveau als minimumeis vastgelegd.</p> <p>In het RPW is opgenomen dat er tweejaarlijks wordt gemonitord.</p>	

Notitie XXL-logistiek

Nvt

Notitie advies benutten ontwikkelruimte

Gemeente	Motie	Reactie IOW
Zevenaar	<ul style="list-style-type: none"> Pagina 1 de optelling in de tabel klopt niet, ik kom op 121,5 ha Pagina 1 de 42 ha XXL-logistiek komt hier uit de lucht vallen. Pagina 2 Tabel 3 hier staan nog de oude ha m.b.t. logistiek Pagina 2 Dit planaanbod is het totaal aan ideeën, boterzachte en zachte plannen, waarvan maar de vraag is in hoeverre deze hard gemaakt kunnen worden. Volgens mij kan je dus nooit zeggen dat dit het planaanbod is. Pagina 3 onder Voorstel 3e bullit: Onduidelijk voor mij. De monitoring na 2 jaar kan toch nooit de inschrijvingen in 2021 beoordelen? Pagina 6 onder Voorstel 2e bullit: Uitval betekent in deze context dat 30% van de plannen niet wordt gerealiseerd, of gerealiseerd kan worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Aangepast, ook in de definitieve versie van het RPW Toelichting toegevoegd. Aangepast, ook in de definitieve versie van het RPW Woningbouw is als voorbeeld genomen bij het voorstel voor programmering op 130%. Ook bij woningbouw zijn zachte plannen inbegrepen in de 130%.

Gemeente	Motie	Reactie IOW
	<ul style="list-style-type: none"> Pagina 6 onder Voordelen 3e bullit én onder Nadelen 4e bullit: Je kan nooit deze 142% als overprogrammering zien, omdat je nooit 142% ontwikkelruimte vrijgeeft. Deze stelling is onjuist. Pagina 7 uitzonderingen: raar woord hier Pagina 7 XXL-logistiek: Is hier al een besluit over genomen? Of is dit een voorstel, gebaseerd op het advies t.b.v. XXL-logistiek? Hoe, wanneer en door wie zijn de ruimtelijke mogelijkheden van deze locaties afgewogen? Graag uitleggen/motiveren. Kan Zevenaar, als onderdeel van EMZ hier ook nog een beroep op doen? 	<ul style="list-style-type: none"> Aangepast naar: <i>het aantal en de oppervlakte van de inschrijvingen.</i> Klopt. Het idee van programmeren op 130% bij woningbouw is dat uiteindelijk 100% van de behoefte ingevuld kan worden. Zo zien we de 142% van de ontwikkelruimte ook. Indien plan X geen doorgang vindt, biedt dat mogelijkheden voor plan Y. Aangepast naar <i>Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar</i> Dit is het definitieve voorstel, waarover in het PFO een besluit genomen dient te worden. In dit voorstel wordt om verschillende redenen binnen EMZ een voorkeur gegeven aan DocksNLD. Er is te weinig ontwikkelruimte voor uitbreiding van XXL-logistiek op beide locaties.
Nijmegen	<ul style="list-style-type: none"> 42 ha versus 32,5 ha XXL Logistiek Er is 42 ha ontwikkelruimte maar omdat we 32,5 gehanteerd hebben, blijven we 32,5 hanteren? Dat is een vreemd argument. Als de cijfers achterhaald/verouderd zijn, is het beter om de actuele cijfers te hanteren. Als hectares uit de markt zijn (verkocht aan eindgebruiker) dan uitgaan van deze actuele marktsituatie. Hou hierbij ook voor ogen dat op het moment dat het RPW in colleges/raden komt (1^e kwartaal 2021) de cijfers bijna 1 jaar oud zijn (1 mei 2020). In het vorige IOW heeft Nijmegen aangegeven positief te zijn over het bieden van duidelijkheid over de ontwikkelruimte XXL logistiek, maar ongelukkig te zijn met de verdeelsleutel 1:2. Er is nu een kleine aanpassing gedaan wat betekent 	<p>De redenering is anders. De ontwikkelruimte voor XXL-bedraagt op peildatum 1 mei 2020 42 hectare. De ontwikkelruimte wordt verdeeld over uitbreiding van de Grift en DocksNLD, waarbij in de verdeling van de ontwikkelruimte rekening gehouden is met de beschikbare ruimte voor XXL-logistiek op</p>

Gemeente	Motie	Reactie IOW
	<p>12,5 ha de Grift en 20 ha DocksNLD, met een afwijkmogelijkheid van maximaal 20 % als dit voor de verkaveling handiger is. Toch wil ik nog een keer herhalen dat een 50/50 verdeling in onze ogen “eerlijker” is, juist ook vanuit een regionale gedachte. Dit doet meer recht aan de status van de bovengemiddelde logistieke Knoop Nijmegen in het Goederenvervoersprogramma van Rijk en Provincie: er ligt een opgave om de bovengemiddelde knoop Nijmegen e.o. ruimtelijk economisch af te ronden aan de A15 (Knoop 38), dit hangt samen met investeringen in de verbetering van de (ontsluitende) infrastructuur (viaduct A 15) waarover afspraken zijn gemaakt met Overbetuwe en de provincie Gelderland en waarvoor een MIRT bijdrage beschikbaar is gesteld. De logistieke dienstverlening is een van de kansrijke sectoren in de economische visie van Nijmegen en biedt m.n. werkgelegenheidskansen aan praktisch opgeleiden. Nijmegen heeft nu geen logistieke kavels meer beschikbaar. De Grift voorziet hierin. Het plan voor de Grift zal naast XXL logistiek ook ruimte bieden aan regionaal klassiek gemengd en kleinschalig.</p>	<p>respectievelijk De Grift Noord en DocksNLD 2, locatie C. Daarbij kan tot maximaal 20% naar boven afgeweken worden ten behoeve van ruimtelijke afronding van het de ontwikkeling.</p> <p>Bovendien is er op dit moment binnen knooppunt Nijmegen en omgeving op Park15 nog ruimte. Dit is binnen EMZ niet het geval.</p> <p>Het plan voor de Grift biedt daarnaast inderdaad nog ruimte aan reguliere regionale en lokale bedrijvigheid, waarvoor eveneens een (integraal) plan ingediend kan worden.</p>

CDA

Technische vragen Politieke Avond 9 februari 2021

1. Raadsvoorstel RPW

In bijlage 1 onder 1.2 Doelstellingen RPW wordt gesproken over maximaal rendement voor de werkgelegenheid.

2.1. Wat houdt dit in en

2.2. Hoe wordt dit geborgd?

Antwoord:

Met een maximaal rendement voor werkgelegenheid wordt bedoeld dat er binnen de bandbreedte van de ontwikkelruimte meer ruimte wordt geboden aan werkmilieus met veel werkgelegenheid en minder ruimte wordt geboden aan werkmilieus met minder werkgelegenheid. In de bepaling van de aantal hectares die ontwikkeld kunnen worden is hier rekening mee gehouden. Dit wordt geborgd in de toetsing- en beoordelingssystematiek van de regio en de tweejaarlijkse monitoring en eventuele bijstelling daarna van de ontwikkelruimte.

Lokaal Alternatief

enkele vragen voor de rondetafel van vanavond.

- Is er al enig zicht op hoeveel lokale bedrijven eventueel interesse hebben om zich te vestigen op de locatie van graafstaete? Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Duiven wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verkenning Bedrijventerreinen 2040 dat ook op de agenda staat. Belangstellenden die zich nu melden, proberen wij zo goed mogelijk op korte termijn te helpen op de terreinen die Duiven nog uit te geven heeft. Bijvoorbeeld door te kijken of vestiging op De Nieuweling een optie is.
- Kan het college aangeven of er momenteel bedrijven zijn die hebben aangegeven zich graag in Duiven te willen vestigen. En zo ja, om hoeveel bedrijven gaat het? Ja, het gaat momenteel om circa 10 bedrijven.
- Daarnaast zijn wij benieuwd of er aangegeven kan worden hoeveel nieuwe arbeidsplaatsen de eventuele uitbreiding van beide locaties op gaat leveren? Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Duiven wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verkenning Bedrijventerreinen 2040 dat ook op de agenda staat.

Vragen fractie PvdA Politieke Avond 9 februari 2021

Vragen

A.3.1 RPW regio Arnhem Nijmegen

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een aantal vragen:

- Welk effect heeft de veranderende RPW 2021-2024 op de Regionale Energie Strategie? Immers 46% van de energie behoefte komt uit de industrie en bedrijven.

Een belangrijke pijler in de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen is de factor duurzaamheid en is onderverdeeld in energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie (zie paragraaf 4.2 Toekomstbestendige Gelderse bedrijventerreinen, bijlage 1 RPW 2021-2024). Voor de uitbreiding of aanleg van nieuwe bedrijventerreinen betekent dit concreet het volgende:

- Het benutten van daken voor zonnepanelen;
- Gasloos bouwen (tenzij noodzakelijk voor het productieproces);
- Uitwisseling restwarmte, elektriciteit en grondstoffen binnen het terrein en de directe omgeving;
- Het reserveren van ruimte voor bijvoorbeeld (elektrische) oplaadpunten, waterstof tanken, batterij/voorzieningen t.b.v. opslaan elektriciteit;

Daarnaast zal het potentieel van bedrijventerreinen benut worden voor het opwekken van groene energie. De netto energiebehoefte die daarna nog overblijft zal duurzaam moeten worden opgewekt om te voldoen aan de doelstellingen in de RES.

- Welke effect heeft de veranderende RPW 2021-2024 op de Stikstof problematiek. Het effect is nog niet in kaart gebracht, omdat nog niet duidelijk is waar nieuwe bedrijventerreinen in de regio ontwikkeld gaan worden. Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Duiven wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verkenning Bedrijventerreinen 2040 dat ook op de agenda staat.
- Welke analyse is er verricht om leegstaande kantoorpanden en niet gebruikte gronden in kaart te brengen? Als die analyse is verricht, welke plannen zijn er gemaakt om eerst de problematiek van leegstaande panden en niet gebruikte gronden in de regio in te zetten, voordat we weer nieuwe gebieden in de regio aanwijzen als nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein? Iedere gemeente die nieuwe bedrijventerreinen wil gaan ontwikkelen zal een eigen analyse moeten maken naar de bestaande bedrijventerreinen, voordat zij nieuwe bedrijventerreinen kan gaan ontwikkelen (Ladder voor Duurzame Verstedelijking). Deze wordt door de

regio getoetst. Voor wat betreft deze analyse voor de gemeente Duiven wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verkenning Bedrijventerreinen 2040 dat ook op de agenda staat.

- Welke zachte plannen voor de eerste tranche van regionale bedrijventerreinen wil Duiven indienen voor 1 maart 2021 of is dit te lezen in de Verkenning bedrijventerreinen 2040? Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen in de gemeente Duiven wordt verwezen naar het raadsvoorstel Verkenning Bedrijventerreinen 2040 dat ook op de agenda staat.
- Welke plannen heeft de gemeente Duiven voor de tweede tranche in ontwikkeling? Geen, afhankelijk of het ontwikkelplan in de 1^e tranche wordt toegewezen of niet?
- Waarom werkt de gemeente Duiven mee aan een bestemmingswijziging naar woningbouw van de Scheefkelk 2 terwijl geconstateerd wordt dat er een tekort is aan kantoorlocaties bij stations?

De conclusie dat er een tekort is aan kantoorlocaties bij stations gaat met name over de centraal station locaties in Arnhem en Nijmegen. Daarnaast geeft de woondeal Arnhem-Nijmegen aan dat het toevoegen van meer woonlocaties bij stations (/nabij OV) wenselijk is. De eigenaar van Scheefkelk 2 heeft bij het college aangegeven al lange tijd zijn kantoor niet geheel te kunnen vullen met huurders. Daarom heeft het college besloten om de intentie af te geven om mee te werken aan een functiewijziging van kantoor naar wonen op deze locatie. Dit kan een gunstige locatie zijn voor bijvoorbeeld starters die op zoek zijn naar een woning dichtbij het station in Duiven, zodat ze gemakkelijk met de trein naar hun werk zouden kunnen gaan.

- Er staan een hoop argumenten in het raadsvoorstel maar geen argumenten waarom het voor de gemeente Duiven goed is om met het voorstel in te stemmen. Waarom is dit raadsvoorstel goed voor Duiven en haar inwoners? Het zorgt voor werkgelegenheid, ook voor de eigen inwoners. Korte afstanden woon-werkverkeer. Het levert de gemeente (beperkte) inkomsten op, waarmee voorzieningen in stand kunnen worden gehouden.
- Waarom is de gemeenteraad pas nu concreet bij dit voorstel betrokken, terwijl er in oktober 2020 al rapporten en concepten zijn opgeleverd. Waarom heeft het college zijn actieve informatieplicht verzuimd?

Aanvankelijk was het de bedoeling om de gemeenteraad eerder te informeren over de groeiende behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen en XXL-logistiek in de regio. Echter, vanwege de financiële belangen bij gemeenten waar XXL-logistiek speelt is in het Portefeuillehouders Overleg Economie regio Arnhem Nijmegen besloten om het actualiseren van het RPW in vertrouwelijkheid uit te voeren en pas in januari 2021 te communiceren.

- Welke studies en bronnen zijn geraadpleegd en gebruikt om aannames, stellingen en andere wetenswaardigheden uit de diverse rapporten te onderbouwen? In de bijlagen van het raadsvoorstel zijn alle onderliggende analyses en bronnen opgenomen.

AMENDEMENT

[ex art. 36 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019]

"RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024"

De raad van de gemeente Duiven, in vergadering bijeen op 23 februari 2021;

gelezen het raadsvoorstel "RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024" [d.d. 19 januari 2021, nummer Z/20/074963/201491624 en het bijbehorende concept-raadsbesluit [Z/20/074963/201491625];

constaterende dat:

- het RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024 in totaal 71 pagina's beslaat, althans het rapport dat is overlegd door het bureau Ecorys met de titel "Concept Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen Periode 2021 t/m 2024" d.d. 2 december 2020 in opdracht van het RPO Economie Regio Arnhem-Nijmegen;
- de beslispunten 1 en 2 van het raadsbesluit impliceren dat de gemeenteraad van de gemeente Duiven integraal akkoord gaat met het hierboven genoemde concept RPW 2021-2024, waarbij dus alle voorstellen die in het "Concept Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen Periode 2021 t/m 2024" worden voorgelegd, inclusief alle afspraken en afsprakenkaders;

overwegende dat:

- de gemeenteraad van de gemeente Duiven, alvorens te kunnen instemmen met een nieuw RPW, qua volgtijdelijkheid eerst een Omgevingsvisie en Omgevingsplan dient vast te stellen;
- de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan nog in ontwikkeling zijn en er zelfs gedacht wordt over een procesverandering in de totstandkoming van beide documenten;

gelet op art. 36 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019,

besluit om het dictum van het besluit als volgt te wijzigen dat daar staat:

De raad besluit

1. Het RPW 2021-2024 inhoudelijk voor kennisgeving aan te nemen.
2. De afspraken die in het RPW 2021-2024 zijn opgenomen om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio te onderschrijven, waarbij de

- Omgevingsvisie en het Omgevingsplan voor de gemeente Duiven leidend zullen zijn bij de verdere invulling van die afspraken voor de gemeente Duiven.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 23 februari 2020.

CDA

D66

DOED

GroenLinks

Lokaal Alternatief

Lijst Nooijen

Pro Duiven

PvdA

SP

VVD

Zetel Arends

Onderwerp	Verkenning bedrijventerreinen 2040		
Ondertitel	Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.		
Portefeuillehouder	T.S. Spaargaren	Zaaknummer	Z/20/073071
Behandelend ambtenaar	Tim Nijs		
Belangrijkste bespreek- en/of beslispunten	1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vaststellen. 2. Het college opdracht te geven om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een bruto omvang van circa 15 hectare. 3. Een voorbereidingskrediet van € 110.000,00 beschikbaar stellen voor de voorbereidingsfase.		
Historie	Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW), dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid, is toe aan een actualisatie voor de periode 2021-2024. Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Het opstellen van de Verkenning is tot november 2020 in vertrouwelijkheid uitgevoerd. Het college van B&W heeft ter voorbereiding op de informele avond van 1 december 2020 de raad informatie verstrekt via een kennisgeving. Eind 2020 hebben verschillende raadsleden en ook de griffier signalen afgegeven over een tekort aan regie van de raad. Dit tekort aan regie wordt gevoeld op uiteenlopende dossiers waaronder RPW/uitbreiding bedrijventerreinen. Het college pakt de diverse dossiers voortvarend op maar brengt de raad voor sommige raadsleden niet of onvoldoende in stelling. Het thema regie van de raad staat nu op de agenda van het Seniorenconvent.		
Termijn	Om in aanmerking te komen voor de eerste tranche van de regionale verdeling van ontwikkelruimte, moeten gemeenten voor 1 maart 2021 een plan indienen bij de regio. Als de raad in februari niet komt tot besluitvorming over dit raadsvoorstel, kan het college het plan bij de regio indienen onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad. Het plan wint aan kracht zodra de raad een besluit heeft genomen.		

Politieke Avond	dinsdag 9 februari 2021		Ronde tafel	
	Dinsdag 16 februari 2021		Debat tafel	
Voorzitter	Griffie	Zaal	Domein	Duur
C.M.M. Koning	Wouter Bosch	Microsoft TEAMS	Omgeving	70 min. (09-02) 115 min. (11-02)
Behandeladvies	<u>Gezamenlijke behandeling</u> De onderwerpen “RPW 2021-2024” en “Verkenning bedrijventerreinen 2040” zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het RPW vormt het afsprakenkader en met de verkenning 2040 wordt invulling gegeven aan dit afsprakenkader. Om deze reden worden beide onderwerpen gelijktijdig behandeld aan dezelfde tafel.			

	<p><u>Planning</u></p> <p>Tot 1 maart 2021 kunnen binnen het kader van het RPW plannen voor de 1e tranche van regionale bedrijventerreinen ter beoordeling worden ingediend. Om deze reden is het van belang om besluitvorming in de raad van 23 februari 2021 mogelijk te maken.</p> <p>Om deze reden worden de raadsvoorstellen binnen de voorliggende cyclus zowel aan een ronde tafel (dinsdag 9 februari 2021 70 minuten) als ook debat tafel (dinsdag 16 februari 2021 115 minuten) behandeld.</p> <p><u>Kanttekening</u></p> <p>Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Een dergelijke koerswijziging verlangt kaderstelling door de raad. Hier is door de Griffie herhaaldelijk op gewezen. De raadsvoorstellen geven hier nu “deels” invulling aan. “Deels”, omdat de raad nu “reactief” in stelling wordt gebracht (naar aanleiding van concreet benodigde acties) en niet “reflectief”/beschouwend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wil de gemeenteraad van Duiven bedrijventerrein uitbreiden? (Dit is de vraag die eigenlijk voorafgaat aan alles). - Zo ja, wat is de aard en omvang op korte termijn, middellange termijn en lange termijn? (Beantwoording van deze vraag maakt het minder reactief). - Welke soort bedrijvigheid? (Welke soort werkgelegenheid?) - Beantwoorden aan de marktvraag met een snelle uitgifte of een uitgifte op basis van gewenste randvoorwaarden en effecten? - Welke grondpolitiek in het huidige vaarwater? Actief/passief? Fasering? Risicoprofiel? - Welke randvoorwaarden op het gebied van duurzaamheid etc.? - Zo nee, welke kaders/ambities voor revitalisering en/of herstructurering? <p>1. Eigenlijk zouden de raadsvoorstellen normaliter en idealiter eerst (en uitsluitend) voor een ronde tafel worden geagendeerd. Gelet op de tijdsdruk kan dit nu niet.</p> <p>2. Eigenlijk zou de raad voorafgaand aan de voorliggende koerswijziging eerst meer beschouwend in stelling moeten worden gebracht.</p> <p>@ 1. Het belang bij besluitvorming in februari 2021 is groot. Om deze reden wordt de Agendacommissie ook geadviseerd om de raadsvoorstellen als voorgesteld -binnen deze cyclus- in te plannen.</p> <p>@ 2. De Griffie geeft de raad (en dus ook de Agendacommissie) in overweging om stil te staan bij het proces en -na behandeling van de raadsvoorstellen- voor zichzelf (beschouwende) kaderstellende momenten organiseren, als het college dit niet doet.</p> <p>Technische vragen dienen vooraf gesteld te worden, via griffie@duiven.nl</p>
Spreekrecht publiek	<p>Men kan aan de ronde meepraten, maar <u>niet</u> aan de debat tafel, aanmelden via griffie@duiven.nl. Zie voor meer informatie https://www.duiven.nl/meedoen</p>

<p>Opbrengst van de tafel 9 februari 2021</p>	<p>GL mist integraliteit (bijvoorbeeld de relatie met de RES).</p> <p>De PvdA vraagt o.a. waarom landbouwgronden worden ingewisseld voor bedrijventerrein, terwijl schaarste is v.w.b. landbouwgronden. De wethouder geeft namens het college aan dat de bestaande agrarische bedrijfsvoering niet wordt beperkt door eventuele, gedeeltelijke omzetting. De wethouder <u>zegt toe</u> achterliggende stukken ter beschikking te stellen.</p> <p>D66 vraagt o.a. hoe de stikstof en nitraat problematiek wordt betrokken en aangepakt. Ook wijst zij op de relatie met de A15.</p> <p>Welke kosten zijn gemaakt aan inhuur/externe expertise? Namens het college wordt geantwoord dat € 15.000 in 2019 en € 100.000 in 2020 is uitgegeven. Zitten we vast aan de eventueel gevraagde ha als de provincie deze accepteert. De wethouder geeft namens het college aan dat we niet aan de ha vast zitten; er is hoe dan ook veel vraag naar bedrijventerrein. D66 maakt zich zorgen dat indien de provincie deze accepteert, de gemeente deze (kost wat kost) moet leveren.</p> <p>D66 wil uit hoofde van integraliteit eerst een Omgevingsvisie vaststellen. Dat is bovendien het instrument van de raad. Het college wijst nu alleen op één richting: en dat is uitbreiden. De wethouder geeft namens het college aan dat, dat wat in de Omgevingsvisie staat, is wat in het Structuurplan staat.</p> <p>GL vraagt welke invloed de raad nog kan uitoefenen. De wethouder geeft aan aandacht te hebben voor de landelijke inpassing.</p> <p>Pro Duiven wijs op 2020 als jaar waardoor (als gevolg van Corona) nieuw werken is ontstaan als gevolg waarvan de behoefte aan bedrijventerrein zou dalen en/of wijzigen. De wethouder geeft namens het college aan dat er hoe dan ook veel vraag naar bedrijventerrein zal zijn.</p> <p>CDA vindt het spijtig dat de kosten verbonden aan het onderzoek pas in de jaarrekening aan de orde zijn gekomen. De wethouder onderkent dit en geeft aan dat het college zich dit aantrekt.</p> <p>De SP wijst op de laag betaalde werkgelegenheid die nu wordt binnengehaald. De wethouder geeft namens het college aan dat bedrijven zelf over de CAO gaan. SP geeft aan dat het niettemin de vraag is of er goede werkgelegenheid wordt aangetrokken.</p> <p>Het voorstel is door de Agendacommissie reeds geagendeerd voor een debattafel op 16 februari 2021.</p>
<p>Raadsvergadering</p>	<p>23 februari 2021</p>

<p>Opbrengst van de tafel 16 februari 2021</p>	<p>SP heeft vanuit integraliteit (raakvlakken zoals A15, landbouwgronden e.d.) diverse vragen/zorgen.</p> <p>Pro Duiven is tegen het raadsvoorstel. (Er is nog voldoende aanbod en de toekomst is onzeker).</p> <p>D66 komt met een amendement om “vooralsnog geen planvorming te starten voor wat betreft uitbreiding; eerst een Omgevingsvisie vaststellen”. Derhalve geen krediet voor onderzoek.</p> <p>CDA kan zich vinden in het vaststellen van een verkenning.</p> <p>PvdA geeft geen steun voor het raadsvoorstel. (Economische krimp).</p> <p>VVD kan zich vinden in het raadsvoorstel.</p> <p>LA kan zich vinden in het raadsvoorstel.</p> <p>GL steunt de gedachte om een koppeling te maken met de Omgevingsvisie.</p> <p>De wethouder geeft aan dat de raad in 2015 (Structuurvisie) al gekozen heeft voor drie locaties. Indien we door willen gaan met ontwikkelen, moeten we voor 1 maart een besluit nemen. De wethouder ontraadt het amendement van D66. Pas in het najaar wordt pas een (definitief) besluit genomen.</p> <p>De wethouder <u>zegt toe</u> (op verzoek PvdA) voor de raadsavond inzicht te geven in de beoogde nieuwe kostenraming/kostenverantwoording.</p> <p>DOED is voor beslispunten 1. en 2. in het raadsvoorstel en wil v.w.b. besispunt 3. meer duidelijkheid over het krediet. (Conform toezegging).</p> <p>Besprekstuk raad 23 februari 2021. Amendement D66.</p>
<p>Raadsvergadering</p>	<p>23 februari 2021</p>

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Verkenning bedrijventerreinen 2040

Zaak- & documentnr. : Z/20/073071/201489103

Opsteller : Tim Nijs

Portefeuillehouder : T.S. Spaargaren

Team : Projectenbureau

Telefoonnr.

Samenvatting

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

Beslispunten

1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vaststellen.
2. Het college opdracht te geven om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een bruto omvang van circa 15 hectare.
3. Een voorbereidingskrediet van € 110.000,00 beschikbaar stellen voor de voorbereidingsfase.

Aanleiding

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende Liemerse gemeenten en de rest van de regio. Hierdoor wordt de strategische ligging van Duiven niet optimaal benut.

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW), dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid, is toe aan een actualisatie voor de periode 2021-2024. Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Op basis van de vraagraming en het beschikbare aanbod in de regio, is een ontwikkelruimte van 120 hectare netto bedrijventerrein tot 2030 berekend. De ontwikkelruimte wordt in twee tranches beschikbaar gesteld. Tot uiterlijk 1 maart 2021 kunnen gemeenten hun plannen indienen bij de regio Arnhem-Nijmegen om in aanmerking te komen voor de ontwikkelruimte van de eerste tranche. Op basis van een eerste inventarisatie bij de gemeenten in de regio, is er regionaal gezien een overvraag door gemeenten om nieuwe regionale bedrijventerreinen tot ontwikkeling te brengen.

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid, met name vanwege de uitstekende ligging langs de aantrekkelijke economische A12/A15-as. Hierdoor is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor bedrijven. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische

ontwikkeling en leveren veel banen op. De gemeente Duiven kent mede door het aanbod aan banen de hoogste arbeidsparticipatie van de regio en een laag werkeloosheidspercentage. Het aanbod aan banen in Duiven draagt bij aan de gezondheid en zingeving van de inwoners van Duiven en haar omliggende gemeenten en maakt ons gelukkig.

Planning

Om in aanmerking te komen voor de eerste tranche van de regionale verdeling van ontwikkelruimte, moeten gemeenten voor 1 maart 2021 een plan indienen bij de regio. In het plan geeft een gemeente aan hoeveel hectare bedrijventerrein zij wil ontwikkelen en voor welk werkmilieu. Met het vaststellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 kan het college van B&W een plan aan de regio aanbieden dat wordt ondersteund door een actueel raadsbesluit. Voor de zomer van 2021 wordt duidelijk hoe de ontwikkelruimte in de regio is verdeeld.

Beoogd effect

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische ontwikkeling en leveren veel banen op. Met het vaststellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet geven we antwoord op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

Argumenten

1.1 Binnen de regio Arnhem-Nijmegen is de intentie uitgesproken om te komen tot een versterkte regionale samenwerking, die moet leiden tot een sterkere regio. In de Regionale Agenda Arnhem Nijmegen is de productieve regio een van de speerpunten. De regio wil de komende jaren staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit.

De ontwikkeling van de economie is belangrijk voor onze welvaart en voor de participatie van inwoners in hun werkende leven. Arbeidsparticipatie draagt bij aan het welzijn van onze inwoners. Daarom is het belangrijk dat bedrijven in de regio blijven en ondersteund worden in hun groei, dat nieuwe bedrijven zich in de regio kunnen vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. Zo ontstaan er meer banen. De regionale ambitie is groei te initiëren, te faciliteren en aan te jagen voor de realisatie van een substantiële banengroei tot 2025, in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio.

1.2 In de Liemers werkt de gemeente Duiven samen met de gemeenten Doesburg, Montferland, Westervoort en Zevenaar om de regionale economie te versterken. Hiervoor is de 'Liemerse Economische Visie 2040' opgesteld. Deze visie is opgesteld omdat de Liemerse gemeenten graag een sterke economische regio willen blijven. Met een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en voldoende passende werkgelegenheid voor inwoners. De Liemerse gemeenten hebben daarbij de ambitie om de ontwikkelkansen en de economische potentie van de Liemers beter te benutten. Hier wordt invulling aan gegeven door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief perifere detailhandel).

1.3 Duiven beschikt over een goede uitgangspositie om de ruimtebehoefte van bedrijven te kunnen accommoderen. Die hebben de komende jaren naar verwachting meer ruimte

nodig voor uitbreiding op de huidige locatie of uitbreiding elders in de gemeente. Door de goede bereikbaarheid langs de A12 is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor nieuwe bedrijven. Deze bedrijvigheid zorgt anno 2020 voor circa 17.000 banen, goed voor 66% van de totale werkgelegenheid in de gemeente. De groei van de werkgelegenheid is de afgelopen jaren gemiddeld 3% per jaar geweest. De opwaardering van de A12 en het doortrekken van de A15 biedt kansen om het logistieke en (maak)industriële profiel te versterken. Als regionale speler in de arbeidsmarkt is het van belang dat de gemeente Duiven deze sterke positie behoudt en versterkt. De regionale functie van Duiven is ook terug te leiden aan het percentage inwoners van Duiven dat in de gemeente werkt, dat is namelijk 22%. De bedrijven in Duiven voorzien dus niet alleen inwoners van Duiven, maar de gehele regio van werk.

- 1.4 De Verkenning bedrijventerreinen 2040 is opgesteld om te anticiperen op het teruglopende aanbod aan bedrijfskavels in de gemeente Duiven. De verkenning geeft inzicht in de huidige situatie op de bedrijventerreinen (aanbod bedrijfskavels en te koop/huur staande panden), mogelijkheden voor inbreiding, marktbehoefte tot 2040 en potentiële ontwikkellocaties.

Op basis van de berekende marktbehoefte is een studie uitgevoerd naar locaties waar invulling gegeven kan worden aan de 25-30 netto hectare marktbehoefte tot 2030. Voor de uitbreiding van lokale bedrijventerreinen is de uitbreiding van Graafstaete in beeld. Deze locatie is aangekocht door de gemeente Duiven ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerreinen en vastgelegd in de Structuurvisie Duiven 2015 als potentiële ontwikkellocatie. Hierbij gaat het om circa 16 ha bruto en circa 9 ha netto. Voor de uitbreiding van regionale bedrijventerreinen zijn twee ontwikkellocaties in beeld: de uitbreiding van Centerpoort-Noord en de Oostsingel. Beide gebieden zijn aangewezen in de Structuurvisie Duiven 2015 als potentiële ontwikkellocatie. Deze status is overgenomen in het Koersdocument Omgevingsvisie 2020. Voor deze terreinen is een Quick Scan gemaakt waarin, op basis van de marktbehoefte, ruimtelijke en financiële aspecten zijn onderzocht. Daarnaast is voor de locatie Centerpoort-Noord een kleinere variant uitgewerkt die aansluit op de contour van de Structuurvisie Duiven uit 2015.

- 2.1 Zoals eerder aangegeven moeten gemeenten voor 1 maart een plan indienen bij de regio willen zij gebruik maken van de mogelijkheid om bedrijventerreinen te ontwikkelen. Op basis van de Quick Scan is een voorkeursvariant geformuleerd die de basis vormt voor het indienen van een plan bij de regio. Voor de uitbreiding van het aanbod van regionale bedrijvigheid is het voorstel om aan de slag te gaan met de uitbreiding van Centerpoort-Noord

Voor de locaties voor regionale bedrijventerreinen (Oostsingel en Centerpoort-Noord) gelden ieder terrein eigen voors en tegens om ze aan te wijzen als toekomstig regionaal bedrijventerrein. De locatie Centerpoort-Noord komt naar voren als de voorkeurslocatie voor het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein. Een van de belangrijkste redenen is dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord het beste past binnen de regionale kaders voor de ontwikkeling van regionale terreinen. Het betreft namelijk een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein. De locatie is eenvoudig te ontsluiten op het bestaande bedrijventerrein en kent een beperkt aantal eigenaren. Ook het aantal omwonenden is beperkt. De ontwikkeling vraagt wel aandacht voor de beleidsdoelen die ook op het gebied van toepassing zijn, zoals de status als zoeklocatie voor opwek van zon en wind en de status als ganzenrustgebied.

De locatie Oostsingel is gelegen nabij bestaand woongebied en mogelijk nieuwe woningbouwlocaties, waardoor er een optelsom van ontwikkelingen in het gebied plaatsvindt. Daarnaast worden bij deze ontwikkeling de bedrijventerreinlocaties aan de woongebieden verbonden, terwijl een strikte scheiding tussen wonen en werken een van

de kenmerkende ruimtelijke structuren van Duiven is. De maatschappelijke impact is groot en het draagvlak van deze ontwikkeling bij omwonenden kan een knelpunt vormen bij de verdere planvorming. Onduidelijk is op welke manier de ontsluiting van het bedrijventerrein gerealiseerd kan worden met goedkeuring van de provincie. Daarnaast zijn de kosten voor de noodzakelijke infrastructuur fors en worden deze kosten pas later in de planvorming definitief inzichtelijk hetgeen risico's met zich meebrengt.

Om de impact op het buitengebied en de open ruimte te beperken, de financiële risico's beperkt te houden en een grote kans te maken bij de verdeling van ontwikkelruimte, wordt voorgesteld om nu niet in te zetten op de volledige marktbehoefte, maar voor de eerste tranche een uitbreiding van circa 15 ha bruto (circa 9 ha netto) te vragen. De eerste contacten met de grondeigenaren in het gebied zijn gelegd en de eigenaren staan open voor het gesprek met de gemeente.

De uitbreiding van circa 15 ha bruto biedt ook voldoende ruimte voor een ander beleidsdoel in het gebied: de realisatie van energie opwek door zon en wind. De voorgestelde ontwikkeling van 15 ha aansluitend op van Centerpoort-Noord biedt voldoende ruimte in het gebied InnoFase/Centerpoort om een relevante bijdrage te leveren aan de energietransitie en het RES-beleid. Ten eerste bieden de daken van bedrijven mogelijkheid voor zonnepanelen. Ten tweede kan met een nader vorm te geven verkaveling ook in het gebied ruimte worden geboden voor één of meerdere windmolens. Dat vraagt maatwerk en overleg met grondeigenaren.

Geadviseerd wordt om voor de behoefte aan lokale bedrijvigheid aan de slag te gaan met de uitbreiding van Graafstaete op basis van de marktbehoefte. Met andere woorden: zodra er concreet zicht is dat het aanbod aan bedrijfskavels voor lokale bedrijven verkocht is, wordt een start gemaakt met de uitbreiding van Graafstaete. Aan uw raad wordt te zijner tijd hiervoor een voorstel ingediend. Voor de ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen, met kavels <0,5 ha, is geen regionale toestemming nodig. Een melding van de gemeente aan de regio volstaat.

- 2.2 De gemeente Duiven heeft in haar grondbeleid nadrukkelijk gekozen voor het voeren van een actief grondbeleid, waarbij de gemeente gronden zelf bouw- en woonrijp maakt en kavels uitgeeft. Heeft de gemeente de gronden niet in eigendom zal er zoveel mogelijk aan worden gedaan de gronden toch in bezit te krijgen. Tevens worden, indien mogelijk, strategische aankopen gedaan. Deze aanpak komt voort uit een wens voor een actieve en regisserende rol bij ruimtelijke processen, waarbij de gemeente de volledige regie heeft ten aanzien van de planning, het programma en de kwaliteit.

Vanwege deze onzekerheid van de regionale verdeling van ontwikkelruimte heeft het college ingezet op een traject van minnelijke verwerving. Bij dit actieve grondbeleid verwerft de overheid de grond en brengt deze zelf tot ontwikkeling. Deze variant heeft namelijk een hoge flexibiliteit in te verwerven percelen. Een ander voordeel van deze variant is dat de gemeente zelf de ontwikkeling kan sturen met betrekking tot het karakter van het bedrijventerrein, de randvoorwaarden zelf kan formuleren, het ontwikkelingstempo en tevens aandacht kan geven aan duurzaamheid, biodiversiteit en landschappelijke inpassing.

- 2.3 Het college van B&W wil namens de gemeente Duiven voor de eerste tranche een plan indienen dat invulling geeft aan de conclusies uit de Verkenning bedrijventerreinen 2040. Dat betekent dat we bij de regio het plan voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord met een omvang van circa 15 hectare bruto indienen. Deze ontwikkeling sluit aan op de contour uit de Structuurvisie Duiven uit 2015.

De gemeente Duiven heeft een uitstekende uitgangspositie om bedrijventerreinen uit te breiden en heeft bewezen in de afgelopen 20 jaar een economische factor van belang te zijn in de regio Arnhem-Nijmegen. Met het plan geven we invulling aan deze positie en versterken we het bedrijvencluster aan de A12. Mede op basis van de analyse van de marktbehoefte door Buck en de Quick scan van SAB en PAS, is sprake van een goed onderbouwd plan. Voor de zomer van 2021 wordt duidelijk of de gemeente Duiven ontwikkelruimte krijgt toegewezen in de eerste tranche. Bij een positief besluit en bij een positief verwervingsresultaat wordt na de zomer van dit jaar aan uw raad gevraagd een definitief standpunt in te nemen over de uitbreiding van Centerpoort-Noord.

- 2.4 Het vaststellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 en het starten van de voorbereiding van de uitbreiding van Centerpoort-Noord is geen definitief besluit om de uitbreiding van bedrijventerreinen vorm te geven. De volgende stappen moeten nog doorlopen worden om de uitbreiding van bedrijventerreinen mogelijk te maken:
1. Het indienen van een plan bij de regio door het college van B&W.
 2. Een raadsbesluit, na de verdeling van de ontwikkelruimte, om de definitieve besluitvorming voor de uitbreiding van bedrijventerreinen voor te bereiden en een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen om vervolgstappen voor te bereiden, zoals het wijzigen van het bestemmingsplan/omgevingsplan.
 3. Verwerving van de benodigde gronden dan wel het maken van ontwikkelafspraken. De komende maanden worden de gesprekken voortgezet met de grondeigenaren om te kijken onder welke voorwaarden verwerving mogelijk is. Het college wil een onderhandelingsresultaat aan uw raad voorleggen gelijktijdig met het besluit voor definitieve besluitvorming.
 4. Een raadsbesluit om een bestemmingsplan/omgevingsplan dat de uitbreiding van bedrijventerreinen mogelijk maakt vast te stellen. Onderdeel van dit besluit is het starten van een grondexploitatie (GREX).
- 3.1 Om de plannen voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord verder te ontwikkelen, wordt een voorbereidingskrediet gevraagd van € 110.000,00. Met deze middelen wordt een projectorganisatie opgezet, die met het voorbereiden van de ontwikkeling van Centerpoort-Noord aan de slag gaat. Als eerste wordt ingezet op het verwerven van de benodigde gronden en de verdere planvorming. Bij een positief resultaat met betrekking tot de verwerving en de verdeling van de ontwikkelruimte in de regio, wordt een voorstel aan uw raad voorgelegd om een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Daarbij zal ook een financiële doorrekening van de ontwikkeling worden aangeleverd. De huidige budgetaanvraag is om de periode tot het nemen van een vervolgbesluit van uw raad over de uitbreiding van de bedrijventerreinen te overbruggen. Dat betekent ook dat uw raad, na de regionale verdeling van ontwikkelruimte en een onderhandelingsresultaat voor de verwerving van de benodigde gronden, de mogelijkheid heeft om ervoor te kiezen om geen uitbreiding van Centerpoort-Noord toe te staan. Bij het doorgaan van het plan kan het bedrag van € 110.000,00 in de grondexploitatie worden ingebracht. Bij het niet doorgaan komt het bedrag ten laste van de algemene middelen.

Kanttelingen

De voorbereidingen voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord worden verder opgestart terwijl er onzekerheid bestaat over de verdeling van ontwikkelruimte in de regio. Het is mogelijk dat de gemeente Duiven in de eerste tranche niet de gewenste hectares krijgt toegewezen van de regio. Daarmee zijn de voorbereidingskosten voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord van invloed op het financiële resultaat van de gemeente Duiven.

Het mogelijk in brengen van nieuwe bedrijventerreinen draagt bij aan de werkgelegenheid in Duiven en daarmee ook aan het geluk van mensen. Aan de andere kant gaat een uitbreiding van bedrijventerreinen ten kosten van de open ruimte in het gebied. De balans tussen ruimte

voor economische ontwikkeling, de impact daarvan op de natuur en de open ruimte is een belangrijk aspect om rekening mee te houden bij het bepalen van de ambitie.

Als uw raad in februari niet komt tot besluitvorming over dit raadsvoorstel, kan het college het plan bij de regio indienen onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad. Het plan wint aan kracht zodra uw raad een besluit heeft genomen.

Financiële paragraaf

Op basis van de eerste financiële verkenning op basis van kengetallen, blijkt dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord tenminste kostenneutraal ontwikkeld kan worden. De huidige analyse is op basis van algemeen geformuleerde uitgangspunten en zijn op dit moment van de planvorming omgeven door onzekerheden. Het uiteindelijke resultaat is sterk afhankelijk van op dit moment nog onbekende factoren zoals de verwervingskosten en het ontwikkelings- en uitgiftetempo. Indien voor de gemeente financiële voordelen te behalen zijn, is een positief ontwikkelresultaat mogelijk. Uiteraard zijn er aan deze ontwikkeling risico's verbonden, zowel de verwachte kosten voor planontwikkeling als het uitgiftetempo/uitgifteprijs zijn variabelen die negatieve gevolgen kunnen hebben op het ontwikkelresultaat. Bij een volgende fase van de planontwikkeling zal aan uw raad een financiële doorrekening van de ontwikkeling van Centerpoort-Noord worden voorgelegd. Een voorwaarde bij het voorstel aan uw raad voor het opstarten van een GREX is dat deze minimaal kostenneutraal is bij de start.

De kosten voor het voorbereidingstraject zullen bestaan uit het inhuren van een rentmeester ten behoeve van de grondverwerving, inhuur van een of meerdere adviesbureaus voor het verder uitwerken van de ruimtelijk economische haalbaarheid van de plannen. Daarnaast is er budget gereserveerd voor externe inhuur van personeel. De totale kosten voor deze fase worden begroot op € 110.000,00.

Wanneer er sprake is van een positief onderhandelingsresultaat met de grondeigenaren en een positieve uitkomst op het ingediende plan, wordt aan uw raad een aanvullend krediet gevraagd waarmee de ontwikkeling van de uitbreiding van Centerpoort-Noord wordt bekostigd. Dit aanvullend krediet komt boven de gevraagde € 110.000,00 voor de komende periode. Voor de bedrijventerreinen die actief door de gemeente worden ontwikkeld, worden deze kosten later als inbrengwaarde geboekt. Dit betekent dat, mocht dit traject uiteindelijk leiden tot een GREX, de voorbereidingskosten op dat moment uit de GREX-inkomsten worden gedekt. Wanneer er onverhoopt geen haalbaar plan mogelijk is en er dus geen GREX wordt gestart, komen de gemaakte kosten ten laste van de algemene middelen.

Het opstellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 heeft in 2020 circa € 105.000,00 gekost. Voor dit bedrag bleek geen dekking mogelijk uit de post "ruimtelijke ontwikkeling met kostenverhaal". Wegens aangescherpte boekhoudkundige regels is dekking uit deze post namelijk alleen toegestaan wanneer de gemaakte kosten later in een GREX ingebracht worden. Voorwaarde is dat in hetzelfde jaar een voorbereidingskrediet aangevraagd wordt. Dit bedrag wordt daarom in de jaarrekening van 2020 verwerkt en komt ten laste van het resultaat van de jaarrekening.

Participatie en communicatie

De betrokken grondeigenaren van de voorkeursvariant zijn door de gemeente benaderd over de mogelijke ontwikkeling van bedrijventerreinen. De grondeigenaren staan open voor het gesprek en willen met de gemeente in overleg over de voorwaarden waarbinnen aankoop door de gemeente Duiven mogelijk is.

Het opstellen van de Verkenning is tot november 2020 in vertrouwelijkheid uitgevoerd. Het college van B&W heeft ter voorbereiding op de informele avond van 1 december uw raad informatie verstrekt via een kennisgeving. Op basis van die informatie is een publicatie verschenen in de Duiven Post. Na de besluitvorming over de Verkenning bedrijventerreinen en het voorbereidingskrediet wordt er breder gecommuniceerd met de omwonenden van de potentiële ontwikkelgebieden en de inwoners van Duiven.

Intergemeentelijke samenwerking

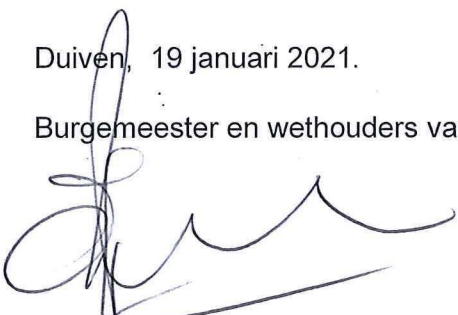
De verdeling van ontwikkelruimte wordt in regionaal verband (regio Arnhem-Nijmegen) opgepakt. Het plan van Duiven wordt in het kader van de Liemerse Economische Visie gedeeld met de gemeenten in de Liemers.

Bijlagen

201493844 – Raadsbesluit d.d. 12/1/2021
201493782 – Verkenning bedrijventerreinen 2040 d.d. 14/1/2021
201485936 – Strategische notitie bedrijventerreinen Duiven d.d. 1/4/2020
201493780 – Werkgelegenheidscijfers regio Arnhem d.d. 12/1/2021
201493781 – Quick Scan bedrijventerreinen Duiven d.d. 4/1/2021

Duiven, 19 januari 2021.

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J.(Chris) Papjes
secretaris

H.C.M. (Ineke) Knuiman
loco-burgemeester

RAADSVORSTEL

Onderwerp : Verkenning bedrijventerreinen 2040

Zaak- & documentnr. : Z/20/073071/201489103

Opsteller : Tim Nijs

Portefeuillehouder : T.S. Spaargaren

Team : Projectenbureau

Telefoonnr.

Samenvatting

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

Beslispunten

1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vaststellen.
2. Het college opdracht te geven om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een bruto omvang van circa 15 hectare.
3. Een voorbereidingskrediet van € 110.000,00 beschikbaar stellen voor de voorbereidingsfase.

Aanleiding

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende Liemerse gemeenten en de rest van de regio. Hierdoor wordt de strategische ligging van Duiven niet optimaal benut.

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW), dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid, is toe aan een actualisatie voor de periode 2021-2024. Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Op basis van de vraagraming en het beschikbare aanbod in de regio, is een ontwikkelruimte van 120 hectare netto bedrijventerrein tot 2030 berekend. De ontwikkelruimte wordt in twee tranches beschikbaar gesteld. Tot uiterlijk 1 maart 2021 kunnen gemeenten hun plannen indienen bij de regio Arnhem-Nijmegen om in aanmerking te komen voor de ontwikkelruimte van de eerste tranche. Op basis van een eerste inventarisatie bij de gemeenten in de regio, is er regionaal gezien een overvraag door gemeenten om nieuwe regionale bedrijventerreinen tot ontwikkeling te brengen.

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid, met name vanwege de uitstekende ligging langs de aantrekkelijke economische A12/A15-as. Hierdoor is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor bedrijven. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische

ontwikkeling en leveren veel banen op. De gemeente Duiven kent mede door het aanbod aan banen de hoogste arbeidsparticipatie van de regio en een laag werkloosheidspercentage. Het aanbod aan banen in Duiven draagt bij aan de gezondheid en zingeving van de inwoners van Duiven en haar omliggende gemeenten en maakt ons gelukkig.

Planning

Om in aanmerking te komen voor de eerste tranche van de regionale verdeling van ontwikkelruimte, moeten gemeenten voor 1 maart 2021 een plan indienen bij de regio. In het plan geeft een gemeente aan hoeveel hectare bedrijventerrein zij wil ontwikkelen en voor welk werkmilieu. Met het vaststellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 kan het college van B&W een plan aan de regio aanbieden dat wordt ondersteund door een actueel raadsbesluit. Voor de zomer van 2021 wordt duidelijk hoe de ontwikkelruimte in de regio is verdeeld.

Beoogd effect

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische ontwikkeling en leveren veel banen op. Met het vaststellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 en het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet geven we antwoord op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

Argumenten

1.1 Binnen de regio Arnhem-Nijmegen is de intentie uitgesproken om te komen tot een versterkte regionale samenwerking, die moet leiden tot een sterkere regio. In de Regionale Agenda Arnhem Nijmegen is de productieve regio een van de speerpunten. De regio wil de komende jaren staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit.

De ontwikkeling van de economie is belangrijk voor onze welvaart en voor de participatie van inwoners in hun werkende leven. Arbeidsparticipatie draagt bij aan het welzijn van onze inwoners. Daarom is het belangrijk dat bedrijven in de regio blijven en ondersteund worden in hun groei, dat nieuwe bedrijven zich in de regio kunnen vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. Zo ontstaan er meer banen. De regionale ambitie is groei te initiëren, te faciliteren en aan te jagen voor de realisatie van een substantiële banengroei tot 2025, in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio.

1.2 In de Liemers werkt de gemeente Duiven samen met de gemeenten Doesburg, Montferland, Westervoort en Zevenaar om de regionale economie te versterken. Hiervoor is de 'Liemerse Economische Visie 2040' opgesteld. Deze visie is opgesteld omdat de Liemerse gemeenten graag een sterke economische regio willen blijven. Met een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en voldoende passende werkgelegenheid voor inwoners. De Liemerse gemeenten hebben daarbij de ambitie om de ontwikkelkansen en de economische potentie van de Liemers beter te benutten. Hier wordt invulling aan gegeven door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief perifere detailhandel).

1.3 Duiven beschikt over een goede uitgangspositie om de ruimtebehoefte van bedrijven te kunnen accommoderen. Die hebben de komende jaren naar verwachting meer ruimte

nodig voor uitbreiding op de huidige locatie of uitbreiding elders in de gemeente. Door de goede bereikbaarheid langs de A12 is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor nieuwe bedrijven. Deze bedrijvigheid zorgt anno 2020 voor circa 17.000 banen, goed voor 66% van de totale werkgelegenheid in de gemeente. De groei van de werkgelegenheid is de afgelopen jaren gemiddeld 3% per jaar geweest. De opwaardering van de A12 en het doortrekken van de A15 biedt kansen om het logistieke en (maak)industriële profiel te versterken. Als regionale speler in de arbeidsmarkt is het van belang dat de gemeente Duiven deze sterke positie behoudt en versterkt. De regionale functie van Duiven is ook terug te leiden aan het percentage inwoners van Duiven dat in de gemeente werkt, dat is namelijk 22%. De bedrijven in Duiven voorzien dus niet alleen inwoners van Duiven, maar de gehele regio van werk.

- 1.4 De Verkenning bedrijventerreinen 2040 is opgesteld om te anticiperen op het teruglopende aanbod aan bedrijfskavels in de gemeente Duiven. De verkenning geeft inzicht in de huidige situatie op de bedrijventerreinen (aanbod bedrijfskavels en te koop/huur staande panden), mogelijkheden voor inbreiding, marktbehoefte tot 2040 en potentiële ontwikkellocaties.

Op basis van de berekende marktbehoefte is een studie uitgevoerd naar locaties waar invulling gegeven kan worden aan de 25-30 netto hectare marktbehoefte tot 2030. Voor de uitbreiding van lokale bedrijventerreinen is de uitbreiding van Graafstaete in beeld. Deze locatie is aangekocht door de gemeente Duiven ten behoeve van de uitbreiding van bedrijventerreinen en vastgelegd in de Structuurvisie Duiven 2015 als potentiële ontwikkellocatie. Hierbij gaat het om circa 16 ha bruto en circa 9 ha netto. Voor de uitbreiding van regionale bedrijventerreinen zijn twee ontwikkellocaties in beeld: de uitbreiding van Centerpoort-Noord en de Oostsingel. Beide gebieden zijn aangewezen in de Structuurvisie Duiven 2015 als potentiële ontwikkellocatie. Deze status is overgenomen in het Koersdocument Omgevingsvisie 2020. Voor deze terreinen is een Quick Scan gemaakt waarin, op basis van de marktbehoefte, ruimtelijke en financiële aspecten zijn onderzocht. Daarnaast is voor de locatie Centerpoort-Noord een kleinere variant uitgewerkt die aansluit op de contour van de Structuurvisie Duiven uit 2015.

- 2.1 Zoals eerder aangegeven moeten gemeenten voor 1 maart een plan indienen bij de regio willen zij gebruik maken van de mogelijkheid om bedrijventerreinen te ontwikkelen. Op basis van de Quick Scan is een voorkeursvariant geformuleerd die de basis vormt voor het indienen van een plan bij de regio. Voor de uitbreiding van het aanbod van regionale bedrijvigheid is het voorstel om aan de slag te gaan met de uitbreiding van Centerpoort-Noord

Voor de locaties voor regionale bedrijventerreinen (Oostsingel en Centerpoort-Noord) gelden ieder terrein eigen voors en tegens om ze aan te wijzen als toekomstig regionaal bedrijventerrein. De locatie Centerpoort-Noord komt naar voren als de voorkeurslocatie voor het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerreinen. Een van de belangrijkste redenen is dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord het beste past binnen de regionale kaders voor de ontwikkeling van regionale terreinen. Het betreft namelijk een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein. De locatie is eenvoudig te ontsluiten op het bestaande bedrijventerrein en kent een beperkt aantal eigenaren. Ook het aantal omwonenden is beperkt. De ontwikkeling vraagt wel aandacht voor de beleidsdoelen die ook op het gebied van toepassing zijn, zoals de status als zoeklocatie voor opwek van zon en wind en de status als ganzenrustgebied.

De locatie Oostsingel is gelegen nabij bestaand woongebied en mogelijk nieuwe woningbouwlocaties, waardoor er een optelsom van ontwikkelingen in het gebied plaatsvindt. Daarnaast worden bij deze ontwikkeling de bedrijventerreinlocaties aan de woongebieden verbonden, terwijl een strikte scheiding tussen wonen en werken een van

de kenmerkende ruimtelijke structuren van Duiven is. De maatschappelijke impact is groot en het draagvlak van deze ontwikkeling bij omwonenden kan een knelpunt vormen bij de verdere planvorming. Onduidelijk is op welke manier de ontsluiting van het bedrijventerrein gerealiseerd kan worden met goedkeuring van de provincie. Daarnaast zijn de kosten voor de noodzakelijke infrastructuur fors en worden deze kosten pas later in de planvorming definitief inzichtelijk hetgeen risico's met zich meebrengt.

Om de impact op het buitengebied en de open ruimte te beperken, de financiële risico's beperkt te houden en een grote kans te maken bij de verdeling van ontwikkelruimte, wordt voorgesteld om nu niet in te zetten op de volledige marktbehoefte, maar voor de eerste tranche een uitbreiding van circa 15 ha bruto (circa 9 ha netto) te vragen. De eerste contacten met de grondeigenaren in het gebied zijn gelegd en de eigenaren staan open voor het gesprek met de gemeente.

De uitbreiding van circa 15 ha bruto biedt ook voldoende ruimte voor een ander beleidsdoel in het gebied: de realisatie van energie opwek door zon en wind. De voorgestelde ontwikkeling van 15 ha aansluitend op van Centerpoort-Noord biedt voldoende ruimte in het gebied InnoFase/Centerpoort om een relevante bijdrage te leveren aan de energietransitie en het RES-beleid. Ten eerste bieden de daken van bedrijven mogelijkheid voor zonnepanelen. Ten tweede kan met een nader vorm te geven verkaveling ook in het gebied ruimte worden geboden voor één of meerdere windmolens. Dat vraagt maatwerk en overleg met grondeigenaren.

Geadviseerd wordt om voor de behoefte aan lokale bedrijvigheid aan de slag te gaan met de uitbreiding van Graafstaete op basis van de marktbehoefte. Met andere woorden: zodra er concreet zicht is dat het aanbod aan bedrijfskavels voor lokale bedrijven verkocht is, wordt een start gemaakt met de uitbreiding van Graafstaete. Aan uw raad wordt te zijner tijd hiervoor een voorstel ingediend. Voor de ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen, met kavels <0,5 ha, is geen regionale toestemming nodig. Een melding van de gemeente aan de regio volstaat.

- 2.2 De gemeente Duiven heeft in haar grondbeleid nadrukkelijk gekozen voor het voeren van een actief grondbeleid, waarbij de gemeente gronden zelf bouw- en woonrijp maakt en kavels uitgeeft. Heeft de gemeente de gronden niet in eigendom zal er zoveel mogelijk aan worden gedaan de gronden toch in bezit te krijgen. Tevens worden, indien mogelijk, strategische aankopen gedaan. Deze aanpak komt voort uit een wens voor een actieve en regisserende rol bij ruimtelijke processen, waarbij de gemeente de volledige regie heeft ten aanzien van de planning, het programma en de kwaliteit.

Vanwege deze onzekerheid van de regionale verdeling van ontwikkelruimte heeft het college ingezet op een traject van minnelijke verwerving. Bij dit actieve grondbeleid verwerft de overheid de grond en brengt deze zelf tot ontwikkeling. Deze variant heeft namelijk een hoge flexibiliteit in te verwerven percelen. Een ander voordeel van deze variant is dat de gemeente zelf de ontwikkeling kan sturen met betrekking tot het karakter van het bedrijventerrein, de randvoorwaarden zelf kan formuleren, het ontwikkelingstempo en tevens aandacht kan geven aan duurzaamheid, biodiversiteit en landschappelijke inpassing.

- 2.3 Het college van B&W wil namens de gemeente Duiven voor de eerste tranche een plan indienen dat invulling geeft aan de conclusies uit de Verkenning bedrijventerreinen 2040. Dat betekent dat we bij de regio het plan voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord met een omvang van circa 15 hectare bruto indienen. Deze ontwikkeling sluit aan op de contour uit de Structuurvisie Duiven uit 2015.

De gemeente Duiven heeft een uitstekende uitgangspositie om bedrijventerreinen uit te breiden en heeft bewezen in de afgelopen 20 jaar een economische factor van belang te zijn in de regio Arnhem-Nijmegen. Met het plan geven we invulling aan deze positie en versterken we het bedrijvencluster aan de A12. Mede op basis van de analyse van de marktbehoefte door Buck en de Quick scan van SAB en PAS, is sprake van een goed onderbouwd plan. Voor de zomer van 2021 wordt duidelijk of de gemeente Duiven ontwikkelruimte krijgt toegewezen in de eerste tranche. Bij een positief besluit en bij een positief verwervingsresultaat wordt na de zomer van dit jaar aan uw raad gevraagd een definitief standpunt in te nemen over de uitbreiding van Centerpoort-Noord.

2.4 Het vaststellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 en het starten van de voorbereiding van de uitbreiding van Centerpoort-Noord is geen definitief besluit om de uitbreiding van bedrijventerreinen vorm te geven. De volgende stappen moeten nog doorlopen worden om de uitbreiding van bedrijventerreinen mogelijk te maken:

1. Het indienen van een plan bij de regio door het college van B&W.
2. Een raadsbesluit, na de verdeling van de ontwikkelruimte, om de definitieve besluitvorming voor de uitbreiding van bedrijventerreinen voor te bereiden en een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen om vervolgstappen voor te bereiden, zoals het wijzigen van het bestemmingsplan/omgevingsplan.
3. Verwerving van de benodigde gronden dan wel het maken van ontwikkelafspraken. De komende maanden worden de gesprekken voortgezet met de grondeigenaren om te kijken onder welke voorwaarden verwerving mogelijk is. Het college wil een onderhandelingsresultaat aan uw raad voorleggen gelijktijdig met het besluit voor definitieve besluitvorming.
4. Een raadsbesluit om een bestemmingsplan/omgevingsplan dat de uitbreiding van bedrijventerreinen mogelijk maakt vast te stellen. Onderdeel van dit besluit is het starten van een grondexploitatie (GREX).

3.1 Om de plannen voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord verder te ontwikkelen, wordt een voorbereidingskrediet gevraagd van € 110.000,00. Met deze middelen wordt een projectorganisatie opgezet, die met het voorbereiden van de ontwikkeling van Centerpoort-Noord aan de slag gaat. Als eerste wordt ingezet op het verwerven van de benodigde gronden en de verdere planvorming. Bij een positief resultaat met betrekking tot de verwerving en de verdeling van de ontwikkelruimte in de regio, wordt een voorstel aan uw raad voorgelegd om een aanvullend voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen. Daarbij zal ook een financiële doorrekening van de ontwikkeling worden aangeleverd. De huidige budgetaanvraag is om de periode tot het nemen van een vervolgbesluit van uw raad over de uitbreiding van de bedrijventerreinen te overbruggen. Dat betekent ook dat uw raad, na de regionale verdeling van ontwikkelruimte en een onderhandelingsresultaat voor de verwerving van de benodigde gronden, de mogelijkheid heeft om ervoor te kiezen om geen uitbreiding van Centerpoort-Noord toe te staan. Bij het doorgaan van het plan kan het bedrag van € 110.000,00 in de grondexploitatie worden ingebracht. Bij het niet doorgaan komt het bedrag ten laste van de algemene middelen.

Kantttekeningen

De voorbereidingen voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord worden verder opgestart terwijl er onzekerheid bestaat over de verdeling van ontwikkelruimte in de regio. Het is mogelijk dat de gemeente Duiven in de eerste tranche niet de gewenste hectares krijgt toegewezen van de regio. Daarmee zijn de voorbereidingskosten voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord van invloed op het financiële resultaat van de gemeente Duiven.

Het mogelijk in brengen van nieuwe bedrijventerreinen draagt bij aan de werkgelegenheid in Duiven en daarmee ook aan het geluk van mensen. Aan de andere kant gaat een uitbreiding van bedrijventerreinen ten kosten van de open ruimte in het gebied. De balans tussen ruimte

voor economische ontwikkeling, de impact daarvan op de natuur en de open ruimte is een belangrijk aspect om rekening mee te houden bij het bepalen van de ambitie.

Als uw raad in februari niet komt tot besluitvorming over dit raadsvoorstel, kan het college het plan bij de regio indienen onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad. Het plan wint aan kracht zodra uw raad een besluit heeft genomen.

Financiële paragraaf

Op basis van de eerste financiële verkenning op basis van kengetallen, blijkt dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord tenminste kostenneutraal ontwikkeld kan worden. De huidige analyse is op basis van algemeen geformuleerde uitgangspunten en zijn op dit moment van de planvorming omgeven door onzekerheden. Het uiteindelijke resultaat is sterk afhankelijk van op dit moment nog onbekende factoren zoals de verwervingskosten en het ontwikkelings- en uitgiftetempo. Indien voor de gemeente financiële voordelen te behalen zijn, is een positief ontwikkelresultaat mogelijk. Uiteraard zijn er aan deze ontwikkeling risico's verbonden, zowel de verwachte kosten voor planontwikkeling als het uitgiftetempo/uitgifteprijs zijn variabelen die negatieve gevolgen kunnen hebben op het ontwikkelresultaat. Bij een volgende fase van de planontwikkeling zal aan uw raad een financiële doorrekening van de ontwikkeling van Centerpoort-Noord worden voorgelegd. Een voorwaarde bij het voorstel aan uw raad voor het opstarten van een GREX is dat deze minimaal kostenneutraal is bij de start.

De kosten voor het voorbereidingstraject zullen bestaan uit het inhuren van een rentmeester ten behoeve van de grondverwerving, inhuur van een of meerdere adviesbureaus voor het verder uitwerken van de ruimtelijk economische haalbaarheid van de plannen. Daarnaast is er budget gereserveerd voor externe inhuur van personeel. De totale kosten voor deze fase worden begroot op € 110.000,00.

Wanneer er sprake is van een positief onderhandelingsresultaat met de grondeigenaren en een positieve uitkomst op het ingediende plan, wordt aan uw raad een aanvullend krediet gevraagd waarmee de ontwikkeling van de uitbreiding van Centerpoort-Noord wordt bekostigd. Dit aanvullend krediet komt boven de gevraagde € 110.000,00 voor de komende periode. Voor de bedrijventerreinen die actief door de gemeente worden ontwikkeld, worden deze kosten later als inbrengwaarde geboekt. Dit betekent dat, mocht dit traject uiteindelijk leiden tot een GREX, de voorbereidingskosten op dat moment uit de GREX-inkomsten worden gedekt. Wanneer er onverhoopt geen haalbaar plan mogelijk is en er dus geen GREX wordt gestart, komen de gemaakte kosten ten laste van de algemene middelen.

Het opstellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 heeft in 2020 circa € 105.000,00 gekost. Voor dit bedrag bleek geen dekking mogelijk uit de post "ruimtelijke ontwikkeling met kostenverhaal". Wegens aangescherpte boekhoudkundige regels is dekking uit deze post namelijk alleen toegestaan wanneer de gemaakte kosten later in een GREX ingebracht worden. Voorwaarde is dat in hetzelfde jaar een voorbereidingskrediet aangevraagd wordt. Dit bedrag wordt daarom in de jaarrekening van 2020 verwerkt en komt ten laste van het resultaat van de jaarrekening.

Participatie en communicatie

De betrokken grondeigenaren van de voorkeursvariant zijn door de gemeente benaderd over de mogelijke ontwikkeling van bedrijventerreinen. De grondeigenaren staan open voor het gesprek en willen met de gemeente in overleg over de voorwaarden waarbinnen aankoop door de gemeente Duiven mogelijk is.

Het opstellen van de Verkenning is tot november 2020 in vertrouwelijkheid uitgevoerd. Het college van B&W heeft ter voorbereiding op de informele avond van 1 december uw raad informatie verstrekt via een kennisgeving. Op basis van die informatie is een publicatie verschenen in de Duiven Post. Na de besluitvorming over de Verkenning bedrijventerreinen en het voorbereidingskrediet wordt er breder gecommuniceerd met de omwonenden van de potentiële ontwikkelgebieden en de inwoners van Duiven.

Intergemeentelijke samenwerking

De verdeling van ontwikkelruimte wordt in regionaal verband (regio Arnhem-Nijmegen) opgepakt. Het plan van Duiven wordt in het kader van de Liemerse Economische Visie gedeeld met de gemeenten in de Liemers.

Bijlagen

201493844 – Raadsbesluit d.d. 12/1/2021

201493782 – Verkenning bedrijventerreinen 2040 d.d. 14/1/2021

201485936 – Strategische notitie bedrijventerreinen Duiven d.d. 1/4/2020

201493780 – Werkgelegenheidscijfers regio Arnhem d.d. 12/1/2021

201493781 – Quick Scan bedrijventerreinen Duiven d.d. 4/1/2021

Duiven,

Burgemeester en wethouders van Duiven,

ing. C.J.(Chris) Papjes
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester

RAADSBSLUIT

Zaak- & documentnr. : Z/20/073071/201493844

Datum besluitvorming : 23 februari 2020

Onderwerp : Verkenning bedrijventerreinen 2040

Samenvatting

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

De raad besluit

1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vast te stellen.
2. Het college opdracht te geven om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een omvang van circa 15 hectare.
3. Een voorbereidingskrediet van € 110.000,00 beschikbaar te stellen voor de voorbereidingsfase.

de griffier,

de voorzitter,

drs. W.R. (Wouter) Bosch

mr. H.B. (Huub) Hieltjes

Verkenning Bedrijventerreinen 2040

Gemeente **Duiven**

Samenvatting

Als gevolg van de economische groeikerntaak van eind jaren 90 van de vorige eeuw, zijn de bedrijventerreinen langs de A12 in Duiven uitgegroeid tot één van de drie economische zwaartepunten van de regio Arnhem-Nijmegen. De bedrijventerreinen zijn belangrijk voor verdere economische ontwikkeling en levert veel werkgelegenheid op. Het aanbod aan banen in Duiven draagt ook bij aan de gezondheid en zingeving van de inwoners van Duiven en haar omliggende gemeenten en maakt mensen gelukkig. Als regionale speler in de arbeidsmarkt is het belangrijk dat de gemeente Duiven deze sterke positie behoudt en versterkt.

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. De afgelopen 20 jaar wordt er gemiddeld 3,5 hectare per jaar uitgegeven.

Het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem-Nijmegen (vanaf nu: RPW), dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid, is toe aan een actualisatie voor de periode 2021-2024. Met het nieuwe RPW is er sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave. Op basis van de vraagraming en het beschikbare aanbod in de regio, is een ontwikkelruimte van 120 hectare netto bedrijventerrein tot 2030 berekend voor de regio. De ontwikkelruimte wordt in twee tranches beschikbaar gesteld. De eerste tranche loopt tot 1 maart. Tot die datum kunnen gemeenten plannen indienen voor de uitbreiding van bedrijventerreinen.

De Verkenning bedrijventerreinen 2040 is opgesteld om een antwoord te geven op de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

Om te bepalen of er in Duiven ruimte is voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, is het belangrijk om eerst te kijken naar de huidige situatie op de bedrijventerreinen. De ruimte op bestaande bedrijventerreinen kan de uitbreidingsvraag voor nieuwe terreinen beïnvloeden. De analyse van beschikbaar bestaand vastgoed en open ruimtes op bedrijventerreinen in Duiven laat zien dat de bedrijventerreinen van Duiven goed functioneren. Er is beperkte leegstand en er is sprake van efficiënt ruimtegebruik. De mogelijkheden om de ruimtevraag van bedrijven in te vullen op de bestaande terreinen is er niet.

Met het oog op de visievorming voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen tot 2040, heeft de gemeente Duiven Buck Consultants International (vanaf hier BCI) gevraagd om het potentiële marktaandeel tot 2040 voor Duiven in beeld te brengen, binnen de ontwikkelruimte die in regionaal verband verdeeld gaat worden. Op basis van de analyse van de marktbehoefte is er ruimte voor 25 tot 30 hectare tot 2030 en nog eens 10 tot 15 hectare tot 2040.

Op basis van de marktbehoefte en de analyse van de bestaande terreinen is de conclusie dat er ruimte is voor de uitbreiding van bedrijventerreinen in Duiven. Uit vastgestelde visiedocumenten, zoals de Structuurvisie uit 2015, komen drie locaties naar voren die interessant zijn voor nieuwe bedrijventerreinontwikkeling. Het gaat om de uitbreiding van Graafstaete, de uitbreiding van Centerpoort-Noord en de ontwikkeling van de locatie Oostsingel. De locaties Oostsingel en Centerpoort-Noord zijn het meest geschikt voor regionale bedrijventerreinen die ruimte bieden aan bedrijven met een grotere ruimtevraag

(kavels >0,5 hectare met een maximum van 4 hectare). De uitbreiding van Graafstaete is geschikt om te voorzien in de lokale behoefte met kleinere kavels tot 0,5 hectare.

Voor de ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen wordt voorgesteld om Graafstaete in ontwikkeling te nemen. De oppervlakte van het gebied uit de Structuurvisie 2015 is bruto circa 4,5 hectare groot. De locatie is in eigendom van de gemeente, met een status in de Structuurvisie en voorzien van een goede ontsluiting. Uit de analyse van BCI blijkt dat er een ontwikkelbehoefte is van lokale bedrijvigheid. Vanuit de regionale afspraken ten aanzien van de ontwikkeling van lokale terreinen, is voor de ontwikkeling van Graafstaete geen regionale toestemming nodig wanneer de kavels op het terrein <0,5 hectare zijn. Gezien de huidige opzet van Graafstaete is een uitbreiding van het terrein mogelijk binnen deze kaders. De planontwikkeling van Graafstaete kan opgestart worden wanneer de marktbehoefte aan lokale bedrijventerreinen hier aanleiding toe geeft. Er is nog (beperkt) aanbod beschikbaar op de bestaande terreinen.

Voor de locaties voor regionale bedrijventerreinen (Oostsingel en Centerpoort-Noord) gelden ieder terrein eigen voors en tegens om ze aan te wijzen als toekomstig regionaal bedrijventerrein. De locatie Centerpoort-Noord komt naar voren als de voorkeurslocatie voor het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein. Een van de belangrijkste redenen is dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord het beste past binnen de regionale kaders voor de ontwikkeling van regionale terreinen. Het betreft namelijk een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein. De locatie is eenvoudig te ontsluiten op het bestaande bedrijventerrein en kent een beperkt aantal eigenaren. Ook het aantal omwonenden is beperkt. De ontwikkeling vraagt wel aandacht voor de beleidsdoelen die ook op het gebied van toepassing zijn, zoals de status als zoeklocatie voor opwek van zon en wind en de status als ganzenrustgebied.

De locatie Oostsingel is gelegen nabij bestaand woongebied en mogelijk nieuwe woningbouwlocaties, waardoor er een optelsom van ontwikkelingen in het gebied plaatsvindt. Daarnaast worden bij deze ontwikkeling de bedrijventerreinlocaties aan de woongebieden verbonden, terwijl een strikte scheiding tussen wonen en werken een van de kenmerkende ruimtelijke structuren van Duiven is. De maatschappelijke impact is groot en het draagvlak van deze ontwikkeling bij omwonenden kan een knelpunt vormen bij de verdere planvorming. Onduidelijk is op welke manier de ontsluiting van het bedrijventerrein gerealiseerd kan worden met goedkeuring van de provincie. Daarnaast zijn de kosten voor de noodzakelijke infrastructuur fors en worden deze kosten pas later in de planvorming definitief inzichtelijk hetgeen risico's met zich meebrengt.

Binnen de verschillende ontwikkelopties komt de ontwikkeling van 15 hectare bruto op Centerpoort-Noord naar voren als voorkeursvariant. Deze locatie kent dezelfde voordelen van een grotere ontwikkeling van 25 tot 30 hectare, maar heeft daarnaast een aantal aanvullende voordelen ten opzichte van een grote ontwikkeling. De impact op het landschap is minder, dat geldt ook voor de impact op de bedrijfsvoering van grondeigenaren en de impact voor omwonenden is minder. Er zijn geen grote ruimtelijke problemen voorzien en er zijn geen grote verkeerskundige aanpassingen noodzakelijk. Ook op basis van de financiële beoordeling is er een haalbare ontwikkeling mogelijk. Het risico van de ontwikkeling is kleiner vanwege lagere verwervingskosten en een kortere verwachte looptijd. Het betekent ook dat er in de toekomst ruimte blijft voor de verdere uitbreiding van Centerpoort-Noord mocht er sprake zijn van markt- en ontwikkelruimte en de gemeente de ambitie heeft om het gebied verder te ontwikkelen of ruimte voor doelstelling met betrekking tot duurzame opwek van energie door zon en wind.

Inhoud

Inleiding	5
1. Economisch profiel Duiven	6
2. Regionale Samenwerking.....	8
3. Bestaande terreinen	11
4. Ontwikkeldruimte Duiven	14
5. Potentiële ontwikkellocaties	16
Bijlage 1. Strategische verkenning bedrijventerreinen Duiven	
Bijlage 2. Werkgelegenheidscijfers Regio Arnhem, 2018	
Bijlage 3. Quick scan bedrijventerreinen	

Inleiding

Als gevolg van de economische groeikerntaak van eind jaren 90 van de vorige eeuw, zijn de bedrijventerreinen langs de A12 in Duiven uitgegroeid tot één van de drie economische zwaartepunten van de regio Arnhem-Nijmegen. Door de grootte en hoeveelheid van bedrijventerreinen is het voorzieningenniveau in Duiven hoog, met een aanzienlijke concentratie regionaal gerichte detailhandel. Grootschalige bedrijven als IKEA, Loods5, Media Markt, Hornbach en Intratuin zijn te vinden ten zuiden van de A12.

Vergeleken met het Gelderse gemiddelde valt op dat groothandel en transportbedrijven zeer goed in Duiven vertegenwoordigd zijn. Grotere kantooractiviteiten in Duiven ontbreken langs de A12, want deze dienen bij voorkeur bij openbaar vervoersvoorzieningen gesitueerd te worden. De aanwezigheid van de bedrijventerreinen in Duiven heeft ertoe geleid dat de omvang van de werkgelegenheid in Duiven groter is dan de omvang van de beroepsbevolking. De gemeente is daarmee een belangrijke speler in de regionale arbeidsmarkt.

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid, met name vanwege de uitstekende ligging langs de aantrekkelijke economische A12/A15-as. De bedrijventerreinen zijn belangrijk voor verdere economische ontwikkeling en leveren veel werkgelegenheid op.

Met het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 bereiden we bestuurlijke besluitvorming voor over de vraag in hoeverre de gemeente Duiven inspeelt op de toekomstige marktbehoefte aan bedrijventerreinen.

In deze verkenning gaan we achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

- economisch profiel Duiven (H1)
- regionale samenwerking (H2)
- bestaande terreinen (H3)
- ontwikkelruimte (H4)
- potentiële ontwikkellocaties (H5)

In december 2020 is aan de gemeenteraad een kennisgeving verzonden waarin de hoofdstukken economisch profiel Duiven, bestaande terreinen en ontwikkelruimte aan bod zijn gekomen. In deze verkenning zijn deze hoofdstukken vrijwel ongewijzigd opgenomen en aangevuld met de actualiteit van het RPW en de laatste stand van zaken van het aanbod bedrijfskavels in de gemeente Duiven. Daarnaast is het hoofdstuk potentiële ontwikkellocaties toegevoegd.

1. Economisch profiel Duiven

Duiven beschikt over een goede uitgangspositie om de ruimtebehoefte van de logistieke en (maak)industriële bedrijven te kunnen accommoderen. Ten eerste zijn er al veel logistieke- en groothandelsbedrijven gevestigd in Duiven. Die hebben de komende jaren naar verwachting meer ruimte nodig voor uitbreiding op de huidige locatie of uitbreiding elders in de gemeente. Ook voor nieuwe bedrijven is Duiven interessant vanwege de goede ontsluiting van de bedrijventerreinen op de A12. Ook de opwaardering van de A12 en het doortrekken van de A15 biedt kansen om het logistieke en (maak)industriële profiel te versterken.

Het uitgiftetempo op de bedrijventerrein laat dit ook zien (zie bijlage 1A van het rapport van Buck Consultants International, vanaf hier BCI). De afgelopen 20 jaar wordt er gemiddeld 3,5 hectare per jaar uitgegeven. Wanneer we de actuele situatie van de beschikbaarheid van kavels op de bedrijventerreinen bekijken, geeft dit het volgende beeld:

	<i>Uitgeefbaar (ha)</i>	<i>Waarvan direct (ha)</i>	<i>Waarvan in optie (ha)</i>
Seingraaf	11	0	11
Graafstaete	1,9	0,7	1,2
Nieuweling	2,6	1,7	0,9
InnoFase	12,6	5	7,6
Totaal	28,1	7,4	20,7

Figuur 1. Uitgeefbaar bedrijventerreinen. Bron: IBIS, peildatum 5-1-2021

Voor de kavels die in optie zijn, worden op dit moment verregaande gesprekken gevoerd met kopers. Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende Liemerse gemeenten en de rest van de regio. Hierdoor wordt de strategische ligging van Duiven niet optimaal benut en kunnen we geen aanvullende werkgelegenheid creëren op de bedrijventerreinen.

Toegevoegde waarde bedrijventerreinen

Door de goede bereikbaarheid langs de A12 en straks de A15, is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor nieuwe bedrijven. Deze bedrijvigheid zorgt anno 2020 voor circa 17.000 banen, goed voor 66% van de totale werkgelegenheid in de gemeente. De groei van de werkgelegenheid is de afgelopen jaren gemiddeld 3% per jaar geweest (zie bijlage 1A van rapport BCI). De komende jaren wordt uitgegaan van een verwachte gemiddelde jaarlijkse groei van 1,5%, ondanks de coronacrisis van dit moment.

De gemeente Duiven kent mede door het aanbod aan banen de hoogste arbeidsparticipatie van de regio en een laag werkloosheidspercentage (zie bijlage 2). De beschikbaarheid van werk bepaalt in belangrijke mate de variatie in arbeidsparticipatie op gemeentelijk en bovengemeentelijk niveau, zo stelt het CBS¹, en werkenden zijn vaker gelukkig. De WRR² concludeert daarnaast dat werken een belangrijke zingeving aan het leven kan zijn. Mensen met werk zijn ook gezonder, zo concludeert het CBS³. Het aanbod aan banen in Duiven draagt dus bij aan de gezondheid en zingeving van de inwoners van Duiven en haar omliggende gemeenten en maakt mensen gelukkig. Als regionale speler in de arbeidsmarkt is het belangrijk dat de gemeente Duiven deze sterke positie behoudt en versterkt. De regionale functie van Duiven is ook terug te leiden aan het percentage inwoners van Duiven

¹ Verschillen in arbeidsparticipatie tussen buurten in Nederland; waar wonen werkenden, 2015

² Doorgroei van arbeidsparticipatie, 2000

³ Mensen zonder werk voelen zich minder gezond dan werkenden, 2020

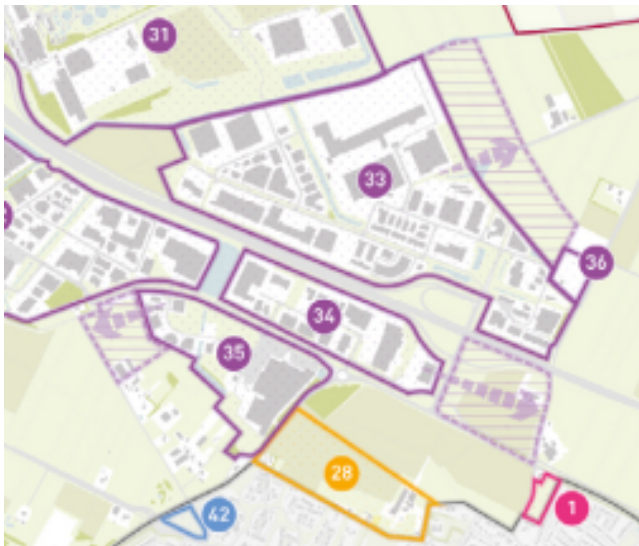
dat in de gemeente werkt, dat is namelijk 22%⁴. De bedrijven in Duiven voorzien dus niet alleen inwoners van Duiven, maar de gehele regio van werk.

Koersdocument Omgevingsvisie

Een vitale economie is één van de vijf hoofdthema's van het Koersdocument Omgevingsvisie van mei 2020. Voor de middellange termijn tot 2030 ligt bij de bedrijventerreinen de nadruk op:

- Het verder versterken van de economische positie van de gemeente Duiven in de regio op basis van toegevoegde waarde.
- Ruimte voor (selectieve) uitbreiding van bedrijventerreinen in de toekomst.
- Aandacht voor uitstraling en goede bereikbaarheid van de bedrijventerreinen.
- Balans tussen ruimte voor economische ontwikkeling, natuur, biodiversiteit en klimaat

Verder valt te lezen: uitgaande van een beperkte toename van de behoefte aan nieuwe bedrijvigheid in de regio Arnhem Nijmegen, kan er in de A12 zone, op basis van toegevoegde waarde, ruimte worden gegeven aan (selectieve) uitbreiding. Op de visiekaart Wonen en Werken (figuur 2) staan zoekgebieden voor bedrijventerreinen met een ontwikkelingsrichting voor mogelijke uitbreidingen. Deze locaties (Graafstaete, Centerpoort-Noord en Oostsingel) zijn ook al benoemd in de Structuurvisie 2015.

Figuur 2. Uitsnede Visiekaart Wonen en Werken, Koersdocument Omgevingsvisie

Het mogelijk in ontwikkeling brengen van nieuwe bedrijventerreinen gaat ten kosten van de open ruimte in het betreffende gebied. De balans tussen ruimte voor economische ontwikkeling, de impact daarvan op de natuur en de open ruimte is een belangrijk aspect om rekening mee te houden bij het bepalen van de ambitie.

⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/32/bijna-4-op-de-10-werkt-en-woont-in-dezelfde-gemeente>

2. Regionale Samenwerking

Samenwerking binnen de regio De Liemers

In de Liemers werkt de gemeente Duiven samen met de gemeenten Doesburg, Montferland, Westervoort en Zevenaar om de regionale economie te versterken. Hiervoor is de 'Liemerse Economische Visie 2040' opgesteld. Deze visie is opgesteld omdat de Liemerse gemeenten graag een sterke economische regio willen blijven. Met een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en voldoende passende werkgelegenheid voor inwoners. De Liemerse gemeenten hebben daarbij de ambitie om de ontwikkelkansen en de economische potentie van de Liemers beter te benutten. Hier wordt invulling aan gegeven door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief perifere detailhandel).

Naast de focus op drie thema's is er een Liemerse Ambassade opgericht. De Liemerse Ambassade voegt een aantal bestaande partijen, die actief zijn op de thema's economie, werk en leefbaarheid, samen. Het betreft het Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt, Liemers++, De Liemers Helemaal Goed en de Liemerse Economische Raad (LER). De Liemerse Ambassade voert de Liemerse Economische Visie uit.

Regionale samenwerking Arnhem-Nijmegen

Binnen de regio Arnhem-Nijmegen is de intentie uitgesproken om te komen tot een versterkte regionale samenwerking, die moet leiden tot een sterkere regio. In de Regionale Agenda Arnhem Nijmegen is de productieve regio een van de speerpunten. De regio wil de komende jaren staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit.

De ambitie is als volgt samen te vatten:

- We positioneren ons als dé groene metropoolregio van ons land.
- We profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050.
- We werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans.

De ontwikkeling van de economie is belangrijk voor onze welvaart en voor de participatie van inwoners in hun werkende leven. Daarom is het belangrijk dat bedrijven in de regio blijven en ondersteund worden in hun groei, dat nieuwe bedrijven zich in de regio kunnen vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. Zo ontstaan er meer banen. De regionale ambitie is groei te initiëren, te faciliteren en aan te jagen voor de realisatie van een substantiële banengroei tot 2025, in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio.

De Liemers wil hier graag bij aanhaken en meewerken aan de speerpunten en het profiel van de regio Arnhem-Nijmegen. Daarnaast heeft de Liemers er belang bij om haar eigen sterke punten verder te ontwikkelen, waar de Liemers economische visie 2040 een belangrijke basis voor vormt. Dit is ook belangrijk voor de regio Arnhem-Nijmegen, die profiteert van een krachtige subregio als de Liemers, die zich verder profileert op haar onderscheidende karakter. De Liemers heeft de bredere regio Arnhem-Nijmegen daarmee daadwerkelijk wat te bieden. Omgekeerd profiteert de Liemers ook van een krachtiger samenwerkingsverband op het schaalniveau van Arnhem-Nijmegen. Er is sprake van een wisselwerking tussen regio en subregio.

Regionaal Programma Werklocaties

Het RPW, dat sinds 2017 de kaders vormt voor het regionaal bedrijventerreinenbeleid, is toe aan een actualisatie voor de periode 2021-2024. Aanzienlijke uitgifte op

bedrijventerreinen in de periode 2016-2019 heeft ertoe geleid dat het overaanbod is terug gedrongen en behoefte is aan nieuwe ontwikkelruimte in de periode tot 2030. Met het nieuwe RPW is er dus sprake van een beleidswijziging van een schrapopgave naar een ontwikkelopgave.

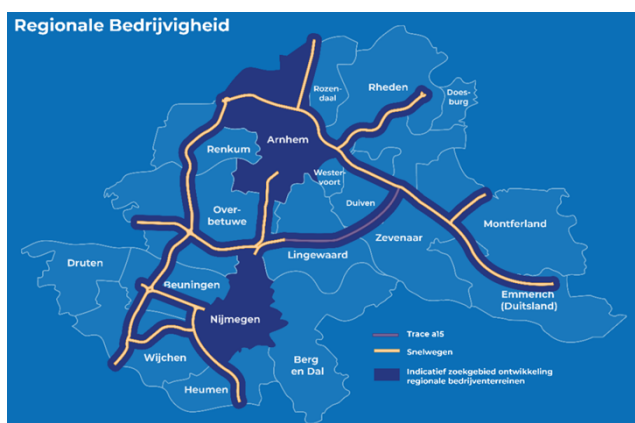
De regionale vraag wordt gebaseerd op de Toekomstverkenning Welvaart en Leefomgeving (WLO) van het Planbureau voor de Leefomgeving en het Centraal Planbureau die worden vertaald naar een behoefte in hectares bedrijventerrein voor de Regio Arnhem-Nijmegen. Op basis van de vraagraming en het beschikbare aanbod in de regio, is een ontwikkelruimte van 120 hectare netto bedrijventerrein tot 2030 berekend voor de regio. Een eerste inventarisatie van de ambities van de gemeenten in de regio laat zien dat er sprake is van een forse overvraag.

De ontwikkelruimte voor de regio is bepaald voordat de coronavirus begin 2020 heeft geleid tot economische krimp. Welke impact corona heeft op de economie op langere termijn en hoe lang het herstel hierna duurt is onzeker. Een vraag die daarmee samenhangt is: in welke mate is de coronacrisis van invloed op ontwikkelruimte uit het nieuwe RPW?

Economisch advies- en onderzoeksbureau Ecorys heeft de vraagraming van de regio opgesteld en zich gebogen over deze vraag. Het antwoord op die vraag is dat de prognose van de ruimtevraag naar bedrijventerreinen is gebaseerd op een lange termijn perspectief op de economische ontwikkeling van Nederland en in het bijzonder de regio Arnhem-Nijmegen. In dit lange termijn perspectief zitten ook periodes van laagconjunctuur. De gevolgen van de coronacrisis op de economie geeft daarom geen aanleiding om aan de berekeningen en daarmee de ontwikkelruimte in het RPW te herzien.

De mogelijkheden voor gemeenten om nieuwe bedrijventerreinen te ontwikkelen, worden bepaald op basis van de uitgangspunten die worden vastgelegd in het RPW. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Nieuwe initiatieven moeten voldoen aan de indicatieve ruimtelijk-economische beleidskaart voor regionale bedrijvigheid (zie figuur 5);
- De locaties voor uitbreiding moeten zoveel als mogelijk aansluiten op de huidige structuur van een bestaand regionaal bedrijventerrein.
- Voor nieuwe ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen is regionale afstemming vereist;
- Voor nieuwe ontwikkeling en uitbreiding van regionale bedrijventerreinen moet een Stappenplan doorlopen worden;

Figuur 3. Indicatief zoekgebied ontwikkeling regionale bedrijventerreinen

De verdeling van de ontwikkelruimte

De regionale ontwikkelruimte bestaat uit een mix van verschillende werkmilieus, waarvoor per milieu de behoefte, het uitgeefbaar aanbod en de daaruit voortkomende ontwikkelruimte is bepaald. Uit de analyse van de marktbehoefte van BCI is vooral een behoefte aan logistiek (geen XXL), gemengd en (maak)industrie naar voren gekomen. In onderstaande tabel is de opbouw van de regionale ontwikkelruimte weergegeven.

Werkmilieu	Ruimtebehoefte 2020 – 2030	Uitgeefbaar aanbod	Ontwikkelruimte
Klassiek – gemengd ⁵	96 ha	60 ha	36 ha
Logistiek ⁶	115,5 ha	55 ha	60,5 ha
Waarvan regulier	46,5 ha	28 ha	18,5 ha
Waarvan XXL ⁷	69 ha	27 ha	42 ha
(Maak)industrie	42 ha	27 ha	15 ha
Agrifood	16 ha	0 ha	16 ha
Hoogwaardig/kantoren	2 ha	8 ha	-6 ha
Totaal	271 ha	150 ha	121,5 ha

Figuur 4. Ontwikkelruimte per werkmilieu

Een groot deel van de ontwikkelruimte zit in het werkmilieu XXL-logistiek. De ontwikkelruimte die resteert voor regionale bedrijventerreinen is circa 80 hectare. Het uitgangspunt voor de verdeling van reguliere regionale bedrijventerreinen is om in eerste instantie 50% van de ontwikkelruimte open te stellen. Dat betekent dat er in de eerste tranche circa 40 hectare regulier regionaal bedrijventerrein wordt verdeeld. Van dit uitgangspunt kan, wanneer bij beoordelen blijkt dat er meerdere geschikte plannen zijn die de regio wil faciliteren en om maatwerk te leveren, tot een maximum van 70% worden afgeweken. Op basis van de tweejaarlijkse monitoring, die medio 2022 plaatsvindt, wordt bepaald hoe met het resterende deel wordt omgegaan.

Het proces voor de kwalitatieve beoordeling van de eerste tranche van zachte plannen voor regionale bedrijvigheid is als volgt:

- Tot 1 maart 2021: indienen zachte plannen met onderbouwing aan de hand van het stappenplan en de criteria voor kwalitatieve beoordeling. De stukken worden ingediend bij het huidig Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW).
- 1 maart t/m 30 april 2021: kwalitatieve beoordeling ingediende zachte plannen. Beoordeling wordt uitgevoerd door het IOW, aangevuld met een externe adviseur.
- 1 mei t/m 30 mei 2021: uitkomsten kwalitatieve beoordeling ter besluitvorming voorleggen aan het bevoegd bestuurlijk overleg.
- Vanaf 1 juni 2021 kunnen plannen in ontwikkeling genomen worden.

Voor de tweede tranche wordt hetzelfde proces doorlopen. Planning en uitgangspunten worden bepaald op basis van de monitoring die medio 2022 plaatsvindt.

Voor lokale bedrijventerreinen is het uitgangspunt dat alle gemeenten de mogelijkheid hebben nieuwe terreinen te ontwikkelen voor lokale bedrijven, mits de kavels een oppervlakte hebben van maximaal 0,5 hectare en de ladder van duurzame verstedelijking succesvol doorlopen wordt. Het is immers belangrijk dat lokaal gebonden bedrijvigheid een plek kan hebben en houden binnen de gemeente. Voor ontwikkelingen met een kaveloppervlakte > 0,5 hectare en/of regionale bedrijventerreinen is regionale afstemming vereist.

3. Bestaande terreinen

Om te bepalen of er in Duiven ruimte is voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen, is het belangrijk om eerst te kijken naar de huidige situatie op de bedrijventerreinen. Zoals in de inleiding al is aangegeven, is het aanbod van direct beschikbare bedrijfskavels minimaal. De Ladder voor duurzame verstedelijking schrijft ook voor dat gemeenten eerst moeten kijken naar de bestaande terreinen voordat uitbreiding van bedrijventerreinen aan de orde is. Enerzijds gaat het om leegstaande panden of panden die te koop staan, maar nog in gebruik zijn. Anderzijds om lege plekken op bedrijventerreinen waar nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen.

De ruimte op bestaande bedrijventerreinen kan de uitbreidingsvraag voor nieuwe terreinen beïnvloeden. Het is belangrijk om rekening te houden met frictieleegstand⁵, zodat verhuizingen tussen locaties mogelijk blijven. Anders gezegd; een bepaalde mate van leegstand is noodzakelijk voor een goed functionerende vastgoedmarkt.

Aanbod bestaand vastgoed

Een analyse van het aanbod van bedrijfspanden in Duiven bij bedrijfsmakelaars (peildatum: 1-10-2020) leert ons het volgende. In totaal staan er 34 panden in de verkoop, waarvan een deel nog in gebruik is door een bedrijf. Deze 34 panden zijn als volgt verdeeld:

- 13 kantoorpanden/-units
- 9 units tot ca. 300m² bvo
- 12 bedrijfshallen

Op het totaal aantal bedrijven in Duiven is het beschikbare aanbod beperkt. Bij de kantoorpanden en units is slechts een deel van het pand beschikbaar, omdat deze onderdeel uitmaken van een bedrijfsverzamelgebouw of een groter kantoorpand.

Geografisch gezien concentreert het beschikbare aanbod zich op 3 bedrijventerreinen, waarbij de grootste concentratie in aantallen zich bevindt in Centerpoort-Noord (21) en Centerpoort-Nieuwgraaf (13). Van de 21 panden op Centerpoort-Noord gaat het, op 2 bedrijfspanden na, uitsluitend om units in grotere objecten. Ook op Centerpoort-Nieuwgraaf is er vooral sprake van units of delen van een bedrijfspand die te koop staat. De overige te koop staande panden staan op 't Holland (2 panden).

Het aanbod van bestaand vastgoed op de Duivense bedrijventerreinen is zodanig laag (< 2% van het totaal), dat er geen aanleiding is om een deel van de uitbreidingsbehoefte af te romen op bestaande terreinen. Het is belangrijk om het aanbod van bestaand vastgoed te monitoren om in te kunnen spelen op marktontwikkelingen en daar waar nodig bedrijven te stimuleren om locaties te revitaliseren waar nodig. Daartoe is er regelmatig afstemming met makelaars.

Eventuele vrijkomende panden op het PDV-cluster op Centerpoort-Nieuwgraaf zijn daarnaast interessant voor transformatie naar grootschalige detailhandel. De positie van Duiven als regionaal detailhandelscluster, zorgt ervoor dat rondom dit cluster leegstaande panden getransformeerd worden naar detailhandel. Voorbeelden hiervan zijn het transformeren van het Groothandelscentrum naar een vestiging van Hornbach en de transformatie van wasserij Lips naar een vestiging van Bisselink Licht. Ook loopt er op dit moment een initiatief op de percelen ten oosten van Van der Garde Tuinmeubelen op

⁵ Tijdelijke leegstand als gevolg van bijvoorbeeld verhuizingen of renovatie waardoor een pand een periode niet wordt gebruikt.

Nieuwgraaf. Bij transformatie moet ook aandacht zijn voor het efficiënter inrichten van bestaande terreinen, onder andere door intensief en meervoudig ruimtegebruik. Voorbeelden hiervan zijn: parkeren op het dak, duurzame daken en gedeelde parkeervoorzieningen.

Open ruimtes op bestaande terreinen

Een analyse van open ruimtes op bedrijventerreinen geeft ons informatie over de onbenutte mogelijkheden voor nieuwe bedrijven op de bestaande locaties. Vanwege de recent onderzochte risico's op 'hittestress' in de zomermaanden en de gewenste bijdrage van groen- en waterstructuren aan de ruimtelijke kwaliteit is het niet wenselijk om de open ruimtes volledig te transformeren naar bedrijventerrein. Wanneer de terreinen bekeken worden, dan is er maximaal 1 hectare aan open ruimte beschikbaar met een bedrijventerreinen bestemming. Deze locaties zijn allemaal in handen van bedrijven of investeringsmaatschappijen en concentreert zich op de terreinen Centerpoort-Nieuwgraaf en Graafstaete. Op Centerpoort-Noord en InnoFase is geen vrije ruimte beschikbaar voor verdere inbreiding.

De open ruimtes zijn grotendeels reservelocaties voor potentiële uitbreidingen van de zittende ondernemers en worden niet actief aangeboden op de markt. Deze zijn dus niet vrij beschikbaar voor nieuwe bedrijven en bieden daarmee op dit moment geen mogelijkheid om invulling te geven aan de behoefte aan nieuwe terreinen. De mogelijkheden om op bestaande open ruimtes nieuwe bedrijvigheid te faciliteren zijn daarmee beperkt. Vanwege de beperkte omvang van de open ruimtes (in totaal maximaal 1 hectare) heeft dit geen invloed op de totale uitbreidingsbehoefte van bedrijventerreinen in Duiven.

Revitalisering en bestrijding leegstand

Het is voor de toekomstbestendigheid van de terreinen belangrijk om de situatie op de terreinen te monitoren en daar waar nodig te investeren in de ruimtelijke kwaliteit (gemeente) of de uitstraling van de bedrijfspanden (vastgoedeigenaren) om deze situatie te behouden. Dat kan in gezamenlijkheid door te streven naar samenwerking of een vorm van parkmanagement, al dan niet verplicht. Een goed voorbeeld van het revitaliseren van een bedrijventerrein en de gevolgen daarop voor de leegstand, is de revitalisering van Centerpoort-Nieuwgraaf.

Revitalisering Centerpoort-Nieuwgraaf

In de periode 2009 tot 2019 is bedrijventerrein Centerpoort-Nieuwgraaf gerevitaliseerd. Het betrof een uitgebreid revitalisatieprogramma van onder andere: civieltechnische verkeersaanpassingen, private investeringen in kwaliteitsverbeteringen van vastgoed en buitenruimte, ruimtelijke intensivering van leegstaande kavels, inzet van een ambtelijk leegstandsteam, publiek en private investeringen in groen, duurzaamheidsmaatregelen en verbeteringen in het openbaar vervoer.

Door het revitaliseringsprogramma is de leegstand in 5 jaar terug gebracht van 8% naar minder dan 1%, hebben private marktpartijen significante investeringen gedaan in (her)ontwikkelingslocaties, is een ondernemersalliantie actief voor afval, groen en energie als opmaat naar een parkmanagementorganisatie en is een toekomstbestendige infrastructuur gecreëerd op het bedrijventerrein. Hierdoor blijft het bedrijventerrein aantrekkelijk voor grote publiekstrekkende bedrijven, zoals IKEA, Hornbach en Loods5.

Uit onderzoek naar grootschalige winkelgebieden in de regio Arnhem-Nijmegen (I&O Research en Ecorys, dec 2016) is gebleken dat bedrijventerrein Centerpoort-Nieuwgraaf de hoogste publiekswaardering heeft gekregen. Dit is het bewijs van een geslaagd revitaliseringsprogramma.

Een ander beproefd middel is het inzetten van een leegstandsteam. Op Centerpoort-Noord heeft de gemeente het initiatief genomen om een ambtelijk leegstandsteam op te richten. Dit team heeft samen met de zittende ondernemers, makelaars en andere betrokken partijen de leegstand op het bedrijventerrein aangepakt. Dit heeft ervoor gezorgd dat de leegstand is afgenomen tot onder de 2%. Eerder is bedrijventerrein 't Holland gerevitaliseerd, waardoor er binnen de gemeente Duiven geen bedrijventerreinen zijn met structurele leegstand en leegstaande kavels. Om deze situatie te behouden is het voor de uitbreiding en aanleg van nieuwe bedrijventerreinen belangrijk om gefaseerd en met aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit te ontwikkelen. Wanneer een nieuwe fase van een ontwikkeling start, wordt eerst bekeken hoe de bestaande terreinen functioneren en of de uitbreidingsvraag daar ingevuld kan worden.

Conclusie

De analyse van beschikbaar bestaand vastgoed en open ruimtes op bedrijventerreinen in Duiven laat zien dat de bedrijventerreinen van Duiven goed functioneren. Er is beperkte leegstand en er is sprake van efficiënt ruimtegebruik. De mogelijkheden om de ruimtevrage van bedrijven in te vullen op de bestaande terreinen is er niet. Er is op dit moment ook geen noodzaak om bestaande terreinen te herstructureren of transformeren.

4. Ontwikkelruimte Duiven

Met het oog op de visievorming voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen tot 2040, heeft de gemeente Duiven BCI gevraagd om het potentiële marktaandeel tot 2040 voor Duiven in beeld te brengen, binnen de ontwikkelruimte die in regionaal verband verdeeld gaat worden. Het rapport van BCI is als bijlage 1 toegevoegd aan de Verkenning.

Het onderzoek van BCI is uitgevoerd voor de coronacrisis. In het eerste kwartaal van 2020 leidde dit in Nederland tot een economische krimp van 1,5%. Vervolgens kromp de economie in het tweede kwartaal met een historische 8,5%, waarna in het derde kwartaal een herstel van 7,8 procent volgde. Het Nederlandse bbp ligt met deze cijfers 3% onder het niveau van eind 2019. Daarmee is de impact van de coronacrisis minder sterk dan gemiddeld in de EU⁶. Uiteraard moet de impact van de tweede lockdown nog duidelijk worden. Vanuit het regionale onderzoek naar de marktbehoefte is aangegeven dat het WLO 1,5% scenario de basis is en dat die een doorlooptijd van 10 jaar heeft. De corona-crisis kan een dip geven, maar vereffend zich in die 10 jaar weer. Voorlopig is er nog geen reden om af te wijken van de scenario's, juist omdat dat scenario's dus over een langere periode gaan, met daarin ook laagconjunctuur.

BCI geeft aan dat er sprake is van een goede marktbasis om nieuwe bedrijventerreinen in Duiven te ontwikkelen. Dit baseert zij op basis van de langjarige regionale prognoses van de ruimtevraag voor bedrijventerreinen, de trends en ontwikkelingen in belangrijke sectoren voor Duiven en het beperkt beschikbare aanbod aan bedrijfskavels in Duiven. BCI heeft op basis van vier verschillende analyses een bandbreedte aangegeven voor ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen tot 2030 en tot 2040. Vervolgens heeft BCI een reële bandbreedte voor de gemeente Duiven bepaald. Tot 2040 gaat het om een additionele ontwikkelopgave van 35 tot 45 hectare netto uitgeefbaar, voor zowel lokaal gebonden als regionaal georiënteerde bedrijven. Ongeveer 25 tot 30 hectare netto is voorzien in periode tot 2030.

Sectoren en doelgroepen

Bij het op de markt brengen van nieuw aanbod in Duiven is het belangrijk om goed te kijken naar andere ontwikkellocaties in de regio om zo onnodige concurrentie te voorkomen. BCI adviseert daarom om geen grote XXL-logistieke bedrijven te accommoderen in Duiven, omdat hiervoor binnen de regio voldoende alternatieve locaties beschikbaar zijn. BCI geeft aan dat met de goede uitgangspositie Duiven in de komende jaren een belangrijke rol kan blijven vervullen als toekomstbestendige vestigingslocatie voor verschillende typen bedrijven uit Duiven zelf, maar zeker ook uit de Liemers en daarbuiten.

Voor Duiven zijn de volgende kansrijke sectoren en doelgroepen benoemd met een verwachte ruimtevraag de komende jaren:

- Kleinere- en middelgrote logistieke bedrijven (kleiner dan 4 hectare; geen XXL) met behoefte aan een goede ontsluiting op A12/A15.
- Groothandel (business-to-business) gespecialiseerd (bijv. metaalelektro) en/of gericht op de Duitse afzetmarkt.
- Bedrijven binnen de (maak)industrie met lichte activiteiten (tot milieucategorie 3.2).
- (Inter)nationaal georiënteerde snel groeiende bedrijven in e-commerce.

⁶ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/46/impact-corona-op-nederlandse-economie-minder-sterk-dan-gemiddeld-in-de-eu>

De ruimtevrage tot 2040 is niet alleen afkomstig van de bedrijven uit Duiven die willen uitbreiden of noodgedwongen moeten verhuizen. De bedrijventerreinen in Duiven vervullen ook een belangrijke regionale functie. Nieuwe bedrijventerreinen moeten daarom ook ontwikkeld worden voor:

- groeiende bedrijven uit de Liemers die op een lokaal terrein 'uit hun jasje' groeien;
- de overloop van ruimte-extensieve bedrijven uit de gemeente Arnhem;
- verplaatsende bedrijven uit de Achterhoek die dicht(er) bij Arnhem willen zitten.

Conclusie

Op basis van de analyse van de marktbehoefte is er ruimte voor 25 tot 30 hectare tot 2030 en nog eens 10 tot 15 hectare tot 2040. Met de ontwikkeling van nieuwe terreinen zijn baten te verwachten, maar daar staan ook risico's tegenover. Voor de mogelijke ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen is bereikbaarheid belangrijk, omdat de logistiek, groothandel en e-commerce verantwoordelijk zijn voor meer dan de helft van de ruimtevrage. Ook de gestelde klimaatopgaven dienen een prominente rol krijgen, bijvoorbeeld door een duurzaam energieprofiel op het terrein, passende maatregelen voor klimaatadaptatie en circulariteit en een goede landschappelijke inpassing.

5. Potentiële ontwikkellocaties

Op basis van de marktbehoefte en de analyse van de bestaande terreinen, is de conclusie dat er ruimte is voor de uitbreiding van bedrijventerreinen in Duiven. Uit vastgestelde visiedocumenten zoals de Structuurvisie Duiven uit 2015 en het Koersdocument Omgevingsvisie, komen drie locaties naar voren die interessant zijn voor nieuwe bedrijventerreinontwikkeling. Het gaat om de uitbreiding van Graafstaete, de uitbreiding van Centerpoort-Noord en de ontwikkeling van de locatie Oostsingel. De drie locaties liggen naast of nabij bestaande bedrijventerreinen en transportassen. Voor de locaties Graafstaete en Oostsingel geldt dat deze in de nabijheid liggen van potentiële woningbouwlocaties.

De locaties Oostsingel en Centerpoort-Noord zijn het meest geschikt voor regionale bedrijventerreinen die ruimte bieden aan bedrijven met een grotere ruimtevraag (kavels >0,5 hectare met een maximum van 4 hectare). De uitbreiding van Graafstaete is geschikt om te voorzien in de lokale behoefte met kleinere kavels tot 0,5 hectare.

Gebieden buiten de bestaande bedrijventerreinen, maar wel nabij transportassen zijn niet in beeld, omdat het RPW nadrukkelijk uitgaat van het uitbreiden van bestaande terreinen of het ontwikkelen van nieuwe locaties direct gelegen aan bestaande bedrijventerreinen. Hieronder gaan we dieper in op de karakteristieken van de verschillende ontwikkellocaties.

Graafstaete

De locatie Graafstaete ligt ten westen van het bestaande bedrijventerrein en wordt aan de noordzijde begrensd door de Graafsingel en Meerstraat, aan de oostzijde door het bestaande bedrijventerrein, aan de westzijde door de Engsestraat en ten zuiden door de bedrijfsgebouwen van de voormalig eigenaar. Het gebied wordt gebruikt voor agrarische doeleinden en is in 2009 door de gemeente Duiven aangekocht ten behoeve van de ontwikkeling van bedrijventerrein.

De uitbreiding van Graafstaete is een goede locatie voor lokaal, gemengd bedrijventerrein. Niet alleen is de locatie in eigendom van de gemeente, het gebied heeft in het Koersdocument Omgevingsvisie de status van zoekgebied voor bedrijventerreinen. Deze status ligt al sinds de Structuurvisie 2015 op het gebied. Het sluit aan op het bestaande bedrijventerrein. Er is in de opzet van het huidige bedrijventerrein al rekening gehouden met een toekomstige ontwikkeling, waardoor er eenvoudig en zonder grote investeringen een aansluiting gemaakt kan worden op het bestaande wegennet.

Een bedrijventerreinontwikkeling op deze locatie vraagt aandacht voor een woning gelegen ten noorden van het gebied. Ook landschappelijke inpassing, vanuit het zicht vanaf de Rijksweg en archeologie en cultuurhistorie vragen aandacht.

Figuur 5. Uitsnede Koersdocument omgevingsvisie Graafstaete

Vergelijkende analyse Centerpoort-Noord versus Oostsingel

Voor de locaties Centerpoort-Noord en de Oostsingel is een vergelijkende ruimtelijke analyse en financiële verkenning uitgevoerd door adviesbureaus SAB en PAS. In de analyse is bekeken of er een locatie op het gebied van ruimtelijke aspecten de voorkeur geniet. Voor de gebieden zijn ook indicatieve ruimtegebruikskarten opgesteld om een

beeld te krijgen bij de mogelijke inrichting van de potentiële ontwikkelgebieden. Op basis van de ruimtegebruikskarten is er een eerste financiële verkenning uitgevoerd om te bekijken of de locaties leiden tot een financieel haalbare ontwikkeling. De verdieping is uitgevoerd op basis van de marktbehoefte zoals die is berekend door BCI, dat wil zeggen een ontwikkeling van circa 25 hectare netto uitgeefbaar. De volledige ruimtelijke analyse inclusief de ruimtegebruikskarten is in bijlage 3 te vinden.

Ruimtelijke vergelijking

Uitbreiding Centerpoort-Noord

De planlocatie Centerpoort-Noord ligt ten noorden van het bestaande bedrijventerrein Centerpoort-Noord. Het gebied wordt voor agrarische doeleinden gebruikt, met name als grasland voor vee. Ruimtelijk is het plangebied begrensd door de Wijde Wetering aan de noordwestzijde, de Kerkstraat aan de noordzijde, de Giesbeeksestraat aan de oostzijde en het bestaande bedrijventerrein aan de zuidzijde. Centraal in het plangebied staat één agrarisch bedrijf in de vorm van een melk- en rundveebedrijf.

De ruimtelijke impact van een bedrijventerreinontwikkeling op deze locatie is minder groot dan bij de ontwikkeling van de Oostsingel. De locatie kan meer worden gezien als een logische uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein. Ook zal er minder aandacht nodig zijn voor de verkeerkundige en milieukundige inpassing van het bedrijventerrein, voornamelijk vanwege de beperkte gevoelige functies en reeds geschikte infrastructuur waarop waarschijnlijk aangesloten kan worden. Dat betekent dat de civiele kosten lager liggen. Het aantal eigenaren in het gebied (2) is beperkt.

Wel geldt dat de locatie bij een grote ontwikkeling van ca 25 hectare netto gevoelsmatig een grotere claim legt op het landschap en dat de gronden vanuit de provincie ook een ruimteclaim hebben als ganzenrustgebied. Tot slot lijkt Centerpoort-Noord in potentie een geschikte locatie voor het opwekken van windenergie. Een keuze om hier bedrijventerrein te realiseren heeft gevolgen voor de mogelijkheden van het realiseren van deze energieambitie.

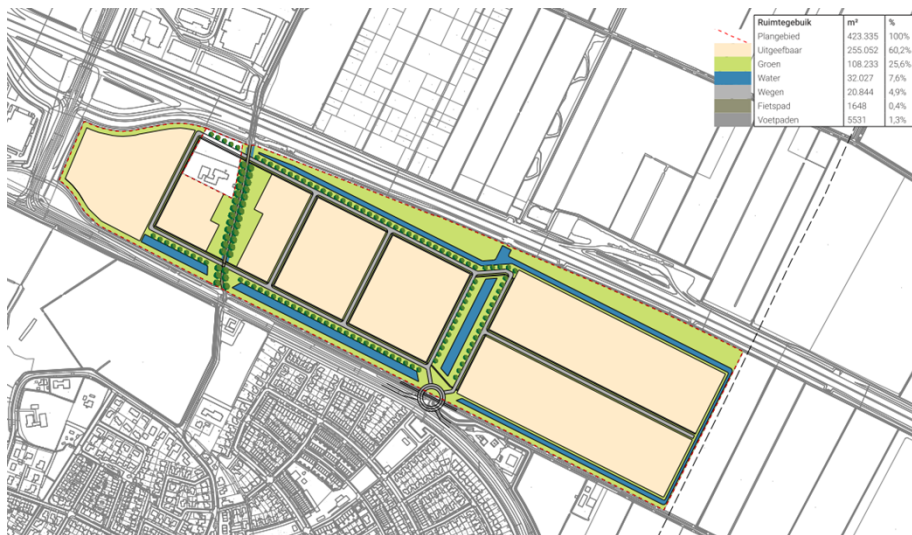
Figuur 6. Indicatieve ruimtegebruikskaat Centerpoort-Noord

Oostsingel

De locatie Oostsingel ligt tussen de A12 en de Roodwilligenstraat. Het plangebied bestaat evenals de Centerpoort-Noord locatie uit agrarische grond met grasland voor vee. Het

plangebied wordt onderbroken door de Broekstraat, die naar het buitengebied leidt. In het plangebied ligt een veehouderij, een paardenhouderij en een caravanstalling. Aan de westzijde van het plangebied is een dierenpension aanwezig. In de studie is het uitgangspunt gehanteerd dat het dierenpension behouden blijft. Het plangebied grenst aan de ten zuiden gelegen wijk Lommerweide. Vanwege de dichte groensingel tussen de Oostsingel en de woonwijk is er geen visuele verbinding aanwezig tussen het plangebied en de woonwijk.

Bij de Oostsingel is er sprake van een complexe verkeerskundige situatie. In de studie is uitgegaan van de realisatie van een rotonde. In afstemming met de provincie zal moeten blijken of een rotonde wenselijk en mogelijk is. Er zijn twee modellen gemaakt met dezelfde uitgangspunten, alleen is in de tweede variant de rotonde aan de Oostsingel westelijker gepositioneerd bij de kruising Broekstraat-Oostsingel. Deze verkeerskundige situatie zal ook de nodige inspanning vragen in het realiseren van draagvlak bij de provincie, waarvan de uitkomst onzeker is. Daarnaast geldt dat de ruimtelijke impact van het realiseren van een bedrijventerrein langs de Oostsingel ook maatschappelijk gezien de nodige reacties op zal leveren.

Figuur 7. Indicatieve ruimtegebruikskaart Oostsingel

In het kader van de woningbouwopgave in Duiven worden verschillende gebieden in de nabijheid van de Oostsingel onderzocht voor de realisatie van woningen. De ontwikkeling van de Oostsingel zou betekenen dat er een stapeling is van ambities in hetzelfde gebied. Dat zou ten koste gaan van de strikte scheiding van wonen en werken zoals die in Duiven bestaat. De nabijheid van diverse milieugevoelige functies maakt dan ook dat hier extra aandacht nodig is voor de milieukundige inpassing van een bedrijventerrein. Daartegenover staat wel dat er geen grote beleidsmatige ruimteclaims (denk aan duurzame opwek van energie en ganzenrustgebied, zoals bij Centerpoort-Noord) op het gebied liggen. Daarnaast is een deel van het te ontwikkelen gebied reeds in eigendom van de gemeente. Het aantal eigenaren in het gebied (5) is groter dan bij Centerpoort-Noord.

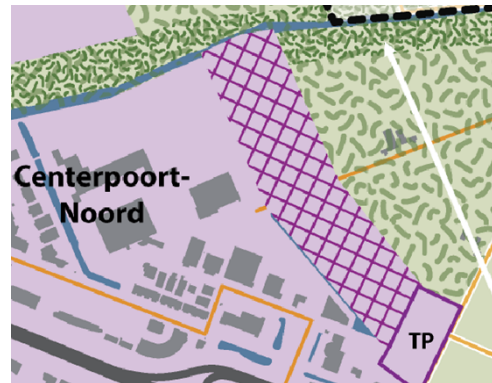
Alternatieve variant Centerpoort-Noord

De studie van SAB en PAS is uitgevoerd op basis van de potentiële marktbehoefte voor Duiven zoals die is berekend door BCI. Na afronding van de studie is ervoor gekozen om voor de locatie Centerpoort-Noord een kleinere variant uit te werken op basis van de contouren in de Structuurvisie Duiven en het Koersdocument Omgevingsvisie. Deze keuze is gemaakt vanwege de ruimtelijke impact van beide grote ontwikkelingen en de

inventarisatie in de regio van de ontwikkelbehoefte van de verschillende gemeenten. Hieruit blijkt dat de gemeenten een forse overvraag hebben ten opzichte van de te verdelen ontwikkelruimte. Daarnaast wordt de ontwikkelruimte in twee tranches verdeeld. De kans dat de gemeente Duiven bij de eerste tranche van de verdeling van de ontwikkelruimte 25 hectare netto krijgt toegewezen is onzeker.

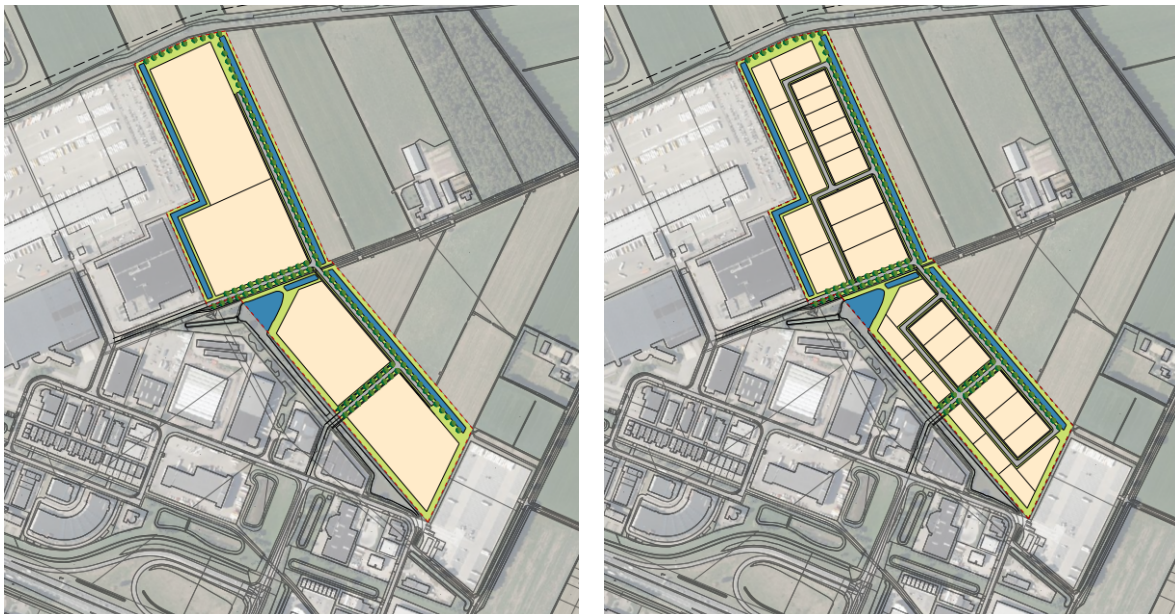
Een kleinere ontwikkeling voor regionale bedrijventerreinen is op de locatie Oostsingel niet wenselijk vanwege de complexe infrastructurele situatie (bijv. ontsluiting via kruispunt met de Broekstraat) en beperkte omvang (circa 5 hectare netto uitgeefbaar). Een unieke ontwikkeling van een bijzondere vorm van bedrijvigheid (bijvoorbeeld in de vrijetijdseconomie) is een goed alternatief op deze locatie.

De alternatieve uitbreiding van Centerpoort-Noord, op basis van de contour uit de Structuurvisie, is goed in te passen. De ontwikkeling is circa 16 hectare groot. De locatie heeft in basis dezelfde opzet als de grote ontwikkeling van Centerpoort-Noord, maar kent daarnaast een aantal voordelen. De verwerving van de gronden is eenvoudiger omdat er in deze variant geen bedrijf uitgekocht moet worden om de ontwikkeling mogelijk te maken. De ruimtelijke impact van de ontwikkeling is minder en de financiële risico's nemen af vanwege een kleinere investering en grotere kans op snelle uitgifte van het bedrijventerrein.

Figuur 8. Uitsnede Structuurvisie Duiven 2015

Hieronder zijn twee voorbeelden van een mogelijke ontwikkeling van Centerpoort-Noord weergegeven. Afhankelijk van de gewenste doelgroepen kan geschoven worden tussen verschillende varianten. De ruimtegebruikskarten zijn een eerste aanzet om een beeld te krijgen van de uitbreiding van Centerpoort-Noord. Het verschil in kavelgrootte heeft ook gevolgen voor het percentage uitgeefbaar terrein. Deze varieert tussen de 9 en 10 hectare netto bedrijventerrein.

Figuur 9. Indicatieve ruimtegebruikskarten alternatieve uitbreiding Centerpoort-Noord, grote en kleine kavels

Zoals uit de kaarten valt af te lezen is er nadrukkelijk aandacht voor water, groen en landschappelijke inpassing. Het bestaande water bij de Kosterstraat blijft gehandhaafd en tussen het bestaande bedrijventerrein en het nieuwe deel van het bedrijventerrein is een watergang aanwezig, deels bestaand en deels nieuw. De landschappelijke overgang is gerealiseerd door middel van een brede watergang (in het verlengde van de watergang ten noorden van de Truckparking). In deze groenzone is een bommenrij aanwezig die voor landschappelijke inpassing van de bedrijfsgebouwen zorgt.

Financiële verkenning

De financiële verkenning is uitgevoerd op basis van de ruimtegebruikskaarten van SAB, de marktbehoefte berekend door BCI en gemeentelijke informatie zoals de grondprijzen in Duiven. De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van de financiële verkenning. Er is waar mogelijk aangesloten op de uitgevoerde onderzoeken, huidige inzichten en verwachtingen en vigerend beleid.

Looptijd

Voor het verwachte uitgiftetempo is gebruik gemaakt van de door BCI opgestelde 'Strategische verkenning bedrijventerreinen Duiven' (d.d. 1 april 2020). Daarin is aangegeven dat er over de afgelopen 10 jaar in Duiven een gemiddelde jaarlijkse uitgifte van 2,5 hectare is geweest, waarbij in het laatst geanalyseerde jaar (2018) circa 5,5 hectare aan bedrijventerreinen is uitgeven in Duiven.

Vanwege dit uitgiftetempo zal de looptijd bij beide de grote ontwikkelingen van Centerpoort-Noord en Oostsingel langer zijn dan 10 jaar. De kleine variant van Centerpoort-Noord kent op basis van het verwachte uitgiftetempo een looptijd van ca. 5 jaar. Daarmee zijn de financiële risico's van de kleine ontwikkeling minder.

Grondprijzen

Voor de grondprijzen is aansluiting gezocht bij de geldende marktconforme grondprijzen in de gemeente Duiven

Civiele kosten

Bij de civiele kosten geldt voor beide locaties in grote lijnen dezelfde uitgangspunten. Het stedenbouwkundig plan van Oostsingel kent echter meer verharding en groen, wat zich in de berekeningen vertaalt in hogere civiele kosten. De kosten voor een verkeerskundige oplossing van het kruispunt Broekstraat-Oostsingel zorgt voor een hogere post buitenplanse kosten. Bovendien is de verwachting dat er meer kosten gemaakt moeten worden bij Oostsingel voor de aanleg en aansluiting van de riolering.

Inbrengwaardes opstallen

Omdat er op dit moment nog geen taxatie beschikbaar is, is op basis van de bekende WOZ-waardes, een inbrengwaarde berekend voor de opstallen met grond.

Voor de inbrengwaarde van grond geldt dat deze nu vanwege de fase van planvorming grof en ruim in geschat. De inbrengwaardes zullen nog wel moeten worden getaxeerd. De gemeente kan niet meer betalen dan een taxatiewaarde vanwege het feit dat onrechtmatige staatssteun niet is toegestaan.

Resultaten

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste financiële resultaten van de verschillende ontwikkelopties vergeleken. De ontwikkeling van een bedrijventerrein van 25-30 hectare zijn onderling met elkaar vergeleken en hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein van 15 hectare. De tabel geeft aan hoe de verschillende ontwikkelopties scoren op financieel gebied. Een groen vlak ten opzichte van een wit vlak betekent dat een terrein beter scoort. Twee groene vlakken betekent dat de terreinen vergelijkbaar zijn. Dit zegt niets over meer beleidsmatige doelstellingen zoals impact op de open ruimte en type bedrijvigheid.

	Kosten (o.a. verwerving)	Opbrengsten (uit verkoop kavels)	Resultaat	Risico's (financieel en onzekeerheden)
<i>Ontwikkeling 25-30 hectare netto</i>				
Centerpoort-Noord				
Oostsingel				
<i>Ontwikkeling 15 hectare netto</i>				
Centerpoort-Noord - grote kavels				
Centerpoort-Noord - kleine kavels				

Figuur 10. Samenvatting financiële resultaten ontwikkelopties

In deze fase van planvorming moet niet blindgestaard worden op een positieve beoordeling. De gronden zijn niet in bezit van de gemeente (grotendeels). Een potentieel positief resultaat komt bij de verwerving van de gronden voor een groot deel terecht bij de grondeigenaren. Daarbij geldt: hoe concreter de planvorming en zekerder het is dat de nieuwe ontwikkeling gerealiseerd gaat worden, hoe “warmer” de grond wordt en hoe hoger de inbrengwaarde berekend zal worden.

De grootste factor die van invloed is op het eindresultaat bij de start van de exploitatie is de verwerving. Het aandeel van de verwerving in de totale kosten van de planontwikkeling is fors en varieert van 40 tot 60%. Daarnaast zijn onderdelen als het uitgiftetempo en plankosten ook van invloed op het financieel resultaat wanneer de planontwikkeling in een volgende fase komt. De verkenning schetst slechts een eerste financieel beeld van de haalbaarheid van de plannen.

Er zit een verschil tussen de kosten in de verschillende opties van 25 tot 30 hectare. De verwervingskosten voor Centerpoort-Noord worden hoger ingeschat dan van de Oostsingel. Dit is deels te verklaren doordat er bij de ontwikkeling Oostsingel een deel in eigendom is van de gemeente (de grond in de oksel van de afrit van de A12), een andere grote factor is een verschil in de verwachte aankoopkosten.

Het verschil in opbrengsten is te herleiden uit de zichtlocaties die de Oostsingel heeft ten opzichte van Centerpoort-Noord. Voor de zichtlocaties bij de Oostsingel kan een hogere grondprijs gevraagd worden dan de gronden van Centerpoort-Noord waar dit niet het geval is.

Een solitaire ontwikkeling in de oksel van de afrit van de A12 is een mogelijkheid die eerder dit hoofdstuk is genoemd. De financiële haalbaarheid van een ontwikkeling op deze locatie is onzeker. Het is onduidelijk of de kosten voor infrastructuur terug te verdienen zijn met een ontwikkeling en het is niet zeker dat deze kosten bekostigd mogen worden uit de ontwikkeling. Daarnaast is het afhankelijk van de type ontwikkeling of deze voldoende opbrengsten kan genereren om tot een financieel positief resultaat te leiden. Indien gewenst kan dit in de toekomst nader worden onderzocht.

Ruimtegebruik

Een vergelijking van de verschillende ontwikkelvarianten op het gebied van het ruimtegebruik laat een volgende beeld zien:

	Centerpoort-Noord			Oostsingel			Centerpoort-Noord Grote kavels			Centerpoort-Noord Kleine kavels	
Ruimtegebruik (hectare en %)											
Uitgeefbaar	23,6	64		25,5	60		10,3	64		8,8	54
Verharding	2,5	7		2,8	7		0,9	6		1,9	12
Groen	7,7	21		10,8	25		3,3	20		3,8	24
Water	3,0	8		3,2	8		1,6	10		1,6	10
Totaal	36,8	100		42,3	100		16,1	100		16,1	100

Figuur 11. Ruimtegebruik ontwikkelopties

De potentiële uitgeefbare grond bij de ontwikkeling van Centerpoort-Noord en de Oostsingel is vrijwel gelijk. Het grootste verschil tussen de ontwikkelingen is dat er meer bruto hectares nodig zijn bij de Oostsingel gebruikt wordt om tot een vergelijkbaar netto uitgegeven bedrijventerrein te komen. Er is vooral meer ruimte nodig voor groen bij de ontwikkeling van de Oostsingel. Het percentage uitgeefbaar is daardoor lager dan bij Centerpoort-Noord. De verschillen in het resultaat tussen de kleine variant van Centerpoort-Noord is volledig verklaren door het ruimtegebruik. Kleinere kavels ten opzichte van grote kavels betekent een lager percentage uitgeefbaar en hogere kosten voor verharding en groen. Dit zorgt voor minder inkomsten van de verkoop van kavels en meer kosten voor het aanleg van de openbare ruimte.

Er zitten in al deze varianten nog ruimte voor efficiëntie en daarmee het resultaat te verbeteren. Tegelijkertijd is het beschikbaar houden van ruimte voor biodiversiteit/natuur, groen en water van belang om de toekomstbestendigheid van bedrijventerreinen te garanderen. Met andere woorden: er zitten ook grenzen aan het efficiënt ruimtegebruik wanneer dat ten koste gaat van bijvoorbeeld de landschappelijke inpassing, duurzaamheid of natuurinclusief ontwikkelen.

Conclusies financiële verkenning

Op basis van de financiële verkenning van de verschillende ontwikkelopties kan gesteld worden dat de ontwikkeling van zowel de Oostsingel als Centerpoort-Noord (in zowel de grote als kleine variant) financieel haalbaar is. Het verschil in resultaat tussen Oostsingel en Centerpoort-Noord zal in de praktijk klein zijn, omdat bij de verwerving een (groot deel) van het potentiële resultaat voor de gemeente wordt afgeroomd door de grondeigenaren. In een later stadium moeten de verkenning vertaald worden naar een grondexploitatie met daarin

een uitwerking en nadere onderbouwing van onder andere de risico's, toerekening bovenplanse kosten en waardering van de in te brengen percelen.

Voor de kleine variant van de ontwikkeling Centerpoort-Noord is de ontwikkeling met grote kavels, of een gemengde ontwikkeling van kleine en grote kavels financieel haalbaar. Een ontwikkeling met alleen kleine kavels is financieel minder aantrekkelijk en daarnaast markttechnisch niet wenselijk.

Voor de locatie Oostsingel geldt dat door een opeenstapeling van ambities en de aanpak van de huidige problematiek rondom de kruising bij de Broekstraat / Oostsingel, er mogelijk meer kosten gemaakt worden dan momenteel ingeschat. Het is de vraag of de bovenplanse voorzieningen (rotonde of kruisingen met verkeerslichten met fietstunnel) volledig toegerekend kunnen worden aan de ontwikkeling van de bedrijventerreinen. Dat betekent dat ze niet volledig verhaald kunnen worden en daardoor voor een groot deel voor rekening van de gemeente komen.

Voor de locatie Centerpoort-Noord is de inschatting dat de niet verhaalbare kosten lager zijn dan die van de bovenplanse ontwikkeling bij Oostsingel. De toerekenbaarheid van kosten in het kader van kostenverhaal is voor deze locatie dus beter omdat er minder bovenplanse kosten verwacht worden.

Kortom:

- De ontwikkeling van Centerpoort-Noord in kleine opzet kent de minste risico's voor de gemeente.
- Het resultaat van de grondexploitatie voor de gemeente is vooral afhankelijk van de hoogte van de inbrengwaarde (voor welk bedrag kan de gemeente de gronden aankopen waarbij geldt hoe eerder hoe beter).
- In vervolgfase kan een financiële berekening opgesteld worden die inzicht geeft in het te verwachten financiële resultaat.

Geen uitbreiding van bedrijventerreinen

Een andere optie is om geen uitbreiding van bedrijventerreinen na te streven. Het is namelijk een keuze om een plan in te dienen bij de regio om aanspraak te maken op de regionale ontwikkelruimte en geen verplichting. De gevolgen van de keuze om geen plan in te dienen zijn op dit moment lastig in te schatten. Het betekent in ieder geval dat we de economische groei niet in Duiven faciliteren. Daardoor kunnen we geen banen creëren op nieuwe terreinen en geen stimulans geven aan de welvaartsontwikkeling en zingeving van inwoners van Duiven en de regio. Aan de andere kant gaan er geen financiële risico's mee gepaard en blijft de huidige open ruimte in het buitengebied behouden.

In de praktijk zal het tot gevolg hebben dat andere gemeenten in de regio bedrijventerreinen ontwikkelen, waardoor zij hun economische positie en aantrekkingskracht voor bedrijven verbeteren. De gemeente Duiven kan bestaande ondernemers niet accommoderen waardoor ze bij ruimtegebrek en ontbrekend aanbod in Duiven vertrekken naar een locatie buiten de gemeente. Daarnaast kunnen bedrijven van buiten Duiven zich alleen in leegstaande panden vestigen, die niet altijd aansluiten op de wensen en eisen van bedrijven.

Afwegingen en voorkeursvariant

Lokaal bedrijventerrein – Uitbreiding Graafstaete

Voor de ontwikkeling van lokale bedrijventerreinen wordt voorgesteld om Graafstaete in ontwikkeling te nemen. De oppervlakte van het gebied uit de Structuurvisie is bruto circa 4,5 hectare groot. De planontwikkeling van Graafstaete kan opgestart worden wanneer de marktbehoefte aan lokale bedrijventerreinen hier aanleiding toe geeft. Er is nog (beperkt) aanbod beschikbaar op de bestaande terreinen.

De locatie is in eigendom van de gemeente, met een status in de structuurvisie en voorzien van een goede ontsluiting. Uit de analyse van BCI blijkt dat er een ontwikkelbehoefte is van lokale bedrijvigheid. Op basis van het nieuwe RPW, is voor de ontwikkeling van Graafstaete geen regionale toestemming nodig wanneer de kavels op het terrein <0,5 hectare zijn. Gezien de huidige opzet van Graafstaete is een uitbreiding van het terrein mogelijk binnen deze kaders.

Regionaal bedrijventerrein – Uitbreiding Centerpoort-Noord

Voor beide locaties voor regionale bedrijventerreinen gelden voor beide terreinen Centerpoort-Noord en Oostsingel ieder hun eigen voors en tegens om ze aan te wijzen als toekomstig regionaal bedrijventerrein. Dat betekent dat de verschillende aspecten van de ontwikkelingen afgewogen moeten worden.

Op basis van de financiële verkenning is de conclusie dat de verschillende ontwikkelingen haalbaar zijn. De investeringen die moeten worden gedaan om de locatie juridisch (bestemmingswijziging) en technisch bouwrijp (verwerving, bouw- en woonrijp maken) te maken zullen door gronduitgifte kunnen worden terugverdiend.

De locatie Centerpoort-Noord komt naar voren als de voorkeurslocatie voor het ontwikkelen van een regionaal bedrijventerrein. Een van de belangrijkste redenen is dat de uitbreiding van Centerpoort-Noord het beste past binnen de regionale kaders voor de ontwikkeling van regionale terreinen. Het betreft namelijk een uitbreiding van een bestaand bedrijventerrein. Vanuit de regionale verdeling van ontwikkelruimte is dit één van de belangrijkste randvoorwaarden om hectares bedrijventerreinen toe te kunnen voegen. De locatie is eenvoudig te ontsluiten op het bestaande bedrijventerrein en kent een beperkt aantal eigenaren. Ook het aantal omwonenden is beperkt. De ontwikkeling vraagt wel aandacht voor de beleidsdoelen die ook op het gebied van toepassing zijn, zoals de status als zoeklocatie voor opwek van zon en wind en de status als ganzenrustgebied.

De locatie Oostsingel is gelegen nabij bestaand woongebied en mogelijk nieuwe woningbouwlocaties, waardoor er een cumulatie van ontwikkelingen in het gebied plaatsvindt. Daarnaast worden bij deze ontwikkeling de bedrijventerreinlocaties aan de woongebieden verbonden, terwijl een strikte scheiding tussen wonen en werken een van de kenmerkende ruimtelijke structuren van Duiven is. De maatschappelijke impact is groot en het draagvlak van deze ontwikkeling bij omwonenden kan een knelpunt vormen bij de verdere planvorming. Een ander risico bij de Oostsingel is de verkeerssituatie. Onduidelijk is op welke manier de ontsluiting van het bedrijventerrein gerealiseerd kan worden met goedkeuring van de provincie. De verkeerssituatie van het kruispunt Oostsingel Broekstraat is namelijk al jaren onderwerp van discussie met de provincie. Daarnaast zijn de kosten voor de noodzakelijke infrastructuur fors en worden deze kosten pas later in de planvorming definitief inzichtelijk. Het aantal grondeigenaren in het gebied is hoger dan de locatie Centerpoort-Noord.

Binnen de verschillende ontwikkelopties van Centerpoort-Noord komt de alternatieve variant van Centerpoort-Noord naar voren als voorkeursvariant. Deze locatie kent dezelfde voordelen van de grote ontwikkeling van Centerpoort-Noord, maar heeft daarnaast een aantal aanvullende voordelen ten opzichte van een grote ontwikkeling. De impact op het landschap is minder, dat geldt ook voor de impact op de bedrijfsvoering van grondeigenaren en de impact voor omwonenden is minder. Er zijn geen grote ruimtelijke problemen voorzien en er zijn geen grote verkeerskundige aanpassingen noodzakelijk.

Op basis van de financiële verkenning beoordeling is er een haalbare ontwikkeling mogelijk. Het risico van de ontwikkeling is kleiner vanwege lagere verwervingskosten en een kortere verwachte looptijd. Daarnaast is de haalbaarheid van deze ontwikkeling groter binnen de regionale afspraken over de verdeling van ontwikkelruimte, we vragen immers een kleiner deel van de taart. Het betekent ook dat er in de toekomst ruimte blijft voor de verdere uitbreiding van Centerpoort-Noord, mocht er sprake zijn van markt- en ontwikkelruimte en de gemeente de ambitie heeft om het gebied verder te ontwikkelen.

Zoals gezegd biedt de locatie de ruimte om flexibel om te gaan met het ruimtegebruik en de daarbij passende doelgroepen. Omdat de gemeente Duiven ervoor kiest om niet in te zetten op de volledige marktbehoefte, kiezen we voor de ontwikkeling van een hoogwaardig kennis- en arbeidsintensief bedrijventerrein met aandacht voor duurzaamheid, natuur/groen en landschappelijke inpassing.

Vertaald naar de sectoren zoals deze benoemd zijn in het RPW, komen we op een volgende indicatieve netto ruimtevraag:

• Klassiek gemengd	4 ha
• Logistiek	3 ha
• Maakindustrie	2 ha
• Overig gemengd	1 ha

Deze ruimtevraag sluit aan bij de analyse van de marktbehoefte van BCI en geeft ruimte aan een mix van verschillende type bedrijven en bijpassende kavelgroottes.

De alternatieve variant laat ook ruimte voor een ander beleidsdoel in het gebied: de realisatie van energie opwek door zon en wind. Op basis van de studie Wind- en zonne-energie Duiven laat de alternatieve ontwikkeling van Centerpoort-Noord voldoende ruimte in het gebied InnoFase/Centerpoort om een relevante bijdrage te leveren aan de RES-doelen. De alternatieve uitbreiding van Centerpoort-Noord heeft geen invloed te hebben op de mogelijkheden voor de opwek van wind in het gebied InnoFase en laat ruimte voor de opwek van zon en één windturbine in het gebied Centerpoort.

Verwerving

De gemeenteraad heeft in 2008 de laatste nota Grondbeleid vastgesteld. De gemeente Duiven heeft daarin nadrukkelijk gekozen voor het voeren van een actief grondbeleid. In de nota Grondbeleid is het volgende te lezen: "De gemeente maakt gronden zelf bouw- en woonrijp en geeft kavels uit. Heeft de gemeente de gronden niet in eigendom zal er zoveel mogelijk aan worden gedaan de gronden toch in bezit te krijgen. Tevens worden, indien mogelijk, strategische aankopen gedaan."

Deze aanpak komt voort uit een wens voor een actieve en regisserende rol bij ruimtelijke processen, waarbij de gemeente de volledige regie heeft ten aanzien van de planning, het programma en de kwaliteit.

Bij dit actieve grondbeleid verwerft de overheid de grond en brengt deze zelf tot ontwikkeling. De gebruikelijke wijze hiervoor is minnelijke verwerving, onteigening wordt alleen toegepast indien daar absolute noodzaak voor blijkt te bestaan. Van een dergelijke noodzaak is slechts sprake als bij het vaststellen van een bestemmingsplan geen uitzicht bestaat op verwerving van de noodzakelijke grond en de eigenaar geen zelfrealisatie kan toepassen. Het vestigen van een voorkeursrecht op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten (hierna Wvg) kan soms noodzakelijk of nuttig zijn. Dit is vooral het geval wanneer de dreiging is dat marktpartijen zich in het gebied inkopen. Hiermee wordt de grondprijs onnodig verhoogd. Gelet op het gebrek aan interesse van marktpartijen om gronden aan te kopen voor bedrijventerreinen is het vestigen van Wvg niet noodzakelijk.

Vanwege deze onzekerheid van de regionale verdeling van ontwikkelruimte heeft het college ingezet op een traject van minnelijke verwerving. Bij dit actieve grondbeleid verwerft de overheid de grond en brengt deze zelf tot ontwikkeling. Deze variant heeft namelijk een hoge flexibiliteit in te verwerven percelen en we kunnen relatief snel handelen los van wettelijke procedures. Een ander voordeel van deze variant is dat de gemeente zelf de ontwikkeling kan sturen met betrekking tot het karakter van het bedrijventerrein, de randvoorwaarden zelf kan formuleren, het ontwikkelingstempo en tevens aandacht kan geven aan duurzaamheid, biodiversiteit en landschappelijke inpassing.

Toekomstbestendig inrichten van werklocaties

Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen worden andere actuele beleidsthema's, zoals beschreven in het Koersdocument Omgevingsvisie, waar mogelijk meegenomen. Denk aan: energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit/natuurontwikkeling en recreatie. Deze beleidsdoelen kunnen zowel gezoneerd (aan de randen van het gebied) als geïntegreerd (op de vastgoedlocaties zelf) gerealiseerd worden. Hiervoor zal bij de verdere uitwerking van de plannen per locatie een set aan uitgangspunten/eisen nader geformuleerd worden. Ook kan gedacht worden aan het efficiënt inrichten van bedrijventerrein, onder andere door intensief en meervoudig ruimtegebruik. Voorbeelden hiervan zijn: parkeren op het dak, duurzame daken, gedeelde parkeervoorzieningen.

Programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen Provincie Gelderland

De provincie geeft aan een grote opgave te zien in het verduurzamen van bedrijventerreinen. Zowel bij de ontwikkeling van nieuwe terreinen als met het oog op bestaande terreinen, voeren wij de duurzaamheidsdoelstelling vanuit de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland rekening houdend met de locatie specifieke situatie uit.

Voor de uitbreiding of aanleg van nieuwe bedrijventerreinen betekent dit concreet het volgende:

- *Het benutten van daken voor zonnepanelen*
 - *Gasloos bouwen (tenzij noodzakelijk voor het productieproces);*
 - *Uitwisseling restwarmte, elektriciteit en grondstoffen binnen het terrein en de directe omgeving*
 - *Het reserveren van ruimte voor bijvoorbeeld (elektrische) oplaadpunten, waterstof tanken, batterij/voorzieningen t.b.v. opslaan elektriciteit;*
 - *Het opstellen van een materialenpaspoort voor gebouwen;*
 - *Voldoende waterberging, natuurinclusief bouwen en het vergroenen van de openbare ruimte waardoor samen een goede groene structuur en aantrekkelijkere omgeving ontstaat;*
 - *Parkmanagement of een andere vorm van organisatiegraad.*
-

Ook de uitgangspunten van het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen van de Provincie worden betrokken bij de verdere uitwerking. De Provincie geeft aan dat bedrijventerreinen een belangrijke rol kunnen spelen in het behalen van doelstellingen ten aanzien van natuur inclusief bouwen, energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit en zal bij de planologische toetsing van nieuwe locaties hier nadrukkelijk naar kijken. Deze uitgangspunten zijn bij de herzieningsprocedure van het RPW als eis opgenomen voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

Gedurende de ontwikkeling van bedrijventerreinen blijft leegstandmonitoring een belangrijk aandachtspunt. Door zelf goed in contact te blijven met eigenaren van bedrijven, makelaars en ondernemersverenigingen, sturen we proactief op het benutten van vrijkomende locaties. Daarmee wordt structurele leegstand op de bestaande bedrijventerreinen voorkomen. Op termijn, uiterlijk in 2028, kan besloten worden of en in welke mate na 2030 de overige voorkeurslocaties tot ontwikkeling worden gebracht. Op dat moment kan een nieuwe weging plaatsvinden tussen beschikbare ontwikkelruimte in de regio, vraag en aanbod van bedrijventerreinen in Duiven en ambities van het gemeentebestuur.

**Buck
Consultants
International**

Strategische verkenning bedrijventerreinen Duiven

Opgesteld op verzoek van:
Gemeente Duiven

Buck Consultants International (BCI)
Nijmegen, 1 april 2020

Managementsummary

Waarom dit onderzoek?

De sterke economische groei van de afgelopen jaren heeft ervoor gezorgd dat in Duiven binnen korte tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid, met name vanwege de uitstekende ligging langs de aantrekkelijke economische A12/A15 as. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische ontwikkeling en leveren veel banen op. Met het oog op de visievorming voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen tot 2040 heeft de gemeente Duiven Buck Consultants International gevraagd om tot 2040 het potentiële marktaandeel in beeld te brengen voor nieuwe bedrijventerreinen.

Wat is het advies?

Op basis van de langjarige regionale prognoses van de ruimtevraag voor bedrijventerreinen, de trends en ontwikkelingen in belangrijke sectoren voor Duiven en het beperkt beschikbare aanbod aan kavels in Duiven is er sprake van een goede marktbasis om nieuwe bedrijventerreinen in Duiven te ontwikkelen. Tot 2040 gaat het om een additionele ontwikkelopgave van 35 tot 45 hectare, voor zowel lokaal gebonden als regionaal georiënteerde bedrijven. Ongeveer 25 tot 30 hectare is nodig in de komende 10 jaar. Bij het op de markt brengen van nieuw aanbod in Duiven is het belangrijk om goed te kijken naar andere ontwikkellocaties in de regio om zo onnodige concurrentie te voorkomen. Wij adviseren daarom om geen grote logistieke bedrijven te accommoderen in Duiven, omdat hiervoor binnen de regio voldoende alternatieve locaties beschikbaar zijn.

Met de goede uitgangspositie kan Duiven in de komende jaren een belangrijke rol blijven vervullen als toekomstbestendige vestigingslocatie voor verschillende typen bedrijven uit Duiven zelf, maar zeker ook uit de Liemers en daarbuiten.

Waarom meer ruimte nodig?

Bedrijventerreinen zijn belangrijk om bedrijven uit logistiek, (groot)handel en (maak)industrie de ruimte te bieden die zij nodig hebben voor het produceren van goederen en diensten. Bedrijventerreinen beschikken veelal over de juiste locatiekwaliteiten, zoals een goede ontsluiting op de snelweg, ruime bouwmogelijkheden, parkeergelegenheid voor vrachtverkeer en weinig overlast voor de omgeving ten opzichte van andere locaties.

Het beschikbare aanbod op bedrijventerreinen in Duiven is in de afgelopen jaren snel teruggelopen door hoge uitgaves (zie bijlage 1). In de regio Arnhem-Nijmegen was de uitgifte ook historisch hoog en is het aanbod voor bepaalde segmenten beperkt. Er is onvoldoende ruimte beschikbaar om groeiende en nieuwe bedrijven te faciliteren.

De toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen wordt sterk beïnvloed door trends en ontwikkelingen in de economie, technologie en maatschappij. De provincie Gelderland heeft in 2019 een nieuwe regionale vraagraming opgesteld voor de langjarige behoefte aan bedrijventerreinen tot 2030 en met doorkijk naar 2050. Voor de regio Arnhem-Nijmegen is een regio specifieke vraagraming berekend.

Om tot een reëel marktaandeel voor Duiven te komen zijn verschillende methoden toegepast om tot de bandbreedte van 35 tot 45 hectare te komen (zie bijlage 1). Duiven beschikt over een goede uitgangspositie om de ruimtebehoefte van de logistieke en industriële bedrijven te kunnen accommoderen. Ten eerste zijn er al veel logistieke- en groothandelsbedrijven gevestigd in Duiven die de komende jaren naar verwachting meer ruimte nodig hebben voor uitbreiding op de huidige locatie of uitbreiden elders in de gemeente.

Ook voor nieuwe bedrijven is Duiven interessant vanwege de goede ontsluiting van de bedrijventerreinen op de A12. Ook de opwaardering van de A12 en het doortrekken van de A15 vanaf Ressen naar Duiven en Zevenaar biedt kansen om het logistieke en (maak)industriële profiel te versterken.

Voor welke bedrijven?

Voor Duiven zijn kansrijke sectoren en doelgroepen voor de bedrijventerreinen benoemd met een te verwachten ruimtevraag in de komende jaren:

- Kleinere- en middelgrote logistieke bedrijven (kleiner dan 4 hectare; geen XXL) met behoefte aan een goede ontsluiting op A12/A15
- Groothandel (business-to-business) gespecialiseerd (bijv. metaalelektro) en/of gericht op de Duitse afzetmarkt
- Bedrijven binnen de (maak)industrie met lichte activiteiten (tot milieucategorie 3.2)
- (Inter)nationaal georiënteerde snel groeiende bedrijven in e-commerce

De ruimtevraag tot 2040 zal niet alleen afkomstig zijn van de bedrijven uit Duiven zelf die uitbreiden of noodgedwongen moeten verhuizen door transformatie of herontwikkeling. De bedrijventerreinen in Duiven zullen ook een belangrijke regionale functie blijven vervullen. Nieuwe bedrijventerreinen zouden daarom ook ontwikkeld moeten worden voor:

- groeiende bedrijven uit de Liemers die op een lokaal terrein 'uit hun jasje' groeien
- de overloop van ruimte-extensieve bedrijven uit de gemeente Arnhem
- verplaatsende bedrijven uit de Achterhoek die dicht(er) bij Arnhem willen zitten

Voor invulling van de ontwikkelopgave van 35 tot 45 hectare tot 2040 moeten nieuwe plannen tot ontwikkeling komen, omdat er geen zachte planvoorraad meer beschikbaar is. Een goede bereikbaarheid van nieuwe bedrijventerreinen is belangrijk, omdat de logistiek, groothandel en e-commerce verantwoordelijk zijn voor meer dan de helft van de ruimtevraag. Ook de gestelde klimaatopgaven dienen een prominente rol krijgen, bijvoorbeeld door een duurzaam energieprofiel op het terrein, passende maatregelen voor klimaatadaptatie en circulariteit en een goede landschappelijke inpassing.

1 **Bedrijventerreinen zijn van belang voor economie en banen**

De sterke economische groei van de afgelopen jaren heeft ervoor gezorgd dat in Duiven binnen korte tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn. Dit beeld is vergelijkbaar met de andere Liemerse gemeenten en overige gemeenten in Gelderland. De verwachting voor de komende jaren is dat door autonome ontwikkelingen, zoals de verbreding van de A12 en het doortrekken van de A15, de bereikbaarheid van de Liemers sterk zal verbeteren met als gevolg dat de robuuste economische A12-A15-as nog aantrekkelijker zal zijn als vestigingslocatie voor bedrijven uit Duiven en daarbuiten. Met het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen langs deze economische as kan de uitstekende ligging van Duiven optimaal worden verzilverd, kan de forse ruimtevraag tot 2040 worden geacommodeerd en komen de economische activiteiten ten goede aan het verdienvermogen van de gemeente.

De bedrijventerreinen zijn vooral van belang om bedrijven uit logistiek, (groot)handel en (maak)industrie de ruimte te bieden met de fysieke voorwaarden die zij nodig hebben voor het produceren van goederen en diensten. Dit soort activiteiten kunnen vaak niet gecombineerd worden met gevoelige functies zoals wonen. Bedrijventerreinen beschikken veelal over de juiste locatiekwaliteiten, zoals een goede ontsluiting op de snelweg, ruime bouwmogelijkheden, parkeergelegenheid voor vrachtverkeer en weinig overlast voor de omgeving ten opzichte van andere locaties. Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid. De bedrijventerreinen hebben niet alleen een lokale functie voor Duiven, maar zijn ook belangrijk voor de regionale ontwikkeling. Deze sterke regionale positie en aantrekkelijkheid voor bedrijven is de kracht van Duiven.

Figuur 1: De bedrijventerreinen in Duiven

Bron: Gemeente Duiven

Ook bieden de bedrijventerreinen geschikte ruimte voor de snel groeiende en verplaatsende lokale ondernemers. Tot slot vervullen de bedrijventerreinen in Duiven ook een belangrijke (boven)regionale functie als locatie voor bedrijven van buitenaf, zoals Arnhem, de andere Liemerse gemeenten, de Achterhoek en overig Nederland en het buitenland.

Met het oog op de visievorming voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen tot 2040 heeft de gemeente Duiven Buck Consultants International gevraagd om het potentiële marktaandeel in beeld te brengen voor nieuwe bedrijventerreinen. Hiervoor zijn uitgebreide analyses uitgevoerd, die in een ondersteunend onderzoeksdocument zijn opgenomen. Bij het uitvoeren van de strategische verkenning is niet alleen gekeken naar de ontwikkelingen in Duiven zelf, maar ook naar de ontwikkelingen in de subregio Liemers en de regio Arnhem-Nijmegen. Het ontwikkelen van (nieuwe) bedrijventerreinen gaat namelijk niet alleen over het realiseren van eigen ambities, maar ook over het nemen van regionale verantwoordelijkheid

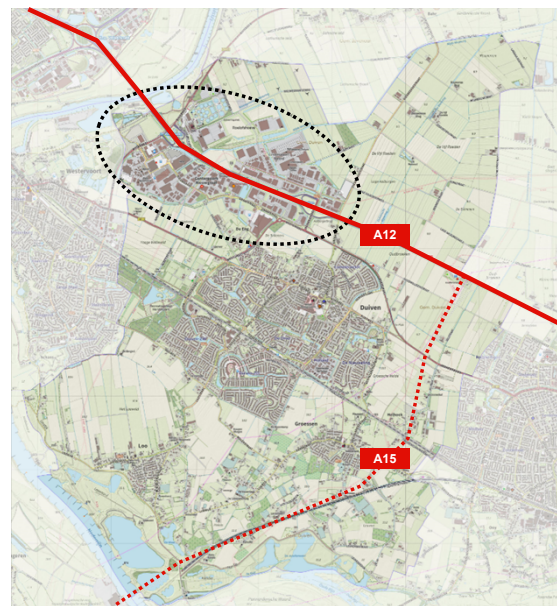
voor de dreigende tekorten aan bedrijventerreinen in de Liemerse gemeenten en ook Arnhem.

2 De bedrijventerreinen staan er goed voor en zijn van regionaal belang

De economie en de bedrijventerreinen in de gemeente Duiven presteren al een aantal jaren achter elkaar goed. Met name het cluster van bedrijventerreinen direct aan de A12 is van een toenemend economisch belang voor Duiven en voor de regio. Het is inmiddels een bewezen vestigingslocatie voor ook veel (inter)nationaal opererende bedrijven, die vanwege de gunstige ligging aan de A12 en de verbindingen naar Duitsland kiezen voor Duiven. Enkele voorbeelden van aansprekende bedrijven die zich hebben gevestigd op de bedrijventerreinen in Duiven zijn: SUEZ, Kuehne+Nagel, Atag-Etna-Pelgrim, Tesla, Harbers Trucks, Lely, TNT/Fedex, 4PET Recycling, Nedupack Thermoforming.

In de afgelopen 20 jaar is het oppervlak aan bedrijventerreinen in Duiven gemiddeld met 3,5 hectare netto per jaar gegroeid, zowel door de uitbreiding van reeds gevestigde bedrijven als door vestiging van nieuwe bedrijven van buitenaf. Ongeveer 9% van het totale netto oppervlak aan bedrijventerreinen in de regio Arnhem-Nijmegen is gelegen in Duiven langs de A12. Het onderscheidend vermogen van Duiven houdt sterk verband met de strategische ligging aan snelweg. De A12 is namelijk een belangrijke economische as vanuit (inter)nationaal perspectief. Grote goederenstromen worden van en naar de grote consumentengebieden zoals de Randstad en het Ruhrgebied vervoerd. Voor bedrijven in logistiek, handel en industrie is de A12 een toegangspoort tot het Duitse achterland.

Figuur 2 Bedrijventerreinen van regionaal belang

Bron: Buck Consultants International, 2020

De ruimtelijk-economische analyses laten zien dat 72% van de banen in Duiven op bedrijventerreinen zijn gevestigd. Dit aandeel is zeer hoog¹ in vergelijking met veel andere Nederlandse gemeenten. Het gemiddelde aandeel van gemeenten in Oost-Nederland ligt op 34% van de banen. Uit de analyses blijkt ook dat er vier sectoren op bedrijventerreinen zijn met zowel economische massa als groeiperspectief. Dit zijn de logistiek, groothandel, (maak)industrie en (online) detailhandel. De sectoren worden stuwende sectoren genoemd, omdat ze niet alleen op consumenten zijn gericht, maar op zakelijke afnemers en export.

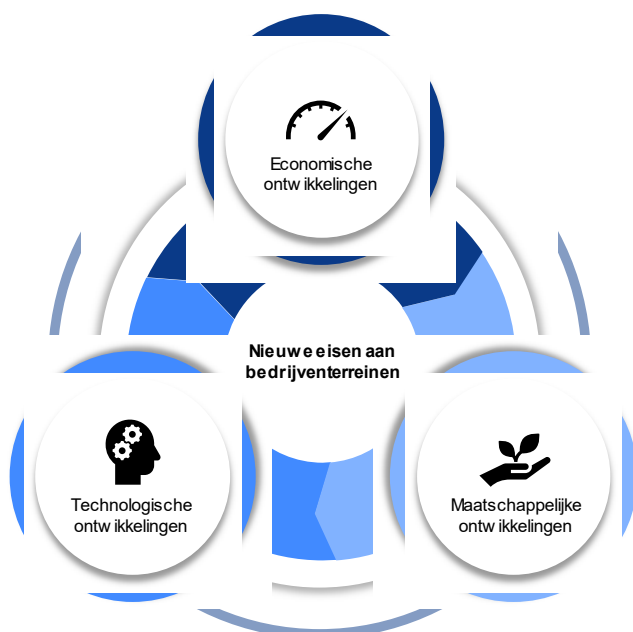
De bedrijventerreinen in Duiven zijn verschillend van karakter als gekeken wordt naar de bedrijven die er zijn gevestigd en de fysieke-ruimtelijke mogelijkheden. Elk bedrijventerrein beschikt over specifieke kwaliteiten en is daardoor interessant voor bepaalde doelgroepen. In Duiven is er sprake van een goede balans. Zo is er op Centerpoort-Nieuwgraaf sprake van een grote diversiteit aan bedrijven, waaronder een concentratie van grootschalige perifere detailhandel. Centerpoort-Noord is te typeren als logistiek bedrijventerrein met uiteenlopende

¹ Hoge aandeel deels verklaarbaar door de vestiging (>1.500 banen) van Liander op Centerpoort-Nieuwgraaf

bedrijven in transport, groothandel, opslag- en warehousing en lichte industrie. InnoFase profileert zich als synergiepark voor circulaire en duurzame economie en Graafstaete huisvest vooral lokaal gebonden bedrijven uit Duiven.

3 Trends en ontwikkelingen

Het is belangrijk dat de bedrijventerreinen nu en in de toekomst optimaal aansluiten bij de voorwaarden die bedrijven stellen aan een locatie. Om op wensen van bedrijven in verschillende marktsegmenten in te kunnen spelen, is het van belang om inzicht te hebben in zowel de kwantitatieve behoefte (omvang in hectaren) als de kwalitatieve behoefte (de gevraagde kwaliteiten). De toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen wordt sterk beïnvloed door trends en ontwikkelingen in de economie, technologie en maatschappij.

De trends leiden tot veranderingen in het ruimtegebruik van sectoren. Vooral de digitalisering en robotisering grijpen fors in op processen van de bedrijven die vaak op bedrijventerreinen zijn gevestigd, zoals de logistiek, (maak)industrie en groot- en detailhandel. De ruimtelijke impact kan in sectoren bijvoorbeeld leiden tot schaalvergroting, schaalverkleining, robotisering of andere vormen van innovatieve, slimme en efficiënte productiemethoden. Het effect van de trends op het ruimtegebruik verschilt per individueel bedrijf. Wel zijn er verschillende studies verschenen waarin sectorale ontwikkelingen in beeld zijn gebracht. In een nationaal onderzoek uitgevoerd door Buck Consultants International in samenwerking met het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat zijn 14 bedrijfstakken bestudeerd en is bepaald welke ruimtelijke impact verwacht kan worden en wat dit betekent voor ruimtevrage op bedrijventerreinen tot 2030. Hierbij is rekening gehouden met zaken als internationale handel, verduurzaming en technologische ontwikkelingen die in de komende jaren een groter gewicht zullen krijgen. Op basis van de toekomstbeelden per bedrijfstak is een vertaalslag gemaakt naar de belangrijke sectoren voor Duiven, zoals de logistiek, groot- en detailhandel en de (maak)industrie.

In de traditionele (maak)industrie is er sprake van een transitie naar een 'smart industry' die zich kenmerkt door zeer flexibele productiemethoden in termen van product, volume, timing en efficiëntie. Door nieuwe technologieën (robots en sensoren) kunnen met minder werknemers hogere productievolumes gerealiseerd worden. Dit leidt bij bedrijven tot andere inrichtingen van productieprocessen, waarvoor veel bedrijven meer ruimte nodig hebben.

De krachtige metaalelektro sector in de Liemers en Achterhoek kan in de komende jaren een stevige groei doormaken, omdat de vraag naar machines en apparaten de komende jaren een groei zal doormaken. De sector zal ook een belangrijke rol vervullen als leverancier van tal van duurzaamheidsoplossingen. De prognoses voor het ruimtegebruik van metaalelektro op de bedrijventerreinen gaan uit van een toename van 13% tot 36% ten opzichte van het huidige ruimtegebruik. In Duiven mag dus een groei van de sector verwacht worden, maar de verschillen per individueel bedrijf zijn groot.

Ook de sectoren logistiek en groothandel zullen naar verwachting een forse groei doormaken in het ruimtegebruik. De sectoren zijn belangrijk voor de Nederlandse economie en in toenemende mate ook voor de regio Arnhem-Nijmegen. Onder invloed van de opkomst van e-commerce en de schaalvergroting zijn er in de afgelopen jaren veel nieuwe distributiecentra en opslaglocaties gerealiseerd. Voor een deel betrof dit grote XXL-distributiecentra met een kavel groter dan 4 hectare, zoals op Park15 (Overbetuwe), 7Poort (Zevenaar) en DocksNLD (Montferland). Daarnaast zijn er ook veel kleine- en middelgrote vestigingen gerealiseerd in de regio met Duiven als een sprekend voorbeeld.

Naast economische en technologische ontwikkelingen neemt ook het belang van duurzaamheid toe bij bedrijven. Steeds meer bedrijven willen (of worden gedwongen) zich met schonere bedrijfsprocessen onderscheiden. De energietransitie en de transitie naar een circulaire economie (in plaats van een lineaire) hebben in de komende jaren ook een ruimtelijke impact, bijvoorbeeld als het gaat om vraagstukken als energieopwekking, -productie, -conversie en -opslag en het verwaarden van reststromen. Ook voor klimaatadaptatie geldt dat het klimaatbestendig inrichten een structureel onderdeel van beleid, inrichting en onderhoud van de bedrijventerreinen zal moet zijn. Ook de provincie Gelderland heeft zich in de Omgevingsvisie als doel gesteld dat in 2050 alle werklocaties in de provincie duurzaam zijn ingericht als het gaat energie, klimaatbestendigheid en logistieke productiestromen.

Geconcludeerd kan worden dat de gemeente Duiven beschikt over een goede uitgangspositie om de ruimtebehoefte van de logistieke en industriële bedrijven te kunnen accommoderen. Ten eerste zijn er al veel logistieke- en groothandelsbedrijven gevestigd in Duiven die de komende jaren naar verwachting meer ruimte nodig hebben. Ook voor nieuwe bedrijven is Duiven interessant vanwege de goede ontsluiting van de bedrijventerreinen op de A12. Ook de opwaardering van de A12 en het doortrekken van de A15 vanaf Ressen naar Duiven en Zevenaar biedt kansen om het logistieke en (maak)industriële profiel te versterken.

4 *Prognose van de ruimtebehoefte bedrijventerreinen tot 2040*

Om de toekomstige behoefte aan bedrijventerreinen te bepalen worden prognoses opgesteld op basis van verwachte ontwikkelingen in aantal banen en toegevoegde waarde. De

prognoses van de ruimtevraag vormen de basis voor de omvang en locaties van nieuwe bedrijventerreinen in een bepaalde planperiode. Belangrijk is om de toekomstige vraag ook te differentiëren naar type bedrijventerrein (bijv. lokaal of regionaal) en naar sectoren (bijv. logistiek of agribusiness).

De provincie Gelderland heeft in 2019 een nieuwe regionale vraagraming opgesteld voor de langjarige behoefte aan bedrijventerreinen tot 2030 en met doorkijk naar 2050. Voor de regio Arnhem-Nijmegen is een regiospecifieke vraagraming berekend. De ruimtebehoefte is gebaseerd op de economische groeiverwachtingen van de regio Arnhem-Nijmegen en houdt dus geen rekening met beleidsambities, internationale vestigers en de vervangings- en verplaatsingsvraag (bijv. door transformatie). De provincie Gelderland heeft gebruik gemaakt van de WLO-scenario's die in 2015 zijn geïntroduceerd door het CPB en PBL. In de prognoses wordt een onderscheid gemaakt tussen een hoog scenario (jaarlijkse economische groei 2%) en een laag scenario (jaarlijkse economische groei van 1%).

De scenario's resulteerden in een aanzienlijke bandbreedte voor de regio Arnhem-Nijmegen en daarom is besloten om een tussen-scenario tot 2030 te berekenen met 1,5% jaarlijkse economische groei. Op basis van deze prognoses voor Arnhem-Nijmegen wordt er voor de komende 10 jaar een extra ruimtevraag verwacht van +299 hectare op bedrijventerreinen.

Voor de periode daarna (2030-2040) is er geen tussen-scenario berekend en dus is er voor die periode nog sprake van een zeer ruime bandbreedte van +70 tot +306 hectare. Deze bandbreedte is gebaseerd op het hoge- en lage scenario die beide niet als realistisch worden aangemerkt. Daarom is er ten behoeve van deze verkenning voor Duiven tot 2040 een eigen voorzichtige inschatting van het tussen-scenario gemaakt die voorlopig wordt gebruikt als bovenkant van de bandbreedte. Er is dus rekening gehouden met een afvlakkende groei van de ruimtebehoefte. Mocht de markt na 2030 alsnog een vlucht nemen, dan kan de bandbreedte van dit onderzoek naar boven worden bijgesteld.

Om tot een reëel marktaandeel voor Duiven te komen zijn verschillende methoden toegepast om tot een goed onderbouwde bandbreedte te komen. De analyses zijn opgenomen in het onderzoeksdocument. Bij het bepalen van de bandbreedte is ook rekening gehouden met het feit dat de ruimtevraag van de XXL-logistiek niet in Duiven zal landen, maar dat er mogelijk wel sprake kan zijn van spin-off door nieuwe XXL-vestigingen in Zevenaar en Montferland. Ook mogelijk nieuwe internationale vestigingen zijn niet opgenomen in de regionale prognoses en dus ook niet in de bandbreedte voor Duiven. Dit zou bijvoorbeeld kunnen gaan om internationale logistieke vestigingen of circulaire bedrijven. Ook de additionele ruimtevraag die kan ontstaan wanneer bestaande bedrijventerreinen in Duiven een andere bestemming krijgen (transformatie) is niet meegenomen in de bandbreedte.

In figuur 4 zijn de uitkomsten weergegeven van de verschillende analysemethoden die zijn toegepast om tot een bandbreedte voor Duiven te komen. Een uitgebreide toelichting op de werkwijze is opgenomen in het onderzoeksdocument.

Figuur 3 *Inschatting aandeel ruimtebehoefte bedrijventerreinen Duiven vanuit vier invalshoeken*

Bron: Buck Consultants International, 2020 (uit onderzoeksdocument)

Op basis van de vier bovenstaande inschattingen is een reële bandbreedte voor de gemeente Duiven bepaald van **35 tot 45 hectare tot 2040**:

- Waarvan 25 tot 30 hectare in periode 2020-2030
- Waarvan 10 tot 15 hectare in periode 2030-2040

5 **Kansrijke doelgroepen voor de bedrijventerreinen in Duiven**

De ruimte vraag tot 2040 van 35 tot 45 hectare zal afkomstig zijn uit verschillende sectoren. De kansrijke sectoren en doelgroepen voor de bedrijventerreinen in Duiven zijn bepaald aan de hand van verschillende criteria. Allereerst is onderzocht welke sectoren al sterk zijn vertegenwoordigd in Duiven en ook een sterke locatievoorkeur hebben voor vestiging op bedrijventerreinen. Vervolgens is onderzocht welke groei er in de komende 10 jaar wordt verwacht van de ruimte vraag. Daarbij is niet alleen rekening gehouden met de prognoses van het aantal banen, maar ook met ontwikkelingen in toegevoegde waarde en arbeidsproductiviteit. Tot slot is geverifieerd of de sectoren ook worden genoemd als een economische speerpunt in de gezamenlijke Liemerse Economische Visie 2040.

Op basis van de genoemde criteria zijn de volgende aantal kansrijke doelgroepen aangemerkt voor Duiven met te verwachten ruimte vraag voor de komende jaren:

- Kleinere- en middelgrote logistieke bedrijven (kleiner dan 4 hectare; geen XXL) met behoefte aan een goede ontsluiting op A12/A15
- Groothandel (business-to-business) gespecialiseerd (bijv. metaalelektro) en/of gericht op de Duitse afzetmarkt
- Bedrijven binnen de (maak)industrie met lichte activiteiten (tot milieucategorie 3.2)
- (Inter)nationaal georiënteerde snel groeiende bedrijven in e-commerce

De ruimtevrage tot 2040 zal niet alleen afkomstig zijn van bedrijven uit Duiven die uitbreiden of noodgedwongen moeten verhuizen door transformaties of herontwikkelingen. De bedrijventerreinen zullen ook een regionale functie blijven vervullen. Nieuwe bedrijventerreinen zouden daarom ook ontwikkeld moeten worden voor:

- groeiende bedrijven uit de Liemers die op een lokaal terrein 'uit hun jasje' groeien
- de overloop van ruimte-extensieve bedrijven uit de gemeente Arnhem
- verplaatsende bedrijven uit de Achterhoek die dicht(er) bij Arnhem willen zitten

Op basis van de te verwachten marktdynamiek is een indicatieve verdeling gemaakt van de typen bedrijvigheid voor invulling van de ruimtebehoefte tot 2040:

• Logistiek	30%
• Groothandel	15%
• Lokaal gemengd	15%
• Regionaal gemengd	15%
• Detailhandel (e-commerce)	10%
• Maakindustrie	10%
• Energie- en milieutechnologie	5%

De verdeling laat zien dat het gaat om een ruimtevrage vanuit verschillende sectoren en met een regionaal karakter. Een goede bereikbaarheid van nieuwe bedrijventerreinen is belangrijk, omdat de logistiek, groothandel en e-commerce verantwoordelijk zijn voor meer dan de helft van de ruimtevrage.

6 *Het aanbod onvoldoende om de ruimtebehoefte te accommoderen*

Het nog beschikbare aanbod op de bedrijventerreinen in Duiven is de afgelopen jaren snel teruggelopen door hoge uitgiftes. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen was de uitgifte historisch hoog en is het aanbod teruggedrongen. Voor Duiven betekent dit dat er op dit moment in beperkte mate ruimte beschikbaar is om groeiende en nieuwe bedrijven de passende ruimte te bieden. In de afgelopen jaren heeft Duiven door het inbreiden op de bestaande bedrijventerreinen nog veel bedrijven kunnen faciliteren, maar dit is nu niet meer mogelijk, zeker niet voor de meer ruimte-extensieve bedrijven met een kavel van 1 hectare en groter. Dit betreft veelal logistieke- en groothandelsvestigingen.

Kortom, het nog beschikbare aanbod in Duiven is onvoldoende om in de extra ruimtevrage te kunnen voorzien die is ingeschat op 25-30 hectare tot 2030 en 10-15 hectare na 2030. Bovendien zijn de kavels die nog beschikbaar zijn klein in omvang en is een deel van het aanbod bestemd voor specifieke doelgroepen op InnoFase. Ook in de andere Liemerse gemeenten, Arnhem en Lingewaard is het beschikbare aanbod bedrijventerreinen beperkt en ook hier is een groot deel van het aanbod aangewezen voor specifieke doelgroepen, zoals XXL-logistiek, circulair/duurzaam, hoogwaardig/kantoren en agribusiness. Hierdoor is er te weinig ruimte beschikbaar voor kleine- en middelgrote logistiek, lichte (maak)industrie en overige sectoren.

7 *Perspectief voor ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen in Duiven*

Op basis van de langjarige prognoses van de ruimtevraag, de trends en ontwikkelingen in sectoren en het beperkt beschikbare aanbod in Duiven en de regio is er sprake van een goede marktbasis om nieuwe bedrijventerreinen in Duiven te ontwikkelen.

Tot 2040 gaat het om een ontwikkelopgave van 35 tot 45 hectare, zowel voor lokale gebonden als regionale georiënteerde bedrijven. Bij het op de markt brengen van nieuw aanbod in Duiven is het belangrijk om goed te kijken naar andere nieuwe ontwikkellocaties in de regio om onnodige concurrentie te voorkomen. Vanuit de vraagkant is het daarnaast verstandig om te scherp op het netvlies te krijgen of er in de regio tekorten aan bedrijventerreinen ontstaan binnen deelsegmenten. Net als in de afgelopen 20 jaar kan Duiven ook in de komende jaren een belangrijke rol blijven vervullen als vestigingslocatie voor bedrijven uit Duiven én de regio.

Bij de invulling van nieuwe toekomstbestendige bedrijventerreinen dienen ook de gestelde klimaatopgaven een prominente rol krijgen, bijvoorbeeld door een duurzaam energieprofiel op het terrein, passende maatregelen voor klimaatadaptatie en circulariteit en een goede landschappelijke inpassing.

Bronvermelding

- Integrale Bedrijventerreinen Informatie Systeem (IBIS) (Provincie Gelderland, 2020)
- Provinciale Werkgelegenheids Enquête Gelderland (Stichting LISA & Bureau Economisch Onderzoek, 2020)
- Statistisch Zakboek Gelderland (Bureau Economisch Onderzoek, 2020)
- Economische analyse regio de Liemers (Serveon Beleid en Advies, 2019)
- Economische visie de Liemers 2040 (Gemeenten Liemers, 2019)
- Langjarige prognose ruimtevraag bedrijventerreinen provincie Gelderland – Periode 2019-2030 met een doorkijk naar 2050 (Ecorys, 2019)
- Rapport Gelderse bedrijventerreinen: klaar voor de toekomst? (Bureau Buiten, 2019)
- Rijkswaterstaat Tracébesluit A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15, 2019)
- Ruimte voor economische activiteit tot 2030 – Verkenning van de ruimtevraag naar bedrijventerreinen en kantoren (BCI & EIB, 2019)
- Monitoring RPW Arnhem-Nijmegen – Ontwikkelingen april 2016 – juli 2018 in beeld gebracht (Ecorys, 2018)
- Regionaal Programma Werklocaties – Ruimte voor economische activiteit (Regio Arnhem-Nijmegen, 2017)

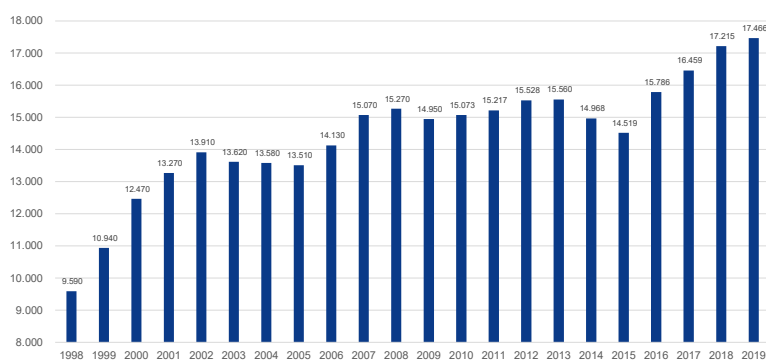
Bijlage 1

A. Ontwikkeling aantal banen en historische uitgifte bedrijventerreinen gemeente Duiven uit: Onderzoeksdocument, pagina's 4 & 10

Ontwikkeling aantal banen Duiven tussen 1998 en 2019

- Het aantal banen in de gemeente Duiven is in de periode 1998-2019 gegroeid met 7.900
- De groei is voor een belangrijk deel te verklaren door de vestiging van een aantal grote bedrijven met veel werknemers op bedrijventerreinen in Duiven.

Bron: Provinciale Werkgelegenheids Enquête Gelderland

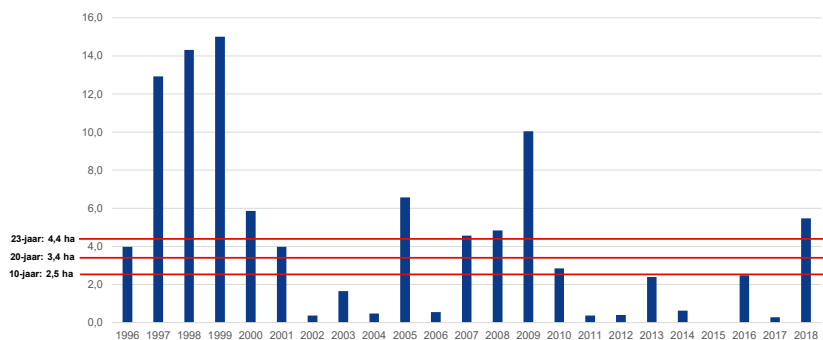
© Buck Consultants International, 2019

4

De historische uitgifte van bedrijventerreinen in Duiven

- Het netto areaal bedrijventerreinen in de gemeente Duiven is in de periode 1999-2018 toegenomen met circa 70 hectare. De gemiddelde jaarlijkse uitgifte bedraagt:
 - 4,4 hectare over de afgelopen 23 jaar (1996-2018)
 - 3,4 hectare over de afgelopen 20 jaar (1999-2018)
 - 2,5 hectare over de afgelopen 10 jaar (2009-2018)

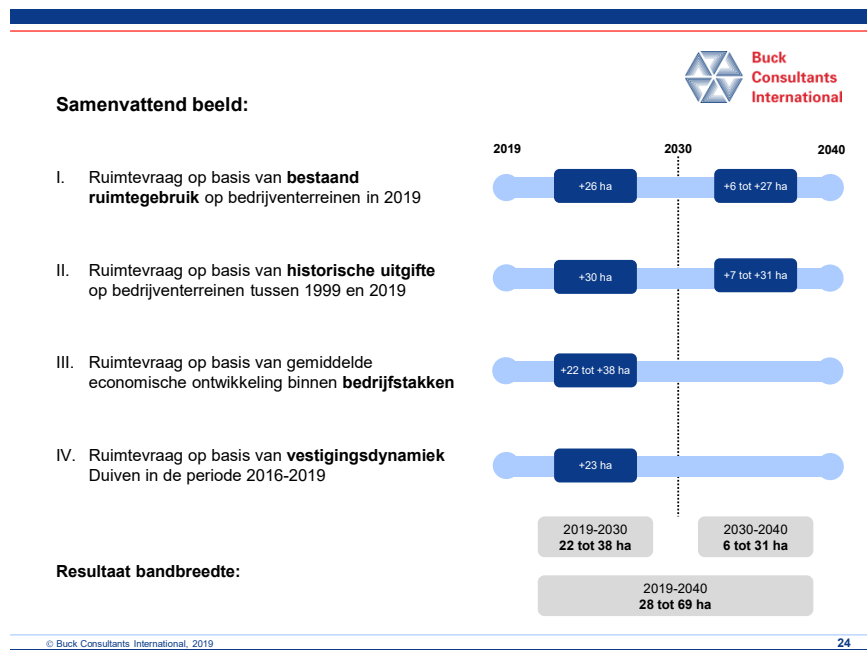
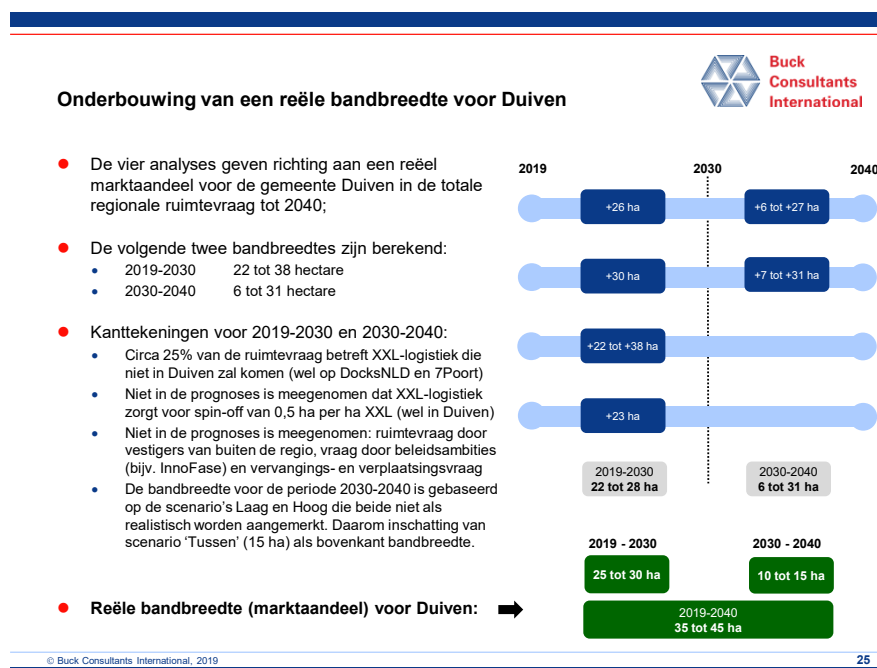

Bron: IBIS Gelderland (d.d. 19-11-2019)

© Buck Consultants International, 2019

10

B. Onderbouwing bandbreedte ruimtebehoefte bedrijventerreinen gemeente Duiven tot 2040
 uit: Onderzoeksdocument, pagina's 24 & 25

Bijlage 2. Werkgelegenheidscijfers Regio Arnhem, 2018,

Bron: provincie Gelderland

Onderwijs en arbeidsmarkt in cijfers regio Arnhem

In aansluiting op de brochure 'Onderwijs en arbeidsmarkt in cijfers' is deze aanvullende arbeidsmarktinformatie van de regio Arnhem bij elkaar gebracht. De gegevens worden steeds vergeleken met die van Gelderland.

Kerncijfers regio Arnhem en Gelderland

De regio's van Gelderland verschillen sterk van karakter en dragen daardoor bij aan de veelzijdigheid. In onderstaand overzicht treft u de belangrijkste kerncijfers van de regio Arnhem aan.

	Arnhem	Doesburg	Duisenberg	Linge- waard	Montferland	Overbetuwe	Rheden	Rozen- daal	Wester- voort	Zevenaar	Regio Arnhem	Gelderland
Bevolking												
Aantal inwoners (1-1-2018)	157.223	11.328	25.438	46.372	35.627	47.481	43.527	1.575	15.015	43.402	426.988	2.060.103
(Werkloze) Beroepsbevolking												
Aantal inwoners 15-74 jr. (potentiële beroepsbevolking)	122.372	8.764	19.671	35.026	27.226	35.484	31.757	1.096	11.744	32.896	326.036	1.557.647
Beroepsbevolking 15-74 jr. (jaargemiddelde 2017)	83.900	5.920	14.480	24.890	18.400	25.620	21.420	900	8.250	22.370	226.140	1.092.640
Werkloze beroepsbevolking (jaargemiddelde 2017)	5.120	330	620	1.020	770	1.080	1.050	30	430	1.040	11.490	48.790
Werkloosheidspercentage (jaargemiddelde 2017)	6,1	5,5	4,3	4,1	4,2	4,2	4,9	3,4	5,2	4,7	5,1	4,5
Participatiegraad 15-74 jaar in % (jaargemiddelde 2017)	69,5	66,1	73,6	71,5	68,2	72,7	67,3	71,9	69,9	67,7	69,7	70,4
Werkgelegenheid en vestigingen												
Werkgelegenheid (2017)	102.030	3.640	16.690	15.230	14.290	19.990	17.920	400	2.930	16.590	209.690	991.770
Waarvan:												
Grote banen (12 uur en meer)	84.340	3.050	13.930	12.270	11.960	17.120	15.060	320	2.340	13.800	174.180	831.900
Kleine banen (minder dan 12 uur)	17.690	590	2.760	2.960	2.330	2.870	2.860	80	590	2.790	35.510	159.870
Aantal vestigingen (2017)	14.790	860	2.040	3.610	2.780	4.360	3.520	150	1.010	3.300	36.420	178.480
Waarvan:												
Aantal vestigingen met 1 werkzame persoon	10.600	610	1.320	2.460	1.770	2.840	2.460	130	740	2.170	25.100	117.950
Onderwijs												
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs 2016/2017 ¹⁾	8.278	689	1.841	3.248	2.179	3.378	2.483	110	830	2.492	25.528	126.293
Waarvan:												
Voortgezet onderwijs algemene leerjaren 1-3	3.512	250	682	1.333	890	1.377	984	38	359	1.030	10.455	51.158
Vwo 3-6	1.502	122	292	502	298	618	536	41	102	338	4.351	21.673
Havo 3-5	1.317	106	385	664	352	640	392	15	147	414	4.432	21.386
Vmbo theoretische-gemengde leerweg 3-4	827	80	232	377	243	366	269	13	87	278	2.772	14.548
Vmbo basis-kaderberoeps 3-4	826	87	203	313	305	312	224	3	104	318	2.695	13.657
Praktijkonderwijs	294	44	47	59	91	65	78	0	31	114	823	3.871
Aantal deelnemers middelbaar beroepsonderwijs 2016/2017 ¹⁾	4.595	395	920	1.341	1.153	1.344	1.204	18	524	1.263	12.757	61.050
Aantal studenten hoger beroepsonderwijs 2016/2017 ¹⁾	6.231	219	738	981	685	1.047	1.132	30	368	858	12.289	50.453
Aantal studenten wetenschappelijk onderwijs 2016/2017 ¹⁾	1.264	49	156	277	144	299	220	22	64	181	2.676	28.293

¹⁾ Voorlopig cijfer

Quick-scan nieuwe regionale bedrijventerreinen

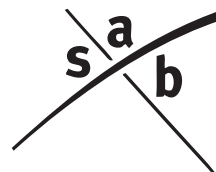
Duiven

SAB Adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling | Datum: 4 januari 2021 | Projectnummer: 200396

Colofon

Titel: Quick-scan nieuwe regionale bedrijventerreinen Duiven
Opdrachtgever: Gemeente Duiven
Projectnummer: 200396
Status: Concept
Datum: 4 januari 2021

SAB

Frombergdwarsstraat 54
Postbus 479, 6800 AL Arnhem

T: 026-3576911
I: www.sab.nl
E: info@sab.nl

PAS bv

Langeleegte 5
9641 GN Veendam

T: 059-8612380
I: www.pasbv.nl
E: info@pasbv.nl

INHOUD

1. INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 De opgave	4
1.3 Centerpoort-Noord	6
1.4 Oostsingel	8
1.5 Leeswijzer	8
2. UITGANGSPUNTEN	10
2.1 Structuurmodellen	12
3. BEOORDELING	18
3.1 Ontwikkelings- en realisatieperspectief	18
3.2 Ruimtelijk perspectief	20
3.3 Verkeerskundig perspectief	21
3.4 Milieukundig perspectief	22
3.5 Beleidsmatig perspectief	23
4. AFWEGING	24
BIJLAGE 1 - ANALYSE SAB	28
BIJLAGE 2 - RUIMTEGEBRUIKSKAARTEN KLEINERE VARIANT CENTERPOORT	54

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Voor de economische ontwikkeling van de regio en de gemeente is het van groot belang dat er tijdig nieuwe bedrijfskavels voorhanden zijn, zodat ingespeeld kan worden op de marktvrage.

De gemeente Duiven is een verkenning gestart naar de uitbreiding van de bedrijventerreinlocaties. Inmiddels zijn door de gemeente een tweetal voorkeurslocaties voor regionale bedrijventerreinen geselecteerd: een locatie ten noorden van het bedrijventerrein Centerpoort-Noord en een locatie tussen de Oostsingel en de A12 (zie afbeelding volgende op bladzijde). Voor deze twee locaties, heeft u behoefte aan een verdiepende analyse.

In voorliggende quick scan worden beide potentiële locaties bestudeerd en geanalyseerd. Dit gebeurt op integrale wijze door verschillende beleidsmatige, planologische, ruimtelijke, landschappelijke, milieukundige, verkeerskundige en planeconomische aspecten in ogenschouw te nemen. De uitkomsten van de quick scan zullen helpen een keuze te maken voor de ontwikkeling van één van de locaties tot nieuw regionaal bedrijventerrein. De studie dient dus met

name als afwegingskader voor het kiezen welke locatie het “beste” te ontwikkelen is, daarna zal een verdere uitwerking moeten volgen.

1.2 De opgave

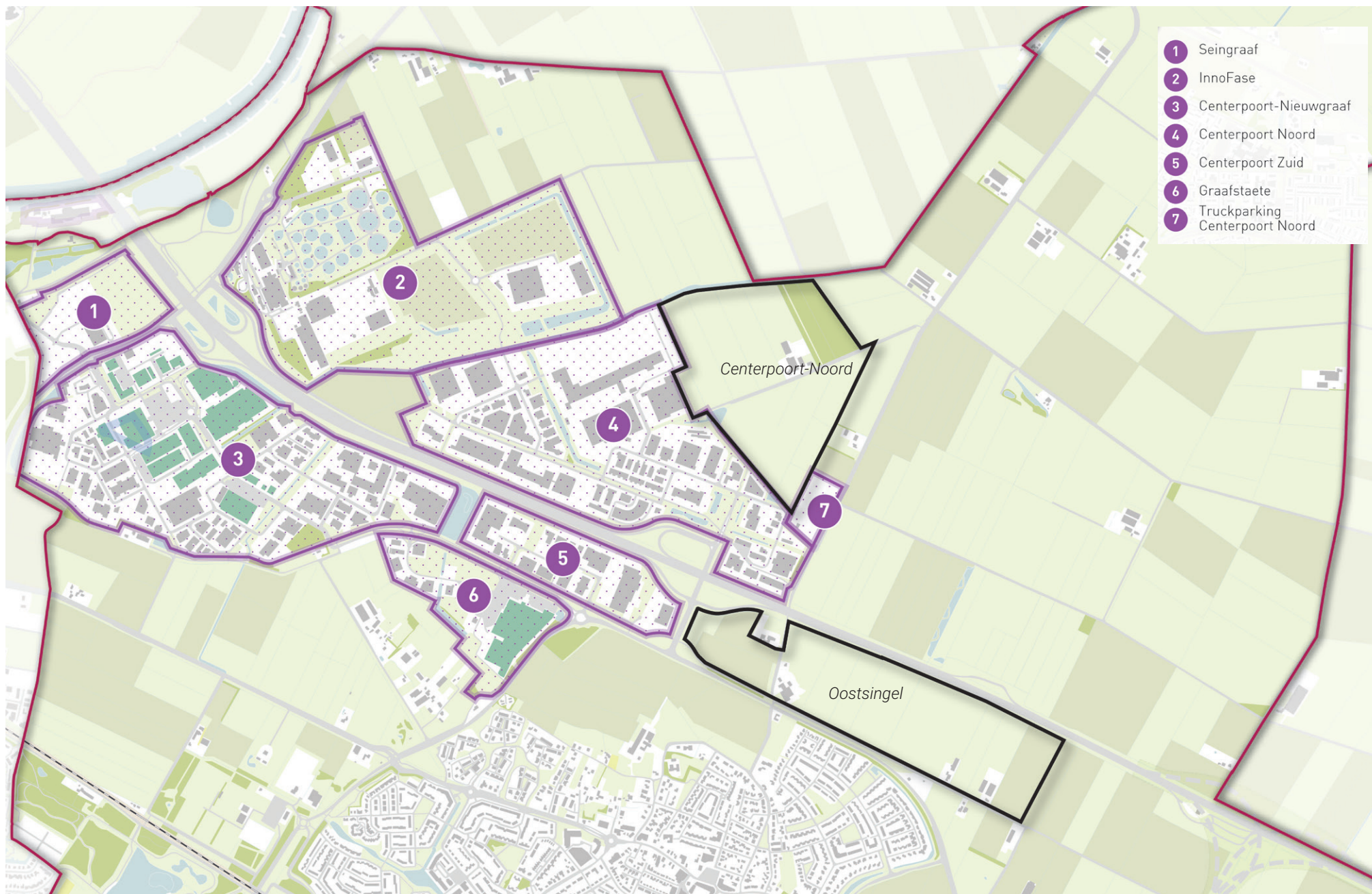
In de Omgevingsverordening Gelderland is vastgelegd dat er per regio een Regionaal Programma Werklocaties (RPW) wordt opgesteld, dat eens per vier jaar volledig wordt geactualiseerd. In een RPW wordt onder andere de verhouding tussen vraag en aanbod inzichtelijk gemaakt en worden afspraken gemaakt over herstructurering en uitbreiding van bedrijventerreinen. Momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van het RPW voor de regio Arnhem-Nijmegen.

Als onderdeel van de verkenning is door Buck Consultants International een strategische verkenning bedrijventerreinen Duiven uitgevoerd. Buck Consultants International gaat uit van een reëel marktaandeel van 35 tot 45 hectare bedrijventerrein voor de gemeente Duiven in de periode 2019-2040. Tot 2030 gaat het om 25 tot 30 hectare en voor de periode 2030-2040 om 10 tot 15 hectare. De volgende doelgroepen worden voornamelijk als kansrijk gezien:

- Kleinere- en middelgrote logistieke bedrijven (kleiner dan 4 hectare; geen XXL) met behoefte aan een goede ontsluiting op A12/A15.

- Groothandel (business-to-business) gespecialiseerd (bijv. metaalelektro) en/of gericht op de Duitse afzetmarkt.
- Bedrijven binnen de (maak)industrie met lichte activiteiten (tot milieucategorie 3.2).
- (Inter)nationaal georiënteerde snel groeiende bedrijven in e-commerce.

Gelet op deze omstandigheden is de gemeente Duiven voornemens nieuw bedrijfsareaal te gaan realiseren.

Ligging van de twee onderzoeksgebieden in Duiven

1 INLEIDING

1.3 Centerpoort-Noord

De planlocatie Centerpoort-Noord ligt ten noorden van het bestaande bedrijventerrein Centerpoort-Noord. Het gebied wordt voor agrarische doeleinden gebruikt, met name als grasland voor vee. Ruimtelijk is het plangebied begrensd door de Wijde Wetering aan de noordwestzijde, de Kerkstraat aan de noordzijde, de Giesbeeksestraat aan de oostzijde en het bestaande bedrijventerrein aan de zuidzijde. Centraal in het plangebied staat één agrarisch bedrijf in de vorm van een melk- en rundveebedrijf. Aan de Giesbeeksestraat bevindt zich nog een woonperceel. In het plangebied is één bosperceel aanwezig. Karakteristiek aan de omgeving is het weidse karakter van het landschap.

*Locatie Centerpoort-Noord vanaf de Giesbeeksestraat
(Google Maps)*

*Locatie Centerpoort-Noord ter hoogte van de Kosterstraat
(Google Maps)*

Locatie Centerpoort-Noord

1 INLEIDING

1.4 Oostsingel

De locatie Oostsingel ligt tussen de A12 en de Roodwilligenstraat. De Roodwilligenstraat loopt parallel aan de Oostsingel (N810). Het plangebied bestaat evenals de Centerpoort-Noord locatie uit agrarische grond met grasland voor vee. Het plangebied wordt onderbroken door de Broekstraat, die naar het buitengebied leidt. Deze straat functioneert als autoverbinding naar het buitengebied, maar ook als fietsverbinding tussen de kern Duiven en het buitengebied. Daarnaast wordt de Broekstraat gebruikt voor landbouwverkeer. Ook de Zevenaarse Wetering loopt door het plangebied, ten oosten van de Broekstraat.

In het plangebied ligt een veehouderij, een paardenhouderij en een caravanstalling. Aan de westzijde van het plangebied is een dierenpension aanwezig. In deze studie is het uitgangspunt gehanteerd dat het dierenpension behouden blijft. Hierover is echter nog geen keuze gemaakt.

Het plangebied grenst aan de ten zuiden gelegen wijk Lommerweide. Vanwege de dichte groensingel tussen de N810 en de woonwijk is er geen visuele verbinding aanwezig tussen het plangebied en de woonwijk.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk gaan we in hoofdstuk 2 in op onze uitgangspunten. We leggen uit hoe de quick scan is uitgevoerd, welke stappen zijn doorlopen en welke inrichting van de terreinen als uitgangspunt is genomen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 vanuit verschillende perspectieven gekeken naar de onderzoekslocaties. Voor verschillende onderwerpen binnen de perspectieven wordt een voorkeur uitgesproken voor een locatie. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 een afweging gepresenteerd.

Locatie Oostsingel vanaf de Roodwilligenstraat (Google Maps)

Locatie Oostsingel ter hoogte van de Zevenaarse Wetering (Google Maps)

Locatie Oostsingel

2 UITGANGSPUNTEN

Om de haalbaarheid en het opbrengstpotentieel van beide locaties integraal te verkennen, is voorliggende studie uitgevoerd door een tweetal adviesbureaus, namelijk SAB en PAS bv. SAB heeft als breed georiënteerd bureau binnen de ruimtelijke ordening de ruimtelijke structuur en de ruimtelijke (on)mogelijkheden vanuit verschillende disciplines verkend. PAS bv heeft de focus gelegd op de planeconomische aspecten.

De opdracht is gestart met een brede inventarisatie door beide bureaus. Met deze brede inventarisatie is op een integrale werkwijze naar de locaties gekeken. Daarbij zijn verschillende aspecten binnen planologie, ontwerp, milieu, verkeer en planeconomie in ogenschouw genomen. De resultaten hiervan zijn als bijlagen bij deze studie terug te vinden.

De resultaten uit de inventarisatie zijn de basis geweest voor het ontwerpend onderzoek. Er is zo veel mogelijk rekening gehouden met aanwezige ruimtelijke kenmerken en kwaliteiten om de ruimtelijke opzet en inrichting van de gebieden vorm te geven. Voor iedere onderzoekslocatie is één structuurmodel opgesteld. De structuurmodellen geven inzicht in een mogelijke hoofdindeling van het terrein met bijbehorend ruimtegebruik. We willen daarbij benadrukken dat het een voorbeelduitwerking betreft die

inzicht geeft in de mogelijkheden van de onderzoekslocatie. De structuurmodellen gaan niet in op de daadwerkelijke inrichting van de mogelijke bedrijventerreinen. We lichten de structuurmodellen voor beide locaties hierna kort toe.

Op basis van de ruimtelijke verkenningen van SAB heeft PAS een financiële verkenning uitgevoerd. Op deze manier kan er een financiële vergelijking gemaakt worden tussen de ontwikkelvarianten. In een later stadium zal de verkenning verder vertaald moeten worden naar een grondexploitatie met daarin een uitwerking en nadere onderbouwing van onder andere de risico's, toerekening bovenplanse kosten en waardering van de in te brengen percelen (door middel van taxatie).

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Structuurmodellen

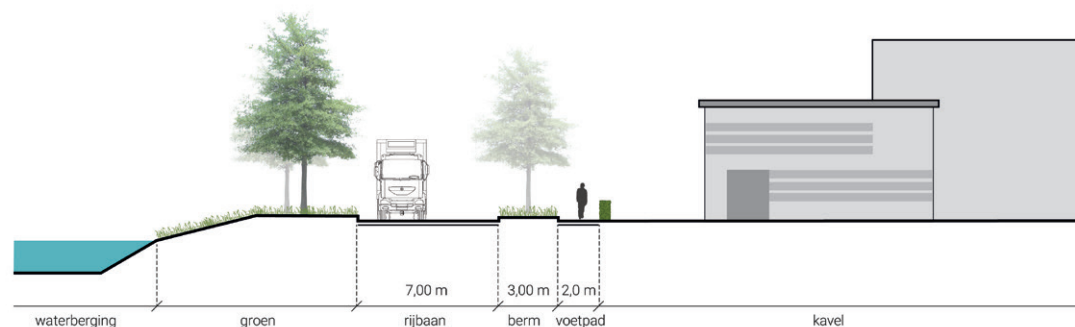
Voor het kunnen vergelijken van de locaties is voor beide terreinen een structuurmodel opgesteld dat inzicht geeft in een mogelijke indeling van het terrein en het bijbehorend ruimtegebruik. De voorgestelde indeling van beide terreinen is een voorbeeldverkaveling die inzicht geeft in de mogelijkheden en niet de daadwerkelijke inrichting van het terrein.

2.1.1 Locatie Centerpoort-Noord

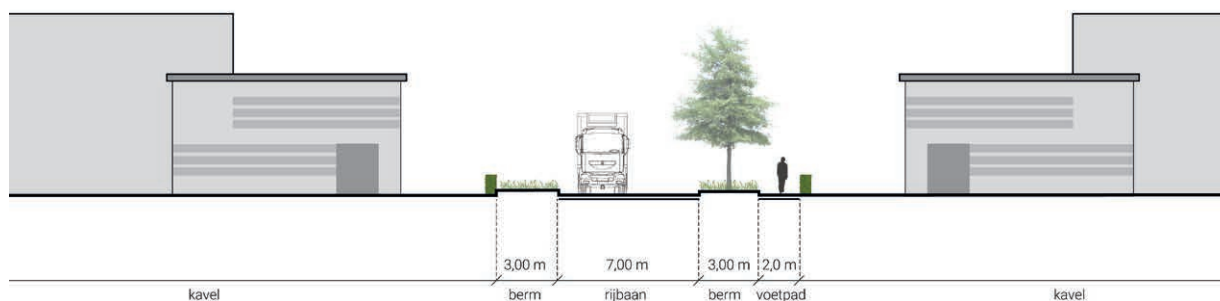
Het structuurmodel voor Centerpoort-Noord geeft inzicht in een mogelijke inrichting van het terrein ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. De entree van het terrein ligt in het verlengde van van de Noordsingel en wordt via een rotonde verbonden met elkaar. De nut en noodzaak van deze rotonde zal nog nader bestudeerd moeten worden, maar in deze studie is hiervan uitgegaan. Een eventuele tweede aansluiting is mogelijk bij de Express. De verkaveling binnen het terrein is functioneel en volgt de bestaande kavelstructuren. De straatprofielen bestaan uit een rijbaan van 7 meter breed met daarnaast grasbermen aan weerszijden. In de grasbermen is ruimte voor de aanplant van bomen. Tussen de grasberm en de kavel ligt aan minimaal één zijde van de weg een voetpad. Fietsers kunnen het bedrijventerrein bereiken via de Giesbeeksestraat. Vanaf deze straat is een fietsverbinding

aanwezig naar de wegen op het bedrijventerrein. Ter hoogte van de woning aan de Giesbeeksestraat is indicatief ruimte gegeven voor het realiseren van waterberging, zodat deels al rekening wordt gehouden met de milieuzonering van het bedrijventerrein.

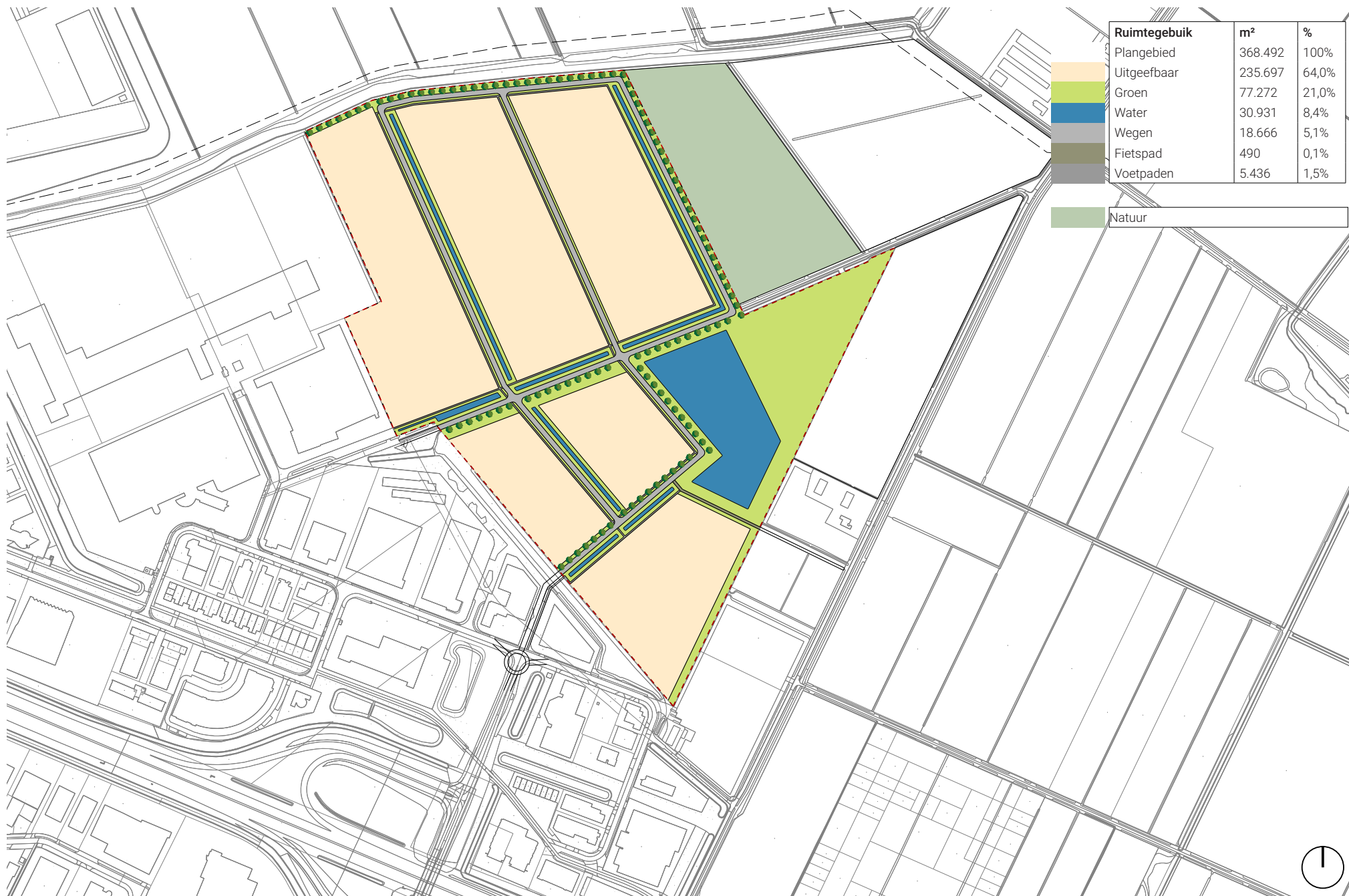
Aanvullend op het structuurmodel op de volgende bladzijde is voor Centerpoort-Noord een kleinere variant gemaakt, die aansluit op het Koersdocument Omgevingsvisie. Deze variant is toegevoegd in bijlage 2. De locatie Centerpoort-Noord is geschikt voor een kleinere ontwikkeling van ca. 15 ha. Daarom is ervoor gekozen om voor deze locatie ook een kleine variant in kaart te brengen.

Straatprofiel brede straat met watergang

Straatprofiel smalle straat tussen twee kavels in

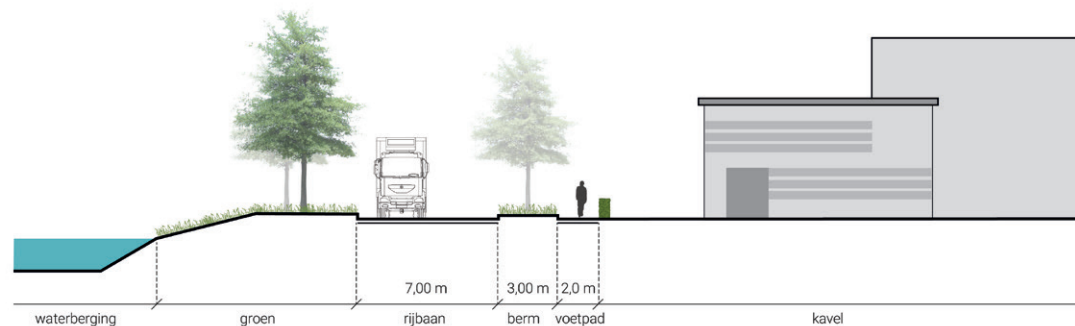
2 UITGANGSPUNTEN

2.1.2 Locatie Oostsingel

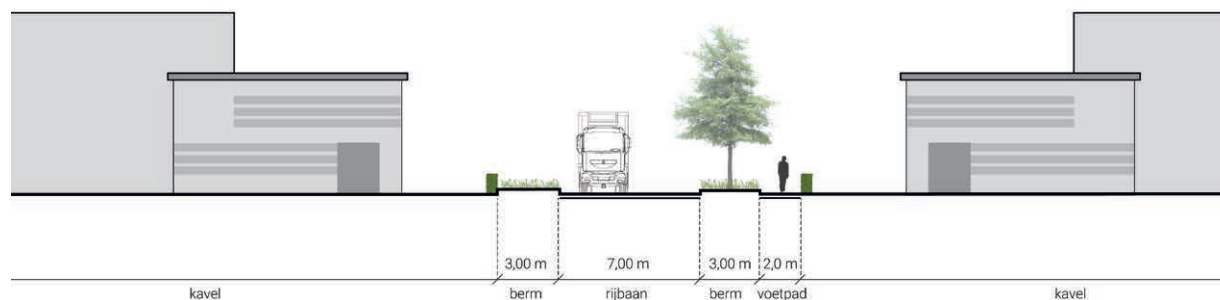
Voor de locatie Oostsingel zijn twee structuurmodellen ontwikkeld. De opzet van beide modellen is hetzelfde, maar de aansluiting op de Oostsingel verschilt in beide modellen. In het eerste structuurmodel is het terrein bereikbaar via een oostelijk geïmplementeerde rotonde aan de Oostsingel. Een ontsluitingsroute rondom de kavels zorgt voor een flexibel raamwerk waarbij het gehele terrein bereikbaar is. Er zijn twee groene assen aanwezig die het plan doorsnijden: de Broekstraat als cultuurhistorisch laantje aan de westzijde en de Zevenaarse wetting in het midden van het plangebied. Waterberging vindt plaats aan de buitenranden van het terrein.

In deze studie is uitgegaan van de realisatie van een rotonde. In afstemming met de provincie zal moeten blijken of een rotonde wenselijk is. Het tweede structuurmodel (zie bladzijde 16) hanteert dezelfde uitgangspunten, alleen is de rotonde aan de Oostsingel westelijker geïmplementeerd.

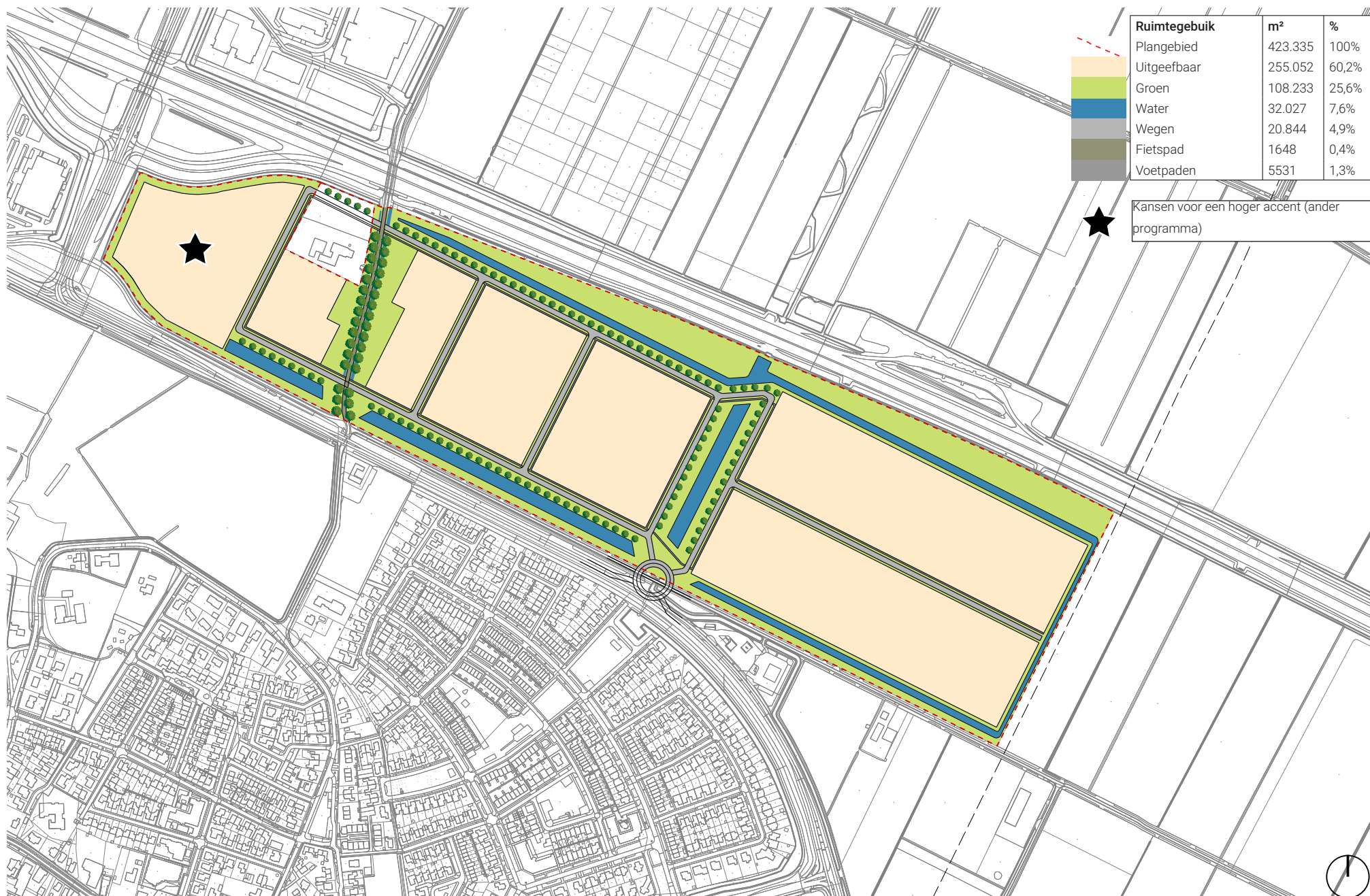
De straatprofielen voor de locatie Oostsingel zijn vergelijkbaar met de profielen van Centerpoort-Noord; de rijbaan is 7 meter breed, waarlangs groenbermen liggen en aan minimaal één zijde een voetpad.

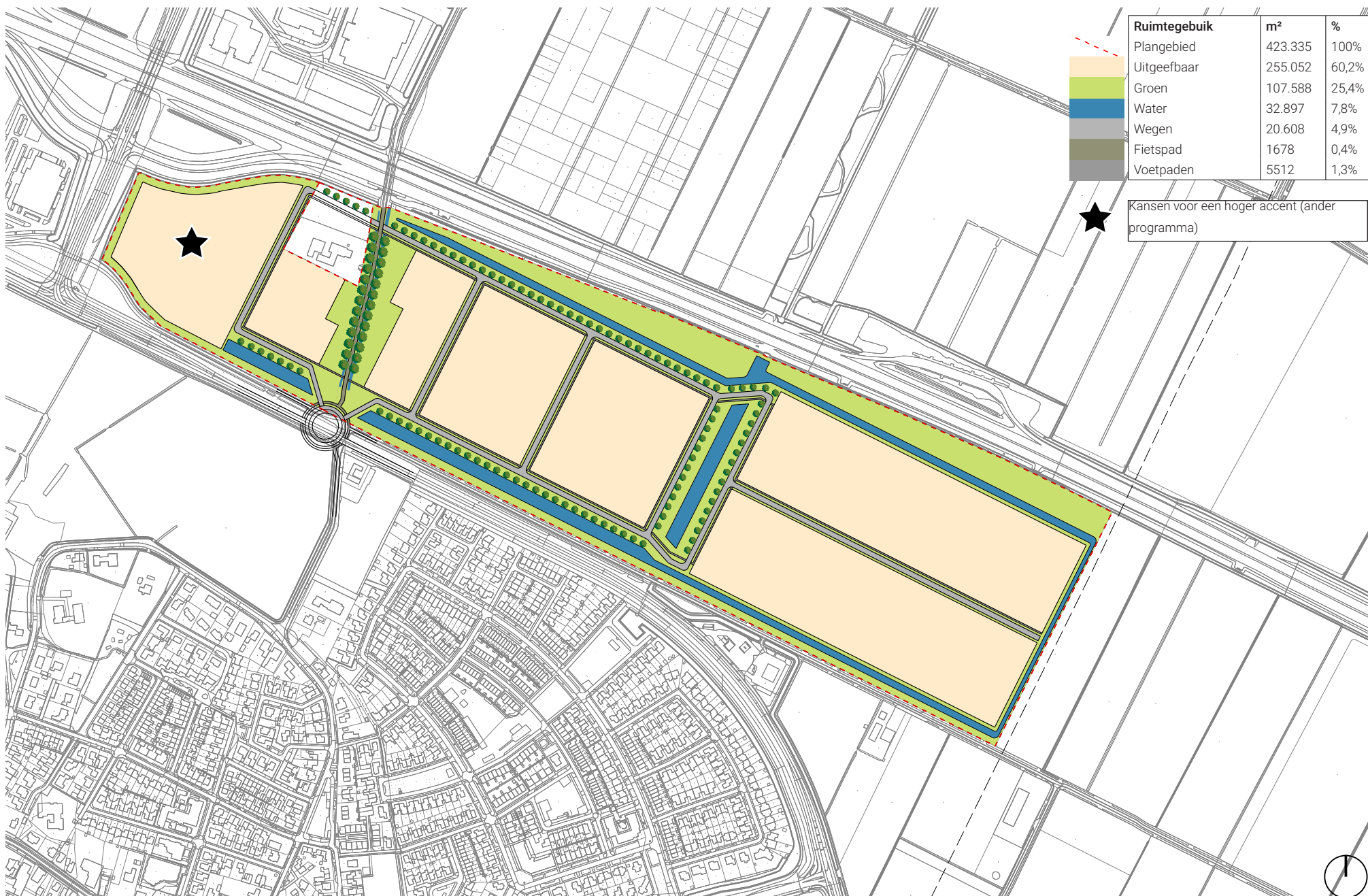

Straatprofiel brede straat met watergang

Straatprofiel smalle straat tussen twee kavels in

3 BEOORDELING

De inventarisatie, structuurmodellen en planeconomische verkenning bieden de mogelijkheid om de onderzoekslocaties Centerpoort-Noord en Oostsingel te beoordelen. Bij een integrale onderzoeksbenadering behoort het bestuderen van onderzoekslocaties vanuit verschillende perspectieven. Ieder perspectief bevat zijn eigen blik op de onderzoekslocaties en maakt ook dat er verschillende inzichten ontstaan in de voor- en nadelen en kansen en risico's voor de onderzoekslocaties. Vanuit een vijftal perspectieven hebben wij Centerpoort-Noord en Oostsingel beoordeeld.

3.1 Ontwikkelings- en realisatieperspectief

Aantal eigenaren

Centerpoort-Noord kent 2 eigenaren naast de gronden van de gemeente. Voor de locatie Oostsingel zal het gesprek aangegaan moeten worden met 5 eigenaren, waarvan één eigenaar het Waterschap Rijn en IJssel betreft. Centerpoort-Noord heeft dus minder grondeigenaren waarmee de gemeente zal moeten onderhandelen. Op dit aspect heeft Centerpoort-Noord daarom de voorkeur.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Civiele kosten

Bij de civiele kosten gelden voor beide locaties op grote lijnen dezelfde uitgangspunten. De ruimtegebruikskaat van de Oostsingel kent echter meer verharding en groen, wat zich in de berekeningen vertaalt in hogere civiele kosten. Bovendien is de verwachting dat er meer kosten gemaakt moeten worden bij Oostsingel voor de aanleg en aansluiting van de riolering. Wat betreft civiele kosten heeft Centerpoort-Noord daarom een betere score.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Bovenplanse kosten

Het is de vraag of de bovenplanse voorzieningen (benodigde verkeerskundige ingrepen) volledig toegerekend kunnen worden aan de ontwikkeling van de bedrijventerreinen. Dat betekent dat ze niet volledig verhaald kunnen worden en daardoor voor een groot deel voor rekening van de gemeente komen. In de berekeningen zijn ze nu wel volledig toegerekend aan de ontwikkelingen. Voor de locatie Centerpoort-Noord is de inschatting dat de niet verhaalbare kosten lager zijn dan die van de bovenplanse ontwikkeling bij Oostsingel. De toerekenbaarheid van kosten in het kader van kostenverhaal is voor deze locatie dus beter omdat er minder bovenplanse kosten verwacht worden.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Opbrengsten

De ligging van Oostsingel langs de A12 heeft naar verwachting een positieve uitwerking op de grondprijzen. De Oostsingel heeft hierdoor relatief veel zichtlocaties waarvoor een grondprijs van € 190,- per m² gerekend kan worden. Centerpoort-Noord kent daarentegen vrijwel geen zichtlocaties, waardoor de grondprijzen in dit gebied rond de € 160,- per m² zullen liggen.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Risico's

Door een opeenstapeling van ambities en de aanpak van de huidige problematiek rondom de kruising bij de Broekstraat / Oostsingel, kunnen er mogelijk meer kosten gemaakt worden dan momenteel ingeschat. Ook kunnen de verschillende ambities er toe leiden dat weinig kosten op het plan verhaald kunnen worden, omdat de kosten niet alleen veroorzaakt worden door het plan zelf.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

3 BEOORDELING

3.2 Ruimtelijk perspectief

Landschapstype

Beide locaties waren oorspronkelijk onderdeel van het kommengebied: het lager gelegen gebied achter de oeverwallen langs de rivieren. Door de groei van Duiven liggen beide locaties inmiddels aan de rand van Duiven. De locatie Centerpoort-Noord ligt veel verder het kommengebied in en maakt onderdeel uit van het open agrarisch landschap ten noorden van Duiven. De locatie Oostsingel ligt al ingeklemd tussen de kern Duiven en de A12, waardoor de locatie gevoelsmatig minder onderdeel uitmaakt van het grotere komgebied ten noorden van de snelweg. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt heeft de locatie Oostsingel daarom de voorkeur.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Cultuurhistorische en landschappelijke structuren

Voor beide locaties geldt dat bij een ontwikkeling rekening moet worden gehouden met enkele waardevolle cultuurhistorische en landschappelijke structuren. Bij de Centerpoort Noord locatie gaat het om de Kosterstraat, Giesbeeksestraat en de Wijde wetering (watergang). Voor de Oostsingel zijn de Broekstraat en de Zevenaarse Wetering belangrijke structuren. In de ruimtegebruikskaarten voor beide locaties wordt voldoende ruimte en flexibiliteit gezien om de structuren in te passen. Daarom is er voor wat betreft dit aspect geen voorkeur voor een locatie.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Ruimtelijke en maatschappelijke impact

De ligging van de locatie Oostsingel tussen de snelweg en de woonkern zorgt er direct voor dat de locatie in het zicht komt te liggen. De strikte scheiding van wonen en werken in Duiven wordt bij de keuze voor de Oostsingel als bedrijventerreinlocatie losgelaten. De nabijheid van woningen maakt dat de kans reëel is dat er maatschappelijk gezien reacties zullen komen op de keuze om hier bedrijfskavels te realiseren. Het beeld van Duiven wordt anders. De locatie vraagt daarom om een visie en ambitie wat betreft het te realiseren bebouwingsbeeld. Welke kwaliteit en uitstraling wil je op deze locatie realiseren? Wat voor type bedrijven moeten hier een plek krijgen? Deze vragen spelen bij de Centerpoort-Noord locatie in veel mindere mate: deze locatie kan meer gezien worden als een uitbreiding van het bestaande bedrijfsareaal van Duiven, is minder zichtbaar en ligt op geruime afstand van de woonkern.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

3.3 Verkeerskundig perspectief

Auto- en vrachtverkeer

Indien op de locatie Centerpoort-Noord een bedrijventerrein ontwikkeld zal worden, is de verwachting dat er beperkte infrastructurele maatregelen getroffen hoeven te worden voor het afwikkelen van het auto- en vrachtverkeer. Er is bij deze locatie voldoende ruimte om een eventuele rotonde te realiseren ter hoogte van de entree van het bedrijventerrein. Ook is er een goede mogelijkheid om een tweede ontsluitingsmogelijkheid te realiseren. Voor de locatie Oostsingel is dit complexer. Hier zal met behulp van een rotonde aangesloten moeten worden op de Oostsingel. Gelet op de historie rondom deze locatie zal de aanleg van de rotonde en de noodzaak tot voldoende doorstroming over de Oostsingel om een goede afstemming met de provincie Gelderland vragen. Het is onzeker en onduidelijk of de provincie hieraan zal willen meewerken. Indien de provincie geen goedkeuring verleent aan de gepresenteerde ontsluitingsmogelijkheden kan nog uitgeweken met een aansluiting op het kruispunt Oostsingel-Vergertlaan. Niet alleen zal de haalbaarheid met een VRI uiteraard nog verder onderzocht moeten worden, ook zal dit leiden tot hogere verweringskosten.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Lokaal verkeer

Bekend is dat de noord-zuidverbinding Broekstraat-Giesbeeksestraat een belangrijke verkeersroute is, voornamelijk voor landbouw- en fietsverkeer. Bij een keuze om ter plaatse van Centerpoort-Noord een bedrijventerrein te realiseren, blijft deze verkeersroute gehandhaafd en zijn verkeerskundige ingrepen niet noodzakelijk. Voor de Oostsingel ligt dit anders. Omdat een deel van de Broekstraat ingepast wordt in het bedrijventerrein, zal aandacht moeten uitgaan naar de wijze wordt het landbouw- en fietsverkeer. In deze studie is rekening gehouden met het realiseren van een landbouwoplossing en fietstunnel. Bij de keuze voor de locatie Oostsingel dient dit verder uitgewerkt te worden. Ook zal aandacht uit moeten gaan naar de risico's op sluipverkeer.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Langzaam verkeer

De route Broekstraat-Giesbeeksestraat is aangewezen als een hoofdfietsroute. Deze route blijft ongewijzigd bij de ontwikkeling van de Centerpoort-Noord locatie. Er worden kansen gezien om vanaf de Giesbeeksestraat de fietsroute in verbinding te brengen met het eventuele bedrijventerrein. Voor de Oostsingel geldt, afhankelijk van de keuze van de locatie van de benodigde rotonde, waarschijnlijk de noodzaak tot het aanleggen van een fietstunnel om de fietsroute te kunnen handhaven. Dit geldt mogelijk ook voor de inpassing van de toekomstige snelfietsroute tussen Westervoort-Duiven-Zevenaar. Indien gekozen wordt voor de locatie Oostsingel vraagt dit om een verdere uitwerking en afstemming met de provincie.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

3 BEOORDELING

3.4 Milieukundig perspectief

Kabels en leidingen

Rondom beide onderzoekslocaties bevindt zich een gasleiding. Andere planologisch relevante kabels en leidingen, zoals hoogspanningsverbindingen, bevinden zich niet in de directe nabijheid. Voor de Centerpoort-Noord locatie geldt dat de gasleiding buiten het mogelijk te realiseren bedrijventerrein ligt. Bij de locatie Oostsingel is gekozen om het bedrijventerrein aan de oostzijde zodanig te begrenzen dat de gasleiding buiten de bedrijfskavels ligt. Ondanks dat er voldoende ruimte is om in de gewenste bedrijfsruimte vraag te kunnen voorzien, heeft dit tot een inperking van het zoekgebied geleid.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Bedrijven en milieuzonering

Bij de ontwikkeling van een bedrijventerrein is de afstand tot milieugevoelige functies, zoals woningen, een aandachtspunt. Bij Centerpoort-Noord is de woning aan de Giesbeeksestraat 15 relevant. Het dierenpension, de woonwijk Lommerweide en de woning aan de Roodwilligenstraat 10 vormen aandachtspunten vanuit de Oostsingel. In de ruimtelijke opzet (afstand/maatregelen) en/of functionele opzet (milieucategorieën) zal dit punt verder uitgewerkt moeten worden. Eventueel kan het aankopen van omliggende beperkende percelen ook een uitkomst bieden. Bij de Oostsingel verdient het aspect bedrijven en milieuzonering meer aandacht in vergelijking tot de Centerpoort-Noord locatie.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

3.5 Beleidsmatig perspectief

Energieopgave

De gemeente Duiven is momenteel bezig met een studie op het gebied van wind- en zonne-energie om de realisatie van de RES-opgave verder te verkennen voor het gebied InnoFase/Centerpoort-Noord. De eerste resultaten uit deze studie laten zien dat de locatie Centerpoort-Noord zeer geschikt is om windenergie op te wekken. Beide beleidsopgave kennen een eigen ruimteclaim. Een combinatie van een bedrijventerrein met windenergie is zeer lastig te realiseren. Er zal dan ook een keuze gemaakt moeten worden: een bedrijventerrein of windenergie. Een dergelijke dubbele ruimteclaim is niet van toepassing bij de Oostsingel.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Ganzenrustgebied

De provincie Gelderland is voornemens om op de gronden van de locatie Centerpoort-Noord als ganzenrustgebied aan te wijzen. De provincie heeft aangegeven dat ruimtelijke ontwikkelingen aan de randen van deze gebieden voorstelbaar zijn. Wel zal aandacht moeten zijn voor mitigatie en compensatie van deze gebieden. De exacte regels rondom dit aspect zijn vooralsnog onbekend. Een soortgelijke, provinciale ruimteclaim speelt niet bij de locatie Oostsingel.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Groenblauw raamwerk

In het gemeentelijk beleid zijn de Wijde en Zevenaarse Wetering aangewezen als een groenblauw raamwerk. Aan dit raamwerk worden enkele ambities op het gebied van natuur en recreatie gekoppeld. De Wijde Wetering bevindt zich aan de rand van Centerpoort-Noord. Voor de Zevenaarse Wetering geldt dat deze door de Oostsingel locatie heen loopt. Het realiseren van ambities op het gebied van natuur en recreatie zal binnen de locatie Oostsingel minder eenvoudig zijn dan bij Centerpoort-Noord.

Centerpoort-Noord	Oostsingel

Archeologie

De Centerpoort-Noord locatie kent een relatief groot deel met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Daarnaast zijn gronden met een lage en middelmatige archeologische verwachtingswaarde in het zoekgebied gelegen. Bij de locatie Oostsingel kent een relatief klein deel een hoge archeologische verwachtingswaarde. Daarnaast zijn er op deze locatie uitsluitend gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde in het zoekgebied gelegen. Vanuit archeologie heeft de locatie Oostsingel daarom de voorkeur. Voor de locatie Centerpoort-Noord geldt dat de kans op de aanwezigheid van archeologische waarden groter is dan voor de Oostsingel. Dit vormt een onderzoeksrisico (kans op uitgebreid onderzoek).

Centerpoort-Noord	Oostsingel

4 AFWEGING

Wanneer alle perspectieven bij elkaar worden gebracht ontstaat ervan uit de beoordeling van beide locaties geen eensluidend beeld. Voor beide locaties gelden ieder eigen voors en tegens om ze aan te wijzen als toekomstig regionaal bedrijventerrein. Om u als college verder te helpen bij het maken van een keuze vatten wij navolgend nog kort de kansen, risico's, aandachtspunten en dilemma's van beide locaties samen.

Centerpoort-Noord

Voor de locatie Centerpoort-Noord schatten we in dat sprake is van een hogere inbrengwaarde en lagere opbrengsten in vergelijking tot de Oostsingel. Daartegenover staat wel dat de complexwaarde, financiële risico's en civiele kosten lager worden ingeschat dan bij de Oostsingel. Ook is de verwachting dat de ruimtelijke impact van een bedrijventerreinontwikkeling op deze locatie minder groot is. De locatie kan meer worden gezien als een logische uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein. Ook zal er minder aandacht nodig zijn voor de verkeerskundige en milieukundige inpassing van het bedrijventerrein, voornamelijk vanwege de beperkte gevoelige functies en reeds geschikte infrastructuur waarop waarschijnlijk aangesloten kan worden. Wel geldt dat de locatie gevoelsmatig een grotere claim legt op het landschap en dat de gronden vanuit de provincie ook een ruimteclaim hebben als ganzenrustgebied. Tot slot lijkt Centerpoort-Noord in potentie een zeer geschikte locatie

voor het opwekken van windenergie. Een keuze om hier bedrijventerrein te realiseren betekent direct wat voor het realiseren van deze energieambitie.

Oostsingel

De locatie Oostsingel zal naar verwachting te maken hebben met een lagere inbrengwaarde en hogere opbrengsten. De complexwaarde, financiële risico's en civiele kosten worden echter hoger ingeschat in vergelijking tot de locatie Centerpoort-Noord. De financiële risico's worden mede bepaald door de complexe verkeerskundige situatie. Deze verkeerskundige situatie zal ook de nodige inspanning vragen in het realiseren van draagvlak bij de provincie. Daarnaast geldt dat we inschatten dat de ruimtelijke impact van het realiseren van een bedrijventerrein langs de Oostsingel ook maatschappelijk gezien de nodige reacties op zal leveren. De nabijheid van diverse milieugevoelige functies maakt dan ook dat hier extra aandacht nodig is voor de milieukundige inpassing van een bedrijventerrein. Daartegenover staat wel dat er geen grote beleidsmatige ruimteclaims (denk aan energie en ganzenrustgebied, zoals bij Centerpoort-Noord) gelden waar rekening mee hoeft te worden gehouden.

BIJLAGE 1

Analyse SAB

BIJLAGE 1

Cultuurhistorie

Duiven is ontstaan als dorp op een rivierduin.

Nadat Duiven in de jaren '80 als groeigemeente aangewezen werd, zijn er veel nieuwe woonwijken bijgebouwd, waarmee voldaan kon worden aan de grote woningbehoefte in de regio. In die tijd begon ook de bedrijvigheid zich te ontwikkelen rondom de A12. Allereerst ontwikkelde dit zich ten zuiden van de snelweg, daarna ook ten noorden van de snelweg.

Centerpoort-Nieuwgraaf was het eerste grootschalige bedrijventerrein. Daarna volgden Centerpoort-Noord, Centerpoort-Zuid en Graafstaete. Een recente ontwikkeling is het bedrijventerrein InnoFase. Op dit bedrijventerrein wordt met name ingezet op de opwekking van duurzame energie. Momenteel is het bedrijventerrein Seingraaf in ontwikkeling, nabij de IJssel.

Centerpoort-Noord

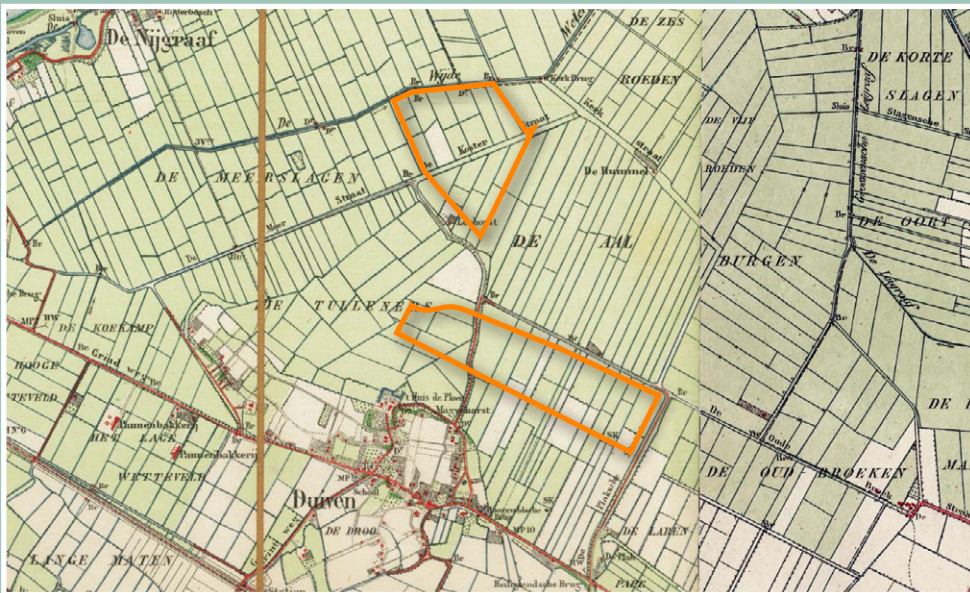
- Op de topografische kaarten is goed te zien dat het plangebied al lang voor agrarische doeleinden gebruikt wordt. Voor de groei van de Duiven lag het plangebied centraal in het open komgebied. Door de ontwikkeling van de A12 en de bedrijvigheid daar omheen, is de Centerpoort-Noord locatie aan de rand van Duiven komen te liggen.
- Het plangebied wordt gekenmerkt door een aantal historische structuren. De Kosterstraat, die centraal door het plangebied loopt, is op de historische kaarten al goed herkenbaar. Ook de Wijde Wetering, een watergang ten noordwesten van het plangebied, is al herkenbaar op de kaart van 1900. Langs de oostrand loopt de Giesbeeksestraat. De loop van deze straat in gedurende de tijd veranderd ter hoogte van het plangebied. Voorheen liep deze ten zuiden van het plangebied. Nu loopt deze weg langs de oostzijde van het plangebied.

Conclusie: bij gebiedsontwikkelingen is het van belang om cultuurhistorische kenmerken te respecteren en te handhaven. Handhaaf de belangrijke historische structuren, zoals de Wijde Wetering, de Kosterstraat en de Giesbeeksestraat. Respecteer de bestaande verkavelingsrichting.

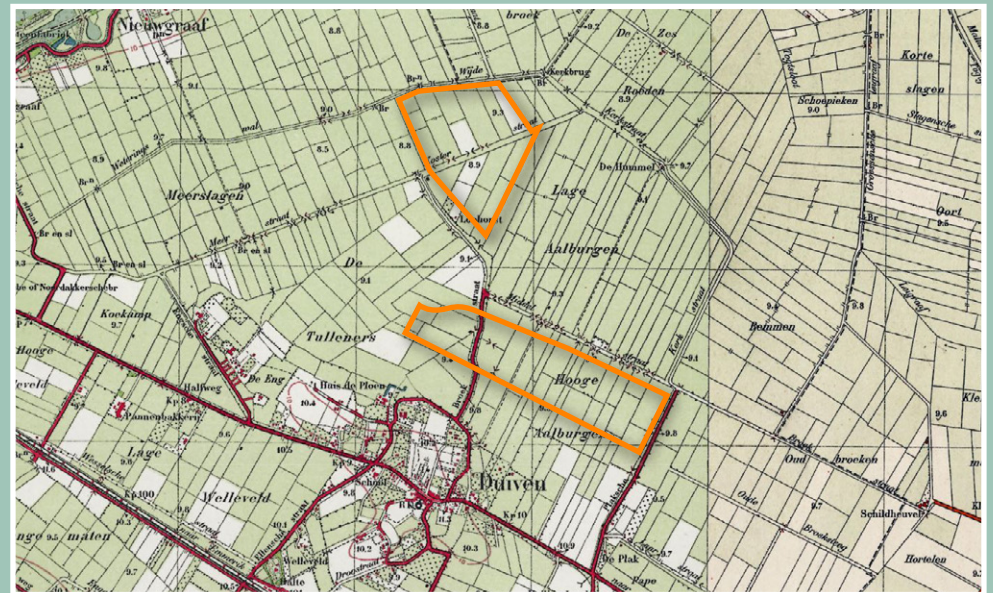
Oostsingel

- Ook de locatie Oostsingel wordt al lang voor agrarische doeleinden gebruikt.
- Op de topografische kaarten zijn ter hoogte van het plangebied twee oude structuren herkenbaar: de Middelstraat en de Broekstraat. De Middelstraat is in de jaren '50 verdwenen ten behoeve van de ontwikkeling van de A12. De Broekstraat is via een tunnel onder de snelweg in gebruik gebleven.
- Aan de zuidkant van het plangebied loopt de Roodwilligenstraat. Deze is gelijktijdig met de ontwikkeling van de snelweg gerealiseerd en is tegenwoordig een lokale weg voor bestemmingsverkeer.
- De Oostsingel (N810), ten zuiden van het plangebied, is vanaf 1990 gerealiseerd tijdens de ontwikkeling van de ten zuiden gelegen woonwijk Lommerweide. De Oostsingel vormt nu een belangrijke ontsluitingsroute voor Duiven.

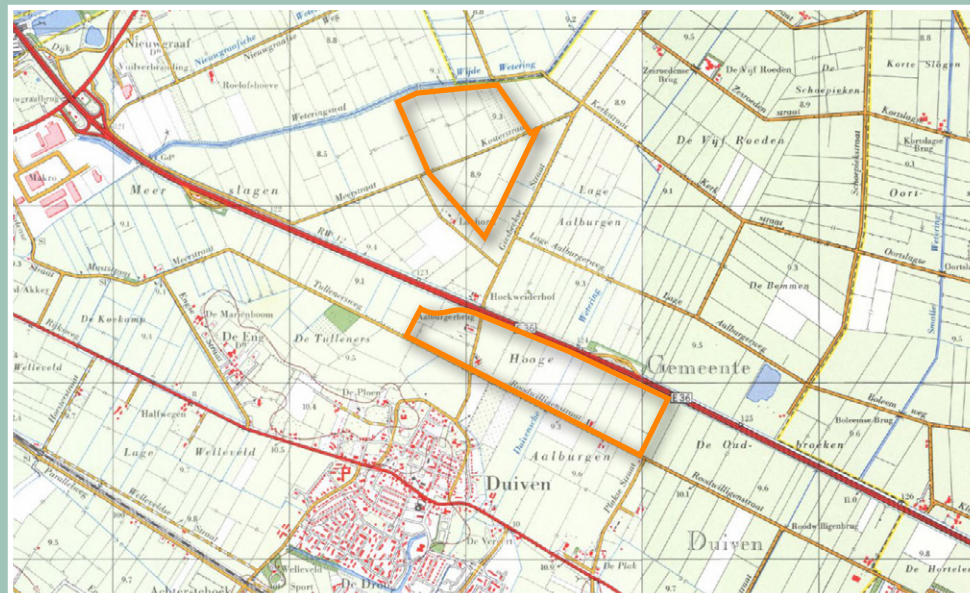
Conclusie: bij gebiedsontwikkelingen is het van belang om cultuurhistorische kenmerken te respecteren en te handhaven. Handhaaf de Broekstraat als historische structuur naar het buitengebied. Respecteer de bestaande verkavelingsrichting.

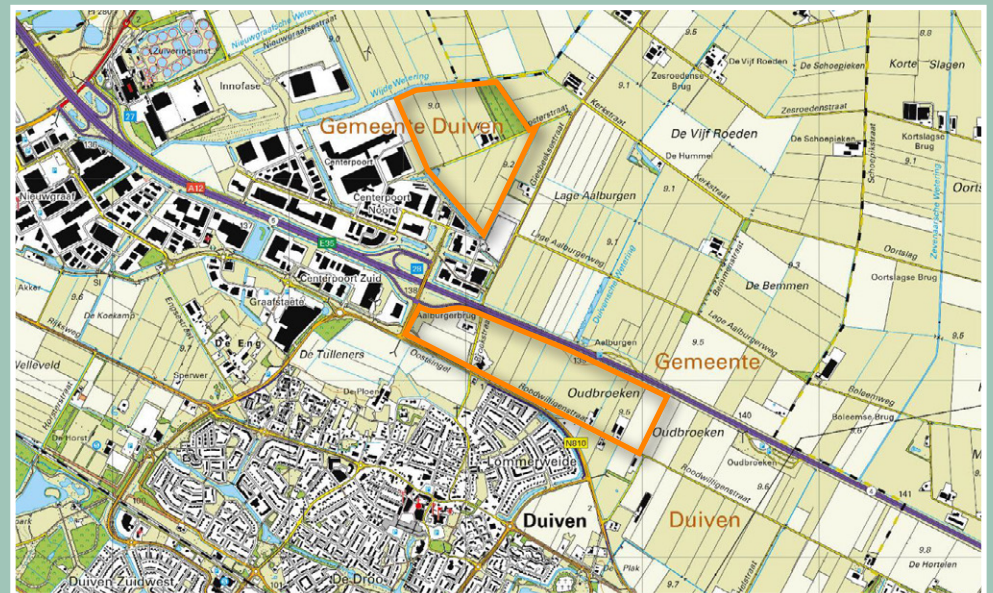
1900

1950

1980

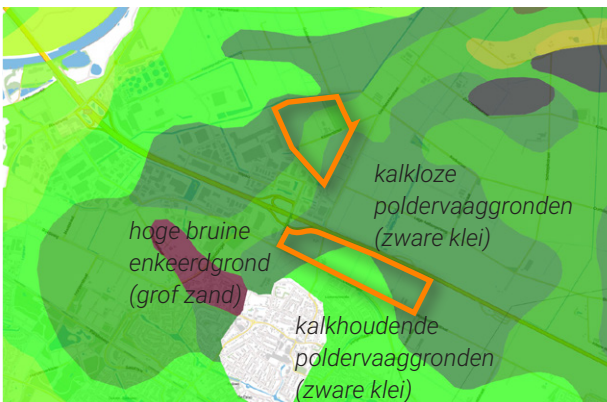

nu

BIJLAGE 1

Landschapstypen en -structuren

De IJssel en de Rijn hebben een belangrijke rol gespeeld bij de vorming van het landschap. Langs de rivieren liggen de hoger gelegen oeverwallen, die overgaan naar de komgronden, verder van de rivier af. De bebouwing bevond zich oorspronkelijk op de hogere delen: op de rivierduinen, op oude stroomruggen en op terrasresten. Zo is kern van Duiven ook ontstaan op een rivierduin. Beide planlocaties bevinden zich in het lager gelegen gebied: de komgronden.

Bodemkaart (PDOK)

Centerpoort-Noord

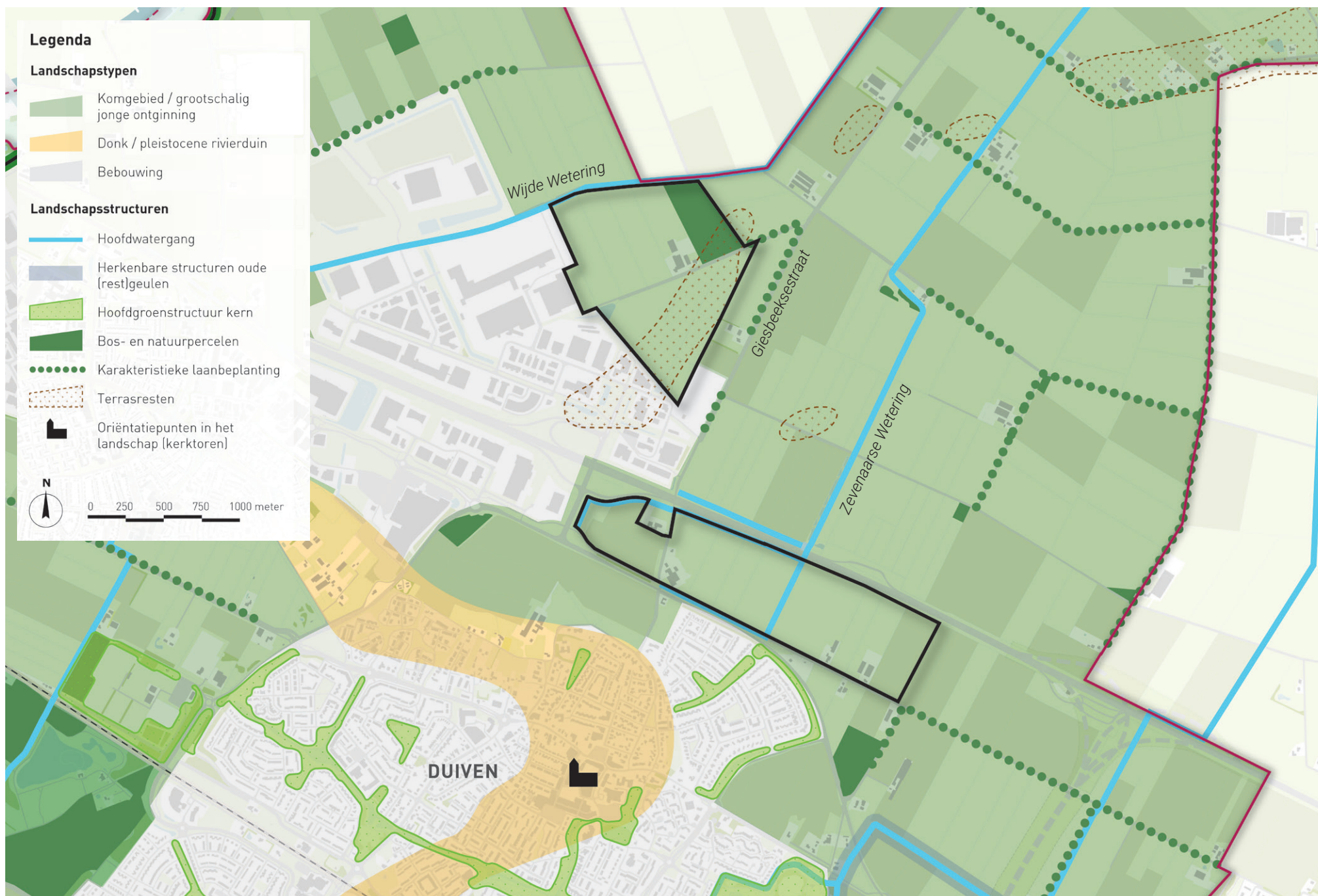
- Het plangebied is onderdeel van het grotere open kommengebied ten noorden van Duiven, een jonge, grootschalige ontginning.
- De bodem in het plangebied bestaat uit kalkloze poldervaaggronden die gekenmerkt worden door zware klei.
- Binnen het plangebied is een terrasrest aanwezig. Terrasresten zijn rivierafzettingen die door erosie een plateau-achtige vorm hebben gekregen.
- Ten noordwesten van het gebied stroomt de Wijde Wetering. De wetering voert het water af richting het noorden, naar de IJssel.
- Beplanting bestaat hoofdzakelijk uit laanbeplanting langs de wegen. Ook de Giesbeeksestraat, ten oosten van het plangebied, wordt gekenmerkt door laanbeplanting.

Conclusie: Bij een eventuele bedrijfsontwikkeling op deze locatie komt de bedrijvigheid ver in het open kommengebied te liggen, waardoor het goed zichtbaar zal zijn vanuit de omgeving. Landschappelijke inpassing is daarom zeer belangrijk op deze plek. Ook is het van belang om de landschappelijke elementen zoals de Wijde Wetering en de wegen de karakteristieke laanbeplanting te respecteren en handhaven.

Oostsingel

- Ook de locatie Oostsingel ligt in het komgebied. Echter ligt de locatie 'ingeklemd' tussen de snelweg en de woonwijk ten zuiden van het gebied, waardoor deze locatie gevoelsmatig in mindere mate onderdeel is van het grotere komgebied ten noorden van de snelweg. Door het landschappelijke karakter van de locatie functioneert het plangebied als een 'landschappelijk buffer' tussen de snelweg en de woonwijken van Duiven.
- De bodem bestaat deels uit kalkloze en deels kalkhoudende poldervaaggronden.
- Door het plangebied stroomt de Zevenaarse Wetering. Deze stroomt net zoals de Wijde Wetering af naar het noorden, naar de IJssel.
- Het plangebied heeft een open karakter, opgaande beplanting is beperkt.

Conclusie: Bij een eventuele bedrijfsontwikkeling is de invloed op het open kommenlandschap beperkter dan bij de Centerpoort locatie. Wel zal de landschappelijke 'buffer' tussen de snelweg en de woonwijken verdwijnen. Bij een ontwikkeling is het van belang de landschappelijke elementen zoals Zevenaarse wetering te respecteren en te handhaven.

BIJLAGE 1

Stedenbouwkundige structuren

De bebouwing nabij beide locaties bestaat uit planmatige woonwijken en bedrijfsbebouwing. Op de kaart zijn de maximale bouwhoogtes aangegeven per gebied. Hieruit is goed te zien dat er ten zuiden van de snelweg meer mogelijk is qua bouwhoogte dan ten noorden van de snelweg.

Centerpoort-Noord

- De Centerpoort-Noord locatie grenst aan het bestaande bedrijventerrein Centerpoort-Noord. Dit bedrijventerrein kenmerkt zich door een centrale lus waaraan de bedrijfsbebouwing staat. De bedrijfsbebouwing is richting de weg georiënteerd, achterkanten zijn naar het plangebied toe gericht.
- De maximale bouwhoogte van het bestaande bedrijventerrein is 14 meter. Het deel ten noorden hiervan, InnoFase, heeft een hogere maximale bouwhoogte van 20 meter.
- Vanwege de openheid van het plangebied en de omgeving ten oosten is er vanaf de snelweg zicht op het plangebied. Ook de achterliggende windmolens zijn zichtbaar vanaf de snelweg.

Conclusie: bij een eventuele bedrijfsontwikkeling dient aangesloten te worden bij de bouwhoogtes van het bestaande bedrijventerrein Centerpoort Noord (max. 14 meter).

Vanwege de ligging in het agrarisch gebied is een goede landschappelijke inpassing van nieuwe bebouwing wenselijk.

Oostsingel

- De locatie Oostsingel grenst aan de westkant aan de bebouwing van het Van der Valk Hotel, een markant en opvallend gebouw met een maximale bouwhoogte van 52 meter.
- Ten zuiden van het plangebied ligt woonwijk Lommerweide, gebouwd rond 1993-1994. Tussen de woonwijk en het plangebied is een brede groensingel aanwezig, waardoor de woonwijk uit het zicht ligt vanaf het plangebied. Woningen grenzen met zij- of achterkanten naar de groensingel.
- Vanaf de A12 is vrij zicht op de planlocatie.
- Het bestaande bedrijventerrein langs de A12, Centerpoort Zuid, heeft een variërende bouwhoogte tussen 14-21 meter. Bebouwing is met de representatieve zijde naar de A12 toe gericht.

Conclusie: bij een eventuele bedrijfsontwikkeling dient rekening gehouden te worden met de bestaande woonwijk ten zuiden van het plangebied. Hoge bebouwing is daarom niet wenselijk. Aan de westkant is wel een hoger accent (kansen voor ander programma) mogelijk, net zoals het hotel aan de overzijde van de weg.

BIJLAGE 1

Verkeer

Beide locaties zijn goed bereikbaar vanwege de ligging bij de A12. Wanneer ook de A15 doorgetrokken is tot de A12, ligt deze ook dicht bij beide plangebieden. Per openbaar vervoer zijn beide locaties goed bereikbaar met de bus. Ook het bestaande fietsnetwerk (Broekstraat-Giesbeeksestraat) voorziet in goede fietsroutes van en naar beide locaties. In meer algemene zin geldt dat de Broekstraat een belangrijke verkeersroute in noord-zuidelijke richting is voor lokaal verkeer, onder meer voor landbouwvoertuigen.

In de toekomst zal de A12 verbreed worden. Dit zal bij de locatie Oostsingel tot gevolg hebben dat de snelweg iets verder zuidelijk zal komen te liggen. De gronden voor de verbreding zijn reeds aangekocht.

Ook zal er een snelfietsroute aangelegd worden bij de locatie Oostsingel (zie afbeelding). De route zal parallel aan de Roodwilligenstraat komen te liggen, deels in het plangebied. De benodigde gronden worden momenteel aangekocht.

Verkeersgeneratie

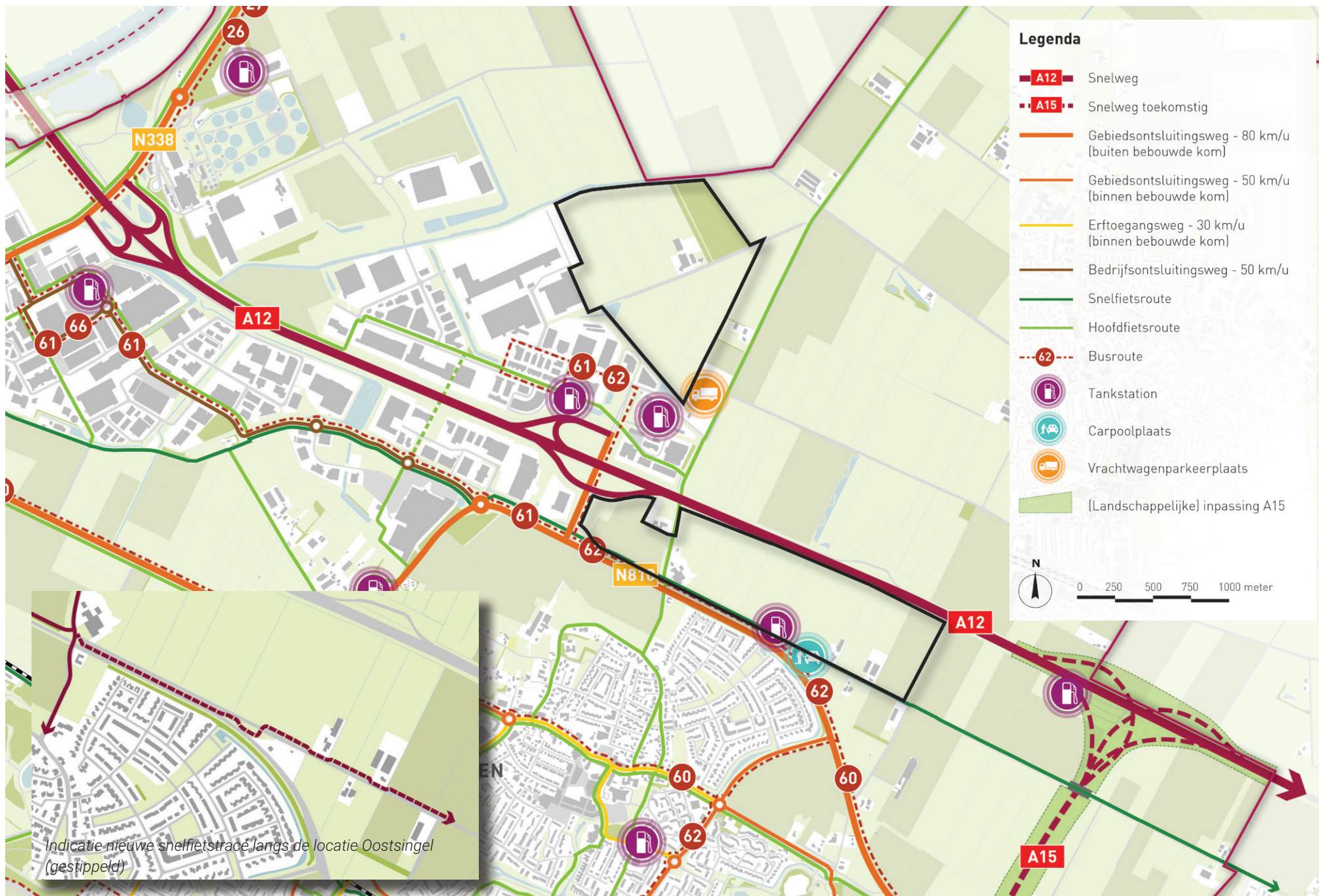
Voor het toekomstige bedrijventerrein geldt dat vooralsnog geen informatie voorhanden is over het type bedrijvigheid dat zich op het terrein gaat vestigen. Ondanks het ontbreken van dergelijke informatie kent het CROW kencijfers voor werkgebieden, die gehanteerd kunnen worden voor deze situaties. Het CROW maakt hierbij onderscheid in een vijftal typen werkgebieden met ieder eigen kengetallen op het gebied van personenauto's en vrachtverkeer (licht en zwaar). In voorliggende situatie is de potentiële verkeersgeneratie voor het werkmilieu 'hoogwaardig bedrijvenpark' en 'distributieterrein' inzichtelijk gemaakt.

Mobycon heeft voor beide locaties potentiële ontsluitingsroutes geïnventariseerd. De resultaten hiervan staan op de volgende bladzijdes. Bij alle ontsluitingsvarianten geldt dat een goede afstemming met het huidige verkeerslichtenennetwerk nodig is.

II Hoogwaardig bedrijventerrein	Personenauto's	Vrachtauto's	Totaal
Kental mvt/werkdagemaal per netto ha	174	34	208
Mvt/werkdagemaal 24 ha	4.176	816	<u>4.992</u>

III Distributiecentrum	Personenauto's	Vrachtauto's	Totaal
Kental mvt/werkdagemaal per netto ha	135	35	170
Mvt/werkdagemaal 24 ha	3.240	840	<u>4.080</u>

Verkeersgeneratie per werkmilieutype (tabel: Mobycon)

BIJLAGE 1

Centerpoort-Noord

Wat betreft de potentiële ontsluitingsroutes zijn er drie varianten bestudeerd. Wat betreft de capaciteit heeft de bestaande infrastructuur voldoende ruimte om het nieuwe verkeer af te wikkelen. Wel is voor de varianten 1 en 3 noodzakelijk om nieuwe infrastructuur aan te leggen en/of bestaande infrastructuur op te waarderen. Een ontsluiting via variant 2 verdient de aanbeveling.

- 1. Aansluiten op Kosterstraat -> Kosterstraat doortrekken naar Expres -> Expres -> Innovatie -> Impact -> Noordsingel -> A12
- 2. Aansluiten op Marketing -> Noordsingel -> A12
- 3. Aansluiten op Giesbeeksestraat -> Jochemstraat doortrekken naar Marketing -> Marketing -> Noordsingel -> A12

Mogelijke routes – Met ‘indicatie aansluiting’ wordt bedoeld dat ergens op de betreffende weg een aansluiting mogelijk is (afbeelding: Mobycon)

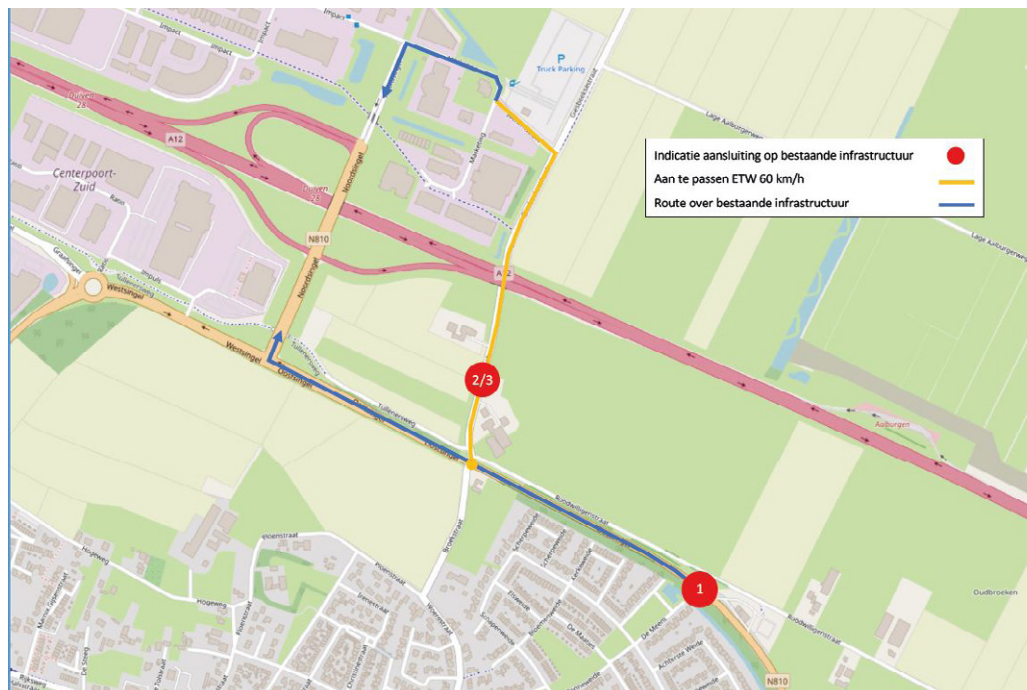
Straat	Wegtype	Intensiteit 2018	Intensiteit 2028 Hoog	Maximaal capaciteit	Ruimte tot 85% capaciteit
Noordsingel	GOW 50 km/h	9.400	9.800	25.000	11.450
Impact	GOW 50 km/h	8.200	8.600	25.000	12.650
Marketing	GOW 50 km/h	1.200	1.200	25.000	20.050
Expres	GOW 50 km/h	[1]	[1]	25.000	[1]
Innovatie	GOW 50 km/h	[1]	[1]	25.000	[1]
Giesbeeksestraat	ETW 60 km/h	1.900	2.000	2.000	-300
Kosterstraat	ETW 60 km/h	[2]	[2]	2.000	[2]
Jochemstraat	ETW 60 km/h	[2]	[2]	2.000	[2]

Beschikbare capaciteit infrastructuur – 1: Achterliggend t.o.v. Impact – 2: Achterliggend t.o.v. Giesbeeksestraat (tabel: Mobycon)

Oostsingel

Ook voor de locatie Oostsingel zijn drie potentiële ontsluitingsmogelijkheden verkend. Met een eventuele nieuwe ontsluitingsverbinding aan de Oostsingel ontstaat een nieuw conflictpunt met bijbehorende verkeersveiligheidsissues (variant 1). Dit vraagt om een goede nadere uitwerking, ook in relatie tot het bestaande lokale verkeer en de huidige verkeersveiligheidsissues. Afstemming met de provincie zal hier goed moeten plaatsvinden. Daarnaast kan gekozen worden om zo veel mogelijk gebruik te maken van bestaande kruispunten. Daarbij wordt uitgegaan van een opwaardering van de Broekstraat, waarbij een noordelijke (via Giesbeeksestraat) en een zuidelijke (via Noordsingel) ontsluitingsvariant mogelijk is (variant 2 en 3). Uit de verkenning volgt dat de Noordsingel als gevolg van de mogelijke bedrijventerreinontwikkeling de intensiteit-capaciteitsverhouding van 85% licht overschrijdt. Deze 85% wordt in algemene zin als verkeerskundig wenselijk en acceptabel gezien. Boven dit percentage kunnen verkeersproblemen op gaan treden. Een ontsluitingsroute via de Noordsingel verdient een eventuele verdere verkenning, ook in relatie tot het functioneren van het kruispunt Noordsingel-Westsingel-Oostsingel. Tegelijkertijd dient bij variant 3 goed gekeken te worden naar de onderdoorgang van de A12, eventueel sluipverkeer en de verkeersroutes.

1. Aansluiten op Oostsingel -> Noordsingel -> A12
2. Aansluiten op Broekstraat -> Oostsingel -> Noordsingel -> A12
3. Aansluiten op Broekstraat -> Giesbeeksestraat -> Jochemstraat doortrekken naar Marketing -Marketing -> Noordsingel -> A12

Mogelijke routes – Met 'indicatie aansluiting' wordt bedoeld dat op de betreffende weg bij een bestaand kruispunt een aansluiting mogelijk is (afbeelding: Mobycon)

Straat	Wegtype	Intensiteit 2018	Intensiteit 2028 Hoog	Maximaal capaciteit	Ruimte tot 85% capaciteit
Broekstraat	ETW 60 km/h	1.900	2.000	2.000	-300
Giesbeeksestraat	ETW 60 km/h	1.900	2.000	2.000	-300
Jochemstraat	ETW 60 km/h	[1]	[1]	2.000	[1]
Marketing	GOW 50 km/h	1.200	1.200	25.000	20.050
Noordsingel (noorden A12)	GOW 50 km/h	9.400	9.800	25.000	11.450
Oostsingel	GOW 80 km/h	22.900	11.800	32.000	15.400
Noordsingel (zuiden A12)	GOW 80 km/h	30.700	20.100	32.000	7.100

Beschikbare capaciteit infrastructuur – 1: Achterliggend t.o.v. Giesbeeksestraat (tabel: Mobycon)

BIJLAGE 1

Beleidskader

Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

De provincie Gelderland heeft zich in de Omgevingsvisie als doel gesteld dat in 2050 alle werklocaties in de provincie duurzaam zijn ingericht als het gaat om energie, klimaatbestendigheid en logistieke productiestromen. Het streven is dat Gelderland in 2050 volledig klimaatneutraal is.

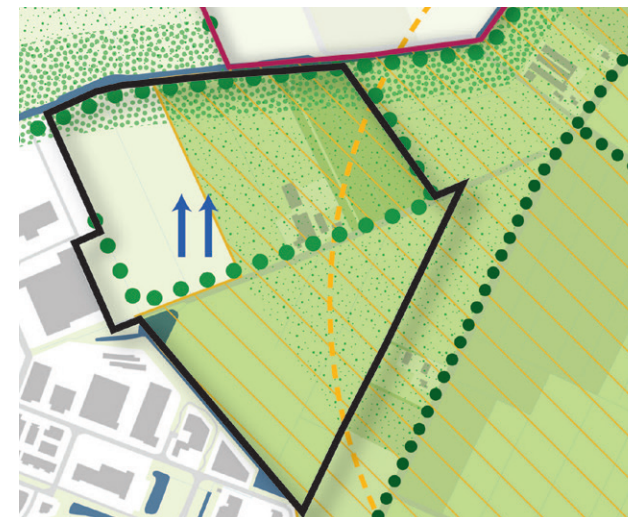
Centerpoort-Noord

In de toekomstige actualisering van de Omgevingsverordening zal de locatie Centerpoort-Noord gedeeltelijk zijn aangewezen als ganzenrustgebied. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zijn hier in principe niet toegestaan als deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor het rustgebied voor overwinterende ganzen. Hiervan kan worden afgeweken, mits sprake is van een groot openbaar belang, er geen alternatieve locaties beschikbaar zijn, nadelige gevolgen zo veel mogelijk worden beperkt én gelijkwaardige compensatie plaatsvindt. De provincie heeft aangegeven dat ontwikkelingen van de randen van ganzenrustgebieden voorstelbaar zijn. Tevens zal in de nieuwe Omgevingsverordening de huidige status van Groene Ontwikkelingszone niet langer voor dit gebied gelden.

Oostsingel

Voor dit gebied gelden geen specifieke provinciale aspecten waar rekening mee moet worden gehouden.

Conclusie: Bij de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein dient rekening te worden gehouden met de ter plaatse geldende kernkwaliteiten van het ganzenrustgebied.

Geel gearceerd het ganzenrustgebied (bron: concept omgevingsvisie, Duiven)

BIJLAGE 1

Structuurvisie Duiven

De Structuurvisie Duiven 2015 geeft aan dat wat betreft kantoren en bedrijvigheid onder meer ingezet wordt op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit voor gebruikers en bezoekers. Van belang voor een kwaliteitsversterking, is een sterk (eigen) profiel voor ieder bedrijventerrein, zoals duurzaamheid op het bedrijventerrein InnoFase. Daarnaast streeft de gemeente ernaar om duurzaamheidsambities te combineren met de werkgelegenheid. Dit vindt bijvoorbeeld plaats aan de noordkant van InnoFase en Centerpoort-Noord. Centerpoort-Zuid-Oost dient als reserveterrein voor eventuele aanvullende (regionale) behoeften, dan wel bijzondere initiatieven die elders niet gehonoreerd kunnen worden.

Centerpoort-Noord

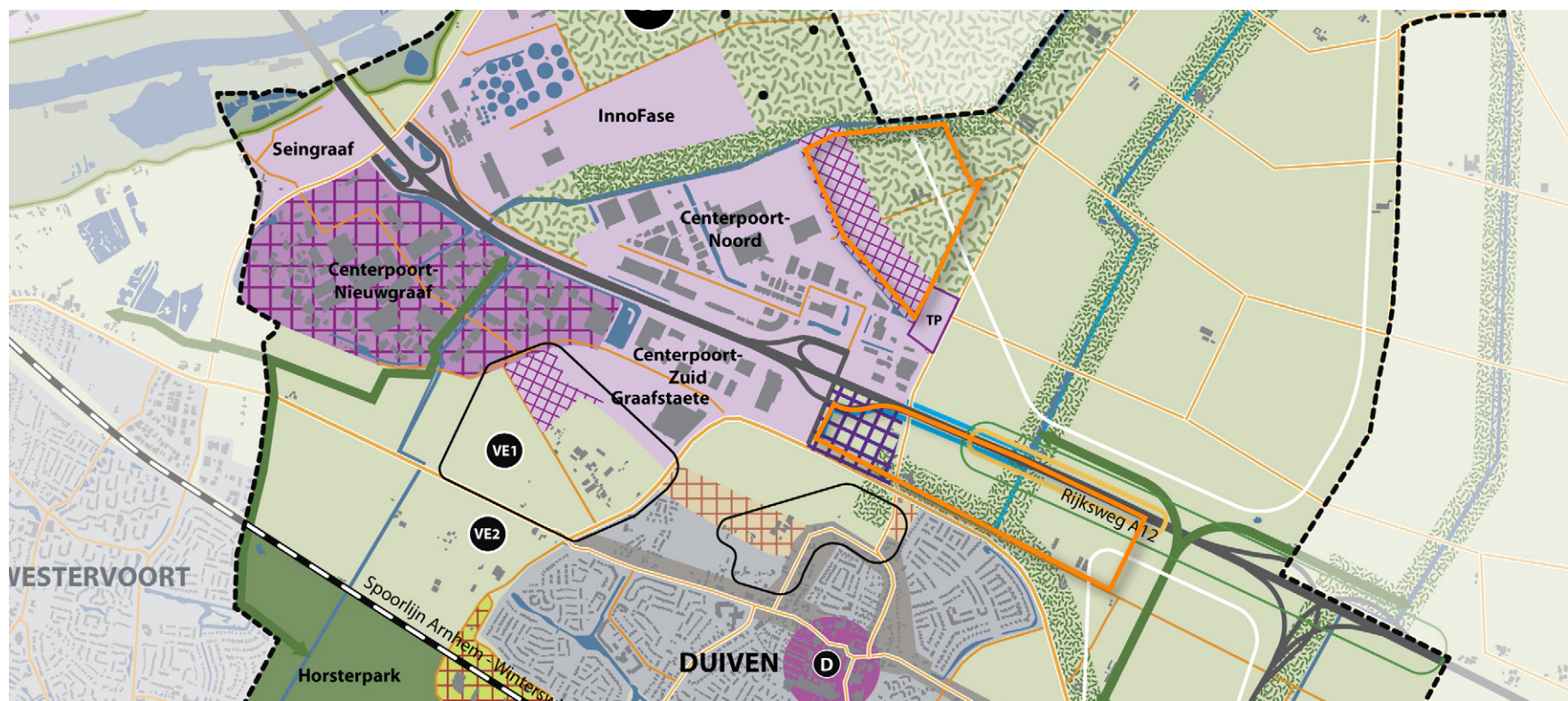
Uit de visiekaart blijkt dat onderhavig zoekgebied in 2015 al gedeeltelijk is aangewezen als mogelijk terrein om aanvullende (regionale) bedrijfsbehoeften te realiseren. Langs de Wijde Wetering is een groenblauw raamwerk aangewezen. Het overige gedeelte van het zoekgebied is in de visiekaart aangewezen voor potentieel agrarische natuurontwikkeling. Dit gebied is bedoeld als overgangszone, zodat er geen abrupte/harde grens ontstaat tussen de bedrijvigheid en het landschap.

Conclusie: Een deel van het zoekgebied is reeds aangewezen als potentiële uitbreidingslocatie voor bedrijventerrein.

Oostsingel

Uit de visiekaart blijkt dat het zoekgebied deels wordt gevormd door het reservegebied Centerpoort-Zuid-Oost. In de structuurvisie is een gedeelte van dit zoekgebied dus al aangewezen als mogelijk terrein om aanvullende (regionale) bedrijfsbehoeften te realiseren. Langs de Zevenaarse Wetering is een groenblauw raamwerk aangewezen. Het overige gedeelte van het zoekgebied wordt in de visiekaart gevormd door agrarisch gebied.

Conclusie: Een deel van het zoekgebied is reeds aangewezen als potentiële uitbreidingslocatie voor bedrijventerrein.

BESTAAND

- Bedrijventerrein
- Bebouwd gebied
- Horsterpark / natuurpark
- Water (Groenblauw raamwerk)
- A12
- Spoor
- Bandijk
- Lokale weg
- Gemeentegrens
- Windmolen

BEHOUDEN / VERSTERKEN

- Waardevolle relatie dorp - landschap
- Waardevol cultuurhistorisch kerngebied
- Historische weg
- Wiel
- Hoofdafwatering
- Cultuurhistorisch waardevol landschap
- Agrarisch, oeverwallengebied
- Agrarisch, open kom
- Landschapspanorama, doorzicht
- Historisch lint
- Vitaal centrum
- Spoorzone
- D Dorpshart
- VE1 Vrijtijdseconomie: sport / recreatief

ONTWIKKELEN

- Zoekgebied wonen
- Reservelocatie bedrijventerrein
- Zoekgebied bedrijventerrein
- Revitaliseren - intensiveren
- Zoeklocatie recreatieve doorgang
- Groenblauw raamwerk
- Zoeklocatie ecopassage
- Potentieel agrarische natuurontwikkeling
- EHS (ecologische hoofdstructuur)
- A15 toekomstig trace
- Potentieel ecologische verbinding
- GE Groene economie
- TP Truckparking
- C Cultuurhistorische bezoekerslocatie
- VE1 Vrijtijdseconomie: recreatief / toeristisch

BIJLAGE 1

Omgevingsvisie Duiven

De omgevingsvisie beschrijft de belangrijkste ambities van Duiven, die te maken hebben met de leefomgeving. In het koersdocument Omgevingsvisie geeft de gemeente Duiven onder meer aan dat de gemeente gevraagd is, in het kader van het RPW, om te kijken naar de mogelijkheden om het tekort aan geschikte bedrijfslocaties op te vangen. Daarom zijn enkele zoekgebieden voor bedrijventerrein aangewezen in de omgevingsvisie. De ontwerp Omgevingsvisie wordt in 2021 aan de Raad voorgelegd. Het koersdocument wordt half september besproken met de Raad, maar niet formeel voorgelegd.

Centerpoort-Noord

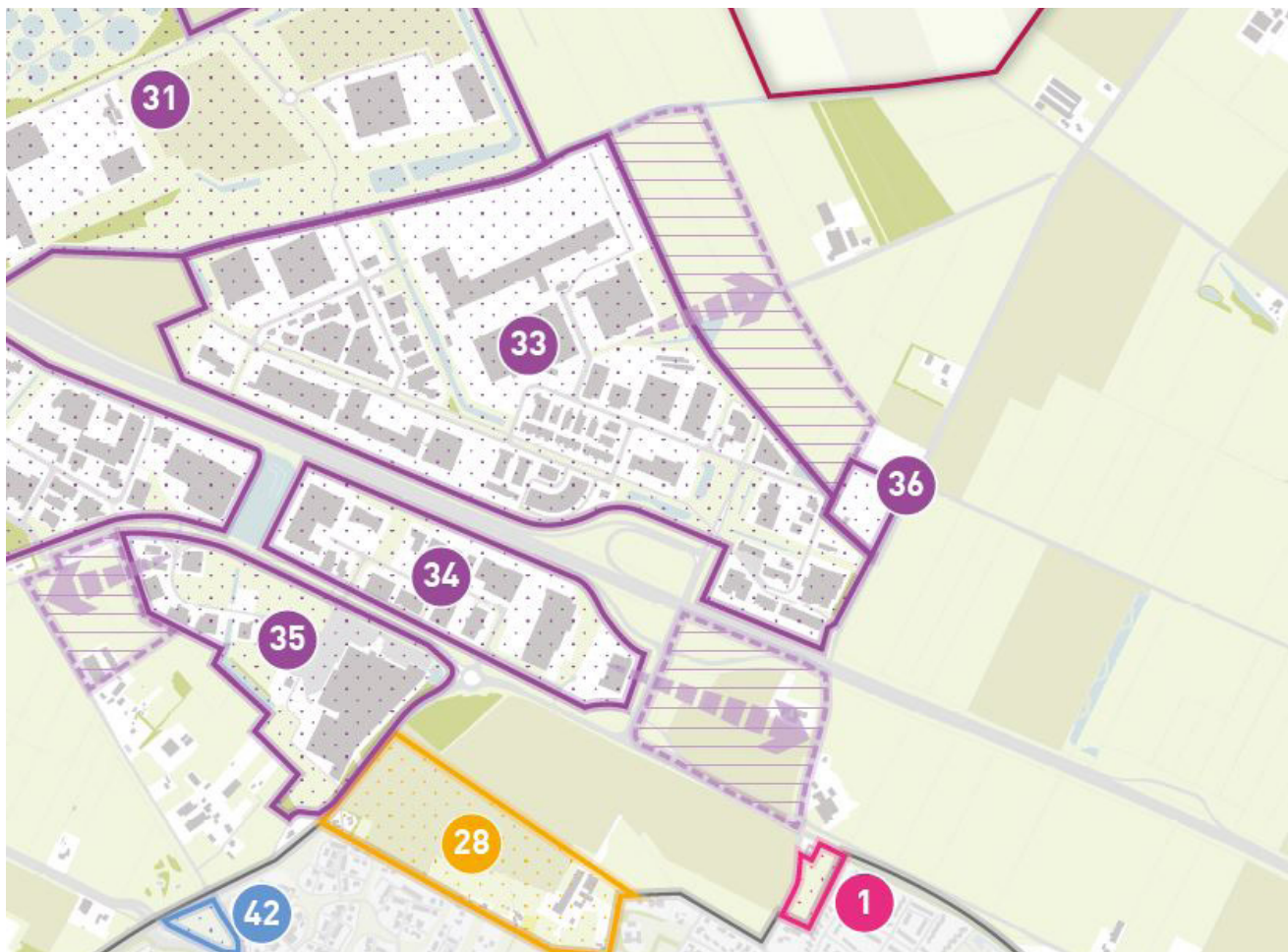
Uit de basiskaart werken van de omgevingsvisie blijkt dat onderhavig zoekgebied gedeeltelijk is aangewezen als zoekgebied voor bedrijventerrein.

Conclusie: In de omgevingsvisie is onderhavig zoekgebied gedeeltelijk aangewezen als zoekgebied voor een bedrijventerrein.

Oostsingel

Op de basiskaart werken van de omgevingsvisie is te zien dat onderhavig zoekgebied gedeeltelijk is aangewezen als zoekgebied voor een bedrijventerrein.

Conclusie: In de omgevingsvisie is onderhavig zoekgebied gedeeltelijk aangewezen als zoekgebied voor een bedrijventerrein

Werken

- Bedrijventerrein
- Zakelijke dienstverlening
- Woon-werklocatie
- Zoekgebied bedrijventerrein
- Mogelijke uitbreidingsrichting

Uitsnede visiekaart wonen en werken (Bron: Duiven).

BIJLAGE 1

Milieu en omgeving

Bedrijven en milieuzonering

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend

agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Op het beoogde regionale bedrijventerrein zullen bedrijven worden gevestigd tot en met milieucategorie 4.1 van de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009). Beide locaties worden beschouwd als een 'gemengd gebied', aangezien sprake is van de ontwikkeling van nieuw bedrijventerrein. Dit betekent dat de richtafstanden met één afstandsstap verlaagd kunnen worden tot 100 meter (met uitzondering voor het aspect 'gevaar'). Dit betekent dat de beoogde bedrijfsmatige activiteiten op tenminste 100 meter van de gevels van gevoelige functies, zoals woningen, dienen te liggen.

Een eventueel conflict wat betreft richtafstanden kan op verschillende manieren opgelost worden:

1. Door middel van de inrichting van het toekomstige bedrijventerrein kan alsnog voldoende afstand gecreëerd worden, bijvoorbeeld door de aanleg van een groene of blauwe zone aan de rand van een bedrijventerrein.
2. Door middel van het toestaan van lagere milieucategorieën aan de randen van het toekomstige bedrijventerrein kan alsnog voldoende afstand gecreëerd worden (inwaarts zoneren).
3. Door middel van nader onderzoek kan beoordeeld worden of het treffen van maatregelen soelaas kan bieden om een goed woon- en leefklimaat te realiseren. Te denken valt aan het realiseren van een geluidwal, gevelmaatregelen bij de ontvanger(s) of milieueisen bij toekomstige bedrijven.

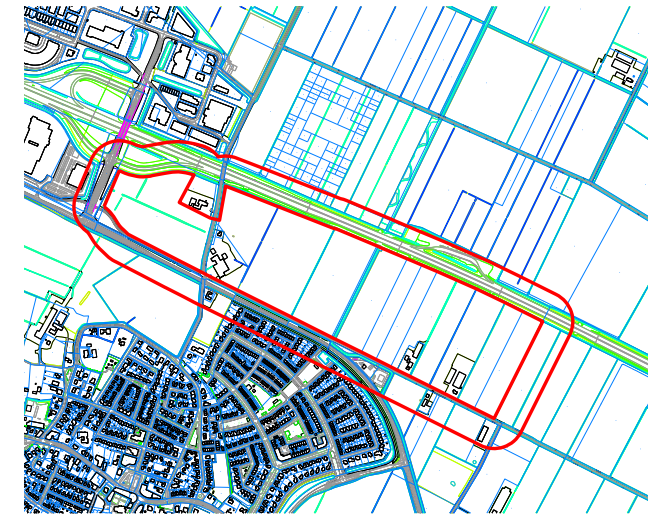
In deze analyse is ervan uitgegaan dat de bestaande bebouwing in de zoekgebieden wordt gesloopt. Dit betekent dat er in de zoekgebieden geen gevoelige functies bestaan in de toekomstige situatie.

Centerpoort-Noord

In het landelijk gebied rondom Centerpoort-Noord bevinden zich enkele burgerwoningen en agrarische bedrijfswoningen. De afstand tot deze woningen is ruim te noemen. Mocht dat aan de randen van het zoekgebied sprake is van een conflict met de richtafstand behorend bij bedrijvigheid in milieucategorie 4.1. Dit conflict zal mogelijk ook aanwezig zijn indien gekozen wordt om de woning aan de Giesbeeksestraat 15 te behouden. Dit geldt ook voor de agrarische bedrijfswoning aan de Kosterstraat 11.

Oostsingel

In de direct omgeving van de Oostsingel zijn verschillende gevoelige functies aanwezig. Om hiervan een indruk te krijgen is een zogenoemde hindercontour rondom het zoekgebied gelegd. Daaruit volgt dat de woning behorende bij het dierenpension, de woning aan de Roodwillgenstraat 10 en meerdere woningen in de wijk Lommerweide binnen de richtafstand van het zoekgebied liggen. Ook ligt het Van der Valk hotel op zeer nabije afstand. Indien één of meerdere bedrijven binnen het zoekgebied gehandhaafd blijven, dient eveneens rekening te worden gehouden met de aanwezige bedrijfswoningen.

Hindercontour van 100 meter (rood) rondom het zoekgebied (rood) (Bron: SAB).

BIJLAGE 1

Archeologie

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Centerpoort-Noord

Raadpleging van het bestemmingsplan wijst uit dat het plangebied verschillende archeologische verwachtingswaarden kent. Het gaat om navolgende archeologische verwachtingswaarden:

- Lage archeologische verwachting (een archeologisch rapport dient overlegd te worden bij bouwwerken groter dan 10.000 m² en bij het uitvoeren van groundbewerkingen dieper dan 0,50 meter onder het maaiveld).
- Middelmatische archeologische verwachting (5.000 m² / 0,50 meter).
- Hoge archeologische verwachting (500 m² / 0,50 meter).

De oppervlakte aan gronden met een hoge archeologische verwachting in het zoekgebied beslaat circa 87.000 m².

Conclusie: Een relatief groot deel van het zoekgebied kent een hoge archeologische verwachtingswaarde. Daarnaast zijn gronden met een lage en middelmatische archeologische verwachtingswaarde in het zoekgebied gelegen.

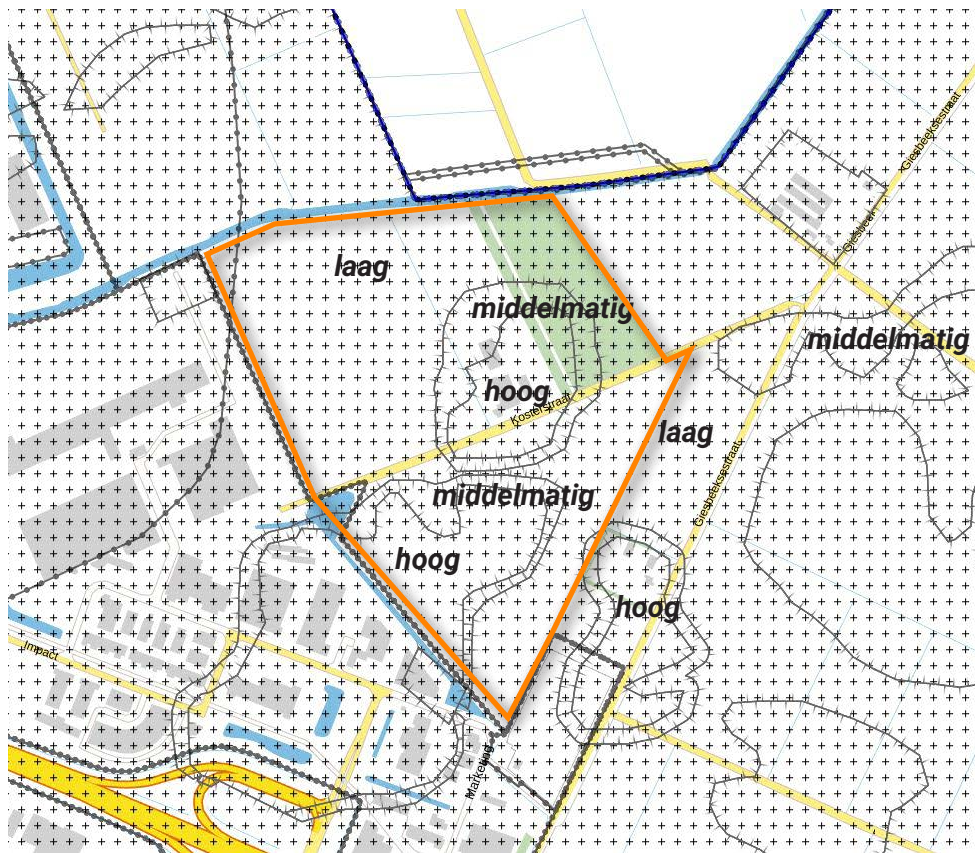
Oostsingel

Raadpleging van het bestemmingsplan wijst uit dat het plangebied verschillende archeologische verwachtingswaarden kent. Het gaat om navolgende archeologische verwachtingswaarden:

- Lage archeologische verwachting (een archeologisch rapport dient overlegd te worden bij bouwwerken groter dan 10.000 m² en bij het uitvoeren van groundbewerkingen dieper dan 0,50 meter onder het maaiveld).
- Hoge archeologische verwachting (500 m² / 0,50 meter).

De oppervlakte aan gronden met een hoge archeologische verwachting in het zoekgebied beslaat circa 11.000 m².

Conclusie: Een relatief klein deel van het zoekgebied kent een hoge archeologische verwachtingswaarde. Daarnaast zijn er uitsluitend gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde in het zoekgebied gelegen.

Archeologische verwachtingskaart Centerpoort-Norod

Archeologische verwachtingskaart Oostsingel

BIJLAGE 1

Kabels en leidingen

Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met (planologisch relevante) kabels en leidingen in en rondom een ontwikkellocatie. Te denken valt aan rioolpersleidingen, hoogspanningsverbindingen en gasleidingen.

Centerpoort-Noord

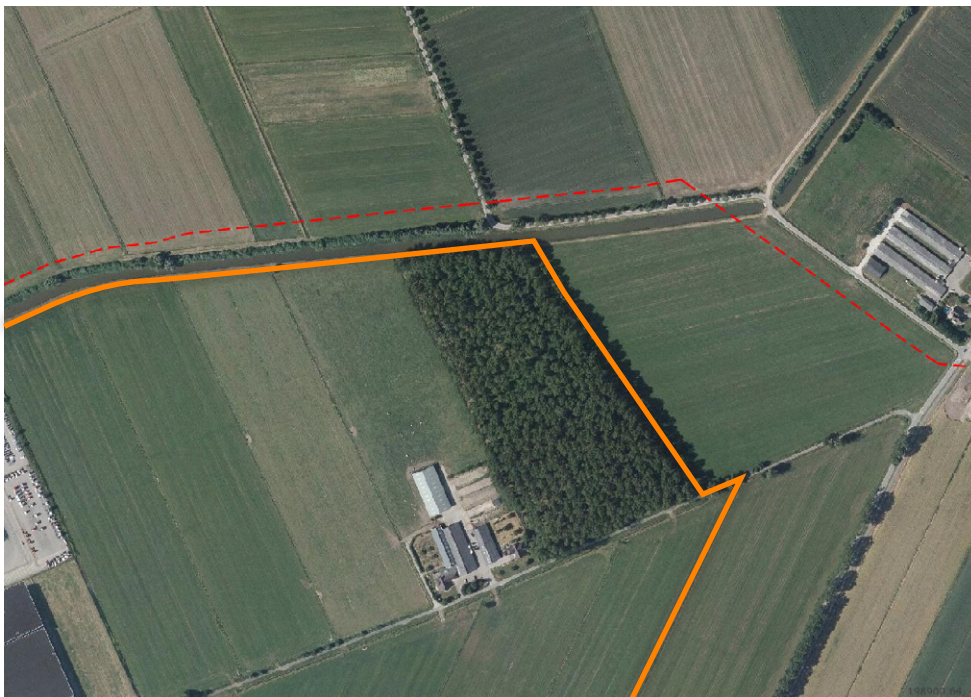
Raadpleging van de risicokaart wijst uit dat in het oosten van het zoekgebied een gasleiding ligt, die verder ten noorden van het zoekgebied loopt. Een gasleiding kent een beschermingszone c.q. werkstrook (veelal 5 meter aan weerszijden van de leiding) waarbinnen geen nieuwe bebouwing is toegestaan. Verder zal te zijner tijd bij een eventuele ontwikkeling in het zoekgebied onderzoek naar het aspect externe veiligheid verricht moeten worden. Bij de inrichting van het zoekgebied is het aan te bevelen rekening te houden met veiligheidsrisico's, zoals een inrichting van vluchtwegen die van de gasleiding aflopen.

Conclusie: In een klein deel van het oosten van het zoekgebied loopt een gasleiding. Er mag geen bebouwing worden gerealiseerd direct rondom de gasleiding.

Oostsingel

Raadpleging van de risicokaart wijst uit dat er door het oostelijk deel van het zoekgebied een gasleiding loopt, zoals op navolgende afbeelding weergegeven. Een gasleiding kent een beschermingszone c.q. werkstrook (veelal 5 meter aan weerszijden van de leiding) waarbinnen geen nieuwe bebouwing is toegestaan. Verder zal te zijner tijd bij een eventuele ontwikkeling in het zoekgebied onderzoek naar het aspect externe veiligheid verricht moeten worden. Bij de inrichting van het zoekgebied is het aan te bevelen rekening te houden met veiligheidsrisico's, zoals een inrichting van vluchtwegen die van de gasleiding aflopen.

Conclusie: Door het oostelijk deel van het zoekgebied loopt een gasleiding. Er mag geen bebouwing worden gerealiseerd direct rondom de gasleiding.

Gasleiding (rood) nabij het zoekgebied (Bron: www.risicokaart.nl).

Gasleiding (rood) in het zoekgebied (Bron: www.risicokaart.nl).

BIJLAGE 1

Water

In het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water moet bij ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de waterhuishouding niet negatief wordt beïnvloed door de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Dit is vastgelegd in het procesinstrument de Watertoets. In de 'Handreiking Watertoets 2' van het waterschap Rijn en IJssel zijn inhoudelijke criteria aangereikt voor de watertoets, die de basis vormen voor de planbeoordeling door het waterschap en het daaruit voortvloeiende wateradvies. Bij de te volgen ruimtelijke procedure zal een complete watertoets moeten worden doorlopen en het waterschap om advies worden gevraagd.

Centerpoort Noord

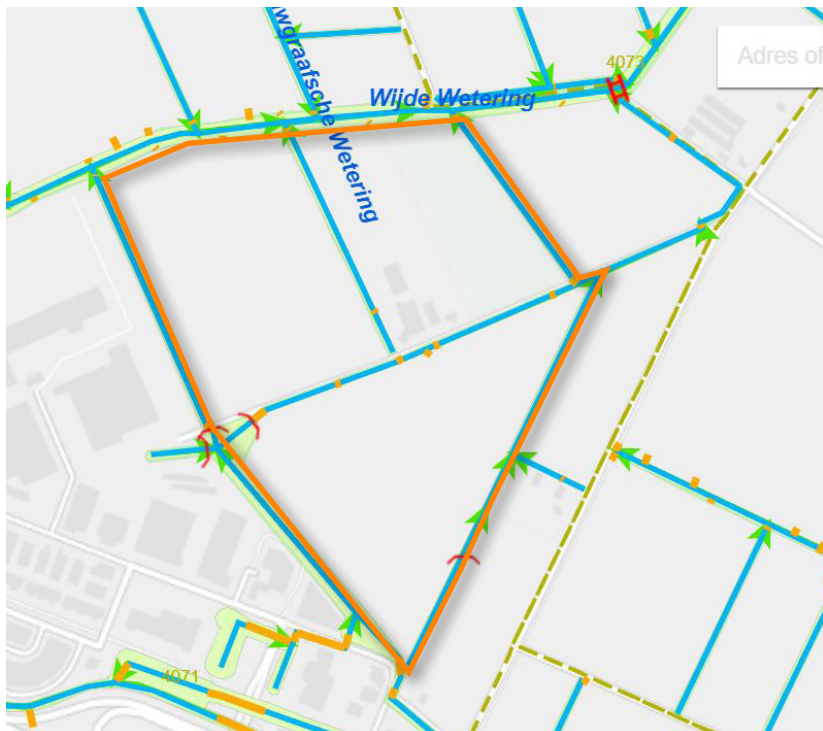
Gezien de forse toename aan verharding (meer dan 2.500 m²) in het zoekgebied zal het doorlopen van een watertoetsproces, in samenwerking met het waterschap, noodzakelijk zijn. Verder lopen er door het zoekgebied 2 watergangen. Ook wordt het zoekgebied grotendeels begrenst door watergangen. Voor de watergangen gelden verschillende grootten van onderhoudsstroken, zoals op navolgende afbeelding groen gemarkeerd. Onderhoudsstroken zijn gronden waarop geen obstakels, zoals bouwwerken, gerealiseerd mogen worden. Ook grenst het zoekgebied aan oppervlaktewater (de Wijde Wetering).

Conclusie: Door het zoekgebied lopen 2 watergangen. Ook wordt het zoekgebied grotendeels begrensd door watergangen alsmede oppervlaktewater.

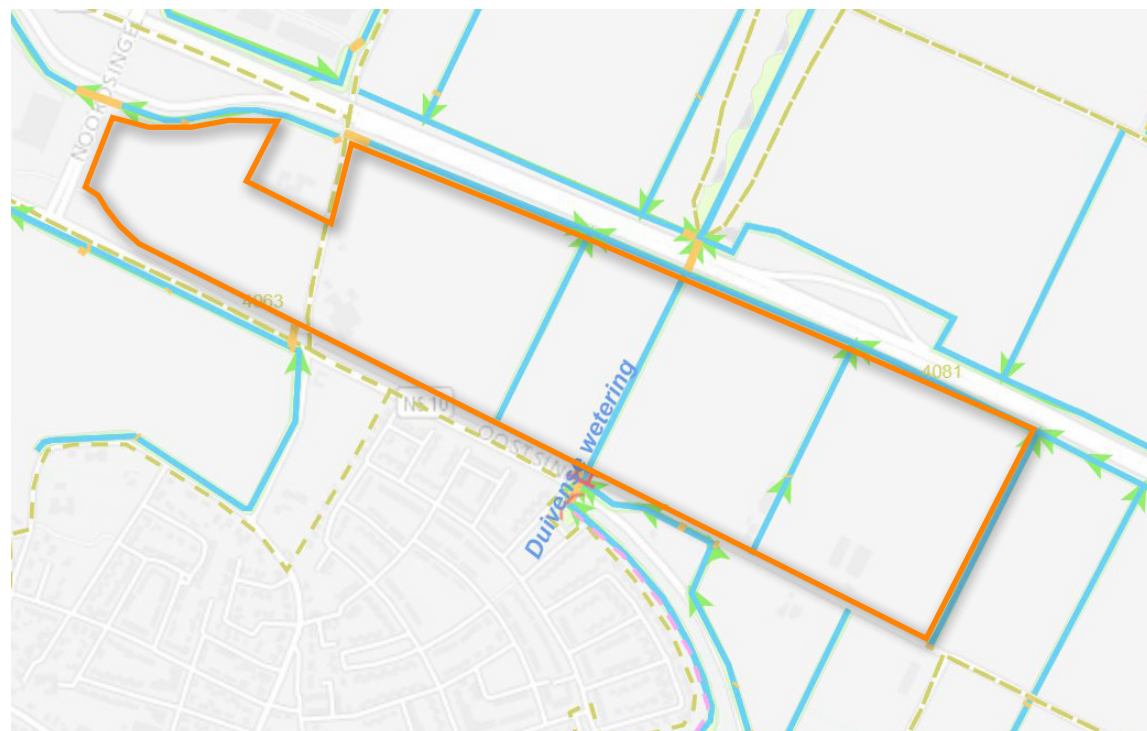
Oostsingel

Gezien de forse toename aan verharding (meer dan 2.500 m²) in het zoekgebied zal het doorlopen van een watertoetsproces, in samenwerking met het waterschap, noodzakelijk zijn. Verder lopen er door het zoekgebied 3 watergangen. Ook wordt het zoekgebied grotendeels begrenst door watergangen. Voor de watergangen gelden verschillende grootten van onderhoudsstroken. Onderhoudsstroken zijn gronden waarop geen obstakels, zoals bouwwerken, gerealiseerd mogen worden. Ook is er oppervlaktewater (de Zevenaarse Wetering) in het zoekgebied gesitueerd.

Conclusie: Door het zoekgebied lopen 3 watergangen. Ook wordt het zoekgebied grotendeels begrensd door watergangen en is er oppervlaktewater in het zoekgebied gesitueerd.

Uitsnede legger waterschap Rijn en IJssel met daarop het zoekgebied globaal oranje omlijnd (de groene stippellijn is een administratieve lijn) (Bron: waterschap Rijn en IJssel)

Uitsnede legger waterschap Rijn en IJssel met daarop het zoekgebied globaal oranje omlijnd (de groene stippellijn is een administratieve lijn) (Bron: waterschap Rijn en IJssel)

BIJLAGE 1

Energie en klimaat

Begin juni is het voorlopig concept bod van de RES regio Arnhem-Nijmegen gepresenteerd. Onderdeel van deze strategie is het bod van de gemeente Duiven, dat uitgaat van de grootschalige opwek van wind- en zonne-energie in het gebied rond InnoFase/Centerpoort-Noord. Op 12 mei 2020 heeft de gemeenteraad van Duiven ingestemd met dit bod, op voorwaarde dat er een verdiepende studie wordt uitgevoerd naar de concrete mogelijkheden voor het gebied. In de concept RES is dit gebied opgenomen als zoekgebied WZ5:

In het Koersdocument van de Omgevingsvisie Duiven (juni 2020) is dit gebied nader in kaart gebracht, zie uitsnede op de volgende pagina. Daarbij is het zoekgebied voor energieopwekking beperkt tot het grondgebied van de gemeente Duiven. Voor het gebied als geheel wordt ingezet op een combinatie van de functies werken, energie en biodiversiteit. De verdiepende studie waarom de raad gevraagd heeft, wordt momenteel uitgevoerd.

Centerpoort-Noord

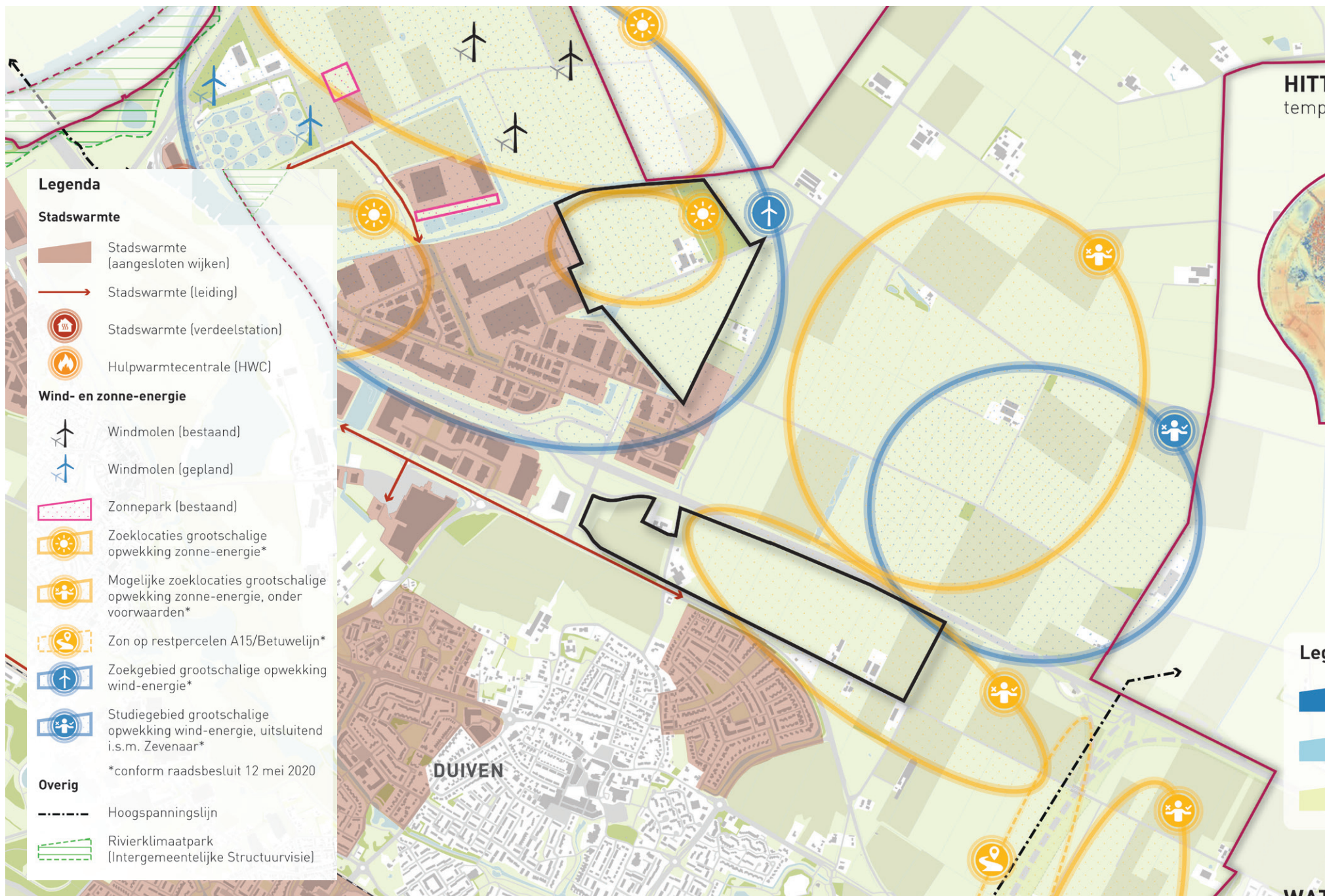
- Het gehele plangebied ligt in de zoeklocatie voor de grootschalige opwekking van windenergie. Vanwege milieuwettelijke contouren is een combinatie van bedrijvigheid én windturbines in dit gebied niet waarschijnlijk. Als hier bedrijvigheid ontwikkeld zal worden, betekent dit zeer waarschijnlijk dan ook dat er in dit gebied geen windturbines gerealiseerd kunnen worden. Datzelfde geldt voor een zone rondom het mogelijke toekomstige bedrijventerrein, omdat windturbines vanwege de milieuwettelijke contouren een bepaalde afstand dienen te hebben tot gebouwen.
- Een groot deel van het gebied ten noorden van de Kosterstraat is aangewezen als zoeklocatie voor de grootschalige opwekking van zonne-energie. Als hier bedrijvigheid ontwikkeld zal worden, betekent dit dat er geen zonnevelden op land meer mogelijk zijn. Zonne-energie op daken is nog wel mogelijk, al zal daar vanwege een kleiner oppervlak wel een lagere energetische opbrengst mee behaald worden.

Conclusie: als hier bedrijvigheid ontwikkeld zal worden, betekent dit een afname in het areaal dat nu als zoeklocatie is aangewezen voor de grootschalige opwekking van wind- en zonne-energie.

Oostsingel

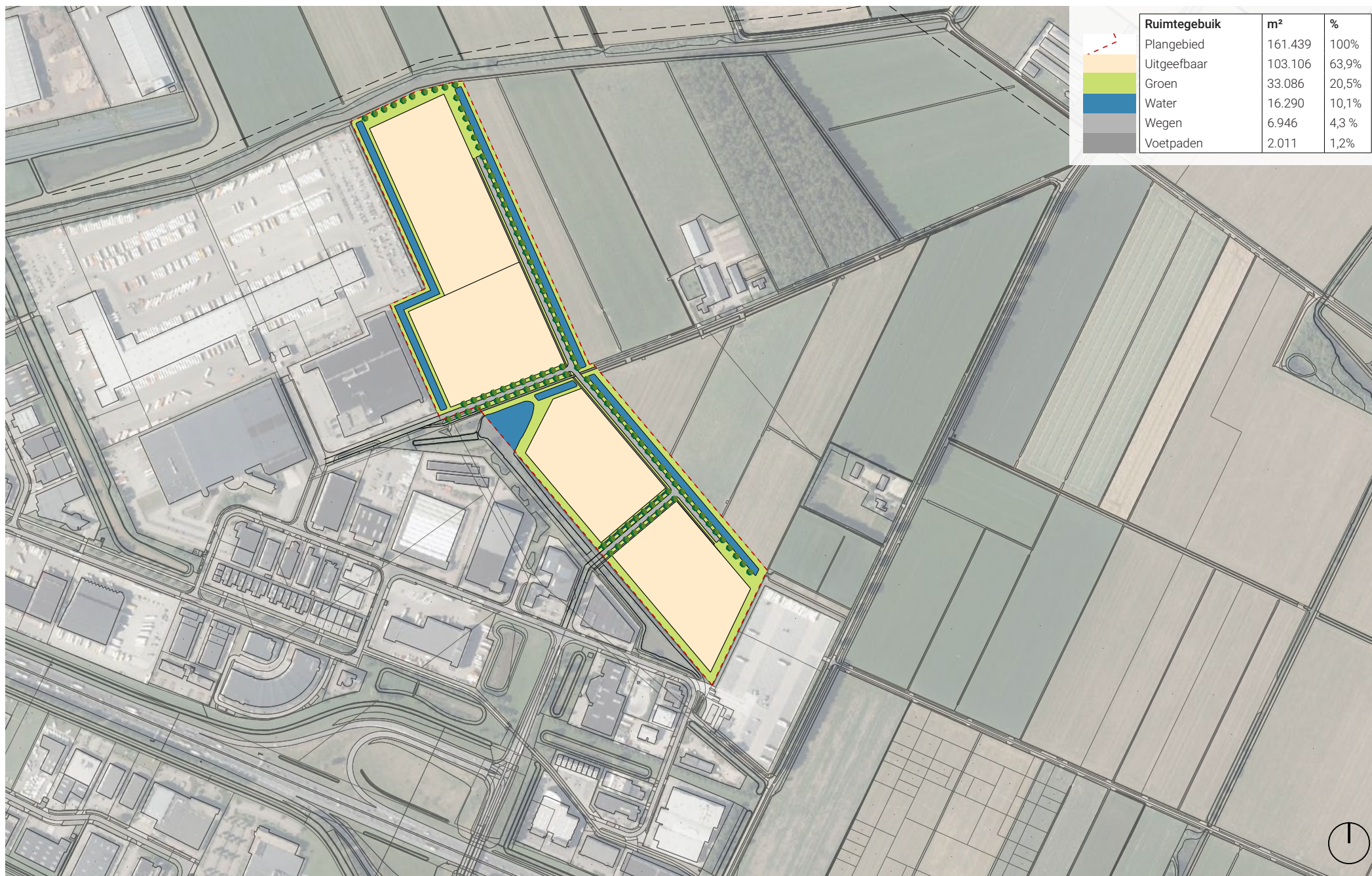
- Een groot deel van het plangebied maakt onderdeel uit van een *mogelijke* zoeklocatie naar de grootschalige opwekking van zonne-energie (onder voorwaarden). Het is dus nog onzeker deze locatie daar daadwerkelijk voor in aanmerking komt. Als hier bedrijvigheid ontwikkeld zal worden, betekent dit dat er geen zonnevelden op land meer mogelijk zijn. Zonne-energie op daken is nog wel mogelijk, al zal daar vanwege een kleiner oppervlak wel een lagere energetische opbrengst mee behaald worden.

Conclusie: als hier bedrijvigheid ontwikkeld zal worden, betekent dit een afname in het areaal dat nu als mogelijke zoeklocatie is aangewezen voor de grootschalige opwekking van zonne-energie (onder voorwaarden).

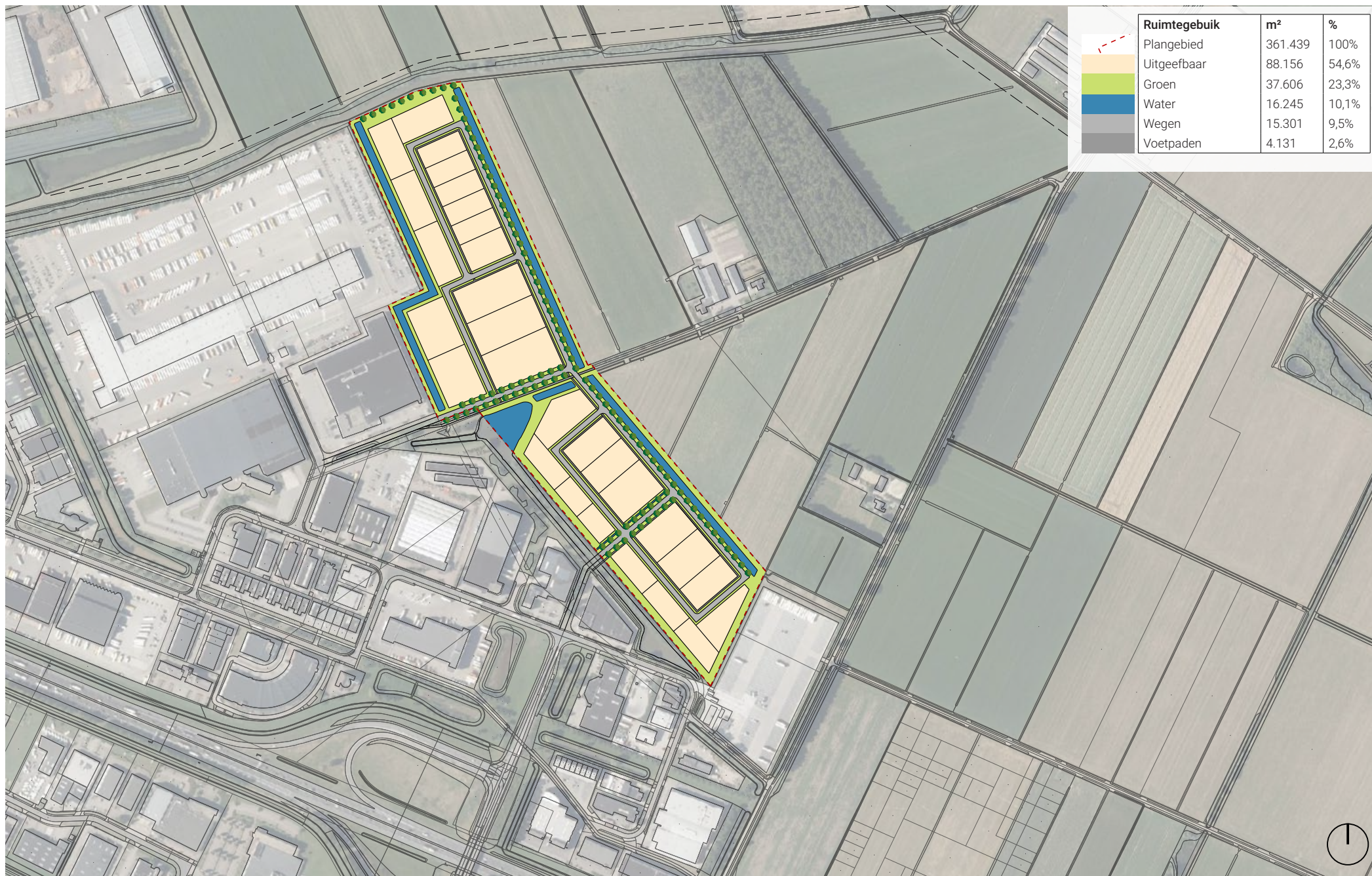

BIJLAGE 2

Ruimtegebruikskarten kleinere variant Centerpoort-Noord

Variant grote kavels

Variant kleine kavels

Bijlage bij *Bijlage 2 – Verkenning bedrijventerreinen 2040 d.d. 14-1-2021 (201493782)*

Tabel met stand van zaken uitgifte actualiseren als gevolg van de verkoop van 6,7 hectare op InnoFase:

	Uitgeefbaar (ha)	Waarvan direct (ha)	Waarvan in optie (ha)
<i>Seingraaf</i>	11	0	11
<i>Graafstaete</i>	1,9	0,7	1,2
<i>Nieuweling</i>	2,6	1,7	0,9
<i>InnoFase</i>	5,9	5,9	0
<i>Totaal</i>	21,4	8,3	13,1

Figuur 1. Uitgeefbaar bedrijventerreinen. Bron: IBIS, peildatum 8-2-2021

CDA

Technische vragen Politieke Avond 9 februari 2021

1. Raadsvoorstel Verkenning bedrijventerreinen 2040:

Over de locatie Oostsingel lezen we in bijlage 5 (blz. 21) de gevolgen voor het Langzaam verkeer.

- 3.1. Wordt bij de (nog aan te leggen) snelfietsroute A12, vooruitlopend op deze Verkenning, hier al rekening mee gehouden en
- 3.2. zo ja, is er dan geen sprake van desinvestering?

Vooropgesteld is het voorstel van het college aan uw raad om de locatie Centerpoort-Noord uit te breiden en de Oostsingel niet te ontwikkelen. Bij de (nog aan te leggen) snelfietsroute A12 wordt derhalve geen rekening gehouden met een bedrijventerreinontwikkeling op de locatie Oostsingel. Wanneer er wordt besloten om de Oostsingel te ontwikkelen zal bij de verdere planvorming rekening gehouden moeten worden met de inpassing van de snelfietsroute A12.

A3.2 Verkenning bedrijventerreinen 2040

In de verkenning bedrijventerreinen 2040 wordt gesproken over visievorming tot 2040. Hiervoor is aan BC gevraagd het potentiële marktaandeel in beeld te brengen.

Vraag 1: welke andere aspecten dan het potentiële marktaandeel zijn mee genomen om tot de visie te komen waarin wordt gesteld dat er ruimte is voor uitbreiding (35 tot 45 ha)? Ofwel is er op een integrale wijze naar dit vraagstuk gekeken en hoe?

De marktbehoefte is door Buck Consultants International berekend op basis van het economisch ontwikkelpotentieel van Duiven binnen de regionale ontwikkelruimte. De voorgestelde uitbreiding van Centerpoort-Noord is gebaseerd op een analyse van verschillende documenten en onderwerpen, zoals de Structuurvisie Duiven en verschillende sectorale aspecten zoals verkeer, groen, water en natuur. Dit blijkt ook uit de quick scan van SAB. De bedrijventerrein uitbreiding zorgt voor een toename in de werkgelegenheid en draagt bij aan de levensvervulling en het geluk van de inwoners van Duiven en de regio.

Vraag 2: er wordt ingezet op vooral logistiek en maakindustrie. Hoeveel banen levert dit bij inschatting op? Hoeveel extra verkeersbewegingen? Wat is de invloed op luchtkwaliteit uitstoot van ongezonde stoffen en op de gezondheid van mens en dier?

Bij de uitbreiding van Centerpoort-Noord sluiten we aan op de bedrijvigheid op het huidige bedrijventerrein: een mix van Regionaal gemengd (50%), Logistiek (30%) en Maakindustrie (20%). Op het terrein zijn nu 64 banen per ha, de uitbreiding van 15 ha bedrijventerrein levert circa 1.000 banen op.

Het aantal verkeersbewegingen is berekend in de Quick Scan van SAB (pagina 34 & 35). Op basis van de uitgangspunten voor de ontwikkeling van Centerpoort-Noord is gebruik gemaakt van kencijfers van het CROW voor werkgebieden, die gehanteerd kunnen worden voor deze situaties. Het CROW maakt hierbij onderscheid in een vijftal typen werkgebieden met ieder eigen kengetallen op het gebied van personenauto's en vrachtverkeer (licht en zwaar). In voorliggende situatie is de potentiële verkeersgeneratie voor het werkmilieu 'hoogwaardig bedrijvenpark' en 'distributieterrein' inzichtelijk gemaakt.

II Hoogwaardig bedrijventerrein	Personenauto's	Vrachtauto's	Totaal
Kental mvt/werkdagemaal per netto ha	174	34	208
Mvt/werkdagemaal 24 ha	4.176	816	4.992

III Distributiecetrum	Personenauto's	Vrachtauto's	Totaal
Kental mvt/werkdagemaal per netto ha	135	35	170
Mvt/werkdagemaal 24 ha	3.240	840	4.080

De ruimte op de belangrijkste verbindingen van de uitbreiding van Centerpoort-Noord (Noordsingel, Impact en Marketing) bedraagt 15 tot 20 duizend verkeersbewegingen.

Bij de verdere planontwikkeling zal nadrukkelijk aandacht zijn voor de effecten van de ontwikkeling op de gezondheid voor mens en dier. De uitgangspunten van het programma Toekomstbestendige bedrijventerreinen van de Provincie worden betrokken bij de verdere uitwerking. De Provincie geeft aan dat bedrijventerreinen een belangrijke rol kunnen spelen in het behalen van doelstellingen ten aanzien van natuur inclusief bouwen, energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit en zal bij de planologische toetsing van nieuwe locaties hier nadrukkelijk naar kijken. Deze uitgangspunten zijn bij de herzieningsprocedure van het RPW als eis opgenomen voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

Vraag 3: In hoeverre is er een conflict met de aangewezen gebieden in dit rapport en de vastgestelde zoeklocaties voor wind en zonenergie in RES? Hoe wordt daar mee omgegaan?

Met de voorgestelde ontwikkeling van 15 ha aansluitend op van Centerpoort-Noord blijft er ruimte in de rest van het zoekgebied InnoFase/Centerpoort om een relevante bijdrage te leveren aan de energietransitie en het RES-beleid. Ten eerste bieden de daken van bedrijven de mogelijkheid voor zonnepanelen. Ten tweede blijft in het gebied achter Centerpoort-Noord ruimte voor in ieder geval één en mogelijk meerdere windmolens. Dat vraagt nader onderzoek, maatwerk en overleg met grondeigenaren.

Vragen fractie PvdA Politieke Avond 9 februari 2021

Vragen

A.3.2 Verkenning bedrijventerreinen 2040

De fractie van de Partij van de Arbeid heeft een aantal vragen:

- Zijn de desbetreffende bedrijven (3 veehouderijen en een camper opslag plaats) die op Centerpoort Noord en Oostsingel al benaderd? Of lezen de eigenaren dit straks in de krant of via de openbare stukken dat er wellicht veranderingen op komst zijn?

De eigenaren van de locatie Centerpoort-Noord zijn geïnformeerd. De eigenaren van de locatie Oostsingel zijn niet benaderd, omdat het college deze locatie niet wenst te ontwikkelen.

- Is de gemeente eigenaar van bepaalde stukken grond van de beoogde locaties of moet alles nog gekocht worden?

De gemeente heeft geen grondeigendom op de locatie Centerpoort-Noord en op de locatie Oostsingel een perceel van circa 7 hectare.

- Worden bestaande bedrijven uitgekocht?

In de voorgestelde uitbreiding van Centerpoort-Noord worden gronden aangekocht van twee eigenaren. De bedrijven en woningen nabij de ontwikkeling hoeven niet uitgekocht te worden.

- Welk effect heeft ontwikkeling van deze twee bedrijventerreinen op de duurzaamheidsplannen van de gemeente Duiven en de lokale RES plannen ten behoeve van windenergie en zonnenvelden?

Het voorstel is om één locatie te ontwikkelen: de uitbreiding van Centerpoort-Noord. Met de voorgestelde ontwikkeling van 15 ha aansluitend op van Centerpoort-Noord blijft er ruimte in de rest van het zoekgebied InnoFase/Centerpoort om een relevante bijdrage te leveren aan de energietransitie en het RES-beleid. Ten eerste bieden de daken van bedrijven de mogelijkheid voor zonnepanelen. Ten tweede blijft in het gebied achter Centerpoort-Noord ruimte voor in ieder geval één en mogelijk meerdere windmolens. Dat vraagt nader onderzoek, maatwerk

en overleg met grondeigenaren.

- Wat is effect van de ontwikkeling van deze bedrijventerreinen ten opzichte van de Stikstofproblematiek en liggen deze plannen niet in het “vaarwater” van eventuele woningbouwplannen?

De uitbreiding van Centerpoort-Noord ligt niet in het vaarwater van eventuele woningbouwplannen. Stikstofonderzoek maakt inmiddels ook standaard onderdeel uit van de planontwikkeling voor bedrijventerreinen en dit zal ook voor de uitbreiding van Centerpoort-Noord tijdig in beeld worden gebracht.

- Ligt het ontwikkelen van een bedrijventerrein aan de Oostsingel sowieso niet in het “vaarwater” van eventuele woningbouwplannen bij Ploen Noord en Plakse Weide?

Het voorstel is om juist niet tot ontwikkeling over te gaan van de locatie Oostsingel is mede ingegeven door de woningbouwplannen aan de Plakse Weide en de directe nabijheid van woonwijk Lommerwijde.

- Welke groep ambtenaren gaan deze verkenning uitwerken en zijn die niet beter te gebruiken bij prangende vraagstukken zoals de woningbouw?

Het voorbereidingskrediet dat gevraagd wordt voor de verdere uitwerking is mede bedoeld voor capaciteitsinzet van het ambtelijk apparaat voor deze ontwikkeling. Voor de woningbouwopgave is reeds door uw raad afzonderlijk krediet beschikbaar gesteld.

- Wat is nut en noodzaak van het ontwikkelen van deze bedrijventerreinen?

Door de economische groei van de afgelopen jaren zien we dat er in Duiven binnen afzienbare tijd geen bedrijfskavels meer beschikbaar zijn en uitgegeven kunnen worden. Dit beeld is vergelijkbaar met de omliggende Liemerse gemeenten en de rest van de regio. Hierdoor wordt de strategische ligging van Duiven niet optimaal benut.

Het ontwikkelen van bedrijventerreinen is voor Duiven een belangrijk onderdeel van het economisch vestigingsbeleid, met name vanwege de uitstekende ligging langs de aantrekkelijke economische A12/A15-as. Hierdoor is Duiven een gewilde vestigingsplaats voor bedrijven. De bedrijventerreinen zijn van groot belang voor verdere economische ontwikkeling en leveren veel banen op. De gemeente Duiven kent mede door het aanbod aan banen de hoogste arbeidsparticipatie van de regio en een laag werkloosheidspercentage. Het aanbod aan banen in Duiven draagt bij aan de gezondheid en zingeving van de inwoners van Duiven en haar omliggende gemeenten en maakt ons gelukkig.

- Is het niet verstandiger om eerst leegstand van panden tegen te gaan en eerst de niet verkochte terreinen te verkopen, alvorens nieuwe bedrijfsterreinen te ontwikkelen?

Onderdeel van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 is een analyse van de bestaande bedrijventerreinen, open ruimtes en leegstaande of te koop

staande panden. Uit deze analyse blijkt dat er zeer beperkte open ruimtes zijn en de leegstand op de bedrijventerreinen laag is.

De voorgestelde uitbreiding van Centerpoort-Noord betreft de uitbreiding van een regionaal bedrijventerrein. Alle kavels op het regionale bedrijventerrein Seingraaf zijn in optie. Ook op de andere bedrijventerreinen verloopt de uitgifte voorspoedig. Op InnoFase wordt met meerdere kandidaten gesproken over de laatste 5 ha, op Graafstaete is nog 1 kavel beschikbaar en op De Nieuweling is nog 1,7 ha beschikbaar. Drie kandidaten hebben recent gekocht of kopen binnenkort aan. Een aantal anderen ontwikkelt momenteel bouwplannen.

- De gevolgen van de coronacrisis zijn nog niet bekend. De effecten kunnen zelfs het lange termijn perspectief dusdanig veranderen. Waarom wordt het effect van corona op deze plannen enigszins gebagatelliseerd?

De groei van de werkgelegenheid is de afgelopen jaren gemiddeld 3% per jaar geweest (zie bijlage 1A van rapport BCI). De komende jaren wordt uitgegaan van een verwachte gemiddelde jaarlijkse groei van 1,5%, ondanks de coronacrisis van dit moment.

De ontwikkelruimte voor de regio is bepaald voordat de coronavirus begin 2020 heeft geleid tot economische krimp. Welke impact corona heeft op de economie op langere termijn en hoe lang het herstel hierna duurt is onzeker. Een vraag die daarmee samenhangt is: in welke mate is de coronacrisis van invloed op ontwikkelruimte uit het nieuwe RPW?

Economisch advies- en onderzoeksbureau Ecorys heeft de vraagraming van de regio opgesteld en zich gebogen over deze vraag. Het antwoord op die vraag is dat de prognose van de ruimtevraag naar bedrijventerreinen is gebaseerd op een lange termijn perspectief op de economische ontwikkeling van Nederland en in het bijzonder de regio Arnhem-Nijmegen. In dit lange termijn perspectief zitten ook periodes van laagconjunctuur. De gevolgen van de coronacrisis op de economie geeft daarom geen aanleiding om aan de berekeningen en daarmee de ontwikkelruimte in het RPW te herzien.

Daarnaast zien we in de praktijk dat ondanks de coronacrisis er nog steeds verkoop van bedrijfskavels in Duiven plaatsvindt. Het laatste voorbeeld hiervan is de verkoop van 6,7 ha op InnoFase aan Insus. Daarnaast hebben we u gisteren een actueel overzicht van Figuur 1. Uitgeefbaar bedrijventerreinen uit de Verkenning bedrijventerreinen 2040 bijgevoegd.

- De regio Foodvalley raakt overvol. Door de grote toestroom van Randstedelingen worden meer huizen bijgebouwd en ontstaan er grote tekorten aan landbouwgrond. Ondertussen worden verschillende zonne- en windmolenparken uit de grond gestampt om te kunnen voldoen aan de klimaatdoelen. Agrariërs raken steeds meer ruimte kwijt, terwijl geschikte landbouwgrond meer nodig is dan ooit. Is het niet verstandiger om juist landbouwgrond te behouden en wellicht te versterken in plaats van meer bedrijventerreinen te creëren ten koste van die

landbouwgrond?

Dit is een politieke vraag.

- Welke studies en bronnen zijn geraadpleegd om aannames, stellingen en andere wetenswaardigheden uit de diverse rapporten te onderbouwen?

Voor het opstellen van de Verkenning Bedrijventerreinen 2040 zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

1. **Verschillen in arbeidsparticipatie tussen buurten in Nederland; waar wonen werkenden, CBS, 2015**
2. **Doorgroei van arbeidsparticipatie (Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, 2000)**
3. **Mensen zonder werk voelen zich minder gezond dan werkenden (CBS, 2020)**
4. **Onderwijs en arbeidsmarkt in cijfers (Provincie Gelderland, 2018)**
5. **Impact corona op Nederlandse economie minder sterk dan gemiddeld in de EU (CBS, 2020)**
6. **Structuurvisie Duiven (2015)**
7. **Nota grondbeleid Duiven (2008)**
8. **Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (2020, provincie Gelderland)**
9. www.risicokaart.nl
10. **Waterleggen Waterschap Rijn en IJssel**
11. **Verkeersmodel Duiven, 2018**
12. **Bestemmingsplan Archeologie, 2018**
13. **Integrale Bedrijventerreinen Informatie Systeem (IBIS) (Provincie Gelderland, 2020)**
14. **Provinciale Werkgelegenheids Enquête Gelderland (Stichting LISA & Bureau Economisch Onderzoek, 2020)**
15. **Statistisch Zakboek Gelderland (Bureau Economisch Onderzoek, 2020)**
16. **Economische analyse regio de Liemers (Serveon Beleid en Advies, 2019)**
17. **Economische visie de Liemers 2040 (Gemeenten Liemers, 2019)**
18. **Langjarige prognose ruimtevraag bedrijventerreinen provincie Gelderland – Periode 2019-2030 met een doorkijk naar 2050 (Ecorys, 2019)**
19. **Rapport Gelderse bedrijventerreinen: klaar voor de toekomst? (Bureau Buiten, 2019)**
20. **Rijkswaterstaat Tracébesluit A12/A15 Ressen - Oudbroeken (ViA15, 2019)**
21. **Ruimte voor economische activiteit tot 2030 – Verkenning van de ruimtevraag naar bedrijventerreinen en kantoren (BCI & EIB, 2019)**
22. **Monitoring RPW Arnhem-Nijmegen – Ontwikkelingen april 2016 – juli 2018 in beeld gebracht (Ecorys, 2018)**
23. **Regionaal Programma Werklocaties – Ruimte voor economische activiteit (Regio Arnhem-Nijmegen, 2017)**

Afgelopen dinsdag is tijdens de politieke avond een vraag gesteld over het voorbereidingskrediet voor de planontwikkeling Centerpoort-Noord en de reeds gemaakte kosten. Hieronder het antwoord:

De kosten tot nu toe, zijn gemaakt voor het opstellen van de Verkenning bedrijventerreinen 2040 en de verschillende rapporten die onderdeel zijn van het raadsvoorstel Verkenning bedrijventerreinen 2040.

De volgende werkzaamheden zijn hiervoor verricht:

- Inhuur externe strategische adviseur economie
- Strategische verkenning bedrijventerreinen Duiven opgesteld door Buck Consultants International
- Quick scan nieuwe regionale bedrijventerreinen en opstellen ruimtegebruikskarten Centerpoort-Noord, in regie opgesteld door SAB

Voor de planontwikkeling van de uitbreiding van Centerpoort-Noord wordt aan uw raad gevraagd een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen € 110.000. Dit voorbereidingskrediet wordt ingezet voor het verder uitwerken van de plannen en meer duidelijkheid te verkrijgen over de financiële aspecten van de planontwikkeling, namelijk verwerving en een potentieel financieel resultaat van de uitbreiding van Centerpoort-Noord. Dit bedrag wordt ingezet voor:

- € 12.000 – Verwerving, inhuur rentmeester
- € 25.000 – Financiële doorrekening uitbreiding Centerpoort-Noord
- € 15.000 – Nadere ruimtelijke uitwerking uitbreiding Centerpoort-Noord
- € 30.000 – Inhuur projectleider
- € 15.000 – Inhuur externe expertise
- € 13.000 – Onvoorzien

Met vriendelijke groet,

Tim Nijs
Projectleider

www.1stroom.nl | info@1stroom.nl | (088) 695 3000

Gemeente Duiven

gemeente@duiven.nl
(0316) 279 111
www.duiven.nl

gemeente@westervoort.nl
(026) 317 99 11
www.westervoort.nl

AMENDEMENT

[ex art. 36 Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019]

"Verkenning bedrijventerreinen 2040"

De raad van de gemeente Duiven, in vergadering bijeen op 23 februari 2021;

gelezen het raadsvoorstel "Verkenning bedrijventerreinen 2040" [nummer Z/20/073071/201489103 en het bijbehorende concept-raadsbesluit [Z/20/073071/201493844];

constaterende dat:

- het RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-ruimte biedt voor uitbreiding van bedrijventerreinen in de regio voor in totaal 120 hectare tot 2030;
- het argument dat bedrijventerreinen bijdragen aan arbeidsparticipatie van mensen in Duiven niet opgaat, omdat een groot deel van de werknemers die in Duiven werken niet in Duiven wonen [ca. 78%];
- de aanzuigende werking van bedrijventerreinen op verkeer en [mogelijk] extra woningbouw niet in verhouding staat tot de "winst" van uitbreiding met ca. 15 hectare bedrijventerreinen in Duiven;
- er momenteel te weinig woningaanbod is voor de toekomstige werknemers om zich in onze gemeente te vestigen waardoor er nog meer druk op het forensenverkeer te verwachten is;

overwegende dat:

- een uitbreiding van de bedrijventerreinen in Duiven met ca. 15 hectare een dusdanig ruimtebeslag doet op de "groene ruimte" rondom Duiven dat een en ander gezien moet worden in het perspectief van een nog op te stellen Omgevingsplan voor de gemeente Duiven;
- op dit moment o.a. de A15 vertraging bij de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State heeft opgelopen, o.a. vanwege CO₂- en NO_x-problematiek, dat tevens in de weg kan staan aan uitbreiding van bedrijventerreinen;
- de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan nog in ontwikkeling zijn en er zelfs gedacht wordt over een procesverandering in de totstandkoming van beide documenten;
- het derhalve prematuur is om nu al binnen het PHO Economie Regio Arnhem-Nijmegen aan te geven dat de gemeente Duiven opteert voor uitbreiding van de bedrijventerreinen met [minimaal] 15 hectare;
- er in de tweede tranche [p. 12 Concept RPW Regio Arnhem-Nijmegen], wanneer dit past in de Omgevingsvisie van de gemeente Duiven, alsnog gezien kan

worden of uitbreiding van de bedrijventerreinen in de gemeente Duiven
opportuun is;

gelet op art. 36 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere
werkzaamheden van de gemeenteraad van Duiven 2019,

besluit om het dictum van het besluit als volgt te wijzigen dat daar staat:

De raad besluit

1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vast te stellen.
2. Vooralsnog geen planontwikkeling op te starten voor uitbreiding van
bedrijventerreinen, in afwachting van de Omgevingsvisie voor de gemeente
Duiven.
3. Derhalve geen voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor de
voorbereidingsfase.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 23 februari 2020.

CDA

D66

DOED

GroenLinks

Lokaal Alternatief

Zetel Nooijen

Pro Duiven

PvdA

SP

VVD

Zetel Arends

Registratienr. Z/21/075937/201494892

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de gemeenteraad van Duiven van 23 februari 2021.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer mr. H.B. Hieltjes

Griffier: de heer drs. W.R. Bosch

Leden: *(alfabetische volgorde)*

1. de heer H.J.M. Albers (CDA)	12. mevrouw S.H.C. Meijer-Uffing (Lokaal Alternatief)
2. de heer P.A.M. Arends (Zetel Arends)	13. de heer H. Nijland (VVD)
3. de heer C.R. Baltjes (GroenLinks)	14. mevrouw B.W.A. Nooijen (Zetel Nooijen)
4. mevrouw K.W.A. Bouwmeister-Booltink (DOED)	15. de heer A.F. Reebergen (Pro Duiven)
5. mevrouw W.C.M. Daams-van Geijn (SP)	16. de heer G.J.C. Schrijner (VVD)
6. de heer P. Dijkstra (Lokaal Alternatief)	17. de heer ing. N.J. Stam (CDA)
7. de heer em. prof. dr. J.W. Egtberts (D66)	18. de heer C.A. Veraart (SP)
8. de heer E.H. Hermsen (Lokaal Alternatief)	19. mevrouw H.J.M. Vermeer-Ernste (VVD)
9. de heer J. Knol (Lokaal Alternatief)	20. de heer J.S. Walraven (PvdA)
10. de heer C.M.M. Koning (Lokaal Alternatief)	21. de heer G.S.M. Wassing (SP)
11. de heer P.P. Koopmans (CDA)	

Tevens aanwezig zijn de wethouders H.C.M. Knuiman, T.J. Spaargaren, drs. J. Goossen en G.M. Tiedink-Koning en gemeentesecretaris de heer ing. C.J. Papjes.

Afwezig met bericht van verhindering: raadslid de heer A.F. Reebergen (Pro Duiven).

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent om 20:40 uur de vergadering.

2. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst ingekomen stukken.

De gemeenteraad stemt unaniem in met de lijst van ingekomen stukken en de adviezen.

4. Benoeming Karin Bouwmeister-Booltink tot Tafelvoorzitter van de gemeenteraad Duiven.

De gemeenteraad besluit unaniem mevrouw Karin Bouwmeister-Booltink te benoemen tot tafelvoorzitter van de gemeenteraad.

5. Benoeming dhr. A.M. Oostdam tot fractie-assistent.

De gemeenteraad besluit unaniem de heer A.M. Oostdam te benoemen als fractie-assistent namens de fractie van DOED, zoals bedoeld in artikel 5b van het Reglement van Orde gemeenteraad Duiven 2019.

6. Benoeming leden Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

De gemeenteraad besluit unaniem de heren Henk Nijland en Hans Egtberts te benoemen c.q. namens Duiven af te vaardigen als leden van de Regioagendacommissie Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen.

Als straks een Reglement van Orde beschikbaar komt, zal dit worden gedeeld met de raad.

7. RPW regio Arnhem Nijmegen 2021-2024.

Het amendement van D66 wordt door het college ontraden en wordt verworpen waarbij D66 wordt geacht voor te hebben gestemd.

De gemeenteraad besluit conform het raadsvoorstel met aantekening dat GL ZN en D66 geacht worden tegen te hebben gestemd:

1. In te stemmen met het RPW 2021-2024.
2. In te stemmen met het afsprakenkader (vanaf pagina 10 RPW 2021-2024) om te komen tot een duurzame ruimtelijke invulling van de werklocaties in de regio Arnhem-Nijmegen in het kader van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het monitoren van het RPW 2021-2024 medio 2022.

8. Verkenning bedrijventerreinen 2040.

Het amendement van D66, SP en Zetel Arends wordt door het college ontraden. Het amendement wordt met 9 stemmen voor (D66, SP, ZA, DOED, PvdA, GL, ZN) en met 11 stemmen tegen VVD, LA, CDA verworpen.

De heer Wassing legt namens de SP een stemverklaring af. (Wenst integraal afwegen via Omgevingsvisie).

De gemeenteraad besluit met 11 stemmen voor (VVD, LA, CDA) en 9 stemmen tegen (DOED, D66, ZA, PvdA, GL, ZN) aangenomen.

1. De Verkenning bedrijventerreinen 2040 vast te stellen.
2. Het college opdracht te geven om de planontwikkeling voor te bereiden voor een uitbreiding van bedrijventerrein Centerpoort-Noord met een omvang van circa 15 hectare.
3. Een voorbereidingskrediet van € 110.000,00 beschikbaar te stellen voor de voorbereidingsfase.

9. Ingediende moties vreemd.

10. Sluiting.

De voorzitter sluit om 22:46 uur de vergadering.